નવું સાલ મુબારક.

A happy New year.

THE

ZOROASTRIAN CALENDAR.

FOR THE YEAR OF YEZDIJIRD 1283.

12th September 191[illegible] to 11th September 1914

ઝોરાસ્ટ્રીઅન કેલેંડર

અને

પારસી પંચાંગ.

યઝદેજરદી ૧૨૮૩ નાં વરસનું

તારીખ ૧૨ મી સપટેમ્બર ૧૯૧૩ થી તે

તારીખ ૧૧ મી સપટેમ્બર ૧૯૧૪ સુધીનું.

[illegible]

મુંબઈ:

ચંદનવાડી નંબર ૧૪૧ વાળા ઘેરમાં,

મુંબઈ વર્તમાન પ્રેસમાં સોરાબજી મનચેરજી જાગોશે

સોરાબજી અને હોરમજી મનચેરજી જાગોશ વાસ્તે છાપીને પ્રગટ કર્યું છે.

ઈસવી સન ૧૯૧૩.

PRINTED AND PUBLISHED AT THE "BOMBAY VARTMAN PRESS,"

NO. 141 CHUNDANWADY,

BY SORABJI MUNCHERJEE JAGOSH,

FOR SORABJI & HORMUSJI MUNCHERJI JAGOSH.

1913.

કીંમત [illegible]

...S (SINCE 1839 ESTABLISHED)

ESSENCE OF FLUID EXTRACT OF RED JAMAICA

Pronounced by the Highest Medical Authorities the most

SARSAPARILLA

WONDERFUL PURIFIER OF THE HUMAN BLOOD.

THE BEST SECURITY FOR HEALTH

લોહી અને રંગ સુધારનાર ઉત્તમ દવા.

વીલકીનસનનો રાતા જમેકા સારસાપેરીલાનો અરક.

સને ૧૮૩૯ થી બનાવેલો સત કાઢેલો.

લોહીના સઘળા બગાડો, ગુમડ કહેલ્લુ, કમ સકતી, શરીરનું તવાઈ જવું, ગુમડાં, થાક, નબળાઈ અને એ તે લાગણીઓ એ સરવેને દુર કરવા માટે સહુથી વધારે જાણીતો ઉપાય છે.

લીવર, બદહજમી અને નબળાઈ માટે સહુથી સરસ ઉપાય તરીકે દરરોજ જરા જરા સારસા પેરીલા લેવાથી કોઈબી માંદગીનું જોર આવતું અટકાવે છે એવી ખાતરી આપવામાં આવે છે.

જયારેથી જરા નબળાઈ જેવું માલમ પડે કે વીલકીનસનનો સારસાપરેલા લેવો કે જે પીક—મી—અપ ના જેવો સ્વાદીસ્ટ છે.

જયારેથી બોખાર—જુની તાવ અને મેલેરીયા વરની અસર જણાય ત્યારે વીલકીનસનનો રેમેતીક ટીંક્ચર ઓફ ક્વીનોડાઈન લીધાથી ફાયદો થાય છે. વળી સાધારણ તાવ, રોજીઓ અથવા આંતરીઓ અને કોઈબી જાતની તાવની ઉપર ક્વીનાઈન કરતાં એ લીધાથી તેનો તરતજ અટકાવ કરેછે એમ પ્રખ્યાત ડાકટરોના સાબીત થયલું છે.

જરૂરની વખતે કામમાં આવે માટે દરેક કુટુંબે ના પાસે એ દવા રાખવી જોઈએ.

તંદરોસ્તી સહેલાઈથી માલમ પડે છે. તે સાફ મગજ, રોશન આંખો અને દરેક ચીજની સફાઈમાં સમાયલી છે. જે લોહી સ્વચ્છ હોય છે તો દરદોનો અટકાવ થઈ શકે છે. તથા તેઓનો ઉપાય થાય છે. અશકત લોનર નાતવાની અને ચામડીનાં દરદોવાલા માણસોએ લોહીને સહુથી ચમત્કારીક સ્વચ્છતા આપવાના કામમાં સહુથી ઉતમ તબીબોએ ભલામણ કરેલો **વીલકીનસનનો સારસા પરેલા** વાપરવો.

અગત્યનું.

"અમે એના વીશે જેટલું ઉચું મત આપયે તેટલું થોડું છે."—લેનસેટ.

"તમારા લાલ જમેકા સારસાપેરીલાની અમે ભલામણ કરીએ છે,"—મેડીકલ રીવયું.

ચેતવણી—નુકસાન કરનારા, નજીવા નકલ કરેલા ખોટા શારસાપેરીલાથી સાવધ રેહેજો.

વીલકીનસનનો સારસાપેરીલા ઘણીજ ખાતરી પુરવક રીતે બનાવવામાં આવે છે તે માટે સરવેથી સરસ સરટીફીકેટો મેલવી છે.

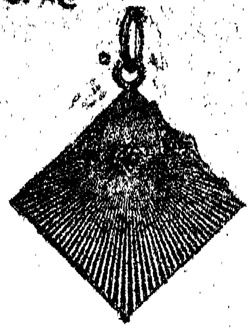
સઘલા દવા વેચનારા તથા જથાબંધ વેચનારાઓ પાસેથી નાની, મધ્યમ, ને મોટી બાટલીઓમા મલશે.

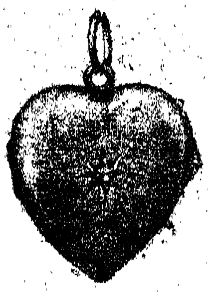
જાહેર ખબરો.

[stamp: ગુજરાત વિદ્યાપીઠ] અવસરે ભેટ આપવા લાયક

અમદાવાદ [stamp] ઝવેરાત ફેનશી ચીજો જેવી કે

સોનાની લોકીટ, બુટ્ટી, બ્રુચ, ચાર્મ, સેફ્ટી પીન, ફોટો બ્રુચ, પેનશીલ, ઇ૦

નવી ડીઝાઈનના સોના રૂપાનાં ચઢ ઉતર કીમતના વોચ.

એ ઉપરાંત કાંઇક નવી ભેટ આપવા લાયક ચીજો ગરીબ તેમજ તવંગર માટે

સીનસેરા વોચ કું૦

૧૭, હોરનબી રોડ, કોટ, —ફીલીપ કું૦ ની સામે.

DHUNJEEBHOY COWASJEE OOMRIGAR & CO.,

WINE & PROVISION MERCHANTS.

ધનભાઈ કાવસજી ઉમરીગરની કું૦

વાઇન અને પ્રોવીઝન મરચંટસ,

નાં૦ ૧૦-૧૨-૧૪, અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ—કરાફર્ડ મારકીટની સામે.

અંગરેજી દારૂકામ છુટક તથા જથાબંધ તથા ખોરાકીકામ કીફાયતથી વેચવામાં આવે છે.

સરવે ખાશીઆમને તથા બહારગામના તથા અતરેના વેપારીઓને નગનતાઇથી જાહેર કરવામાં આવે છે કે નીચે લખેલો માલ હમારે ત્યાંથી મંગાવીઆથી તાજરતોબ મલશે. દેશાવરવાલા સાહેબો રોકડા અવેજથી મંગાવશે તો કીફાયતથી મોકલી આપવામાં આવશે.

ઉપલે ઠેકાણે સરવે જાતનો ઉંચો દારૂકામ જેવો કે બ્રાંડી, જીન, ઓલતામ, વીસકી, જીનજર વાઇન, જમેકા રમ, પોરટ વાઇન, શેરી વાઇન, સમપીન, લીકર હોક, કલારેત, મોજલ તથા **વીલીઅમસ કુટલર પામર, ટરીઅર તથા ગીલબીની કુંપનીનો** દરેક જાતનો દારૂ કીફાયત ભાવે આપવામાં આવશે અને લીપતન કંપનીના જાતમશ્રી મલશે.

વલી ઓવીટ ઓફ વાઇન રેકટીફાઇડ ૬૮) ડીગરી ઓવર પ્રુફનો તથા મેથીલેટેડ સ્પીરીટ પણ મલશે.

સરવે ઉંચા મેકરની ખોરાકી તથા હેમ, બેકન, ચીઝ તથા પરફ્યુમરી, પેટંટ ફે[?]રે તથા લીપટનની સરવે જાતની ચાહ, ઘણી કીફાયતથી મલશે.

ખરાબ રોગ અથવા ચેપમાંથી બચાવે છે.

૫૦ વરસ થયા તબીબો એ સાબુ વાપરવાને ભલામણ કરેછે.

રાઈટનો કોલ ટાર સાબુનો

સ્વચ્છ તથા તંદુરસ્તીવાળો

વાસ એવો છે કે જેથી તે ઉપયોગમાં લેવો

એવી ભલામણ કરવામાં આવે છે.

એ સાબુ વાપર્યા પછી સરીરની ચામડી સુવાળી થઇ ખરેખર તાજગી બક્ષે છે. ગરમીથી થયલી ખુજલી સાફ કરવા માટે આ સાબુ ઉત્તમ છે તેમજ નાના જંતુના ડંખ દુર કરે છે.

એક ગોટીની કીંમત આના ૬

સરવોત્તમ હાઇકો અત્તરો.

ચાલુ સદીનાં આખી દુન્યામાં જગજાહેર

હાઈકો અત્તરો અકસર કરીને હાઈકોથી તેની રજીસ્ટર થએલી લાકડાનાં પેકીંગમાં જાણીતું છે.

હાઇકો અ-તરો લાકડાંનાં પેકીંગની અંદર કાચની પા, અરધો તથા એક ડ્રામ અને એક આઉંસની નાની શીશીમાં વેચાતું મળે છે.

હાઇકો અત્તરો શીશીવાળું લાકડાંનું પેકીંગ પણ હીંદુસ્તાન તથા તેની બહારના દેશાવરોમાં રજીસ્ટર કરાવેલું છે.

આ પેકીંગની હરકોઇ નકલના સંબંધમાં કાયદેસર
કામ ચલાવવામાં આવશે.

સઘળા વેપારીઓને ત્યાંથી મળશે.

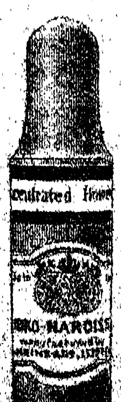
હાઇકો અત્તરોના એકલા બનાવનાર:—**મેસરસ હાઇનેની કંપની,**

લીપઝીંગ, જરમની.

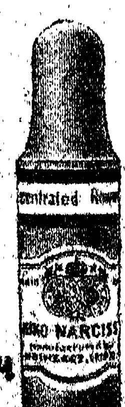
"હાઈકો" નામ તથા મેકરનું નામ, એ સીવાયનું કોઈપણ ખરૂં
"GENUINE" લેખવું નહીં.

સરવે માલ ઉપર "હાઈકો" નામ મેકરનું નામ એ નામો હોય છે.

હાઇકો ચાલંગ ચાલંગ
હાઇકો લીલી ઓફ વેલી
હાઇકો હીયાસીન્થ

હાઇકો રેડ રોઝ
હાઇકો ડેઝી
હાઇકો હેલીઓત્રોપ

હાઇકો ટીરોઝ
હાઇકો કેસફ્લાવર
હાઇકોલવન્ડા વગેરે
સઘળી જાતના.

એજન્ટો આડતીઆ, મેસરસ નસરવાનજી ફીરોજશાહની કું૦

૩૫, હુમમ સ્ટ્રીટ.

The Standard Bank Ld.

ધી સ્ટાંડર્ડ બેંક લીમીટેડ.

હેડ ઓફીસ,—દાદી હાઉસ, ચરચગેટ સ્ટ્રીટ, કોટ, **મુંબઈ.**

ભરાયલી થાપણ	રૂ. ૨૦,૦૦,૦૦૦
વસુલ કીધેલી થાપણ	રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦
ભાગીદારોની રીઝરવ જવાબદારી	રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦

ચાલુ ખાતાંઓ—રૂ. ૨૦૦ થી ૧૦૦૦૦૦ સુધી દર રોજની બાકી ઉપર દર વરસ દર સેંકડે ૨॥ ટકા લેખે વ્યાજ આપવામાં આવે છે.

બાંધી મુદતની ડીપાઝીટો—બાર માસની બાંધી મુદતની રકમ ઉપર દર વરસે દર સેંકડે ૪॥ ટકા આપવામાં આવે છે.

સેવીંગસ બેંક ડીપાઝીટ.

૧. કોઈપણ આસામી પોતાના નામનું ખાતું પડાવી શકે.

૨. નાંણાં બે અથવા વધુ આસામીઓના નામ ઉપર મેલી શકાશે અને તે તેઓમાંના એક અથવા વધુ અથવા તેઓમાંથી હયાત રહેલાઓને આપી શકાશે.

૩. એક ડીપાઝીટર કોઈપણ એક વરસમાં વધુમાં વધુ રૂ. ૨૦૦૦ સુધી જમે કરાવી શકશે પણ તેને ખાતે જમે થયેલી રકમ રૂ. ૫૦૦૦ સુધી થઇ હોએ તો બીજી વધુ રકમ જમે મુકી શકશે નહીં.

૪. કોઈપણ મહીનાની તારીખ ૭ મી સુધી પઈસા જમે થયા હશે, તેના ઉપર આખા મહીનાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે.

૫. દર મહીને ખાતામાં ઓછામાં ઓછી જે શીલક હશે તે રકમ ઉપર દર સેંકડે દર વર્ષે **ચાર ટકા** પ્રમાણે વ્યાજ આપવામાં આવે છે.

સેવીંગ બેંકના નિયમોની નકલ અરજ કરવાથી મળશે.

લોન, ઓવરડ્રાફ્ટસ અને કેશ ક્રેડીટસ—આ બેંક પસંદ કરેલી જામીનગીરીઓ ઉપર ગોઠવણ કરેલી શરતોએ નાણું ધીરે છે.

આ બેંક ઠરાવેલા દરે સરકારી લોન, શેરો વગેરે વેચવા તથા લેવાનું કામ કરી આપે છે, અને તે સલામત રાખવા માટે પણ લે છે અને જયારે પાકે ત્યારે તે ઉપરનું વ્યાજ ઉઘરાવી આપે છે.

દરેક જાતનું બેંકીંગને લગતું કામકાજ કરવામાં આવે છે.

હરીદાસ જીવરાજ,

મેનેજીંગ ડાયરેક્ટર.

The Bank of Baroda Ld.

શ્રી સરકાર ગાયકવાડના આશ્રય તળે સથાપાયલી અને શ્રી માહારાજા સાહેબની મોટી મદદ ધરાવતી.

ધી બેંક ઑફ બરોડા લીમીટેડ.

(સને ૧૮૯૭ ના બરોડા કંપનીના એકટ ત્રીજા પ્રમાણે રજીસ્ટર થએલી.)

હેડ ઓફીસ—માંડવી પાસે, **વડોદરા.**

શાખા ઓફીસો—અમદાવાદ, નવસારી, મેહશાના અને સુરત.

થાપણ રૂ. ૨૦૦,૦૦,૦૦૦.

ડી રે ક ટ રો.

ધી ઓનરેબલ સર વીઠલદાસ દામોદર ઠાકરશી (નાઇટ) ચેરમેન.

શ્રીમંત સંપતરાવ ગાયકવાડ (વડોદરા).

રા૦ રા૦ ભાસ્કરરાવ વીઠલદાસ મહેતા, એડવોકેટ, હાઇ કોર્ટ, (મુંબાઇ)

રાજરતન શેઠ મગનભાઇ પી૦ હરીભકતી નગરશેઠ (વડોદરા)

શેઠ મગનલાલ હરગોવીંદદાસ કાંટાવાલા, વડોદરા.

માહારાજા મીલસના એજન્ટ, (વડોદરા).

શેઠ મણીલાલ રેવાદાસ (વડનગર).

રા૦બા૦ ગુનાજીરાવ રાજબા નીંબાલકર,(વડોદરા)

ચાલુ ડીપોઝીટ ખાતાંઓ.—રૂ. ૩૦૦ થી ૧૦૦૦૦૦) ની દરરોજની સીલક ઉપર દર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે અને તેથી વધુ રકમ ઉપર ખાસ જુદી ગોઠવણ કરવામાં આવશે. અરધા વરસનું રૂપીઆ ત્રણથી ઓછું વ્યાજ થતું હશે તો તે આપવામાં આવશે નહી.

બાંધી મુદતનાં ડીપોઝીટ ખાતાં.—બાર મહીનાની બાંધી મુદતનું વ્યાજ દર વરસે દર સેંકડે સાડા ચાર ટકા વ્યાજ આપવામાં આવે છે તેથી વધારે અને ઓછી મુદત અને રૂ ૫૦૦૦) ઉપરાંતની ડીપોઝીટ માટેના ભાવ અરજ કરવાથી જણાવવામાં આવશે.

સેવીંગસ બેંક.—આ બેંકમાં સેવીંગસ બેંકના ખાતાં ઉઘાડવામાં આવે છે અને તે ઉપર દર વરસે દર સેંકડે પોણાચાર ટકા વ્યાજ આપવામાં આવે છે. એક વરષમાં રૂ. ૧૦૦૦) વ્યાજ સીવાય ને એકંદરે રૂ ૫૦૦૦) સુધી દરેક ખાતાંમાં છેલ્લાજ વરષના વ્યાજ સીવાય રાખવામાં આવે છે. એક કરતાં વધારે નામો ઉપર ખાતાં ઉઘાડી શકાય છે પરંતુ એક નામ ઉપર એકથી વધારે ખાતું ઉઘાડી શકાતું નથી.

લોનસ વીગેરે.—હુંડી, અને એવાંજ બીજા કીમતી કાગળયાં ઉપર, સધ્ધર જામીનગીરી ઉપર, તથા વાજબી રકમની મીલકત કબજામાં રાખી ખાસ ઠરાવેલા ભાવે તથા સરતે બેંક નાણાં ધીરે છે. ઘરાકોના સ્ટોકસ, શેરો, જામીનગીરીનાં કાગળીયાં, ઘરેણાં, ઝવેરાત, વીગેરે કીંમતી તથા જોખમી ચીજો સહીસલામત રાખવાનું, પ્રોમીસરી નોટો, ડીબેનચરસ, સ્ટોકસ, શેરો વીગેરે વ્યાજ આપતાં કાગળ ઉપરનું વ્યાજ ઉઘરાવી આપવાનું તથા ગવરમેંટ પેપર અને બધી જાતના શેર સ્ટોક, ડીબેનચરસ ને તેવીજ જાતના કાગળીયાં વેચી તેમજ ખરીદી આપવાનું કામ બેંક કરે છે.

સી. ઇ. રેનડલ, મેનેજર.

INTERNATIONAL BANKING CORPORATION.

ઇનટરનેશનલ બેંકીંગ કોરપોરેશન.

વડી ઓફીસ: ન્યુ યોરક.

યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓફ અમેરીકા, ચીન તથા ફીલીપાઇન ટાપુઓ તરફના ફીસકલ એજંટો.

	સોનાના ડાલર.
ભરાયલી થાપણ	$ ૩.૨૫૦.૦૦૦.૦૦
રીઝરવ ફંડ અને વગર વેહેંચાએલો નફો...	,, ૩.૮૭૭.૭૭૨.૩૦

લંડન ઓફીસઃ—બીશપસગેટ સ્ટ્રીટ, ઈ. સી.

શા ખા ઓ.

મુંબઈ	મનીલા	હેનકાઉ	સેન ફ્રાનસીસકો
કલકતા	સીબુ	યોકોહોમા	કંટાન
હોંગકોંગ	સીટી ઓફ મેકસીકો	કોલોન	પનામા
કોબી			
પેકીંગ	શેહેંગાઈ	સીંગાપોર	એમપાયર (કનાલઝોન)

આ કોરપોરેશન યુરોપ, અમેરીકા, આસ્ટ્રેલીયા, ચીન અને જપાનનાં મુખ્ય શેહેરોમાં ડ્રાફ્ટો તથા તારની હુંડીઓ વેચે છે. તથા બીલસ ઓફ એક્ષચેંજ ખરીદે છે. લેટરસ ઓફ ક્રેડીટ ઇશયુ કરે છે અને બેંકીંગનું તેમજ હુંડીયામણને લગતું દરેક પ્રકારનું કામકાજ બજાવે છે.

ચાલુ ડીપોઝીટનાં ખાતાંઓ ખોલવામાં આવે છે અને તેની ઉપર વ્યાજ દર વરસે દર સેંકડે બે ટકા લેખેનું દરરોજની રોકડ બાકી ઉપર રૂ ૧૦૦૦ થી ૧૦૦,૦૦૦ સુધીની રકમ માટે આપવામાં આવે છે.

ફીક્ષડ ડીપોઝીટ—૧૨ મહીનાની બાંધી મુદતની ડીપાઝીટ ઉપર દર વરસે દર સેંકડે ચાર ટકા લેખેનું વયાજ આપવામાં આવેછે. ટુંકી મુદતની ડીપાઝીટ માટેનું વ્યાજ જાતે મળવાથી અથવા અરજ કરવાથી જાણી શકાશે.

દુન્યાના કોઈપણ બાગમાં ચાલી શકે એવા ટ્રેવેલરસ ચેકો આ બેંક વેચે છે.

એચ. એ. ડબલ્યુ. બ્રેનત.

કામચલાઉ મેનેજર.

મુંબઈની ઓફીસ, ૪૨-૪૩ ચરચગેટ સ્ટ્રીટ.

The Credit Bank of India Limited

ધી ક્રેડીટ બેંક ઓફ ઇંડયા લીમીટેડ.

વડી ઓફીસ :—૭, ગ્રીન સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઇ.

ભરાયલી થાપણ	રૂ. ૫૦,૦૦,૦૦૦
લીધેલી થાપણ	રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦
રીઝર્વ ફંડ	રૂ. ૩૨,૫૦૦

શાખાઓ અને એજંસી.

લંડન, મુંબઇમાં કાલબાદેવી અને માંડવી; કાઠયાવાડમાં ભાવનગર, જુનાગઢ, રાજકોટ, વઢવાણ કેંપ; ગુજરાતમાં અમદાવાદ, વડોદરા, સુરત, નવસારી; હૈદ્રાબાદ (સીંધ), કરાંચી, સક્કર, કલકત્તા, કાનપોર, લખનો, અને બસરા.

ચાલુ ડીપાઝીટનાં ખાતાંઓ.

ચાલુ ડીપાઝીટ ખાતાંઓ ઉઘાડવામાં આવે છે અને દરરોજની સીલક ઉપર રૂ. ૧૦૦ થી રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ સુધીનું દર વરસે દર સેંકડે રાા ટકા વ્યાજ આપવામાં આવે છે અને રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ની ઉપરની રકમો માટે વ્યાજની ખાસ ગોઠવણ કરી આપવામાં આવશે. અરધાં વરસ દરમ્યાન એ વ્યાજની રકમ રૂ. ૩ ની થઇ નહીં હોય તો તે વ્યાજ મળશે નહીં.

સેવીંગ્સ બેંક.

સેવીંગ્સ બેંકના ખાતાંઓ માટે દર વરસે દર સેંકડે ૪ ટકા લેખેનું વ્યાજ આપીએ છીએ. કાયદા કાનુનો અરજ કરવાથી મળશે.

બાંધી મુદતની ડીપાઝીટો.

બાર માસ માટેની બાંધી મુદતની ડીપાઝીટનો ભાવ સેંકડે ૫ ટકા અને તેથી ઓછી મુદતના ભાવોની માહીતી અરજ કીધાથી મળશે.

લોનો, ઓવરડ્રાફ્ટો અને રોકડ ક્રેડીટો.

આ બેંક કબુલ રાખવામાં આવેલી જામીનગીરીની સાથે જે શરતોએ ગોઠવણ કરવામાં આવશે તે સરતે સગવડ કરી આપે છે.

આ બેંક પોતાના કોનસ્ટીટ્યુઅંટોની વતી શેરો અને સીક્યુરીટીઓની સાવચેત ભરી સંભાળ લે છે અને વહેંચણીઓ તથા વ્યાજ ઉઘરાવવાનું કામ પણ બજાવે છે. તે વળી સરકારી કાગળયાંઓ તથા બીજી સઘળી જાતનાં નાણાંની મધ્યમ ભાવોએ ખરીદી કરી આપવાનું તથા વેચી આપવાનું માથે લે છે, જેની વીગતો અરજ કીધાથી મળી શકશે.

લંડન અને સઘળી શાખાઓ ઉપરના ડ્રાફ્ટસો આપવામાં આવશે. પરદેશી બીલો તેમજ હીંદુસતાનના કોઇબી ભાગ ઉપરના વસુલ કરવા માટેના બીલો પણ આ બેંક સ્વીકારે છે.

હીંદુસ્તાનના સઘળા મુખ્ય શેહેરો ઉપર આ બેંક 'લેટરસ ઓફ ક્રેડીટ' આપે છે.

જાફર જુસબ,
મેનેજર.

Chartered Bank of India Australia and China.

ચારટરડ બેંક ઓફ ઇંડયા આસ્ટ્રેલીયા એન્ડ ચાયના

બાદશાહી ફરમાનથી સથાપેલી

થાપણ.... .... પાઉંડ ૧૨,૦૦,૦૦૦
રીઝરવ ફંડ .... પાઉંડ ૧૭,૦૦,૦૦૦
ભાગીદારોની રીઝરવ જવાબદારી. પાઉંડ ૧૨,૦૦,૦૦૦

વડી આફીસ:—નંબર ૩૮ બીશપગેટ, લંડન ઈ. સી.

એજનસીઓ અને શાખાઓ.

હેમબરગ.	પુકેત.	સીરોમબાન (એફ. એમ. એસ.)	હોંગકોંગ.
મુંબઈ,	થાઇપીંગ (પેરાક).		કેન્ટોન.
કલકતા.	ઇપોહ (પેરાક).	બેંગકોક.	શાંઘાઈ.
મદરાસ.	મેડન. ડેલી (સુમાત્રા).	બટેવીયા.	ફુચઉ
રંગુન.	મલાકા (સ્ટ્રેટસ સેટલમેંટસ).	સુરાબાયા.	તીનસીન
કોલંબો.		સઇગોન.	હૅનકાઉ.
કરાંચી.	સીંગાપોર.	મનીલા.	યોકોહામા.
અમરીતસર.	કવાલા લુમપોર (એફ. એમ. એસ.)	સીબુ (ફીલીપાઇનસ)	કોબી.
દીલ્હી.			
પીનાંગ.	ક્લાંગ (એફ. એમ. એસ.)	ઇલોઇલો.	ન્યુયોર્ક.

એ બેંક ઉપલી એજનસીઓ અને શાખાઓ ઉપર તેમજ વેપારવાળા મુખ્ય શેહરો ઉપર હુંડીઓ આપે છે, હુંડીઓ ખરીદે છે અને નાણાં વસુલ કરવા સારૂં હુંડી લે છે. લેટરસ ઓફ કરેડીટ આપે છે અને નાણાંવટને લગતું સામાનય કામકાજ કરે છે.

ચાલુ ખાતાઓ—રૂ૧૦૦૦ થી રૂ૧૦૦૦૦૦ સુધીની દર મહીનાની બાકી ઉપર દર સેંકડે ૨ ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે. પણ અરધા વરસનું વ્યાજ રૂ ૫ થતું નથી તો તે આપવામાં આવશે નહી. રૂપીયા એક લાખ ઉપરાંતની રકમ માટેના ભાવ અરજ કરવાથી નક્કી કરવામા આવશે.

૧૨ માસની અને તેથી ઓછી મુદતને માટેની બાંધી મુદતની ડીપાઝીટ લેવાના દર અરજી કરવાથી નકી કરીને આપવામાં આવશે.

કામકાજનો વખત.

સવારના ૧૦-૩૦ થી સાંજના ૪ સુધી. સનીવાર ૧૦-૩૦ થી બપોરના ૨ સુધી.
પોસ્ટ બોક્ષ નંબર ૩૪

જોન ગ્રેગ,
એજંટ.

એસપલેનેડ-કોટ

સ્ત્રીઓને શકતી આપનારી દવા.

એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીઓ.

આ દવા સ્ત્રીઓને લાગુ પડતા સઘળે દરદોને દૂર કરવાની અદભુત શકતી ધરાવે છે. પેટું અને તેના તમામ અવયવો ઉપર તે લેવાથી પુશકલ શકતી આપે છે. તેથી સ્ત્રીઓને એ દવા સઘળા રોગો ઉપર પછી તે રોગ **ડીસમેનોરેયા, મેનરેયા, લુકોરીયા, અમેનોરીયા** કે પછી સ્ત્રીઓને લગતું કોઇપણ દરદ હોય તે માટે ઘણીજ ઉપયોગી માલમ પડી છે.

જોબનનાં વેશમાં આવતી છોકરીઓ તેમજ ગરભવંતી સ્ત્રીઓને તેઓનું ગયેલું બળ અને કમી થતું તાકાતપણું આ દવા લેવાથી જલદીથી પાછું આપે છે.

એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીયો—તમામ મળમુત્રના બાંધાને મજબુત કરે છે તેથી ગરભ અધુરે જતો અટકે છે. જે સ્ત્રીઓ કમરના દુખાવાથી અથવા એવા બીજા દરદથી પીડાતી હોય અથવા સાંધાના સોજાની ફરીયાદ કરતી હોય તો તેઓને એ દવા જરૂર આપવી જોઇએ. આ દવા મુખ્ય કરી સ્ત્રીઓને લાગુ પડતાં દરદો સાજા કરવા માટે જાણીતી છે તેથી ઘણાખરા તબીબો તેની ભલામણ કરે છે.

જે કુવારીકાઓ ૧૧ વરસથી ૧૮ વરસની હોય કે જે વખતમાં તેઓ કુવારીકા અવસ્થામાંથી સ્ત્રીની અવસ્થામાં જાય છે તેઓને **એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીયો** ખાસ ઉપયોગી છે. કારણકે એ વાપરવાથી એને પુશકલ તાકાત તથા શકતી આપે છે.

દવા લેવાની રીત—ખોરાક ખાવાની અને બીછાને જવાના વખત વચ્ચે એક ચમચો દીવસમાં ત્રણ વખત લેવી.

નર્વ તોનીક.

નર્વસનેસ, ઉંઘ નહીં આવતી હોય તો તે માટે, આંકડી, અને આળસાઇ તથા નબળાઇ માટે સીલેરીના જે શકતી આપનારી દવા છે તે ખાવા પછી અને સુવા જવા પહેલાં દીવસમાં ત્રણ વખત એક ચમચામાં લેવી તેમજ દારૂના વ્યસનમાં પડેલાઓને આરામ કરવા માટે આ દવા એક મજબુત ઉપાય છે.

નર્વસ સીસ્તમ માટે આ એક ઉત્તમ શકતી આપનારી દવા તરીકે સીલેરીના લગભગ ૪૦ વરસથી જાણીતી થયલી છે.

કેમીસ્ટો, ડ્રગીસ્ટો અને ઇન્ડીઆમાં દવા વેચનારાઓ
એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીયો અને સીલેરીના મોટા જથામાં રાખે છે.

આ દવાઓ ઘણીજ ઉપયોગી માલમ પડવાથી તેની નકલો ઘણી થય છે અને આ કંપનીએજ બનાવેલી ખરી દવા છે એમ દવાની શીશી ઉપર **રીયો કેમીકલ કંપનીના** નામની લેબલ લગાડેલી છે તે જોઇ તેની પ્રથમ ખાત્રી કરી લેવી.

નમુનો અને એ સંબંધી જોઇતી વધુ વીગત માટે નીચે જણાવેલી કંપનીને લખો.

રીયો કેમીકલ કંપની,

૭૯, બેરો સ્ટ્રીટ, ન્યુ યોર્ક સીટી—યુ. એસ. એ.

Rio Chemical Co.,

79, Barrow St., New York City, U. S. A.

જો તમોને ફરસુદ હોય તો આય જરૂર વાંચજો

જો તમો કોઈબી જાતનાં બીહટ હેરાન કરતાં દરદોથી પીડાતા હો અને બધે ઠેકાનેની દવા કરી કનટાલી જઈ, નાઉમીદ થઈ બેઠા હો, તો તેમ ન થતાં, જરૂર અમોને એક વખત મલી જવાની તક લેજો; અમો તમોને કહી આપીશુ જે તમારી બીમારી સારી થશે કે નહી, અમો મોટી-મોટી ડફાસો મારી તમોને લલચાવતા નથી, પણ તમોને હેરાન કરતા દરદોમાંથી દુર કરવાની કાલજીથીજ એક વખત અમારા દવાખાનાની મોલાકાત લેવાની ભલામન કરીએ છે.

શરીરમાં શકતી ખોરાકથીજ આવે છે તેથી ભારેમા ભારે ખોરાક પાચન કરી શરીરના બધા અવ્યવોને શકતી આપનારી એંગલો ઇનડીઅન ટોનીક પીલ્સ કી. શીશી એકના રૂ ૩) ગરમીથી ધી તવઇ જઇ પટલુ થાય છે તેમજ બજારમાં વેચાતી ધાતુ પુશતીની ગરમ ગોળીઓ ધાતુને ઘટ કરવાને બદલે પટલી કરે છે તેથી એને માટે અમોએ ખાસ થંડા પડીકા બનાવ્યા છે જે ખાધાથી પતલી પડી ગએલી ધાતને ઘટ બનાવી પીસાબમાં તથા સ્વપનામાં વઈ જતી અટકાવે છે. આએ પડીકાં મરદો તથા ઓરતો બેઉને ફાએદો કરે છે. કીમત પડીકાં ૮) નો રૂ ૧ાા. એ સીવાય નસોને તાકાત આપી મરદાઇમા લાવનાર લેપ કી. ડબી ૧) નાં રૂ ૩). પરમાની અકસીર દવા રૂ ૨).

અમારી એંગલો ઇનડીઅન ટોનીક પીલ્સ સારૂ મોટા વીધવાન ડાકટરોનાં શુ વીચારો છે તે જાની તમારી ખાતરી થએથીજ વાપરજો.

ડા. એન. આર. નાઇક, એમ. આર. સી. એસ. (લનડન)
ડા. આઈ. કે. વઝીર, એલ. એમ. એન્ડ એસ., ડી. પી. એચ.
ડા. એફ. એસ. હકીમ, એમ. બી. બી. એસ.
ડા. એ. એ. ગાયા, એલ. એમ. એન્ડ એસ.
ડા. જી. વી. પટેલ, એલ. એમ. એન્ડ એસ.
ડા. એન. ડી. છછાપોરીઆ, એલ. એમ. એન્ડ એસ.
ડા. પી. એચ. મઇસરી, એલ. એમ. એન્ડ એસ.
ડા. એસ. પી. કાપડીઆ, એલ. એમ. એન્ડ એસ.
ડા. ઇ. આલમેડા, એલ. એમ. એન્ડ એસ.

અમોએ એંગલો ઇનડીઅન. ટોનીક પીલ્સનુ પરીસકરીપશન જોએથી અમારી ખાતરી થઈ છે જે આએ ગોલીઓ કોઇપણ જાતની (રસાએન) એટલે મારેલી દવઇ (ખાક) નુકસાનકારક દવાઇ વગર સારામાં સારી અંગ્રેજી તથા દેશી દવાઓની બનેલી છે. જે દવાઓ પાચન શકતીને વધારી ભુખ લગાડી માથાથી તે પગ સુધી સરીરનાં બધા આગોમા કવત આપી શરીરની નબલાઇ દુર કરવાના સારા ગુનો બતાવે છે તેથી તમોને વગર વાસતીએ વાપરવાની અમો ભલામન કરીએ છીએ. આએ ગોલીઓ મરદો તથા ઓરતો બેઉને લાગુ પડે છે.

ઓરીએન્ટ મેડીકલ એન્ડ સરજીકલ હૉલ,

ઠે. ખેતવાડી સાતમી ખંબાતા ગલીમાં, મુંબઇ.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડરમાં આવેલી જુદી જુદી બાબદોનું સાંકલયું.

૪૧૪૩

ખોલાશો.

આ વરસના આ ઝોરાસ્ટ્રીયન કાલેનડરની લગભગ ઘણી ખરી બાબદો હમારા પીતાજી મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશની હઈયાતીમાં એવોની દેખરેખ હેઠળ છાપવામાં આવી હતી. મરહુમે પોતે ચોપડીઓના રીવ્યુ લખેલા છે, તેમજ ગયા વરસના કાલેનડર માટે માનવંત ભાઈબંધ ન્યુસપેપર વાળાઓએ તેમજ ચોપાન્યા વાળાઓએ રીવ્યુ લીધા હતા, તેઓમાના કેટલાકોના આપેલા જવાબોબી મરહુમે પોતેજ લખ્યા હતા.

આ પુરાણું ઝોરાસ્ટ્રીયન કાલેનડર જેમ હમારા મુરંબીજી બાવાજીની હઈયાતીમા આજ વરસો થયા ચલાવવામાં આવે છે તે મુજબ હવે પછીબી ચાલુ રાખવામાં આવશે અને આવા ઉપયોગી કાલેનડરને જેવું ઉતેજન મલતુ રહ્યું છે તેવું ચાલુ રાખવામાં આવશે એવી આશા રાખચે છીએ.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કાલેનડરના કરતાઓ.

ગયાં વરસનો ઇનતેખાબ,

યાને

યઝદેજરદી સને ૧૨૮૨ ના સાલમાં બનેલા જરથોસ્તીઓને લગતા જાણુવાજોગ બનાવો.

સખાવત.

આ વરસે સામાનય સખાવતનો આંકડો લગભગ બાર લાખનો, ઉઠમણાની છપાયલી રકમ બે લાખ એકતાલીશ હજારની, ધરમનાં મકાંનો (જેમાં બાઇ આવાંબાઇ પીટીટ ગરલ્સ ઓરફનેજ તથા ડા૦ માસીના હાસપીટલની બીલડીંગની કીંમત નહી ગણુતા)ની કીંમત સુમારે ગણુતાં લગભગ પોણા પાંચ લાખ રૂપીયા મલી આ વરસની કુલે સખાવત લગભગ ઓગનીસ લાખ રૂપીઆ ઉપરની થવા ગઇ છે.

એ ઉપર જણાવેલી રકમ આ વરસની છપાયલી સખાવતની છે. પણ તેમાં એક સખાવત થવામાંથી, તથા ઉઠમણામાં જણાવેલી રકમમાંથી—બીજા ફંડોમાં અપાયલી, ધરમનાં મકાંનોવાલી રકમ જે આગલાં વરશોમાં સખાવતોમાં ગણાઇ ચુકેલી, વીગરેની રકમ સુમારે છ લાખની બાદ થવા જેવી છે, તે બાદ કરીએ તો લગભગ રૂપીયા તેર લાખ કરતાં વધુ આંકડો આ વરસની સખાવતનો થવા જાયછે.

અતરેના જાણીતા શેહરી શેઠ રતન જમશેદજી તાતાએ રૂ૧૦૦૦૦ બોમબે સેનીટરી એસોસીએશનના બાંધવામાં આવનારા મકાન માટે આપી દર વરસે રૂ૫૦૦ આપવા કબુલ્યું છે. એવાએ રૂ૬૦૦૦ માથેરાનની સરકારી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલનું મકાન બાંધવા માટે આપ્યાથી એ સ્કુલને "જ. ન. તાતા એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ" એવું નામ આપશે. વળી એવા શેઠે મુંબઈની સોસીયલ સરવીસ લીગને ચોકસ હપતેથી રૂ૫૦૦૦ આપવા કબુલી રૂ૫૪૦ આપ્યા હતા તથા પુણાની યંગ મેનસ ક્રીસચીયન એસોસીએશનને રૂ૭૫૦ અને મુંબઇના સ્ટુડંટસ બ્રધરહુડને રૂ૨૫૦૦ પાંચ વરસ સુધી આપવા કબુલ્યું છે. એ ઉપરાંત શેઠ રતન તાતાએ સને ૧૯૧૨ માં પુરાતન બાબદોની શોધખોળ કરવા કેટલેક ઠેકાણે પોતાને ખરચે ખોદકામ કરાવવાની માંગણી હીંદી સરકારને કરવાથી પટણા નજદીક પાતલી પુત્રવાલી જગા ખોદકામ માટે પસંદ કરી હતી. જ્યાં રાજા અશોકે પોતાનો મેહેલ બાંધયો હતો. શરૂઆતમાં થાંભલાઓવાલો એક હોલ હાથ લાગો હતો અને વધારે શોધખોળ થવાની આશા છે કેટલાંક વરસો સુધી એનો ખરચ કરવો પડશે. વળી એ સખી શેઠે કીંગ જયોરજ ધી ફીફ્થ એનટી ટયુબરકયુલોસીસ લીગને મદદ તરીકે દોઢ લાખ રૂપ્યાની રકમ આપવાની પોતાની ખાહેસ જણાવી હતી.

શેઠ રતન તાતાએ નારગોલ ખાતે છોકરીઓની સ્કુલ ઉઘાડવા વારસીક રૂ૧૦૦૦ ની મદદ આપી તેના મકાન માટે રૂ૬૦૦૦ અને ફરનીચર સારૂ રૂ૫૦૦ આપવાથી તા૦ ૧૯ મી મેને દીને છોકરીઓ માટેની સ્કુલ શેઠ કીકાજી પે. કારભારીના મકાનમાં ખુલ્લી મેલવાની કીયા ખા૦ બા૦ અરદેસર દી. દવીએરવાળાના પ્રમુખપણા હેઠલ થઇ હતી. એ સ્કુલનું નામ "બાઇ હીરાંબાઈ જમશેદજી તાતા નારગોળ ઇંગલીશ ગર્લસ સ્કુલ" રાખ્યું છે. શરૂઆતમાં જશનની ક્રીયા કરવા પછી પ્રમુખ ખા૦ બા૦ અરદેશરે જણાવ્યું કે શેઠ રૂસતમ પે. જાહાંગીરની કીમતી મદદથી અતરે ઘણા ધરમખાતાઓ ચાલુ થયા છે. અત્રેની બાળકીઓ કેળવણી વીના અભણ હોવાથી શેઠ તાતાએ સખી દીલ બતાવી પોતાના મરહુમ માતાજીને નામની ગર્લસ સ્કુલ સ્થાપી આપી છે તેમજ અત્રેની હોસ્પીટલમાં થોડા નાણાં ભરાયલાં હોવાથી તેમાં પણ સારી રકમ આપી પોતાના મરહુમ બપાવા શેઠ નશરવાનજી જમશેદજી તાતાને નામની હોસ્પીટાલ બંધાવવાનું નકકી કીધું છે.

શેઠ જમશેદજી નવરોજી પોચાજી કરાંચી ખાતે રોજ ૧૩ મો માહ ૯ મો ૧૨૮૩ ને દીને ગુજરી ગયા હતા અને એવણના કરાંચી કાંપની શેઠ હીરજીભાઇ બેહરાની દરેહમેહરમાં થયલા ઉઠમણા વખતે મરહુમ શેઠ જમશેદજીના બેહેરતનશીન બાવા શેઠ નવરોજીના વીલના ટ્રસ્ટીઓ શેઠ ખરશેદજી શાપુરજી સોપારીવાલા તથા ખાં૦ બા૦ નશરવાનજી રૂશતમજી મેહતા તરફથી જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે "બેહસતનશીન નવરોજી પોંચાજીના વીલની એક કલમમાં લખેલું છે કે જો તેવનનો બેટો વારસ વગર ગુજરી જાયતો તેમની દોલતનો અરધો ભાગ ઉંચી અને ધરમનીતીની કેળવણી પાછળ ખરચવો. શેઠ નવરોજીના બેટા મરહુમ શેઠ જમશેદજી વારસ વગર ગુજરી જવાથી વીલ મુજબ બેહેસતનશીન નવરોજીની દોલતનો અરધો ભાગ જે એક લાખથી દોઢ લાખ થવા જાય છે તે કેલવણી પાછળ ખરચવામાં આવશે."

સખી વજુદ બાઇ હમાબાઇ ફરામજી પીટીટે આ વરસમાં કરેલી રૂ૩૪૮૭૫-૮ ની સખાવતની વીગતઃ— ગરીબ જરથોસ્તીઓ તથા બીજી ન્યાતનાં લોકોને પોષણ કરવા, સદરો પહેરાવવા, લગન કરવા મરણ ખરચ કરવા, વીમાનાં કોલો ભરવા, દવાદારૂ કરવા વગેરે સારૂ આપ્યા રૂ૨૮૧૩૧-૮, લંડન પારસી એસોસીએશનને રૂ૭૫૦, ચાંટ રોડનાં દવાખાના માટે થયલા ખરચ વીગેરે ના રૂ૩૯૯૪ અને બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ પારસી ગરલસ ઓરફનેજમાં કીધેલી સખાવત ઉપરાંત આપ્યા રૂ૨૦૦૦. એ ઉપરાંત ઝોરાસત્રીયન એસોસીએશનને ગરીબ જરથોસ્તી છોકરાઓને દરેક જાતનું શીક્ષણ આપવા ગયા એપ્રીલ માસથી દર માસે રૂ૨૦૦ આપવાનું શરૂ કર્યું છે. જે ત્રણ વર્ષ સુધી ચાલુ રાખવાનો વીચાર કર્યો છે.

અનરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ જાંહગીર બમનજી પીટીટે આ સાલમાં કરેલી રૂ૭૭૦૦ ની સખાવતની વીગતઃ— ધી બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જેનરલ હાશપીતલનાં ફંડમાં રૂ૩૬૨૮, ધી એલેકઝાંનદરા સ્કુલની જ્યુબીલીનાં ફંડમાં રૂ૧૦૦, દસતુર ધાલાને પરશ આપવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦, ધી ત્રાનસવાલ ઇંડીઅન ફંડમાં રૂ૫૦, ધી પારસી સેનશસ ફંડમાં રૂ૫૦, ઓનરેબલ મી૦ ગોખલેને માન આપવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦, કેલવણી, ગરીબાઇ, લગન, નવજોત વગેરે માટે આપેલા રૂ૨૪૦૦ અને પરચુરન ફંડોમાં રૂ૧૩૭૨.

સખી વજુદ શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટે આ વરસમાં કરેલી રૂ૬૧૯૮ ની સખાવતની વીગતઃ—એલેકઝાનદરા નેતીવ ગરલસ ઇંગલીશ ઇનસટીટ્યુશનના જ્યુબીલી ફંડમાં રૂ૨૫૦, અહમદનગરના દુકાળ ફંડમાં રૂ૧૦૦, પારસી ગરીબાઇ બાબે તપાસ કરવા નેમાએલી કમીટીના ફંડમાં રૂ૧૦૦, લોરડ એન્ડ લેડી સીડનહેમ પારસી એનતરતેનમેંટ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, નવસારીની શેઠ રૂસતમજી જ. જીજીભાઇની અંગરેજી નીશાળના પારસી છોકરાઓને મફત ચોપડી અપાવવાનાં ફંડમાં સરકારી નોટ ટકા ૩॥ ના વીઆજની દર રૂ૧૦૦ ના કટકા ૪ આપીયા તેની લાગતના રૂ૩૮૯, નવસારીની નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ ગુજરાતી નીશાળનાં પારસી છોકરા તથા છોકરીઓને મફત ચોપડી અપાવવાના ફંડમાં સરકારી નોટ ટકા ૩॥ ના વીઆજનો રૂ૧૦૦ નો કટકો ૧ આપીયો તેની લાગતના રૂ૯૭, લોરડ એન્ડ લેડી સીડનહેમ મેમોરીઅલ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠ દોરાબજી નાનાભઇ મેહતાના નવસારી પારસી સુવાવડખાનાંના ફંડમાં રૂ૨૦૦, કલેતાની પારસી અંજુમને જરથોસતી રૂવાનો લઇ જવા એક ગાડી ખરીદવા ઉભા કીધેલાં ફંડમાં રૂ૨૫૦, ગરીબી હાલતને લીધે જુદા જુદા ધણીઓને આપીયા રૂ૬૩૦, કેળવણી આપવાના કામમાં ગરીબોને મદદ કીધી રૂ૫૮૯, નવજોત તથા લગન કરવા જુદા જુદા ધણીઓને આપીયા રૂ૧૪૬, સોસાયતી, હાસપીતલો, ડીસપેનસરી વતરોગેના ફંડોમાં રૂ૧૩૦, પરચુતન ધણીઓની યાદગારી રાખવાના ફંડમાં રૂ૧૫૧ અને પરચુતન ફંડોમાં રૂ૧૨૦૨.

બાઇ જાઇજી ખરશેદજી બેરામજી બામા વાંદરા ખાતે હાસપીતલનું એક મકાન બંધાવી આપે છે. આ હાસપાટલ બાંધવાનું કામ લગભગ પાંચ છ મહીના થયા શરૂ થઇ ચુકુ છે અને તેને

"ખરશેદજી એરામજી ભાભા હાસપીટલ" એવું નામ આપવામાં આવશે. આ હાસપીટલ સાથે ડાક્ટરને રહેવાનું મકાનબી જુદું બાંધવામાં આવશે. આ નવી હાસપીટલમાં બહારના દરદીઓ તથા અંદર રાખવાના દરદીઓ વગેરે માટે બંદોબસ્ત રાખેલો છે. આ હાસપીટલ પાછલ લગભગ રૂ૫૫૦૦૦નો ખરચ થવા જશે જેમા બાઈ જાઈજી તરફથી રૂ૨૫૦૦૦ આપવામાં આવ્યા છે. હાસપીટલની ઘણી જરૂર હતી કારણકે છેક વાંદરા ખાતેથી દરદીને ગાડીમાં મુંબઇ લાવવામાં આવતો હતો.

અમદાવાદના જાણીતા શેહેરી ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજી વકીલ સી. આઇ. ઈ. એ પોતાના મરહુમ માતાજીને નામે "બાઇ બાચુબાઇ પેશતનજી ફરામજી વકીલ પારસી મેડીકલ એડ ફંડ" એવા નામનું એક નવું ફંડ સ્થાપી આપ્યું છે અને તે માટે એવા શેઠે રૂ૨૦૦૦૦ ની રકમ આપી છે. આ ફંડમાંથી જેઓ દવાદારૂ અને ડાક્ટરની મદદ મેલવવાને ગંભીર માંદગી વખતે અશકત હોય તેઓ પોતાનાં નામ જાહેરમાં આવ્યા સીવાય વસ્ટીઓને અરજ કરવાથી મદદ મેલવી શકશે.

ધારવાડના આબકારી કંત્રાકટરો શેઠ બરજોરજી માણેકજી પટેલ, બીખાજી બરજોરજી બારીઆ અને નસરવાનજી હોરમસજી ભરૂચાએ હુબલી મ્યુનીસીપાલીટીને ત્યાની સીવીલ હાસપીટલમાં સુવાવડનો એક વારડ સ્થાપવા માટે રૂ૧૬૦૦૦ બક્ષેશ આપ્યા હતા.

શેઠ એરામજી નશરવાનજી સીરવાઇએ રૂ૧૦૦૦૦ નવસારીની સર કાવશજી જહાંગીર મદરેસાનું મકાન જે સીરવઇ બીલડીંગને નામે ઓલખાય છે તે મકાનમાં વધારો કરવા આપ્યા છે.

શેઠ અરદેશર બીખાજી પટેલે રૂ૧૦૦૦૦ શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાતીવાલી દેવલાલી જરથોસ્તી બોરડીંગ સ્કુલને લગતો એક બલોક બાંધવાને આપ્યા છે અને એવી સરત કરી છે કે એવણના દીકરાને એ સ્કુલમાં રાખી દશ વરસ સુધી કેળવણી આપવી.

અતરેના જાણીતા શેહેરી અને મોટા શેર દલાલ સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા હમેશ મુજબ છોકરાઓની સ્કુલની ફી, કોલેજ ફી તથા ગરીબ માણસોને મદદ આપવા તથા જુદા જુદા ધરમખાતાંઓમાં સારી જેવી નાણાંની મદદ દર વરસ કરતા રહયા છે. એ ઉપરાંત એવા શેઠ પુના વોલંટીઅર રાઇફલ્સના સંબંધમાં જખમી માણસોને પ્રાથમીક મદદ આપવાના શીક્ષણ માટેના સરજયન કેપટન ડેબશાહ ડી. ખંબાતાના કલાસને એક રૂપાનું કપ ભેટ આપયું છે તથા પુનાં વોલંટીઅર રાઇફલ્સના ફરસટ એન્ડ એંબયુલંસ ડરીલના કલાસની દર વરસે સરજયન કેપટન ખંબાતા પરીક્ષા લે છે જેમાં પહેલે નંબરે પસાર થતા ઉમેદવારને ઇનામ આપવા માટે સારી રકમ આપી હતી.

અતરેના જાણીતા શેહરી સર દોરાબજી જમશેદજી તાતાએ નવી કેમબ્રીજ હીસટરી ઓફ ઇંડયાંમાં ચીત્રો પુરાં પાડવા વાસતે ૫૦૦ પાઉંડ અને કેમબ્રીજની સકુલ ઓફ ફોરેસ્ત્રીને ૫ વરસ સુધી દર સાલ ૧૦૦ પાઉંડ જંગલ પીદયાનાં શીક્ષણ માટે આપવા કબુલ કીધું છે, જેથી હીંદુસતાનને ફાયદો થશે.

વડોદરા રાજયના માજી દીવાન ખા૦ બા૦ કેરશાસપજી રૂસતમજી દાદાચાનજીએ નવસારીની સર કાવસજી જહાંગીર મદરેસામાં સપોરટ અને કસરતની ખીલવણી કરવા માટે રૂ૩૦૦૦ આપ્યા છે. વળી એવો શેઠે રૂ૩૫૦૦ જરથોસ્તી ધર્મ સંબંધી અને કેળવણી આપનારી અને જ્ઞાન ફેલાવનારી મંડળીને આપયા કે રૂ૧૦૦૦ ની રકમમાંથી આરબોને હાથની હાર પછી આપણા પારસીઓ હીંદુસ્તાન આવી વસ્યા તે વખતથી તે હાલના વખત સુધીની યા તે વખતનાં થોડા ભાગની તવારીખ લખાવવી અને રૂ૨૫૦૦ અનામત રાખી તેનાં વયાજમાંથી છોકરાંઓની ઇરાનની તવારીખની બાબતમાં પરીક્ષા લઇ તેઓને દર વરસે ઇનામો આપવાં.

ભરૂચના જાણીતા શેહેરી શેઠ દીનશાહ ફરામજી હમાવાળાએ ભરૂચની પારસી પંચાયતને રૂ૬૨૫૧ આપયા છે. એના બ્યાજમાંથી દર શાળ નીચલા ૪ ફંડોને મદદ કરવામાં આવશે:– ગરીબ જરથોસ્તીના છોકરાંઓને કેલવણી આપવામાં વાપરવા માટે રૂ૧૨૫, ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં રૂ૫૧, હમાવાળાની અગીયારીના ફંડમા રૂ૫૦ અને રવાનોને અવલમંજલ પોહોચાડવાના ફંડમાં રૂ૨૫.

મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂસતમજી લીંબુવાલા રોજ ૧૧ મો માહ ૧૨ મો ય. સને ૧૨૮૦ ને દીને મરણ પામ્યા હતા. તેવણના ઉઠમણામાં મરહુમની પુંજીમાંથી, મરહુમના વીધવા અને છોકરાઓ તથા છોકરીઓ અને કુટુંબે ભરેલા રૂ૬૧૬૫ મરહુમના વીલના એકઝીકયુટરો શેઠો કેખશરૂ તથા અરદેશર બરજોરજી લીંબુવાલાએ નીચે મુજબ ધરમખાતાંઓમાં આપ્યા હતાઃ–સુરત પારસી ઓરફનેજનાં ફંડમાં રૂ૧૫૦૦ ની લોન ૩॥ ટકાનાં વ્યાજની આપી કે એના વ્યાજમાંથી મરહુમના મરણ દીવસની ક્રીયા કરી તે દીવસે છોકરાઓને ભોજન આપવું, સર જમશેદજી જીજીભાઈ સ્કુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૨૦૦૦ ની ૩॥ ટકાની લોન વ્યાજ વાપરવા આપી, લાનોલીના દોખમાંનાં ફંડમાં રૂ૩૦૧, વાંદરાનાં બાઇ શીરીનબાઇ કામાવાળા કોનવેલેસંટ હોમના બીલડીંગ ફંડમાં રૂ૧૫૦૧, દેવલાલી બહાદુરજીની સેનીટેરીયમમાં રૂ૨૦૧, નાવારસ જરથોસ્તી છોકરીઓને પરણાવવા માટે રૂ૫૫૧, નશરવાનજી પીટીટ લ્યુનેટીક એસાઇલમમાં રૂ૫૧ અને ગરીબ જરથોસ્તીઓના ફંડમાં રૂ૫૦.

શેઠ સોરાબજી દાદાભાઈ દુબાશે રૂ૫૦૦૦ ની રકમ મેસરસ સોરાબજી અને કાવશજી દાદાભાઇ દુબાશને નામે ખાનદેશ જીલ્લાના ધુલ્યા ખાતે બાંધવામાં આવનારા ટેકનીકલ સ્કુલની બીલડીંગ માટે આપ્યા હતા.

કલકતાના જાણીતા શેહેરી અને વેપારી શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાખાઉએ બીકાનેરના મહારાજાની જુબીલીની યાદગીરી રાખવા સારૂ પાંજરાપોળ બાંધવા ઉઘાડેલાં ફંડમાં એવણના મરહુમ માજીબાઈ હીરાબાઇને નામે રૂ૫૦૦ આપ્યા કે તેનું વ્યાજ મુંગા જાનવરોના ઘાસચારામાં વાપરવું તથા એઓએ કલકતાની શેઠ ધનજીભાઇ મેહતાનાં આતશ આદરાનના ફંડમાં મરહુમ પીતાજી મનચેરજીની યાદગીરી રાખવા રૂ૧૦૦૦ વ્યાજ વાપરવાની સરતે આપ્યા હતા. વળી એવા શેઠે પોતાના માત પીતાના પુણ્ માટે નવસારીના શેઠ દોરાબજી મહેતાના સુવાવડખાનાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦ અને પાલીતાનાનાં રેલ ફંડમાં રૂ૨૫૦ આપ્યા હતા.

શેઠ પેસતનજી જીનાભાઇ કુમાનાએ ઉડવાડાની લોકલ બોરડને સ્કુલ સારૂં મકાન બાંધવા માટે પોતાની માલેકીની અગીઆર ગુંઠા જમીન અને રૂ૨૦૦૦ એવણના મરહુમ બેટા બેરામશાહના પુણ માટે આપ્યા હતા.

ભરૂચવાસી મરહુમ શેઠ પેસતનજી અસલાજી ડુંગાજીના વારસોએ ભરૂચની મયુનીસીપાલીટીને વેજલપોર તરફ કન્યાશાળા સારૂ બાંધવામા આવનારા મકાન માટે રૂ૨૦૦૦ આપવા કબુલ્યાથી એ કન્યાશાળાને “બાઇ જીવીબાઈ પેસતનજી અસલાજી ડુંગાજી કન્યાશાળા” એવું નામ આપશે.

એરવદ બમનજી ખરશેદજી કુમાદસતુરના નામના કદમી મોબેદે પોતાના કુલ્લે અશો રવાનોનાં પુન સવાબ માટે રૂ૨૦૦૦ ના ૪ ટકાના મુંબઈ પોરટ ટ્રસટ બાંડો સુરતના શેઠ પેસતનજી વકીલના કદમી આતશબેહેરામને લગતાં બાજ, આફ્રગાન અને ઇજશનેનાં ફંડમાં આપયા કે એનું વયાજ રૂ૮૦ ઉપજશે તેમાંથી ખરચના બાદ જતાં બાકી રૂપીઆ જે રહે તે એ કદમી આતશબેહેરામમાં અંજુમન તરફથી દરરોજ થતી ક્રીયામાં જે મોબેદો રોકાય તેઓને એ કદમી આતશશબેહેરામની સાલગ્રેહને દીવસે અને અશો જરથોસત પેગમબરના કદમી દીસાને દીને સરખે ભાગે વહેંચી આપવા. દરેક મોબેદોને આશરે રૂ૧૦ મળશે.

બાઇ ખરશેદબાઇ તે મરહુમ શેઠ માણેકજી પાલનજી કરનજીઆનાં વીધવાના એકઝીકયુટરોએ ખરશેદબાઈનાં પુણ્ માટે જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦, આંધળાં પાંગળાંઓને પગાર આપવાનાં ફંડમાં રૂ૩૦૦, વીધવા બાઇઓને આશરો આપવાનાં ફંડમાં રૂ૩૦૦, પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં રૂ૨૦૦, જરથોસતી છોકરીઓને પરણાવી આપવાનાં ફંડમાં રૂ૨૦૦, મુંબઈના લાચાર બહેનીઓની પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં રૂ૩૦૦, ગરીબ જરથોસતીઓને ધંધે લગાડવાનાં ફંડમાં રૂ૧૦૦, ગરીબ જરથોસતી બાપ વીનાનાં બચા તથા વીધવાઓને મદદ કરવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦ અને ગરીબ પારસી બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા કાજે અને હરખાં અથવા બીજા દરદોના ઇલાજ વીગેરે માટેના ફંડમાં રૂ૫૦ મલી રૂ૨૦૦૦ ધરમખાતે આપ્યા હતા.

જરથોસતી કોનફ્રરસે શાળાઓમાં જતા પારસી બાલકોની વઇદક તપાસ માટે રૂ૨૦૦૦ ની રકમ આપી હતી.

અતરેના જાણીતા શેહેરી ઓ૦ સર ફીરોઝશાહ મેરવાનજી મહેતા બેરીસ્ટરે કરણાટક કાલેજના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦ ની રકમ ભેટ આપી હતી.

બાઈ જરબાઇ રૂ. બેરામજી દારૂવાળાએ સુરતની રૂસતમપરાની શેઠ કેકોબાદ રાવની દરેહમેહરન ચેરાગ ફંડમાં બ્યાજ વાપરવા માટે સુરતની પંચાયતને રૂ૧૦૦૦ના ૪ ટકાના બોન્ડ આપ્યા હતા

શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમસજી મનચેરજી કામાએ રૂ૬૦૦ શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાતીવાલી દેવલાલી જરથોસ્તી બોરડીંગ સ્કુલને આપ્યા કે એમાંથી જે ચેલાઓ પુરી ફી આપી શકતા નહી હોય તેમને ઓછી ફીએ દાખલ કરવા. વળી એજ શેઠોએ એક સેતરંજી દમણુની દરેહમેહરના જશન હોલમાં વાપરવા ભેટ આપી હતી.

મરહુમ બાઈ જરબાઇ નશરવાનજી બેરામજી કપટાનના પુણ માટે મરહુમની પુંજીમાંથી તથા કુટુંબે મળી ભરૂચની પારસી પંચાયતુને રૂ૫૪૩ આપયા હતા.

બાઇ સાહેબ હીરાંબાઇ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટે પોતાના અશો રવાનોની નઈયતે રૂ૫૦૦ નીચલા ધરમખાતાઓમાં આપયા હતા:—દેવલાલીની ડા૦ બહાદુરજીવાળી સેનીટરીયમના ફંડમાં રૂ૧૦૦, ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ ફંડમાં રૂ૧૦૦, ધી ન. મા. પીટીટવાળા ગરીબ દીવાના જરથોસતીઓને મદદ કરવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦, ડા૦ માસીનાની હાસપીટલમાં રૂ૧૦૦ અને સર જમશેદજી જીજીભાઇ સ્કુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦.

મરહુમ બાઈ આઇજી ખુરશેદજી સીરવઇના પુણ માટે શેઠ હોરમજી શાપુરજી સીરવઇએ રૂ૩૦૦ તથા શેઠ ખુજશેતા ખુરશેદજી સીરવઇએ રૂ૨૦૦ મળી રૂ૫૦૦ નવસારીની શેઠ જ. ન. તાતા હુનરશાળાને લગતાં "ખુશમસતા હોરમજી સીરવઇ કેબીનેટ વરગ"ને મદદ તરીકે આપયા હતા.

શેઠ બરજોરજી દાદાભાઇ જીજીભાઇએ મુંબઇની ક્રીમેશનોની લોજ ઈસટરન સ્ટારના ફંડમાં રૂ૫૦૦ આપ્યા હતા.

શેઠ હોરમસજી કાવશજી સાંગનપોરીયાએ સુરત જીલ્લાના ઓલપાડ ખાતે દેડવાડા પાસે મોટા ખરચે બાંધવામાં આવનારા પાકા બંધ માટે રૂ૫૦૦ આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ કેખશરૂ સોરાબજી નરીમાનના પુણ માટે બાઇ ખરશેદબાઈ કેખશરૂએ સુરતના કદમી આતશ બેહરામના સુખડ તથા અગર વગેરે અપાવવા કાઢેલા ધરમના ફંડમાં રૂ૫૦૦ આપ્યા હતા.

એક પારસી ગ્રહસ્થે ૧૯૧૩ના સપટેમબરમાં રમાયલી કવાડરેંગયુલર મેચમા સઉથી સરસ ફતેહમંદ દેખાવ કરવા માટે બે પારસી બેટસમેન અને બે બોલરોને દરેકને રૂ૧૦૦નું ઇનામ આપવા જાહેર કીધું હતું.

શેઠ હોરમજી પેસતનજી કાપડયાને દીહલી ખાતે ગયા જાનેવારીમાં ગુજરાતી ભાઇઓએ આપેલા માનપત્ર વખતે એવો શેઠે દીહલીના સ્કુલ ફંડમાં રૂ૧૦૧, લાયબ્રેરી ફંડમાં રૂ૧૦૧ અને ગઉશાળાના ફંડમાં રૂ૧૦૧ આપી ત્યાની ગુજરાતી જ્ઞાનોદય સ્કુલના વીદયારથીઓને જરમન સીલવરના પ્યાલા રકાબીઓ ભેટ આપ્યા હતા.

શેઠ કાવશજી ખટાઉવાલી આલફ્રેડ થીએત્રીકલ કંપની તરફથી પંજાબ ખાતે કરેલા ખેલો વખતે લાહોરની હીંદુ મુસલમાન ઓરફનેજને રૂ૩૦૦ આપવામા આવ્યા હતા.

બાઇ મેરબાઈ મેરવાનજી છોગાએ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનના ત્રસ્ટીઓને રૂ૩૦૦ આપ્યા કે એના બ્યાજમાથી બીલીમોરાની અગીયારીમાં મુકતાદમાં મરહુમ બાઇ બાઇઆઇ મેરવાનજી છોગાને નામનું બેહેડું એક દર વરસે માંડવું.

બાઇ રતનબાઇ એદલજી બામજીએ નવસારીના ચીમનાબાઈ નરસીંગ ફંડમાં રૂ૨૦૦ની વધુ રકમ આપી હતી.

સીકંદરાબાદવાળા બાઇ રતનબાઇ જમશેદજી ચીનાઈએ મરહુમ દીકરા દારબજીના પુણ માટે રૂ૨૦૦ની લોન તવડીની દરેહમેહરના ફંડમાં આપી કે એનું બ્યાજ મરામત કરાવવામાં વાપરવું.

બાઇ માણેકબાઇ રતનજી રાગીનાએ પોતાના ધણી રતનજીની ક્રીયા કામ કરાવવા માટે વલસાડની જરથોસ્તી અંજુમનને રૂ૨૦૦ આપ્યા હતા.

શેઠો હોરમજી તથા દીનશાહ શાપુરજી મીસતરીએ પોતાના મરહુમ માતાજી કુવરબાઇના પુણ માટે સુવાલીના ગરીબ જરથોસ્તીઓ તથા હીંદુઓમા રૂ૨૦૦ વેહેંચી આપ્યા હતા.

ગ્રાંટરોડ પ્રોપ્રાયટરી એંડ ફોરટ હાઇ સ્કુલના છોકરાઓએ ઉઘાડેલા ફંડના રૂ૧૭૯ની ચોપડીઓ ધી ન. મા. વાડાઆ નારગોલ પારસી સ્કુલની લાયબરેરીને આપી હતી.

ખાન બાહાદુર એસ. સી. દાવરે રૂ૧૦૦ની રકમ પુણાની સાસુન હાસપીટલના નરસીંગ એસોસીએશનના ફંડમાં આપી હતી.

શેઠ કાનજીભાઇ ફકીરજી પટેલ કુદીઆણાવાળાએ દવીએર ખાતે ખુરસીઓ તથા બાંકો મુકવા સારૂ રૂ૫૦ આપ્યા હતા.

હોંગકોંગના વેપારી શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ કુદીઆણાવાલાએ ઓલપાડ ખાતે ખાનગી સાહસથી ચાલતી એંગલો વરનાક્યુલર સ્કુલ માટે એક મકાન વેચાતું લઈ અપાવ્યું હતું.

શેઠો ભીમજીભાઇ અને દાદાભાઇ કુસતમજી પટેલે પોતાની માલેકીની જમીન નારગોલની ધી નવરોજી માણેકજી વાડાઆ પારસી સ્કુલને ભેટ આપી હતી. એ જમીન સ્કુલની પાસે છે અને ઘણુ કરીને સ્કુલના છોકરાઓ માટે રમત ગમતના કામમાં વાપરવામાં આવશે.

શેઠ નશરવાનજી મુલ્લાએ ખેરગામમાં એવણના માતાજીએ બંધાવી આપેલી દરેહમેહરમાં જરમન સીલવરનું અફરગાન્યુ તથા મારબલનો હીંચોરો ભેટ આપ્યા હતા. એ દરેમેહરની રોજ ૫ મો માહા ૯ માને દીને પહેલી સાલગ્રેહને દીવસે અફરગાન્યા ઉપર દાદગાહને તખતનશીન કીધા હતા. વળી એવોએ દાદગાહના મેરાળવાળી જગાને પીતળના કટેરા કરાવી દરવાજા નીચે મારબલનો પથર મુકાવ્યો હતો. શેઠ નસરવાનજીની સ્ત્રી પણ દરેહમેહરમાં એ દીને ખુલ્લી મુકાઇ હતી.

બીલીમોરાવાલા શેઠ ધનજીભાઈ કુવરજી ગબાએ ગણદેવી ખાતે છોકરીઓની સ્કુલનું મકાન નામદાર ગાયકવાડ સરકાર તરફથી બંધાઇ ખુલ્લું મેલવાનાં થયલા મેલાવડા વખતે જરમનના પ્યાલા છોકરીઓને ભેટ આપ્યા હતા.

શેઠ સોરાબજી લીમજી પાંડેએ માથેરાન મ્યુનીસીપાલીટીને બે બાંકો ભેટ આપ્યા હતા.

ગોલવડવાળા શેઠ અરદેશર ખરશેદજી ઇરાનીએ દવીએરની જરથોસ્તી અંજુમનને એક ગયાણ સાથની એલ્યુમીનમ ધાતુની ગાડી ભેટ આપી હતી.

મરહુમ શેઠ રતનજી નાનાભાઇ વરકુંડવાળાના પુણ માટે એવણના વાંધવા બાઇ શીરીનબાઇએ દમણની દરેમેહરમાં મુકતાડ માંડવા એક મારબલની ટ્રેબલ ભેટ આપી હતી.

નવસારીવાળા મરહુમ સખી વજુક શેઠ રતનજી ફરામજી દામુના છોકરાઓએ આ વરસે નવસારીની ચારે દીશાએ ઘણાખરા પાણીના અબાડા ભરાવાનું કામ માથે લીધું છે. આથી હજારો ઢોરોને પાણી પીવાની સવગતા થશે.

શેઠ જમશેદજી અરદેશર હોરમસજી ચીનાઇએ પોતાના બાઇ મરહુમ શેઠ કેખશરના પુન સારૂ ઇચ્છાપોરમાં બંધાવેલો કુવો તઇયાર થયાથી રોજ ૧૨ મો માહા ૪ થાને દીને ખુલ્લો મુકી લોકલ બોરડને સોંપ્યો હતો.

શેઠ કાવસજી દાદાભાઇ દુબાશે પોતાના દીકરાનાં લગન તા૦ ૧૦ મી એપ્રીલે થયા તેની એક દીવસ અગાઉ સાંજે આલબ્લેસ બાગમાં લગભગ ૫૦૦ ગરીબ પારસી બાઇઓ તથા છોકરાંઓને જયાફતે નોતરી તેમને કપડાં વગેરેની ભેટ આપી હતી.

મુંબઇનાં જરથોસ્તી અંજુમનનાં આતશબેહરામ સાહેબની રોજ ૩ જે માહા ૨ જાએ પડેલી સાલમાં સાલની સાલગ્રેહને દીને વંચાયલા રીપોર્ટ મુજબ નીચલી મદદ મલી હતી:—શેઠ દાદાભાઇ બેરામજી શરાફ રૂ૧૭૦૦. બાઇ નવાજબાઈ દાદાભાઈ શરાફની યાદગારી રાખવા શેઠ દાદાભાઇ બે. શરાફે રૂ૧૭૦૦, મરહુમ બાઇ બચુબાઇ સોરાબજી માસતરનાં પુણ્ સારૂ એવણની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ ખરશેદજી ધનજીભાઇ દારૂવાલાનાં પુણ્ સારૂ એવણનાં વીધવા શીરીનબાઇએ રૂ૬૦૦, મરહુમ બાઇ બચુબાઇ દાદાભાઇ સરાફના પુણ્ સારૂ શેઠ દાદાભાઇ બે. શરાફે રૂ૬૦૦, મરહુમ બાઇ દીનબાઇ બેરામજી શરાફના પુણ્ સારૂ શેઠો દાદાભાઇ તથા કાવશજી બે. શરાફે રૂ૬૦૦, મરહુમ શેઠ બેરામજી હોરમજજી શરાફના પુણ્ સારૂ શેઠો દાદાભાઈ તથા કાવશજી બે. સરાફે રૂ૬૦૦, મરહુમ બાઇ કુવરબાઈ ફીરોજશા દમણીઆનાં પુણ્ સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી રૂ૬૦૦, મરહુમ શેઠ કેખશરૂ અરદેશર ચીનાઈના પુણ્ સારૂ એવણની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦, મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ પેસતનજી માછલીવાલાના પુણ્ સારૂ માતાજી હીરાંબાઇએ રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ ફકીરજી બમનજી અમરેલીવાલાનાં પુણ્ સારૂ શેઠ બમનજી પે. અમરેલીવાલાએ રૂ૫૦૦, મરહુમ બાઈ જાઇજી ખરશેદજી પુનેગરનાં પુણ્ સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦, બાઈ જાઇજી ખરશેદજી ભાભા રૂ૩૦૦; ઉપલી રકમો ઉપરાંત શેઠ દાદાભાઇ બે. શરાફે ઇલેક્ટ્રીક પંખા દશ મુકાવવાના ખરચ પેટે આપેલા રૂ૭૦૦, શેઠ જમશેદજી ભીખાજી પંથકી રૂ૧૫૧, મરહુમ બાઇ વીરબાઇજી પેસતનજી શેઠનાનાં વીલનાં એકઝીક્યુતરો રૂ૬૮—૨—૧૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી હોરમજજી આંટીઆના છોકરાઓ રૂ૫૨, શેઠ નશરવાનજી કેખશરૂ ચીનાઈ રૂ૫૧, નાંધલી રકમોનાં રૂ૧૬૪—૯—૮, ધર્મની પેટીમાંથી રૂ૪૮૯—૧૪, શેઠ દાદાભાઇ ન. કંત્રાકટર હોલમાં ભાષણો કરવા આપેલી રજાઓની ફી તથા લાઇટના ખરચના રૂ૧૨૪ અને શેઠ દાદાભાઇ કંત્રાકટર હોલમાં દસ્તુરજી કેખશરૂએ ૧૨૮૧ નાં સાલમાં મુકતાદ માંડયાંથી મજકુર હોલની મરામત કરાવવા મલેલા રૂ૨૭૮ મલી જુમલે રૂ૧૧૭૭૮—૧૦—૬ થયા છે. એમાંથી અનામત રાખવા મલેલા રૂ૯૭૦૦ તથા આગલાં વરસમાં અનામત રાખવા મળેલા રૂ૧૮૦૧૦૦ મલી જુમલે રૂ૧૮૯૮૦૦ થયા છે.

મરહુમ શેઠો પેસતનજી તથા બેહેરામજી રૂસતમજી શરાફનાં પુણ્ સારૂ માતાજી હીરાંબાઈ રૂ. શરાફે અંજુમનનાં આતશબેહેરામનાં ગુંબજમાં વાપરવા એક રૂપાંની ચમચ ૩૫॥ તોલાની અને ૩ વાલની આપી છે તથા બાંક એક હીંચોરા ઉપર વાપરવા આપયો છે.

સકર ખાતે બાંધવા ધારેલી અગીયારીના ફંડમાં તા૦ ૮ મી સપટેમબર સુધી ભરાયલા રૂ૩૬૭૩—૮ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠ મ. અર. ભરૂચા અને બાઇ શુનાબાઇ અ. ભરૂચા રૂ૫૧, શેઠો સાપુરજી મ. ભરૂચા અને માનેક મ. ભરૂચા રૂ૫૬, શેઠ મ. નાના. એલા. અને પુતલીબાઇ મ. એલાવીયા રૂ૫૦, બાઈ ગુલબાઇ પાલનજી કેકોબાદ શેઠો કેકોબાદ પા. કેકોબાદ અને કાવસજી પા. કેકોબાદ રૂ૧૦૧, શેઠો કાવસજી હોરમસજી મારકર અને અરદેશર પેસતનજી બામજી રૂ૫૧, શેઠો બેહરામજી ખરશેદજી રૂવાલા, બેરામજી દોરાબજી દારૂવાલા, હોરમસજી અર. તેંગરા અને જાંગીરજી એદલજી મરચંત રૂ૧૦૧, શેઠ સોરાબજી એદલજી મરચંત રૂ ૫૦, શેઠ સોરાબજી મનચેરજી ભરૂચા રૂ૫૧, શેઠો દીનશા સોરાબજી હોર્માઆર અને નરીમન ડી૦ હોર્માઆર રૂ૫૧, શેઠ બેરામજી એદલજી શકુરૂવાલા રૂ૫૧, ડા૦ રૂસતમજી જમશેદજી પેતીગરા રૂ૫૫, શેઠ બરજોરજી એદલજી વાછા રૂ૫૦, શેઠ પીરોજશાહ રૂસ્તમજી દાર્વિર રૂ૧૦૧, ખા૦ બા૦ અરદેશર ડોસાભાઇ મારકર રૂ૧૦૧, શેઠ કાવસજી એચ. જે. રૂસ્તમજી રૂ૫૧, શેઠ શાવકશા પીરોજશાહ રૂ૫૧, બાઈ શીરીનબાઈ ન. પતલુ રૂ૫૧, શેઠ રૂસ્તમજી મનચેરજી ભરૂચા રૂ૧૦૧, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરા. પતેલ સી. આઇ. ઈ. રૂ૫૦૦, શેઠો રૂસ્તમ ફરામજી ગોલવાલાની કં. રૂ૧૦૧, શેઠો અરદેશર તથા પેસતનજી ગોલવાલા રૂ૫૧, શેઠ બેરામ ખોદાદાદ ઇરાની રૂ૬૧, શેઠ જામાસજી રતનજી મીસ્તરી રૂ૫૧, શેઠ પીરોસા મેરવાનજી ગોલવાલા રૂ૩૦૧, શેઠ ખરશે. સાપુ. સોપારી. રૂ૧૫૧, શેઠ પેસતનજી રૂ. મેહતા રૂ૧૧૧, ડા૦ નાસીરવાન

ગુસતાસપ રૂ૧૦૦, શેઠ મેહરવાન હોરમઝદ ઇરાની રૂ૫૧, શેઠ એદલજી મેરવાનજી ગોરવાલા રૂ૫૦, મીસીસ બરજોરજી એદલજી વાછા રૂ૫૦ અને શેઠ બરજોરજી માણેકજી કોલાબેવાલા રૂ૧૦૧.

નવસારીની વડી દરેમેહેરનાં મુક્તાદ બાજ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૧૮૨ માંની મુખ્ય રકમો:-મરહુમ શેઠ રતનજી ફરામજી દાપુના છોકરાઓ રૂ૫૦૦, શેઠ પાલનજી દારાબજી પાવરી રૂ૨૫૦, બાઇ પીરોજબાઇ બરજોરજી ઓલીઆ રૂ૨૫૧ અને શેઠ બરજોરજી બમનજી બાલીવાલા રૂ૫૦.

સુરતનાં ગોટીનાં આદરીયાનનાં ફંડમાં ય. ૧૨૮૧ તથા ૧૨૮૨ માં ભરાયલા રૂ૬૩૨ માંની મુખ્ય રકમો:-શેઠ નવરોજી મેરવાનજી પટેલ રૂ૫૦, શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાન રૂ૩૫૦, શેઠ રૂસતમજી આદરજી તાડીવાલા રૂ૭૫ અને શેઠ એદલજી બરજોરજી વાડયા રૂ૨૫.

દેવલાલી ખાતે બાંધવામાં આવનારી નવી દરેહમેહરના નીભાવ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૯૬૬ માંની મુખ્ય રકમો:- પારસી ખાતુ રૂ૧૦૦૧, ગ્રહસથ રૂ૫૦૧, મરહુમ શેઠ પેસતનજી બ. જીજીભાઇના પુણ માટે રૂ૧૦૧, શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી ધોંડી રૂ૧૦૧ અને શેઠ જાંહાંગીરજી બેહેરામજી મરઝબાન રૂ૧૦૧.

ધી બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીતાલ ફંડમાં ભરાયલા ગયા વરશના ઇનતેખાબમાં છપાયલા રૂ૨૨૫૨૩૨૮ પછી આ વરસમાં એ ફંડમાં બીજા વધુ રૂ૧૦૩૩૮૭-૪-૩ ભરાયા હતા, તે મલી કુલ્લે રૂ૨૩૫૫૭૧૫-૪-૩નું ફંડ થયું છે તેમાં આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમો:-મરહુમ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બેરોનેટના નામનો એક વોરડ બાંધવા મરહુમનાં ચેરીટી ફંડના ટ્રસટીઓએ રૂ૨૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી નશરવાનજી પીટીટનાં નામનો વોરડ બાંધવા મરહુમનાં ચેરીટી ફંડના ટ્રસટીઓએ રૂ૨૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ કેખશરૂ એદલજી બામજીની યાદમાં મરહુમ શેઠ રૂસતમજી શાપુરજી બાટલીવાળાની મીલકતમાંથી રૂ૧૨૦૦૦, શેઠ જમશેદજી જહાંગીરજી લાલાએ ધણીયાણી નવાજબાઇને નામે બીછાનું સથાપવા રૂ૫૦૦૦, શેઠ નવરોજી બાપુજી તચકરા રૂ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર સોરાબજી પટેલ રૂ૧૦૦૦, દીલસોઝ રૂ૩૦૦, શેઠ હોરમસજી માણેકજી મેહેતાએ માતાજી માણેકબાઇના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૦, બાઇ ગુલબાઇ હોરમસજી મામાએ ભત્રીજા હોરમસજી ભીખાજી મામાના પુણ માટે રૂ૧૯૫, બાઇ મેહરબાઇ હોરમસજી આલબલેસે ભત્રીજા હોરમસજી ભીખાજી મામાના પુણ માટે રૂ૧૦૦, ગ્રહસ્થ રૂ૧૦૦, ખા૦ બા૦ કેરસાસપજી રૂશતમજી દાદાચાનજીએ દીકરા પીરોઝની યાદમાં રૂ૧૩૦૦, મરહુમ બાઇ મીઠીબાઇ બરજોરજી સ્પેનસરના ટ્રસ્ટીઓ રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ ડોશાભાઇ નવરોજી શરાફના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૦૦, શેઠ આર. એફ. દમનવાએ મરહુમ પીતા ફકીરજીની યાદમાં રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ પેસતનજી પાલનજી બેદવારના છોકરાઓ રૂ૩૦૦, શેઠ પેસતનજી શાપુરજી નારીયલવાલા રૂ૨૯૬-૧૦-૮, એસ. ડી. બી. રૂ૧૦૧, શેઠ જાહાંગીર બમનજી પીટીટ રૂ૫૫૦, ડા૦ વનજીશાહ હીરજીભાઈ પટેલ રૂ૧૨૫, શેઠો દાદાભાઇ પેસ્તનજીની ક. રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ જહાંગીરજી સોરાબજી દલાલના ઉઠમણામાં પીરાઈ બાઇએ રૂ૩૦૦, શેઠ એચ. બી. ગઝદર રૂ૨૦૦, નરગેશ રૂ૧૦૦, એક્ષેલસીયર સીનેમેટોગ્રાફ કંપનીએ કરેલા ખેલની આવક રૂ૧૫૦૦, શેઠો વોરડનની ક. રૂ૫૦૦, શેઠ બરજોરજી અરદેશર ભરૂચાએ બાવાની યાદમાં રૂ૩૪૭, મરહુમ શેઠ નાદીરશાહ હોરમસજી બીલીમોરીયાની યાદમાં રૂ૩૦૦, પારસી શેર દલાલો રૂ૧૭૫, શેઠ ડી. એફ. બાટલીવાળા રૂ૧૦૧, શેઠ ડી. પી. બરૂચાએ ધણીયાણીના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ કયખશરૂ કુવરજી કાપડયાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૦૦, અને મરહુમ કયખશરૂના ઉઠમણામાં બાઇ માણેકબાઇ જાહાંગીર ગઝદરે ભરેલા રૂ૧૦૦, બાઈ આઈમાય જાલભાઇ શેઠે મરહુમ શેઠ જાલભાઈ શેઠની યાદમાં રૂ૧૦૦, નનામા રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમસજી નવરોજજી કુપરનાં વીધવા આલીબાઇનાં નામે એક બીછાનું સથાપવા મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૨૫૦૦ અને છોકરાઓએ રૂ૨૫૦૦ મળી રૂ૫૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી રૂસતમજી મીસ્ત્રીએ પોતાનાં મરહુમ બાવાને નામે એક બીછાનું સથાપવા રૂ૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ મનચેરશાહ ખરશેદજી કેમીસરીયટવાળાની મરહુમ બેટી બસુબાઇનાં નામે બીછાનું સથાપવા રૂ૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ પીરોજશાહ

બમનજી જીજીભાઇના ઉઠમણામાં વીધવા બાઇ માણેકબાઇ તે મરહુમ સર દીનશાહ પીટીટની છોકરીએ રૂ૧૦૦૦ તથા બાઇ હીરાબાઈ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ રૂ૧૦૦૦, શેઠ મેરવાનજી મનચેરજી કામા રૂ૫૦૦, શેઠ દાદાભાઈ બેરામજી શરાફે બેટા પીરોજશાહના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૫૦૦, શેઠ નવરોજી દારાશા રીપોરટરે મરહુમ શેઠ દારાશાહ દોરાબજી રીપોરટરની વીધવાના ઉઠમણાંમાં ભરેલા રૂ૫૦૦, શેઠો જહાંગીર અને અરદેશર દીનશાહ બાહાએ મરહુમ માતાજી સુનાબાઈના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૫૦૦, શેઠ મેરવાનજી રતનજી મીસ્ત્રીએ મરહુમ ભાઇની યાદમાં રૂ૧૦૦, નનામે રૂ૧૦૦, શેઠ રસતમ એન. એન. વાડીયા રૂ૧૦૦, શેઠ પેસતનજી દોરાબજી ખનડાલાવાલાએ મરહુમ બેન બચુબાઈની યાદમાં રૂ૧૦૦, હાસપીટલની પેટીમાંથી રૂ૩૩૩-૦-૮, શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૪૨૩-૪-૦ અને દોખમાપરની પેટીમાંથી રૂ૨૫૪-૧૨-૫.

ડા૦ માસીનાની હાસપીટલના ચાલુ ખરચનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૭૬૫૬-૯-૯ માની મુખ્ય રકમોઃ—મરહુમ બેન સુનાબાઈની યાદમાં શેઠ બરજોરજી જમશેદજી સંજાણાએ રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ ડોશાભાઇ મેરવાનજી શરાફના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૦૦, કુટુંબે રૂ૨૦૦, મરહુમ બાઇ બાઇજી નવરોજી કાપડયાની યાદમાં રૂ૨૦૦, અશો રવાનોની નેયતે રૂ૧૦૦, બે જરથોસ્તી રૂ૬૭૫, જર ડોલી રૂ૩૦૦, મરહુમ માતાજી બચુબાઇ નાનાભાઇ બાઇસની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મનચેરજી કામા રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ ફ. મ. કામાના ધરમ ખાતાંમાંથી રૂ૧૦૦, ડા૦ માસીનાના કામને વખાણનાર જરથોસ્તી રૂ૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ બીખાઇજી દાદાભાઇ લાકડાંવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૦૦, ડા૦ મારીનાની સાલગ્રહની ખુશાલીમાં જરથોસ્તી બાનુએ રૂ૨૦૧, ડા૦ માસીનાની સાલગ્રહની ખુસાલીમાં એક ગ્રહસ્થે રૂ૧૦૦, શેઠો મે. ન. ગોભાઇની ક. રૂ૧૨૫, મરહુમ ખાવીંદ ખા૦ બા૦ અરદેશર એ. તાતાની યાદમાં રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ પેસતનજી પાલનજી બેદવારના છોકરાઓ રૂ૩૦૦, રેશમી કાપડની જરથોસ્તી પેહડી રૂ૧૫૧, ખા૦ બા૦ એદલજી બીખાજી કુમાના રૂ૨૦૦, જરથોસ્તી બાનુ રૂ૧૦૧, જરથોસ્તી રૂ૧૦૧, જરથોસ્તી ઇરાની રૂ૧૦૦, ગામડયા પારસી રૂ૩૭૭-૫, Paulpry રૂ૧૦૦, લવ રૂ૩૦૦, S. C. S., J. C. S., N. P. S. રૂ૪૪૫, મરહુમ બાઈ નવાજબાઇ પેસતનજી પટેલના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૧, મરહુમ માતાજીની યાદમાં રૂ૧૦૦, દીકરો જાલ હાસપીટલમાંથી સારો થયો તેની ખુશાલીમાં મમાઇ ખરશેદબાઇએ રૂ૨૦૦, મરહુમ બાવાજી હોરમજી રૂશતમજી વાહાડયાની યાદમાં રૂ૨૦૦, નવા મકાનમાં લાભ લેતા જરથોસ્તી રૂ૧૦૧, ડા૦ બેજનજી નવરોજી હોરસ દીલર રૂ૧૦૦, ડા૦ બરજોર પીરોશાહ બનાજી રૂ૨૦૦, બાઇ જરબાઇ કાવશજી વજીફદાર રૂ૧૦૦, ડા૦ કાવશ લાલકાકાની યાદમાં રૂ૧૨૫, શેઠ ફરામજી પેસતનજી રીપોરટરની યાદમાં રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી પેસતનજી રીપોરટરની યાદમાં બેશીઓએ રૂ૧૦૧, સીંપથાઇઝર રૂ૧૦૦, માતાજી બીખઇજી ગાંધીભાઇ મોદી તે મરહુમ શેઠ એદલજી રૂસ્તમજી મોદીના બેટીના પુણ માટે રૂ૩૦૦, ભલુ ઇચ્છનાર રૂ૧૫૦, દીકરીની યાદમાં રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ શાપુરજી પેસતનજી હીરાની યાદમાં રૂ૧૦૦, બુચો પેસીતન રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા સી. આઇ. ઇ. ના છોકરાઓએ જુલાઇ ૧૯૧૨ થી આગસ્ટ ૧૯૧૩ સુધી રૂ૧૪૦૦, શેઠ બનાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૩૮૨-૯ અને શેઠ વહાડીયાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૨૪૯-૭, શેઠો એમ. એન. ગોભાઇની કંપનીએ ૯ ટેબલો, જરથોસ્તીએ જરમન સીલવરની કસલી ૭૩, શેઠો ચીનાઇ બ્રધરસે ચાહે રતલ ૨૦, શેઠ હોરમજી આદરજીએ ચાહે રતલ ૨૩૫ અને ઇરાની જરથોસ્તીએ કોકો ટીન ૬.

ડા૦ માસીનાની હાસપીટલનું નવું મકાન ખુલ્લું મેલાવાને દીને મલેલા રૂ૧૪૨૬૯ માની મુખ્ય રકમોઃ—ભલું ઇચ્છનારાં રૂ૨૦૦૦, મરહુમ પીતાજી બમનજી એ. કાશીનાથની યાદમાં કુટુંબે રૂ૨૦૦૦, બાઈ ધનબાઇજી સો. એડનવાળા રૂ૧૦૦૦, ધણી ધણીઆણી રૂ૧૦૦૦, શેઠ નાનાભાઇ જી. કંત્રાકટર રૂ૧૦૦૦, બાઇ કુવરબાઇ ના. કંત્રાકટર રૂ૧૦૦૦, જરથોસ્તી રૂ૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ ગુલબાઇ જ.

ગામડીયાનાં પુણ્ય માટે દીકરી પીરોજબાઈ ન. સાહેરે રૂ૫૦૦ તથા મરહુમ દીકરા અરદેશર સાહેરના પુણ્ય માટે માતાજી પીરોજબાઇ સાહેરે રૂ૫૦૦, શેઠ મેરવાનજી નવરોજજી ગોભાઇની કં. રૂ૫૦૦, મુહુરતને દીને મુકેલી પેટીમાંથી રૂ૪૩૮-૧૦, મરહુમ વહુ રોઝીમાયનાં પુણ્ય માટે સસરા જામાસપજી દાદાભાઇ રમવાળાએ રૂ૧૫૧, વહુ રોઝીમાયની યાદમાં સાસુ પીરોજબાઈએ રૂ૧૦૦ અને ધણીઆણી રોઝીની યાદમાં હોમીએ રૂ૧૦૦, બાઇ હીરાંબાઇ જમશેદજી પીટીટ રૂ૩૦૦, બાઇ બચુબાઈ સોરાબજી જીજીભાઈ રૂ૩૦૦, શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી બેસાનીયા રૂ૨૫૧, ધણી ધણીઆણી રૂ૨૦૦, શેઠ નવરોજજી સોરાબજી કાવરાના રૂ૨૦૦, એક જરથોસતી રૂ૨૦૦, જરથોસતી તબીબ રૂ૧૦૧, મરહુમ માતાજીની યાદમાં રૂ૧૦૧, મરહુમ બાઇ ફ્રુરબાઇ જમશેદજી મનચેરજીના પુણ્ય માટે મરહુમના ભાઇ ભીખાજી સોરાબજી સરકારીએ રૂ૧૦૧, શેઠ કાવસજી ખરશેદજી કંત્રાકટર રૂ૧૦૧, મરહુમ બાઈ સુનાબાઇ દીનશાહજી બાઠાનાં ઉઠમણામાં ખાવીંદ દીનશાહજીએ રૂ૧૦૦ અને મરહુમ બાઇ સુનાબાઇનાં ઉઠમણામાં ભરેલા દીકરાઓ જહાંગીર તથા અરદેશરે રૂ૧૦૦, ભલુ ઇચ્છનાર ડાકટરનાં ધણીઆણી રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ ફ્રરામજી રૂસતમજી કામાની યાદમાં રૂ૧૦૦ અને શેઠ નવરોજજી સોરાબજી ગજદર રૂ૧૦૦.

ડા૦ માસીનાની હાસપીટલના એનડાઉનમેન્ટ ફંડમાં વ્યાજ વાપરવાની સરતે ભરાયલા રૂ૧૦૧૫૨ માની મુખ્ય રકમો:—મરહુમ બાઈ મોટીબાઇ બરજોરજી સપેનસરના એકઝીકયુટરો રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ કાવશજી સોરાબજી દોરડીની યાદમાં રૂ૧૦૦, જરથોસ્તી બાનુએ પોતાના મરહુમ બાવા માણેકજીની યાદમાં રૂ૧૦૦, નવસારીના જરથોસ્તી બાનુએ રૂ૫૦૫, ડા૦ માસીનાની સાલગ્રહની ખુશાલીમાં જરથોસ્તી બાઇએ રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ કાવશજી દીનશાહ એડનવાળા સી. આઈ. ઇ.ના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ ડા૦ બેજનજી દોશાભાઇ કાતરકની યાદમાં રૂ૧૦૦, મરહુમ બાઇ નવાજબાઇ રૂસતમજી મુલ્લાંફીરોઝનાં પુણ્ય માટે મરહુમની એસટેટમાંથી રૂ૫૦૦૦ એક બીછાનું નીભાવવા માટે, મરહુમ બાઇ બાનુબાઇ બેજનજી કાતરકના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૪૦૧, મરહુમ બાવાજી નવરોજી પેસતનજી કરંજીયાની યાદમાં રૂ૭૫૦, મરહુમ બાઇ હોરમજી ન. કરંજીયાની યાદમાં રૂ૭૫૦, H. H. P. રૂ૨૦૦ અને મરહુમ બાઈ આવાબાઇ નશરવાનજી મીરઝાના પુણ્ય માટે ખેસીઓએ રૂ૧૯૬.

ડા૦ માસીનાની હાસપીતાલનાં બીલડીંગ ફંડમાં ભરાયલા ગયે વરસના ઇનતેખાબમાં છપાયલા રૂ૨૯૦૫૪૭-૪-૩ પછી એ ફંડમાં બીજા વધુ રૂ૨૭૮૬-૧૧-૯ ભરાયાં હતા તે મળી કુલે રૂ૨૯૩૩૩૪ નું ફંડ થયું છે, તેમાં આ વરસમાં ભરાયલી મુખ્ય રકમો:—એક જરથોસ્તી અને બાનુ રૂ૩૦૧, મરહુમ મમાવા પેસતનજી પાલનજી બેદવારની યાદમાં દીકરી શીરીન જમશેદજી શેઠનાએ રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમજી બેજનજી ભરૂચાના ઉઠમણામાં મીત્રે ભરેલા રૂ૩૩૧, શેઠ હોરમજ શેરીયાર ઇરાની રૂ૫૦૦, શેઠ મનચેરજી હીરજી કાવારાણા રૂ૨૦૧, અને શેઠ જાહાંગીરજી માણેકજી કંટ્રાકટર રૂ૧૦૦.

ડા૦ પારખવાલી હાસપીટલના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૭૨૧૮-૧૪-૮ માંની મુખ્ય રકમો:-મરહુમ શેઠ ન. મા. વાહાડયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૩૦૦, શેઠ બરજોરજી ફ્રરદુનજી જાલનેવાળા રૂ૧૦૦૦, બાઇ હમાબાઇ ફ્રરામજી પીટીટ રૂ૧૦૦, એક જરથોસ્તી બાનુ રૂ૧૫૧, સર દોરાબજી જ. તાતા રૂ૬૦૦, શેઠ કેખશરૂ બે. કાપડીઆ રૂ૧૨૦, શેઠ ફકીરજી ચાઇનાં તથા બાઈ પીરોજબાઇ ફ. ચાઈનાં રૂ૩૦૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમારજી વાહાડીઆનાં ત્રસટીઓ રૂ૩૦૦, શેઠ બ. ધ. તરફથી મરહુમ બાઈ ધનબાઈ પેસતનજી તાલીઆરખાંનની યાદમાં રૂ૩૦૦, શેઠ કેખશરૂ બે. કાપડીઆ રૂ૧૨૦, હાસપીટાલ માટે થયલા ધરમદા ખેલની આવક રૂ૧૨૬૬ અને શેઠ હોરમસજી દોરાબજી દીનશાહ એડનવાલા અને બાઇઓ રૂ૨૦૦૦, આ ફંડમાં કુલે રૂ૧૮૬૨૯-૧૧-૮ ભરાયા છે.

ડા૦ કેરાંવાળાની હાસપીટલના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૬૬૧૩ માની મુખ્ય રકમો:—ખા૦ બા૦ અરદેશર દારબજી દ્દીયરવાળા રૂ૧૦૦, પારસી નાટક મંડળીના માલેકોએ કરેલા ખેલના રૂ૧૭૦૫,

પારસી બોર્ડીંગ કલબ ચેરીટી ફંડ રૂ૧૦૦, લેડી ધનબાઇ કાવશજી જાહાંગીરે માતાજી મેહેરબાઇ અરદેશર વાહાડયાની યાદમાં રૂ૨૫૧, મીસીસ દીનશાહ ડી. રેમરે મરહુમ માતાજી જરબાઇ કાવશજી મા. રૂસતમજીની યાદમાં રૂ૧૦૧, ફરામજી કા. હોલમાં તા૦ ૧૩ મી એપ્રીલે કરેલા કોનસરટના રૂ૧૫૭૮, મરહુમ શેઠ જામાસજી ખરશેદજી કેરાંવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલા–રૂ૨૦૨, શેઠ સોરાબજી દાદાભાઇ દુબાસે મરહુમ ધણીયાણી આઇમાયના પુણ માટે રૂ૫૦૦, મરહુમ બાઈ ધનમાયની યાદમાં રૂ૩૦૦, બાઈ નવાજબાઈ ઉરફે દીનબાઇ દોરાબજી બીલીયાના પુણ માટે શેઠ સોરાબજી બે. તાતાએ રૂ૧૦૦, શેઠ બનાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૧૫૧ અને શેઠ વાહાડીયાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૧૨૫. આ ફંડમાં કુલે રૂ૧૫૫૯૧ ભરાયા છે.

પારસી પંચાયત હસ્તકના મરકી વગેરે માટે ઉભી કીધેલી હાસપીટલનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૬૩૪માં "લવ" તરફના રૂ૩૦૦ ની રકમ મુખ્ય હતી.

એડમસ વાડલી મેમોરીયલ હાસપીટલમાં ભરાયલા રૂ૨૮૭૫ માની મુખ્ય રકમોઃ–શેઠ સોરાબજી ધ. કામાદોર રૂ૧૮૦, એક જરથોસ્તી રૂ૧૦૦, એક પારસી બાનુની યાદમાં રૂ૧૮૦, એક પારસી બાનું રૂ૧૮૦, એક પારસી રૂ૩૦૦, શેઠ રૂસતમજી બી. જીજીભાઈ રૂ૨૦૦, શેઠ રતન જ. તાતા રૂ૫૦૦૦, સર દોરાબ જે. તાતા રૂ૧૦૦ અને Nothing but Duty રૂ૧૮૦.

ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન હસ્તકના પારસી સુવાવડખાનાના ફંડમાં તા૦ ૧૨ મી આગસ્ટ સુધી ભરાયલા રૂ૩૫૮૨ માંની મુખ્ય રકમોઃ– શેઠ નવરોજી માનેકજી વાડીઆ સી. આઇ. ઈ.ના ત્રસ્તીઓ રૂ૨૦૦૦, બાઇ જરબાઇ નવરોજી વાડીઆ રૂ૫૭૦, શેઠો દાદાભાઈની કં. રૂ૧૭૫, બાઇ દોસીબાઈ પેસ્તનજી પટેલ રૂ૧૩૧, બાઇ કુવરબાઇ રતનજી એડનવાલા રૂ૧૦૧, બાઇ આઇમાય મેરવાનજી દાદાભાઇ રૂ૧૦૧, ડા૦ રૂસ્તમજી નાનાભાઇ રાણીના રૂ૧૦૦, બાઇ આઈમાય જાલભાઈ શેઠ રૂ૧૦૦ અને શેઠો જાંગીરજી તથા અરદેસર દીનસાજી બાઠા રૂ૧૦૦.

નવસારીના મરહુમ શેઠ દોરાબજી નાનાભાઈ મેહેતા પારસી સુવાવડખાનાનાં ફંડમાં તા૦ ૧૦મી આગસ્ટ સુધી ભરાયલા રૂ૮૧૦૮–૧૧–૬ માની મુખ્ય રકમોઃ–શેઠ એદલજી બેજનજી દમણીઆએ મરહુમ ભીખાજી દમણીઆના ઉઠમણાંમાં ભરેલા રૂ૨૫૧, બાઇ રતનબાઈ જમશેદજી ચીનાઇ રૂ૧૦૦૦, બાઇ નવાજબાઈ બરજોરજી મેહતા રૂ૧૫૦, મરહુમ ખાન સાહેબ કાવશજી હોરમસજી દાદાચાનજીના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૫૧, ડા૦ બેરામજી દાદાભાઈ રાણા તે પારસી સુવાવડખાનાના આગલા સેક્રેતરી મારફતે અગાઉ ભરાયલા મલ્યા રૂ૩૫૭૮–૧૧–૬, શેઠો પેશતનજી ધનજીભાઈની લેન્ડીંગ કં. રૂ૧૨૫, શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાખાઉએ પોતાના માતાજી રતનબાઈ તથા બાવાજી મનચેરજીના પુણ માટે રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ ફરામજી કાવસજી દેશાઇના પુણ માટે બાઇ મોતીબાઇ કાવશજી દેશાઇએ રૂ૫૦૦ અને મરહુમ માતાજી ભીખાઇજી તથા પિતાજી કાવસજીના પુણ માટે ભાઇઓ જમશેદજી તથા કેકોબાદ કા. બાટલીવાલાએ રૂ૫૦૦.

કરાંચીના ડા૦ કેખશરૂ કંત્રાકટરવાલા પારસી મેટરનીટી હોમમાં ભરાયલા રૂ૧૩૨૫ માની મુખ્ય રકમો :–શેઠો જહાંગીરજી, સોરાબજી અને બેરામજી પીરોજશાહ દુબાસે માતપીતાની યાદમાં રૂ૨૦૦, બાઈ ગુલબાઇ નસરવાનજી મેહેતાએ મરહુમ માતાજી બાઇઆઇ શાપુરજી શેઠનાની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાઈ મનીજેહ હોરમસજી મહેતાએ મરહુમ માતાજી બચુબાઇની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાઇ બપાઇ કેખશરૂ કંત્રાકટરે મરહુમ બાઈ જરબાઇ દાદાભાઈ કંત્રાકટરની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠ બરજોરજી માણેકજી કોલાબેવાળાએ મરહુમ માતાજી બચુમાએની યાદમાં રૂ૧૦૦, જરથોસ્તીએ મરહુમ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી શેઠનાની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠો રૂસતમજી જમશેદજી એન્ડ સન્સ રૂ૧૦૦, શેઠો દીનશાહ ક. રૂ૧૦૦, શેઠ ધનજીશાહ જમશેદજી માસતર રૂ૨૦૦ અને શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમસજી કામા રૂ૧૦૦; એ ઉપરાંત એ મેટરનીટી હોમના હથીઆરો ઓજારો માટેનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૭૬ માની મુખ્ય રકમોઃ–શેઠ નસરવાનજી રૂસતમજી મહેતા રૂ૫૦, બાઇ ગુલબાઈ ન. મહેતાએ

મરહુમ બાઇ ધનમાએ કાવસજી દાદાચાનજીની યાદમાં રૂ૫૦, બાઈ ગુલબાઈ પીરોજશાહ દુબાસ રૂ૧૦૦, શેઠો જહાંગીર, સોરાબજી અને એરામજી પીરોજશાહ દુબાસ રૂ૧૦૦, શેઠ ધનજીશાહ જમશેદજી માસતર રૂ૧૦૦ અને શેઠ કાવસજી હોરમસજી કાત્રક રૂ૧૦૦.

બાઇ શીરીનબાઇ મનચેરજી કામા હસ્તકના વાંદરેના કોનવેલેસન્ટ હોમના જનરલ ફંડમાં તા૦ ૨૪ મી આગસ્ટ ૧૯૧૩ સુધી ભરાયલા રૂ૮૦૬૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—મરહુમ શેઠ હોરમસજી મંચેરજી કામાનાં ધરમ ફંડના ટ્રસ્ટીઓએ જુલાઇ ૧૯૧૨ થી જુન ૧૯૧૩ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, કલકતાના એક જરથોસ્તી રૂ૫૦૦, બાઈ હીરાંબાઇ જમશેદજી પીટીટે જાનેવારી થી દીસેમબર ૧૯૧૩ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, બાઇ બચુબાઇ મેરવાનજી સોરાબજીએ જાનેવારી થી દીસેમબર ૧૯૧૩ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમસજી મનચેરજી કામાએ અકટોબર ૧૯૧૨ થી સપટેમબર ૧૯૧૩ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, સર દોરાબજી જમશેદજી તાતાએ જુલાઇ ૧૯૧૨ થી દીસેમબર ૧૯૧૩ સુધીના એક બીછાનાના રૂ૫૪૦, શેઠ રૂસ્તમજી બહમનજી બહમન બેહેરામે ફેબરવારીથી જુલાઇ ૧૯૧૩ સુધીના એક બીછાનાના રૂ૧૮૦, શેઠ પી. એન. કાપડયા રૂ૧૦૧, મરહુમ બાઇ માણેકબાઇ નવરોજી ગામડયાના ઉઠમણામાં બાઇ પીરોજબાઇ નવરોજી સાહેર તથા કુટુંબે રૂ૧૫૧, બાદશાહી જોડાંની હીંદની યાદમાં રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ ફરદુનજી ધનજીભાઈ આલબલેસની યાદમાં બાઇ મોટીબાઈ ફ. આલબલેસે રૂ૧૦૦, શેઠ દીનશાજી દોરાબજી કાંગા રૂ૧૦૦, બાઇ જરબાઇ નવરોજી વાહાડયા રૂ૫૦૦, શેઠ રતન જમશેદજી તાતા રૂ૫૦૦, પારસી બોર્ટીંગ કલબના મેંબરો રૂ૧૦૦, શેઠ નાનાભાઈ હોરમજી મુસ રૂ૧૦૦, સીમપથી તરફથી એપ્રીલ ૧૯૧૩ થી મારચ ૧૯૧૪ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, જરથોસ્તી બાનુ રૂ૧૦૦, બાઇ હમાબાઇ ફરામજી કામા રૂ૬૦૧, બાઇ મેહેરબાઇ ખરશેદજી શરાફ રૂ૧૦૦ અને શેઠો નશરવાનજી તથા નવરોજી ફ. બાટલીવાળાએ મરહુમ ભાઇ રૂશતમજીના પુણ્ય માટે રૂ૪૦૦.

બાઇ શીરીનબાઇ કામાવાળા કોનવેલેસંટ હોમ માટેના એનડાઉનમેંટ ફંડમાં બાઇ શીરીનબાઇ મનચેરજી કામાએ મરહુમ શશરાજી ડોશાભાઇ હોરમશજી કામાનાં પુણ્ય માટે રૂ૫૦૦ અને મરહુમ શાશુજી શુનાંબાઇનાં પુણ્ય માટે રૂ૫૦૦ મલી રૂ૧૦૦૦ આપ્યા હતા.

બાઇ શીરીનબાઇ કામાવાળા કોનવેલેસંટ હોમના બીલડીંગ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૪૧૬ માં મીસીસ પી. દાદભાઇ રૂ૨૫૦, મરહુમ શેઠ ડોસાભાઇ મેરવાંનજી સરાફનાં પુણ્ય માટે ધણીઆણી સીરીનબાઇએ રૂ૧૦૦, પારસી બાનુ રૂ૧૦૦, મરહુમ દીકરા ડોશાભાઈના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂશતમજી લીંબુવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૫૦૧, From his Account રૂ૧૬૫, મરહુમ શેઠ બહમનજી ખરશેદજી પંથકીની યાદમાં રૂ૧૦૦, દોસ્ત રૂ૧૦૦, મરહુમ માતાજી કુવરબાઇની યાદમાં રૂ૧૦૦૦ અને બાઇ જરબાઈ નવરોજી વાહડયા રૂ૨૦૦૦.

દેવલાલીના નવા દોખમાં તથા ધરમ ક્રીયા માટે ઉઘાડેલાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૮૩૭ માંની મુખ્ય રકમોઃ—મરહુમ શેઠ એદલજી એ. મીસતરીની યાદમાં શેઠ ધનજીશાહ એ. મીસતરીએ રૂ૨૫ અને દેવલાલીના બંગલાવાળાઓના લવાજમના તથા વીઝીટરોમાં ફરતી કરેલી ચોપડીમાં ભરાયલા રૂ૬૬૮.

મરહુમ બાઈ જાઇજી જાંહાગીરજી મરઝબાનનાં દેવલાલી ખાતે થયલાં ઉઠમણા વખતે થયલ ઠરાવ મુજબ મરહુમની નઈએતે દેવલાલીની ડુંગરવાડી ઉપર જવાનો રસતો બાંધવા માટે ઉઘાડેલાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૩૭૫ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ ડોસાભાઇ સોરાબજી બાટલીવાળા રૂ૫૦૧, ખા૦ બા૦ રતનજી જમશેદજી દુબાશ રૂ૩૫૧, શેઠ રૂસતમ ખ. રૂ. કામા રૂ૩૦૧, શેઠ સોરાબજી ખ. ઘોંડી રૂ૨૦૧, શેઠ દીનશાહજી હીરજીભાઇ માલેગામવાળા રૂ૨૦૧, ડા૦ નશરવાનજી નવરોજજી ખંબાતા રૂ૧૦૧, શેઠ બાપુજી હોરમસજી સકલાટવાળા રૂ૧૦૧, ડા૦ બાપુજી પેસતનજી નાળયરવાળા રૂ૧૦૧, શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટી રૂ૫૧, મરહુમ શેઠ પેસીકાકા સોલીસીટરનાં બેટીઓ માણેકબાઇ ને કુવરબાઇ રૂ૫૧ અને શેઠ ઉકકરજી કાવસજી ઉમરીગર રૂ૫૦.

લાનોલીના દોખમાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૪૭૧ માની મુખ્ય રકમોઃ-મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂશતમજી લીંબુવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૩૦૧ અને શેઠ રૂશતમજી દોરાબજી દીનશાહ રૂ૧૨૦.

સુરત તથા તેને લગતાં ગામો ખાતેના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પોહચાડવાનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૬૭૧ માં શેઠ સોરાબજી રતનજી માસતરનાં પુણ માટે મરહુમના ધણીઆણીએ ભરેલા રૂ૫૦૦ ની રકમ મુખ્ય હતી.

રાંદેરના અસો ફરોહર ધરમ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૮૫૫ માની મુખ્ય રકમોઃ-શેઠ શોરાબશા ધનજીશાહ કામાદોર રૂ૨૦૦, શેઠ શોરાબજી હોરમશજી ઓલપાડવાલા રૂ૧૦૦, શેઠ નવરોજી હોરમશજી રાંદેરીઆ રૂ૩૦૩, શેઠ ખરશેદજી દાદાભાઇ પસતાગીયા રૂ૧૦૧ અને શેઠ દીનશાહજી હીરજીભાઇ રાંદેરવાલા હાડવઇદ રૂ૧૦૧.

નવસારીના ગરોથમાન બાંગ ફંડમાં તા૦ ૧૧ મી ઓગસટ સુધી પરચુતન રકમોના રૂ૧૮ ભરાયા હતા.

ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી ઓરફનેજનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૪૭૦ માની મુખ્ય રકમો :—બાઈ ભીખાઇજી હોરમસજી મેંજર તથા શેઠો રૂસતમ બરજોરજી સ્પેનસર, હોરમસજી બરજોરજી સ્પેનસર તથા પેસતનજી કાવસજી કામા તે મરહુમ બાઇ મીઠીબાઈ બરજોરજી સ્પેનસરના એકઝીકયુતરોએ મરહુમ બાઇ મીઠીબાઈના વીલની કલમ મુજબ મરહુમના પોતાન ખાંવીદ, માના પીતા અને ભાઈના પુણ માટે મલી રૂ૫૦૦, S.C.S., J.C.S., N.P.S. રૂ૪૪૫, મરહુમ બાઈ ખરશેદબાઇ માણેકજી પાલનજી કરંજીઆના પુણ, માટે તેવણના એકઝીકયુતરાએ રૂ૩૦૦, શેઠ હોરમઝદ શેહરીઆર ઈરાની રૂ૫૦૦, શેઠ દાદાભાઇ પી. શરાફ રૂ૨૦૦, સર શાપુરજી બી. ભરૂચા રૂ૫૦૦, શેઠ ફરદુનજી દોરાબજી ઉસતાદ રૂ૪૦૦ અને બાઈ દીનબાઈ કેખશરૂ કાપડીયાએ પીતા કેખશરૂના પુણ માટે રૂ૧૦૦.

બાઈ આવાંબાઇ ફરાંમજી પીટીટ પારસી ગરલસ ઓરફનેજને તા૦ ૨૫ મી આગસ્ટ સુધી મલેલા રૂ૫૦૫૧ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ શાપુરજી જીવાજીએ ધણીયાણી ખરશેદબાઇ તે રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇના બેટીના પુણ માટે વ્યાજમાંથી ઈનામ આપવા રૂ૨૦૦૦, શેઠ નવરોજી બાપુજી ટચકરાએ રૂ૧૦૦૦ નો પોરટ ત્રસ્ટ બોંડ અને શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી બેસાન્યાએ મરહુમ બેટા બેરામજીના પુણ માટે વ્યાજમાંથી જમાડવા સારૂ રૂ૨૦૦૦.

ધી સુરત પારસી ઓરફનેજના ફંડમાં તા૦ ૨૭ મી આગસ્ટ સુધી ભરાયલા રૂ૮૩૫૫-૫ માની મુખ્ય રકમો :—બાઈ નવાજબાઇ આદરજી કોનટરાકટર રૂ૧૦૦૦, શેઠ દારબશાહ મંચેરજી કુકા રૂ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર મંચેરજી કુકા રૂ૧૦૦૦, શેઠ નવરોજી બાપુજી તચકરા રૂ૧૦૦૦, ડા૦ ડોસાભાઈ હો. કાબલા રૂ૧૦૦, શેઠ એદલજી બરજોરજી વાડયા રૂ૨૦૧, શેઠ હોરમસજી રતનજી ભુરાભાઇ રૂ૧૦૦, શેઠ બરજોરજી બેહરામજી રૂ૧૦૦, શેઠ [illegible] રૂ૧૦૧, શેઠ [illegible] નશરવાનજી શાહેર રૂ૧૦૦, શેઠ ધનજીશાહ નવરોજી [illegible] રૂ૧૦૧, જરથોસતી [illegible] રૂ૬૦૧, શેઠ મે. ના. મેહતા રૂ૧૫૦, જરથોસતી રૂ૨૦૧, [illegible] ના. પે. [illegible] રૂ૧૦૧, જરથોસતી રૂ૧૦૧, જરથોસતી રૂ૧૩૧ અને શેઠ ખુરશેદજી મે. બાલીવાલાની નાટક કં. રૂ૪૬૨-૮; એ ઓરફનેજના બાજ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૯૫૦૦ માં શેઠ પેસતનજી માણેકજી પુંજીઆજી, રૂ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર મંચેરજી કુકા રૂ૨૦૦૦, બાઇ બાનુબાઈ ફરામજી કામીસેરીએતવાલા રૂ૨૦૦૦, બાઈ નવાજબાઈ નાનાભાઈ ડોકટર રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂસતમજી લીંબુવાલાના એકઝીકયુટરો રૂ૧૫૦૦, શેઠ એન. એન. માસતર રૂ૧૦૦૦ અને શેઠ ખરશેદજી મંચેરજી બેસાનીયાના રૂ૧૦૦૦ હતા. એ ઓરફનેજમાં ચાલુ સાલમાં છુટક ખાણાં તથા બાજ કરવા સારૂ મલેલા રૂ૧૭૨૪ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ દાદાભાઇ દાજીભાઇએ માતપીતાની બાજ કરવા રૂ૮૦, શેઠ નસરવાનજી દોરાબજી નેતરવાલા એનજીન ડરાઇવર તથા બરોડા રેલવેના કેટલાક જરથોસતી એન-

જીન ડરાઇવરોએ ૧૨૮૧ ના નવાં શેહેનશાહી સાલને રોજે તથા ખોરદાદ સાલને રોજે જમાડવાં સારૂ રૂ૯૦, શેઠ નશરવાનજી દોરાબજી નેતરવાલા એનજીન ડરાઇવરે છોકરાઓને જીમનાસટીક ઇનસટરૂમેંટસ આપાવવા તથા ગરીબ નબલા બાંવાંના છોકરાઓને ફ્નેનલનાં બદન આપવવા સારૂ રૂ૧૦૦, શેઠ ફરદુનજી રૂસતમજી શેઠનાએ બાજ કરવા રૂ૮૦, ડા૦ એરચશાહ જમશેદજી હકીમે મરહુમ ભાઇની બાજ કરવા રૂ૧૦૦, બાઇ બચુબાઈ દારબશાહ મંચેરજી કુકાએ મરહુમ ભાઇની તથા મરહુમ બાવાજીની બાજ કરવા રૂ૮૦, શેઠ દાદાભાઈ દાજીભાઈએ પોતાના મરહુમ માત પોતાની બાજ કરવા રૂ૮૦; એ ઓરફનેજમાં જુદા જુદા શખસથો તરફથી નીચલી ભેટો મલી હતી:—શેઠ દાદાભાઈ ફરામજી શેઠનાએ એક વંદીદાદનું ઝંદ અવસતામાં લખેલું પુસતક, શેઠ દાજીભાઈ દાદાભાઈ બારીયાએ પેનસીલ, છરી, ગલાસો વગેરે, ખા૦ બા૦ ફરામજી દીનશાજી કામદીને ઘઉં મણ ૫ તથા તરકારીઓ મણ ૭, શેઠ દીનશાહજી મોરાવાલાએ ડીક્ષનરીઓ, શેઠ રૂસ્તમજી મંચેરજી કુકાએ ચોપડીઓ વગેરે, શેઠ હોરમસજી આદરજીએ ચાહ ૮૦ રતલ, શેઠ પીરોજશાહ કોનત્રાકટરે બરણી ૬, શેઠ માણેકશાહ મંચેરશાહ મોટાફરામે એલ્યુમનાં હોલડર્સ ૧૨૦ વગેરે, ખા૦ બા૦ નસરવાનજી રૂસતમજી મેહતાએ રૂ૨૦૦ ની ચોપડી ૨૧૯, શેઠ પીરોઝ બેહરામ મલબારીએ રૂ૩૦ ની ચોપડી ૧૪, શેઠ કાવસજી દાદાભાઈ દુબાશે રૂ૧૦૦ ની ચોપડી ૩૬, શેઠો તારાપોરવાલા એન્ડ સન્સે ચોપડી ૧૮. ગયા વરસના કાલેનડરમાં શેઠ ધનજીભાઈ ફરામજી કોનત્રાકટરે પાંચ રૂવાનોનાં પુનમાં રૂ૧૦૦૦ ના વાસણો આપયાં એમ છપાયું છે તેને બદલે નીચે મુજબ જણાવવામાં આવે છે—"શેઠ ધનજીભાઈ ફરામજી કનત્રાકટરે ૫ રૂવાનોનાં પુણ માટે રૂ૧૦૦૫ તથા દીકરા હોમી માંદગીમાંથી સાજો થયો તેની ખુશાલીમાં રૂ૨૦૧ મલી રૂ૧૨૦૬ આપયા હતા."

લેડી નોરથકોટ હીંદુ આરફનેજના ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૨૩૭-૪ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠો ખુર્જેરતા ખરશેદજી એન્ડ ક. રૂ૧૦૧, શેઠો દીનશાહજી ભીખાજી ખાનની ક. રૂ૫૦ અને શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી મસાની રૂ૭૬-૪.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંટ ઇનસ્ટીટયુશનને તા૦ ૩૧ મી જુલાઇ સુધી મલેલા રૂ૩૪૧૩ ની વીગત:—જનરલ ફંડમાં શેઠ હોરમશજી જહાંગીરજી ભાભાએ રૂ૧૦૦ આપ્યા હતા.—ઇનામો સ્કાલરશીપો આપવા સારૂ મલેલા રૂ૩૩૧૩ માં એ ખાતાની કોટની છોકરાઓની સ્કુલના માજી હેડ માસ્તર શેઠ ફરદુનજી કાવશજી મુબલાની યાદગારી આગળા તથા હાલનાં વીધ્યારથીઓએ રાખવા ઉભા કરેલાં ફંડમાંથી રોકડા રૂ૩૨૧૩ એવી શરતે આપ્યા કે એનાં પોરટ ત્રસ્ટ બોંડ રૂ૩૦૦૦ના ટકા ૪ નાં ખરીદ કરી તેનાં વ્યાજની આવક એ ખાતાની સ્કુળનો જે વીધ્યારથી મેત્રીકની પરીક્ષામાં હીસતરી અને જોગ્રાફીમાં શરવેથી વધું મારક મેળવી મુંબઈ યુનીવરસીટીની કોઇ પણ કોલેજમાં પોતાનો અભીયાસ આગલ વધારવા જાએ તેને આપવી; કદાચ હવે પછી હીસતરી અને જોગ્રાફી મેટરીકમાંથી કાહાડી નાંખે તો મેત્રીકની જે બાબદમાં એ સ્કુલનો વીધયારથી વધુ મારકો મેલવે તેને સ્કોલરશીપ આપવી.—અને શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટે રૂ૧૦૦ આપ્યા કે એના વ્યાજમાથી એ ખાતાની નવશારીની છોકરા છોકરીઓની ગુજરાતી નીશાળોમાં ગરીબ વીધયારથીઓને શીખવાની ચોપડીઓ મુફત અપાવવી.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈની સકુલોનાં લાચાર કમ ગુંજાસનાં છોકરા તથા છોકરીઓને બપોરનાં જમાડવાને લગતાં "ભોજન ફંડમાં" તા૦ ૩૧ મી જાલાઇ સુધી રૂ૧૫૭૨૦-૮-૩ ની મદદ મલી હતી, તેમાં રોકડ મલેલા રૂ૮૨૨૦-૮-૩ ની વીગત—દીનસોઝ એરખાદ રૂ૧૨૦૦, શેઠ મેરવાન બી. ઇરાની તે પરશીયન એમેચયુઅર કલબના માલેકે પોતાની કલબે કરેલા નાટકના ખરચ બાદ રૂ૫૫૧, બાઇ હમાબાઇ ફરામજી પીટીટ રૂ૩૦૦, મીસીસ દાદાભાઇ રૂ૨૫૦, નવલ રૂ૧૨૫, શેઠ પેસતનજી ઝીણાભાઇ બહમનકુમાના રૂ૧૦૧, શેઠ એદલજી નશરવાનજી દુબાશ રૂ૧૦૧, માતાજી ખરશેદબાઇની યાદમાં રૂ૧૦૧, જરથોસતી ભાનુ રૂ૧૦૧, શેઠ

રૂ. ૫. મુહલાં અને કુટુંબ રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ જાલભાઇ અરદેશર શેઠની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમસજી મનચેરજી કામા રૂ૧૦૦, નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ રૂ૧૦૦, F. R. W. રૂ૧૦૦, જરથોસતી બાઇ રૂ૧૦૦, બાઇ જરબાઇ નવરોજી વાડીયા રૂ૧૦૦, મરહુમ બાઇ મોતીબાઇ રૂસતમજી જમશેદજીનાં પુણ સારૂં બહેન બચુબાઇ શાપુરજીએ રૂ૧૦૦, બાઈ નરગીશ ઉનવાલા રૂ૧૦૦, Ratan Tata Esqr. રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ કઇખશરૂ કુંવરજી કાપડયાનાં ઉઠમણાંમાં ભાઇ જાંગીર શાપુરજી ગજદરે ભરેલા રૂ૧૦૦ અને રૂ૧૦૦ ની અંદરની રકમોના રૂ૪૨૯૦–૮–૩. એ ઉપરાંત નીચે જણાવેલાં ધણીઓએ જુદાં ખાતાં પડાવી જાથુકની થાપણ દાખલ રૂ૭૫૦૦ ની નોટો, બોનડો વયાજ વાપરવા આપેલાની વીગત:–શેઠો કેખશરૂ તથા અરદેશર બરજોરજી લીંબુવાલા તે મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂ. લીંબુવાલાનાં વીલનાં એકઝીકયુટરોએ મરહુમ શેઠ બ. રૂ. લીંબુવાલાના પુણ સારૂ નોટ લેવા રૂ૨૦૦૦, પારસી બોટીંગ કલબના ચેરીટી ફંડમાંથી શેઠ હોરમસજી જમશેદજી મીસ્ત્રી (હોમી ડીયર)ની યાદગારીમાં રૂ૧૦૦૦ નું પોરટ ત્રસટ બાંડ ટકા ૪ નું, બાઇ રતનબાઇ જમશેદજી ચીનાઇ સીકંદરાબાદવાલાએ મરહુમ બેટા દોરાબજીની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦ નું તથા પોતા તરફનું રૂ૫૦૦ નું મલી રૂ૧૦૦૦, નાં એ મરહુમ દીકરાના પુન સારૂ ઇમપરૂવમેંટ ત્રસટના બોનડો ટકા ૪ ના, શેઠ શાપુરજી જીવાજીએ મરહુમ ધણીયાણી ખરશેદબાઇના પુનમાં બાજને દીને જમાડવા સારૂ આપેલી નોટોમાં વધારો કરવા બીજી રૂ૭૦૦ ની ટકા ૩૦ ની નોટ આપી, ધી ઓ૦ નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇ પાંચમાં બારોનેટ સાહેબે મરહુમ મોટા મુરબીજી સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટ સાહેબનાં પુન સારૂ રોકડા રૂ૩૭૫ મોકલેલા તેની ખરીદેલી નોટ ટકા ૩૦ ની રૂ૩૦૦ ની તથા મરહુમ મુરબીજી બીજા બારોનેટ સી. એસ. આઇ. ના પુન સારૂ રોકડા રૂ૧૦૦ મોકલેલા તેની ખરીદેલી નોટ ટકા ૩૦ ની રૂ૧૦૦ ની તથા મરહુમ કાકાજી ત્રીજા બારોનેટ સી. એસ. આઇ. ના પુન સારૂ રોકડા રૂ૧૦૦ મોકલેલા તેની ખરીદેલી નોટ ટકા ૩૦ ની રૂ૧૦૦ની તથા ત્રીજા બારોનેટના દીકરા મરહુમ શેઠ ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી જમશેદજીના પુણ સારૂ રોકડા રૂ૧૦૦ મોકલેલા તેની ખરીદેલી નોટ ટકા ૩૦ ની મળી રૂ૬૦૦ ની, શેઠ શાપુરજી રતનજી શેઠ મરહુમ બેટા બેહેરામજીની પુંજીમાંથી એ મરહુમના પુણ સારૂ રોકડા રૂ૫૧૭–૩–૮ મોકલેલાનું ખરીદેલું પોરટ ત્રસટ બોંડ ટકા ૪ નું રૂ૫૦૦ નું, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી જહાંગીરજી ખંબાતાના પુણ સારૂ તેવણનાં વીધવાએ નોટ રૂ૫૦૦ ની ટકા ૩૦ ની, શેઠ જમશેદજી હોરમસજી ખાને મરહુમ ધણીઆણી પીરોજબાઈના પુણ માટે પોરટ ત્રસટ બાંડ રૂ૫૦૦ નું ટકા ૪ નું, શેઠ કેખશરૂ રતનજી દો. એડનવાળા તથા મરહુમ બાઈ ટેમીનાએ મરહુમ બાઇ આવાંબાઇ રતનશાહ દાદાભાઇનાં ઉઠમણામાં રૂપીયા ભરેલાના ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ સોસાટીના ૨ શેરો રૂ૨૦૦ ના, શેઠ ડોસાભાઇ નશરવાનજી વાડીયાએ ભત્રીજી મરહુમ બાઈ મેહેરબાઇ અરદેશર બ. ચોથીઆનાં પુણને સારૂ રૂ૨૦૦ રોકડા મોકલેલાની ખરીદેલી નોટ ટકા ૩૦ ની, બાઇ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટે એવણનાં અશો રવાનોની નઇયતે રૂ૧૦૦ રોકડા મોકળેલાની ખરીદેલી નોટ ટકા ૩૦ ની, મરહુમ શેઠ શાપુરજી જીવાજીના છોકરાઓએ પોતાના મરહુમ મમાવા મરહુમ શેઠજી રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇનાં પુણ સારૂ નોટ રૂ૧૦૦ ની ટકા ૩૦ ની અને બાઇ નવાજબાઇ દાદાભાઈ બે. શરાફે મરહુમ દીકરા પીરોજશાહનાં પુણ માટે નોટ રૂ૧૦૦ ની ટકા ૩૦ ની. હમણા ચુંટી કહાડેલાં ૩૦૫ વીદયારથીઓ મધેથી ૧૦૦ વીદયારથીઓને મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીયાનાં ચેરીટી ફંડ ખાતેથી તથા ૬૫ ને સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા નાઇટને હીસાબે તથા બાકીનાં ૧૪૦ વીદયારથીઓને દર વરસો વરસ મળતી રોકડ મદદ મધેથી જમાડવામાં આવ છે. એ ફંડના લાભ અરથે આપણી કોમના કોઈ ધણી પોતાનાં વાહાલાનાં પુન સારૂં વારસીક રૂ૧૦૦ સુધીની આવકવાળી નોટો અથવા બોનડો આપશે તો તે મધેથી તેના વહાલાની વરસની બાજ ઉપર આપણા ધરમનાં ફરમાન મુજબ સીઆવ સુધાં બાજ, અફરીંગાન, ફરોખસી, સતુમ સુધાંની કીયા કરાવી તે દીને આએ ફંડ ખાતેથી જમતાં ગરીબ વીદયારથીઓને જમાડવામાં તે આવક વાપરવામાં આવશે.

જરથોસતી છોકરીઓની નિશાળ મંડળીને તા૦ ૧૫ મી ઓગસ્ટ સુધી મલેલા રૂ૨૫૩૭ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ એદલજી ફરામજી દાવરે મરહુમ શેઠ ફરામજી એ. દાવરની યાદમાં ફ્રી સ્ટુડંટશીપમાં બ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦, બાઇ ભીખાઇજી દા. ચીચગરે મરહુમ ખાવીંદ ખા૦ બા૦ દારાશાહની ચોપડીઓ નિશાળની લાયબરેરીને ભેટ આપી તે માટે કબાટો બનાવી તેના ખર્ચના આપ્યા રૂ૮૮૩, મરહુમ બાઇ મીઠીબાઈ બરજોરજી સ્પેનસરનાં એકઝીકયુટરોએ મંડળીના જનરલ ખર્ચમાં રૂ૫૦૦, મરહુમ બાઇ સુનાબાઈ ધનજીભાઇ લાલકાકાનાં એકઝીકયુટરોએ બાઇ બીખાઈજી શા. બંગાળીવાળી નિશાળના જનરલ ખરચમાં રૂ૧૦૦. એ ઉપરાંત નિશાળની છોકરીઓને ઈંગ્રેજીનું શિક્ષણ આપવા સ્થાપાયલી પારસી ગરલસ ઈંગ્લીશ એજયુકેશન સોસાયટીને મલેલા રૂ૩૪૮ માંની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ બેહરામજી નવરોજજી કરંજયા રૂ૧૭૫ અને બાઈ હમાબાઇ ફરામજી પીટીટ રૂ૧૦૦.

ધી બેરામજી જીજીભાઇ પારસી ચેરીટેબલ ઇનસટીટયુશનને મલેલા ૧૦૨૫૨ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ જીજીભાઈ રૂ. બે. જીજીભાઇ અને ધણીઆણીએ આપેલા ૪ ટકાના પોરટ ટરસ્ટ બોંડના રૂ૫૦૦, જરથોસ્તી રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ બેરાંમજી જીજીભાઇના કુટંબી ટ્રસ્તને લગતા ધરમખાતામાંથી રૂ૭૫૦૦, શેઠ ફરામજી જમશેદજી કઠોકે પોતાના ભાણેજ પીરોજશાહ દાદાભાઇ શરાફના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૦, લેડી આયમાય પી. એમ. મેહેતાએ મરહુમ માતાજી ગુલબાઇ ધનજીભાઈ શરાફની યાદમાં રૂ૨૦૦, મીસીસ નશરવાનજી જાંહાંગીર ખંબાતાએ મરહુમ દીકરા રૂશીની યાદમાં આપેલી ૩॥ ટકાની નોટના રૂ૫૦૦, બાઇ નવાજબાઇ દાદાભાઇ બેરામજી શરાફે દીકરા પીરોજશાહના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૦ ની ૩॥ ટકાની નોટ, સીમપથાઇઝર રૂ૭૫, શેઠો નસરવાનજી અને નવરોજી એફ. દી. બાતલીવાલાએ મરહુમ ભાઇ રૂશતમજી ફરાંમજી બાતલીવાલાની નઇએતે આપેલો ૪ ટકાનો પોર્ટ ટ્રસ્ત બોન્ડના રૂ૫૦૦ અને મરહુમ શેઠ બેરાંમજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ. ની ૨૩ મી બાજને તાંકને તેઓની નઇએતે શેઠ રૂશતમજી બેરાંમજી જીજીભાઇએ આપેલાં ૪ ટકાનો પોર્ટ ટ્રસ્ત બોન્ડના રૂ૫૦૦.

વીકટોરીયા મેમોરીયલ અંધશાળાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૮૬૧ માની મુખ્ય રકમોઃ—ડા૦ કાવસ સી. લાલકાકાની યાદમાં રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ ડોસાભાઇ મેરવાનજી શરાફની યાદમાં રૂ૪૫, મરહુમ શેઠ દારાશા રૂસતમજી કરંજીયાંની યાદમાં રૂ૩૧, શેઠ કાવસજી રૂસતમજી ખંબાતા રૂ૩૦, બાઈ આવાંબાઇ હોરમસજી કામાએ મરહુમ બેશી આવાંબાઇના પુણ માટે રૂ૨૫, મરહુમ સર હોરમસજી નવરોજી મોદીના પુણ માટે રૂ૨૫, મરહુમ શેઠ રૂસતમજી ફરામજી બાટલીવાલાની યાદમાં રૂ૨૫, બાઇ વીરબાઇજી જીજીભાઈ મોદીના પુણ માટે રૂ૨૫, મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાહાડયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૫૦, શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૫૦, પારસી રૂ૨૫, સર શાપુરજી બી. ભરૂચા રૂ૨૫, M. B. D. રૂ૧૦૧ અને મોટામાય ભીખઇજીની યાદમાં દીકરી આવાંબાઇએ રૂ૨૫.

ઉદવાડાના જરથોસતીઓને કેળવણી આપવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૭૭૨ માંની મુખ્ય રકમોઃ—અમદાવાદના જરથોસતીઓ રૂ૧૦૩, નાગપુરની અંજુમન રૂ૮૧, ભુજ કછના જરથોસતીઓ રૂ૨૬, શેઠ કાવશજી દીનશાહ એડનવાળા રૂ૩૫૦ અને કરાંચીના સેનેમેટોગ્રાફની આવકમાંથી રૂ૧૦૦.

ભરૂચની રાયચંદ દીપચંદ લાયબ્રેરીને કબાટો ખરીડવા માટે શેઠ સોરાબશાહ દાદાભાઇ મુનશીફ રૂ૧૫૦, શેઠ રતનજી ફરદુનજી જીનવાળા રૂ૧૫૦, અને બાઇ જરબાઇ નસરવાનજી ડુંગાજીએ દીકરા શેહેરીયારના પુન માટે રૂ૧૫૦ મલી રૂ૪૫૦ ભરાયા હતા.

ઝોરાસ્ત્રીયન બિલ્ડીંગ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૮૧૯૦—૯—૮ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ કેખશરૂ માણેકજી મોદીએ મરહુમ મામા રતનજી નાનાભાઇ બોઇસનાં પુણ માટે રૂ૪૭૨૬—૧૫—૮, મરહુમ શેઠ કેકોબાદ મંચેરજી મીસત્રીનાં પુણ માટે રૂ૧૦૦, બાઇ માણેકબાઇ એ. પુનેગર તરફથી મરહુમ બાઇ દીનબાઇ માણેકજી બીલીમોરીઆની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦, જરથોસ્તીએ માત, પિતા, ધણીઆણી દીકરી અને દીકરાનાં પુણ માટે રૂ૩૦૦, બાઈ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટ રૂ૧૦૦, બાઇ બચુબાઇ મેરવાનજી સોરાબજી રૂ૧૦૦, જરથોસ્તી બાનુએ મરહુમ બાવાજી માણેકજીની યાદમાં રૂ૧૦૦, મરહુમ બાઇ મીઠીબાઇ બરજોરજી સ્પેન્સરના એકઝીકયુટરોએ મરહુમનાં પોતાનાં, ખાવીંદ, પિતાજી, માતાજી અને ભાઇનાં પુણ માટે રૂ૧૦૦૦, શેઠ બેરામજી ખ. શેઠનાએ મરહુમ બાઇ ધનબાઈ બે. શેઠનાના પુણ માટે તેવણની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦૦, શેઠ શાપુરજી ર. શેઠનાએ મરહુમ બેટા બેરામજીના

પુણ્ માટે રૂ૧૦૦૦, બાઈ ધનબાઈજી દાદાભાઇ ગઝદર તથા શેઠ દીનશાહ દા. ગઝદરે મરહુમ બાઇ નવાજબાઇ જમશેદજી મુલ્લાંનાં વીલ મુજબ એક સ્કુલનું મકાન બાંધવા રૂ૧૦૦૦૦, શેઠ ફરામજી મનચેરજી પંથકીએ મરહુમ માતાજી રતનબાઇની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાઇ નરગેસ ઉનવાલા રૂ૧૦૦, શેઠ કેખશરૂ મનચેરજી ધડીઆલીએ મરહુમ શેઠ મનચેરજી પે. ધડીઆળીનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૦૦, બેલગામથી ક. ખ. તરફથી રૂ૧૦૦, બાઇ કુંવરબાઇ ફીરોઝશાહ બાટલીવાલાએ મરહુમ શેઠ ફીરોજશાહ રૂ. બાટલીવાલાનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૦, શેઠો ભીખાજી બરજોરજી બારીઆ, નસરવાનજી હોરમસજી ભરૂચા તથા શાપુરજી હોરમસજી ભરૂચાએ મરહુમ શેઠ દોરાબજી માણેકજી પનવેલીવાલાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૦, બાઈ બચુબાઇ તથા શેઠ દીનશાહજી જમશેદજી મહેતાએ દીકરી ગુલાંની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠ બરજોરજી અરદેશર ભરૂચાએ મરહુમ બાવાજી અરદેશરનાં પુણ્ માટે રૂ૩૫૦, શેઠ હોરમસજી દીનશાહ જસુભાઇએ મરહુમ ફુઇ માણેકબાઇની યાદમાં રૂ૧૧૫, મરહુમ શેઠ ફરામજી શાપુરજી બાટલીવાલાની યાદમાં રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ કેખશરૂ કુંવરજી કાપડયાના ઉઠમણામાં તેગણી પુંજીમાંથી તેમની દીકરીઓએ ભરેલા રૂ૧૦૦, શેઠ દી. દી. કાંગા રૂ૧૦૦, બાઇ હીરાબાઇ જ. પીટીટે મરહુમ બનેવી પીરોશાહ બ. જીજીભાઇના પુણ્ માટે રૂ૫૦૦, જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૨૪૭૦-૮, શેઠ વાછાડયાજીના આતશબેહરામની પેટીમાથી રૂ૩૨૭-૧૦ અને શેઠ બનાજીના આતશબેહરામની પેટીમાંથી રૂ૨૬૯-૬-૬.

ઝોરાસ્ત્રીયન એશોસીએશન હસ્તકના ખાં૦ બા૦ બમનજી બેહેરાંમજી પટેલ બીલ્ડીંગ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૮૩ માની મુખ્ય રકમો:—જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૩૬ અને બાઈ ટેહમીના દીનશાહ વારડને બાઈ રતનબાઇ બમનજી પટેલની યાદમાં રૂ૨૫.

ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનના શેઠ એડનવાલા લોન (ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધે રોજગારે લગાડવાના) ફંડમાં શેઠ સોરાબજી નવરોજી ગોરવાલા રૂ૨૫ અને જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૫૬-૨ મલી રૂ૮૧-૨ ભરાયા હતા.

ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનના જેનરલ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૪૫ માની મુખ્ય રકમો:—મરહુમ બાઇ મીઠીબાઈ બરજોરજી સ્પેનસરના એક્ઝીક્યુટરો રૂ૫૦૦ અને જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૩૫.

ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનના વર્ક કલાસ ફંડમાં મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીયાના ટરસ્ટીઓ રૂ૧૮૦૦, શેઠ હોરમસજી અરદેશર વાડીયા રૂ૬૦ અને જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૫૯ મલી રૂ૧૯૧૯ ભરાયા હતા.

ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનના કેળવણી તથા નાઈટ કલાસ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૪૬૫૦ માની મુખ્ય રકમો:— એક જરથોસ્તીએ બાઇ ખરશેદબાઈ ડોસાભાઇ દેસાઇના પુણ્ માટે રૂ૨૨૦૦, શેઠો પેસ્તનજી ભીખાજી કરંજીયા, ફરાંમરોજ દોરાબજી કાંગા અને સોરાબજી કુકાએ મરહુમ બાઇ ખરશેદબાઈ માંણેકજી કરંજીઆના પુણ્ માટે રૂ૧૦૦૦, શેઠ રતન ટાટા રૂ૫૦૦, મરહુમ સર દીનશાજી માંણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટના ટરસ્ટીઓ રૂ૨૫૦, શેઠ જહાંગીર ગાંધીભાઈ મોદીએ મરહુમ માતાજી ભીખાઇજીના પુણ્ માટે કુટુંબ તરફથી રૂ૨૦૦, કોલંબોના જરથોસ્તી વેપારી રૂ૧૮૦, મરહુમ શેઠ બેરાંમજી મેરવાંનજી મલબારીની યાદમાં કુટુંબે રૂ૮૮, જરથોસ્તી બાનું રૂ૮૨ અને શેઠો આર. એ. સ્પેન્સર, એસ. એમ. સ્પેન્સર અને હોરમસજી એન. કેપટન તે બાઈ પીરોજબાઈ મામાના ટરસ્ટીઓ રૂ૭૫.

ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણ ફંડમાં ગરીબ ભાડુતોને ભાડામાં મદદ કરવા માટે તા૦ ૧૪મી આગસ્ટ સુધી મળેલા રૂ૬૬ માં શેઠ પીરોશાહ મે. મરઝબાનના રૂ૨૫ મુખ્ય હતા. જ્યારે મરહુમ શેઠ ન. મા. વાડીઆના ત્રસ્તીઓએ બાઇ રતનબાઇ ફ. પાંડેવાલી નીશાળનાં ફંડમાં રૂ૧૨૦૦ આપ્યા હતા.

ભરૂચના બહારકોટ ખાતે તાકું બાંધવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૪૫૮ માની મુખ્ય રકમો:—ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી રૂ૫૧, શેઠ પેસ્તનજી અશલાજી ડુંગાજીના છોકરાઓ રૂ૫૧ અને શેઠ જાહાગીર દીનશાહ દલાલ રૂ૨૫.

આ જરથોસ્તી મંડળને તા૦ ૩૧ મી જુલાઇ સુધી મળેલા રૂ૮૪૭૨-૧૩-૧૦ માંની મુખ્ય રકમોઃ—મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીયાના ત્રસટીઓ રૂ૨૪૦૦, કલકતાના જરથોસ્તી રૂ૧૨૦, કલકતાના જરથોસ્તી રૂ૫૧, શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતા રૂ૧૨૦૦, જરથોસ્તી મારફત શેઠ બેહરામગોર અંકલેસરીયા રૂ૧૦૦, પારસી સ્ટીમર એસોસીએશન રૂ૫૦, બાઈ જરબાઇ ધનજીબાઇ વાડીયાએ દીકરી મેહરબાઇ અરદેશર ચોથીયાના પુણ્ મારે રૂ૫૦, શેઠ કાવસજી દાદાભાઇ દુબાશ રૂ૧૦૭૫, મરહુમ બાઇ સુનાબાઇ દીનશાજી બાહાના ઉઠમણામાં ખાવીંદ દીનશાજીએ વહુ જરબાઇને નામે ભરેલા રૂ૧૦૦ માંથી આપ્યા રૂ૫૦, બાઇ નરગેસ ઉનવાલા રૂ૫૦, જરથોસ્તી બાનું રૂ૫૧, મરહુમ શેઠ નસરવાનજી જાંહગીર વાડીયા ચેરીટી ફંડના ત્રસટીઓ રૂ૨૦૦, માતાજી નવાજબાઇ રૂસતમજી વાડીયાની યાદમાં રૂ૬૦૦, બાઇ મેહરબાઇ નાનાભાઈ મુસ રૂ૫૦, જરથોસ્તી રૂ૧૫૧, લેડી આઇમાય પી. મેહતા રૂ૫૦, બાઇ સુનાબાઇ મીનોચેહર વકીલ રૂ૧૦૦, યોકોહોમાના જરથોસ્તીઓ રૂ૧૨૭-૧૨, પારસી બાનુ રૂ૧૨૦ અને મરહુમ શેઠ પીરોશા બરજોરજી શરાફના પુણ્ માટે ખેશીઓએ રૂ૫૦૦ નો પોર્ટ ત્રસ્ટ બોંડ આપ્યો હતો.

જરથોસ્તી ધરમ કેલવણી આપનારી તથા જ્ઞાન ફેલાવનારી મંડલીના ફંડમાં તા૦ ૨૫ મી આગસ્ટ સુધી ભરાવલા રૂ૫૫૪૯-૧૨ માની મુખ્ય રકમોઃ— ખા૦ બા૦ કેરશાસ્પજી રૂસ્તમજી દાદાચાનજી રૂ૩૫૦૦, મરહુમ શેઠ ફરામજી મનચેરજી કામાનાં ધર્મ ખાતેથી રૂ૨૦૦, મરહુમ શેઠ નસરવાનજી મનચેરજી કામાના ધર્મ ખાતેથી રૂ૧૦૦, શેઠ બેરામજી હોરમસજી નાણાંવટી રૂ૫૦૦ અને મરહુમ શેઠ નવરોજજી માણેકજી વાડીઆના ત્રસ્ટીઓ રૂ૧૦૦૦.

જરથોસ્તી ફસલી સાલ મંડળને તા૦ ૧૫ મી આગસ્ટ સુધી મળેલા રૂ૨૧૫ માંની મુખ્ય રકમોઃ— અથોરનાનબાઇએ મોબેદના લવાજમ ફંડમાં રૂ૩૦, ભરૂચની પારસી પંચાયતના ત્રસ્તીઓએ મોબેદની કેળવણીના ફંડમાં રૂ૮૦, શેઠ પેસતનજી શાપુરજી નારીયેલવાલા રૂ૫૧ અને મરહુમ શેઠ જહાંગીર દાદાભાઈ મોદીની યાદમાં બાઈ માણેકબાઇ હોરમસજી મેહેરજીએ રૂ૨૫.

મુંબઇની જશન કમીટીના દીસા પ્રાઇઝ ફંડમાં મળેલાં રૂ૧૮૨-૮ માની મુખ્ય રકમોઃ— દીસાના જશનને દહાડે ધરમની પેટીમાંથી રૂ૮૦-૮ અને P. N. M. રૂ૨૫.

મુંબઈ જશન કમીટીના જશન-ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૮૦-૨ માની મુખ્ય રકમોઃ—બહમન અમશાસ્પંદની ખુશનુદીના જશનમાં મુકેલી ધરમની પેટીમાંથી રૂ૫૯-૨, શેઠ પી. દી. ખાન રૂ૫૦ અને મીસીસ બાઇજી જહાંગીર પીટીટ રૂ૨૫.

નવસારીની બઝમે-રૂઝે-મહેરના ફંડમાં પરચુટણ રકમો મલી રૂ૩૦૧ ભરાયા હતા.

નવસારીના નોશરવાન અદલ ફંડમાં તા૦ ૧૨ મી આગસ્ટ સુધી ભરાયલા રૂ૪૦૦ માં શેઠ જમશેદજી ફરામજી માડનના રૂ૯૦ મુખ્ય હતા.

નવસારીની બજમે જશને રોજે બેહેરાંમને મળેલા રૂ૨૬૫૧-૯-૪ માની મુખ્ય રકમોઃ-શેઠ કાવસજી શાપુરજી દેબુ રૂ૫૧, બાઇ પીરોજબાઈ બરજોરજી ઓલ્યાજી રૂ૫૧ અને શેઠ હોરમજી ખરશેદજી અવારયા રૂ૨૫.

નવસારીના સમસ્ત જરથોસ્તીઓના જનરલ ફંડમાં તા૦ ૧૧ મી આગસ્ટ સુધી પરચુટણ રકમો મળી રૂ૬૦ ભરાયા હતા.

પારસી એમબ્યુલંસ બ્રીગેડ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૩૮૬ માની મુખ્ય રકમોઃ— શેઠ બહેરામજી નવરોજી કરંજીયા રૂ૫૧, સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા રૂ૨૫૦, મરહુમ માતાજી ધનબાઈ મનચેરજી બનાજીના પુણ્ માટે દીકરા ખરશેદજીએ રૂ૨૦૦ તથા દીકરી શીરીનબાઇએ રૂ૨૦૦, શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૩૦૦ અને શેઠ દાદાભાઇ ફ. કામા રૂ૫૦.

સેવાસદન સોસાયટીને તા૦ ૩૦ મી જુન સુધી પારસીઓના મલેલા રૂ૫૮૬૨૩ માની મુખ્ય રકમો:–મરહુમ શેઠ ન. મા. વાડયાના ટ્રસ્ટીઓ રૂ૧૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ બેરામજી મલબારીના કુટંબે સાનટાક્રુઝ ખાતેના આપેલા ચાર બંગાલાની કીંમતના રૂ૩૪૫૦૦ અને મરહુમ શેઠ બે. મે. મલબારીની જીંદગીની પોલીસીની મલેલી રકમમાંથી આપેલા રૂ૯૪૪૨, દોસ્ત રૂ૧૫૦૦, કલકતાનો જરથોસ્તી રૂ૬૦૫, બી. બી. ફંડ રૂ૩૦૦, નનામે રૂ૨૫૦, જરથોસ્તી રૂ૨૦૦, શેઠ એ. બી. ચોકસા મારફતે રૂ૧૧૦, શેઠ એફ. બાટલીવાલા રૂ૧૦૧ અને લેડી જમશેદજી જીજીભાઇ રૂ૧૦૦ એ ઉપરાંત મરહુમ શેઠ બેરામજી મે. મલબારીના કુટંબે મરહુમની જીંદગીની પાલીસીની મલેલી રકમમાંથી રૂ૯૪૪૨ ધરમપોરખાતેની ખઈના દરદીઓ માટે ના સેનેટરીયમને મદદ તરીકે આપ્યા હતા.

મુંબઈમાં સેનીટરી એસોસીએશન તરફથી સ્થાપવામાં આવનારાં ઈંડીયન સેનીટરી ઈનસટી-ટયુટનાં બીલ્ડીંગ ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૨૧૧૦૫ માની મુખ્ય રકમો:— શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૧૦૦૦૦, શેઠ સી. એન. વાહડીયા રૂ૫૦૦, શેઠ જમશેદજી એ. વાહાડયા રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ ન. મા. વાહાડયાના ટરસ્ટીઓ રૂ૯૦૦૦ અને સર દોરાબ જે. તાતા રૂ૧૦૦૦. આ ફંડમાં બધી ગ્નાતના મલી રૂ૫૬૫૯૩ ભરાયા હતા.

ટોકયો ખાતેની ઇંડો જાપાનીસ એસોસીએશનનાં ફંડમાં શેઠ આર. ડી. તાતા યેન ૨૦૦૦ અને સર શાપુરજી બી ભરૂચાના યેન ૧૦૦૦ મલી યેન ૩૦૦૦ ભરાયા હતા.

વસો ગઉરક્ષક મંડળીને મળેલા રૂ૪૫ માં સર શાપુરજી બી. ભરૂચાના રૂ૨૫ મુખ્ય હતા.

મુંબઈની પારસી પંચાયતને આગસ્ટ ૧૯૧૨ થી આગસ્ટ ૧૯૧૩ સુધી જુદા જુદા ધણીઓ તરફથી મલેલા રૂપયામાની મુખ્ય રકમોની વીગત:—જરથોશતીએ ગરીબ લાચાર જરથોશતી વીધ-વાઓને આસરો આપવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, બદનેરા તથા ઉમરાવતીની જરથોશતી અંજુમનના ફંડના સેક્રેટરીઓ એ અંજુમનના ફંડમાં રૂ૨૦૦૦, કસબે રાંદેરને મલતાં સાત ગામ ગોદાવરાના જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાના ફંડના કારોબારીઓ તરફથી એજ ફંડમાં રૂ૬૦૦, શેઠ જમશેદજી પેસતનજી હોડીવાળાએ ચીખલીની જરથોસતી અંજુમનનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦, જર-થોસતી ધરમ સંબંધી કેળવણી આપનારી અને ગ્નાન ફેલવનારી મંડળીના ઓ. સેક્રેટરી એરવદ જીવનજી જમશેદજી મોદી તરફથી મંડળીના ફંડમાં રૂ૩૮૦૦, શેઠ શાપુરજી જીવાજીએ બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા કાજે, હડખાં અથવા બીજા દરદોના ઈલાજ વગેરે સબબો માટે મદદ કર-વાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ કેખશરૂ ડા. ફરામજી કરાકાના વસીયતનામાના એકજીકયુટરોએ એ વસીયતનામાની રૂએ રૂ૨૩૫–૯–૯ તથા બાઇઓ કુંવરબાઇ પે. મુશ, શીરીનબાઇ ડો. કરાકા અને ડોસીબાઇ ડોશાભાઈ એચ. બી. જીજીભાઇ અને શેઠ જાંગીર ડોસાભાઇ કરાકાએ રૂ૭૬૪–૬–૩ મળી રૂ૧૦૦૦ ગરીબ જરથોસતીઓને ધંધે લગાડવા માટે મદદના ફંડમા બ્યાજ વાપરવા આપ્યા, માંડવીની જરથોસતી અંજુમન ફંડના ઓ. સેક્રેટરીએ તેજ ગામની અંજુમનના ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ જીજીભાઈ અ. દીવેચાએ ગરીબ જરથોશતીઓની છોકરીઓને પરણાવી આપવાના ફંડમાં રૂ૬૦૦ તથા દીવાનશાળા મધેના ગરીબ લાચાર જરથોસતીઓની પરવરસી કરવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, બેલગામની જરથોસતી અંજુમનના ફંડના ઓ. સેક્રેટરી તરફથી એ ગામની અંજુમનના ફંડમાં રૂ૬૦૦૦, શેઠ બેજનજી કા. જસાવાળાએ જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પહોચાડવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, વલસાડની પારસી અંજુમનના ફંડના ચેરમેને વલસાડ પારસી અંજુમનના ફંડમાં રૂ૫૦૦, વડોદરાની જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પહોચાડવાના ફંડનો વહીવટ ચલાવવા સારૂ શેહેર ખાતે નેમેલી કમીટીએ વડોદરા શેહેર તથા કાંપના જરથોશતી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ૬૨૫, મઉની જરથોસતી અંજુમનના કારોબારીઓએ પોતાની અંજુમનના ફંડમાં રૂ૧૨૦૦, શેઠ જમ-શેદજી કા. કામાએ ગરીબ લાચાર જરથોસતીઓની છોકરીઓને પરણાવી આપવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ નવરોજી ફરામજી બાટલીવાળા એ શેઠ નવ. ફ. ધનબાઇ બાટલીવાળાના ધરમખાતામાં રૂ૫૦૦૦,

મરહુમ બાઇ ખરશેદબાઇ તે શેઠ માનેકજી પાલનજી કરંજીઆનાં વીધવાનાં વસીયતનામાના એકઝીક્યુટરોએ મરકી વીગેરે માટે ઉભી કીધેલી પારસી ફીવર હાસપીટલના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, બાઇ દીનબાઇ રૂસ. બેકશતરે ગરીબ જરથોશતી બાપ વીનાનાં બચ્ચાં તથા વીધવાઓને મદદ કરવાનાં ફંડમાં રૂ૧૦૦૦ તથા ગરીબ પારસી બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા કાજે અને હરખાં અથવા બીજાં દરદોના ઇલાજ વીગેરે સબબો માટે મદદ કરવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠ જમશેદજી જાંગીરજી લાલા તરફથી રૂ૫૦૦૦ ખાતું પડાવીને આપયા, નવસારીના ધરમના ફંડના સરનશીને નીચલા બે ખાતે સરખે હીસ્સે આપવા રૂ૧૫૩૦-૧૩-૪ આપેલા—નવશારીના આંધલાં પાંગળાં જરથોસતીઓને આસરો આપવાના ફંડમાં અને નવસારીના જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પોહચાડવાના ફંડમાં, મદ્રાસની બાસ ફીરોઝ દરેમેહેરના પ્રેસીડંટ એઓ હસ્તકનાં ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર દીનશાહ બાથાએ રૂ૫૦૦ બી. બ. ડી. પીટીટ જેનરલ હાસપીટલમાં રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ પેસતનજી હોરમસજી પારકના છોકરાંઓએ ઉતાકામંદના જરથોસતી અંજુમનના ફંડમાં રૂ૫૦૦, બી બ. ડી. પીટીટ હાસપીટલના ઓ. સેક્રેટરી તરફથી એ હાસપીટલના ફંડમાં. શેઠ એમ. દાદાભાઈ ધનજીભાઇએ આપેલા રૂ૫૦૦૦ અને શેઠ દાદાભાઈ બેહરામજી હોરમસજી શરાફે આપેલા રૂ૫૦૦ તથા શેઠ નવરોજી દારાશાહ રીપોરટરે આપેલા રૂ૫૦૦ અને શેઠ નવરોજી બાપુજી તાયકરાએ આપેલા રૂ૧૦૦૦, શેઠ હોરમસજી કુ. દેબુએ નવસારીના જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦, એક જરથોસતીએ પારસી જેનરલ હાસપીટલમાં રૂ૫૦૦, શેઠ નવરોજી દારાશાહ રીપોરટરે ગરીબ જરથોસતીઓને ધંધે લગાડવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ પેસતનજી માણેકજી મુંછીયાજી રૂ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર મનચેરજી કુકા રૂ૩૦૦૦, શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકા રૂ૧૦૦૦, શેઠ દાદાભાઈ ફરામજી શેઠના રૂ૨૦૦૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂસતમજી લીંબુવાળાના એકઝીકયુટરોએ રૂ૧૫૦૦ મળી રૂ૮૫૦૦ સુરતની પારસી ઓરફનેજના ફંડમાં, સુરત પારસી અંજુમનના કારોબારી સાહેબોએ પોતાની અંજુમનનાં ફંડમાં રૂ૧૩૫૦૦, બાઇ રતનબાઇ જાં. ચીનાઈ રૂ૨૦૦૦, બાઈ દીનબાઇ ડોસાભાઇ મારકર તથા શેઠો સોરાબજી અને ડોસાભાઇ મારકર અને ડોસાભાઇ સોરાબજી મારકર રૂ૨૧૦૦, બાઈ રતનબાઈ જમશેદજી ચીનાઈ રૂ૮૦૦, બાઈ નવાજબાઈ આદરજી કોનટ્રાકટર રૂ૧૦૦૦, શેઠ દાદાભાઈ મનચેરજી કુકા રૂ૧૦૦૦, બાઇ બાનુબાઈ ફરામજી કામીસેરીયતવાલા રૂ૨૦૦૦, બાઈ નવાજબાઇ નાનાભાઈ ડાકટર રૂ૧૦૦૦, શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકા રૂ૨૦૦૦, બાઇ ખરશેદબાઇ કેખશરૂ નરીમાન રૂ૫૦૦, શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી બેસાનીઆ રૂ૧૦૦૦, શેઠ એન. એન. માસતર રૂ૧૦૦૦ અને શેઠ નવરોજી બાપુજી તાયકરાએ રૂ૧૦૦૦ મળી કુલે રૂ૧૫૪૦૦ સુરત પારસી અંજુમનના ફંડમાં આપ્યા હતા.

મુંબઈની પારસી પંચાયત હસ્તકની ડુંગરવાડીને લગતી નવા હ્યુઝ રોડ આગળની જગા ઉપર જે ચાલીઓ બાંધવામાં આવનાર છે તેમાની એક ચાલી બાંધવા શેઠ કાવસજી દાદાભાઇ દુબાશે રૂ૧૫૦૦૦ અને શેઠ માણેકજી ખરશેદજી તારાચંદે રૂ૧૫૦૦૦ આપવા કબુલયા છે. વળી બીજી ચાલી માટે બાઇ જરબાઇ નવરોજી વાડીયાએ રૂ૧૫૦૦૦ અને ડાવેજર લેડી ગુલબાઇ જમશેદજી જીજીભાઇએ રૂ૧૫૦૦૦ આપવા કબુલયા છે. જયારે ત્રીજી ચાલી બાઇ બાનુબાઇ ફરામજી કોમીસરીયતવાળા તરફથી બંધાય છે જે માટે લગભગ રૂ૩૦૦૦૦ નો ખરચ થવા જશે. ઉપલી ત્રણ ચેલીઓ બાંધવાનું કામ ચાલે છે જયારે ચોથી ચાલી મરહુમ શેઠ શાપુરજી જીવાજીનાં ફરજંદો તરફથી હવે પછી બાંધવામાં આવશે.

તહેરાનના જરથોસ્તીઓના જુદા જુદા ફંડમાં ભરાયલાં નાણાંની વિગતઃ—અગીયારીનાં બીલડીંગ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૯૬૧૫ માં શેઠ પેસ્તનજી હોરમસજી ઉમરા રૂ૧૦૦, શેઠ હોરમસજી દોરાબજી ગજદર તથા હોઝ ગુલબાઇ(છોકરી) અને ગુંબજ દોરાબજી હોસંગજી ગજદર (બાવા) રૂ૫૦૦૦, શેઠો કુંવરજી તથા બહેરામજી તથા ખરસેદજી એદલજી ઉમરીગર રૂ૪૦૦, બાઇ બાયમાય જમસેદજી મીસ્ત્રીએ અફરગાનીયું, ધંટ, આલાત, વગેરે ખરીદવા રૂ૧૦૦૦, શેઠ પાલનજી એદલજી પલંબર

રૂ૧૦૦૧, શેઠ અરદેશર સોરાબજી પાલખીવાળા રૂ૩૦૧, શેઠો અરદેશર તથા દારાશા બમનજી દુબાશે મરહુમ બાવાનાં પુણ માટે રૂ૩૦૦, શેઠો શેહેરીયારજી દારાભાઇ કરંજીયાની ક. રૂ૧૦૦, શેઠ ખરસેદજી મનચેરજી ભેસાનીઆ રૂ૫૧, શેઠ જમસેદજી બાખાજી પંથકી રૂ૧૦૦, શેઠ પેસ્તનજી ધનજીભાઈ પટેલ રૂ૧૫૧, શેઠ રૂસ્તમજી લીમજીભાઇ દાવર રૂ૫૫, શેઠ હોરમસજી કાવસજી બેદવાર રૂ૨૦૦, શેઠ ફરામજી પાલનજી તલાટી રૂ૫૧, શેઠો છોઇ કુંકાની ક. રૂ૧૦૦, શેઠ જમસેદજી બમનજી ભેસાનીયા રૂ૨૦૧, બાઇ સુનાબાઇ હીરજીભાઈ પટેલ રૂ૧૦૧, શેઠ હોરમસજી શાપુરજી સીરવઈ રૂ૨૦૧, શેઠ બરજોરજી માણેકજી પટેલ રૂ૧૦૧ અને શેઠ સોરાબજી હો. બોડ રૂ૧૦૧. અગીઆરીના નીભાવ ફંડમાં નીચે મુજબ ભરાયા હતાઃ–શેઠો કુંવરજી તથા બહેરામજી તથા ખરસેદજી એદલજી ઉમરીગર રૂ૧૦૦૦, બાઈ પીરોજબાઇ બહેરામજી પટેલે બ્યાજ વાપરવા રૂ૫૦૦૦, શેઠ પીરોજશાહ બહેરામજી પટેલે બ્યાજ વારવા રૂ૩૦૦૦, બાઇ ગુલ બહેરામજી પટેલે બ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦, બાઈ જર બહેરામજી પટેલે બ્યાજ વારવા રૂ૧૦૦૦, બાઈ હીરાંબાઇ જમસેદજી પીટીટ રૂ૩૦૦, બાઇ બચુબાઇ મહેરવાનજી સો. જમસેદજી રૂ૧૫૦, શેઠ ફરામજી કાવસજી બેનેટે દર સાલ બતીના ખરચના રૂ૧૨૦, મરહુમ શેઠ બમનજી એદલજી કાશીનાથના પુણ માટે દર સાલ રૂ૧૦૦, બાઇ ધનબાઇજી બમનજી કાશીનાથે દરસાલ જશન માટે રૂ૩૦, શેઠ એદલજી ડોસાભાઈ ફકરજી કાશીનાથે ફરવરદીન મહીનાના જસનને માટે રૂ૩૦, બાઇ દીનબાઈ એદલજી કાશીનાથે ડીશાના જશનને માટે રૂ૩૦, શેઠ મનચેરજી પાલનજી કંટરાકટરે અરદીબેસ્ત મહિનાનો એક ગોબેદનો ખરચ રૂ૩૦, શેઠ પેસ્તનજી એદલજી ધારવાર તથા બાઈ ધન-બાઇ પેસ્તનજી ધારવારે તાંબાના વાસણને માટે રૂ૧૦૧, શેઠ સોરાબજી જમસેદજી ખાતે એક દસ્તુ-રના નિભાવના દરમાસે રૂ૧૦૧, શેઠ ન. મા. વાડીઆના ત્રસ્ટીઓ દરસાલ રૂ૫૦૦, શેઠ દોરાબજી ખરસેદજી સરાફ દરસાલ રૂ૩૬૦, શેઠ મનચેરશા ફ. ખાન દરશાલ કાટી માટે રૂ૧૨૦, શેઠ ફરામજી કાવસજી બેનેટ દરસાલ રોશની કરવા રૂ૧૨૦, બાઇ ગુલબાઈ માણેકજી ડાકટરે આદર મહિનાનો દસ્તુરનો ખરચ બ્યાજમાંથી કરવા રૂ૧૦૦૪, શેઠો મહેરવાનજી નવરોજી ગોબાઇની ક. રૂ૨૫૦, શેઠો એદલજી ફરામજી ઓલબ્લેસના છોકરાઓ રૂ૧૦૧, બાઇ મહેરબાઇ હોરમસજી ઓલબ્લેસ રૂ૧૭૬, મરહુમ શેઠ ફરદુનજી ધનજીભાઇ આલબ્લેસનાં પુણ માટે બાઇ મોતીબાઇ ફરદુનજી આલબલેસ રૂ૧૨૫, બાઇ પીરોજા એદલજી મોદી રૂ૧૦૨, બાઇ મહેરબાઈ દોરાબજી વાચ્છા રૂ૫૧, શેઠ જમ-સેદજી હોરમસજી ખાન રૂ૩૦ અને સાંજ વરતમાન મારફતે ભરાયલા રૂ૧૧૩૮–૮, છોકરીઓની સ્કુલની બિલ્ડીંગ બાંધવા માટે બાઈ જરબાઇ સોરાબજી ખંબાતા અને બાઇ સુનાબાઇ જહાનગીર કતેલીએ પોતાના મરહુમ ભાઇ એરચશા રતનજી બમનજી દુબાશના પુણ માટે રૂ૧૦૦૦૦ આપયા હતા. લાયબ્રેરીનાં બિલ્ડીંગ ફંડ માટે શેઠો મહેરવાનજી નવરોજી ગોબાઇની ક. રૂ૧૫૦, અને શેઠ ખરસેદજી મનચેરજી ભેસાનીઆના રૂ૨૫ મલી રૂ૧૭૫ ભરાયા હતા.

મરહુમ શેઠ નવરોજી મા. વાડીઆ સી. આઇ. ઈ. પોતા પાછલ ગંજાવર દોલત ત્રસ્ટીઓને સોંપી ગયા છે, જેઓ દર વરસે સખાવતમાં ઘણી સારી રકમ આપે છે; આ ધરમખાંતામાંથી કરેલી મદદની કેટલીક વીગત નીચે મુજબ છેઃ— ડા૦ માસીના હાસપીટલમાં એક ખાસ બલોક પારસીઓ માટે બાંધવા આપેલા રૂ૧૦૦૦૦૦ અને તેહરાન ખાતે છોકરાઓની સ્કુલનું મકાન બાંધવા સારૂં રૂ૪૦૦૦૦ આપવા કબુલી રૂ૫૦૦૦ દર વરસે આપવા જણાવ્યું છે, પુણાવાળા પ્રો. કર્વે એ સ્ત્રીઓની સંસારીક સ્થીતી સુધારવા માટે સ્થાપેલા અનાથ બાધવાશ્રમ માટે બાંધનારા મકાન માટે રૂ૮૦૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઈ જરથોસ્તી મદરેસામાં સ્કોલરશીપ આપવા રૂ૫૦૦૦, અહ-મદ નગરના દુકાળ ફંડમાં રૂ૯૦૦૦, કીંગ જયોરજ ધી ફીફ્થ એંટી ટયુબરક્યુલોસીસ લીગમાં રૂ૨૫૦ અને માંડવીની મુફત પ્રાથમીક શાળાને દર માસે રૂ૩૦ આપવા કબુલ્યું છે. એ ઉપરાંત બીજા જુદાં જુદાં ફંડોમાં તેમજ ધરમખાંતાંઓમાં સારી રકમ આપી છે. આ ફંડમાંથી રૂ૬૦૦૦ મલવાથી હીંદુસતાનની અંતરજ વરગોની મીશન સોસાયટીએ પરેલ ખાતે એક ટેકનીકલ સ્કુલ

સ્થાપી હતી. તેમજ દમણ ખાતે જરથોસ્તીઓ માટે મે થી અકટોબર ૧૯૧૩ સુધી સસ્તા અનાજની દુકાનબી ઉઘાડવામાં આવી હતી.

મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમારજી વાડીઆના ધરમ ખાતાંના ટ્રસ્ટીઓ શેઠો જમશેદજી અરદેશર વાડીઆ, પી. એ. હોરમારજી. જહાંગીર અરદેશર વાડયા, ખરશેદજી જમશેદજી અરદેશર વાડીઆ અને નશરવાનજી પી. એ. વાડીઆએ મરહુમ શેઠ અરદેશરજીના ધરમ ખાતાંમાંથી મરહુમના વીલ પ્રમાણે તા૦ ૩૧મી આગસ્ટ સુધી મરહુમના સગાં વાહલાંઓ કે જેઓ ગરીબ હાલતમાં આવી પરેલાં છે તેઓને મદદ કરવા પાછલ રૂ૭૮૩૪-૮-૧૦ ખરચવા ઉપરાંત જરથોશતીઓને લગનાં તેમજ બીજા ધરમ ખાતાંઓમાં નીચે મુજબ આપેલા રૂ૧૧૧૩૧-૧૦-૨ મલી કુલે રૂ૧૮૯૬૬-૩ ની સખાવત એક વરસમાં કરી હતી. શેઠ અ. હો. વાડીઆને નામે ચલાવવામાં આવેલી ધોબી-તલાવપરની આંખની હાસ્પીતલ માટે રૂ૬૨-૧૭-૨ (એ હસપીતલ બંધ કરી પારસી જનરલ હાસપીતલ સાથે જોડી નાંખી ત્યાં Eye Block બાંધી આપેલ છે.) રતન નગરમાં મરહુમે બંધાવેલા તલાવની મરામત માટે રૂ૬૦, ત્યાંનાંજ મંદીરના મરામત ફંડમાં રૂ૧૦૦, મરહુમની એલાવની ડીસપેનસ-રીમાં દવા મોકલી તેના રૂ૨૩-૮, પુણાની સાયનસ કોલેજ, મુંબઇની મેડીકલ કોલેજ અને તેકનીકલ કોલેજમાં શીખતા છોકરાઓને આપેલા રૂ૧૧૦૦, ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓને મદદ કરી રૂ૨૪૦૯, પરેલની લવજી વાડીઆ ડીસપેનસરીની મરામતનો અને ચલાવવાનો ખરચ રૂ૧૮૩૬-૧૧, મરહુમને નામે રતન નગરમાં ચલાવવામાં આવતી ડીસપેનસરીના ખરચના રૂ૨૦૦, પુણાની સરદાર નાશીરવાનની છોકરીઓની નીશાલમાં આપેલા રૂ૧૨૦૦, આલબલેસ લેપર અસા-ઇલમને રૂ૫૦૦, ગરીબ જરથોશતીઓને મદદ કરવાના ફંડમાં બાઇઓ જમાલાલા હસતક રૂ૫૦૦, નાગપોર કોનવેંતને આપયા રૂ૧૦૦૦, સાલવેશન આરમીને આપયા રૂ૧૦૦, મતુંગા લેપર એસા-ઇલમને રૂ૫૦, ગુજરાતી વરક ઓફ ચરચ મીશનને રૂ૧૪૦, એલેકઝાનડ્રા ગરલસ સ્કુલના જુબીલી ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, ડા૦ પારખની સુરતની હાસ્પીતલમાં રૂ૩૦૦, મુલલાં ફીરોજ મદરેસાને રૂ૨૫૦, અને અમેરીકન મીશન સ્કુલ ફોર ધી બલાઇન્ડને રૂ૨૦૦ આપ્યા હતા.

મરહુમ દસ્તુરજી દારાબજી માહયારજીના બાજ જશન ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૫૭૪-૮ માં દસ્તુરજી કેકોબાદ દારાબજી તથા સગાઓએ ભરેલા રૂ૨૯ ની રકમ મુખ્ય હતી.

મુંબઇના મજગામના જરથોસ્તી અંજુમનના બાજ જશન ફંડમાં પરચુરન રકમો મલી રૂ૮૪ ભરાયા હતા.

વેસુ ગામના મુકતાદ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૫૦ માની મુખ્ય રકમો:- વેસુ ગામના જરથોસ્તીઓ રૂ૫૨ અને મરહુમ બાઇ બીખાઇજી દાદાભાઇ લાંકડાવાળાના પુણ માટે રૂ૧૦૦.

સુરત ગોપીપુરાની જરથોસ્તી અંજુમનનાં ગહમબાર તથા જશન ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૬ માં શેઠ એદલજી ફકીરજી માસ્ત્રીના રૂ૨૫ મુખ્ય હતા.

સુરત નાનપરાના દેહ માસના ઘહમબાર ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૧૫ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠ કાવશજી પાલનજી ઇચ્છાપોરીયા રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી ગયારાના છોકરાઓ રૂ૧૦૧ અને મરહુમ શેઠ બરજોરજી સોરાબજી ચીનાઇના પુણ માટે રૂ૧૦૦.

સુરતના અંસા જરથોસ્ત રપેન્તમાનના શેહેનશાહી દીશાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૭૧ માં શેઠ અરદેશર હોરમજજીના માતાજી હીરાંબાઇએ છોકરી આઇમાય ટેમુલજી કોઠાવાલાનાં પુણ માટે આપેલા રૂ૧૦૧ ની રકમ મુખ્ય હતી.

જામે જમશેદ હારીસ હસ્તકનાં ગરીબ જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૭૫૪-૧૩ માની મુખ્ય રકમો:— એક પારસીએ મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇની યાદમાં રૂ૫૦, બેટાની યાદમાં રૂ૫૦, બાઇ એરચ રતનજી બમનજીની યાદમાં રૂ૧૦૦, એક જરથોસ્તી રૂ૫૦, એક પારસી રૂ૫૦, કોલંબોના જરથોસ્તી રૂ૫૧, પાક દાદાર હોરમજદના નામ ઉપર રૂ૮૫, બાનુ રૂ૫૦,

હોરમજદ રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂશતમજી લીંબુવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૫૦, શેઠ મેરવાન ખુશરો ઈરાની રૂ૩૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમજી બેજનજી ભરૂચાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૫૧, જરથોસ્તી રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ માણેકજી નવરોજી દારૂવાળાની યાદમાં રૂ૧૫૧, મરહુમ બાવાજી કાવશજી ફરામજી મામાની યાદમાં દીકરી રતનબાઈ જાં.વાહાડયાએ રૂ૧૫૧, દીલસોઝ રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ કેખશરૂ કુવરજી કાપડયાના ઉઠમણામાં માતાજી મેરબાઇએ ભરેલા રૂ૫૦, બાઇજી ખરશેદબાઇની યાદમાં રૂ૫૦, શેહેનગાહીની જરથોસ્તી અંજુમનનાં ધરમ ફંડના ત્રસ્ટીઓ રૂ૧૦૦, કોલંબોનો જરથોસ્તી રૂ૫૧ અને દાદાર હોરમજદના નામપર રૂ૧૦૧.

જામે જમશેદ હાઈસ હસ્તકનાં મરહુમ ડા૦ કે. એન. બહાદુરજી દેવલાલી સેનેટરીયમનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૨૮૪ માની મુખ્ય રકમોઃ— પારસી બાનું રૂ૫૦, અશો રવાનોની નેમતે રૂ૧૦૦, કોલંબોનો જરથોસ્તી રૂ૫૧, મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂશતમજી લીંબુવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૦૧, મરહુમ ખા૦ બા૦ ધનજીશાહ હોરમસજી કરાકાની યાદમાં ધણીયાણી માણેકબાઇએ રૂ૧૦૦, બાઇ નરગેશ ફિનવાળા રૂ૧૦૦, મરહુમ માતાજી મેરબાઇ તથા મરહુમ બેન રતનબાઇની યાદમાં રૂ૫૦, મરહુમ ડા૦ રતનશાહ માણેકજી મોદીની યાદમાં રૂ૫૧, મરહુમ દીકરાની યાદમાં રૂ૫૦, શેઠ એફ. એચ. બોઇસ રૂ૫૧, લવ રૂ૧૦૦, મરહુમ ધણીની યાદમાં રૂ૫૦, દીકરી બાનુની યાદમાં માત પીતાએ રૂ૧૦૦, ડા૦ કાવશ લાલકાકાની યાદમાં રૂ૫૦, શેઠો ઉમરીગર બ્રધરસ કલયાણ ક. રૂ૧૦૧, J. M. L. રૂ૫૦ અને કોલંબોનો જરથોસ્તી રૂ૫૧.

જામે જમશેદ હાઈશ હસ્તકના મરહુમ શેઠ ન. મા. પીટીટવાળા દીવાનાઓનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૭૮૪ માની મુખ્ય રકમોઃ— શેહેનગાહીના જરથોસ્તી રૂ૫૦, કોલંબોનો જરથોસ્તી રૂ૫૧, જરથોસ્તી રૂ૫૦, બાઇ ધનબાઇજી રૂશતમજી ભાવનગરી રૂ૧૦૦, મરહુમ ડા૦ ફરામજી શાપુરજી બરદીના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૫૧, શેઠ રૂશતમજી એ. દાદાચાનજી સારા થયા તેની યાદમાં રૂ૫૧, જરથોસ્તી રૂ૫૧, લવ રૂ૧૦૦, મરહુમ બાઈ જીજીબાઇ દાદાભાઇ મોદીની યાદમાં રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ જાલભાઇ અરદેશર શેઠની યાદમાં રૂ૭૫, મરહુમ બેટાની યાદમાં માતાએ રૂ૫૦, શેહેંગાહીની જરથોસ્તી અંજુમનનાં ધરમનાં ફંડના ટરસ્તીઓ રૂ૧૦૦ અને કોલંબોનો જરથોસ્તી રૂ૫૧.

જામે જમશેદ હાઈસ હસ્તકનાં ખંડાલા સેનેટરીયમનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૪૫ માં લવ તરફના રૂ૧૦૦ મુખ્ય હતા.

પુણાના ગરીબ જરથોસ્તી વીદયારથીઓને મદદ કરવાનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૨૨૭ માની મુખ્ય રકમોઃ— મરહુમ શેઠ રૂશતમજી અરદેશર વાડયાના પુણ માટે રૂ૫૦, શેઠો રૂશતમજી તથા નશરવાનજી નાનાભાઈ બાઇસ રૂ૫૦, શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાહાડયાના ધરમખાતાના ટરસ્ટીઓ રૂ૯૦૦, શેઠ જ. ફ. લેનટીન રૂ૫૨-૮, શેઠો કાવશજી દીનશાહ અને ભાઇઓ રૂ૧૦૦, પુણાના ઇરાની તથા પારસી સીગરેટ વેચનારાઓની મંડળી રૂ૧૦૦, જરથોસ્તી રૂ૫૧, કલકતાના જરથોસ્તી રૂ૧૨૦, હેડ માસતર રૂ૭૫ અને એલેકઝાંડરા સીનેમેટોગ્રાફ કંપનીએ કરેલા ખેલની અરધી આવક રૂ૧૦૩-૪.

શેઠ ન. મા. પીટીટવાળા ગરીબ દીવાનાં જરથોસ્તીઓને મદદ આપવાનાં ફંડમાં એ ફંડની હાઈશમાં ભરાયલા રૂ૪૯૩૨ માની મુખ્ય રકમોઃ— બાઈ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટ રૂ૧૦૦, પારસી બાઇ રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂસતમજી લીંબુવાલાના પુણ માટે એવણના એકઝીકયુતરો રૂ૬૧, શેઠો ફરેદુન અને બરજોર સુખડવાલા રૂ૫૧, બાઇ સુનાબાઈ મંચેરશાહ વકીલ રૂ૧૦૦, શેઠ ન. મા. વાડીઆના ટરસ્ટીઓ રૂ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ નવાજબાઇ ધનજીભાઈ જસાવાલાના ઉઠમણામાં વેવાઇ મરહુમ શેઠ મેરવાનજી રૂસતમજી દલાલન કુટુંબે ભરેલા રૂ૧૦૦, બાઈ ખરસેદબાઇ માણેકજી કરંજીઆના પુણ માટે તેવણના એકઝીકયુતરો રૂ૩૦૦, એ. પા. એ બ. બે. ફ. ના પુણ માટે રૂ૧૦૧, બાઈ સીરીનબાઇ કેખશરૂ કાપડીઆએ પીતાના પુણ માટે રૂ૧૦૦ અને જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ ૨૭૧૬.

મુંબઈની પારસી પંચાયત હસ્તકના સંકટ નીવારણ ફંડમાં પરચુટણ રકમો મલી રૂ૮૧ ભરાયા હતા.

નવશારીના પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં તા૦ ૧૧ મી ઓગસ્ટ સુધીમાં પરચુટણ રકમોના રૂ૯૦–૮ ભરાયા હતા.

સુરત તથા તેને લગતા ગામો ખાતેના આંધલા, પાગલાં, લાચાર જરથોસ્તીઓને મુશારો આપવાના સુરતની પારસી પંચાયત હસ્તકના ફંડમાં પરચુટણ રકમો મલી રૂ૧૨૨ ભરાયા હતા.

સુરતમાં આંધળાં લુલા લંગડાં વગેરે લાચારોને મદદ આપવા ઉઘાડેલાં ફંડમાં નોંધવી પરચુટણ રકમો મલી રૂ૧૭૬–૪ ભરાયા હતા.

મુંબઇના નાવારેસ ઈરાની જરથોસતીઓને વાસતે કીધેલાં ધરમખાતાંઓ માટે શેઠ બનાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૧૪૧–૪–૬, શેઠ દાદીશેઠનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૧૪–૧–૬, શેઠ વહાડયાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૩૦–૧–૩, ડુંગરવાડી ઉપરની સગડીમાંની પેટીમાંથી રૂ૧૧–૨ અને ધરમશાળાની પેટીમાંથી રૂ૧૩–૪ મલી કુલે રૂ૨૦૯–૧૩–૩ ભરાયા હતા.

ત્રાનસવાલ ઈંડીયન ફંડમાં શેઠ રતન જે. તાતા (ત્રીજો હપતો) રૂ૨૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાડીયાના ત્રસટીઓ રૂ૩૦૦૦, સર ડી. જે. તાતા રૂ૨૫૦૦ અને સર શાપુરજી બી. ભરૂચા રૂ૧૦૦૦ મલી રૂ૩૧૫૦૦ ભરાયા હતા. આ ફંડમાં બધી ન્યાતના આગળ ભરાયલા મલી રૂ૧૯૧૬૬૨–૧૦ નું થયું હતું.

બાલકન ટરકી લડાઇમાં મારયા ગયલાઓના કુટંબ માટે ઉઘાડેલા ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૪૫૦૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા રૂ૫૦૦૦, શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૧૦૦૦, ખા૦ બા૦ હોરમજી માણેકજી ભીમરડીવાલા રૂ૨૦૦૦, મરહુમ શેઠ ન. મા. વાહાડયાના ત્રસટીઓ રૂ૩૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી દાદાભાઇ રૂ૨૫૧, શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીર ટરેઝરીવાલા રૂ૧૫૧, શેઠ ડી. એફ. મુલ્લાં રૂ૧૦૦, શેઠ રતનજી પેસતનજી રૂ૧૦૧, શેઠ ફરામજી બીખાજી ખાન રૂ૨૦૧, શેઠ નવરોજી રતનજી નારેલવાળા રૂ૧૨૫, શેઠ જે. એફ. મોદન રૂ૧૬૦૦, કરાંચીવાળા ખા૦ બા૦ નશરવાનજી ર. મહેતા રૂ૨૦૦ અને શેઠ જામાજી દાદાભાઇ રૂ૧૨૫.

જંગબાર અને પેમબાનું ઇસ્ટ આફ્રીકા સાથનું જોડાણ અટકાવા માટેના કામમા વાપરવા સારૂં ઉઘાડેલાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૪૨ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠો કાવશજી દીનશાહ અને ભાઈઓ રૂ૪૫૧ અને શેઠ દીનશાહ હોરમજી કાવશજી રૂ૫૧.

અહમદનગર દુકાળ નીવારણ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૪૧૦૧ માની મુખ્ય રકમોઃ—ઓ૦ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ રૂ૧૦૧, શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ જમશેદજી જીજીભાઈની યાદમાં રૂ૧૦૦, પારસી રૂ૧૨૫, મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ ચોથા બેરોનેટની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠ બમનજી દી. પીટીટ રૂ૧૦૦, શેઠો ઇ. કે. કામાની ક. રૂ૬૫, શેઠો કાવશજી દીનશાહ અને ભાઇઓ રૂ૫૧, શેઠ ખરશેદજી સોરાબજી વાચ્છા ગાંધી રૂ૨૩૧, શેઠો દીનશાહ બીખાજી ખાનની ક. રૂ૫૧, એક પારસી રૂ૧૦૦, શેઠો સોરાબજી હોરમજીની ક. રૂ૧૦૦, શેઠ કાવશજી દોરાબજી પોંહચા રૂ૫૧, શેઠ નશરવાનજી એસ. ગજડર રૂ૫૦, દીલસોઝ રૂ૧૦૦૧, બાઈ આઈમાય જાલભાઈ શેઠના રૂ૧૦૦ અને દીલસોઝ રૂ૧૦૦. આ ફંડમાં બધી ન્યાતના મલી રૂ૬૨૭૫૨ ભરાયા હતા. એ ઉપરાંત આ ફંડમાં શેઠો સોરાબજી અને કાવશજી દુબાશ રૂ૨૦૦, શેઠ સી. બી. શેઠના રૂ૫૦ અને શેઠ આર. ડી. શેઠનાએ રૂ૧૫૦ ભરીયા હતા.

સઉ જમનાબાઇ સકઇએ ઉઘાડેલાં દુકાળ ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૨૨૦ માની મુખ્ય રકમોઃ–મરહુમ શેઠ માણેકજી કાવસજી દમણવાળાના પુણ્ માટે રૂ૫૦ અને બાઇ આઇમાય હોરમસજી વહાડીયા રૂ૫૦. એ ફંડ ૧૯૧૨ ની તા૦ ૧૮ મી સપટેમબરે બંધ કીધા પછી બાઈઓ વીરબાઇ માણેકજી દમણવાળા અને કુંવરબાઇ સોરાબજી દમણવાલાએ રૂ૧૨૫ મોકલી આપ્યા હતા.

ભરૂચના રેલ સંકટ નીવારણ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૦૫ માંની મુખ્ય રકમોઃ— ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી દલાલ અને ક. રૂ૫૦, શેઠ જાહાંગીરજી દીનશાહ દલાલ રૂ૫૦ અને ખા૦ બા૦ ડાકટર ડોશાભાઇ પેસતનજી રૂ૩૦.

પાલીટાણા રેલ સંકટ નીવારણ ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૩૯૫૫ માની મુખ્ય રકમોઃ- શેઠો કાવસજી દીનશાહ અને ભાઇઓ રૂ૧૦૫, શેઠો પાલનજી દીનશાહની ક. રૂ૫૦, ઓ૦ સર જમશેદજી જીજીભાઈ રૂ૧૦૦૦, કલકતાવાળા શેઠ ફરામજી મનચેરજી રૂ૧૦૧ અને જરબાનું ફરામજી રૂ૫૧ અને કુટુંબે રૂ૨૮, શેઠ ખરશેદજી બેરામજી રૂ૫૦, ખા૦ બા૦ કાવશજી ધનજીભાઈ ધનભુરા રૂ૨૦૦, શેઠ પેસતનજી જમશેદજી, ગુજરાતી પ્રેસના મેનેજર રૂ૫૦, શેઠ હોરમજી પાલનજી પાવરી રૂ૭૫, શેઠો દસ્તુરની ક. રૂ૭૫, શેઠ એદલજી શાપુરજી ઉમરીગર રૂ૨૦૦, શેઠ સેહરીયાર અસપંદીઆર રૂ૫૦, બાઇ નવાજબાઈ રૂસતમજી વાડયાની યાદમાં રૂ૫૦, શેઠ શાપુરજી દોરાબજી રૂ૧૦૦, શેઠ ફરામજી બમનજી જીજીભાઇ રૂ૨૦૦, શેઠ બરજોરજી માણેકજી પટેલ રૂ૭૫, શેઠ ભીખાજી બરજોરજી બારીયા રૂ૫૦, શેઠો તાતા એન્ડ સનસ રૂ૧૦૦૧ અને શેઠ દોરાબજી નવરોજી રૂ૫૦.

મહુવા રેલ સંકટ નીવારણ ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૫૮૯ માની મુખ્ય રકમોઃ— શેઠો ભીમજી એદલજી ફરામજીની ક. રૂ૨૫૧, શેઠ ભીમજીભાઈ ફરામજી કાવારાણા રૂ૫૧, શેઠો કાવશજી ફરામજીની ક. રૂ૫૧ અને શેઠો હોરમજી તથા એદલજી શાપુરજી રૂ૫૧.

કુંડલા રેલ સંકટ નીવારણ ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૧૭૫ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ શેહરીયાર અસપંડયાર રૂ૫૦ અને શેઠો હોરમજી તથા એદલજી શાપુરજી રૂ૫૦.

સંજાણ ખાતે ઉભા કરવા ધારેલા યાદગારીના સ્થંભના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૯૧ માની મુખ્ય રકમોઃ— મરહુમ શેઠ પેશતનજી પાલનજી ભેદવારનાં છોકરાંઓ રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી દુબાશનાં ઉઠમણામાં બેટા ખરશેદજીએ રૂ૨૫, મરહુમ બાઇ ધનબાઇજી ખરશેદજી માદન તે મરહુમ એરવદ જમશેદજી જીવનજી મોદીના બેટીના ઉઠમણામાં ખેશીઓએ ભરેલા રૂ૧૦૪ અને મરહુમ ધણીયાણી શુનાંબાઇનાં પુણ માટે ખાવીંદ દીનશાજી પેસતનજી બાઠાએ રૂ૨૫.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ જરથોસ્તી મદરેસાની ૫૦ મા વરસની જુબીલી ફંડમાં ભરાયલા રૂ૮૧૦ માની મુખ્ય રકમોઃ— ઓ૦ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ રૂ૧૦૧, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ૫૧, સર કાવશજી જાહાંગીર બેરોનેટ રૂ૫૦, સમસુઉલ ઉલમાં દસ્તુર દારાબ પે. સંજાણા રૂ૫૧, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી કામા રૂ૫૧, શેઠ ફરામજી હોરમજી અરજાની રૂ૧૦૧, શેઠ ડોશાભાઇ ફરામજી વાહાડયા રૂ૫૧ અને શેઠ હોરમજી અરદેશર વાહાડયા રૂ૫૧.

રીટાયરડ થયલા બીજા પ્રેસીડનસી માજીસ્ત્રેટ ખા૦ બા૦ ફીરોઝ હોશંગ દસતુર એનટરટેનમેંટ અને મેમોરીયલ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૯૦૯ માની મુખ્ય રકમોઃ— શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૨૦૦, શેઠ એન. જે. ગામડયા રૂ૧૦૦, શેઠ એમ. એચ. મુસ રૂ૧૦૦, શેઠ એસ. બી. કાપડયા રૂ૧૦૧, સર ડી. એમ. પીટીટ બારોનેટ રૂ૨૦૦, શેઠો મેરવાનજી અને હોરમસજી મનચેરજી કામા રૂ૧૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ૧૦૦, સર શાપુરજી બી. ભરૂચા રૂ૧૦૦, શેઠો કાવસજી દીનશાહ એંડ બ્રધરસ રૂ૧૦૦. આ ફંડમાં બધી જ્ઞાતના મલી રૂ૫૮૯૯ ભરાયા હતા.

મરહુમ શેઠ પેસતનજી એદલજી મહેતાની યાદગારી રાખવાનાં નવસારીનાં મલેસરનાં ગરીબ જરથોસતીઓને આસરો આપવાનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૪૩૫ માની મુખ્ય રકમોઃ- શેઠો કેખશરૂ તથા ધનજીશા પેસતનજી ભેદવારે મરહુમ બાવા પેસતનજીના પુણ માટે વયાજ વાપરવા રૂ૨૦૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી કેકાશજી મહેતાનાં ઉઠમણામાં તેવણના વીધવા કુવરબાઇએ ભરેલા રૂ૧૨૫, શેઠ હોરમસજી કુવરજી ડેબુએ મરહુમ બાવા કુંવરજી ડેબુનાં ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૫૧, જુદા જુદા ગ્રહસ્થોએ હેલપીંગ મેંમ્બર તરીકેના ભરેલા રૂ૩૪૭-૧૪ અને અનામત મુકેલી રકમનું બ્યાજ રૂ૩૧૦. આ ફંડમાં આગળ ભરાયલા મળી કુલે રૂ૧૦૧૨૧-૧૫-૬ નું થયું છે. આ ફંડમાંથી મલેસરનાં

ગરીબ પારસીઓને અનાજ, કપડાં, દવાદારૂ સ્કુલ ફી, લગન તથા મરણનાં ખરચ વીગેરે માટે તાતકાલીક મદદ આગલની માફક આપવાનું જારી રાખ્યું છે ને ચાલુ મુકતાડમાં રૂ૩૫૦ ઉપરની વધુ મદદ આપવામાં આવશે.

શેઠ ફરદુનજી કાવસજી મુલ્લા ટેસટીમોનીયલ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૦૮૮ માની મુખ્ય રકમોઃ— શેઠ ધનજીશાહ રૂસતમજી બોગા રૂ૧૦૦, શેઠ એન. આર. મુસ રૂ૧૦૧, શેઠ ડી. એફ. મુલ્લા રૂ૨૦૦ અને શેઠ આર. એફ. મુલ્લા રૂ૩૦૦.

નામદાર વાઇસરાય લોરડ હારડીંગ ઉપર દીલ્લી ખાતે ફેકવામા આવેલા બોમથી બચી જવાથી એ નામદારની સાલગ્રહ તા૦ ૨૦ મી જુને પડયાથી તેની ખુશાલીમાં મુંબઇની બધી સ્કુલના બાલકોને મેજબાની આપવા માટે ઉઘાડેલાં ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૧૯૪૦ માની મુખ્ય રકમોઃ— શેઠ કાવશજી જહાંગીર રૂ૧૦૦, સર દોરાબ જે. તાતા રૂ૧૦૦, શેઠ પાલનજી એદલજી પલમબર રૂ૧૦૦, ઓ૦ સર જમશેદજી જીજીભાઇ રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ એન એમ. વાહાયાના ટ્રસટીઓ રૂ૭૫૦. આ ફંડમાં બધી જાતના મલી રૂ૮૯૫૪ ભરાયા હતા.

ભરૂચ ખાતે ઉઘાડેલા ચીલડરનસ ડે ફંડમાં પારસીઓની પરચુરન રકમો મલી લગભગ રૂ૩૦૦ ભરાયા હતા.

મુંબઇના રીટાયરડ થયલા નામદાર ગવરનર લોરડ સીડનહેમની યાદગારી રાખવા ઉઘાડેલાં ફંડમાંથી ધી લોરડ સીડનહેમ કોલેજ ઓફ કોમરસની સથાપના કરવા અને ઇમારત બાંધવામાં આવશે. આ ફંડમાં પારસીઓએ ભરેલા રૂ૩૯૦૦૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠો તાતા એન્ડ સનસ રૂ૧૫૦૦૦, સર કાવશજી જહાંગીર બારોનેટ રૂ૧૦૦૦૦, સર શાપુરજી બ. ભરૂચા રૂ૧૦૦૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ૧૦૦૦ અને શેઠ નવરોજી પેસતનજી વકીલ રૂ૩૦૦૦. આ ફંડમાં બધી વરણના મલી કુલે રૂ૨૨૬૭૫૦ ભરાયા હતા.

નામદાર ગવરનર લોરડ સીડનહેમનું બાવલું ઉભું કરવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૨૮૦ માની મુખ્ય રકમોઃ— શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ૧૦૦૦, શેઠ એ. જે. બીલીમોરીયા રૂ૧૫૦, શેઠો મેરવાનજી એંડ સનસ રૂ૧૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ રૂ ૧૦૦૦ અને ઓ૦ શેઠ જે. એચ. કોઠારી રૂ૧૦૦૦.

વીલસન કોલેજવાળા ડા૦ મેકીકની યાદગારીના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૮૩૮ માની મુખ્ય રકમોઃ- શેઠ દીનશાહ જે. વકીલ રૂ૨૦૦, શેઠ કે. કે. સંતોક રૂ૨૦૦, શેઠ પી. જે. બીલીમોરયા રૂ૧૦૦, શેઠો જે. એમ. આંટયા એંડ સનસ રૂ૧૦૦ અને શેઠ જમશેદ બી. કાંગા રૂ૧૦૦.

પટણી મેમોરીયલ ફંડમાં શેઠ ખરશેદજી બેરામજી ડાકટરે રૂ૫૦ ભરીયા હતા.

કવેટાના કમીશનરની યાદમાં ઉઘાડેલા ગોકમોહન મેમોરીયલ ફંડમાં ખા૦ બા૦ બી. દી. પટેલ રૂ૨૦૦, ખા૦ બા૦ મારકર રૂ૧૫૧ અને શેઠ શીયાવક્ષ પીરોજશાહ રૂ૧૨૫ મલી રૂ૪૭૬ ભરાયા હતા.

કરાંચીના રીટાયરડ થયલા કમીશનર મી૦ યંગહસબંડની સબી મુકવાના ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૯૦૦માની મુખ્ય રકમોઃ—ખા૦ બા૦ નશરવાનજી રૂ. મેહતા રૂ૧૫૦, શેઠ કાવશજી હો. કાતરક રૂ૨૦૦, શેઠ જહાંગીર હો. કોથારી રૂ૧૫૦ અને શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઇ.ઇ. રૂ૧૫૦.

કરાંચીના લુઇ લોરેનસ ઇનસટીટયુટના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૨૫૦ માની મુખ્ય રકમોઃ— શેઠ કાવશજી હો. કાતરક રૂ૫૦૦ અને શેઠ કાવશજી દીનશાહ રૂ૧૦૦.

તરાનસવાલના જોહાનસબરગમાં હીંદી બાનુઓ તરફથી ભરાનારા પ્રદરશન માટે ઉઘાડેલાં ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૫૭૭ માની મુખ્ય રકમોઃ— મીસીસ રતનજી જમશેદજી તાતા રૂ૧૦૦ અને લેડી શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા રૂ૧૦૦.

ઉઠમણાનું ધરમખાતું.

ગયે વરસે જે જે મરનાર જરથોસ્તીઓના ઉઠમણામાં તેમનાં પુણ માટે ધરમખાતે રકમો ભરાય છે તેની વીગતઃ-

રૂપીઆ. રોજ-મ.હ

૫૨૪ બાઇ પીરોજબાઈ નશરવાનજી શેરીયારજી કરંજીઆ. ૨૪-૫ -૧૨૮૧
૧૬૪ બાઇ રતનબાઈ હોરમસજી ડોશાભાઇ ગોતીવાલા (ગણદેવી)... ૧૩-૧૧-૧૨૮૧
૪૨ બાઇ દીનબાઈ ભીમજીભાઇ બમનજી મુનશી (વલસાડ) ... ૨ -૧૨-૧૨૮૧
૧૨૫ શેઠ નવરોજી બરજોરજી બીલીમોરીયા (અમદાવાદ). ૨૫-૧૨-૧૨૮૧
૩૧૬ શેઠ જાહાંગીરજી માણેકજી સબાવાલા (કરાંચીમાં ગુજરેલા ને સુરતમાં ઉઠમણું થયલું) ૨૮-૧૨-૧૨૮૧
(ક) ૩૭૧૨ શેઠ શોરાબજી ફરામજી મધરાસવાલા ૨૯-૧૨-૧૨૮૧
૨૦ શેઠ બેજનજી દાદાભાઇ શેગવીવાલા (વલસાડ) ... ગાઠા ૩ જો ૧૨૮૧

સને ૧૨૮૨ રોજ—માહ.

૩૭ બાઇ વીરબાઇજી કાવશજી બેરામજી કલીયાણીવાળા (બીલીમોરા) ... ૪-૧
૧૫૦ શેઠ આદરજી પેસ્તનજી તારમાસ્તર (અમદાવાદ) ૮-૧
૪૮ બાઇ રતનબાઇ કુવરજી ડોશાભાઇ રાજકોટવાળા તથા જેલર (મહુવામાં ગુજરેલા ને ભાવનગર ખાતે ઉઠમણું થયલું) ૧૨-૧
૭૯ બાઇ કુવરબાઇ ફરામરોઝ કરકરીયા (નવસારી) ૧૩-૧
૧૭૬ બાઈ હીરાંબાઇ નવરોજી નશરવાનજી કાપડીઆ ઉરફે ગેંડાંજી (ભરૂચ) ૧૬-૧
૧૦૦ બાઇ શુનાબાઇ રતનજી એદલજી શકઈ (બીલીમોરા) ૧૭-૧
૨૭૦ શેઠ જાંગીરજી હોરમજી રતનજી ભુરા (વલસાડ) ૨૦-૧
૧૭૯ બાઇ નવાજબાઇ પેસ. પટેલ (થાણામાં ગુજરીયા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયું) ૨૯-૧
(ખ) ૧૦૦૦ શેઠ મેરવાનજી કાવશાહ નાણાવતી (સુરત) ૩-૨
૫૦ બાઇ શુનાબાઇ તે શેઠ ગુસતાદજી દોરા. હાથીદારૂના માતાજી (અહમદનગર) ૪-૨
૩૫ બાઈ ધનબાઇજી શેરીયાદજી પેસ્તનજી કપટાન (ભરૂચ) ૬-૨
૧૦ બાઇ વીરબાઇજી પીરોશાહ શેઠના (અમદાવાદ) ૮-૨
૨૬ શેઠ રતનજી પેશતનજી ચોકશી (વલસાડ) ૧૩-૨
૩ શેઠ પીરોશાહ રતનજી દાબરી (બીલીમોરા) ૨૨-૨
૨૯૦ શેઠ હોરમજી બેજનજી ભરૂચા ૨૨-૨
(ગ) ૧૭૪૭૫ શેઠ શોરાબજી જમશેદજી સોદાવાતરવાલા ૨૩-૨
(ઘ) ૧૨૫૦ બાઈ ધનબાઈજી તે મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી માદનના વીધવા અને મરહુમ એરવદ જમશેદજી જીવણજી મોદીના બેટી ૨૬-૨
૯૩૨ શેઠ ધનજીભાઇ મહીઆરજી દુબાશ (કરાંચી) ૨૬-૨
(ચ) ૨૬૧૨ બાઈ જરબાઈ શોરાબજી નવરોજી ગજડર (ગણદેવી) ૨૮-૨
૮૧ શેઠ રૂસ્તમજી બેરામજી ચીનાઈ (ભરૂચ) ૩૦-૨
૮૨ શેઠ અરદેશરજી તેમુલજી દસ્તુર (ભરૂચ) ૩૦-૨
૧૭૮ બાઈ દીનબાઇ અરદેશર બે. કાપડયા (ભરૂચ) ૩-૩
(છ) ૧૦૮૮ બાઈ બચુબાઇ તે મરહુમ શેઠ શેરીયાદજી દોરાબજી દારૂવાલાના બેટી તે મરહુમ શેઠ ધનજીશાહ રૂશતમજી દારૂવાળાના વીધવા (ભરૂચ)... ... ૫-૩
૨૭૧ બાઇ દીનબાઇ વીકાજી રૂશતમજી શોલીના (વલસાડ) ૮-૩

રૂપીઆ. રોજ–માહ.

(જ) ૨૪૬૬ બાઈ ફુલીઆબાઇ અરદેશર રૂશતમજી દીવેચા ૧૪–૩
(ઝ) ૧૦૩૯૬ બાઇ ડોશીબાઇ બરજોરજી શોરાબજી ગોદરેજ ૧૮–૩
૪૮૦ શેઠ હોરમજી શાપુરજી અટગાંમવાલા (વલસાડ) ૨૦–૩
(ટ) ૩૧૦૧ બાઇ રતનબાઈ પાલનજી દાદાભાઇ ચવના ૨૧–૩
૪૫ બાઇ રતનબાઇ એદલજી દાદાભાઇ હોરલવાલાં (અમદાવાદ) ૨૧–૩
૬૭૫ શેઠ રૂશતમજી પે. હાંગકાંગવાલા ૨૬–૩
૨૦૦ એરવાડ રૂશતમજી શાપુરજી પંચાયત (સુરત) ૨૭–૩
૩૪૫ બાઇ નવાજબાઇ તે શેઠ પીરોશાહ દારાજી મીરજાના માટાજી (ભાવનગર) ૩૦–૩
૭૮ શેઠ શોરાબશા માણેકશા ફરામજી માણેકશાનાં (વલસાડ) ૫–૪
૧૦ શેઠ કેખશરો નવરોજી ડાગા (વલસાડ)... ... ... ૮–૪
૨૨૦ શેઠ ધનજીશા હોરમશજી કેલાંવાલા વકીલ (ભરૂચ) ૯–૪
૪૭ બાઇ જીવનબાઈ દોરાબજી વજીફદાર (હારકા) ૧૬–૪
૫૬ બાઇ રતનબાઈ નવરોજી ભીખાજી પંથકી (બીલીમોરા) ૧૮–૪
૪૫ બાઇ મેરબાઈ રૂસ્તમજી કાલાભાઇની છોકરી તે શેઠ નશરવાનજી નવરોજીના ભાણીઆણી (બડવાની) ૨૨–૪
૯૮૭ શેઠ કુવરજી જમશેદજી દેબુ (નવસારી) ૨૨–૪
૬૦૪ શેઠ ફકીરજી નાનાભાઇ ચાયના ૨૨–૪
૨૮૩ બાઈ બાનુબાઈ તે શેઠ હોરમજી જ. જીનવાલાનાં દીકરી (અમદાવાદ) ૨૨–૪
૩૦૨ શેઠ રતનજી સોરાબજી ભુરી (બીલીમોરા)... ... ... ૨૩–૪
૩૦૦ બાઈ ધનબાઇ કાવશજી દાદાચાનજી (કરાંચી) ૨૪–૪
(ડ) ૩૮૮૧ શેઠ પેશતનશાહ ફરદુનજી જીનવાલા (ભરૂચ) ૨૬–૪
૧૨૧ બાઇ પીરોજબાઇ દારાબજી મર્ઝીઆરજી (નવસારી) ૨૯–૪
૧૧૨ શેઠ રૂશતમજી ડોશાભાઈ દેબુ ૨૯–૪
૩૮૧ શેઠ એદલજી રૂશતમજી ચાવરા (વલસાડ) ૨૯–૪
૧૫ શેઠ નશરવાનજી આદરજી વજીફદાર (વલસાડ) ૪–૫
૧૧૮ શેઠ માણેકજી બેરામજી મેહતા (થાણા) ૫–૫
૧૧ બાઈ રતનબાઇ કાવશજી નવરોજી વાડીયા (વલસાડ) ૫–૫
૨૦૯ બાઇ માણેકબાઇ નવરોજી રૂસ્તમજી ગાંધી (ભરૂચ) ૭–૫
૯૨ બાઇ શીરીનબાઇ ડોશાભાઈ મોટાભાઇ પંથકી (બીલીમોરા) ૧૬–૫
૧૦ બાઈ શીરીનબાઇ હોરમજી (વલસાડ) ૧૬–૫
૯૩૦ બાઈ શુનાબાઇ બાપુજી ખરશેદજી ગજડર... ... ... ૧૯–૫
૨૦ શેઠ પીરોજશા બમનજી કેલાવાલા (બોર ભાથા ગામે ગુજરેલા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું) ૧૯–૫
(ઢ) ૧૫૦૦ શેઠ નાદીરશાહ હોરમજી બીલીમોરીયા તથા દલાલ... ... ... ૨૧–૫
(ણ) ૧૬૫૧ શેઠ રૂશતમજી દારાશાહ કાપડયા (મુંબઇમાં ગુજરેલા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું) ૨૩–૫
૪૦૫ ડા૦ ફરામજી શાપુરજી બરડી ૨૩–૫
(ણ) ૧૭૦૧ બાઇ ભીખાઇજી દાદાભાઈ લાકડાંવાળા તે શેઠ ડોશાભાઇ સો. મારકરનાં બેટી ૨૪–૫
(ત) ૧૧૮૮૫ બાઇ જરબાઇ બમનજી ખરશેદજી સુબેદાર તથા દુબાશ ૨૭–૫
૫૧૫ બાઇ મેરબાઇ મનચેરજી હીરજીભાઈ ચાઇના ૨૯–૫

	રૂપીઆ.		રોજ—માહ.
	૪૦	બાઈ ધનબાઇ રતનજી માસતર	૫-૬
(થ)	૧૮૦૭	બાઈ રતનબાઈ શેરાબજી મા. બીમડીવાલા	૬-૬
	૨૨	બાઇ ગુલબાઇ રતનશા ફ્રામજી ગાંધી (ભરૂચ)	૯-૬
	૧૭૭	બાઇ રતનબાઇ લીમજીભાઈ કાવશજી ગાંધી (ભરૂચ)	૧૨-૬
(દ)	૧૦૮૧	શેઠ કાવશજી રૂશતમજી બોવારીવાળા (નવસારી)	૧૯-૬
(ધ)	૪૪૦૮	શેઠ પેસતનજી ફકીરજી રાનજી પટેલ (સીંગનપોર)	૨૦-૬
	૨૯૭	બાઇ ખરશેદબાઈ મનચેરજી જીવાજી દારૂવાલા (ભરૂચ)	૨૧-૬
	૧૩૬	શેઠ એદલજી માણેકજી ભુનીઆ (બીલીમોરા)	૨૪-૬
(ન)	૨૯૨૨	શેઠ બેરામજી ખરશેદજી બેસાનીઆ	૧-૭
	૧૦૧	એરવદ જાંગીરજી શાપુરજી કાતરક (ગણદેવી)	૫-૭
	૧૧	બાઈ હીરાંબાઇ જમશેદજી રૂશતમજી ડાઆ (વલસાડ)	૨૦-૭
	૭૦૭	શેઠ અરદેશર કાવશજી ભરૂચા	૨૧-૭
	૧૩૪	શેઠ ધનજીશાહ દીનશાહ ગોદીવાલા	૨૧-૭
(પ)	૧૧૮૪૩	શેઠ શાપુરજી જીવાજી	૨૨-૭
	૨૭૭	શેઠ નશરવાનજી લીમજીભાઇ કલ્લીવાલા (વલસાડ)	૨૬-૭
	૭૩	બાઈ આઇમાય હોરમશજી અરદેશર કાનાગાંધી (ભરૂચ)	૨૭-૭
	૪૭	બાઈ દીનબાઇ એદલજી દોરાબજી દાદીમાસ્તર (અમદાવાદ)	૨૭-૭
(ફ)	૧૬૫૫	શેઠ જીવણજી પેસ્તનજી દુબાશ (કરાંચી)	૨૮-૭
	૧૨૫	બાઈ ધનબાઈજી કાવશજી રૂશતમજી સુતરીઆ (નવસારી)	૨૮-૭
(બ)	૨૩૬૦	બાઈ શુનાબાઈ દીનશાહ પેસતનજી બાડા	૨૮-૭
	૬૦૬	ખા૦ બા૦ કાવશજી હોરમજી દાદાચાનજી (નવસારી)	૨-૮
	૭૨	એરવદ બમનજી કેકોબાદજી દસ્તુર મેહરજીરાણા (નવસારી)	૩-૮
(ભ)	૫૧૦૧	બાઈ આવાંબાઈ હોરમજી નવરોજી કુપર	૩-૮
	૬૫	બાઈ જરબાઇ માણેકજી રાંદેલીઆ (નવસારી)	૪-૮
(મ)	૧૦૩૯	બાઈ હીરાંબાઈ નશરવાનજી મેરવાનજી માસતર (સુરત)	૪ ૮
	૧૨	બાઇ ગુલબાઇ દીનશાહ જમશેદજી મહેતા	૪-૮
	૫૭	બાઈ વીલરબાઇ નવરોજી તાંતરા (નવસારી)	૫-૮
(ય)	૧૦૩૫	શેઠ જહાંગીરજી બરજોરજી વાંમત તથા મીસ્ત્રી	૭-૮
	૪૯૦	બાઇ કુવરબાઈ ખરસેદજી જ. દસ્તુર જામાસપઆશાના (દખનહૈદરાબાદ)	૧૪-૮
	૨૮	શેઠ દીનશાજી બરજોરજી કિતારીઆ (વલસાડ)	૧૪-૮
	૭૧	બાઇ પીરોજબાઈ બમનજી રૂસ્તમજી દારૂવાલા	૧૪-૮
	૨૫૭	બાઈ વીરબાઈજી જીવણજી ખરશેદજી વારડીન (સુરત)	૧૬-૮
	૧૦	બાઈ આઇમાએ તે શેઠ લીમજીભાઇ પેસતનજીની છોકરી તે શેઠ રૂશતમજી લીમજીભાઈનાં ધણીઆણી	૧૯ ૮
	૩૬	શેઠ મનચેરશા અરદેશર ચાવરા (વલસાડ)	૧૯-૮
(ર)	૩૦૩૧	બાઈ કુવરબાઈ મનચેરજી હોરમજી મોદીકુરામના (સુરત)	૨૦-૮
(લ)	૪૫૮૦	શેઠ પીરોશાહ દાદાભાઇ બેરામજી શરાફ	૨૧-૮
	૭૦૩	બાઈ પીરોજબાઈ હોરમશજી જામાશજી તાડીવાલા (ભરૂચ)	૨૩-૮
	૧૩૬	શેઠ માણેકજી જમશેદજી મેંહેરા	૨૬-૮
	૩૩૦	બાઇ આઈમાય હોરમજી દોરાબજી બંગાલી (સીકંદરાબાદ)	૨૬-૮

રૂપીઆ. રોજ–માહ.

(વ) ૬૮૨૮ શેઠ શાપુરજી શોરાબજી મીસતરી ૧–૯
૩૦૮ શેઠ બમનશાહ દીનશાહ ભીખાજી મીસતરી તથા રૂવાલા ૪–૯
૧૦૦ બાઇ જરબાઈ લીમજીભાઇ રતનજી દેવાન (ગણદેવી) ૭–૯
૭૮ શેઠ દીનશાજી જીજીભાઇ બીલીમોરીયા (વલસાડ) ૮–૯

(શ) ૭૧૩૫૩ શેઠ જમશેદજી એદલજી ચીનાઇ (સીકંદરાબાદ) ૯–૯
૨૪૨ શેઠ ખરશેદજી બમનશા તાડીવાલા (ભરૂચ) ૯–૯
૨૪૭ શેઠ મનચેરશાહ રતનજી લાલકાકા (અમદાવાદ) ૧૪–૯
૨૯૭ બાઇ ખરશેદબાઇ પેશતનજી ફકરાભાઇ (બીલીમોરા) ૧૫–૯
૧૦૧ શેઠ અરદેશરજી ફરામજી દારૂવાળા ઉર્ફે ઉસ્તાદ (આફ્રીકામાં ગુજરેલા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું) ૧૭–૯

(ષ) ૧૦૬૦ પ્રોફેસર કેખશરૂ કુવરજી કાપડયા ૨૩–૯
૫ બાઈ ધનબાઇ સોરાબજી ખેશવાલા (ભરૂચ) ૨૯–૯
૮૩ બાઈ હીરબાઇજી બમનજી હોરમશજી દમોરીઆ ઉર્ફે તાડીવાલા (ભરૂચ)... ૮–૧૦
૬૫૩ બાઇ મેહરબાઈ નવરોજી રતનજી નાઝર... ... ... ૧૯–૧૦

(સ) ૧૧૩૧ શેઠ માનચેરજી હોશંગજી જાગોશ ૨૦–૧૦
૧૪૯ શેઠ ધનજીશા સોરાબજી દસ્તુર કામદીન (ભરૂચ) ૨૧–૧૦
૨૨૭ બાઈ ભીખાઇજી ખરશેદજી તાડીવાલા તે શેઠ શોરાબજી નશરવાનજી દારૂવાલાનાં ધણીઆણી (ભરૂચ) ૨૨–૧૦
૧૩૭ શેઠ એદુલજી ફરામજી બારીયા (બીલીમોરા) ૨૫–૧૦
૨૪૮ શેઠ શોરાબજી મેરવાનજી મીસતરી ૨૭–૧૦
૧૫૦ એરવદ માણેકજી ખરશેદજી માડન (કરાંચી) ૨૮–૧૦
૧૮૩ બાઈ કુવરબાઇ રૂશતમજી જીવાજી ચીચગર ૬–૧૧
૧૪૧ એરવદ રૂશતમજી એદલજી કાતરક (ગણદેવી) ૬–૧૧
૯૧ શેઠ જીણાભાઈ કુવરજી અપ્પુના (વલસાડ) ૧૦–૧૧
૧૦૧ બાઇ દોલતબાનું દીનશાહ હીરજીભાઈ હાડવૈદ (અમદાવાદમાં ગુજરેલા ને રાંદેરમાં ઉઠમણું થયલું) ૧૨–૧૧
૧૬૧ શેઠ દીનશાજી મા. મુનશી (ગોધરામાં ગુજરેલા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું) ૧૩–૧૧

(હ) ૧૨૯૭ શેઠ રૂશતમજી મોટાભાઇ મેધોરા (બીલીમોરા) ૧૫–૧૧

(ળ) ૧૧૩૯૪ સરદાર દસ્તુર બેહમનજી જામાસપજી સી. આઇ. ઈ. ૨૧–૧૧
૫૩૧ શેઠ દીનશાજી જીવાજી હાથી (ભરૂચ) ૨૨–૧૧
૫૪૦ શેઠ બરજોરજી રૂશતમજી ઓલીયા (નવશારી) ૨૫–૧૧
૫૩૩ શેઠ દીનશાહ જીવાજી બેરામજી દારૂવાલા (ભરૂચ) ૨૬–૧૧
૭૧૫ બાઈ બચુબાઈ જીવણજી ગુસતાદજી અંકલેશરીયા તે શેઠ હોરમજી માણેકજી પટેલના બેટી (પુણા ખાતે ગુજરીયાં ને સીંગણપોરમાં ઉઠમણું થયું) ૨૮–૧૧

(ક્ષ) ૧૮૫૦૦ શેઠ પીરોશાહ બમનજી જીજીભાઈ ૨૯–૧૧
૧૬૬ શેઠ શાપુરજી રતનજી શેકના (મુંબઇમાં ગુજરેલા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું) ૪–૧૨
૧૦૮ બાઈ જીજનાઇ દોરાબજી (વલસાડ) ૬–૧૨

(જ્ઞ) ૧૦૫૦ શેઠ નશરવાનજી કેકાસજી મેહતા (મુંબઇમાં ગુજરેલા ને નવસારીમાં ઉઠમણું થયલું) ૧૯–૧૨
૧૫ શેઠ રૂસતમજી હો. ભરૂચા (મુંબઇમાં ગુજરેલાને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું) ૨૧–૧૨
૮૩૦ શેઠ દાદાભાઇ મેરવાનજી ગોળવાલા (કરાંચી) ૨૫–૧૨

૨૪૧૦૦૮ કુલે રૂપયા

ઉપલા કોઠામાં જણાવેલી રૂ૧૦૦૦ ની ઉપરની રકમો કયાં કયાં ધરમ ખાતાંઓમાં આપવામાં આવી છે, તેની વીગત:—

(ક) મરહુમ શેઠ સોરાબજી ફરામજી મધરાસવાળાના પુણ માટે રૂ૭૭૧૨ આપ્યા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૧, મરહુમના ધણીઆણી બેહેસતનશીન બાઈ દોસીબાઈની નઇયતે તેવણના છોકરા પીરોશા સોરાબજીએ રૂ૨૦૧, મરહુમના શાશુ બેહેસતનશીન બાઈ કુવરબાઈ મનચેરજી મોંશાતરીની નઇયતે મરનારના છોકરા રૂશતમજી સોરાબજીએ રૂ૧૦૧, મરહુમના ધણીઆણી ભીખાઈજીએ રૂ૨૦૧, મરહુમના વહુ બેહેસતનશીન બાઈ માણેકબાઈ નસરવાનજીની નઇયતે તેવણના ધણી નશરવાનજી શો. મધરાશવાલાએ રૂ૧૦૧, મરહુમના વહુ જરબાનુ કેખશરૂ મધરાશવાલાએ રૂ૧૦૧, મરમહુના દીકરા નશરવાનજી શો. મધરાશવાલા રૂ૧૮૯૯, મરહુમના જમાઈ બેહેરામજી હોરમસજી કોલમબેવાલા રૂ૧૦૧, મરહુમના જમાઈ માણેકશા નશરવાનજી પોંચખાણાવાલા રૂ૧૦૧, મરહુમના જમાઈ રૂશતમજી ખરશેદજી કાકા રૂ૧૦૧, મરહુમના બેહેન વીરબાઈજી તથા છોકરાઓ રૂ૨૫, શેઠો અરદેશર અને જાલભાઇ પેશતનજી ધનજુરા રૂ૫૧, શેઠ ખરશેદજી ફરામજી કાકા રૂ૫૧, શેઠો દીનશા ફરદુનજી અને બ્રધરશ રૂ૫૧, અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા. એ રૂપ્યા કયા આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ખ) મરહુમ શેઠ મેહેરવાનજી કાવશાહ નાણાંવટીના પુણ માટે તેમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦ તથા ખેસીઓ તરફથી મળી કુલ્લે રૂ૧૦૦૦ ભરાયા હતા. એ રૂ૧૦૦૦ સુરત પારસી ઓરફનેજના નીભાવ ફંડમાં આપવા કે એના વ્યાજમાંથી મરનારની દર વરસની બાજને દીવસે ક્રીયા કરાવી છોકરાઓને જમાડવા.

(ગ) મરહુમ શેઠ સોરાબજી જમશેદજી સોડાવાટરવાલાના પુણ માટે રૂ૧૭૪૭૫ ધરમ ખાતે આપ્યા તેમા મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૨૦૦૧ શેઠ જમશેદજી સોડાવાટરવાલાની દરેમેહરના નીભાવ ફંડમાં, મરહુમના ધણીયાણી આઈમાયે રૂ૧૦૧ શેઠ સોદાવાટરવાલાની દરેહમેહરના નીભાવ ફંડમાં, મરહુમના પાળક બેટા ફરામજી સોરાબજી આમરીઆએ રૂ૫૧ મુંબઈના જરથોસ્તીઓના રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં, મરહુમની પુંજીમાંથી એવણના બેહેસતનશીન બાવા જમશેદજી દાદાભાઈ સોડાવાટરવાલાના પુન માટે જરથોસતી આધળાં પાંગળાંની પરવરસી કરવાના ફંડમાં રૂ૫૧, મરનાર બાઇ પીરોજબાઇ જમશેદજી સોડાવાટરવાળાના પુણ માટે મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૧ શેઠ સોડાવાટરવાળાની દરેહમેહેરના નીભાવ ફંડમાં, મરહુમ શેઠ અરદેશર જમશેદજી સોડાવાટરવાળાના પુન માટે એમના બહેસતનશીન ભાઈ સોરાબજી જ. સોડાવાટરવાળાની પુંજીમાંથી રૂ૨૫ શેઠ સોડાવાટરવાળાની દરેહમેહેરના નીભાવ ફંડમાં, મરહુમ શેઠ સોરાબજી જ. સોડાવાટરવાળાની હઇયાતીમાં જાણાવેલી ખાએશ મુજબ દેવલાલી ખાતે ભગુર રોડ ઉપર જે જમીન લીધી છે તે ઉપર જરથોસતીઓ માટે એક સેનીટેરીયમ બાંધવા ધણીયાણી આઇમાએ રૂ૧૫૦૦૦ અલાહેદા કહાડયા છે, ખા૦ બા૦ રતનજી જમશેદજી દુબાશે રૂ૫૧ એમાંથી બ. દી. પીટીટ જનરલ આસપીટલમાં રૂ૨૫ તથા ડા૦ કેરાંવાળાની આસપીટાલમાં રૂ૨૬ અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ખેસીઓએ પરચુટણ ફંડોમાં આપ્યા હતા.

(ઘ) મરહુમ બાઇ ધનબાઇજી ખરશેદજી માદનના પુણ માટે રૂ૧૨૫૦ ધરમ ખાતે આપ્યા તેમા મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૧૧૫૦ એમાંથી અંજુમનના આતશબેહેરામ યા એવા કોઈ ખાતાંમાં દરૂન મેજની ક્રીયા માટે રૂ૧૦૦૦, મુંબઇના જરથોસતી રૂવાનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ૨૫, અંજુમનના આતશબેહેરામના ફંડમાં રૂ૨૫, શેઠ માણેકજી શેઠની દરેહમેહરના મુકતાદના ફંડમાં રૂ૨૫, સંજાન ખાતે ઉભા કરવા ધારેલા સતંભનાં ફંડમાં રૂ૨૫, નવસારીની વડી દરેહમેહરના મુકતાદના ફંડમાં રૂ૨૫ અને નવસારીના રૂવાંનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ૨૫, મરનારના ભાઈ એરવદ જીવણજી જમશેદજી મોદી રૂ૨૫ અને ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૫૯ મલી રૂ૮૪ સંજાન ખાતે ઉભા કરવા ધારેલા સતંભના ફંડમાં અને બાકીના રૂ૧૬ જુદા જુદા ખેસીઓએ પરચુટન ફંડોમાં આપ્યા હતા.

(ચ) મરહુમ બાઈ જરબાઈ શેરાબજી ગજદરના પુણ માટે રૂ૨૬૧૨ ધરમ ખાતે આપ્યા તેમા મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૨૨૫૧, મરહુમ શેઠ જીવણજી હોરમજજી ગજદરનાં છોકરાઓ રૂ૨૦૧ અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા. ઉપલા રૂ૨૬૧૨ ગણદેવીની જરથોસતી અંજુમન હસ્તકના નીચલા જુદા જુદા ફંડોમાં આપ્યા હતા:— ગણદેવી અંગરેજી સ્કુલના મકાનનાં ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ નવરોજજી એદલજી ગજદરનાં ગહમબાર ફડમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૫૦૦, અશોફરોહરનાં ફંડમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૨, અશોફરોહરનાં ફંડમાં રૂ૨૫, રૂવાંનનાં ફંડમાં રૂ૨૫, સગડી આગલ બાગ બનાવવાનાં ફંડમાં રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપ્યા પરચુટણ ફંડોમાં આપ્યા હતા.

(છ) મરહુમ બાઈ બચુબાઈ શેરીયાદજી દારૂવાળાના પુણ માટે રૂ૧૦૮૮ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૧ મરનારના બાવા શેઠ શેરીયાદજીની નઇયતે થતા ગહુંબારના ફંડમાં વ્યાજ વાપરવા આપયા, જ્યારે રૂ૮૭ ભરૂચનાં પારસી પંચાયત હસ્તેકના જુદા જુદા ફંડોમાં આપયા હતા.

(જ) મરહુમ બાઇ કુકીઆઈ અરદેશર દીવેચાના પુણ માટે રૂ૨૪૬૬ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦નું પોરટ ટ્રસ્ટ બોંડ અંજુમનનાં આતશબેહેરામનાં ટ્રસટીઓને આપવું કે એના વયાજમાથી મરનારની દર વરસ દહાડાની બાજની ક્રીયા કરાવવી, મરહુમ શેઠ અરદેશર રૂસતમજી દીવેચાની પુંજીમાંથી રૂ૩૦૦, શેઠ જીજીભાઈ અરદેશર દીવેચા રૂ૧૫૦, શેઠ શાપુરજી અરદેશર દીવેચા રૂ૧૦૦, શેઠ ખરશેદજી અરદેશર દીવેચા રૂ૧૦૦, શેઠ દાદાભાઈ અરદેશર દીવેચા રૂ૧૦૦, શેઠ શાવકશા અરદેશર દીવેચા રૂ૧૦૦, બાઈ શીરીનબાઈ ધનજીભાઈ પાઉંવાળા રૂ૭૫, બાઈ માણેકબાઈ અરદેશર દીવેચા રૂ૫૧, બાઈ ભીખાઈજી અરદેશર દીવેચા રૂ૫૧, બાઈ બચુબાઈ અરદેશર દીવેચા રૂ૫૧, બાઈ માણેકબાઈ જીજીભાઈ દીવેચા રૂ૫૦, મરહુમ બાઈ પીરોજબાઇ શાપુરજી દીવેચાની પુંજીમાંથી રૂ૨૫, શેઠ ધનજીભાઈ દોરાબજી પાઉંવાળા રૂ૫૦, શેઠો ફરદુનજી તથા અરદેશર જીજીભાઇ દીવેચા રૂ૨૫, બાઈઓ પીરોજબાઈ તથા મેરબાઈ ધનજીભાઇ પાઉંવાળાએ રૂ૨૫ મલી રૂ૧૨૫૩માંથી પારસી પંચાયતને રૂ૬૦૦ આપવા કે એનું વયાજ ગરીબ જરથોસતી છોકરીઓને પરણાવાના ફંડમાં વાપરવું, પારસી પંચાયતને રૂ૫૦૦ આપવા કે એનું વ્યાજ કોલાબાની દેવાનશાળાના ફંડમાં વાપરવું, બાકી રૂ૧૫૩માંથી શેઠ જહાંગીરજી મરઝબાનવાળા ગરીબ જરથોસતીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં તથા દેવલાલીની બહાદુરજીની સેનીટેરીયમના ફંડમાં આપવા, બાઇ માણેકબાઈ જીજીભાઈ

દીધેલાએ રૂ૫૦ દેવલાલીની બહાદુરજી સેનેટેરીઅમમાં, શેઠ જાગીરજી રૂસતમજી દીધીઆએ રૂ૫૦ અને શેઠ પેસતનજી રૂસતમજી દીધેલાએ રૂ૫૦ મલી રૂ૧૦૦ પરચુરણ ફંડોમાં, શેઠ સોરાબજી દાદાભાઇ દીધેલા તથા છોકરાંઓએ રૂ૭૦ પારસી જનરલ હોસપીટાલમા, શેઠ દીનશાજી દાદાભાઇ દીધેલાનાં છોકરાંઓએ રૂ૧૦૦ પારસી જનરલ હોસપીટાલમા, શેઠો કુવરજી તથા બેરામજી એદલજી ઉમરીગરે રૂ૨૫ પારસી જનરલ હોસપીટાલમા અને બાકીના રૂપીઆ જુદા જુદા ખેસીઆએ પરચુરણ ફંડોમાં આપ્યા હતા. જ્યારે દેહેવું આબકારી કંપના તરફથી અપાવલા રૂ૨૫૧ કયાં આપવા તે હવે પછી જણાવશે.

(જ) મરહુમ બાઇ ડોશીબાઇ બરજોરજી ગોદરેજના પુણ માટે રૂ૧૦૩૯૬ આપ્યા, તેમાં મરહુમના ખાવીંદ, છોકરાઓ તથા છોકરીઓએ આપેલા રૂ૧૦૦૦૦ કયા આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે, શેઠ બેજનજી અરદેશર કામદીન રૂ૫૦ અને બાઇ શીરીનબાઇ કામદીન રૂ૫૦ મલી રૂ૧૦૦ સુરત પારસી આરફ્નેજમાં, શેઠ સીઆવક્ષ સોરાબજી કામદીન રૂ૨૫ અને બાઇ માણેકબાઇ શી. કામદીન રૂ૨૫ મલી રૂ૫૦ શેઠ જ. ન. પીટીટ આરફ્નેજમાં, શેઠ સોરાબજી બેહેમનશાહ કાપડીઆએ રૂ૫૦, એમાંથી ભરૂચના કાલી તલાવડીના ફંડમાં રૂ૨૫ અને ડા૦ માસીના હાસપીટલમાં રૂ૨૫, બાઇ જરબાઇ શો. કાપડીઆએ રૂ૨૫ સુરત પારસી આરફ્નેજમાં, દસ્તુર દીનશાહ પેસતનજી કામદીનના છોકરાઓએ રૂ૨૫ ભરૂચ કાલી તલાવડીના ફંડમાં, શેઠ આદરજી ડો. ચોકસીએ રૂ૨૧ સ્વાનને અવલમંજલ પોહુચાડવાના ફંડમાં, શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી તારાચંદે રૂ૨૫ ઇરાની ધરમશાળામાં, મરહુમના ભાઇની દીકરીઓ રતનબાઇ, ભીખાઇજી અને નવાજબાઇએ રૂ૭૫ ભરૂચ કાલી તલાવડીના ફંડમાં અને બાઇ જરબાઇ દારા દસ્તુરે રૂ૨૫ સુરતની પારસી આરફ્નેજમાં આપ્યા હતા.

(ઝ) મરહુમ બાઇ રતનબાઇ પાલનજી ચવનાનાં પુણ સારૂ તેમણના ધણી પાલનજીએ રૂ૩૧૦૧ આપ્યા એમાંથી રૂ૩૦૦૦ કયાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે. જ્યારે રૂ૧૦૧ પારસી પંચાયતનાં જરથોસ્તી સ્વાનને અવલમંજલ પોહોંચાડવાનાં ફંડમાં આપ્યા છે.

(ઞ) મરહુમ શેઠ પેસતનશાહ ફરદુનજી છીનવાલાના પુણ માટે રૂ૩૮૮૧ ધરમ ખાતે આપયા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦, મરનારના ભાઇ દીનશાજી રૂ૫૦૦, મરનારના ભાઇ રતનશા રૂ૫૦૦, મરનારના ભાઇ રૂસતમજી રૂ૫૦૦, મરનારના સસરા ફ્દીનશાહ જીવાજી જસુભાઈ રૂ૫૦૦, મરનારના સાસુ ડોસીબાઇ રૂ૫૦૦ અને બાકીના રૂપીઆ મરહુમના ખેસીઓ અને મીતરોએ ભરીયા હતા. ઉપલા રૂ૩૮૮૧ નીચલા ફંડોમાં આપ્યા હતાઃ—ભરૂચની દુમાવાળાની દરેમહેરમાં હીંદારાનો ઓરડો બાંધવા રૂ૨૫૦૦ તથા એ અગીઆરીના ફંડમાં રૂ૨૩૮ અને એ અગીયારીમાં બોય દેવાના ફંડમાં રૂ૫૫ જ્યારે ભરૂચ પંચાત હસ્તકના જુદા જુદા ફંડોમાં રૂ૫૮૮ આપયા હતા.

(ટ) મરહુમ શેઠ નાદીરશાહ હોરમજી બીલીમોરીયાના પુણ માટે મરનારના પયસા ઉઠમણાના એવણના ખેસીઓ તથા મીતરોએ મળી આશરે રૂ૧૫૦૦ જુદાં જુદાં ફંડોમાં ભરયા હતા.

(ઠ) મરહુમ શેઠ રૂસતમજી દારાશા કાપડીયાના પુણ માટે રૂ૧૬૫૧ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૧, મરનારના બાવા દારાશા રૂ૨૦૧, મરનારના માતાજી પીરોજબાઈ રૂ૨૦૧, મરનારના ભાઇઓ સોરાબજી તથા મનચેરજી અને ભાભી તહેમીના સોરાબજી રૂ૧૦૧, મરનારના કાકા ધનજીશાહ રૂ૫૧, મરનારના કાકા ખરશેદજી રૂ૫૧, મરનારના કાકા કાવસજી રૂ૫૧, મરનારના મામા કરનલ સોરાબશા હોરમસજી દાંતરા રૂ૭૫, મરનારના મામા અરદેશર રૂ૫૦, મરનારના મામા ધનજીશાહ રૂ૫૦. મરનારના મામાના દીકરા રૂસતમજી સોરાબજી દાંતરા રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા. ઉપલા રૂ૧૬૫૧ માંથી નીચે મુજબ આપયા હતાઃ — ભરૂચની પારસી પંચાયતને રૂ૫૦૧ આપયા કે મરનારને નામનું ખાતું પાડી તેનું દરસાલ વ્યાજ ગરીબોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં વાપરવું, ભરૂચની પારસી પંચાયતને રૂ૫૦૧ આપયા કે મરનારના બપાવા મનચેરજી ખરશેદજી કાપડીઆને નામનું ખાતું પાડી તેનું દરસાલ વ્યાજ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં વાપરવું, દુમાવાલાની અગીયારીના ફંડમાં રૂ૩૨, બજમે રૂઝ બેહેરામના ફંડમાં રૂ૮૦ અને બાકીના રૂપયા ભરૂચની પંચાયત હસ્તકના જુદાં જુદાં ફંડોમાં આપયા હતા.

(ણ) મરહુમ બાઇ ભીખાઇજી દાદાભાઈ લાકડાંવાળાના પુણ માટે રૂ૧૭૦૧ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમા બાવા ડોસાભાઈ રૂ૧૦૦, માતાજી દીનબાઈ રૂ૧૦૦, મરનારના ભરથાર દાદાભાઈ રૂ૧૦૧, બાઇ મનબાઇજી જમશેદજી ચીનાઈ રૂ૧૦૦. શેઠ જમશેદજી એદલજી ચીનાઈ રૂ૧૦૦, ખા૦ બા૦ અરદેશર ડોસાભાઈ મારકર રૂ૧૫૦, શેઠ સોરાબજી ડોસાભાઈ મારકર રૂ૧૦૦, શેઠ રૂસતમજી ડોસાભાઈ મારકર રૂ૧૦૦, શેઠ કેખશરૂ ડોસાભાઇ મારકર રૂ૨૫. શેઠ પેસતનજી ડોસાભાઈ મારકર રૂ૨૦૦, બાઇ રતનબાઈ જહાંગીરજી ચીનાઈ રૂ૫૧, બાઇ આવાંબાઈ અરદેશર મારકર રૂ૧૦૦, બાઇ નવાજબાઈ સોરાબજી મારકર રૂ૫૦, બાઇ શીરીનબાઈ રૂસતમજી મારકર રૂ૫૧, શેઠ જહાંગીરજી જમશેદજી ચીનાઇ રૂ૫૧, શેઠ કેકોબાદ અરદેશર મારકર રૂ૨૫, બાઇ તેહમીના અરદેશર મારકર રૂ૨૫, બાઇ બચુબાઇ સોરાબજી મારકર રૂ૨૫, શેઠ એરચશાહ સોરાબજી મારકર રૂ૨૫, શેઠ દોરાબજી રૂસતમજી મારકર રૂ૨૫, નવાબ સોરાબજી જમશેદજી ચીનાઈ રૂ૨૫, શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી ચીનાઇ રૂ૨૫, શેઠ હોરમસજી જમશેદજી ચીનાઈ રૂ૨૫, શેઠ રતનજી જમશેદજી ચીનાઈ રૂ૨૫, મરહુમ શેઠ દોરાબજી જમશેદજી ચીનાઈની પુંજીમાંથી રૂ૨૫, બાઇ ખરશેદબાઇ નાદરશા એ. દીનશાહ રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપીઆ જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા. ઉપલા રૂ૧૭૦૧ નીચલા ફંડોમાં આપયા હતાઃ— અંજુમનના આતશબેહેરામમાં બાજ રોજગારના ફંડમાં રૂ૭૦૦. ડા૦ માસીનાની હોસપીટલમા રૂ૨૦૦, વેસુગામની પેસતનજી ડો. મારકરની સ્કુલમાં ગરીબ છોકરાઓને મુફત ચોપડી આપવાના ફંડમાં રૂ૨૦૦, એજ સ્કુલમાં સ્કોલરશીપ આપવાના ફંડમાં રૂ૨૦૦, શેઠ બમનજી દી. પીટીટ પારસી જનરલ હોસપીટલમાં રૂ૫૦, ધી જ. ન. પીટીટ ઓરફનેજમાં રૂ૫૦, સુરતની પારસી ઓરફનેજનાં રૂ૫૦, શેઠ ન. મા. પીટીટ દીવાનાના ફંડમાં રૂ૫૦. લોનોલીની અંજુમનના સ્કુલના ફંડમાં રૂ૫૧, દાદીશેઠના આતશબેહેરામના ફંડમાં રૂ૫૦, કદમીના ધનબાગ ફંડમાં રૂ૫૦ અને તવરી ગામની અગયારીના ફંડમાં રૂ૫૦.

(ત) મરહુમ બાઇ જરબાઈ બમનજી સુબેદારના પુણ માટે રૂ૧૧૮૮૫ આપયા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૧, મરનારના દીકરા અરદેશર તથા ધણીઆણી માણેકબાઈ તથા છોકરાંઓ રૂ૫૦૦૦, મરનારના દીકરા દારબશાહ તથા ધણીઆણી બાનુબાઈ રૂ૫૦૦૦, મરનારના દીકરા દારબશાહના છોકરાઓ રૂસતમજી તથા ખરશેદજી તથા પીરોજશાહ તથા બમનજી તથા છોકરી એમાંબાઇ રૂ૫૦૧, મરનારના દીકરા અરદેશરની દીકરી શીરીનબાઈ તથા ખાવીંદ ફરામરોઝ

અરદેશર મોદી રૂ૨૦૧, મરનારના દીકરાના દીકરા કેખશરૂ અરદેશર દુબાશ રૂ૧૫૧, મરનારનાં બેન માણેકબાઈ નશરવાનજી મીસ્ત્રી રૂ૧૦૧, બેન માણેકબાઈની દીકરી બાઇજી માણેકજી નાજર રૂ૨૫, બેન માણેકબાઈના દીકરા કાવસજી ન. મીસ્ત્રી રૂ૨૫, બેન માણેકબાઈના દીકરા સોરાબજી ન. મીસ્ત્રી રૂ૨૫, બેન હીરાંબાઇ જહાંગીરજી ખંબાતા રૂ૫૧, શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાન તથા ધણીઆણી શીરીનબાઈ રૂ૧૦૧, શેઠ સોરાબજી રૂસતમજી સુબેદાર, રૂ૧૦૧ શેઠો લવજીભાઈ તથા જહાંગીરજી તથા અરદેશર રૂસતમજી સુબેદાર રૂ૫૧, અને એક મીત્ર રૂ૫૧. ઉપલા રૂપીઆ કયાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(થ) મરહુમ બાઈ રતનબાઇ સોરાબજી ભીમડીવાળાના પુણ માટે રૂ૧૮૦૭ ધરમ ખાતે આપ્યા તેમાં મરહુમના બાવા અરદેશર એદલજી કેમીસરીયેટવાળા રૂ૧૦૧, શેઠ રૂસતમજી પેસતનજી નેતરવાળા રૂ૫૧, મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૫૧, મરહુમના ખાવીંદ સોરાબજી રૂ૧૫૦, બેટીઓ આનીમાય પીરોજશાહ શરાફ, બાનુબાઈ નવરોજજી ભરૂચા તથા ગુલબાઈ સોરાબજી ભીમડીવાળા દરેકે રૂ૨૫, શેઠ કેખશરૂ સોરાબજી ભીમડીવાડા રૂ૨૫, શેઠ પીરોજશાહ સોરાબજી ભીમડીવાળા રૂ૨૫, મરહુમના જેઠ ખા૦ બા૦ હોરમસજી માણેકજી ભીમડીવાળા રૂ૧૦૦૦, જેઠાણી પુતલીબાઈ હોરમસજી રૂ૫૦, શેઠ નાનાભાઈ હોરમસજી રૂ૫૦, શેઠ દારાબશાહ માણેકજી ભીમડીવાળા રૂ૫૦, શેઠ રતનજી માણેકજી ભીમડીવાળા રૂ૫૦, શેઠ દોરાબજી ડોસાભાઈ ભીમડીવાળા રૂ૫૧ અને બાકીના રૂપીઆ જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા. ઉપલા રૂ૧૮૦૭ નીચલા ફંડોમાં આપયા હતા:-કલયાણીના ગરીબ જરથોસતીઆના દુઃખ નીવારણ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, પારસી જનરલ આસપીટલમાં રૂ૪૫૭ અને ડા૦ માસીના આસપીટલમાં રૂ૩૫૦.

(દ) મરહુમ શેઠ કાવસજી રૂસતમજી બાવારીવાળાના પુણ માટે રૂ૧૦૮૧ આપ્યા તેમા મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૧, મરનારનાં ભાઇ આદરજી રૂ૧૦૧, મરનારના ભાગીયા એદલજી નવરોજજી મેધોરાની કં. રૂ૧૦૧ મળી રૂ૭૦૩ કયાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે. જયારે બાકીના રૂ૩૭૮ માંથી નવસારીના રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ૨૫, નવસારીના શામા મોહોલાના ધંબારના ફંડમાં રૂ૨૫ અને વાછા મોહલ્લાનાં ધંબારનાં ફંડમાં રૂ૨૫, વયારાની અગીયારીના ફંડમા રૂ૫૧, બારડોલીની અગીયારીના ફંડમાં રૂ૫૧, મઉવાની અગીયારીના ફંડમાં રૂ૫૧ અને બાકીના રૂપયા પરચુતન ફંડોમાં આપયા હતા.

(ધ) મરહુમ શેઠ પેસતનજી ફકીરજી રાનજી પટેલના પુણ માટે રૂ૪૪૦૮ ધરમ ખાતે આપયા, તેમા મરનારના સીગનપોર ગામનાં રૂ૪૦૦૦ ની કીમતના બે વજીફાઓ ધરમાદા આપયા છે અને એની ગણાતની ઉપજમાંથી દર વરસે મરનારની બાજને દીવસે ગામના જરથોસતીઓનું જમન થશે તથા દર વરસ રૂ૩૦ નું સુખડ સુરતના શેહેનશાહી આતશબેહેરામમાં અને રૂ૨૧ નું સુખડ સીગનપોરની દરેહમેહેરમાં આપવામાં આવશે. એ ઉપરાંત મરહુમના જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૪૦૮ જુદા જુદા ફંડોમાં આપયા હતા.

(ન) મરહુમ શેઠ બેરાનજી ખરશેદજી લીસાનીયાના પુણ માટે રૂ૨૯૨૨ આપયા તેમા મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૧, બાવા ખરશેદજી રૂ૫૦૧, માતાજી કુવરબાઈ રૂ૫૦૧, ભાઈ ફરદુનજી રૂ૧૫૧, ભાઈ પેસતનજી રૂ૧૫૧, ભાઈ મનચેરશાહ રૂ૧૫૧, બેન બચુબાઈ હોરમસજી લીસાનીયા રૂ૨૫, બેન ધનબાઈ બેરામજી મીસતરી રૂ૨૫, બેન હીરાંબાઈ ખરશેદજી લીસાનીયા રૂ૨૫, બેન રતનબાઇ ખરશેદજી લીસાનીયા રૂ૨૫, ભોજાઈ મેરબાઈ ફરદુનજી લીસાનીયા રૂ૨૫, ભોજાઈ ગુલબાઈ પેસતનજી લીસાનીયા રૂ૨૫, ભોજાઈ ગુલબાઇ મનચેરશાહ લીસાનીયા રૂ૨૫, શેઠ મેરવાનજી મનચેરજી લીસાનીયા રૂ૨૦૧, શેઠ શાવકશાહ મેરવાનજી રૂ૫૧, બાઈ જીવનબાઈ હોરમસજી મીસતરી રૂ૨૫, બાઈ કુવરબાઈ બરજોરજી લીસાનીયા રૂ૨૫, શેઠ હોરમસજી બરજોરજી લીસાનીયા રૂ૨૫, શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી લીસાનીયા રૂ૨૫, બાઈ હીરાંબાઈ નશરવાનજી લીસાનીયા રૂ૨૫, શેઠ બમનજી બેહેરામજી લીસાનીઆ રૂ૨૫, શેઠ રતનજી હોરમસજી ભાભા રૂ૫૧, બાઇ ધનબાઈ કાવસજી શરાફ રૂ૧૦૦, શેઠ નવરોજજી સોરાબજી કાવારાણા રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા.

(પ) મરહુમ શેઠ શાપુરજી જીવાજીના પુણ માટે રૂ૧૧૮૪૩ આપયા તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૨૫૦૦ પારસી પંચાયતના કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવશે, મરનારના દીકરી રતનબાઈ તથા ખાવીંદ ડા૦ મેરવાનજી પેસતનજી ખરેગાટ તથા છોકરાંઓ રૂસતમ, ફીરોજ, ખશરૂ, પીરોજા તથા સોરાબ રૂ૧૨૫૦, મરનારના દીકરી ધનબાઈજી તથા ખાવીંદ માનેકજી ખરશેદજી તારાચંદ તથા દીકરી મેરબાઈ રૂ૧૧૦૦, મરનારના દીકરી જીલુબાઈ તથા ખાવીંદ મનચેરજી પેશતનજી ખરેગાટ રૂ૧૫૦૦, મરનારના દીકરી ફુઈ તથા ખાવીંદ સોરાબજી ખરશેદજી તારાચંદ તથા છોકરાંઓ ગુલરૂખ અને ખરશેદજી રૂ૧૩૦૦, મરનારના દીકરા માણેકજી તથા ધણીઆણી સુનાબાઈ રૂ૧૦૦૦, મરનારના દીકરા માનેકજીની દીકરીઓ પેરીન, નવાજબાઈ, શીરીનબાઈ તથા દીનબાઇ રૂ૨૫૦, મરનારના દીકરી સુનાબાઈ શાપુરજી જીવાજી રૂ૧૫૦૦, મરનારના ભાઈ જીજીભાઇ રૂ૩૦૦, મરનારના ભાણેજ જરબાઈ નવરોજજી વાડીઆ રૂ૩૦૦, મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઈ ચોથા બારોનેટની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૧, મરનારના ભાણેજ ધનબાઇજી ખરશેદજી તારાચંદ રૂ૧૦૧, મરનારના ભાઈ નવરોજજીના બેટી મેરબાઈ જાંગીરજી દલાલ રૂ૫૧, ખેસો રૂ૨૫ અને ખેસી બાઈ રૂ૧૩. મરહુમના પાછલી રાતના થયલા ઉઠમણામાં મરનારના ભાનેજ ફરામજી રૂશતમજી વાડીઆ રૂ૧૦૧ અને મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૫૧ આપયા હતા. ઉપલી રકમ કયા આપવી તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ફ) મરહુમ શેઠ જીવણજી પેસતનજી દુબાશના પુણ માટે રૂ૧૬૫૫ આપયા, તેમાં મરનારની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૧, મરનારના બેટા અરદેશર રૂ૨૦૧, મરનારના બેટા હોરમસજી રૂ૧૦૧, મરનારના બેટા નવરોજજી રૂ૧૦૧, મરનારના બેટા ખરશેદજી રૂ૫૧, મરનારના બેટા ભીખાજી રૂ૫૧, મરનારના બેટા કેખશરૂ રૂ૫૧, શેઠો મેરવાનજી તથા જમશેદજી બામબોટવાળા રૂ૧૦૧, શેઠ અરદેશર હીરજીભાઈ બેરાના રૂ૫૧, બાઇ ડોશીબાઈ અરદેશર રૂ૨૫, શેઠો જાંગીરજી સોરાબજી અને બેરામજી પેસતનજી દુબાશ રૂ૩૦૩ અને બાઈ ગુલબાઇ નશરવાનજી મેહેતા રૂ૨૫. એ રકમ કયાં આપવી તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(બ) મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ દીનશાજી બાઠાનાં પુણ માટે રૂ૨૩૬૦ ધરમ ખાતે આપયા તેમાં શેઠ દીનશાજી પેસતનજી બાઠા રૂ૫૦૦, શેઠ દીનશાજી પે. બાઠા તરફથી મરહુમ સુનાબાઈને નામે રૂ૩૦૦, શેઠ દીનશાજી બાઠા તરફથી પોતાના છોકરાઓ જહાંગીરજી તથા અરદેશરને નામે રૂ૩૦૦, શેઠ દીનશાજી બાઠા તરફથી વહુ જરબાઈ એ. બાઠાને નામે રૂ૧૦૦, શેઠ માણેકજી

પેસતનજી બાઠા રૂ૨૫, મરહુમ બાઈ સુનાબાઈની પુંજીમાંથી રૂ૩૦૦, મરહુમના દીકરા જહાંગીર રૂ૩૦૦, મરહુમના દીકરા અરદેશર રૂ૩૦૦, મરહુમના વહુ જરબાઇ અરદેશર રૂ૧૦૦ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા. ઉપલી રકમ કયાં આપવી તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ભ) મરહુમ બાઈ આવાંબાઈ હોરમસજી કુપરના પુણ માટે રૂ૫૧૦૧ ધરમ ખાતે આપયા, તેમાં મરનારના પુંજીમાંથી રૂ૨૫૦૦ અને મરનારના દીકરાઓ તથા દીકરીઓએ રૂ૨૫૦૦ મલી રૂ૫૦૦૦ ધી બ. દી. પીટીટ જનરલ હોસપીટલમાં આપયા કે એનું વયાજ નીભાવ ફંડમાં વાપરવું અને મરનારના દીકરાઓ તથા દીકરીઓએ રૂ૧૦૧ ડુંગરવાડીપરના ભણતરના ફંડમાં આપયા હતા.

(મ) મરહુમ બાઇ હીરાંબાઈ નશરવાનજી માસતરના પુણ માટે રૂ૧૦૩૯ ધરમ ખાતે આપયા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૧૫૧, મરહુમના બેટા અરદેશર રૂ૧૫૧, મરહુમના બેટાના પુતરો વીગેરે તરફથી રૂ૧૫૧, મરહુમના બેટા નાદીરશાહ રૂ૧૫૧, મરહુમના વહુ પીરોજા નાદરશાહ રૂ૧૦૧, મરહુમની પઉત્રી રૂ૫૧, મરહુમની બેટી નવાજબાઈ અરદેશર તારાપોરવાળા તથા છોકરાંઓ રૂ૫૧, મરહુમના બેટી જરબાઇ તથા જમાઇ અરદેશર એચ. લીમકી રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા. ઉપલી રકમમાંથી રૂ૧૦૦૦ સુરતની પારસી ઓરફનેજમાં આપયા કે એના વ્યાજમાથી મરનારની દર વરસે સીયાવ સુધાંની બાજ કરી છોકરાઓને જમાડવા.

(ય) મરહુમ શેઠ જહાંગીરજી બરજોરજી ધામતના પુણ સારૂ મરનારના બાવા બરજોરજીએ મરનારના બપાવા મરહુમ શેઠ નવરોજજી ફરામજી ધામતે અને તેમના ભાઈ મરહુમ શેઠ સોરાબજી ફ. ધામતે સુરત જીલ્લાના ગામ બાઠામાં જે આદરીઆનને તખતનશીન કીધા છે તેના ટ્રસટીઓને રૂ૧૦૩૫ આપયા કે તેનું વયાજ એ આદરીઆનના નાભાવ ફંડમાં વાપરવું.

(ર) મરહુમ બાઇ કુંવરબાઈ મનચેરજી મોટાફરામનાં પુણ માટે રૂ૩૦૩૧ આપયા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૧, મરહુમનાં બેટા માણેકશા રૂ૧૦૦૧, મરહુમના બેટા રૂસતમજી રૂ૫૦૧, મરહુમનાં વહુ ધનમાય માણેકશા રૂ૩૦૧, મરનારનાં વહુ પીરોજબાઈ રૂસતમજી રૂ૧૦૧, મરનારની બેટા મોટાંમાય રૂ૧૦૧ અને મરનારનાં દેર ડોસાભાઈ હોરમસજી મોટાફરામના રૂ૨૫. ઉપલા રૂ૩૦૩૧ નીચલા ફંડોમાં આપયા હતા:—સુરતની પારસી ઓરફનેજનાં ફંડમાં રૂ૧૦૦૦ આપયા કે એનાં વયાજમાંથી દર વરસે શીયાવ સાથની બાજ કરી છોકરાઓને જમાડવા, સુરતના શેહેનશાહી આતશબેહેરામમાં થતાં બાજ, આફરગાન તથા ઈજસનેનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦ અને બાકીના રૂપીઆ કયા આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(લ) મરહુમ શેઠ પીરોશાહ દાદાભાઈ શરાફના પુણ માટે રૂ૪૫૮૦ ધરમ ખાતે આપયા, તેમાં મરહુમના બાવા દાદાભાઇએ રૂ૩૦૦૦, એમાંથી જરથોસ્તી અંજુમનના ટરસટીઓને મરહુમની ચાલુ કીયા કરવા માટે રૂ૨૦૦૦, ધી બ. દી. પીટીટ જનરલ હાસપાટલમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૫૦૦ અને ડા૦ માસીના હાસપીટલનાં નીભાવ ફંડમાં વ્યાજ વારવા રૂ૫૦૦, મરહુમના માતાજી નવાજબાઈએ રૂ૩૦૦, એમાંથી ડુંગરવાડીના રાતના ભણતરના ફંડમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦, સર જમશેદજી સ્કુલના ભોજન ફંડમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦ અને ધી બેરામજી જીજીભાઈ સ્કુલના ફંડમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦, મરનારના ધણીયાણી આઈમાએ રૂ૨૫ અંજુમનના આતસબેહેરામમા, મરનારના બેહેન શીરીનબાઈ ખરશેદજી દારૂવાળાએ રૂ૨૫ પરચુટણ ફંડોમાં, મરનારના કાકા ડા૦ કાવશજી બેરામજી શરાફ તથા ધણીઆણી આઈમાય રૂ૫૧ ડા૦ માસીના હાસપીતલમાં, મરનારના માસી ધનબાઈજી પીરોજશા પાલીસવાળાએ રૂ૫૧ પારસી એસોસીએશનના ફંડમાં, મરનારના માસા પીરોજશા નશરવાનજી પાલીસવાળાએ રૂ૧૦૧, એમાંથી સર જમશેદજી સકુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૨૫, ડુંગરવાડીના ભણતર ફંડમાં રૂ૨૫, ઝોરાસટરીયન બીલડીંગ ફંડમાં રૂ૨૫ અને શેઠ પાઉવાળાના દવાખાનાનાં ફંડમાં રૂ૨૬, મરનારના મામા ફરામજી જમશેદજી કથોકે રૂ૧૦૦ બેહેરામજી જીજીભાઈ સ્કુલના ફંડમાં, મરનારના મામી આવાંબાઇ ફ. કથોકે રૂ૫૦ ડા૦ માસીના આસપીટલમાં, શેઠ સોરાબજી એદલજી દારૂવાળાએ રૂ૨૫ ડા૦ માસીનાની આસપીટલમાં, મરનારના સસરા સોરાબજી માણેકજી ભીમરડીવાળા તથા કાકા સસરા ખા૦ બા૦ હોરમજીએ રૂ૫૦૦ કલીઆનીના ગરીબ જરથોસતીઓના દુઃખ નીવારણ ફંડમાં અને મરનારના કલબના મીતરોએ રૂ૩૦ પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા.

(વ) મરહુમ શેઠ શાપુરજી સોરાબજી મીસતરીના પુણ માટે રૂ૬૮૨૮ ધરમ ખાતે આપયા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૩૦૦૦, મરહુમના બાવા મરહુમ શેઠ સોરાબજી કાવસજીની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૦, મરહુમનાં માતાજી મરહુમ બાઈ સુનાબાઇની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૦, મરહુમનાં વીધવા બાઈજી રૂ૧૦૦૦, મરહુમના ભાઈ મરહુમ શેઠ હોરમસજીની પુંજીમાંથી રૂ૩૦૧, મરહુમનાં ભોજાઈ પીરોજબાઈ તથા ભત્રીજાઓ કાવસજી તથા દાદાભાઈ હોરમસજી મીસ્ત્રી રૂ૨૦૧, મરહુમનાં ફુઇ ડોસીબાઇ બેજનજી ખરાશ રૂ૨૫ મલી રૂ૬૫૨૭ કયાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે; મરહુમનાં સાળા અરદેશર બેહેરામજી કાપડીયા તથા ધણીઆણી રતનબાઈએ રૂ૫૦ પારસી જનરલ આસપીટલમાં, શેઠ મનચેરજી પેસતનજી ચોકસીએ રૂ૧૦૦ શેઠ પેસતનજી કા. ચોકસીના મલાડના ધરમના દવાખાનામાં, મરહુમની ભત્રીજી મેહેરબાઈ દાદાભાઈ ગઝદરે રૂ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલમાં અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેસીઓએ પરચુટણ ફંડોમાં આપયા હતા.

(શ) મરહુમ શેઠ જમશેદજી એદલજી ચીનાઇના પુણ માટે રૂ૭૧૩૫૩ ધરમ ખાતે આપયા તેમાં મરહુમે સીકંદ્રાબાદના મારકેટ સ્ટ્રીટવાલો પીપલસ હોલ ખરીદીયો હતો તેની મરામત કરાવી ફરનીચર સાથે ત્યાંના તમામ રહેસીવાસીઓને જાહેર સભાઓ વગેરે ભરવા એક ટ્રસટ ડીડ કરી ભેટ આપવામાં આવશે તેની કીમતના રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમની પુંજીમાંથી એવાણના તથા એવણના કુટુંબીઓના બાજ રોજગારો જાવેદાન ચાલુ રાખવા તરસદોડ કરી આપયા છે તે રૂ૨૦૦૦૦, શાહાબાદમાં એક સ્કુલ સ્થાપવા મરહુમનું ત્યાંનું ઘેર ભેટ આપવામાં આવશે તેના રૂ૫૦૦૦, "ગરીબ લાચાર બેચાર પારસીઓને

મદદ કરવાનું ફંડ" એવે નામનું મરહુમ શેઠ જમશેદજી એ. ચીનાઈને નામનું એક જુદું ફંડ ઉઘાડી તેની ઉપજમાંથી ગરીબ જરથોશતીઓના બચ્ચાંઓને સુદરેહ કુસ્તી પહેરાવવા, લગન પ્રસંગે મદદ કરવા, કેળવણી, સ્કુલનો પગાર તથા ચોપડીઓ આપવા, બીજી મદદ પહોંચાડવા, તથા આંધળાંપાંગળાંઓની પરવરસી કરવા માટે રૂ૨૨૧૩૧ આપયા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમનાં બીધવા રતનબાઈ રૂ૫૦૦૦, મરહુમના બેહસતનશીન બેટા દારાબજીની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૦, મરહુમના બેટા નવાબ સોરાબ નવાજજંગ રૂ૧૦૦૦, મરહુમના બેટા જહાંગીરજી રૂ૧૦૦૦, મરહુમના બેટા રૂસતમજી રૂ૫૦૦, મરહુમના બેટા હોરમસજી રૂ૩૦૦, મરહુમના બેટા રતનજી રૂ૨૦૦, મરહુમની બેટી ખુરશેદબાઈ ના. દીનશાહ રૂ૫૦૦, મરહુમની બેટી આવાંબાઈ એ. મારકર રૂ૩૦૦, મરહુમનાં વહુ ગુલબાઈ સો. નવાજજંગ રૂ૨૫૦, મરહુમના વહુ રતનબાઈ જહાંગીરજી રૂ૧૫૦, મરહુમના વહુ મેહેરબાઈ રૂસતમજી રૂ૧૫૦, મરહુમના વહુ હીરાબાઈ હોરમસજી રૂ૧૫૦, મરહુમના વહુ મીઠીબાઈ રતનજી રૂ૭૫, મરહુમના જમાઈ અરદેશર મારકર રૂ૧૫૦, મરહુમના પઉત્ર તેહેમુરસ્પ સો. નવાજજંગ રૂ૫૦, મરહુમના પઉત્ર એરચશાહ સો. નવાજજંગ રૂ૫૦, મરહુમના પઉત્ર નોશીરવાન સો. નવાજજંગ રૂ૫૦, મરહુમના પઉત્ર ફરેદુન સો. નવાજજંગ રૂ૫૦, મરહુમના પઉત્ર હોશંગ સો. નવાજજંગ રૂ૫૦, મરહુમના પઉત્ર રસીદ હોરમસજી રૂ૫૦, મરહુમના પઉત્ર કેરસાસ્પ રતનજી રૂ૨૫, મરહુમના પઉત્રી નાજામાય રૂસતમજી રૂ૫૦, મરહુમના પઉત્રી સુનામાય રૂસતમજી રૂ૫૦, મરહુમના દોહીત્રા હોશંગ ના. દીનશાહ રૂ૧૦૧, મરહુમના દોહીત્રા રૂસતોમ ના. દીનશાહ રૂ૫૦, મરહુમના દોહીત્રા મીનોચેહેર ના. દીનશાહ રૂ૫૦, મરહુમના દોહીત્રા ફરેદુન ના. દીનશાહ રૂ૫૦, મરહુમના દોહીત્રા દીનશાહ ના. દીનશાહ રૂ૫૦, મરહુમના દોહીત્રા કૈકોબાદ એ. મારકર રૂ૨૫, મરહુમના દોહીત્રી બચુબાઈ ના. દીનશાહ રૂ૫૦, મરહુમના દોહીત્રી તેહેમીના એ. મારકર રૂ૨૫, મરહુમના ભત્રીજા ભીખાજી ફ. ચીનાઈ રૂ૨૫, બાઈ નાજલીબાઈ કે. સપેનસર રૂ૧૦૦, બાઈ નવાજબાઈ હો. લાકડાવાળા રૂ૫૧, બાઈ શીરીનબાઈ દી. ગોળવાળા રૂ૫૦, બાઈ માણેકબાઈ રતનજી દસ્તુર રૂ૫૦, બાઈ દીનબાઈ ડોસાભાઈ મારકર રૂ૫૧, બાઈ શીરીનબાઈ રૂસ્તમજી મારકર રૂ૨૫, બાઈ મેહેરબાઈ કુંવરજી ભરૂચા રૂ૩૦, શેઠ ડોસાભાઈ સો. મારકર રૂ૫૧, શેઠ સોરાબજી ડોસાભાઈ મારકર રૂ૨૫, શેઠ રૂસ્તમજી ડોસાભાઈ મારકર રૂ૨૫, શેઠ પેસ્તનજી ડોસાભાઈ મારકર રૂ૨૫, શેઠ દાદાભાઈ કાનજીભાઈ લાકડાવાળા રૂ૨૫ અને પરચુટન મલી રૂ૪૭; સીકંદરાબાદના પીરોજબાઈ હોલ તથા ધરમશાળાના ફંડમાં રૂ૫૨૨ આપયા, તેમાં મરહુમના ભાઈ બાપુજી એ. ચીનાઈ રૂ૩૦૧, મરહુમના ભોજાઈ માણેકબાઈ બા. ચીનાઈ રૂ૧૦૧, મરહુમના ભત્રીજા દોરાબજી બા. ચીનાઈ રૂ૩૫, મરહુમના ભત્રીજા પેસ્તનજી બા. ચીનાઈ રૂ૩૫ અને મરહુમના ભત્રીજા નાદીરશાહ બા. ચીનાઈ રૂ૫૦; ચંદરઘાટની માણેકબાઈ ન. ચીનાઈની દરેમેહેરના ફંડમાં રૂ૬૦૦ આપયા, તેમાં મરહુમના પીત્રાઈ દોસાભાઈ ન. ચીનાઈ રૂ૧૫૧, મરહુમના પીત્રાઈ પીરોજશાહ ન. ચીનાઈ રૂ૧૦૧, મરહુમના પીત્રાઈ ખરશેદજી ન. ચીનાઈ રૂ૭૫, મરહુમના પીત્રાઈ ભીખાજી ન. ચીનાઈ રૂ૫૧, મરહુમના મરનાર પીત્રાઈ રૂસ્તમજી ન. ચીનાઈની પુંજીમાંથી રૂ૨૫, મરહુમના મરનાર પીત્રાઈ અરદેશર ન. ચીનાઈની પુંજીમાંથી રૂ૫૧, મરહુમના મરનાર પીત્રાઈ બમનજી ન. ચીનાઈની પુંજીમાંથી રૂ૫૧, શેઠ પાલનજી ખરશેદજી ચીનાઈ રૂ૨૫, શેઠ રતનજી ખરશેદજી ચીનાઈ રૂ૨૫ અને પરચુટણ મલી રૂ૪૫; કરાંચીના ધરમ ખાતામાં રૂ૧૦૧૦૦ આપશે તેમાં મરહુમના વેહેવાઈ શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઈ. ઈ. રૂ૫૧૦૦ અને મરનારના જમાઈ નાદીરશાહ એદલજી દીનશાહ રૂ૫૦૦૦; મીરજ મધે ત્યાંની હોસ્પીટલનો આશરો લેવા જનારા જરથોસ્તીઓના ઉતારા માટે એક મકાન બાંધવાના ફંડમાં રૂ૩૦૦૦ આપયા તેમાં મરહુમના ભાઈ ખા૦ બા૦ શાપુરજી એ. ચીનાઈ રૂ૨૦૦૦, મરનારના ભોજાઈ સુનાબાઈ શા. ચીનાઈ રૂ૫૦૦, મરનારના ભત્રીજા દારાશા શા. ચીનાઈ રૂ૨૫૦ અને મરનારના ભત્રીજા રસીદ શા. ચીનાઈ રૂ૨૫૦.

(બ) મરહુમ પરોફેસર કેખશરૂ કુવરજી કાપડીઆના પુણ માટે રૂ૧૦૬૦ ધરમ ખાતે આપયા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦, મરહુમની દીકરી શીરીનબાઈ રૂ૧૦૦, મરહુમની દીકરી દીનબાઈ રૂ૧૦૦, મરહુમના માતાજી મેરબાઈ રૂ૫૦, મરહુમના બેન માણેકબાઈ જહાંગીર ગઝદર રૂ૧૦૦, મરહુમના ભાણેજો શીરીન તથા ફરામરોજ, પેસુતન અને જાલભાઈ રૂ૧૦૦, શેઠ જહાંગીર શાપુરજી ગઝદર રૂ૧૦૦ અને બાઈ રતનબાઈ શા. ગઝદર રૂ૧૦૦. ઉપલા રૂ૧૦૬૦ નીચલા ફંડોમાં આપયા હતા:— શેઠ બ. દી. પીટીટ પારસી જનરલ આસપીટલમાં રૂ૩૦૦, શેઠ ન. મા. પીટીટવાલા દીવાનાના ફંડમાં રૂ૧૦૦, શેઠ જ. ન. પીટીટ ઓરફનેજમાં રૂ૧૦૦, જરથોસતી રવાનને અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૦, ગરીબ જરથોસતીઓને પગાર આપવાનાં ફંડમાં રૂ૧૦૦, ખેરગામની અંજુમન ફંડમાં રૂ૧૧૦, સર જમશેદજી સ્કુલ ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦, ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ ફંડમાં રૂ૧૦૦ અને જામે જમશેદવાળાં ગરીબોનાં ફંડમાં રૂ૫૦.

(સ) મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોસંગજી જાગોસ તે મુંબઈ વરતમાન પરેસના અને ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડરના માલેકના પુણ માટે રૂ૧૧૩૧ ધરમખાતે આપયા, તેમાં મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોસંગજી જાગોશની પોતાની પુંજીમાંથી મરહુમના ફરમાસ મુજબ રૂ૮૦૮ નીચે મુજબ આપયા:—મરહુમની પોતાની પુંજીમાંથી મરહુમના પોતાના પુણ માટે રૂ૧૦૧, મરહુમની પુંજીમાંથી મરહુમના બેહસતનશીન માતાજી બચુબાઈનાં પુણ માટે રૂ૧૦૧, મરહુમની પુંજીમાંથી મરહુમના બેહસતશીન બાવાજી હોસંગજીના પુણ માટે રૂ૧૦૧, મરહુમની પુંજીમાંથી મરહુમના બેહસતશીન બેટા કેખશરૂના પુણ માટે રૂ૧૦૧, મરનારની પુંજીમાંથી મરનારના બેહસતનશીન બેટા માણેકશાહના પુણ માટે રૂ૧૦૧, મરનારના પુંજીમાંથી મરનારના બેહસતનશીન ધણીયાણી દીનબાઈના પુણ માટે રૂ૧૦૧ મળી કુલે રૂ૬૦૬ અંજુમનના આતશબેહેરામમાં બાજ જશનનાં ફંડમાં ભરેયા છે. મરહુમની પુંજીમાંથી મરહુમના બેહસતનશીન બેટી નવાજબાઈના પુણ માટે રૂ૧૦૧ અને મરહુમની પુંજીમાંથી મરહુમના બેહસતનશીન બેટી બચુબાઈના પુણ માટે રૂ૧૦૧ મલી રૂ૨૦૨ ઝોરાસ્ત્રીયન બીલ્ડીંગ સોસાયટીનાં ફંડમાં ભરીયા છે. મરહુમના છોકરા શોરાબજીએ રૂ૫૧ તેમાંથી શેઠ જ. ન. પીટીટ પારસી ઓરફનેજમાં રૂ૨૫ અને શેઠ બ. દી. પીટીટ પારસી જનરલ હોસપીટાલમાં રૂ૨૬, મરહુમના છોકરા હોરમજીએ રૂ૫૧, તેમાંથી મુંબઈના જરથોસતી રવાંનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ૨૬ અને ડા૦ માસીનાની હોસપાટાલનાં

ફંડમાં રૂ૨૫, મરહુમના વહુ બાઈમાય સોરાબજી જાગોશે રૂ૨૫ સુરતનાં રવાંનોને અવલમંજલ પોહચાડવાના ફંડમાં, મરહુમના છોકરા સોરાબજીનાં છોકરાઓ તરફથી રૂ૨૫ સુરતની શેઠ કુકાવાલી આરફનેજનાં ફંડમાં, મરહુમના બેટી આઈમાય કાવશજી પટેલ રૂ૨૫ શેઠ ન. મા. પીટીટ દીવાનશાળાના ફંડમાં, મરહુમના બેટી બાઈમાય જહાંગીરજી વણારીયાએ રૂ૨૫ પંચાયત હસતકનાં ગરીબ જરથોસતી માબાપના છોકરાઓને સદરો પહેરાવવાના ફંડમાં, મરહુમના બેટી આઈમાયની બેટીઓ કુવરબાઈ તથા બાનુબાઈએ રૂ૨૫ નવસારીની પારસી જેનરલ હાસપીટલના ફંડમાં, મરહુમના બેટી શેઠ બેરામજી દાદાભાઈ મોઢાવાલાએ રૂ૨૫ નવસારીની પારસી જેનરલ હાસપીટાલના ફંડમાં, મરહુમના ભોજાઈ આવાંબાઈ રૂશતમજી જગોશે રૂ૧૦ નવસારીની પારસી જેનરલ હાસપીટાલના ફંડમાં, મરહુમના બેટી મરહુમ શેઠ કેખશરૂ હોરમજી પટેલની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૧ ડા૦ બાપની હાસપીટાલમાં ગરીબ સ્ત્રીઓની સુવાવડ માટેનાં ફંડમાં અને મરહુમના બેટી મરહુમ શેઠ માણેકજી કુવરજી પટેલની પુંજીમાંથી રૂ૨૫ ડા૦ કેરાવાલાની હાસપીટાલમાં ગરીબ સ્ત્રીઓની સુવાવડ માટેના ફંડમાં.

(છ) મરહુમ શેઠ રૂસતમજી મોટાભાઈ મેધાણાના પુણ્ મારે રૂ૧૨૯૭ ધરમખાતે આપયા, તેમા મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦નું ટકા ૪નું બાંડ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનના ટરસટીઓને આપ્યું કે એવું વ્યાજ જરથોસ્તી ધરમની કેલવણીના ફંડમાં વાપરવું, શેઠ મોટાભાઈ બરજોરજીના છોકરાનાં છોકરાઓ રૂ૨૫૦ અને શેઠ મોટાભાઈ બરજોરજી મેધાણાના છોકરી બાઈ દીનબાઇનાં છોકરા હોરમજી પેશતનજી ધનજીભાઈએ રૂ૨૫૦ મલી રૂ૫૦૦ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનના ટરસટીઓને આપયા કે એનું વ્યાજ મોટાભાઈ બરજોરજીના ગંહબાર ફંડમાં વાપરવુ અને બાકીના રૂ૨૯૭ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનનાં ફંડોમાં આપયા હતા.

(જ) મરહુમ સરદાર દસતુર બેહેમનજી જામાસપજીના પુણ્ મારે રૂ૧૧૩૯૪ આપયા તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી તથા મરહુમનાં વહુ રતનબાઈ જહાંગીરજી દસતુર તથા વહુ શીરીનબાઈ એદલજી દસતુર તથા નબીરાઓ બરજોરજી એદલજી દસતુર તથા રતનજી એદલજી દસતુર તથા નબીરીઓ પીરોજા તથા જરબાઈ એદલજી દસતુર તરફથી રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમના ભત્રીજા સમશુલ ઓલમા સરદાર દસતુર કેકોબાદ આદરબાદ દસતુર નોશેરવાનજી તથા મરહુમના બેટાની બેટી સુનાબાઈ કેકોબાદ દસતુર તથા નોશેરવાન કેકોબાદ દસતુર તરફથી રૂ૩૦૦, મરહુમનાં ભોજાઇ માણેકબાઈ રતનજી દસતુર રૂ૫૧, મરહુમના ભત્રીજા માણેકશાહ રતનજી દસતુર રૂ૩૦૦, મરહુમની ભતીજી જાઈજી બેરામજી કાંગા રૂ૫૧, મરહુમનાં બેટાની બેટી બચુબાઇ તથા હોરમજદીઆર ફીરોઝ હોશાંગ દસતુર રૂ૨૦૦, મરહુમનાં ભતીજી પુતલીબાઇ શાવકશાહ શેઠના રૂ૫૧, મરહુમનાં વેવાઈ રૂસતમજી સોરાબજી ચલા તથા વેવાન દીનબાઈ રૂ૨૫, મરહુમનાં ભાણેજ સોરાબજી પેસતનજી કાંગા રૂ૫૧, મરહુમના ભોજાઈ હીરાંબાઈ દસતુર હોશાંગજી જામાસપજી રૂ૫૧, મરહુમના ભતીજા ફીરોઝ હોશાંગ દસતુર તથા બાઇ પીરોજબાઈ ફીરોઝ દસતુર રૂ૫૧, મરહુમના ભત્રીજા મેહેરજીભાઈ હોશંગજી દસતુર રૂ૫૧, મરહુમનાં બેટી ડોસીબાઈ આશાજી દસતુર રૂ૫૧, મરહુમની દીકરીની દીકરી શીરીનબાઇ આશાજી દસતુર રૂ૨૫, મરહુમની દીકરીનો દીકરી મેહેરબાઈ આશાજી દસતુર રૂ૨૫, મરહુમના ભત્રીજાના દીકરા જામાસપ ફીરોઝ દસતુર રૂ૨૫, ખા૦ બા૦ અરદેશર દીનશાહજી ચીનાઈ રૂ૨૫ અને શેઠ જમશેદજી એદલજી બનાતવાળા રૂ૨૫. ઉપલી રકમ કયા આપવી તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ઝ) મરહુમ શેઠ પીરોશાહ બમ. જીજીભાઈના પુણ્ મારે રૂ૧૮૫૦૦ ધરમ ખાતે આપયા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૪૦૦૦, મરહુમનાં વીધવા માણેકબાઈ દીનશાહજી પીટીટ તથા છોકરાઓ જીજીભાઈ તથા દાદાભાઈ તથા છોકરીઓ ધનબાઈજી તથા શીરીનબાઈએ રૂ૮૦૦૦ આપયા કે પારસી પંચાયતનાં ફંડ હસતક નવું જુદું ખાતું પડાવી તેના વયાજની આવક મધેથી મુંબઈની કોઈબી કોલેજમાં શીખતા ગરીબ જરથોસતીઓના છોકરાઓને કેતાબો અપાવવાના કારણસર મદદ તરીકે આપવી, મરહુમનાં સાળી બચુબાઈ મેરવાનજી સોરાબજી જમશેદજીએ રૂ૨૦૦૦ પંચાયત હસતક ઉપલાજ ખાતાંમાં, મરહુમનાં સાળી બાઈ હમાબાઈ ક. કામા તથા છોકરા દાદાભાઈ તથા દીકરી હીલુબાઈએ રૂ૧૦૦૦ પંચાયત હસતક ઉપલાજ ખાતામાં, મરહુમનાં સાળી બાઈ હીરાબાઈ જ. પીટીટે રૂ૨૦૦૦, તેમાંથી ધી બ. દી. પીટીટ આસપીટલમા રૂ૧૦૦૦નું વ્યાજ ચાલુ ખરચમાં વાપરવા, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી મા. પીટીટ દીવાનશાળાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦ અને ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ ફંડમાં વયાજ વાપરવા રૂ૫૦૦, મરનારનાં બેહેસતનશીન સાળી ભીખાઈજી દીનશાહજી પીટીટ તે શેઠ દાદી નશરવાનજી દાદીશેઠનાં ધણીઆણીના છોકરાઓ ખરશેદજી તથા નશરવાનજી તથા દીકરીઓ મેહેરબાઇ તથા બચુબાઇએ રૂ૫૦૦ આપયા કે તેવું વયાજ હાંસોટની અગીયારીનાં ફંડમાં આપયા જવું; મરહુમના પાછલી રાતના ઉઠમણામાં મરહુમનાં વીધવા બાઈ માણેકબાઈ દી. પીટીટે રૂ૧૦૦૦ બમનજી દી. પીટીટ પારસી જનરલ આસપીટલમાં આપયા કે તેવું વયાજ ચાલુ ખરચમાં વાપરવું.

(ઞ) મરહુમ શેઠ નશરવાનજી કેકાસજી મહેતાનાં પુણ્ મારે મરનારના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૫૦ નીચલા ધરમખાતાઓમાં આપયા હતા:— નવસારીનાં સુવાવડખાનાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦, નવસારીનાં રવાંનોને અવલમનજલ પોચાડવાનાં ફંડમાં રૂ૩૦, મુંબઈનાં રવાંનોને અવલમંજલ પોચાડવાનાં ફંડમાં રૂ૫૧, મહેતા ખાનદાનનાં ગરીબોને આસરો આપવાનાં ફંડમાં રૂ૩૪, શેઠ પેસ્તનજી એદલજી મહેતાની યાદગારીના નવસારીના મલેસરનાં ગરીબ જરથોસતીઓને આસરો આપવાનાં ફંડમાં રૂ૧૨૫, ધી બ. દી. પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીતલનાં ફંડમાં રૂ૫૦, ઝોરાસ્ટરીયન બીલડીંગ સોસાઇટીનાં ફંડમાં રૂ૫૦, ડા૦ ટેમુલજીવાળા સુવાવડખાનાના ફંડમાં રૂ૨૫, પારસી સ્ત્રીમંડલનાં કલાસમાં રૂ૨૫, શેઠ જ. ન. પીટીટ પારસી આરફનેજનાં ફંડમાં રૂ૨૫ અને શેઠ ન. મા. પીટીટવાળા દીવાંનસાલાનાં ફંડમાં રૂ૨૫.

ધરમના મકાનો.

પુણા ખાતે ખુલ્લુ મેલાયલુ ફરગયુસન કોલેજને લગતુ વાહાડીયા એમફી થીએટર—પુણાની ફરગયુસન કોલેજને લગતુ એન. એમ. વાહાડયા એમફી થીએટર ખુલ્લુ મુકવાની ક્રીયા રોજ ૨૯ મો માહ ૧૨ મો ય. સને ૧૨૮૧ ને દીને નામદાર ગવરનરે કરી હતી. શરૂઆતમાં ડકન એજ્યુકેશનલ સોસાયટીના સેકરેટરી મી૦ એચ. જી. લીમાયે જણાવ્યું કે ૧૮૮૫ માં એ કોલેજ હસતીમાં આવી અને ૧૮૯૪ માં મુંબઇ યુનીવરસીટી સાથે જોડી દીધી હતી. એમાં વધારો કરવા નામદાર સરકારે તથા બીજા શહરથીએ મદદ કીધી છે અને મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાહાડીયાનાં ત્રસ્ટીઓએ રૂ૨૫૦૦૦ એમફી થીએટર માટે આપવાથી શેઠ વાહાડીયાનું નામ જોડવામાં આવ્યું છે. એ પછી નામદાર ગવરનરે પ્રસંગને અનુંસરતું વીવેચન કરવા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

બાલાઘાટ ખાતેની સ્કુલના મકાનનો પાયો નાખવાની થયલી ક્રીયા—નાગપોરવાળા શેઠ બેરામજી પેસતનજી તરફથી બાલાઘાટ ખાતે બાંધવામાં આવનારી સ્કુલના મકાનનો પાયો નાખવાની ક્રીયા રોજ ૧૪ મો માહા ૧ લાને દીને થઇ હતી. એની પાછલ લગભગ રૂ૩૦૦૦ નો ખરચ થશે. બાલાઘાટના ડેપ્યુટી કમીશનરના નામ ઉપરથી એ સ્કુલનું નામ "દેવર સ્કુલ" રાખ્યું છે. નાગપોરના કમીશનર મી૦ ચેપમેન શેઠ બેરામજીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરી એવણની સખાવત માટે સ્તુતી કરી હતી.

સુરત ખાતે ખુલ્લી મેલાયલી સ્કુલ—સુરત ખાતે મરહુમ બાઇ પીરોજબાઈ માણેકજી પટેલના નામથી પારસી છોકરીઓ માટે એક અંગ્રેજી સ્કુલ ઉભી કરવામાં આવી છે, તે ખોલ્લી મુકવાનો મેલાવડો રોજ ૧૮ મો માહ ૧ લાને દીને કરવામાં આવ્યો હતો. શરૂઆતમાં સ્કુલના વીદયારથીઓએ ગીતો ગાયા બાદ સ્કુલ કમીટી તરફથી ડા૦ નશરવાનજી નવરોજી ખંબાતાએ લંબાનથી વીવેચન કરતાં જણાવ્યું કે આ સ્કુલ માટે શીંગનપોરના જાણીતા શેહેરી શેઠ એદલજી કુંવરજી પટેલે મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ મા. પટેલના ઉઠમણામાં એક અંગ્રેજી સ્કુલ કાહડવા માટે પોતાની માલેકીના વજીફા ભેટ આપ્યા હતા. તે પછી શેઠ પાલનજી ધનજીભાઇ પટેલે રૂ૮૦૦૦ સુરતની પારસી પંચાયતને આપ્યા કે આ સ્કુલમાં ધરમ અને નીટીની કેળવણી આપવી. વળી શેઠ એદલજી પટેલે વજીફા ઉપરાંત સ્કુલ માટે એક મકાન રૂ૧૬૦૦૦ માં ખરીદી ભેટ આપ્યું છે અને એવણે દર માસે રૂ૧૦૦ આપવાને કબુલ્યું છે. શેઠ રૂશતમજી મનચેરજી કુકાએ પાંચ વરસ સુધી દર માસે રૂ૧૦૦, શેઠ હોરમજી માણેકજી પટેલે દર વરસે રૂ૩૦૦, શેઠ કાવશજી દાદાભાઈ દુબાશે દર માસે રૂ૫૦ અને શેઠો હોરમજી માણેકજી પટેલ તથા બમનજી માણેકજી પટેલે પોતાનું રૂસલમપરાનું ઘર ત્રસ્ટ કરી નીભાવ માટે આપ્યું છે. આટલી મદદ મલવાથી સ્કુલનું કામ હાલમાં શરૂ કરવાની ગોઠવણ કીધી છે. એ પછી કેટલાક સાહેબોએ પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરવા બાદ દસ્તુરજી રૂશતમજી જમશેદજીએ શેઠ એદલજી પટેલની તેમજ બીજા સાહેબોએ આપેલી મદદ માટે ઉપકાર માન્યો હતો. શેઠ એદલજીએ પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે સરવેનો ઉપકાર માનીયા બાદ શેઠ એદલજીએ વીદયારથીઓને અકેક મીઠાઈનું પડીકુ આપ્યું હતું. તે પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો. એ સ્કુલમાં નજદીક ૮૦ છોકરીઓ એ વખતે દાખલ થઇ છે. તેઓને શીવવા, ભરવા ગુથવા સાથે પાંચમાં ધોરણ સુધી શીખવવામાં આવશે.

કરાંચી ખાતે ધરમ ક્રીયા કરવા માટે બંધાયલું મકાન-કરાંચીની ગાડી ખાતાની અગીયારીમાં એક સખી જરથોસ્તી શહસ્થે રવાનોની ચાર દીવસની ક્રીયા કામ કરવા માટે બંધાવી આપેલું મકાન ખુલ્લુ મુકવાની ક્રીયા રોજ ૧૯ મો માહા ૧ લાને દીને થઇ હતી. એ વખતે અગીયારીના ઓનરરી સેકરેટરી એરવદ માણેકજી માદને કેટલુંક વીવેચન કરતા જણાવ્યું કે ગાડી ખાતામાં વસ્તા કોઇ જરથોસ્તીને ત્યા પોતાના ઘરમાં સગવડ નહી હોય તો એ મકાન પહેલા ચાર

દીવસ મરણની ક્રીયા કરવા ઉપયોગી થઇ પડશે. વળી એજ સખી શેઠે રૂવાનને લાવ લઇજાવ કરવાની એક લોખંડની ગાડી ભેટ આપી છે અને રૂ૫૦૦ નું બોન્ડ આપનાર છે કે જેના વ્યાજમાંથી એ મકાનની મરામત થશે.

વલસાડની દરેહમહેરનું ખુલ્લું મુકાયલું મકાન—વલસાડની શેઠ હોરમજી ભીખાજી ચીનાઈવાળી દાદગાહની દરેહમહેરનું મકાન બીસમાર હાલતમાં આવી પડવાથી મુંબઇના જાણીતા શેહેરી શેઠ નવરોજી જે. ગામડીઆએ નવું બંધાવી આપેલું મકાન જશન કરી ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૩ જે માહા ૨ જાને દીને કરવામાં આવી હતી. શેઠ નવરોજીએ અસલ જગા પાસ બીજી વધુ જમીન લઇ નવેસરથી મકાન બંધાવી આપી એ દરેહમહેરના રીપેર વગેરે માટે રૂ૨૦૦૦ જુદા કાઢયા છે. આ નવા મકાન પાછળ લગભગ રૂ૧૩૦૦૦ નો ખરચ એવો શેઠને થયો હતો

કલકતા ખાતે બંધાયલી નવી દરેહમહેર—કલકતા ખાતે શેહેનશાહી જરથોસ્તીઓ માટે મરહુમ શેઠ ધનજીભાઇ બેહરામજી મેહતાએ પોતાના ખાનગી ઘરમાં આસરે ૨૫ વરસ ઉપર એક આતશ દાદગાહની દરેહમહેર સ્થાપી હતી. તે પછી આદરીયાનની જરૂર માલમ પડવાથી મરહુમના વીધવા બાઈ ખરશેદબાઇએ તથા બેટા શેઠ રૂશતમજી ધ. મેહતા સી. આઇ. ઇ. એ શેહેનશાહી આદરીયાન સ્થાપી આપી તેનું મકાન ધાનવી ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા મુંબાઇવાળા દસ્તુર સરદાર સમસુલ ઓલમાં કેકોબાદ આદરબાદની આગેવાની હેઠળ રોજ ૧૭ મો માહ ૨ જાને દીને થઇ હતી. સવારના ૯ વાગે આતશ આદરાનને તખતનશીન કીધા બાદ અંજુમનને નામની બાજ લેવાઈ હતી. એ પછી દસ્તુરજી કેકોબાદની આગેવાની હેઠળ જશન થયું હતું અને દસ્તુરજીએ આ આદરીયાન પ્રથાવનારાઓનો ઉપકાર માની આતસની ઉપર ભાષણ આપ્યું હતું. અંજુમનના ટ્રસ્ટી અને સક્રેટરી શેઠ નવરોજી જામાસપજી અરજાણીએ રીપોર્ટ વાંચતાં જણાવ્યું કે શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ મેહતાનાં કુટુંબ તરફથી રૂ૧૧૦૦૦૦ તથા બીજા મળી કુલે રૂ૧૭૦૦૦૦ થયા હતા, જેમાંથી રૂ૪૩૦૦૦ જગા લેવાના, રૂ૫૦૦૦૦ મકાન બાંધવાના, અને બાકીના રૂ૭૫૦૦૦ સધ્ધર જામીનગીરીમાં રોકવામાં આવશે કે જેનાં વ્યાજમાંથી દરેમેહેરનો નીભાવ થશે. બાદ શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ મેહેતાએ જણાવ્યું કે આ મકાન કલકતાની અંજુમનને સપુરદ કરતાં ખુશાલી ઉપજે છે કે મારા મરહુમ બાવાજીની ધારેલી મુરાદ મારાં માતાજીની કારસાજીથી પાર પડી છે. પહેલા ટ્રસ્ટીઓ તરીકે શેઠો પેસ્તનજી મેહલજી ગઠઠર, જમશેદજી રૂસતમજી સકલાત, નવરોજી જામાસપજી અરજાણી, જમશેદજી ફરામજી માદન અને મારી નેમણુક થઇ છે. આ કામ પાર પાડવામાં મદદ કરનારાઓનો તથા નાણાં ભરનારાઓનો એવણે ઉપકાર માનયો હતો અને શેઠ કેખશરુ કાવશજી ગોરાએ બીન હાંસલે મકાન ઉપર તકેદારી રાખી પલાનો વગેરે બનાવી આપ્યા તે માટે એવણેનો ખાસ ઉપકાર માની એક શીયાલ અને રૂ૫૦૦ની પરસ ભેટ આપી હતી, પણ શેઠ ગોરાએ એ રૂપ્યા પાછા આદરીયાનના ફંડમાં આપયા હતા. શેઠ રૂશતમજીએ સરદાર દસ્તુરજી કેકોબાદજીને અંજુમન તરફથી કલકત્તાના દસ્તુર નેમી એક શીયાલ ઓઢાડી બીજી શીયાલ દરેહમહેરના પંથકી એરવદ બરજોરજી જમશેદજી દસ્તુર મેહરજીરાણાને ભેટ કીધી હતી. એ પછી અંજુમન તરફથી બાઇ ખુરશેદબાઇને રૂપાનાં કાસકેતમાં મુકી એક માનપત્ર આપ્યું હતું તેમજ શેઠ રૂસ્ત. ધ. મેહેતાને એક શીયાલ તથા અંજુમનના નેમાયલા દસતુર તરીકે દસ્તુર કેકોબાદને એક શીયાલ અને પરસ તથા એક શીયાલ અને પરસ એરવદ બરજોરજી જમશેદજી દસ્તુરને અંજુમન તરફથી આપી હતી. બાઈ ખુરશેદબાઇએ અગીયારીના ટ્રસ્ટીઓને પોતાના તરફથી શીયાલો ભેટ આપી હતી. દસ્તુરજી કેકોબાદે પોતાની તરફથી એક શીયાલ અને સરદાર દસ્તુર બેમનજી તરફથી એક શીયાલ શેઠ રૂસાતમજી મેહેતાને અરપણ કરી બાઇ ખુરશેદબાઇને વાઝ પોતા તરફથી અને દસ્તુર બમનજી તરફથી સેસ ભેટ આપી હતી. ટ્રસ્ટીઓ તરફથી શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને ઉપકાર માની જણાવ્યું કે હમોએ હમારી ફરજ બજાવી છે અને ખરેખર માન તો બાઇજી ખુરશેદબાઇને

ધરેછે કે જેવણુની ખંતથી આ કામ પાર પડયું છે. શેઠ જમશેદજી માદને પોતા અને કુટુંબ તરફથી મોબેદોને રહેવાના મકાન તથા હોલમાં ચાર ઝુમરો તથા એક ગાલીચો ભેટ આપી પોતા તરફથી શેઠ રૂસતમજીને શીયાલ ભેટ કીધી હતી. જે પ્રમાણે દરેક ટ્રસ્ટીઓએ પણ પોતા તરફથી એ શેઠને શયાલોની નવાજેશ કીધી હતી. દસ્તુરજી કેકોબાદે પોતાને શેહેનશાહી વડા દસ્તુર નેમ્યા તે માટે ઉપકાર માનતા જણાવ્યું કે મારા આગલા ૨૪ પંથકો છે તેમાં આ એકનો ઉમેરો થયો છે. રાતે બાઇ ખરશેદબાઇએ કલકતાની પારસી અંજુમનને ખાણું આપ્યું હતું.

ભરૂચનો વીકટોરીયા મેમોરીયલ કલોક—ભરૂચમાં વીકટોરીયા મેમોરીયલ કલોક ટાવર ખોલ્લો મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૯ મો માહ ૨ જો યાને તા૦ ૩૦ મી અકટોબરે મીસીસ રોથચીલ્ડના હાથે કરવામાં આવી હતી. આ ટાવર પાછળ રૂ૧૫૦૦૦ નો બધો મલી ખરચ થયો છે. તેમાં ભરૂચના વેપારી શેઠ ખરશેદજી એદલજી લાંકડાંવાલાએ રૂ૨૧૦૦ એ ટાવરનો ત્રીજો માલ બાંધવા માટે આપ્યા હતા.

તીથલના સેનેટરીઅમને લગતો બંધાયલો બલોક—વલસાડ નજદીક તીથલ સેનેટરીઅમમાં સાતમો બ્લોક બંધાયો ત્યારે જનરલ ફંડમાંથી સાથે સાથે આઠમો બ્લોક પણ ખરચમાં બચાવ કરવાના ઇરાદાથી બાંધયો હતો. તે બ્લોક શેઠ દાદાભાઇ કંત્રાકટર અને તેવણના ધણીઆણી કુંવરબાઇનાં પુણ માટે તેવણની પુંજીમાંથી તેવણના એકઝીકયુટરોએ રૂ૫૦૦૦ આપી, ગયા અકટોબરમાં શેઠ માણેકજી ધનજીભાઇ ભુરાની આગેવાની હેઠળ જશનની ક્રીયા કરી ખુલ્લો મુકવામાં આવયો હતો.

નાગપોર ખાતે ખુલ્લો મેલાયલો પારસી મેટરનીટી વોર્ડ—નાગપોરવાળા સર બેજનજી દાદાભાઇ મેહતાએ પોતાના ધણીઆણી મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇની યાદમાં એક પારસી મેટરનીટી વોરડ જે ત્યાંની મ્યુર મેમોરીઅલ હોસપીટલમાં બાનુઓના ઉપયોગ માટે બાંધી આપી તેને લગતી સઘળી સામગ્રી સાથે રોજ ૧૩ મો માહા ૩ જો યાને તા૦ ૨૩ મી નવેમબરે એ હોસપીટલના ટ્રસ્ટીઓને સપુરદ કીધો છે. એ વોરડ પાછળ લગભગ રૂ૭૫૦૦ નો ખરચ થયો છે. એ મેટરનીટી વોરડનો લાભ લેનારને સઘળી સગવડો મલશે. સુવાવડ ઉપરાંત બઇરાં તથા બચ્ચાંઓની બીમારીના કેસો પણ ઉપલા વોરડમાં દાખલ કરવામાં આવશે. ઉપલા વોરડની ફી નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવી છે:—(૧) દાખલ થતાં બાઇના ધણીની, બાપની, અથવા તેવણના બીજા કોઈ વાલીની માસીક આવક રૂ૧૦૦ થી વધુ હોય તો દરરોજનો રૂ૧.—(૨) માસીક આવક રૂ૧૦૦ ની અંદર પણ રૂ૫૦ ની ઉપર હોય તો દરરોજના આના બાર.—(૩) અને માસીક આવક રૂ૫૦ થી વધુ નહીં હોય તો દરરોજના આના આઠ. સુવાવડને લગતાં ઓપરેશન માટે દરરોજની ફી ઉપરાંત કાઇપણ વધુ ફી લેવામાં આવશે નહીં. પણ બીજાં ઓપરેશન માટે બીમાર બાઇનો ધણી, બાપ, અથવા વાલીની માસીક આવકનો દસમો હીસ્સો, યાને દસ ટકા, ઓપરેશનની ફી દાખલ ચારજ કરવામાં આવશે, અને જો માસીક આવક રૂ૧૦૦ ની અંદર હશે તો તે ઓપરેશન માટે કાંઈ પણ ફી લેવામાં આવશે નહી. પણ ઉપર જણાવેલી દરરોજની ફી લેવામાં આવશે.

ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીંગ સોસાયટી હસ્તકની બાઈ નવાજબાઇ મુલ્લાંવાળી નીશાળનો પાયો નાખવાની ક્રીયા—મરહુમ બાઇ નવાજબાઇ જમશેદજી મુલ્લાં ચાર વરસની વાત ઉપર રોજ ૩ જો માહા ૫ મા ને દીને બેહસ્તનશીન થયાં હતાં તેવણે પોતાના વસીયતનામામાં એવી ખાયસ જણાવી હતી કે ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીંગ સોસાયટી હસતક રૂ૧૦૦૦૦ માંથી નીશાળનું એક મકાન બંધાવી તેના નીભાવ માટે રૂ૧૫૦૦૦ આપવા. એ મુજબ મજકુર નીશાળની ઇમારતનો પાયો નાખવાની ક્રીયા એ સોસાયટી હસતકની તારદેવની ચાલીના કમપાઉંડમાં મરહુમ બાઈની વરસ દીવસની બાજને દીને મરહુમ બાઇનાં બેહેન તેમજ એકઝીક્યુટ્રીક્સ બાઇ

ધનબાઇ દાદાભાઇ ગઝદરે કીધી હતી. એ સ્કુલ માટેનું મકાન ત્રણ ગાળાનું થશે જેમાંનો એક ગાળો સકુલ માટે અલાયદો રાખી બીજો ગાળો એક બીજા મરહુમ જરથોસતીને નામે બાંધવાનું નકી થયું છે, અને ત્રીજા ગાળાને જે સખી જરથોસતી હવે પછી રૂ૧૦૦૦૦ ભેટ આપશે તેવણનું નામ આપશે. એ સકુલનાં સંબંધમાં એવી ગોઠવણ કરવા ધારી છે કે ગરીબ વીદયારથીઓને તેનો લાભ મુફત આપતો કરવો, જયારે વચલે વાંગેનાંઓ પાસેથી તેઓને અનુકુળ થઇ પડતી ફી લેવી

જલગામ ખાતેની હાસપીટલ—જલગામ ખાતે કીંગ એડવરડ ધી સેવનથ મેમોરીયલ હાસપીટલ ખુલ્લી મેલવાની કીયા મધ્ય વીભાગના કમીશનર એ૦ મી૦ કરટીસે રોજ ૧ લો માહા ૬ ઠા ને દીને કરી હતી. મી૦ કરટીસે હાસપીટલ ખુલ્લી મેલ્યા પછી પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરતાં જણાવ્યું કે બીલડીંગ પાછલ રૂ૧૩૦૦૦૦ નો અને શામગ્રી પાછલ રૂ૪૦૦૦૦ નો ખરચ થયો છે. જુદા જુદા ધણીઓએ નાણાની સારી રકમ ભરી છે, તેમાં શેઠ કાવસજી દાદાભાઇ દુબાશે રૂ૩૫૦૦૦ આપ્યા હતા.

બાઇ આવાબાઈ પીટીટવાળી પારસી છોકરીઓની ઓરફનેજ—ધી આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ પારસી ગરલસ ઓરફનેજ જે આપણા શેહેરનાં જાણીતાં સખી વજુદ બાનું બાઈ હમાબાઇ ફરામજી પીટીટની ઉદારતાથી હસતીમાં આવયું છે તેને ખુલું મેલવાની કીયા રોજ ૩ જે મહા ૬ ઠો યાને તા૦ ૧૩ મી મારચે વાંદરા ખાતે કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની કીયા કરવામાં આવી હતી, જેની આગેવાની દસતુર કૈકોબાદ અને નાયબ દસતુર મીનોચેહેરે લીધી હતી. આ પરમારથી ખાતું જે દીવસે ખુલ્લું મેલાયું તે દીવસે મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટની બાજ હોવાથી તે ધારમીક તક હાથ ધરી હતી. આ પ્રસંગે કાંઈ પણ ધામધુમ નહીં કરતાં સાધારણ જશનની કીયા કરવામાં આવી હતી. કમીટીને નેવુ બાળકીઓના સંબંધમાં અરજીઓ મળી હતી પણ શરૂઆતમાં પચાસ બાળકીઓથી આ ખાતાંની શરૂઆત કીધી છે અને સાતથી બાર વરસની અંદરની બાળકીઓને દાખલ કરશે. આ આરફનેજમાં નાવારસ પારસી બાળકીઓને રાખી મુફત ખાવા પીવા રેહેવાની સગવડ સાથ તેઓને સીખવી જુદા જુદા હુનરોની તાલીમ ૧૮ વરસની વયે પુગે ત્યાં સુધી આપવામાં આવશે. આ આરફનેજવાળુ મકાન ઘણુ આલીસાન છે. હેઠે જુદા જુદા કલાસો સીખવવા માટે કાડયા છે જયારે માલપર રેહેવાની ગોઠવણ કરેલી છે. આ ખાતાની સ્થાપના કરવા માટે સખીવજુદ બાઇજી હમાબાઇએ બાર લાખ રૂપયાની નાદર રકમ સખાવતમાં આપી હતી, જેની વીગત ય. સને ૧૨૭૮ ના ઝોરાસ્ત્રીયન કાલેંડરમાં સખાવતમાં છાપવામાં આવેલી છે. તેમજ એ રૂપ્યાબી એ વરસની સખાવતમાં ગણાઈ ચુકેલા હોવાથી આ વરસે ગણવામાં આવ્યા નથી.

મુંબઇમાં ખહીના રોગને લગતું ખુલ્લું મેલાયલું દવાખાનું—કીંગ જયોરજ ધી ફીફ્થ એનટી ટયુબરકયુલોસીસ લીંગ, મુંબઇમાં ખહીનો રોગ અટકાવવાને માટે સ્થાપવામાં આવી છે. એને લગતું પ્રીનસેસ સ્ટ્રીટપર એક દવાખાનું ઉઘાડવાની કીયા રોજ ૨૦ મો માહા ૬ ઠાને દીને તા૦ ૨૮ મી ફેબરવારીએ નામદાર ગવરનરે કરી હતી. એ લીગને મદદ તરીકે અતરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ રતન જમશેદજી તાતાએ પોતાની હમેશની ઉદારતા મુજબ રૂ૧૫૦૦૦૦ ની રકમ આપવા જણાવ્યું છે.

નવસારીના સુવાવડ ખાતાંનો પાયો નાંખવાની થયલી કીયા—નવસારી અને કલકતાના જાણીતા શેહેરી શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહેતાની સખાવતથી બાંધવામાં આવનારા ધી દોરાબજી નાનાભાઇ મેહેતા પારસી સુવાવડખાનાનો પાયો નાંખવાની કીયા રોજ ૨૩ મો માહા ૬ ઠાને દીને એક મેલાવડા સનમુખ માજી સુબા રા૦ બા૦ ખાસેરાવ જાદવના પ્રમુખપણા હેઠલ

કરવામાં આવી હતી. સરૂઆતમાં સુવાવડખાનાને લગતો રીપોરટ ડા૦ ફીરોજશાહ મંચેરજી મેહતાએ વાંચતા જણાવ્યું કે મરહુમ શેઠ દોરાબજી ના. મેહતાના ઉડમણામાં ભરાયલા ૩૭૮૭૬ માં ૩૭૦૦૦ ની રકમ શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહતાની તથા કુટુંબની હતી. એ રૂપયા પારસીઓના ઉપયોગ માટે વાપરવા ઠરાવવાથી પારસીઓ માટે એક સુવાવડખાનું સ્થાપવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું. એ સુવાવડખાનાની બીલડીંગ વગેરેનો સરવે ખરચ આપવા ઉપરાંત ત્રણ વરસ સુધી દર માસે ૩૨૫૦ આપવા શેઠ મેરવાનજીએ કબુલ્યું છે. કામચલાઉ સુવાવડખાનું તા૦ ૧૭ મી મે ૧૯૧૨ થી ચાલુ કરવામાં આવ્યું છે. દરેક પેસંટ દીઠ રૂપ્યા અઢીનો ખરચ થાય છે જ્યારે રૂપયા સવાની એવરેજ દરરોજની રીથી આવે છે. તેથી એનડાઉનમેંટ ફંડ મોટું કરવાની જરૂર છે. શરૂઆત ૬ બીછાનાની કરી છે છે આજ સુધી ૫૫ કેશો સારવાર હેઠળ હતા. વળી શેઠ મેહતાએ ૩૩૦૦૦ ના હથીયારો તથા પોતાની જમીનનો એક કડકો આપી ૩૩૦૦૦ ની બીજી વધુ જગા ખરીદી છે. એ પછી પ્રમુખે પાયો નાખવાની ક્રીયા કરવા બાદ શેઠ નાનાભાઇ મેહતા ૩૫૦૦૦૦ ના ખરચે આ મકાન બંધાવી આપે છે તે માટે એવણુની ઘટતા શબ્દોમાં તારીફ કરી ઉપકાર માની આવું સુવાવડખાનું સ્થાપવાથી પારસી કોમને ઘણો લાભ થશે વગેરે પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કીધું હતું. એ દીવસના બનાવની યાદમાં શેઠ મેરવાનજી મેહતાએ સુવાવડખાનામાં "ખાસેરાવ જાદવ બેડ" સથાપવા ૩૨૫૦૦ આપયા કે એનો લાભ ગરીબ બાઇઓને આપવો. સેવટે બાઇ રતનબાઇ મેરવાનજી મેહેતાએ પ્રમુખને સુખડના દાબરામાં ચાંદીનો લેલો સુકી ભેટ આપયો હતો. એ સુવાવડખાનાના પાયાના પથરમાં મુકેલા લેખની નકલ નીચે પ્રમાણે છે—"પાક દાદાર હોરમજદની મદદ હોજો. નવસારીમાં એક પારસી સુવાવડખાનાની જરૂર લાંબો વખત થયો માલમ પડતી હતી તે નવસારીના વતની કલકતેવાળા શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહેતાએ, પોતાના ભાઇ શેઠ દોરાબજી નાનાભાઈ મેહેતા જેઓ રોજ આશમાન, માહા આદર સને ૧૨૮૦ યઝદેજરદીને દીને નવસારી ખાતે બેહેસતનશીન થયા તેમનાં પુનને માટે આ મકાન બંધાવયું છે જેની પાયો નાખવાની ક્રીયા વડોદરા સંસથાનના નવસારીના માજી સુબા સાહેબ રાવબાહદુર ખાસેરાવ જાદવના મુબારક હાથે તા૦ ૩ જી મારચ ૧૯૧૩ ને વાર સોમ રોજ દેપદીન માહા શેહેરેવર સને ૧૨૮૨ યઝદેજરદીને રોજે સવારે ૧૦ કલાકે નવસારીનાં પ્રસીધ બાનુઓ અને ગ્રહસથોની હાજરીમાં થઇ છે."

બીલીમોરાની સ્કુલનો પાયો નાખવાની ક્રીયા—બીલીમોરાના જાણીતા શેહેરી અને વેપારી શેઠ મનચેરજી શાપુરજી ટાટા તથા શેઠ રતનજી શાપુરજી ટાટા તરફથી બીલીમોરા ખાતેની સકુલ માટે બાંધવામાં આવનારા મકાનનો પાયો નાંખવાની ક્રીયા નવસારીના સુબા મી૦ માણેકલાલ સાકરલાલ દેશાઇએ રોજ ૯ મો માહ ૮ માં ને દીને કીધી હતી. એ સકુલનું નામ મનચેરજી અને રતનજી ટાટા હાઇ સ્કુલ રાખવામાં આવશે. શેઠો ટાટા બીરાડરો તરફથી શેઠ પેસતનજી ટાટાએ સકુલને લગતી કેટલીક તવારીખ કહેતા જણાવયું કે શરૂઆતમાં મરહુમ શેઠ રૂશતમજી પેસતનજી બીલીમોરીઆએ પોતાના ખરચથી આ સકુલ ચાલુ કરવા પછી નામદાર માહારાજા તરફથી ગ્રાંટ મળી હતી. એ સકુલ "રૂ. પે. બીલીમોરીયા એ. વ. સ્કુલ" તરીકે ઓળખાતી હતી. ૧૮૯૩થી મરહુમ શેઠ રૂશતમજીનો સંબધ એ સ્કુલ સાથનો છુટો થયા પછી તમામ કારોબાર નામદાર માહારાજા તરફથી થાય છે. એ સ્કુલમાં ચોથા ધોરણ સુધી કેલવણી અપાતી હોવાથી વધુ અભ્યાસ માટે પીદ્યારથીઓને બહારગામ જવું પડતું અને ઘણાઓથી બની શકે તેમ ન હોવાથી એ સ્કુલને હાઇ સ્કુલમાં ફેરવવાની અરજ નામદાર માહારાજાને થઇ હતી. એ માટે મોટા મકાનની જરૂર જણાવવાથી ૩૪૦૦૦૦ ના ખરચે એક મકાન બાંધવાનું નકકી થયું હતું. નામદાર ગાયકવાડ સરકાર તરફથી અરધા ફાલાના રૂપયા મલશે જયારે અમો એ અરધા હીસાના ૩૨૦૦૦૦ ખુશીથી આપવા કબુલ્યા છે અને એ મકાન હમોએ હમારી દેખરેખ હેઠળ બાંધી આપવાનું કબુલ કીધું છે. વળી એ સકુલમાં પાંચમાં ધોરણની શરૂઆત આ વરસથી મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ ધનજીભાઈ ગબબાની સખાવત અને

નામદાર માહારાજાની મદદથી થઈ છે જયારે છઠ્ઠું અને સાતમું ધોરણ મકાન બંધાઈ તૈયાર થવે નામદાર માહારાજાની ઉદાર આસરાથી થશે એમ આશા રાખ્યે છીએ અને તે માટે અમોબી હમારી મદદ આપવા તૈયાર છઈએ. સેવટે જેઓએ આ કામમાં મદદ આપી હતી તેઓનો ઉપકાર માનયા બાદ પ્રમુખે પાયો નાંખવાની ક્રીયા કરવા પછી શેઠો ટાટા બીરાડરોની તથા શેઠ ગમબાની સખાવત માટે એવો સાહેબોની સ્તુતી કરી ઉપકાર માન્યો હતો અને જણાવ્યું કે શેઠો ટાટા જેવા જાહેર જુસ્સાના શેહેરીઓ ધરાવવા માટે બીલીમોરાએ મગરૂર થવું જોઇએ. એ બેઉ બીરાદરો પારસી કોમના છે જે કોમ પોતાની મહાન સખાવત માટે જાણીતી થયલી છે. બાળકોને મીઠાઇ વેંહચ્યા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

ડા૦ માસીના હાસપીટલનું ખોલું મેલાયલું નવું મકાન—ડા૦ હોરમજી માણેકજી માસીનાની હાસપીટલ જે કેટલાક વરસ સુધી ભાડેના મકાનમાં હતી, તેને માટે સાસુનવાળાઓનું લગભગ ત્રીશ હજાર ચોરસવાર જગા સાથ "સાં સુસી"વાળું બાદશાહી મકાન લગભગ પોણા બે લાખ રૂપ્યે ખરીદી અને તેમાં જરૂર જોગો ફેરફાર અરધા લાખ રૂપ્યાના ખરચે કરી હાસપીટલને લાયકનું બનાવવા પછી એ મકાન ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા એક દબદબા ભરીયા મેલાવડા સનમુખ રોજ ૨૨ મો માહ ૮ મા ને દીને કરવામાં આવી હતી. જશનની ક્રીયા સમસુલ ઓલમાં દસ્તુર દારાબ પેસોતન સંજાણાએ લગભગ ૨૦૦ મોબેદોની સાથ કરી હતી. એ પછી દસ્તુર દારાબજીએ વાયઝ કરતાં જણાવ્યું કે અંજુમને દાદાર હોરમઝદની ખુશનુદીમાં હાજતને લાયકનું મકાન મલ્યું તે માટે શુકર ગુજરીમાં આ જશન કરયું છે. દાદાર હોરમજે કહયું છે કે જે જરથોસ્તી ઇનિશાનને દુ:ખ દરદોમાંથી બચાવે તે ખરેખરો જરથોસ્તી છે અને તેમજ ડા૦ માસીનાની હાસપીટનું કામ કરનારા ગ્રહસ્થો કાંઈ પણ લાભ વગર એ કામ કરે છે. ડા૦ માસીનાએ પોતાની જરથોસ્તી હમદીન તરફની લાગણીને લીધે પોતાનીજ પુંજી પોતાના હમદીનોની તંદરોસ્તી બચાવવા માટે ખરચી છે અને આ ખાતાં સાથે ડા૦ માસીનાનું નામ સદાકાળ જોડાઈ રહેશે. તે માટે ડાકટર માસીનાને અને એ ખાતાનાં ટરસ્ટીઓને તેમજ આખી કોમને મુબારકબાદી આપું છું. દુ:ખીઓના દુ:ખ દરદ ટાળવાના ખરેખરા ઉપાયો ડા૦ માસીનાએ લીધા છે અને બીમારો તરફ કાળજી ધરાવી રાત દીવસ ખંતી તપાસ રાખે છે. જે સખાવત આ ખાતાં માટે થાય છે તે ડા૦ માસીનાની જીવતોડ મેહનતની કદરશનાશીમાં થાય છે અને ડા૦ માસીના કોમનો પૈસો એટલી કરકસરથી ખરચે છે કે એકબી રૂપ્યો ફોકટમાં જવા દેતા નથી. વગેરે લંબાન વીવેચન કરી ડા૦ માસીનાને લાંબી જીંદગી, પુરતું સુખ અને ફતેહ ઇચ્છી હતી. એ પછી કદમી ટોળાના વડા દસ્તુર દીનશાહ જીવણજી ધરડાએ ડા૦ માસીનાની તારીફમાં વીવેચન કરવા બાદ ડા૦ માસીનાએ એ દીને ફંડને લગભગ રૂપ્યા પંદર હજારની મલેલી મદદની વીગત જાહેર કીધી હતી. એ પછી ડા૦ માસીનાને દસ્તુર દારાબે તથા શેઠ પેસતનજી ન. પાવરીએ શાળો એનાયત કીધી હતી. એ બાદ હાસપીટલના એક ટરસ્ટી શેઠ જાહાંગીર બેરામજી મરઝબાને હાસપીટલને લગતું કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવ્યું કે ડા૦ માસીના તથા હાસપીટલ તરફ મારી લાગણી કોઇબી કરતાં ઓછી નથી. ફંડની કોટાઇને લીધે લાંબો વખત સુધી આવી સરસ ઇમારત અમો મેળવી શકયા નહી હતા. આ મકાન સાસુન–વાળાઓએ જમાના સુધી વાપરયું છે અને એમાં મરહુમ શેહેનશાહ એડવરડને મેજબાનીબી આપી હતી. ડા૦ માસીનાની વાખવાખી તેમજ ગરીબો પ્રત્યેની તેમની દીલસોજીને લીધે કંટરાકટરો શેઠો બી. જીવણજીની કંપનીએ કાંઇબી લીધા વગર આ મકાનને હાસપીટલને બરતું આરાસ્તા કીધું છે તથા શેઠ પેશતનજી ન. પાવરીએ પોતાની ગીરોથી રીફ્રેશમેન્ટ તથા લાઇટ વગેરે પુરું પાડયું છે તેમજ બીજા સાહેબોબી કરશે એમ હમારી ખાતરી છે. મોબેદ સાહેબોએબી આજની આશોદાદ લીધી નથી. ડા૦ માસીના પોતાના અનુભવનો લાભ પોતાના મદદનીશોને આપી તેમની પાસ ઉતમ રીતે કામ લઇ ખાંતા ઉપર દેખરેખ રાખે છે. એવણ સવારના સાત વાગેથી મોડી રાત સુધી જીવ

તોડ મેહનત કરે છે. દરદીઓને હાસપીટલમાં દાખલ કરી તેમની ગુજાસ મુજબ જે તેઓ આપેચ તે લેવામાં આવે છે. એનું ટ્રસ્ટડીડ કરવામાં આવ્યું છે અને સરવે નાણું ફંડમાં જાય છે. ફી વગેરેના મલી તેઓએ એક લાખ રૂપયાની રકમ ફંડમાં આપી હશે. ઘટતી કસરથી કારોબાર ચલાવવામાં આવે છે અને આ મકાન ખરીદવા માટે મોટી રકમ ખરચતાંબી નીભાવ ફંડ એક લાખ રૂપયા જેટલું થવા ગયું છે. ૮૦ થી ૧૦૦ દરદીઓની જોગવાઇ રાખેલી છે. આ ફંડ તેમજ ઇમારત બધું પારસીઓજ માટે છે જુદ્દીનો માટે પારસીઓની એક અરધીબી ખરચાઇ નથી. ડા૦ માસીનાં તરફ પરકોમનો એટલો બધો વીસવાસ છે કે એક યુરોપીયને રૂપયા દશ હજાર અને કેટલાક હીંદુઓએ રૂપયા બે હજાર આપયા હતા તેમાંથી એઓ માટે એક બલોક બાંધ્યો છે અને તેનો નીભાવ ફીમાંથીજ થશે. ડા૦ માસીના વીલાત સીધારતાં તેમના હાથ હેઠળ તાલીમ પામેલા ડાકટરો તેમજ સલાહકારી કમીટી કામ કરશે. એ પછી હાજર રહેલા રીફ્રેસમેન્ટ લઈ વીસરજન થયા હતા. ડા૦ હોરમજી માણેકજી માસીનાએ એક હાસપીટલ ૧૯૦૨માં એક ખાનગી નરસીંગ હોમ તરીકે ઉઘાડી હતી, પણ તેને જલડીથીજ સઘલી કોમો માટેની હાસપીટલમાં ફેરવી નાખી જેઓ ફી આપી શકે તેઓ પાસેથી લઇ બીજાઓને ધરમદા દાખલ કરવામાં આવે છે. ડા૦ માસીના આજ કેટલુંક થયું ઇનસાનજાત માટે જીવતોડ સેવા બજાવે છે અને પરમાણીકપણું તથા સખીપણું તેમણે દેખાડી આપયું છે તેથી તેમનું નામ મુંબઈની દરેક કોમમાં પ્યારૂં અને જાણીતું થઈ પડયું છે. ડા૦ માસીનાને મુંબઈની તેમજ બહાર દેશાવરોની હાસપીટલનો જે રીતનો અનુભવ છે તે અનુભવને આધારે આ નવી હાસપીટલને સરસ પાયા ઉપર મેલી છે. આ બધું મકાન ડા૦ માસીનાની ખંતીલી મેહેનતનું પરીણામ છે અને ડા૦ માસીનાએ હાસપીટલને ખોલવીને તેને આગળ વધારવા માટે પોતાની શકતી અને વખતનો ભાગ આપવા ઉપરાંત લગભગ એક લાખ રૂપયાની રકમબી આપી છે. ડા૦ માસીના પોતાની વેલાતની સફર દરમ્યાન હાસપીટલને લગતી સાંધબાલ ચલાવવામાં પોતાનો કીમતી વખત રોકે છે અને ગયા આગસ્ટ માસમાં લંડન ખાતે ભરાયલી ૧૭ મી મેડીકલ કોનગ્રેસની કાઊનસીલનાં એક સભાસદ તરીકે એવણ ત્યાંબી બીરાજયા હતા.

માહીમની નવી દરેહમેહર—મરહુમ શેઠ એદલજી રૂસતમજી સુનાવાલા તરફથી પોતાના મરહુમ ધણીઆણી બાઇ સુનાબાઇની નઇયતે માહીમ લેડી જમશેદજી રોડપર એક દરેમેહેર અને લગન નવજોત વગેરે શુભ પ્રસંગ માટે જે હોલ બાંધવામાં આવ્યો છે તે ખુલ્લો મુકવાની કીરયા રોજ ૧૭ મો માહા ૯ મા ને દીને એક મેલાવડા સનમુખ સવારે નવ વાગે કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં દરેહમેહરમાં બોય દીધા બાદ જશન કરવામાં આવયું હતું જેમાં મેબેદો સારી સંખયામાં હાજર થયા હતા. જશન પુરૂં થયા બાદ દરેહમેહેરના એક ટ્રસ્ટી ડા૦ ખરશેદજી નવરોજી સહીઆરે ભાષણ કરતાં જણાવયું કે આજના શુભ દીવસ સુનાવાળા કુટુંબમાં સોનેરી હરફમાં જળવાઇ રહેશે. કારણ કે આજ પા સદી થયાં એ કુટુંબનાં એક નેકબાત ગ્રહસથે પોતાનાં ધણીઆણીની નઇયતે આ દરેમેહેર બંધાવા કાઢી હતી. તે એડવોકેટ જેનરલ અને નામદાર જડજ સર દીનશા ધનજીભાઈ દાવરની પરવાનગીથી હાલમાં બાંધીને તઇયાર કરવામાં આવી છે. આ દરેમેહેર સાથ લગન નવજોત તેમજ બીજા શુભ પ્રસંગો માટે તેમજ બીજી કીરયા કામો માટે આ મકાન ખોલ્લું મુકાયું છે. મરહુમ શેઠ એદલજી સુનાવાલાએ પોતાનાં મોહરદારની સખાવતથી આ મકાન ખોલ્લું મુકયું છે, તેથી આજે એ બેઉ મરહુમ ધણી ધણીઆણીનાં રૂહો ખુશી થશે. આ શુભ કામ આજે પાર પડયું છે તે માટે ટ્રસટીઓ ખુશી થયા છે. ખુદાનું ચાહતું છે તો આ દરેહમેહેરને નામદાર કોરટની પરવાનગીથી એક આદરીયાનમાં ફેરવી નાંખવામાં આવશે. આ દરેહમેહેરનાં પંથકી તરીકે ટ્રસટીઓએ એરવદ શોરાબજી બેજનજી રાણજીની નીમણુંક કીધી છે. માહીમ વાસીઓને તેમજ બીજાઓ સરવે માટે આ મકાન ખોલ્લું છે. મરહુમ શેઠ સુનાવાલા કદમી હોવાથી અહીં એક હીદોરો કદમીઓ સારૂ પણ રાખ્યો છે. મરહુમ પોતે કદમી હોવા છતાં આ દરેહમેહેર શેહેનશાહી મોબેદોને ચલાવા

આપી છે. દરેક જણ આ દરેહમેહેરનો ઉપયોગ કરશે એવી આશા છે. બાદ મોબેદોને આશોદાદ આપી ચાંશણી કરી મીજલસ બરખાસત થઈ હતી. હાલમાં આ દરેહમેહેરના ટ્રસટીઓ તરીકે નીચલા ગ્રહસથો કામ બજાવે છે. શેઠ ફરામરોજ રૂસતમજી જેનરી, ડા૦ ખરશેદજી નવરોજી સહીઆર, શેઠ બમનજી એદલજી સુનાવાલા, શેઠ પેસતનજી ફરામજી સોનાવાલા અને શેઠ પીરોશા બમનજી સુનાવાલા.

યરોડા ખાતેની દીવાનશાળામાં બાઈ દીનબાઈ પીટીટવાલો પારસી દીવાનાઓ માટેનો વારડ—મરહુમ બાઇ સાહેબ દીનબાઇ નશરવાનજી પીટીટ તરફથી પારસી દીવાનાઓ માટે એક ખાસ અલાહેદો વારડ યરોડા ખાતે બાંધવા માટે નામદાર સરકારને રૂ૨૦૦૦૦ ની રકમ ઘણા વરસપર આપવામાં હતી, જે વ્યાજે વધી લગભગ રૂ૨૭૦૦૦ જેટલી થઈ હતી. તેમાંથી એક વારડ યરોડા ખાતે બાંધવામાં આવ્યો છે અને તે ગરીબ પારસી દરદીઓને ઘણો આશીરવાદ ભરેલો થઇ પડશે. એ વારડ બંધાઇ તયાર થવાથી કોલાબાની દીવાનશાળામાંથી પારસી દીવાનાઓને યરોડા ખાતેના બાઇ દીનબાઇ પીટીટવાળા નવા વારડમાં તા૦ ૪ થી જુન યાને રોજ ૨૬ મો માહ ૯ માને દીનથી હમેશ માટે લઈ જવામાં આવયા છે.

નવસારીની પારસી જનરલ હાસપીટલ—શ્રી રતનજી ફરામજી દાબુ નવસારી પારસી જનરલ હાસપીટલ અને એને લગતું બાઇ રતનબાઇ બરજોરજી પાલનજી મુલ્લા બીલડીંગ ખુલ્લી મુકવાની ક્રીયા રોજ ૧ લો માહ ૧૦ માને દીને વડોદરાના નામદાર દીવાન મી૦ બી. એલ. ગુપતા આઇ. સી. એસ. ના હાથે એક મોટા મેલાવડા સનમુખ થઇ હતી. શરૂઆતમાં હાસપીટલને લગતો રીપોરટ વાંચ્યો હતો, તેમાં જણાવ્યું હતું કે નવસારી તથા તેની આસપાસના ગામોમાં ઘણા ગરીબ અને નીરાધાર પારસી કુટુંબો વસે છે જેઓને ગંભીર પ્રકારની બીમારી વખતે ઘણીજ આપદા ખમવી પડે છે. નવસારીમાં લગભગ ૫ હજાર અને આસપાસ ગામ ગમેરના મલી લગભગ ૮ હજાર પારસીઓ છે. નવસારીમાં ૨ હજાર ઘરો છે. નવસારીના કેટલાક ગ્રહસથોની સહી સાથે મરહુમ સખી વજુદ શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુનાં સાહેબજાદાઓ ઉપર એક વીનંતી પત્ર તારીખ ૨-૧૧-૧૨ ના રોજે લખવામાં આવતાં તે સાહેબોએ કેટલીક શરતો સાથે દર સાલ રૂ૧૦૦૦ ઉતપન થાય એવી આશરે રૂ૨૫૦૦૦ ની જમીન પારસી જનરલ હાસપીટલ સ્થાપવા સારૂ ધરમાદા આપવા જણાવી તેનું ટ્રસટડીડ પણ પાકું કરી આપવા કબુલ કરવાથી અને શ્રીમંત શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતાએ ઉદાર મદદ કરવા કબુલવાથી એ ખાતાંની ફંડની જામીનગીરી મળી. તા૦ ૨૨ મી મારચ ૧૯૧૩ ના રોજે એક સભા બોલાવવામાં આવી ને કેટલાક ગ્રહસથોની કમીટી નેમવામાં આવી હતી. આ ઉપયોગી ખાતાંની હાજત વીશે ડા૦ ખરશેદજી નવરોજજી સહીયારની ખાતરી થવાથી તેઓએ મુંબઇમાં નાણાંની મદદ ભેગી કરી અને દર સાલ મદદ ચાલુ રાખતાં રહે એવી ગોઠવણ કરી. હાલમાં માત્ર ૭ બીછાનાની સગવડવાળી હાસપીટલ સ્થાપતાં નરસ, વોરડ બોય, નોકર ચાકર, ખાધ ખોરાકી વીગેરેનો વારસીક ખરચ રૂ૪૦૦૦ ગણવામાં આવયો છે. વળી વાઢકાપના બીકટ પ્રસંગે મુંબઇના મોટા ડાકટરોએ કાંઇપણ ફી લીધા શીવાય અત્રે આવી મદદ આપવા બીનહાંસલે કબુલાત આપી છે. તા૦ ૧૭ મી એપ્રીલ ૧૯૧૩ ના રોજે કમીટી ભેગી મળી હાસપીટલની નેમ, તેના કાયદા કાનુનો વગેરે ઘડી તઈયાર કરયા છે અને હાસપીટલનો તમામ વહીવટ અત્રેના ડા૦ સોરાબજી આદરજી પાતરાવાળા કમીટીની સલાહથી ચલાવશે. સખાવત એ પારસી કોમનો મુદરા લેખ છે. દુખી દરદીઓને રાહત આપવી એના જેવું બીજું પુન્ય નથી તેથી આ ખાતાને મદદ કરશો એવી અરજ છે. વાઢાડકાપ કરવા માટે હવે પછી એક સરજીકલ થીએટર જોગવાઇ થતાં ઉભું કરવામાં આવશે. શેઠો અરદેશર અને દારાબશાહ બમનજી દુબાશે પોતાના મરહુમ માત પીતાના પુણ માટે એક બેડ નીભાવવા કબુલ્યું છે તેમજ શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મ. કામા અને બીજા કેટલાક ગ્રહસ્થોએ નાણાંની મદદ કીધી છે તે માટે સરવેનો આભાર માન્યે છીએ. ઉપલો રીપોરટ વંચાયા બાદ "બાઇ રતનબાઈ બરજોરજી પાલનજી મુલ્લા બીલડીંગ " એ હાસપીટલ માટે કેવી રીતે અરપણ કરવામાં

આવી તેને લગતી લંબાણ વીગત આપતા જણાવ્યું કે આ બીલડીંગનો પાયો ગયા નવેમબરમાં તેના માલેકે પોતાના વસવાટ માટે એક બંગલા તરીકે નાખ્યો હતો. તે પછી એના માલેકે ચોકસ સરતોએ હાસપીટલને ભેટ આપવાની ખાહેશ જણાવવાથી એવોની ઉદાર માંગણી કબુલ રાખી હતી. આ મકાનનું હવે પછી ટ્રસ્ટડીડ કરવામાં આવશે. આ તમામ જગા લગભગ રાા વીગાં જેટલી છે. એ જગા વેચાતી લેવા તેમજ અમલો બાંધવા પાછળ મલી લગભગ રૂ૨૦૦૦૦ જેટલો ખરચ એના માલેકને થયો છે. હવે પછી બીજા જુદા જુદા વારડો સખી ગ્રહસ્થો બંધાવી આપશે એવી આશા છે. આ હાસપીટલમાં જોઈતા વાસણ ફરનીચર વગેરે માલેકે પોતાના ખરચે બધું આપયું છે. એ પછી પ્રમુખ દીવાન સાહેબે આ હાસપીતલ તથા બીલડીંગ ખુલ્લા મેલાયલા જાહેર કરી ભાષાણ કરતાં જણાવયું કે આવા ખાતાની જરૂર છે અને આ કામ માટે આપેલા ઉદાર ફાલા તથા મદદ માટે તેઓની સ્તુતી કરવા બાદ નવસારીના સુબા મી૦ માણેકલાલ દેશાઈએ શેઠો દાબુ બીરાદરો, તથા શેઠ રતન તાતા અને બીલડીંગ બક્ષેશ કરનારનો ઉપકાર માન્યો હતો. એવોએ આ ખાતાંને મદદ કરવા જણાવવાથી તેજ વખતે મેલાવડામાં લગભગ રૂ૨૫૭૦૦ ભરાયલા જાહેર કીધા હતા, તેમાં મરહુમ શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુના સાહેબજાદાઓએ નીચલા ચાર બીછાના માટે આપ્યા, તેમાં નામદાર દીવાન સાહેબની યાદગારીમાં એક બીછાના માટે રૂ૩૦૦૦, માજી સુબા લક્ષમણ જગંનાથને નામનું બેડ રાખાવા માટે રૂ૩૦૦૦, પોતાનાં માતાજી આવાંબાઈનાં પુન માટે એક બેડ રાખવા રૂ૩૦૦૦ અને ચોહું બેડ રાખવા માટે રૂ૩૦૦૦ મલી કુલે રૂ૧૨૦૦૦. શેઠ સોરાબજી નવરોજજી તંબોલીએ પોતાના બાવાજીને નામનું એક બીછાનું રાખવા માટે રૂ૩૦૦૦, શેઠ એદલજી રૂસતમજી ફનીબંદાએ પોતાનાં માતા તથા પીતાજીની યાદગારીમાં એક બીછાનું રાખવા માટે રૂ૩૦૦૦, શેઠો મનચેરજી તથા રતનજી શાપુરજી તાતાએ એક બીછાના માટે રૂ૩૦૦૦, શેઠ ખુરશેદજી બેહેરામજી સહીયારે એક બીછાના માટે રૂ૩૦૦૦, શેઠ એદલજી મુલ્લાંએ રૂ૧૦૦૦ અને શેઠ કાવસજી રૂસતમજી બોવારીવાળાના છોકરા શેઠ ફરામજીએ રૂ૭૦૦ આપયા હતા. એ પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

કવેતા ખાતે ખુલ્લી મેલાયલી ટેનીસ કોરટ—ધી યંગમેનસ ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનને લગતી ટેનીસ કોરટ ખુલ્લી મેલવાની ક્રીયા તા૦ ૨૯ મી જુને યાને રોજ ૨૧ મો માહ ૧૦ માને દીને એક મેલાવડા સનમુખ થઈ હતી. શરૂઆતમાં ટેનીશ અને બેડમીંગટનની રમતો કરવા પછી ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઈ. ઈ. એ કવેટાના રહીશો માટે અંજુમનની જગા ઉપર ટેનીસ કોરટ બનાવી આપી તે માટે ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનના પ્રમુખ શેઠ કાવશજી એચ. જે. રૂસતમજીએ ઉપકાર માની જણાવ્યું કે હમેશા એવીજ રીતે ઉદાર મદદ આપતા રહેશો. ખા૦ બા૦ બરજોરજીએ પોતાને આપેલા માન માટે સરવેના ઉપકાર માની પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરવા પછી રીફ્રેશમેન્ટ લઈ સરવે વીદાય થયા હતા.

ભરૂચની સીવીલ હાસપીટલમાં પારસીઓ માટે બાંધવામાં આવેલો વોરડ—ભરૂચની ધી સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઈ સીવીલ હોસપીટલનાં કમપાઉન્ડમાં પારસીઓ માટે એલાહેદો વોરડ ભરૂચના જાણીતા શેહેરી શેઠ મનચેરશા સોરાબજી વખારીયાએ પોતાના મરહુમ પીતાજી શેઠ સોરાબજી હોરમસજી વખારીયાની નામે બાંધી આપ્યો છે તે ખુલ્લો મુકાઈ ગયા જુલાઈ માસથી ચાલુ થયો છે, અને તેનો જરથોસતીઓએ સારો લાભ લેવા માંડયો છે. પારસીઓ હોસપીટલમાં દવા દારૂ કરવા રહેછે તેમની ઘટતી રીતે સગવડ સાચવવામાં આવે છે. વોરડમાં મરદ અને બાનુંઓ માટે એલાહેદી ગોઠવણ રાખી છે. બાવરચીખાનાની પણ સગવડ એલાહેદી રાખેલી છે. વારડમાં બે જુદા ઓરડા છે તેમાં દરેક ઓરડામાં બે માણસોની સગવડ રાખેલી છે.

ખેતવાડીની બાલીવાલાની વાડીમાંથી બાંધવામાં આવનારી ચાલી—ખેતવાડીની બાલીવાલાની વાડીનું ઈમપુરવમેંટ ટ્રસ્ટે લેઈ તેના આપેલા રૂ૨૭૦૦૦ માંથી તારદેવ ગરીબ પારસીઓ માટે સસ્તાં ભાડાંની એક ચાલી બાંધવાની પરવાનગી મેળવવા હાઈ કોરટને અરજ કર-

વાથી આની તપાસ નામદાર સર દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવર સનમુખ નીકળી હતી. આ રકમમાંથી ઇનડસત્રીયલ હોમ, અથવા વાડી યાને હોલ બાંધવા વીગેરે પ્રથમ યોજનાઓ કરી હતી. નામદાર જજે ગરીબ પારસીઓ માટે ચાલી બાંધવા બહાલી- આપી હતી. મકાન માટે જમીનનો ખરચ ૩૬૭૫૦ થશે અને બાકીના રૂપીઆમાંથી તે ઉપર મકાન બાંધશે. બાકીની રકમ બાંધકામાં માટે પુરતી ન થાય તો વધુનો ખરચ ત્રસ્ટીઓએ પોતાની ગીરેથી કરવાની જામીનગીરી આપી હતી. મકાન પાછળ મરામત માટેના ખરચ નીકલે એટલી રકમ આવે તેમ ભાડું લેવા કોરટે ફરમાવ્યું હતું.

લાહોરની દરેહમેહર—લાહોર ખાતે ગયે સાલ એક કામ ચલાઉ બીજી નવી દરેમેહર લાહોરની જરથોસતી મંડળી તરફથી ઉભી કરવામાં આવી હતી, પણ ત્યાં ઘણા વરસોથી શેઠ અરદેશર બે. લીંબુવાલાની દરેહમેહર હોવાથી એ નવી દરેહમેહર તા૦ ૩૦ મી સપટેમબર ૧૯૧૩ થી બંધ કરવામાં આવી છે અને શેઠ કુપરે પોતાની દરેહમેહર અંજુમનને સાત ત્રસ્ટીઓ નેમી આપી દીધી છે. તા૦ ૩૦ મી મારચે શેઠ કુપરે દરેહમેહર આપી દેવાનું સેનટનું નકી કરવાથી એ દીને શેઠ કુપરને માનપત્ર ભેટ આપી ચાંદીનું કાસકેટ તથા ટીસેટ ભેટ આપ્યા હતા.

શેઠ માણેકજી નશરવાનજી પીટીટવાલી ધરમડા ડીસપેનસરી—મરહુમ શેઠ માણેકજી નશરવાનજી પીટીટને નામે ચાલતી ધરમાદા ડીસપેનસરી જે અગાઉ માંડવી ઉપર ચકલા સ્ત્રીટમાં આવેલી હતી, તેને ગઈ તા૦ ૧ લી ઓકટોબરથી ગ્રાંટરોડ બાલારામ સ્ત્રીટમાં આવેલી મરહુમ બાઈ દીનબાઇ નશરવાનજી પીટીટની ગરીબ પારસીઓ માટેની ચાલીમાં ગ્રાંટ રોડ લતા ઉપર વસતા ગરીબ જરથોસ્તીઓને ખાસ લાભ મળી શકે તે માટે લઈ જવામાં આવી છે. જુના ઠેકાણાપર પારસીઓની વસ્તી કમી થઈ ગઇ છે, અને ઘણાં જુજ જરથોસતીઓ એ ડીસપેનસરીનો લાભ લે છે, તે ધયાનમાં લઈ બાઇ હમાબાઈ દીનશાહ પીટીટે આ પ્રમાણે ગોઠવણ કરી છે જે ગ્રાંટ રોડ ઉપર વધતી જતી જરથોસ્તીઓની વસ્તી તરફ જોતાં બહુ આવકારદાયક થઇ પડશે.

ખેતાબો.

રાજ કરતી કોમના નવા વરસની ખુશાલીમાં વેંહેંચાયલા ખેતાબોમાં પારસીઓમાં ખાન બહાદુરનો ખેતાબ ભરૂચના રીટાયરડ ડેપ્યુટી કલેકટર શેઠ સોરાબશાહ હોરમસજી, સુરતવાળા શેઠ જેહાંગીર એદલજી મોદી, અને કરાંચીવાળા શેઠ નાનાભાઇ ચાનજીભાઇને એનાયત કીધો હતો.

ખાન સાહેબનો ખેતાબ કચ્છની પોલીટીકલ એજંટની ઓફીસના માજી સુપ્રીનટેનડંટ શેઠ પાલનજી બેજનજી, મુંબઇના પહેલી કાડના સબ એસીસટંટ સરજયન શેઠ કુવરજી રૂસતમજી અવાસી, બરવાનીના ચીફ જુડીશીયલ ઓફીસર શેઠ મેહેરજી હોરમસજી બેરવાળા અને વંડાદરાના પોરટ માસતર શેઠ હોરમસજી બેરામશાહ વકીલને એનાયત કીધો હતો.

નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાની સાલગ્રેહ તા૦ ૩ જી જુને પડી તેની ખુશાલીમાં અપાયલા ખેતાબોમાં નીચલા પારસીઓને મલ્યા હતા.

ઇમપીરીયલ સરવીસ ઓરડર બંગાળની સરકારના નાણાખાતાંના રેજીસ્ત્રાર શેઠ એમ. ઉનવાળાને મલ્યો હતો.

કયસરે હીંદનો રૂપાનો ચાંદ મુંબઇનાં જંગલ ખાતાંના અમલદાર શેઠ આર. એન. માદનને તથા મુંબઈની મયુનીસીપાલીટીના ડેપ્યુટી અકાઉનટંટ શેઠ એમ. સી. તાલીઆરખાનને એનાયત કીધો હતો.

ખાન બહાદુરનો ખેતાબ મુંબઈ ઈલાકાના સીનીયર મદદનીશ સરજયન બેરામજી હોરમસજી નાણાવટી અને આકોલાના વંગારાના મદદનીશ કમીશનર ડા૦ શોરાબજી સાપુરજીને એનાયત કીધો હતો

ખાનસાહેબનો ખેતાબ અમદાવાદની વડી તુરંગના પહેલી પંકતીના જેલર શેઠ નશરવાનજી રૂસતમજી વાછા, શેઠ અરદેશર ખરશેદજી દોટીવાળા, સુપરવાઇઝર (મુંબઇ ઇલાકો), બેલગામવાળા શેઠ અરદેશર નવરોજી કેકોબાદ, પાલનપુર એજંસીના ડેપ્યુટી મદદનીશ પોલીટીકલ એજંટ શેઠ ફરામરોજ શોરાબજી માસતર, જલંદર કેનટોનમેંટવાળા શેઠ કુંવરજી ખરશેદજી મહેતા અને હાઉરાના પોસ્ટ માસ્તર શેઠ બરજોરજી એજનજી ગરીબાને એનાયત કીધો હતો.

મુંબઈની પોલીસ કોરટના રીટાયરડ થયલા મેજીસ્તરેટ ખા૦ બા૦ ફીરોઝ હોશંગ દસ્તુરની વફાદારી અને ફીદાગીરીભરી સેવાની કડર નામદાર સરકારે કરીને એક ખાસ ઠરાવ ગયા મે માસમાં બહાર પાડી ખા૦ બા૦ ફીરોઝ દસતુરને દખણના પેહલા કલાસના સરદાર બનાવ્યા હતા.

ઓધા—નેમણુંક—વગેરે.

નામદાર વાઇસરાયની વડી ધારાસભાના નવા સભાસદ તરીકે અમદાવાડવાળા સરદાર ખા૦ બા૦ રૂસતમજી જહાંગીર વકીલ નેમાયા હતા.

મુંબઇના નામદાર ગવરનરની ધારા સભાના નવા સભાસદો તરીકે સર ફીરોજશાહ મેરવાનજી મેહતા મુંબઈની મ્યુનીસીપાલ તરફથી, અને સર જમશેદજી જીજીભાઇ પાંચમા બેરોનેટ, પુણાવાળા શેઠ નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાળા એલ. એલ. બી. અને કરાંચીવાળા શેઠ જેહાંગીર હોરમસજી કોઠારીને નામદાર સરકાર તરફથી નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ પેસોતનજી રતનજી ફ. દામુ વડોદરાની ધારા સભાના મેમબર નેમાયા હતા.

શમસુલ ઓલમા એરવદ જીવનજી જમશેદજી મોદી બી. એ. ને જરમનીની હાઇડલબરગ યુનીવરસીટીએ ડાકટર ઓફ ફીલોસોફીનો ડીપલોમા એનાયત કીધો હતો. એ માટે એનથરોપોલોજીકલ સોસાયટીની તા૦ ૨૯ મી જાનેવારીએ મલેલી સભામાં નીચલો ઠરાવ કરયો હતો:—એરવદ જીવનજી આ સોસાયટીના સેકરેટરી તરીકે તેમજ ધારમીક ફાઇલો લોજીકલ અને એનથરોપોલોજીકલના અભયાસ અને શોધખોળના કારણે વરસો સુધી જે કીંમતી અને ઉપયોગી સેવા બજાવે છે તેમને હીડલબરગની યુનીવરસીટીએ પી. એચ. ડી. ની ડીગરી એનાયત કરી છે તેની ખુશાલીની નોંધ લે છે અને તેમને મળેલાં આ માન માટે મુબારકબાદી આપી દુવા ચાહે છે કે તેવણ પોતાની વીદયાઅભયાસની જીંદગી આગળ વધારતા લાંબી જીંદગી ભોગવે. એ મુજબ મુંબઇની પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટીઓની ગયા જાનેવારીમાં મલેલી સભામાં એરવદ જીવણજીને મુબારકબાદી આપી આ માન પંચાયતના સેકરેટરી દાખલના તેવણના ઓહ્દા દરમ્યાન મલ્યું તે માટે સંતોષ જાહેર કીધો હતો. વળી ભરૂચની પારસી પંચાયતેબી મુબારકબાદીનો પત્ર લખ્યો હતો.

શેઠ નાનાભાઇ અરદેશર ફ. મુસને એડીનબરોની યુનીવરસીટીએ ડાકટર ઓફ સાયનસની ડીગરી એનાયત કીધી હતી.

સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાને હીંદી નાણાં સંબંધી કારોબાર અને ગોઠવણોના સંબંધમાં તપાસ કરવાને નેમાયલા પાદશાહી કમીશનમાં મેમબર તરીકે નેમયાથી એવણ ઇંગલંડ ગયા હતા.

શેઠ સોરાબજી જમશેદજી વાચ્છા નામદાર નીઝામ સરકારના સીકંદરાબાદના સીનયર રેવન્યુ કમીશનર નેમાયા હતા.

શેઠ એન. જે. વાડયા આકલકોટના પોલીટીકલ એજંટ નેમાયા હતા.

શેઠ દોરાબજી દાદાભાઇ ભાભા પાલણપુરના કામચલાઉ ડેપ્યુટી આસીસટંટ પોલીટીકલ એજંટ નેમાયા હતા.

શેઠ ફરામજી જાહાંગીર ડો. કરાકા મુંબઇમાં ઇમપરીયલ કસતમસ ખાતામાં નેમાયા હતા.

શેઠ માણેકશાહ કાવશજી ગજડર મુંબઇ સરકારના મેહેસુલી અને નાણા ખાતાંના જુનીયર આસીસટંટ સેકરેટરી નેમાયા હતા.

શેઠ જમશેદજી નવરોજી નગરવાલા દક્ષીણ વીભાગના કમીશનરના આસીસટંટ નેમાયાં હતા.

શેઠ પીરોશાહ રતનજી કાપડયા મધ્ય વીભાગના રેવીન્યુ કમીશનરના આસીટંટ નેમાયા હતા.

શેઠ શાપુરજી નશરવાનજી રતનાગર મધ્ય વીભાગના જંગલખાતાના પ્રોબેશનરી એક્ષત્રા આસીસટંટ કનઝરવેટર નેમાયા હતા.

શેઠ સોરાબ માણેકશાહ ભરૂચા મુંબઈ સરકારના ઓરીયંટલ ત્રાનસલેટર અને મુલકી તથા લશકરી પરીક્ષાની કમીટીના શેકરેટરી નેમાયા હતા.

શેઠ રૂસતમજી હોરમજી માદન ગાયકવાડ રાજ્યના જંગલખાતાના કનઝરવેટર નેમાયા હતા.

શેઠ દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં ત્રીબયુલ ઓફ અપીલના કામચલાઉ પ્રેસીડંટ નેમાયા હતા.

શેઠ રૂશતમ એન. કોયાજી મુંબઈની મ્યુનીસીપલના રીફંડ તથા ઓડીટ ખાતાના વડા નેમાયા હતા.

શેઠ જમશેદજી બેજનજી વાછા મુંબઇનાં કામચલાઉ ઇનકમટેક્ષ કલેકટર નેમાયા હતા.

શેઠ સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીયા મુંબઈની સ્મોલ કોઝીઝ કોરટના કામચલાઉ ત્રીજા જડજ અને શેઠ માણેકજી દોરાબજી કાંગા એજ કોરટના કામચલાઉ પાંચમાં જડજ નેમાયા હતા.

શેઠ માણેકશાહ કેખશરૂ નાદીરશાહ થાણાના ઇનસપેકટીંગ સબ જડજ નેમાયા હતા.

મુંબઈના ઓનરરી પ્રેસીડનસી મેજીસ્ત્રેટ તરીકે પારસીઓમાં સર જમશેદજી જીજીભાઈ, ખા૰ બા૰ જમશેદજી રૂશતમજી દેશાઇ, ડા૰ નાનાભાઇ નવરોજી કાતરક, ડા૰ રૂશતમજી નાનાભાઈ રાણીના, ડા૰ શયાવક્ષ સોરાબજી બાટલીવાળા, ડા૰ અરદેશર દાદાભાઈ મોદી, શેઠ બેરામજી નવરોજી ગામડયા, શેઠ બેરામજી રૂશતમજી બે. જીજીભાઇ, શેઠ ધનજીભાઈ બમનજી પીટીટ, શેઠ ફરદુનજી જમશેદજી પારખ, શેઠ ફરદુનજી મેરવાનજી બનાજી, શેઠ ફરામજી દોરાબજી ફરાંમજી પાંડે, શેઠ ફરામરોઝ રૂસતમજી જોશી, શેઠ હોરમસજી લીમજીભાઇ બાટલીવાળા, શેઠ હોરમસજી મનચેરજી કામા, શેઠ જેહાંગીર એદલજી દાવર, શેઠ જેહાંગીર રતનજી દુબાશ, શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી, શેઠ જમશેદજી માણેકજી ફરામજી પટેલ, શેઠ નશરવાનજી નવરોજી વાહડીઆ, શેઠ નવરોજી સોરાબજી બંગાળી, શેઠ પેશતનજી નશરવાનજી વાહડીઆ, શેઠ ફીરોઝશાહ બમનજી જીજીભાઇ દાદાભાઇ, શેઠ ફીરોઝશાહ બી. આર. મોદી, શેઠ રૂસતમજી સોરાબજી પાઉંવાલા, શેઠ શાવકશાહ રતનજી બમનજી, શેઠ ફીરોઝ ખરશેદજી શેઠના અને શેઠ સોરાબજી એદલજી વારડન નેમાયા હતા.

ખા૰ બા૰ સરદાર રૂસતમજી જહાંગીર વકીલ અમદાવાદ જીલ્લાના, ખા૰ બા૰ સોરાબશાહ હોરમસજી, શેઠો જહાંગીર દીનશાહ દલાલ અને શેઠ સોરાબજી ફરામજી કાપડીઆ ભરૂચ જીલ્લાના, સરદાર બહમનજી અરદેશર દલાલ અને શેઠ મેરવાનજી હીરજીભાઇ કોઠાવાળા પંચમહાલના, ખા૰ બા૰ બમનજી એદલજી મોદી સુરતના, શેઠ બેહેરામજી જેહાંગીરજી તારાપોરવાળા, શેઠ બાપુજી કા. દીવેચા અને શેઠ મેરવાનજી નવરોજજી આંટીયા થાણાના, શેઠ એરચશાહ ફરામજી શેઠના સોલાપુરના, શેઠ સી. એચ. ડરાઇવર બેલગાંમના, શેઠ કુંવરજી દારાશાહ દલાલ ખેડાના, શેઠ દારાબશાહ એદલજી નગરવાળા અહમદનગરના, મેજર ખા૰ બા૰ દીનશાહ ડોસાભાઇ ખંબાતા પુનાના, શેઠ ધનજીશાહ બહમનજી કુપર સતારાના, શેઠ જમશેદજી ફરામજી ખરાસ પંચગનીના, શેઠ અરદેશર નવરોજી અને શેઠ જહાંગીર નવરોજજી આંટીયા બેલગામના ઓનરરી મેજીસ્ત્રેટ નેમાયા હતા.

નવા જસટીસ ઓફ ધી પીસ યાને સુલેહના અમલદારો તરીકે ડા૰ જમશેદજી નશરવાનજી બહાદુરજી, ડા૰ એદલજી માણેકજી મોદી, શેઠ ફીરોઝ બેરામજી મલબારી બેરીસ્ટર અને શેઠ ફીરોઝશાહ બમનજી પીટીટ ચુંટી કઢાયા હતા.

મુંબઇની પારસી ચીફ મેત્રીમોનીઅલ કોરટના ડેલીગેટો તરીકે શેઠો હોરમજી મંચેરજી કામા અને ફીરોઝશાહ બરજોરજી આર. મોદી, જ્યારે સુરતની કોરટના ડેલીગેટો તરીકે શેઠો અરદેશર રૂશતમજી દલાલ અને દોરાબજી ભીખાજી રબાડી નેમાયા હતા.

શેઠ માણેકશાહ સોરાબજી કોમીસરીએટ તવારીખ અને પોલીટીકલ ઇકોનોમીના, શેઠ નાદરશાહ દોરાબજી માનોચેરહોમજી ફારસીના અને શેઠ પીરોશાહ બેજનજી વાછા લોજીક અને ઇંગ્રેજીના અમદાવાદની ગુજરાત કોલેજના પ્રોફેસરો તરીકે નેમાયા હતા.

શેઠો કેકોબાદ બીખાજી દસ્તુર તથા રૂસતમજી ખરશેદજી તારાચંદ બેરીસ્ટર, સરકારી લો સ્કુલના લોના પ્રોફેસર નેમાયા હતા.

શેઠ દીનશાહ દોરાબજી કાપડયા એલફીનસ્ટન કોલેજના મેથેમેટીકસના પ્રોફેસર નેમાયા હતા.

યુનીવરસીટીની તબીબી ફેકલતીના ડીન તરીકે ડા૦ ટેમુલજી બીખાજી નરીમાન અને સીનડીક તરીકે ડા૦ એન. એફ. સરવેયર, કાયદાની ફેકલતીના ડીન તથા સીનડીક તરીકે ઓ૦ સર ફીરોઝશાહ મેરવાનજી મહેતા અને એનજીનીયરીંગની ફેકલટીના સીનડીક તરીકે ડા૦ નાનાભાઈ અરદેશર મુસ નેમાયા હતા.

શેઠ માણેકશાહ હોરમસજી દાદાચાંનજીને વિલાયતની ઇનસ્ટીટયુટ ઓફ કોમરસે પોતાની ઇનસ્ટીટયુટના ફેલો ચુંટી કાઢી એવણને પહેલા વર્ગની ટીચર્સ ડીપલોમા એનાયત કીધો હતો. વળી શેઠ માણેકશાને લંડનની લીગ ઓફ ધી હેલ્પીંગ હેન્ડે હીંદુસ્તાનના મેમ્બર તરીકેની નેમણુક કરી હતી.

શેઠ બમનશાહ દી. મોવરાવાળા વેલાતની કોરપોરેશન ઓફ એકાઉનટનસીના ફેલો નેમાયા હતા.

શેઠો જમશેદ અને સોરાબ બાટલીબોઇ લંડનની ઇનકોરપોરેટેડ એકાઉનટનટસની સોસાયટીના ફેલોઝ નેમાયા હતા.

આંખના ડોકટર કે. એસ. ધાસવાળા લંડનની ઓફથેલમોલોજીકલ સોસાઇટી ઓફ યુનાઇટેડ કીંગડમના સભાસદ નેમાયા હતા.

શેઠ નાનાભાઇ રૂશતમજી શેઠના કલ્યાણીવાળા, એલ. સી. ઇ. અમેરીકન ઇનસટીટયુટ ઓફ માઇનીંગ એનજીનીયરના મેમ્બર નેમાયા હતા.

શેઠ અરદેશર ડોશાભાઇ વાડયા અમેરીકાના સોસાયટી ઓફ એનજીનીયરના મેમ્બર નેમાયા હતા.

સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી લંડનના ઇનસટીટયુટ ઓફ જરનાલીસ્ટસના મેમ્બર અને લંડન ખાતે હીંદી વીદયારથીઓના લાભ માટે નેમાયલી કમીટીના વાઇસ ચેરમેન નેમાયા હતા.

સીંધ વોલનટયર રાઇફલસવાળા લેફટનંટ જેહાંગીર હોરમસજી કોઠારીને કેપટનની ઓનરરી પદવી આપવામાં આવી હતી.

ઇનડીયન મેડીકલ સરવીસવાળા લેફટનંટ ફીરોજશાહ બેરામજી ભરૂચાને કેપટનની પદવીએ ચડાવ્યા હતા.

ડા૦ જેહાંગીર કેખશરૂ નરીમાનને મદરાસ એંડ સધરન મરાઠા રેલવે રાઇફલસની બીજી બટાલીયનમાં સરજયન લફટનંટની પદવી આપવામાં આવી હતી.

ડા૦ સોરાબ ધનજીભાઇ રતનાગરને હીંદી તબીબી નોકરીમાં લફટનંટ તરીકે પ્રોબેશનપર અને ડાકટરો જામાસપજી ખરશેદજી ભરૂચા તથા હીરાજી જહાંગીર માણેકજી ખરશેદજીને લફટનંટ તરીકે મુકરર કીધા હતા.

ડા૦ કે. એમ. દુબાશ, ડા૦ એન. એચ. ચોકસી, ડા૦ સોરાબ કે. નરીમાન અને ડા૦ ટેમુલજી બીખાજી નરીમાન મેડીકલ કાઉનસીલના મેમબર નેમાયા હતા.

કેપટન બી. બી. પેમાસ્તર મુંબઇ સરકારના સરજયન જેનરલનાં અંગત મદદનીસ નેમાયા હતા.

ડા૦ સોરાબ ડી. બીલીમોરીયાને ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના ફેલો તથા સર જે. જે. હોસપીટલનાં શીનીઅર સરજયનના કલીનીકલ રેજીસ્ત્રાર નેમયા હતા.

ડા૦ દીનશાહ બમનજી માસતર દીવાનાને લગતી તપાસ કરવા માટે તબીબી અમલદાર નેમાયા હતા.

લેફટનંટ કરનલ હોરમજી એદલજી બનાતવાલા મધ્ય પ્રાંતની હાસપીટલોના ઈનિસપેકટર જેનરલ નેમાયા હતા.

શેઠ ફરામજી બરજોરજી ગારડા બાલાસીનોર સ્ટેટના એડમીનીસ્ટ્રેટર નેમાયા હતા.

શેઠ નસરવાનજી બેજનજી ડમરી રેવાકાંઠા એજનસીમાં આવેલા લુણાવાડા સ્ટેટના દીવાન નેમાયા હતા.

શેઠ જાહાંગીરજી એદલજી મોદી છોટા ઉદેપુર રાજ્યના દીવાન નેમાયા હતા.

શેઠ ટેમુરસ સોરાબજી ચીનાઈ નામદાર નીઝામ સરકારના મેડક જીલ્લાનાં તેહસીલદાર અને શેઠ એરચશાહ સોરાબજી ચીનાઇ થરડ તાલુકદાર નેમાયા હતા.

શેઠ દાદીશેઠના આતશબેહરામના દસતુરજી દીનશાહ જી. ગારડાને કદમી ટોળાના વડા દસતુર નેમાયા હતા. એવણુને રોજ ૧૬ મો માહ ૯ માને દીને શેઠ દાદીશેઠના આતશબેહરામમાં થયલાં કદમી દેહ મહીનાનાં ગમબારના જશનની ક્રીયા કરવા પછી કદમીઓના ફંડની કમીટીના સરનશીન શેઠ નવરોજી જાહાંગીર ગામડયાએ દસતુરજી ગારડાની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી દસતુરજી ગારડાને કદમી અંજુમન તરફથી દસતુર તરીકેની એક શીયાલ એનાયત કીધી હતી તથા શેઠ દાદીશેઠ અને પાંડે ખાનદાન તરફથીબી એકેકી શીયાલ ઓઢાડવામાં આવી હતી.

એરવદ મહીયાર નવરોજી કુતારને કોટની માણેકજી શેઠની દરેહમેહરના પંથકી નેમી રોજ ૧ લો માહ ૬ ઠાને દીને એ દરેહમેહેરમાં જશનના મેલાવડો કરી એક શીયાલ ઓઢાડી હતી.

દસતુર નોશીરવાન કેકોબાદને મકાના દસતુર નેમી આદર રોજના પરબને દીને ત્યાની અંજુમને શાળની જોડ તથા પરસ ભેટ આપી હતી.

દસતુર હોરમજી માણેકજી ચાનના હાંગકાંગની જરથોસતી અંજુમનના દસતુર નેમાયા હતા.

પારસી પંચાયતના માનવંત ટ્રસટીની ચુંટણી કરનારી એકસોની અંજુમન કમીટીના "એ" રેજીસટરના સભાસદો તરીકે શેઠ ફરામજી હોરમજી ઓલપાસેસ અને 'ડી' ના ડા૦ સોરાબજી ડોસાભાઈ દેશાઈ ચુંટી કાઢાયા હતા.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇએ પારસીઓને વાસતે કરેલી સખાવતનાં ધરમખાતાંની કારોબાર મંડળીના અધીકારીઓ તરીકે સર કાવસજી જહાંગીર બારોનેટ, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ, શેઠ જાંહાંગીર બેરામજી મરઝબાન અને શેઠ એચ. જે. ભાભા ચુંટી કઢાયા હતા.

શેઠો એફ. આર. વાડયા અને એચ. એ. વાડયાને શેઠ વાહડયાજીવાલા આતશબેહરામના વધારાના ટ્રસ્ટી નેમયા હતા.

શેઠ સોરાબજી રૂશતમજી મેધોરા બીલીમોરા પારસી અંજુમનના ટ્રસ્ટી નેમાયા હતા.

શેઠ ફરદુનજી ફરામજી દલાલ વડોદરાની જરથોસ્તી અંજુમનના ટ્રસ્ટી નેમાયા હતા.

શેઠ સોરાબજી એદલજી વાડીયા હરવેલાળા સુરતના મુલ્લાખડકી ઉપરના એબાદતખાનાના ટ્રસ્ટી તરીકે નેમાયા હતા.

શેઠ ધનજીભાઇ મેહરજીભાઈ માદન જરથોસ્તી કોનફરન્સના જોડયા સેક્રેટરી નેમાયા હતા.

સર પીરોશાહ મેરવાનજી મેહતા ટેકનીકલ કેળવણી સંબંધી સુચના કરવા નેમાયલી કમીટીના સભાસદ નેમાયા હતા.

મધ્ય પ્રાંતના એકસાઇઝ કમીશનર શેઠ રૂશતમજી ફરદુનજીને હીંદી સરકાર તરફથી માપ અને તોલના સંબંધમાં રીપોરટ કરવા નેમાયલી કમીટીના સભાસદ નેમાયા હતા.

મીલ ઓનરસ એશોસીએશનની કારોબારી કમીટીના મેમબરો તરીકે સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ, શેઠો કાવશજી જાહાંગીર, જાહાંગીર બમનજી પીટીટ, નવરોજી બી. સકલાટવાળા, દીનશા એદલજી વાચ્છા, ખરશેદજી નવરોજી વાડીઆ અને નશરવાનજી નવરોજી વાડીઆ નેમાયા હતા.

શેઠ નશરવાનજી હોરમજી કુપર મુંબઈ પાંજરાપોળના ત્રસટી નેમાયા હતા.

બીલીમોરાવાલા શેઠ બરજોરજી નશરવાનજી મેગુસી અને નવસારીવાળા શેઠ હોરમસજી જમશેદજી કોટવાલ નવસારી દીસ્ત્રીકટ મેડીકલ એન્ડ એડવાઈઝરી બોરડના મેમ્બર નેમાયા હતા.

શેઠ હોરમજી કાવશજી દીનશાહ અને શેઠ કેકોબાદ કાવશજી દીનશાહ એડનના પોરટ ત્રસ્ટના ત્રસ્ટી નેમાયા હતા.

શેઠ આર. ડી. દીનશાહ એડનના કામચલાઉ પોરટુગીઝ કોનસલ નેમાયા હતા.

ખા૦ બા૦ કાવશજી ધનજીભાઈ ધનભુરા વલસાડની, શેઠ અરદેશર માણેકજી દોટીવાલા કુરલાની, શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી જીનવાલા અંકલેસરની અને શેઠ જમશેદજી બમનજી અલીબાગની મયુનીસીપાલીટીના પ્રેસીડન્ટ નેમાયા હતા.

શેઠ એફ. એચ. મીરઝા માઇસોર ડીસત્રીકટના વડા ઇજનેરના આસીસટંટ નેમાયા હતા.

શેઠ રતનશાહ રૂશતમજી ડાકટરને નામદાર નીઝામ સરકારે જાનગીરના મદદનીશ ઇજનેર નેમયા હતા.

ખા૦ બા૦ નશરવાનજી રૂશતમજી વાચ્છા મુંબઈની કોમન પ્રીઝન અને સીવીલ જેલના એકટીંગ સુપ્રીનટેનડંટ નેમાયા હતા.

શેઠ ખુરશેદ ટેહમુરસ અંકલેસરીયા યરોડા જેલના પ્રેસના સુપરીનટેનડનટ નેમાયા હતા.

શેઠ પેસતનજી દાદાભાઈ અમદાવાદના શીતળા ખાતાંના સુપરીંટેનડંટ નેમાયા હતા.

ડા૦ ડી. સી. તળાટી સુરત મયુનીસીપાલીટીના સેનેટરી સુપ્રીનટેનડનટ નેમાયા હતા.

શેઠ મનચેરશાહ હોરાબજી ઉમરીગર ભાવનગર સ્ટેટના મ્યુનીસીપલ સેકરેટરી નેમાયા હતા.

શેઠ જાહાંગીર દાદાભાઈ નાણાવટી ભરૂચના કલેકટરના ચીટનીસ નેમાયા હતા.

કેળવણી-પરીક્ષા-સ્કોલરશીપો વગેરે.

ડા૦ સોરાબ ધનજીભાઇ રતનાગરે આઇ. એમ. એસ. યાને ઇંડીયન મેડીકલ સરવીશની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

ડા૦ કે. એન. કરંજીઆએ ઓક્ષફરડ યુનીવરસીટીની ડાકટર ઓફ ઓફથેલમોલોજીની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

એડીનબરોની એલ. આર. સી. પી., એલ. આર. સી. એસ., એલ. એફ. પી. એસ. વાલી ત્રીપલ કવોલીફીકેસનની છેવટની પરીક્ષામાં મેસરસ હોરમઝદ અરદેશર ટોપલયા અને ફરેદુન ફરામજી કેરાંવાલા પસાર થયા હતા.

ડા૦ અરદેશર એરામશાહ આઇબારાએ એડીનબરોની એફ. આર. સી. એસ. ની પરીક્ષા, નાક, કાન અને ગળાંની સ્પેશીઆલીટી સાથે પાસાર કરી ફેલોશીપ મેલવી હતી.

ડા૦ રૂસતમ કેરશાસ્પ દાદાચાનજીએ એડીનબરોની એફ. આર. સી. એસ. ની પરીક્ષા પશાર કીધી હતી.

ડા૦ અરદેશર કોયાજીએ વેલાતની એમ. આર. સી. પી. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

લેફટનંટ જામાસપ ખરશેદજી ભરૂચાએ લંડનની ડી. પી. એચ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

ડા૦ ફ્રામરોઝ ડોશાભાઇ બાનાએ કેમબ્રીડજ યુનીવરસીટીની ત્રોપીકલ મેડસીન અને હાઇજીનની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

લંડનની સ્કુલ ઓફ તરોપીકલ મેડસીનની પરીક્ષામાં હીંદી તબીબી નોકરીવાળા કેપટન બી. બી. પેમાસતર અને ડા૦ એસ. ડી. રતનાગર પસાર થયા હતા.

મી૦ જાહાંગીર હોરમજી મેહતાએ એડીનબરોની બી. એસ. સી. ની ઇજનેરી ડીગરી મેલવી હતી.

મી૦ ફ્રામરોઝ રૂસતમજી ના. મરચંટે લંડનની સોસાયટી ઓફ ઇનકોરપોરેટેડ એકાઉનટંટસ એન્ડ ઓડીટરસની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

મી૦ બરજોર જમશેદજી રૂ. બીલીમોરીયાએ વેલાતની માઇનીંગની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

કેમબ્રીડજ યુનીવરસીટીની મેથેમેટીકલ તરાઇપોઝ બીજે વીભાગ-રેંગલરોની પરીક્ષામાં મેસરસ એન. એમ. ભરૂચા અને એફ. બી. વાછા; લો તરાઇપોઝમાં બીજા વીભાગમાં મી૦ મેહરવાનજી જમશેદજી આંતયાં; હીસટોરીકલ તરાઇપોઝ-પેહલા વીભાગમાં મી૦ શાવકશાહ ધનજીશાહ ચોંડી પસાર થયા હતા. જયારે સાયનસ ત્રાઇપોઝની પરીક્ષામાં મી૦ સોરાબ નાનાભાઇ મુશ પસાર થઇ ૪૦ પાઉન્ડની સ્કોલરશીપ મેલવી હતી અને ત્રીજા વર્ગમાં મી૦ શાવક હીરજી વાહાડયા પસાર થયા હતા.

એમ. બી. બી. એસ.ની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:—મેસરસ એદલજી પેસતનજી ભરૂચા, મંચેરશા ફ્રામરોજ જોશી, એરચ રતનજી દારુ, જહાંગીર સોરાબજી દાવર, અરદેશર રૂસતમજી ડ્રાઇવર, નોશેરવાન પીરોજશાહ દુબાશ, નવલ જમશેદજી બાંદરેવાલા, હોરમશાહ જમશેદજી વાબુીયા, પીરોઝ ફ્રામજી સોનાવાળા, કાવશાહ રતનશાહ એડીબામ અને કેખશરૂ સોરાબજી પટેલ.

એલ. એમ. એનડ એસ. ની પરીક્ષા જે વરસમાં બે વાર લેવાય છે તેમાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:—બાઇઓ સરોસબાનું જીજીભાઇ ખરેગાટ અને શીરીન ફ્રરદુનજી તારાપોર તથા મેસરસ ફ્રામરોજ હોરમસજી, રૂસતમ ડોસાભાઇ કામદીન, ગુસતાદ બેરામજી મેહેતા, ફ્રામરોજ ખરશેદજી દારૂવાળા, નરીમાન નશરવાનજી કરાણી, રૂસતમજી દોરાબજી કાંગા, એદલજી હોરમસજી સુખીયા, પીરોઝશાહ પાલનજી દારૂવાળા, જેહાંગીર માણેકજી રતનાગર, અરદેશર નશરવાનજી, જાહાંગીર પેસતનજી કેનટીનવાળા, હોમી રતનશાહ દસતુર, પીરોઝશાહ મેરવાનજી જસાવાળા, પીરોઝશાહ માણેકશાહ તાલયારખાન, ગુસતાદજી કાવશજી અંકલેસરીયા, અરદેશર બેરામજી મીસતરી, એરચશાહ જમશેદજી ચેઝરીવાળા, પેસી પાલનજી આરસીવાળા, રૂશતમજી જમશેદજી તાતા, રૂસતમ ફ્રામજી છાપખાનાવાલા, ફ્રામરોઝ પેસતનજી ઘડીયાળી, જાહાંગીર કાવશજી ડરાઇવર, અને એરચ ધનજીભાઇ પાલખીવાળા.

બેચેલર ઓફ હાઇજીનની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:—ભાગ પહેલા અને બીજામાં મેસરસ નરીમાન હોરમસજી કલગવાળા અને દાદાભાઇ ખરશેદજી તલાટી. ભાગ પહેલામાં મી૦ દોરાબજી અરદેશર કનત્રાકટર.

મી૦ પી. એન. દારૂવાળાએ લંડન યુનીવરસીટીની એલ. એલ. ડી. ની ડીગરી મેલવી હતી.

બેરીસ્ટરની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:— મેશરસ નાનાભાઇ હોરમજજી મુસ, તેહમુરસપ કાવસજી મોદી, રૂસતમજી મેહરવાનજી આલપાઇવાળા, પીરોજ દોરાબજી ગોરવાળા, કેકી માણેકજી કારભારી, ફ્રરેદુન પીરોઝ તારાપોરવાળા, જાલ જાહાંગીર મુંગાશેઠ, મેરવાનજી જમશેદજી આંટીઆ, દોરાબ આદરજી ધાસવાલા, બમનજી ડોસાભાઇ ઓલબલેસ, હોમી બમનજી મોટાફરામ, નસરવાનજી સોરાબજી પદમજી, અરદેશર રતનજી વાડયા, રતનજી સોરાબજી દાદાચાનજી, પીરોજશાહ હોરમજી જડજ, દારાબ ખરશેદજી ડરાઇવર અને કેખશરૂ માણેકશાહ તાલ્યારખાન.

મુંબઇની હાઈ કોરટની એડવોકેટની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:—મેસરસ પીરોઝશા બેજનજી વાચ્છા અને ખરશેદજી દીનશાહ ધાસવાળા.

સોલીસીટરની પરીક્ષામાં મી૦ પેસતનજી બાપુજી ખરાસ પસાર થયા હતા.

બીજી એલ. એલ. બી. ની પરીક્ષા જે વરસમાં બે વાર લેવાય છે તેમાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—મેશરસ હોમી રતનજી ભાયા, પોચી જમશેદજી દારૂવાળા, રૂસતમ ફરામજી દીવેચા, મંચેરશા ખરશેદજી ફોરબસ, જહાંગીર એદલજી કુતાર, પોચાજી જમશેદજી પોચા, દાદાભાઇ જેહાંગીર રેજીસ્ત્રાર, દારબશાહ પેસ્તનજી શેઠના, મેહેર ફરામજી થાનેવાળા, કેખશરૂ અરદેશર વકીલ, શીઆવક્ષ કેખશરૂ એનજીનીઅર, મનચેરજી જીવાજી ગાંધી, જાલ પાલનજી ધીવાળા, શાવકશાહ રૂસતમજી જરીવાલા, જાહાંગીર હોરમજી મોદી અને સોરાબ બરજોરજી સ્પેનસર. ઉપલા ઉમેદવારોમાંથી મી૦ મેહેર ફરામજી થાનેવાલાને મંચેરજી.નવરોજી બનાજી સ્કોલરશીપ મલી છે.

એમ. એ. યાને માસતર ઓફ આરટસની પરીક્ષામાં ૮૩ માંથી ૫૦ ઉમેદવારો ફતેહમંદ નીવડયા હતા, તેમાં નીચલા પારસીઓ હતાઃ— બીજા વરગમાં મેસરસ પેશોતન સોરાબશાહ ડાકટર, ધનજીશાહ દીનશાહ શરાફ, ખરશેદ શાપુરજી દાબુ, પેશોતન બેરામજી સંજાના, યઝદીઆર જેહાંગીર તારાપોરવાળા, શાપુરજી સોરાબજી દસતુર અને કેકુ નશરવાનજી વહાડીયા; પાસ વરગમાં મેસરસ કાવસજી પેસ્તનજી માડન અને મીનોચેહેર કેખશરૂ સ્પેનસર. ઉપલા ઉમેદવારોમાંથી મી૦ ખરશેદ શાપુરજી દાબુને જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ સ્કોલરશીપ મળી છે.

બી. એ. યાને બેચેલર ઓફ આરટસની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયલા હતાઃ—બીજા વરગમાં બાઈ શીરીન પેસતનજી લશકરી, મેશરસ હોરમસજી પેસતનજી ચાહેવાળા, હોરમસજી જમશેદજી દસતુર, ફીરોઝ કાવસજી દાવર, હોરમસજી ડોસાભાઈ ડોકટર, બેરામજી ધનજીભાઇ ઇછાપોરીઆ, મીનોચેહેર મેરવાનજી પાવરી, મંચેરશાહ બેરામજી સંજાના, જમશેદ કાવશાહ તારાપોરવાળા, ફીરોજશા જમશેદજી કાંગા, મરઝબાન કાવસજી માસતર, બેરામ એદલજી દાદાચાનજી, મીનોચેહેર હોરમસજી દસ્તુર, નરીમાન બેરામજી સાહુ, ફરામજી રૂસતમજી વાછા અને ફરામરોજ પીરોજશાહ વાસણીઆ; પાસ વરગમાં બાઇઓ ગુલબાઇ બેરામશા આબબીરા, પીરોજા એફ. પાંઉવાળા, ફરેની અરદેશર એનજીનીયર. મેશરસ બરજોરજી કેખશરૂ આલબ્લેસ, હોમી નસરવાનજી હીરામાણેક, જમશેદ એદલજી કાપડીયા, પેશોતન મેહેરવાનજી મોદી, જહાંગીર હોરમસજી ઉમરીગર, સોરાબ જમશેદજી પરેલવાલા, કેરશાસ્પ પેશોતન સીનોર, મીનોચેહેર બરજોરજી સ્પેનસર, ફરામરોજ પેસતનજી તલાટી, અરદેશર હોરમસજી વાડીયા, દીનશાહ જમશેદજી બહાદુરજી, માણેકશા ડોસાભાઈ ભરૂચા, પીરોજશાહ જીજીભાઈ બીલીમોરીયા, કાવસજી પાલનજી ચવના, હોમી અરદેશર દલાલ, દીનશાહ પેસતનજી એનજીનીયર, ફીરોઝ નવરોજી ગાંધી, અરદેશર દીનશાહ ઘાસવાળા, જહાંગીર મેરવાનજી ખંબાતા, નવરોજી બમનજી મેહેતા, જમશેદજી તેમુલજી મીસ્ત્રી, કેકોબાદ દીનશાહ નીકલસન, નાદીરશાહ રૂસ્તમ પારેખ, ફરેદુન હોરમસજી સીરવાઇ, રૂસતમજી માણેકજી તલાટી, ફરામરોજ બેરામજી ભેદવાર, નશરવાન કાવસજી દારૂવાળા, નાદીરશાહ જમશેદજી દીવેચા, પેસતનજી ધનજીશાહ માસ્તર, કાવસજી ખરશેદજી સોપારીવાળા, માણેકશા પીરોજશા ગાંધી, હોરમસજી નવરોજજી ગઝદર, રૂસતમ ફરામરોજ જનશી, બરજોરજી માણેકજી કારખાનાવાળા, રૂસતમ સોરાબજી પસતાકીઆ અને જહાંગીર મેહેરજીભાઇ પટેલ; વરગ વગરનામાં મી૦ નરીમાન આદરજી મસાની. ઉપલા ઉમેદવારોમાંથી મી૦ ફરામરોજ પીરોજશા વાસનીઆને નારાયણ વાસુદેવ સ્કોલરશીપ, મી૦ બેરામજી ધનજીભાઇ ઇછાપોરીયાને પીરોશાહ મે. જીજીભાઇ સ્કોલરશીપનો અરધો ભાગ અને મી૦ મંચેરશાહ બેરામજી સંજાનાને પીરોજશા મે. જીજીભાઇ સ્કોલરસીપના બાકીનો અરધો ભાગ મલ્યો છે.

મી૦ ટેહમુરસ ગુસતાસ્પ ટેહમુરસ દસતુરે કલકતા યુનીવરસીટીની બી. એ.ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

ઇનટરમીડીયેટ સાયનસની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—બીજા વરગમાં મી૦ નાદીર પેસતનજી સંજાના; પાસ વરગમાં મી૦ રતનશા સોરાબજી માશતર; વરગ વગરના મેશરસ હીરજીભાઇ દોરાબજી વેરડન અને હીરજીભાઇ બેરામજી વેરડન.

ઇનિટરમીડીયટ આરટસની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૮૫૪ ઉમેદવારોમાંથી ૫૫૨ પસાર થયલા તેમાં ૭૭ પારસીઓ હતા. એમાં પસાર થયલા મી० ફ્રામરોજ દીનશાહ બરડીને શેઠ ફ્રામજી સોરાબજી ભાવનગરી સ્કોલરશીપ મલી છે.

પ્રોવીયસની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૨૧૪૦ ઉમેદવારોમાંથી ૯૬૪ પસાર થયલા તેમાં ૧૧૦ પારસીઓ હતા, એમાં નીચલી બે પારસી બાનુઓ હતી–બાઇઓ હીરાબાઇ નાનાભાઇ કાત્રક અને ગુલચેહર ખરશેદજી સરવેયર. આમાં પસાર થયલા બાઇ ગુલચેહેર ખરશેદજી સરવેયરને શેઠ પેસતનજી હોરમસજી કામા સ્કોલરશીપ, મી० હકીમજી એદલજી કુમાનાને બાઈ આઇમાએ કે. આર. કામા સ્કોલરશીપ, તથા મી० જાલ ફીરોઝશાહ દારૂવાળાને શેઠ બેરામજી નશરવાનજી કેયાજી સ્કોલરશીપ અને રૂપાનો ચાંદ મલ્યાં છે.

મેટરીકયુલેશનની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૪૩૯૮ ઉમેદવારોમાંથી ૧૪૮૭ પસાર થયલા તેમાં ૧૫૩ પારસીઓ હતા, એમાં નીચલી બાનુઓ હતીઃ–મુંબઇમાં બાઇઓ ગુલબાનુ જીજીભાઇ બનાજી, બચુબાઈ ફીરોઝશાહ કામા, તેહગીના જમશેદજી કામા, તેહગીના ખરશેદજી છાપગર, રોદાબે ખરશેદજી દેશાઇ, બાનુ જમશેદજી કાંગા, ભીખાઇજી નાનાભાઇ કાત્રક, પેરીન આદરજી મસાની, શીરીન જમશેદજી મોબેદજી, નવાજબાઇ રૂસ્તમજી મુકાદમ, તેહમી હોરમસજી પેરીકાકા, આઇમાય બેરામજી રૂસ્તમજી, પીરોજા દીનશાહ શરાફ, ધનબાઇ નશરવાનજી વકીલ, મેહેરાં રૂસ્તમજી વકીલ, અને જરબાઇ પેસતનજી વહાડીઆ; પુનામાં બાઇઓ આલાં દોરાબજી અવારીયા અને દોગદો દોરાબજી નાયગામવાળા; અમદાવાદમાં બાઇઓ ધનબાઇ અરદેશર કુપર, ગુલબાઇ કાવસજી, મેહેરબાઇ કાવસજી અને દોલી અરદેશર કારંજવાળા: કરાંચીમાં બાઇઓ દીનબાઇ જહાંગીર દુબાશ અને પુતલીબાઇ કાવસજી: આમાં પસાર થયલા બાઇ આઇમાય બેરામજી રૂસ્તમજીને ચેટફીલ્ડ પ્રાઇઝ અને મી० જમશેદજી એદલજી કુતારને સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પહેલા બેરોનેટવાળી સ્કોલરશીપ મળી છે.

સ્કુલ ફાઇનલની પરીક્ષામાં પસાર થયલા ૫૭૩ ઉમેદવારોમાં નીચલા પારસીઓ હતાઃ-મેશર્સ માણેકજી નવરોજજી દાવર, હોરમસજી જે. ઇરાની. ફકીરજી મંચેરશા શેઠના, મેહેરજી ધનજીશાહ શેઠના, જમશેદજી અરદેશર વકીલ. હોમી ડોસાભાઇ મીસ્ત્રી, જહાંગીર મનચેરજી દારાશાહ, એરચશાહ અરદેશર બનાજી અને મેરવાનજી અરદેશર સબાવાળા.

બી. ઈ. (સીવીલ) ની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—બીજા વર્ગમાં મેશરસ સોરાબ પાલનજી દાદાચાનજી અને રૂસ્તમ સોરાબ ઇરાની. ઉપલા ઉમેદવારોમાંથી મી० સોરાબ પા. દાદાચાનજીને જમશેદજી દોરાબજી નાયગામવાળા પ્રાઇઝનો અરધો ભાગ મલ્યો છે.

બીજી એનજીનીયરીંગની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—બીજા વર્ગમાં મેશરસ દીનશાહ હોરમસજી દારૂવાળા, એરચ જે. દીવેચા, રૂસ્તમ કેખશરૂ એનજીનીયર, એરચશા બમનજી ગીમી, જહાંગીર રૂસતમજી જસાવાળા, અરદેશર સોરાબજી કાંગા, પેસતનજી ફીરોઝશાહ કાપડીયા, એરચશાહ જહાંગીરજી કાટપીટીઆ, શાવક હોરમસજી મેહતા, અરદેશર કુવરજી મોતીવાળા, જહાંબક્ષ એફ. સીરવઇ અને શાવકશાહ માણેકજી સરવેયર. એ ઉમેદવારોમાંથી મી० જેહાંબક્ષ એફ. સીરવઇને નશરવાનજી જહાંગીરજી વાહડીયા સ્કોલરશીપ મળી છે.

મીકેનીકલ ઇજીનેરની ફસ્ટ કલાસની સરટીફીકેટની પરીક્ષામાં મેસરસ રૂશતમજી કાવશજી દારૂવાલા, પાચાજી નવરોજી બીલીમોરીયા, પેસતનજી શાપુરજી દસતુર, કેખુશરૂ દીનશા ભરૂચા, નશરવાનજી જીજીભાઇ લાકડાવાળા અને દારબશાહ પેસતનજી લેનટીન પસાર થયા હતા.

મીકેનીકલ ઇજનેરની સેકન્ડ કલાસની સરટીફીકેટની પરીક્ષામાં મેસરસ જાહાંગીર બમનજી મેહતા, નરીમાન રૂશતમજી પીઠાંવાળા, ફ્રામજી જાહાંગીર બીલીમોરીયા, નવરોજી બેરામજી,

કાવશજી શાપુરજી લવંગીયા, એરચશાહ દોરાબજી કરાણી, જમશેદજી પીરોશા હોડીવાલા, જહાંગીર હોરમસજી લીંબુવાલા, બમનશાહ કુંવરજી ગઝદર, જહાંગીર અરદેશર વાહડીઆ, નરીમાન બેરામજી પટેલ, કેખશરૂ નશરવાનજી ચોકસી, મેરવાનજી મનચેરજી દુબાશ, હોરમજી જીવાજી પોરટર, રૂશતમજી નશરવાનજી દલાલ, કેખશરૂ ડોશાભાઇ શરાફ, નાદીરશાહ રૂશતમજી વજીફદાર, જમશેદજી ફરામજી હોમાવાલા, હોરમજી લીમજીભાઇ એલાવ્યા અને હોરમજી શાપુરજી મીસતરી.

મીકેનીકલ ઇજનેરની થરડ કલાસની સરટીફીકેટની પરીક્ષામાં મેસરસ દારાબશા રતનજી ડીસીવાલા, જમશેદજી ખરશેદજી કંત્રાકટર, ખરશેદજી દીનશાહજી કોચબીલડર, જમશેદજી માણેકજી શરાફ, દારાબશાહ બરજોરજી ઉમરીગર, સોરાબજી બેજનજી દરાઇવર, અરદેશર પેસતનજી જંબુસરવાળા અને કાવશજી નવરોજી કાટપીટયા.

વીકટોરયા જુબીલી ટેકનીકલ ઇનસટીટયુટની જુદી જુદી પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—કોટન ડાઇંગમાં મી૦ જમશેદ પી. મીસ્રી; કોટન સપીનીંગમાં મેસરસ ફીરોઝ બી. સહીઆર, જમશેદ ડી. કોટવાલ, બાપુજી ડી. વજીફદાર, રતનશાહ ઈ. માદન, નવરોજજી એ. દારૂખાનાવાળા, ફલી આર. બીલીમોરયા, અરદેશર એન. વહાડયા અને જમશેદજી એ. ઇલાવયા; કોટન વીવીંગમાં મી૦ ફીરોઝશાહ આર. નોગરેલી; ટેલીગ્રાફીમાં મેસરસ શાવકશા પી. ડીક, અને કુવરજી એમ. મેહેતા; ઇલેકત્રીક વાયર મેનઝ વરકમાં મી૦ કુવરજી એમ. મેહેતા; ઇલેકત્રીક એનજીનીયરીંગમાં મેસરસ જમશેદજી પી. દાદાચાનજી અને શાવકશા પી. ડીક; મીકેનીકલ એનજીનીયરીંગમાં મી૦ ફરામરોજ એચ. ડરાઈવર; કારપેનટરીમાં મી૦ ધનજીશાહ ટી. મીસ્રી; મીલીંગમાં મી૦ દાદાભાઇ આર. મોતીવાળા અને મોટરકાર એનજીનીયરીંગમાં મી૦ જમશેદ એલ. નાદોદવાળા.

મી૦ દારા એદલજી મુનસીફ નાસીકની પોલીસ સેંતરલ સ્કુલની પરીક્ષામાં પસાર થયા હતા.

મી૦ માણેકશાહ મેરવાનજી મસાની ખેતીવાડીની એસ. એ. ની પરીક્ષામાં પસાર થયા હતા.

હેદરાબાદના ડીવીઝનલ ફોરેસટ ઓફીસર ડા૦ નાશીરવાન ગુસતાસપ હીંદુસતાની તથા સીંધી ભાશાઓની પરીક્ષામાં પસાર થયા હતા.

મી૦ મેહરજી જમશેદજી આંટયા અતરે લેવાયલી લંડનના ઇનસટીટયુટ ઓફ ત્રેઝરસ એંડ એકાઉનટંટસની પરીક્ષામાં પસાર થયા હતા.

સેંટ જોન એમબ્યુલંસ એસોસીએશનની "ફરસ્ટ એડ"ની ત્રીજી પરીક્ષા નીચલા પારસીઓએ પસાર કરી ચાંદો મેળવ્યા છેઃ—મેસરસ અરદેશર બેરામજી હોમાવઝીર, પાલનજી હોરમજી સુરતી, માણેકશાહ રૂસતમજી પટેલ, અરદેસર ખુરશેદજી વેસાવેવાલા, જાલ ખરસેદજી કોમીસરીયટવાલા, જાલેજર કાવસજી મુલાં, નાદીરશા બેરામજી પટેલ, ફરામરોઝ હોરમજી ભાભા, જાલેજર રૂસતમજી દુબાશ, જમશેદજી ડાસાભાઈ સુરતી, સોરાબજી ગુસતાદજી કાપડયા, અને રતનશાહ સોરાબજી સુરતી.

મી૦ બમન સોરાબજી સંજાણા એલ. સી. ઈ. પોતાનો સીવીલ એનજીનીયરીંગનો અભ્યાસ આગળ વધારવા ગયા દીસેમ્બરમાં ઇંગલંડ ગયા હતા. એવણે પુનાની એનજીનીયરીંગ કાલેજમાંથી એલ. સી. ઈ. ની પરીક્ષા લગભગ ફરસટ કલાસ મારકસ સાથે પસાર કરવા પછી ઇમપરૂવમેંટ ત્રસટ ને બોંબે પોરટ ત્રસટમાં દોઢ વરસ કામ કરીને પ્રેકટીકલ અનુભવ લીધો હતો. તેવણે ગયા જુલાઈ મહીનામાં લંડનની રોયલ સેનીટરી ઇનસટીટયુટની પરીક્ષા ફરસટ કલાસમાં પસાર કીધી અને હાલમાં ડા૦ ગીમી એડયુકેશન ત્રસટમાંથી એક સકોલરશીપ મેળવી પોતાનો અભયાસ આગળ વધારવાને યુરોપ ગયા છે. ડા૦ ગીમી ત્રસટ ફંડના એવણ પહેલવહેલા સકોલર છે.

ગયે વરસે બનેલા પરચુટણ જાણવાજોગ બનાવો.

જરથોસ્તીઓનાં શેહેનશાહી નવાં વરસને દીને મુંબઇ તેમજ ઘણાક દેશાવરો ખાતે જાહેર રમતગમતના મેલાવડાઓ હમેશ મુજબ થયા હતા. કલકતા ખાતે ત્યાંના જાણીતા વેપારી શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલા ખાઉએ પોતાના વેપારી ચોપડાઓનું મુહરત એજ ભાગયશાળી દીવસે હમેશ મુજબ એક મેલાવડા સનમુખ કીધું હતું. વળી કલકતાની શેઠ જમશેદજી ફરામજી મદનની થીએટરમાં કેટલાક એમેચ્યુઅરોએ એક ખેલ કરવા પછી બચાંઓને ઇનામો વેહેંચી આપ્યાં હતાં.

શેહેનશાહી જરથોસ્તીઓના ખોરદાદ શાલને દીવસેબી પારસી વેજીટેરીયન એન્ડ ટેમપરનસ સોસાયટી તેમજ બીજી મંડળીઓએ મુંબઇમાં જાહેર જશનો તથા વાયજો કરી હતી. એ મુજબ પુણા, કરાંચી, વગેરે જુદા જુદા દેશાવરો ખાતેબી જાહેર જશનો, વાયજો વગેરેના મેલાવડા થયા હતા.

સીંધ વોલંટીયર રાઇફલ કોરનાં લાનસ સારજંટ હોરમસજી માણેકજી ખજુરીનાંને લોંગ સરવીસ મેડલ મળયો હતો.

ડા૦ હોમી કાંગાને ૧૯૧૨ ની પારસી મેહોમેદન મેચમાં ફીલડીંગ માટે મી૦ ગુલામહુસેન મેહરઅલી કાનજી તરફથી એક સોનાનો ચાંદ ભેટ મળયો હતો.

ગયા સાલ રમાયલી રેપ્રીઝેનટેટીવ મેચોમાં, બેટીંગમાં શેઠ જેહાંગીર એચ. વોરડનને અને બોલીંગમાં શેઠ એમ. ડી. પારખે સારો દેખાવ કરવાથી તેઓને ડા૦ પાવરી ક્રીકેટ સીલવર જુબીલી મેડલઝેવાળા સોનાના ચાંદો મળયા હતા.

શેઠ જેહાંગીર એસ. વોરડનને કવાડરેનગયુલર મેચમાં બેટીંગમાં સારો દેખાવ કરવા માટે બરોડા રેલવેની હારીસમાં ચીફ એનજીનીયર હારીશના હેડ કલારક શેઠ ધનજીભાઇ નશરવાનજી ગઝદરના પ્રમુખપણા હેઠળ મેળાવડા કરી સોનાનું હીરા જડીત કોલર બટન ભેટ આપ્યું હતું.

શેઠ એરચશાહ પેસ્તનજીને પીકચર માટે મદરાસમાં ભરાયલા પ્રદરશનમાંથી રૂપાનો ચાંદ, ગવાલીયરના ઇનડસત્રીયલ અને એગરીકલ્ચરલ એકઝીબીશનમાંથી સોનાનો ચાંદ અને કલકતાના આરટ એકઝીબીશનમાંથી રૂપાંનો ચાંદ મળયો હતો.

બોંબે આરટ સોસાયટીના તા૦ ૨૫ મી ફેબરવારીએ ભરાયલાં પ્રદરશનમાંથી શેઠ જેહાંગીર અરદેશર લાલકાકાને એક બલેક એંડ વાહીટ ચીત્ર માટે સોસાયટીનો રૂપાનો ચાંદ, શેઠ પી. એસ. બાટલીવાળાને ફોટોગ્રાફી માટે સોસાયટીનો રૂપાનો ચાંદ, બાઇ સુનાબાઇ જસાવાળાને ઓઇલ પેનટીંગસ માટે ૩૨૫ નું અને શેઠ જેહાંગીર એસ. તારાપોરવાળાને ફોટોગ્રાફી માટે રૂ૫૦નું ઇનામ મળયાં હતાં.

કીસટના ખાતે ગયા ફેબરવારીમાં ભરાયલા પ્રદરશનમાંથી બાઇ મેહેરાં દીનશાહ કોટવાલને ઓઇલ પેઇનટથી ચીતરેલાં કુશન માટે સોનાનો ચાંદ અને શેઠ દીનશાહ રતનજી કોટવાલને દવા માટે ફરસટ કલાસ સરટીફીકેટ મળી હતી.

સીમલા ખાતે ભરાયલાં ચીત્રોના પ્રદરશનમાંથી શેઠ પેસતનજી બમનજીને સરસ પીકચર માટે સોસાયટીનું ઇનામ અને શેઠ રૂસતમજી સીઓડીયાને ઓઇલ પેનટીંગ માટે એક ઇનામ મળયાં હતાં.

વલસાડની બાઇ આવાંબાઇ હાઇ સ્કુલના હેડ માસતર શેઠ દાદાભાઈ સોરાબજી જોશી, મુંબઇની ધી જ. ન. પીટીટ ઓરફનેજનાં પ્રીનસીપલ નેમાવાથી વલસાડ ખાતે એવણુના માનમાં જુદા જુદા અહસ્થો તરફથી મેળાવડા કરવામાં આવયા હતા. તે સકુલના માસતરો તથા છોકરાઓએ તા૦ ૧ લી અકટોબરે એક માનપત્ર સાથની કાસકેટ અને સોનાના છેડાની ભેટ કરી હતી. તેમજ વલસાડની ખા૦ બા૦ દાદાચાનજીની કલબે અને પારસી કલબે ખાણું આપી મારબલના ઘડીઆળની ભેટ કરી હતી.

લેફટનંટ કરનલ હોરમસજી એદલજી બનાતવાળા ઇનસપેકટર જનરલના ઓધા ઉપર જવાથી તેવણુના માનમાં તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારીએ ઉમરાવતી ખાતે પારસી મીત્રોએ ખા૦ બા૦ અરદેશર

ડી. ચીનાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ એક ખાણાનો મેળાવડો કરી તેવણને એક માનપત્ર તેમજ એક જોડ રૂપાની શમેદાનીની ભેટ કરી હતી.

ઈગતપુરીની અંજુમનના સેક્રેટરી શેઠ દારાબશાહ શાપુરજી ઇચછાપોરીયા મુંબઇમાં આવી વસવાથી ત્યાના જરથોસ્તીઓએ બાઇ માણેકબાઇ ઉમરીગરવાળી સ્કુલના મકાનમાં શેઠ મનચેરશાહ દા. ભાવનગરીના પ્રમુખપણા હેઠળ તા૦ ૧૭ મી ફેબરવારીએ તેવણની તયાંની વીદાયગરીના માનમાં એક મેળાવડો કરી ચાંદીની કાસકેટમાં એક માનપત્ર મુકી, એક શયાલ સાથ ભેટ આપ્યું હતું

ખા૦ સા૦ અરદેશર ડોસાભાઈ મારકરને ખાન બાહાદુરના મળેલા ખેતાબ માટે તા૦ ૧૩ મી અકટોબરે કવેટાની અંજુમન તરફથી મારકર હોલમાં ખાણાનો એક મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો અને એવણે બંધાવેલી મારકર સ્કુલનાં છોકરાંઓએ એક માનપત્ર એવણને એનાયત કરયું હતું.

સુરતના જાણીતા શેહેરી શેઠ જેહાંગીરશા એદલજી મોદી છોટા ઉદેપુરના દીવાન નેમાયાથી તા૦ ૧૮ મી અકટોબરે સુરતના સટેશનપરથી જતી વખતે તેવણને સટેશન ઉપર સારૂં માન આપવામાં આવયું હતું અને એક શાલ નાંદોડવાળા શેઠ હોરમજી રતનજી ઈજારદારે એનાયત કીધી હતી.

ધી બોંબે ગેસ કંપનીના ચીફ કલારક શેઠ રૂસતમજી નવરોજજી કુતાર રીટાયરડ થવાથી તા૦ ૨૮ મી મારચે એવણના માનમાં એ કંપનીના કલબ હોલમાં એક મેળાવડો કરી એવણને સોનાની એક સાંકળી ભેટ આપી હતી.

શેઠ રૂસતમજી પેસતનજી જેહાંગીરે નારગોલમાં કેટલાંક પરમારથી ખાતાંઓ સથાપવામાં કરેલી બીનસવારથી મેહેનત માટે ગયા મે મહીનામાં એક ખાણાંનો મેળાવડો ખા૦ બા૦ અરદેશર દી૦ દવીયરવાલાના પ્રમુખપણા હેઠળ કરી એક કાસકેટ સાથ માનપત્ર એનાયત કીધું હતું.

કરાંચી રેલવે સટેશનના રીટાયરડ થયલા સુપ્રીંનટેનડંટ શેઠ બરજોરજી માણેકજી કોલાબેવાળાનાં માનમાં રેલવેના કામદારોએ તા૦ ૫ મી એપ્રીલે બરનસ ગારડનમાં એક મેળાવડો કરી માનપત્ર આપયું હતું. તે પછી તા૦ ૮ મી એ રેલવેના અમલદારોએ રેલવે પેવીલીયનમાં એક મેળાવડો કરી ચાંદીના કાસકેટ સાથનું માનપત્ર તેવણને એનાયત કરયું હતું.

નાગપુરવાળા સર બેજનજી દાદાભાઈ મેહેતાને તથા શેઠ માણેકજી બેહેરામજી દાદાભાઇ, સી. આઇ. ઈ. ને નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાની થયલી તાજપોશીની ક્રીયા વખતે મળેલા ખેતાબો માટે નાગપુર તથા કામટીની જરથોસતી અંજુમને શેઠ જીવણજી કાવશજી વકીલના પ્રમુખપણા હેઠળ એમપ્રેસ મીલસનાં બંગલામાં તા૦ ૨૧ મી મારચે મુબારકબાદી આપવાના મેળાવડા કરયા હતા અને તે બંને ગ્રહસથોને કાસકેટ સાથ માનપત્રો એનાયત કરવામાં આવયા હતા. વળી સર બેજનજી નાગપોરની શેઠો તાતાવાળી એમપ્રેસ મીલના મેનેજર હોવાથી તા૦ ૪ થી દીસેમબરે એ મીલના સ્ટાફ તરફથી એક મેળાવડો કરી મીસીસ રતન જ. તાતાના હાથે એક માનપત્ર એવણને એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ મોરા ઉરન ખાતે પધારયાથી ત્યાંની જરથોસતી અંજુમને તા૦ ૨૨ મી દીસેમબરે શેઠ ઉમરીગરવાલી દરેહેમેહરમાં એક મેળાવડો કરી એવણને માનપત્ર એનાયત કરયું હતું. આ મેળાવડા ખાતે મુંબઇથી ઘણા પરોણાઓ ગયા હતા અને તેઓને લાવ લઇજા કરવા માટે સટીમરો રોકવામાં આવી હતી. બંદર ઉપર નામદાર સર જમશેદજી તેમજ પરોણાઓને સારૂ આદરમાન આપવામાં આવયું હતું અને તે પછી તેઓ સઘળાને શેઠો ઉમરીગરની દરેમેહેરમાં લઇ જવામાં આવયા હતા, જયાં શેઠ પીરોશાહ કુંવરજી ઉમરીગરે માનપત્ર વાંચી સંભલાવ્યા પછી એ માનપત્ર રૂપાનાં દાબરામાં મેલી સર જમશેદજીને એનાયત કરી એક શીયાલ ઓઢાડી હતી. સર જમશેદજીએ પોતાને આપેલા માન માટે ઉપકાર માની પ્રસગને અનુસરતું વીવેચન કરવા પછી સઘલાઓને શેઠ બેજનજી માણેકજી દારૂવાળાએ રીફ્રેશમેન્ટ

આપયું હતું. નામદાર સર જમશેદજીને અને એ મેળાવડામાં હાજર રહેલા સર કાવસજી જહાંગીર બારોનેટ, અને સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટને ખા૦ બા૦ હોરમસજી માણેકજી ભીમરડીવાલાએ એકેકી શાલ ઓઢાડી હતી.

સાસુન મીલના વીવીંગ માસતર શેઠ ડોશાભાઇ દાદાભાઇ કાતરક ગયા જાનેવારી માસમાં એ મીલ સાથનો સંબંધ છોડી જવાથી એવણુના ખાતાના કામદારોએ મેલાવડો કરી એક માનપત્ર એવણુને આપયું હતું.

ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના પ્રોફેસર બરજોરજી પીરોશાહ કરાણી રીટાયરડ થવાથી કોલેજના વીદ્યારથીઓએ તા૦ ૨૪ મી ફેબરવારીએ કોલેજ હોલમાં ડા૦ આરથર પોવેલના પ્રમુખપણા હેઠળ એક મેલાવડો કરી તેવણુને માનપત્ર એનાયત કરયું હતું.

યુરોપની પારસી એસોસીએશનની કમીટીનાં મેમબર શેઠ રૂસતમજી લીમજી બાટલીબોઇના માનમાં લંડનના બાટલીબોઇ હાઉસમાં એક ખાણાનો મેળાવડો સર મંચેરજી ભાવનગરીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ ગયા અકટોબર માસમાં કરવામાં આવ્યો હતો, અને લંડન ખાતે આવતા વીઝીટરોની તારીફ લાયક સેવા બજાવવા માટે તેવણુની સતુતી કરી એક માનપત્ર એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું.

નવસારીવાળા શેઠ ખરશેદજી બમનજી ફ્રામરોજને નવશારીની વોકીંગ-કલબના ઓનરરી પ્રેસીડેનટ નેમી કલબના મેમબરોએ માનપત્ર આપયું હતું.

ખા૦ સા૦ દાદાભાઈ આર. વલસાડાએ આકોલા ખાતે સ્થાપાયલા દવાખાનાને આપેલી મદદ માટે તા૦ ૩ જી મારચે એવણુને માનપત્ર આપવાનો એક મેલાવડો દક્ષીણુ વીભાગના કમીશનર મી૦ શેપરડના પ્રમુખપણા હેઠળ કરવામાં આવ્યો હતો.

મુંબઇ બેંકના હેડ શરાફ શેઠ સોરાબજી ફરામજી બેંકર પેનશન ઉપર રીટાયરડ થવાથી, તે બેંકનાં સરાફ ખાતાં તરફથી તા૦ ૩૦ દીસેમબરે તેવણુના માનમાં એક મેલાવડો કરી એક સીલવર બોલ ભેટ આપવામાં આવયો હતો. એ વખતે શેઠ સોરાબજીની લાંબી મુદતની ઉમંગભરી નોકરી અને સ્ટાફ તરફની માયાલુ લાગણી માટે વીવેચનો થયાં હતાં.

ડા૦ ધનજીભાઇ પટેલે કરાંચી ખાતે તા૦ ૨૯ મી દીસેમબરે વીરબાઇજી સકુલનાં લાભ માટે કરેલા સોરાબ અને રૂસતમના દાસતાન માટે તયાંની અનજુમને તેવણુને એક રૂપાનો કુજો ભેટ આપયો હતો. એ મેલાવડાની થયલી આવક રૂ૩૨૫ વીરબાઇજી સકુલને ભેટ આપી હતી.

શમસુલઓલમાં એરવડ ડા૦ જીવનજી જમશેદજી મોદી જુન અને જુલાઇ માસમાં બંગાલ ઇલાકાની મુસાફરીએ ગયા હતા, અને તે પ્રવાસ દરમયાન તા૦ ૬ ઠી જુલાઇએ કલકતામાં આપેલાં એક ભાષણુ વખતે તયાંની અનજુમને તેવણુ નેએક શયાલ ઓઢાડી એક પરસ ભેટ આપી હતી.

શેઠ કાવસજી જીજીભાઇ પસતાકીયા પોરટ ત્રસટમાંથી પેનશન ઉપર રીટાયરડ થવાથી એવણુનાં માનમાં તા૦ ૧૪ મી જુને એક મેળાવડો સેક્રેટરી મી૦ જે. ટામરસના પ્રમુખપણા હેઠલ કરી સટાફ તરફથી એક રૂપાનું કપ અને ખડીયો તેવણુને ભેટ કીધા હતા.

નામદાર વાઇસરાય અને તેવણુનાં બાનુ ગયા અક્ટોબર માસમાં કાશમીર ખાતે પધારયાં હતાં, તે દરમયાન તે નામદારોની કેંપમાં પોલીસ વગેરેનો બંદોબસત કરવા માટે બીજાઓ જોડે જાણીતા ક્રીકેટર શેઠ જોની મેહેતાની પણુ નેમણુક કરી હતી અને તેવણે સારી બંદોબસતભરી રીતે કામ બજાવેલું હોવાથી નામદાર લેડી હારડીંજે ખુશી થઇ શેઠ મેહેતાને એક કીંમતી ઘડીયાળ ભેટ આપ્યું હતું અને નામદાર વાઇસરાયે એવણુને એક સકારફ-પીન ભેટ "આપતા જણાવ્યું કે જેવા ક્રીકેટમાં તમે પંકાયલા છેવ તેવાજ પોલીસ ખાતામાં સારી નામના કાઢશો એવી આશા રાખું છું.

કરાંચીવાળા ઓનરેબલ શેઠ જેહાંગીર હોરમસજી કોઠારી, મુંબઇના નામદાર ગવરનરની ધારા બાંધનારી કાઉનસીલના એક સભાસદ નેમાવાથી તેવણુના માનમાં કરાંચી પારસી ઇનસટીટયુટનાં મકાનમાં એક ઇવનીંગ પારટીનો મેળાવડો એ કલબના વાઇસ પ્રેસીડેંન્ટ શેઠ કાતરક તથા મેમબરો તર-

ફથી તા૦ ૧૭ મી મેને દીવસે કરવામાં આવગો હતો. શેઠ કાવસજી કાતરકે એક ટુંક વીવેચન કરતાં શેઠ કોઠારીએ આપેલી મદદો માટે ઉપકાર માની જણાવયું કે નામદાર સરકારે એવણુને મેમબર નેમી એવણુનેજ નહી પણ કરાંચીની પારશી કોમને માન આપયું છે, અને જાહેર કામો માટે નામદાર શેહેનશાહે દીલ્લી દરબાર વખતે કયસરે હીંદના ચાંદની નવાજેશ કરી હતી. શેઠ કોઠારીએ પોતાને આપેલા માન માટે પ્રસંગોપાટ જવાબ આપ્યાં પછી રીફ્રેશમેન્ટ લઇ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

ડા૦ ડોશાભાઇ રૂસતમજી પટેલે લંડનમાં એમ. ડી. ની બીકટ પરીક્ષા પસાર કરવાથી, લંડનથી ઉપડતી વખતે તયાંના વસતા જરથોસતીઓએ ગયા સપટેમબરમાં એવણુના માનમાં એક ખાણાનો મેળાવડો સર દોરાબ જમશેદજી તાતાના પ્રમુખપણા હેઠળ કરયો હતો.

ડાકટર મીસ ડોશીબાઇ રૂસતમજી પટેલે લંડનમાં એમ. ડી. ની બીકટ પરીક્ષા પસાર કરવાથી, લંડનથી ઉપડતી વખતે તયાંના વસતા જરથોસતીઓએ એ બાનુના માનમાં એક ખાણાનો મેળાવડો કરયો હતો.

નામદાર શેહેનશાહ પાંચમા જયોરજની મુબારક સાલગરેહની ખુશાલીમાં પારસી એથેનટીકસ કલબની આગેવાની હેઠળ પારસી વફાદારી બતાવવા માટે એક ખાણું ગઇ તા૦ ૩ જી જુને આલબલેસ બાગમાં થયું હતું. સાંજે જશનની ક્રીયા શમસુલ ઓલમાં દસ્તુર દારાબ પેસોતન સંજાણાએ કરવા પછી એવણે વાયજ કીધી હતી અને રાત્રે ખાણું થયું હતું. નામદાર શેહેનશાહ ઉપર મુબારકબાદીનો તારનો સંદેશો પ્રમુખ સર દીનશાહ દાવર મારફતે મોકલવામાં આવયો હતો. વળી પારસી કોમ તરફથી માનવંત અકાબર ઓનરેબલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટે પણ ખુશાલી દરશાવનારો તારનો સંદેશો મોકલયો હતો.

મુંબઇના નામદાર ગવરનર લોરડ સીડનહેમ ઓધાપરથી વીદાય થતા જરથોસતીઓએ તેવાણુના માનમાં એક મેળાવડો કરી એક માનપત્ર એનાયત કરયું હતું અને તેના જવાબમાં એ નામદારે પારસીઓ માટે નીચલા ઉદગારો બાહેર પાડ્યા હતા.—પારસી મીત્રોને મળવાની આ છેલ્લી તક આપવા માટે અમો તમારો ઉપકાર માનીએ છીએ. અમોને તમો ભુલી જતા ના કે જેવી રીતે અમો તમોને ભુલી જઇશું નહી; અમો ખાત્રી રાખશું કે અમારી પછી આવનારાઓ આ ઈલાકાની સઘળી કોમોના લાભો આગળ વધારવાને પોતાથી બનતું કરશે. અમો મુંબઇના પારસીઓને વધુ ઉતેજન આપનારી ઇચ્છા આના કરતાં બીજી કોઈ નહું આપી શકશું નહી કે, તેઓની હવે પછી આવનારી ઓલાદો પોતાના બાપદાદાઓએ વારસામાં આપેલા ઉંમદા દાખલાઓ મુજબજ ચાલશે. અસલી તખત, કે જેણે તમોને નહી નકલ કરી શકાય એવી આબાદીએ ચહડાવયા છે તે તરફ નહી દુર કરી શકાય એવી વફાદારી કાયમની રાખશો અને કોમના ભલા માટે અને હીંદુસ્તાનના વધુ મોટા ભલા માટે મકકમ અને બીનસ્વાથ રીતે કામ બજાવશે.

હીંના મહાન બુજોરગ ગૃહસ્થ શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીની ૮૯ વરસની સાલગ્રેહનો મુબારક દીવસ તા૦ ૪ થી સપટેમબરે પડવાથી એવણુને મુબારક બાદી આપવાને ગુજરાતી હીંદુ સ્ટ્રી મંડળ તરફથી બાનુઓનું એક ડેપ્યુટેશન સવારના વેસાવે ગયુ હતું. જયા મંડળીના પ્રમુખ સઉ જમનાબાઇ નગીનદાસ સકકાઇએ અભીનદંન આપી માનપત્ર વાંચી સંભલાવ્યું હતું જેનો શેઠ દાદાભાઇએ પ્રસંગને અનુંસરતો જવાબ આપી મુબારકબાદી આપવા હાજર રહેલાઓનો ઉપકાર માન્યો હતો. વળી એજ વખતે યુનયન સોસાઇટીનું ડેપયુટેશનબી વેસાવે ગયું હતું. સાંજે સરવંટસ ઓફ ઇંડયા સોસાયટીના મકાનમાં હીંદુ સ્ટ્રી મંડલ તરફથી પોતાના હોલમાં મુંબઇમાં વસ્તા હીંદુ, પારસી અંગ્રેજી એસલામી બાનુઓનો એક મોટો મેલાવડો શેઠ દાદાભાઇને મુબારકબાદી આપવા મલ્યો હતો. એ ઉપરાંત વીરપુરના રાણી શ્રી આનંદ કુવરબાઇ, સત્યશોધક મંડળ તથા બીજા ઘણા મંડલે અને જાહેર પુરૂષો તરફથી મુબારકબાદીના સંદેહસાઓ મોકલવામાં આવ્યા હતા.

ખા૦ બા૦ ફીરોઝ હોશંગ દસતુર પ્રેસીડનસી મેજીસ્રેટ તરીકેના ઓધાપરથી ફારેગ થવાથી એવણે મેજીસ્ટરેટ તરીકે બજાવેલી પ્રજા સેવા માટે મુંબઇની આગેવાન એલફીનસટન કલબે તા૦ ૩૦ મી

મારચે એવણુના માનમાં એક ખાણુાનો મેલાવડો મરહુમ શેઠ નશરવાનજી પીટીટવાળા બંગલામાં કરયો હતો. તે મેલાવડાના પ્રમુખ શેઠ હોરમસજી અરદેશર વાડીયાએ પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરયું હતું અને ખા૦ બા૦ ફીરોઝે પોતાને આપેલાં માન માટે ઉપકાર માનયો હતો. તા૦ ૩૧ મીએ ખા૦ બા૦ ફીરોઝ હોશંગ દસતુરને છેલ્લી સલામ કરવા માટે પોલીસ કોરટોના મેજીસ્ત્રેટો અને પોલીસના અમલદારો અને ધારા મંડલના સભાસદો મજગામની પોલીસ કોરટમાં ભેગા મળયા હતા જે વેળાએ વડા મેજીસ્ત્રેટ મી૦ એસટને તેમજ ધારા મંડળના કેટલાક મેમબરોએ ખા૦ બા૦ ફીરોઝે એક મેજીસ્ત્રેટ તરીકે બજાવેલી સેવા માટે તેવણુની સતુતી કરી હતી અને એક ભેગો ગરૂપ લેવામાં આવ્યો હતો. એ ઉપરાંત તા૦ ૯ મી એપ્રીલે ધારાશાસ્ત્રીઓ તરફથી ઓ૦ સર ફીરોઝશાહ મેરવાનજી મેહેતાના પ્રમુખપણા હેઠળ એક ખાણાનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. તા૦ ૭ મી એ ખા૦ બા૦ ફીરોઝના માનમાં એક ઇવનીંગ પારટીનો એક વગવાળો મેળાવડો પેદરરોડ ઉપર ઓ૦ જસટીસ સર દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવરના ગુલેશાન બંગલામાં થયો હતો, જે વેળાએ કેટલાક ગહસથોએ ખા૦ બા૦ દસતુરની સેવાઓની સતુતી કરી હતી.

કરાંચીવાલા ડોકટર દસ્તુર માણેકજી નશરવાનજી ધાળા એમ. એ., પી. એચ. ડી. એ ગયા અકટોબરમાં ઘણાક દેશાવરો ખાતે જઇ ત્યા જુદી જુદી બાબદો ઉપર બાહોશી ભરીયા ભાષણો કીધા હતા. તા૦ ૮ મી અકટોબરે દસ્તુર ધાળાએ વડોદરા ખાતે કરેલા ભાષણ પછી શેઠ ફરામજી કંટરાકટરે એક શીયાળ દસ્તુર ધાળાને અને ત્યાના ટરસ્ટી શેઠ રૂશતમજીએ દસ્તુરજીને અને એવણુના ધણીયાણીને સોનાની વીટીઓ ભેટ આપી હતી. વળી ત્યાની જરથોસ્તી અંજુમને એક ખાણુબી આપ્યું હતું. ભરૂચ ખાતે જુદી જુદી વખતે આપેલા ભાષણો વખતે ભરૂચની અંજુમને તેમજ ત્યાનાં ઘણા જાણીતા શેહેરીઓએ પોતાની તરફથી અકેકી શીયાળ દસ્તુર ધાલાને ઓઢાડી હતી. એ મુજબ સુરત ખાતેબી ત્યાની અંજુમને તથા સરદાર દાવર કેખશરૂ એ. મોદીએ પોતાની તરફથી અકેકી શીયાળ ઓઢાડી હતી. નવસારી ખાતે દસતુર ધાળાને વડા દેશાઇજીએ તેમજ જુદા જુદા ગ્રહસ્થોઓએ શીયાલો ઓઢાડી હતી તથા એવણુના માનમાં ખાણાનો મેલાવડો કીધો હતો. તા૦ ૧ લી અકટોબરે વલસાડ ખાતે આપેલા ભાષણ પછી મીસીસ ધાલાને મીસીસ હોરમસજી ધનજીભાઇ બમનજીએ એક વીટી ભેટ આપી હતી, તથા દસ્તુર ધાલાને શેઠ ધનજીભાઇ બમનજીએ અને અંજુમન તરફથી અકેકી શીયાલની ભેટ થઇ હતી. તા૦ ૨ જીએ ધરમપોરના મહારાજાના પ્રમુખપણા હેઠળ થયલા મેલાવડામાં ધરમપુરના માહારાજાએ બે શીયાલ ઓઢાડી હતી.

અશો જરથોસ્તના શેહેનશાહી દીશાને દીને મુંબઇની જરથોસ્તી જશન કમીટી તરફથી એક મેલાવડો અંજુમનના આતશ બહેરામમાં થયો હતો. શેઠ જાહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલે પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરયા બાદ એરવદ ડોશાભાઇ હોરમજી દસ્તુરે ગાથા ગાઈ સંભલાયા પછી જશન કમીટી તરફથી લેવાયલી પરીક્ષામાં ફતેહમંદ ઉતરેલાંઓને સરટીફીકેટ આપી હતી. વળી સાંજેબી જશનની ક્રીયા કરી દીશાના ઇનામની પરીક્ષામાં પસાર થયલા વીદયારથીઓને મીસીસ જાહાંગીર બ. પીટીટે ઇનામો વહેંચી આપ્યા હતા. એ ઉપરાત જુદી જુદી દરેહમહેરો તેમજ દેશાવરો ખાતેબી જાહેર જશનો, મેલાવડાઓ થયા હતા. સુરતમાં એ દીને ન્યાતનું જમણુબી થયું હતું.

સર જમશેદજી જીજીભાઇ જરથોસતી મદરેસાની ૫૦ મા વરસની જુબીલીનો ઉતસવ ઉજવવામાં માટે મદરેસાના શીક્ષકો તથા આગલા અને હાલના વીદારથીઓનો કોનવરસેઝીઓનો મેળાવડો સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંટ ઇનસટીટયુશનના હોલમાં તા૦ જી મારચે થયો હતો. હોલમાં થોડાક અગત્યના હસતલેખો, સીકકાઓ, આસતોદાનો વીગેરે દેખાડવા માટે ખુલલાં મુકયા હતાં. જેને લગતી તવારીખ સમશુલ ઓલમાં ડા૦ એરવદ જીવણજી જ. મોદીએ કહી સંભળાવયા બાદ એરવદ શહેરયારજી ભરૂચાએ ઓ૦ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટને એનાયત કરવાનું માનપતર વાંચ્યું હતું. એમાં ઓ૦ સર જમશેદજીએ તેમજ એમના વડવાઓએ એ

ખાતાના ભલાં માટે મોટી ઉલટ અને તેના વધારા સારૂ બતાવેલી કાલજી માટે ઉપકાર માન્યો હતો. એ માનપતર ચાંદીના કાસકેટમાં મુકી ઓ૦ સર જમશેદજીને એનાયત કીધું હતું. નામદાર સર જમશેદજીએ પોતાને આપેલા માનપતર માટે આભાર માની પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરવા બાદ એરવદ એદલજી કેરસાસ્પજી આંટયાને તેમના મદરેસા સાથના પચાસ વરસના સંબંધના માનમાં શેઠ ફરામજી હોરમસજી શેઠનાએ ભેટ આપેલો સોનાનો ચાંદ ઓ૦ સર જમશેદજીએ એનાયત કરવા પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો. પારસી પંચાયતના માનવંત તરસ્ટી સાહેબોનો તેમજ આ મદરેસાના શીક્ષકો તથા આગળા અને હાલના વીદયારથીઓનો એક સામતો ફોટોગરાફ લેવામાં આવયો હતો.

સર જમશેદજી જીજીભાઇ મદરેસાની જુબીલીને લગતો બીજો મેલાવડો તા૦ ૪ ઠી મારચે સર જમશેદજી ઇનસટીટયુટના હોલમાં મુંબઇના નામદાર ગવરનરની કારોબારી કાઉનસીલના સભાસદ ઓનરેબલ સર કલોડ હીલના પ્રમુખપણા હેઠળ કરવામાં આવયો હતો. શરૂઆતમાં સેકરેટરી સમશુલ ઓલમાં એરવદ ડા૦ ઇવણજી જમશેદજી મોદીએ મદરેસાની ટુંક તવારીખ અને છેલલાં બે વરસના કારોબારનો એક રીપોરટ વાંચીયો હતો. એ રીપોરટમાં જણાવયું હતુ કે પેહેલા પારસી બેરોનેટ મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ કે જેવણ ૧૮૫૯ ના એપરીલના તા૦ ૧૫ મીએ ગુજરી ગયા હતા, તેમની યાદગીરી કાયમની જળવાઇ રહે તે હેતુથી તેમનાં ધણીયાણી લેડી આવાંબાઇએ પારસી પંચાયતના તરસતીઓ કે જેના પ્રમુખ તરીકે તેમના પુત્ર મરહુમ શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ તે વખતે બીરાજતા હતા, તેના ઉપર તા૦ ૨૯ મી મે ૧૮૬૨ નો પત્ર તથા બંગાળ બેંકના ૨૫૩૦૦૦ ના શેરો મોકલી આપયા હતા. તે રકમ તેમના ધણીના નામે અલાહેદા હીસાબમાં જમે કરવાનું જણાવવામાં આવયું અને પંચાયતના ચોપડામાં પહેલા સર જમશેદજી જીજીભાઇને નામે તે રકમ નોંધી તે રકમની આવક થાય તેમાંથી એક સકુલ અથવા એક મદરેસા ચલાવવાનું જણાવવામાં આવયું હતું. આ મદરેસાનાં ધરમગુરૂઓના છોકરાઓને અને તરસટીઓને યોગય લાગે તો બીજા વરગના છોકરાઓને પણ ઝંદ અને પેહેલવી ભાષાનું તથા ઝોરાસ્ત્રીઅન ધરમને લગતું શીક્ષણ આપવાની ગોઠવણ કરવી એવી તે પત્રમાં સુચના કરવામાં આવી હતી. તેજ તારીખે જવાબ લખીને પારસી પંચાયતના તરસટીઓએ તે સખાવત ઉપકાર સહીત સ્વીકારી હતી. તા૦ ૪ થી મારચ ૧૮૬૩ ના રોજે મદરેસા ખોલ્લી મુકવામાં આવી હતી, અને તેના પ્રીનસીપાલ તરીકે પહેલવીના જાણીતા વીદવાન દસતુર ડો૦ પેશોતન બેરામજી સંજાણાની નેમણુક કરવામાં આવી હતી. તે ઉપરાંત પેહેલા સુપ્રીનટેનડંટ તરીકે મરહુમ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલીની અને અવસતા ફારસી તથા સંસકરતના શીક્ષકો તરીકે એરવદ શેહેરીયારજી દાદાભાઇ ભરૂચા, શેઠો ખરશેદજી મંચેરજી કટેલી અને રમાકાંત કરૂપણ ભંડેની નેમણુક કરવામાં અવી હતી. શરૂઆતમાં ૧૨ વીદયારથીઓને દાખલ કરવામાં આવયા હતા જે દરેકને ૨૦ રૂપયાની સ્કોલરશીપ આપવામાં આવી હતી. ૧૮૯૮ માં દસ્તુર પેશોતન ગુજરી જવાથી તેમની જગયાએ તેમના દીકરા શમસુલ ઓલમા દસ્તુંર દરાબ બી. એ. ની નેમણુંક કરવામાં આવી હતી. પ્રથમ દાખલ થયલા બાર વીદયારથીઓમાંથી એરવદ એદલજી કેરસાસ્પજી આંટીયા મદરેસાની સાથે શરૂઆતથી આજસુધી જોડાયલા રહયા છે. આ મદરેસાના પહેલ વહેલા ૧૨ વીદયારથીઓમાંથી હઇયાત રહેલા ચાર વીદયારથીઓ એરવદ એદલજી કેરસાસપજી આંટીઆ, એરવદ શેહેરયારજી દાદાભાઇ ભરૂચા, સુરતવાળા દસતુરજી રૂસતમજી જમશેદજી અને શેઠ ફરામજી હોરમસજી અરજાનીની ઓનરેબલ મી૦ કલોડ હીલની સાથે ઓળખાણ કરાવવામાં આવી હતી અને તેઓને મીસ કલોડ હીલે જુબીલી મેડલો એનાયત કરયાં પછી મદરેસાના ફતેમંદ વીદયારથીઓને મેડલો સરટીફીકેટો અને ઇનામો વેંહેચી આપ્યાં હતાં. એ પછી મીસ કલોડ હીલે ડા૦ સોરાબ ખરશેદજી નરીમાનને ચાંદીના બે સુંદર વાઝ પારસી રીવર ઓસપીટલના ઓનરરી ફીઝીશયન તરીકે તેવણે બજાવેલી મોટી સેવાઓની પીછાણમાં એનાયત કરયાં હતાં.

ડા૦ નરીમાને પોતાને આપેલા માન માટે ઉપકાર માન્યા બાદ પ્રમુખ ઓ૦ મી૦ કલોડ હીલે ભાષણ કરતાં જણાવ્યું કે મને અને મારી સ્ત્રીને આ પ્રસંગે તમે આમંત્રણ આપ્યું હતું તેથી હું તમારો ઉપકાર માનું છું. મારા સસરાએ એમ. એ. ના અભ્યાસમાં અવસ્તા અને પહેલવી દાખેલ કરવા માટે પ્રયાસ કર્યો હતો તથા આ મદરેસા સાથે અમારો સારો સંબંધ છે. આ મદરેસાનાં ૫૦ વરસની જ્યુબીલીનો પ્રસંગ ઘણો ખુશી થવા જોગ છે. આ ખાતું ઘણું જુનું છે, છતાં તે વખતને અનુસરતા ફેરફાર કરી આગળ વધતા જમાનાને અનુસરીને કામ કરે છે તે ખુશી થવા જોગ છે. ડા૦ મોદી જરથોસ્તી ધરમ અને તેના ઇતીહાસના ઊંડા અભ્યાસી છે, અને ૨૫૦૦ વરસ પહેલાં જરથોસ્તે જે ધરમ શીખવ્યો હતો, તેના કેટલાંક તતવો આજે ખરાં પડતાં માલુમ પડે છે, તેને માટે તમારે મગરૂર થવું ઘટે છે. એ પછી ઓનરેબલ સર જમશેદજીએ પ્રસંગને અનુસરતા ભાષણો કરવા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો. આ મેલાવડામાં એવું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીઆના વસીઓ તરફથી આ મદરેસાની જ્યુબીલીના પ્રસંગે મરહુમ શેઠ નવરોજી વાડીઆની યાદગારીમાં અવસ્તા અને પહેલવી ભાષાના અભ્યાસ માટે સ્કોલરશીપો સ્થાપવા સારૂ રૂ૫૦૦૦ બક્ષેશ આપવામાં આવશે. વળી એજ દીને સવારે શેઠ વાડીઆજીના આતશ બેહરામમાં સમસુલ ઓલમાં દસ્તુર દારાબ પેશોતનજી સંજાણાની આગેવાની હેઠળ જ્યુબીલીની ખુશાલીમાં જશન થયું હતું.

એલેક્ઝાનડરા નેટીવ ગરલ્સ ઇંગ્લીશ ઇનસટીટ્યુટને સ્થાપવાને પચાસ વરસ પુરાં થવાથી તેની જ્યુબીલીનો કોનવરઝેશનનો એક મેળાવડો તા૦ ૧૦ મા મારચે શેઠ જેહાંગીર બમનજી પીટીટનાં બંગલામાં નામદાર ગવરનરનાં પ્રમુખપણા હેઠળ થયો હતો. પ્રસંગને અનુસરતાં વીવેચનો થયાં હતાં તથા નામદાર ગવરનરેબી ભાષણ કર્યું હતું, જે પછી સ્કુલની બાનુ શીક્ષકાએ મી૦ અને મીસ ખરશેદજીને એક માનપત્ર એનાયત કર્યું હતું. આ જ્યુબીલીની ખુશાલીમાં રમતગમતના મેલાવડાઓબી થયા હતા અને વળી રોયલ ઓપેરા હાઉસમાં એક કોનસરટનો મેલાવડો થયો હતો.

ઝોરાસ્ત્રીઅન બીલડીંગ સોસાઇટીની ગઈ વારસીક સભામાં પ્રમુખ શેઠ સોરાબજી બેદલજી વોરડને રીપોર્ટ બાહલ રાખવાની દરખાસ્ત રજુ કરતાં જે ભાષણ કર્યું હતું તેપરથી જણાય છે કે હમણા સોસાઇટી હસ્તકની ચાલીઓમાં લગભગ ૫૦૦ આસામીઓ લાભ લે છે. રૂપયા પાંચ લાખના શેરો તમામ ભરાઇ ગયા હતા અને સોસાઇટીએ પોતાની થાપણ વધારી ૧૦ લાખની કરવાનો એરાદો રાખ્યો છે, અને શેરો ઉપાડી લેવાને અરજ કરવામાં આવી હતી. સર જમશેદજી જીજીભાઇ બેરોનેટ, શેઠ હોરમસજી મનચેરજી કામા, શેઠ શાપુરજી એન. ચાંદાભાઇ તથા ડા૦ જેહાંગીર ખરશેદજી દાજીને ડીરેકટરો તરીકે ફરી ચુંટી કાઢી શેઠ નશરવાનજી બાપુજી તચકરા અને મેસરસ એસ. બી. બીલીમોરીઆ એન્ડ કંપાનિ ઓનરરી ઓડીટરો નેમયા હતા અને મંડળીના પ્રમુખ, ડીરેકટરો, સેક્રેટરી, આરકીટેક્ટ સોલીસીટરો, પલીડર તથા ઓડીટરોનો તેઓની સારી અને બીનસ્વારથી સેવા માટે આભાર માનવામાં આવ્યો હતો.

જરથોસતી કોનફરંસની ત્રીજા વરસની બેઠક તા૦ ૮ મી નવેમબરથી ૩ દીવસ સુધી નોવેલટી થીએટરમાં શેઠ હોરમસજી અરદેશર વાડીઆ બેરીસ્ટરના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી, જે વખતે હમેશ મુજબ જાણીતા ઘણા શેહેરીઓએ પ્રસંગને અનુસરતા ભાષણો કીધા હતા અને રેશાલાઓ વાંચવામાં આવ્યા હતા. તેમજ કેટલાક ઠરાવોબી પસાર કરવામાં આવ્યા હતા.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળી તરફથી જરથોશ્તીઓની એક જાહેર સભા તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારી ૧૯૧૨ ને દીને કોટમાં સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંટ ઇનસટીટ્યુશનવાળા મકાનમાં શેઠ હોરમસજી અરદેશર વાડીઆનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ બોલાવવામાં આવી હતી. તે સભામાં પારસી કોમમાં ગરીબાઇ, લાચારી અને બેરોજગારી કેટલી હદ સુધીની છે તે ચોકકસ કરવા માટે તથા ઘટતી જુસતેજુ કરી તેનાં કારણો શોધી કાઢવા માટે, તેમજ તે ટાળવા

અથવા કમતી કરવાના વયવહારૂ પગલાંઓ શું લેવા જોઈએ તે બાબે રીપોર્ટ કરવા માટે એક કમીટી નેમવામાં આવી હતી. મજકુર કમીટી તેને સોંપવામાં આવેલા સવાલ બાબે પુખ્ત વીચાર કરી એવા ઠરાવ ઉપર આવી હતી કે પારસી કોમની હાલની સંસારી તથા આસથીક સ્થીતી બાબેની ખરી હકીકત જાણવાને બની શકે એટલા માટે શરૂઆતમાં જુદાં જુદાં ધરમખાતાંઓમાંથી તેમજ સેનસસ અને બીજા સાધનો મારફતે મળી શકતી વીગતો ભેગી કરવી. ઉપર જણાવેલું કામ આરંભવા માટે નીચલી એક સબ કમીટી નેમવામાં આવી હતી. શેઠ હોરમસજી અરદેશર વાડયા, શેઠ રતન જમશેદજી તાતા, શેઠ હોરમસજી મનચેરજી કામા, શેઠ જીજીભાઇ પેસ્તનજી મીસ્ત્રી, શેઠ જહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ, શેઠ કાવસજી ધનજીભાઇ માહાલક્ષમીવાળા, શેઠ ફરામરોઝ રૂસતમજી જોશી, ડા૦ કાવસજી એદલજી દાદાચાનજી, શેઠ રૂસતમજી પેસતનજી કરકરયા, શેઠ રૂસતમ પેસતનજી મસાની, ડા૦ દીનશાહ બમનજી માસતર, ડા૦ જહાંગીર ખરશેદજી દાજી, શેઠ ફરામજી બમનજી માસતર, શેઠ ફરેદુન કેરશાસ્પ દાદાચાનજી, શેઠ સોરાબજી એદલજી વોરડન, શેઠ દોરાબજી એદલજી ગીમી, શેઠ જહાંગીર બમનશાહ વકીલ. પારસી ગરીબાઈ બાબે તપાસ કરવા અરથે સેનસસ તેમજ બીજા સાધનો મારફતે વીગતો ભેગી કરવા માટે કમીટી તરફથી એક ફંડ ખોલવામાં આવયું છે.

દીલ્હી શેહેરને હીંદની નવી બ્રીટીશ રાજયની બાદશાહી રાજધાની તરીકે સથાપવાનું કામ તા૦ ૨૩ મી ડીસેમબરે કરવામાં આવયું હતું. હીંદનું પાયતખત કલકતાને બદલે દીલ્હીને બનાવવાનો ઠરાવ નામદાર શાહેનશાહ જયોરજ પાંચમાએ દીલ્હી દરબાર ટાંકણે જાહેર કરયો હતો. તે મુજબ તા૦ ૨૩ મી ડીસેમબરે દીલ્હી ખાતે દરબાર ભરી એ દીનથી દીહલીને રાજધાનીનું શેહર ગણી હીંદી સરકારની મુખ્ય બેઠકોબી ત્યાંજ રહેશે એમ નકકી કરવામાં આવ્યું હતું. એ દીવસ ધામધુમથી પાળવામાં આવયો હતો અને નામદાર વાઈસરાય લોરડ હારડીંજ અને લેડી હારડીંજની તયાં થયલી પધરામણીથી ખુશાલી વયાપી રહી હતી. એ બંને નામદારોને સ્ટેશન ઉપર ઘણો સારો આવકાર આપી મ્યુનીસીપાલીટીનું માનપત્ર એનાયત કરવામાં આવયું હતું. દમામદાર સરગસ સાથે નામદાર વાઇસરાય લોરડ હારડીંગ અને લેડી હારડીંગ ચાંદની ચોક આગળ આવી પહોંચતા તેમના ઉપર કોઈ નહી જણાયલા બદમાશ તરફથી એક બોમ ફેંકવામાં આવયાથી તે નામદારોની પાછળ ઉભેલો જમાદાર તરત મરણ પામયો હતો. બોમ નામદાર વાઇસરાયના હાથી ઉપરની બેઠક ઉપર ફુટયો હતો. નામદાર વાઇસરોયને થોડી ઘણી ઇજા થઇ હતી પણ સારે નસીબે સહીસલામત લેડી હારડીંગ બચી ગયા હતા. નામદાર વાઇસરોયે સરઘસ આગળ ચલાવવા હોકમ કરયો પણ થોડા સમયમાંજ તે નામદારને મુરછા આવવાથી તરત તે નામદારને હાથી ઉપરથી ઉતારી લઈ મોટરમાં બેસાડી વાઇસરીગલ લોજમાં લઈ જવામાં આવયો હતો. તે નામદારના હોકમથી સરઘસ આગળ વધયું હતું અને પ્રોગ્રામમાં જણાવવા મુજબ દીવાને આમમાં દરબાર 'ક્રીયા' તે નામદારને બદલે કાઉનસીલના વડા મેંબર સર ગાઇ ફલીટવુડ વીલસનના પ્રમુખપણા નીચે થઇ હતી અને સર ગાઇ ફલીટવુડ વીલસને ધારાસભાના પ્રજાકીય સભાસદોનાં અને પંજાબના લેફ્ટેનંટ ગવરનરના માનપત્રનો નામદાર વાઇસરોયનો જવાબ વાંચી બતાવયો હતો. એ પછી સરગસ બીખેરાઈ ગયું હતું.

નામદાર વાઇસરાય ઉપર કરેલા હુમલા માટે તીરસકાર દેખાડનારો પારસી કોમ તરફથી સર જમશેદજી જીજીભાઇએ તે નામદારના ખાનગી સેક્રેટરી ઉપર નીચલો તારનો સંદેશો રવાના કીધો હતો:-
"નામદાર વાઇસરાય ઉપર કરવામાં આવેલા કરપીણ હુમલાની ખબર પારસી કોમે ભારે ગુસ્સા અને કમકમાંટની લાગણી સાથે સાંભળી છે, અને એ કોશેશ નીશફળ નીવડી છે માટે ખુદાનો આભાર માને છે. તે નામદાર જલદીથી સાજા થાય એવી પારસી કોમ દુવા ગુજારે છે."

નામદાર વાઇસરાય પોતાની બીમારીમાંથી જલદીથી સાજા થાય એવી ભલી દુવાઓ ચાહવા માટે જરથોસતી કોમ તરફથી મરહુમ શેઠ હોરમસજી બમનજી વાડીયાના આતશબેહેરામમાં

તા૦ ૨૯ મી ડીસેમબરે પારસી પંચાયતના ત્રસટી સાહેબોની આગેવાની હેઠલ એક જાહેર જશન અને બંદગી કરવામાં આવી હતી. એ પ્રસંગે દસ્તુરજી દારાબજીએ નામદાર વાઇસરોયની સલામતી ચાહતાં ઘણા અસરકારક શબ્દોમાં વીવેચન કરયું હતું અને નામદાર વાઇસિરાય ઉપર એક તારનો સંદેહશો મોકલી આપવાનો ઠરાવ કીધો હતો. તેમજ મુંબઇના અંજુમનના આતશબેહરામમાં, શેઠ દાદીશેઠના આતશબેહરામમાં વીગેરે વીગેરે ઠેકાણે જાહેર બંદગી જશનો થવા ઉપરાંત પુણા, ઇક્ષાવ, સુરત, નવસારી વગેરે જુદા જુદાં દેશાવરો ખાતેબી જાહેર જશનો બંદગીઓ કરીને ત્યાની જરથોસ્તી અંજુમનને આ નીચ કામ તરફ તીરસકાર દેખાડનારા અને નામદાર વાઇસિરાય સહીસલામત બચી ગયા તે માટે ખુશાલી દરશાવનારા મુબારક બાદીના સંદેશાઓ મોકલાવ્યા હતા. નામદાર વાઇસરાય ઉપર ફેંકાયલા બોંમ માટે પોતાનો તીરસકાર જાહેર કરવા તેમજ આવા ભયાનક બનાવવેળા નામદાર લેડી હારડીંગે જે શાંત હીંમત બતાવી હતી તેની ઉંચી પીછાન કરવા તે નામદાર બાનુને હીંદુસતાનના બાનુઓ તરફથી એક એડરેસ એનાયત કરવાની હીલચાલને દીલોજાની ભરયો ટેકો આપવાને મુંબઇના બાનુઓની જાહેર સભા નામદાર ગવરનરના બાનુ લેડી સીડનહેમનાં પ્રમુખપણા હેઠળ ટાઉન હોલમાં તા૦ ૧૫ મી જાનેવારીએ મળી હતી. જયા પ્રમુખે તથા કેટલીક બાનુઓએ પ્રસંગને અનુસરતાં તીરસકાર બતાવનારા વીવેચનો કરવા બાદ નામદાર લેડી હારડીંગ ઉપર માનપત્ર મોકલાવાનો ઠરાવ થયો હતો. એ મુજબ જુદા જુદા દેશાવરો ખાતેબી બાનુઓની સભાઓ ભરાઇ હતી અને એ હીલચાલને પોતાનો ટેકો આપયો હતો.

નામદાર વાઇસરોયની મુબારક સાલગરેહ તા૦ ૨૦ મી જુને પડવાથી એ દીવસ એક જાહેર તેહેવાર તરીકે આખા હીંદમાં તથા મુંબઇમાં જાહેર પ્રજા તરફથી નામદાર લેડી હારડીંજની ઇચછાને અનુસરીને ચીલડરનઝ ડે તરીકે પાળવામાં આવયો હતો. એ બનાવની ખુશાલીમાં મુંબઇની સ્કુલોના લગભગ પચાસ હજાર છોકરાંઓને તેમજ દરેક દેશાવરો ખાતેની સકુલોના હજારો છોકરાંઓને મેલાવડાઓ કરી મીઠાઈ વગેરેના પડીકાં ભેટ આપવામાં આવયા હતા. મુંબઇની પારસી કોમ તરફથી પારસી કોમના માનવંત અકાબર ઓનરેબલ સર જમશેદજી જીજીભાઇ તરફથી નીચલો તારનો સંદેશો તે નામદારના ખાનગી સેકરેટરી જોગ રવાના કરવામાં આવયો હતો:—
"નામદાર વાઇસરોયની વરશગાઠના માંગલીક પ્રસંગે સમાનય ખુશાલીમાં પારસી કોમ ભાગ લે છે અને તે નામદાર તથા લેડી હારડીંજને લાંબી જીંદગી સુખ અને તંદોરસતી ઇચછે છે." ઉપલા સંદેશાનો નામદાર વાઇસિરોયના ખાનગી સેકરેટરી તરફથી સર જમશેદજીને નીચે મુજબ જવાબ મલયો હતો:— "મુંબઇની પારસી કોમનો તેઓના મુબારકબાદીના માયાલુ સંદેશા માટે અંતકરણપુર્વક ઉપકાર માનવાની નામદાર વાઇસરોયે મને ફરમાસ કરી છે." એ ઉપરાત જુદા જુદા દેશાવરો ખાતેથીબી પારસી કોમ તરફથી તારના સંદેશાહ મોકલવામાં આવ્યા હતા. મુંબઇની યંગ લેડીઝ હાઈ સ્કુલના પ્રીનસીપાલ મીસ આઇમાય હીરજીભાઇ પટેલે સ્કુલ તરફથી એક કીમતી સુખડનો કાસકેટ લેડી હારડીજ ઉપર મોકલાવયો હતો.

નામદાર શહેનશાહે તા૦ ૪ થી ફેબરવારીએ બકીંગહામ પેલેસમાં એક લેવી ભરી હતી, જે વેળાએ નીચલા પારસી ગ્રહસથોને નામદાર શહેનશાહની રૂબરૂ હાજર કરવામાં આવયા હતા. સર દોરાબ જમશેદજી તાતા, શેઠ ફરદુન ફીરોઝ તારાપોર અને શેઠ તેહેમુરસ કાવસજી મોદી હતા.

નવસારીના વડા દસતુરજી કેકોબાદજી દારાબજીને વડોદરાના મહારાજાએ છત્રી મસાલનું માન આપવાનો ઠરાવ ગયા મારચ મહીનામાં કીધો હતો.

ભાવનગર રાજયનાં માજી ચીફ મેડીકલ ઓફીસર ડા૦ બરજોરજી બેહરામજીની યાદગારી જાળવી રાખવા માટે પ્રજા તરફથી ઉભા થયલાં ફંડમાંથી સર તખતસીંહજીની ઓસપીટલમાં તેઓનું એક અરધા કદનું બાવલું મેલવામાં આવયું હતું અને તયાની હાઈ સકુલની પડોશમાં ઉભો કરેલો એક ફુવારો ખુલ્લો મેલવાની કીયા ઓ૦ શ્રીયુત પ્રભાશંકર દલપતરામ પટણીએ તા૦

૧૧ મી ડીસેમબરે એક મેળાવડા સનમુખ કીધી હતી. જયા ડા૦ બરજોરજીએ રાજયની બજાવેલી કીમતી સેવાઓની સ્તુતી કરવામાં આવી હતી.

મરહુમ ડા૦ કાવશ લાલકાકા લંડનખાતે સર કરઝન વાઇલીનાં થયલાં ખુન વેળાએ તેવણુને બચાવવાની કોશેશ કરવા જતાં ગોળીથી મારયા ગયા હતા, તેવણુનું એક બસટ લોરડ જયોરજ હેમીલટને લંડનમાં ઇમપીરીયલ ઈનસટીટયુટની સીડી ઉપર ખુલ્લું મેલવાની કીયા તા૦ ૧૧ મી એપ્રીલે સર મનચેરજી બાવનગરીના પ્રમુખપણા હેઠણ કરી હતી, જેવણે મુંબઇના નાણાં ભરનારાઓ તરફથી તે બસટ બેટ આપેલું જાહેર કીધુ હતું.

મરહુમ શેઠ બેહેરામજી એદલજી કલેકટરની સબી કરાંચી ખાતેની કાંપની અગીઆરીમાં દસ્તુર ધાલાએ શેહેનશાહી બોરદાદસાલને દહાડે ખુલ્લી મુકી હતી.

જરથોસતી છોકરીઓની નીશાળ મંડળીના મરહુમ સેકરેટરી ખા૦ બા૦ દારાશાહ રતનજી ચીચગરનાં તા૦ ૧૩ મી મારચે પડેલા મરણુના પહેલા વારસીક દીવસની યાદમાં કોટની બાઈ બીખાઇજી બંગાલીવાળી નીશાળના હોલમાં એક મેળાવડો થયો હતો જે વેળાએ મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કામાજી અને મરહુમ ખા૦ બા૦ ચીચગરની તસવીરો શેઠ નવરોજી જાહંગીર ગામડયાએ ખુલ્લી મુકી હતી.

એલફીનસટન કોલેજના પ્રોફેસર અને યુનીવરસીટીના રેજીસ્ટ્રાર શેઠ ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુરની સબી કોલેજની લાઇબેરીમાં તા૦ ૨૮ મી આગસટે પ્રીનસીપલ મી૦ કોવરનટને એક મેળાવડા સનમુખ ખુલ્લી મુકી હતી.

પુસ્તકોની પહોંચ.

આ વખતે નીચલાં ચોપડી ચોપાનીયાં અમારા અભીપરાય અરથે મલેલાંની પોંહચ માન સાથે સ્વીકારીએ છીયેઃ-

શાહાનામું ભાગ બીજો—આપણી કોમના માનવંત નાયબ દસ્તુરજી મીનોચેરજી જામાશપજી જામાસ્પઆશાનાં પોતાનાં શાહાનામા છાપવાના શાહશમાં ફાવ્યા છે તે જોઈ આપણુને ખુશાલી ઉતપન થાય છે, અને તે માટે તેમને મુબારકબાદી આપીએ છે. આગળે એક વરશમાં તેમનું શાહાનામાનું પેહલું વાલમ પ્રગટ થયું હતું અને હવડાં તેવુંજ દલદાર, જહલેદાર સુંદર બીજું પુસતક બાહાર પડી ચુકું છે, અને તેની નકલો પણ જાણુવામેજે શારી ખપી છે. અને તેમ ખપવીજ જોઇએ, કેમકે દશતુરજી સાહેબે તેનાપર અઠાગ મેહનત લીધેલી લાગે છે આ ઉપરથી હવે ખાતરી મળે છે કે આજ લાંબો વખત થયો શાહાનામા જેવી મોહટી માહાભારત કેતાબ શમપુરણુ કરવાને બીજા કોઇ ફાવેઆ નહી ત્યારે આ માનવંત દશતુરજી તેમાં ફતેહમંદ ઉતરયા છે, અને આશા રખાય છે કે આ અરધો અરધ શાહાનામું બે ભાગમાં પુરૂં થયું છે તેમ બીજા બાકીના ભાગમાં શમપુરણુ પુરૂં થઇને એક ગમથી જેમ દશતુરજીની કીરતીમાં વધારો થશે તેમ તેમનાં કામની કદર બુજાયાથી આખી પારશી કોમને હાવાં એક માહાભારત પુશતક પુરૂં થવાનો લાભ મલશે. પેહલી શરૂઆતનાં જેવો છેલે શુધી આશરો આપવાનું જાહેર પ્રજા તરફથી રેહશે હેવી આશા રાખવામાં આવે છે.

ખરો જરથોસતી રેહનમુન—આ શંજોગ અજબ મલતો આવ્યો છે, કે ઉપર કહેલાં શાહાનામાના પેહલા ભાગની વખતે આપણા માનવંત વાહડીઆજીનાં આતશબેરાંમવાલા નાયબ દશતુર રૂશતમજી એદલજી દશતુર પે. સંજાણા, બી. એ. પણ તેજ હીંગામે શાથે બાહેર પડયા હતા અને તે વેળાએ તેવો શાહેબે જરથોસત નામાનુ એક નામીચું પુસતક પરસીધ કરી નામના મેળવી હતી. વળી હમણા શાહાનામાના બીજા ભાગની વખતેજ આપણા સંજાણા દશતુરજી સાહેબનું ઉપલું "ખરો જરથોસતી રેહનમુન" એક નામચીન પુસતક બાહાર પડયું છે. એ રીતે જવાંન દશતુર શાહેબોમાં હવો ઉમંગ વધેલો જોઇને જરથોસતી કોમને ખચીત આનંદ મલવો જોઇએ. આ

રેહનમુનનાં પુસતકમાં તહરેકીશમના કામેલીયત ભરેલાં અને હેવાં સરસ લખાંણો દુનીઆઇ જ્ઞાનને લગતી બાબદોપર રચાયલાં જોવામાં આવે છે તેથી આવાં ફીલશુફી ભરેલા લખાંણુની પીછાંણ ઘણી સારી થયેલી હોવી જોઈએ. જુદા જુદા રેશાલાઓ કેટલાક અંગરેજી વીશયોની સાથે મેળવીને હેવી ઢબનું વાંચણ પુરૂં પાડયું છે કે તેનું સુંદર પુશતક એકવાર હાથમાં લીધા પછે મુકવાણી ગમે નહી. એની કીમત રૂ ૩) તરણ છે. પણ તેની મેહનત તરફ જોતાં તે ઘણી કેહવાઇ શકાય નહી અને તેથી આપણા માનવંત રાજાંણાં દશતુરજી સાહેબનાં પુસતકનો શારો ઉઠાવ થવો જોઇએ કે તેથી તેવા શાહેબ શોડે હેવાં બીજાં ઘણાં શરસ લખાંણો એકઠાં થયેલાં હશે તે પરગટ થવાની શવલતા મળે. કોમનાં શોખીન શકતીવાળા લોકો એની નકલો ખરીદી ઉતેજન આપશે એવી આશા છે.

પએવનદ નામે ઇરાંણી જરથોસતી યાને ઇરાણના જરથોસ્તીઓના લગન કરવાની વીધી—આ મજકુર ચોપડીબી એક દશતુરજાદાની બનાવેલી છે, એમ વાંચનારાઓ જાણશે ત્યારે તેઓમાં પાછી નવેશરથી ખુશાલી બ્યાપી નીકલ્યા વના રેહશે નહી. આ કેતાબના લખનાર મુબદ મહેરવાંનજી ખુરશેદજી બેરાંમકામદીનના તે કલકતાનાં મરહુમ શેઠ રૂશતમજી કાવશજી બનાજીનાં આતશઆદરાન શાહેબનાં પંથકી છે. ઘણા કાબેલ અને હોશીયાર અથોરનાન છે. દશતુર શાહેબો અને અથોરનાંનો એ રીતે તહરેકીસમનાં નાહાનાં મોટાં પુસતકો પરશાય કરે એ તેમને થોડું માન બરેલું નથી. આ દશતુરજીમાં હેવાં લખાંણો કરવાનો અજબ શોખ માલમ પડે છે. આ તેમની ચોપડીતો એક છે પણ તેમાં તરણ જુદા જુદા વીશયો શમાયલા છે. પહેલા ભાગમાં ઇરાંનનાં લગનની રૂઢી શમાયલી છે તેની અંકકી વીગત કેવી જાંણવાજોગ અને છોકરા છોકરીના મા બાપો તથા વાલીઓ વચે પેહલેથી કેવી વાતચીત રીતભાત અને કીરીઆ કાંમો પેહરાંમણી હોથામણી વીગરે હેવું થાય છે કે વાંચનારને જરાકે જરાક વાંચનમાંથી બથો રશ કશ મળે છે અને અંતે વર કન્યા કેમ ઠેકાંણે પડે છે તેનું ચોખેચોખું વરણન હીંદુસથાનના દરેક જરથોસતીને વાંચવાને ઘણું ઉપયોગી છે. બીજા ભાગમાં **ઇરાંન અને ઇરાંનીઓને લગતી પરચુટણ વીગતો** શમાયલી છે. ઇરાંની કોંમ અને ઇરાની ધરમ વીશે આગલા જમાનાના આલમાઓ અને અશલી ઇરાંની અરબી તથા અંગ્રેજી વીદવાનોનાં મત હેવાં દીપી નીકળયાં છે કે તેનાથી કોઇબી જરથોસતીનાં દીલ બેશક ખુશાલ થયા વના રહેઆં નથી. ભાગ તીજો વલી એક જુદાંજ વીશયથી રજુ થાય છે એટલે **આતશ બેહરાંમની રખ્યાનું તીલક અને તે ઉપરથી ઉપજતા વીચારો** શમાયલા છે. આ રખયાનું વરણન અને તેનાથી મલતી ઉંચી શમજન ઘણીજ ઉપીઓગી છે.

ઝેરી જાનવરોના ડંખના તત્કાલીક ઇલાજો—આ ચોપડી શેઠ દીનશાહ દાદાભાઇ દારડીએ પોતાને મલેલા અનુભવથી રચી છે જયારે ગોરખા ગ્રંથ પ્રસારક મંડળી તરફથી છપાવી પ્રગટ કરવામાં આવી છે અને એ ચોપડી લોકોમાં મુફ્ત આપવામાં આવે છે. એ ચોપડીમાં સાંપ, વીછુ, હડખાએલાં કુતરાં, વગેરે ઝેરી જનાવરોના ડંખો માટે જુદી જુદી કીસમના ઘણીક જાતના ઉપાયો કેમ કરવા તે સુચવવામાં આવ્યા છે. દરદીને વઇદક મદદ મલે તે અગાઉ આમાનો કોઇ નુસકો અજમાવવાથી તતકાળીક મદદ તરીકે કામે લાગે તેમ છે. લખનારે જુદા જુદા ડંખના ઉપાયોનો સંગ્રહ કરવા ઘણી મેહનત લીધેલી લાગે છે.

કાકા કાંહાંનનાં ચુંટી કાઢેલાં લખાંણો—કાકા કાહાન તે મરહુમ શેઠ ફરાંમજી દોરાબજી પાંડે નામના ગ્રહસ્થ એક જબરા જાહેર લેખક હતા. તેવોનાં ઘણાક લખાંણો જાહેર પેપરોમાં ચોપડી ચોપાનીઆંમાં પ્રગટ થયલાં છે અને તેબી તરેહકીસમની બાબદોપર ચીતરાયલાં છે—રમુજ ગંભીરાઇ ચાનાક, ચતુરાઇ, કેલવણી, શંશાર, મોહત જીવત જેવી દરેક જાહેર બાબદ, એમાં શમાયલી છે. પોતાની હઇઆતીમાં શાહીત્યનો અજબ સોખ ધરાવતા હતા. એકબી જાહેર બાબો તેમના લખાંણુથી બાકી રહેઓ હોય હેવું લાગતું નથી. વીદયા મીત્ર નામનાં માસીકરીતે એવાણુ અને એવાણુના જેવા બીજા શોખીન લખનારાઓ ખુબ ખીલવતા તેને

માટે ખાસ ઉભી થયલી મંડળી હતી—જેમા આપણી કોમના જાહેર લેખક મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ પેશતનજી મીસતરીબી શામેલ હતા. તેવોએ પોતાના ભાઈબંધ વીદવાનોનાં અહીં તહીનાં છુટાં પડી ગયલાં લખાંણો એકઠાં કરીને ખરી જેહમતનાં ઉઠાવેલાં કામોમાં ઉપલુ પુસતકબી આવી જાય છે. તેનાં છુટા જુદા જુદા બાબો પાડીને એ પુસતક પરશીધ કીધું છે, અને વાંચનારી આલમને ઉપયોગી થઇ પડશે.

ગુલેસતાન—ફારશી બાશા જાતેજ લેજતદાર શીરીન લેહજતનો અકેકો શબ્દજ હેવો રસીલો છે કે બોલતાંજ ને શાંભલતાંજ મોહમાં મહજા અને મગજને તાજગી મળેઆ વીના રેહે નહી. તેમાં વલી ઉપલો **ગુલેસતાન** બોલ ઉમેરાવાથી તેની લેહજતમાં ઓરજ વધારો થઇ જાય છે. ગુલેસતાનની કેતાબ હેવી શવાદદાર—રશરશની અને દેલપજીર છે કે તે જાંણુ વાંચેઆજ કરવી જોઇએ. દુનીઆમાં પેદા પડેલાં દરેક ઇનશાન જાતે પોતાની આખી જીંદગીમાં હેવું રશીલું પુસતક એકવારબી વાંચી લેવું જોઇએ છે. મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાંનજી પીટીટ શેઠયા વરગમાં જનમેલા અને ઉધરેલા હત—છતાં તેવોનો વીદયા અબયાશ પાછળનો શોખ કંઇ ઓરજ હતો—ખુદરતે તેમ-નાંમાં કેલવણીનું જહવેર એટલું ઉમેરેલું હતું કે બધી શેઠાઇ—બડાઇ અને લાડમાં ઉચરવું તદન વીશારી મેલીને એક વીદયા પુજારી શનેઆશી જેવા હતા પોતાનાં બોહલા ધંધાની રોકાણ એકકોરે મેલીને વીદયા દેવીના ને છાપા શાહીત્યમાં બારે શોખ પણ ધરાવતા હતા. શોખતો ઘણોબી હોય પણ તેની શાથે દુન્યાઇ-ગ્નાનનું ગહવેર એટલું તો ધરાવતા કે તેવો શાહેબે જેબી ગુજરાતી પુસતકો રચવાના પશંદ કીધેલાં તે ઘણાં સરશમાં સરસ શઉથી પેહલાં નંબરનાં ગણાતાં અને ઘણા ઉપીઓગી કામમાં આવતાં એવાંજ નામીચાં દુન્યાવરણનાં વખનાયલાં પુસતકોજ તેવો રચવાનાં કામમાં લેતા—તેવી રીતની પશંદગી પાંમેલું આ ગુલેસતાન પુસ્તક છે એમાં શું શું રચના છે કેવી કેવી બાબદો નશીયતો—અને દરેક તથા શઘલી ચીજો માટેનાં લખાંણો મલી આવે છે. ફીલશુફીના વાકયો, ખુશ કેહણીઓ, તવારીખી વારતાઓ, જીંદગી જોગવવાની અને રાજ પ્રકરણની શલાહો, ઇનશાને આ દુન્યામાં કેમ વરતવું વીગેરે વીગેરેની નશીએતો, એબાદતો, કેહવતો ગુલેશતાનમાં એટલા જઠામાં શમાયલી છે કે તે વાંચેઆ ને જોયા વગર તેનો કશો ખયાલબી બાંધી શકાય નહી. નીતી રીતીની હેકાયતો તો આજેબી બાળકોને શેકશાયદીનાં ગુલેશતાન અને બીજાં પુશતકો-માંથી મળે છે. મી૦ બરાઉન નામનો એક અંગ્રેજી લેખક કેહછે કે દરેક શોખના આદમીને માટે શેક શાયદીનાં લખાણમાંથી કાંઇને કાંઈ મળી આવે છે જેમ ઉંચામાં ઉંચા અમીરને તેમ હલકામાં હલકા પદવીનાં ઈનશાંનને તેમાંથા કાંઈ પણ મલી આવે છે હેવાં હેવાં શાયદીના બનાવેલાં બાવીશ પુસતકો છે. અને તે પોતે ફારશી ઉપરાંત ઉરદુ, અરબી, હીંદુશથાની વીગેરે બીજી ભાશાઓનો પણ જાણકાર હતો. ગુલેશતાંનનો તરજુમો દુનીઆની બોલાતી શઘળી યુરોપ વીગેરેની તમામ ભાશામાં થઈ ગયો છે, તે ઉપરથીજ તેનું ઉપીઓગીપણું જણાઈ આવે છે. ઉપર કહયા મુજબ મરહુમ શેઠ જમશેદજી નસરવાનજી પીટીટે જે પોતાની તરફના મારી મજાહ વિગેરેના પુસ્તકો રચેલાં તેમાં એકનો વધારો કરવા માટે ઉપલું ગુલેસ્તાનનું નામીચું પુસ્તક હાથ ધર્યું અને જયારેબી થોરી ઘણી પોતાના કામ ધંધાની ફરાગાટ મળતી ત્યારે એ ફુલવારીના બાગને આગલ ખીલવવા લઈ બેસતા એમ કરતાં ગુલેસ્તાનના જે આંઠ બાબ હતા તેમાના ચાર પુરા થયા યાને અરધોઅરધ પુસ્તક લખાયું—તેવામાં ઘણાંજ માથા ભાયગે શેઠ જમશેદજીની તબીયેત બગડી પડી અને બચારા ગુજર પામ્યા. એ રીતે અધુરૂં પડેલું આય નામીચું પુસતક શેઠ જમશેદજીના એક ગોઠીઆ અને આપણી ટાપુના માનવંત જાહેર લેખક શેઠ જીજીમાઈ પેસતનજી મીસ્ત્રી એમ. એ. ના જોવામાં આવયું કે પોતાના ખાસ દોસ્તે હાથમાં ધરેલું પુસતક ખોરંબે પડયું છે ત્યારે તરતજ મોટા ઉમંગ ધરીને તે પુસતક પુરૂં કરવાની હામ બીડી. જાણે કે શેઠ જીજીભાઈ એવાજ કામો કરવાને જનમ્યા હોય તેમ કેટલાંએક પુસતકો એવણની રસીલી કલમથી રચાયેલાં આપણ જોઇએ છઇએ તેમ ગુલેસ્તાન હાથમા લઇને બાકી ચાર બાબનો તરજુમો કરવા મંડી ગયા અને સારૂં થયું કે તેવણ પોતાની હઇયાતીમાંજ તે પરગટ થયેલું જોવા પામ્યાં એવાં એવાં તો કેટલાં બધાં પુસતકો એવણ રચી ગયા છે તેની લંબાણ નોધ લેવઈ ચુકી છે. એ બધામાં ગુલેસ્તાનનું પુસ્તક જેવું રસીલું અને મહાભારત છે તેવું તેને સંઘરે અને મનપસંદ કરવાની કશી કસર રાખવામાં આવી નથી. મુંબઈના

ચાલતાં છાપખાનાઓ દહાડે દહાડે પોતાના કામોની સુંદરતામાં એટલો બધો વધારો કરતા આવીયા છે કે એવાં મનમોહન કામો અને મનોરંજક પુસતકોની સોભા આગાઉ થોડી જોવામા આવતી હતી. આ પુસ્તક ખરેખર મનોરંજક છે અને સુંદરતામાં કસી કચાસ બાકી રહેલી જોવામાં આવતી નથી. ધી જમશેદજી નસરવાનજી પીટીટ પારસી ઓરફનેજના પ્રીનટીંગ વરકસના કરનારા આગે-વાનોને સાબાશ છે કે તેઓએ પોતાની કળા ને કળપનાથી દેખાવમાં છક કરી નાખ્યું છે. સારાં સોનાં ઉંચા કાગળો વાપરીને સફાઇદાર છપાઈ એવી લીધી છે કે બે ઘડી જોયાજ કરીએ. ટાઇટલની ખુબીતો કંઇ ઓરજ છે–પુઠાંપરનો પહેલો પેજ એવો દીપાવી મુકયોચ કે જાતજાતના રંગીન વેલા લઇને તેને ગુલાબી ફુલોની જાલીમાં ગુઠી લીધું છે અને તેથી બંધાઈની સોબામાં ઓર વધારો થયો છે. તેની સાથે ગુલેસ્તાનનું શરૂઆતનું પહેલું પાનું પણ ઓરફનેજે પોતાની કળા કુશળતાથી ખુબ દીપાવી મુકયું છે. ટુંકમાં ગુલેસ્તાનનાં શીરીન જબાનના નામ પ્રમાણે પુસ્તકની શોભામાં ખુબ વધારો કીધેલો માલમ પડે છે. જેવું તે દેખાવલું ને ભપકામાં પુર છે તેવું વળી તેમાનું બખાણુ એવું સરસ છે કે અમે આગળ કહી ગયા તેમ કોઇબી વાંચનારે એક વખતબી વાંચવાથી બેનસીબ નહિ રહેવું જોઇએ.

બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમને ઉભાં કીધેલા ફંડનો, વાંદરાના બાઇ શીરીનબાઇ મનચેરજી કામાવાળાં કોનવોલેસંટ હોમનો, મરહુમ શેઠ કાવસજી બેરામજી બનાજીના આતશબેહરામ સાહેબના કદની ગહમબારના ફંડના હીસાબના તેમજ બીજા ઘણાક ધરમનાં ફંડોના હીશાબના ચોપડી ચોપાન્યા મળયાં છે જેની પોંહચ ઉપકાર સાથ સ્વીકારીએ છીએ.

સુખડના જાણીતા વેપારી શેઠો ફરેદુન અને બરજોરવાળું ભીતે ટાંગવાનું કાગળોપર છાપેલું કાલેનડર હમેશ મુજબ બહાર પડયું છે. એમાં પારસી રોજ માહ સાથ તારીખ વાર આપેલા છે જેથી ઠીક ઉપયોગી થઇ પડે છે.

જાણીતા જરથોસ્તીઓનાં મરણો.

શેઠ સોરાબજી ફરામજી મધરાસવાલા ૬૮ વરસની વયે રોજ ૨૯ મો માહા ૧૨ મો મ. સને ૧૨૮૧ ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમે સર જમશેદજી સ્કુલમાં કેળવણી લઇ ૧૮૬૪ માં મધરાસની મુળજી ઠાકરસીની પેહડીમાં પોતાના ભાઇ શેઠ બેહરામજી સાથ જોડાયા હતા, અને રૂનો વેપાર કરતા હતા. એ પેહડી બંધ થવા પછી એવણે મધરાસીઓ સાથ ફરામજી એન્ડ કંપનીને નામે ભાગમાં વેપાર કરવા માંડયો હતો. એ પછી મરહુમ મુંબઇમાં આવી વસ્યા હતા અને વેપાર કરવા શરૂ કીધો હતો. એ વખતે એવણને સર દીનશાહ પીટીટ બેરોનેટની મીલો માટે રૂ ખરીદવાનું કામ મલ્યું હતું, અને સર દીનશાહ વગેરે સાથ હુબલી, ગડગ વગેરે ઠેકાણે ભાગમાં પ્રેસો ચલાવ્યા હતા. વળી એવણે પોતાના બેટાઓ સાથ વેલાત, જાપાન સાથે રૂની ચઢતનો વેપાર પણ કીધો હતો. સને ૧૯૦૮ થી એવણ ધંધામાંથી રીટાયર્ડ થયા હતા. મરહુમ મધરાસ ખાતે હતા તે વખતે કોમને લગતા કામોમાં તથા અંજુમનના ફંડો ભરાવવામાં ઉલટભરીયો ભાગ લેતા હતા અને ત્યાંની પારસી અંજુમનનાં ફંડોનાં સેક્રેટરી બી હતા. મરહુમે રૂ ૧૦૦૦ મધરાસની અંજુમનને લગતા એક ફંડમાં આપ્યા હતા.

અતરેના જાણીતા કવી શેઠ ફીરોઝ રૂસ્તમજી બાટલીવાલા ૬૬ વરસની વયે રોજ ૬ ઠો માહા ૧ લા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમનો જનમ નવસારીમાં થયો હતો અને મુંબઇની એલફીનસટન ઇનસટીટયુશનમાં કેળવણી લીધી હતી. મરહુમને નાનપણથીજ કવીતા જોડવાનો શોખ હતો. એવણે ૧૮૬૪ માં ઈંગ્રેજી ગાયન શાસ્ત્ર પ્રમાણે 'સટાફ નોટેશન' કરીને હીંદુસ્તાનની રાગરાગણીમાં ગાયનોનું એક પુસ્તક રચ્યું હતું. એ ઉપરાંત મરહુમે ફીરોઝી ગાયન, સરોદે અવસ્તા, વગેરે ઘણાક ગીતોના પુસ્તકો રચ્યા હતા. જરથોશ્તી છોકરીઓની નીશાળ મંડળી હસ્તકની શાળાઓને પોતાના હુનરનો લાભ વારનવાર આપતા હતા અને જાહેર મેળાવડાઓ માટે ગાયનો જોડી આપતા હતા. ગાયન ઉતેજન મંડળીએ ૧૮૮૯ માં પોતાની મંડલીના એવણને ઓનરરી લાઇફ મેમબર નેમીયા હતા અને એ મંડળીને મરહુમે પોતાના પુસ્તકોનો સંગ્રહ ભેટ આપ્યો હતો. એવણે કેટલાક નાટકોને લગતા ગાયનો તેમજ કીનડર ગારટનના ગાયનો જોડીયા હતા, જે ઘણા વખણાયા હતા.

એરવદ દોરાબજી એદલજી જમસીના અથવા મીઠાઇવાળા ૬૭ વરસની વયે રોજ ૧૪ મો માહા ૧લા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરનાર પોતાની જાતિ મેહેનતથી આગળ વધી પઇસા પેદા કરી પોતાના મરણ સુધીમાં આશરે રૂપ્યા એક લાખની સખાવત કરી ગયા છે. મરહુમે પહેલાં મોબેદી ધંધો કરવા માંડયો હતો જે પછી બહારગામોમાં જીનીંગ અને પ્રેસીંગના કારખાનાના ધંધામાં પડયા હતા. પોતાને જેમ પઇસો મળતો ગયો તેમ ગરીબોને મદદ કરી કેટલાક કુટુંબોની છોકરીઓને પરણાવવામાં મદદ આપી હતી. ગ્રાંટરોડ તરફ અગીયારીની અગત દેખાવાથી ત્યાં એક પાક મકાન નજદીક રૂ, ૬૦૦૦૦ ના ખરચે બાંધી આપ્યું છે. પારસી આસપીટલમાં એક સારી રકમ ભરી હતી અને જયારે પંચાયતના ત્રસ્ટીઓની ચુંટણી થઈ તે વખતે એ આસપીટલમાં ચોકસ નાણું ભરનારાઓને હક મળે એવો સવાલ ઉભો થવાથી હાઇ કોરટમાં તે બાબદ ગઇ હતી, જયાં પોતાના ખરચે પોતાની તરફથી વકીલ બારીસ્ટરોનો ખરચ આપ્યો હતો.

શેઠ અરદેશર જહાંગીર વાડાડયા ૭૨ વરસની વયે રોજ ૨૦ મો માહા ૧ લાને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણ એલફીનસ્ટન કોલેજમાં કેળવણી લેવા પછી ચીન મધે શેઠો મનચેરજી જમશેદજી વડાઆની પેઢી પર રહયા હતા અને ૧૮૬૬ માં તેમના પીતાના ગુજરવા બાદ અત્રે સરકારી નોકરીમાં કસટમ ખાતાંમાં નેમાયા હતા. એવણ ૧૮૬૫ માં ફ્રીમેસનોની લોજમાં

'રાઇઝીંગ સટાર' માં જોડાયા હતા. ૧૮૫૦ માં એવણુ અત્રેની કસટમના ત્રીજા એસીસટંટ કલેકટર નેમાયા હતા. છાશટીમાં વડવાઓને મળેલી જમીનનો પણુ વહીવટ એવણુ બાહોશીથી કરતા હતા. સને ૧૮૯૧ ના અકટોબર માસમાં એવણુ છાશટીની મ્યુનીસીપલ બોરડમાં નેમાયા હતા. મરહુમ લગભગ ૧૭ વરસ થયા નોકરીપરથી રીટાયર થયા હતા.

શેઠ પેસતનજી દીનશાહજી સોપારીવાલા ૬૨ વરસની વયે રોજ ૩ જો માહ ૨ જા ને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમે ૧૮૬૮ માં મેત્રીકની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી. એવણુ વરસો સુધી મેસરસ ઇવરટ લાહમની કંપનીમાં સેલ્સમેન હતા અને એ ઓઢા ઉપર સારૂં માન મેલવતા હતા. એવણુ ૧૮૭૮ માં અત્રેની ફ્રીમેસોની લોડજ સાયરસમાં જોડાયા હતા. મરહુમનું કુટંબ સખાવતના કામો માટે જાણીતું છે અને એવણુના પીતાએ ૧૮૭૨ માં ખોરદેહ અવસ્તાના પદેપદના તરજુમાની ચોપડી છપાવી સસ્તી કીમતે બહાર પાડી હતી.

ડા૦ અરદેશર બેરામજી મસાની ૪૫ વરસની વયે રોજ ૧૮ મો માહ ૨ જા ને દીને રંગુન ખાતે મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમ ૧૮૫૮ માં ડાકટરની સેવટની પરીક્ષા પસાર કરી લગભગ ૧૭ વરસ થયા તેઓ દખણુ હેદરાબાદથી રંગુનમાં જઈ એક ફતેહમંદ તબીબ તરીકે ધંધો ચલાવતા હતા અને સારી નામના મેલવી હતી. મરહુમે ગરીબોને વગર દામે દવા આપતા હતા. એવણુ નમરતાવાલા અને પરોપકારી ગ્રહસ્થ હતા.

શેઠ સોરાબજી જમશેદજી સોડાવાટરવાલા અથવા આમરીયા ૬૫ વરસની વયે રોજ ૨૩મો માહ ૨ જાને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરનાર થોડો વખત થયો મીઠી પીસાબના મરજથી હેરાન થતા હતા. મરનાર જાતે ઘણા ભલા, મીલનસાર, અને દયાલુ દીલના હતા. તેઓ અત્રેની મરીનલાઇનસ આગળની સોડાવાટરવાલાની દરેમેહરને નામે ઓલખાતી દરેમેહરના માલેક તથા ત્રસતી હતા અને પોતાના બીજા જોડયા ત્રસતીની સાથે તેનો વહીવટ ઘણીજ મનમાનતી રીતે કરતા હતા. એ દરેમેહર મરહુમના પીતાએ સ્થાપી હતી. વળી એવણે લાંબો વખત વેર અત્રેની દેવીડ સાસુનવાલી જાણીતી વેપારી પેઢીપર મુકાદમીનું કામ કરીને પોતાના શેઠોનો ઘણો સારો વીશવાસ મેલવ્યો હતો અને તેમાંથી તથા બીજી પોતાની નાણું ધીરવાની કુનેહથી સારૂં નાણું મેલવ્યું હતું અને તેનો સદ ઉપયોગ કરીને કેટલુંક ધરમ ધ્યાંન પણુ સારૂં કરી ગયા છે. પોતાની બાપીકી દરેમેહેરના ફંડમાં કેટલીક રકમો પોતાની હયાતીમાં આપી હતી અને ગુજરતી વખતે બીજા બે હજાર રૂપયા બી ભરયા છે. તેની સાથે દેવલાલી ખાતે એક પારસી સેનીટેરીયમ બાંધવા માટે પંદર હજારની રકમ બક્ષેશ આપી છે.

શેઠ ખરશેદજી સોરાબજી ફરામજી પટેલ ૪૬ વરસની વયે રોજ ૨૧ મો માહ ૩ જા ને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમે ફોરટ હાઇ સ્કુલમાં કેળવણી લઇ મેટ્રીક થયા પછી ૧૮૮૧ માં પી. ઇ. ની, ૧૮૮૩ માં પેહલી બી. એ. ની અને ૧૮૮૪ માં બી. એ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી. એવણે ઘણીક વાર વેલાતની મુસાફરી કરી હતી. અતરે ચાલતી મેસરસ ફરામજી સનસ એન્ડ કંપનીની પેહડીમાં મરહુમ શેઠ ખરશેદજી એક ભાગીદાર હતા. એ પેહેડી યુરોપ અને જાપાનની સાથ આયાત તથા નીકાશ વેપાર ચલાવે છે અને ઘણાંક વરસ થયાં સીલોનની સરકારના એજંટ તરીકે કામ કરે છે.

વડોદરાની પારસી અંજુમનના ત્રસ્ટી ડા૦ રૂસ્તમજી આદરજી પાતરાવાળા ૫૧ વર્ષની વયે હાર્ટ ફેલ થયાથી રોજ ૨ જો માહ ૪ થા ને દીને મરણુ પામ્યા હતા. એવણુના મરણુથી ત્યાંની અંજુમને એક ખંતીલા, મહેનતુ અને દીલસોઝ ત્રસ્ટી ગુમાવ્યા છે કે જેવણુ આજ વર્ષો થયાં અંજુમનના લાભ અને બહેતરીના કામમાં ઘણો ઉલટભર્યો ભાગ લેતા હતા. મરહુમ સ્વભાવે રાંક અને એકમાર્ગી હતા. કરાંચીવાળા દસ્તુર ડા૦ ધાલા વડોદરે ગયલા તે વેળા તેવણુ માટેની દરેક હીલચાલમાં મરહુમે આગેવાન ભાગ લીધો હતો અને છેલ્લી જરથોસ્તી કોનફરંસ માટે એવણુ

ત્યાંની અંજુમન તરફથી એક ડેલીગેટ ચુંટી કઢાયા હતા. પોતાના ગોઠીયા ટ્રસ્ટીઓ સાથે અંજુમનના કામમાં એવણુ કીમતી મદદ તથા સલાહ આપતા હતા.

બાઇ ધનબાઇ તે અતરેના જાણીતા શેહેરી ખાનબાહદુર પેસતનજી જાહાંગીર તાલયારખાન સી. આઇ. ઇ.ના ધણીયાણી રોજ ૪ થે, માહ ૪ થા ને દીને પુણામાં મરણ પામ્યા હતા. એવણુનાં મરહુમ દીકરી મીસીસ મરઝબાનનાં એક પુરાં બેટીની શાદી થનાર હતી, જે આ ગમખાર બનાવને સબબે મુલતવી રાખી હતી. મરહુમ બાઇ પોતાના માયાળુ અને સાલેશ ખવાસ માટે ઘણાં જાણીતાં હતાં. મરહુમના ઉઠમણાની ક્રીયા નારગોળની દરેહમેહરમાં થઇ હતી. જ્યાં શેઠ ફરામજી રૂસ્તમજીએ મરહુમ બાઇના દયાલુ તથા ધરમચુસ્તપણા માટે કેટલુંક વીવેચન કરી મરહુમના કુટુંબ ઉપર દીલાસા પત્ર મોકલવાનો ઠરાવ કીધો હતો.

બાઇ જાઇજી જાહાંગીર મરઝબાન ૫૬ વરસની વયે રોજ ૧૮ મો માહા ૪ થા ને દીને મરણ પામ્યાં હતાં. મરહુમ બાઇ અતરેનાં જાણીતા જામે જમશેદવાળા શેઠ જાહાંગીર બેરામજી મરઝબાનનાં ધણીયાણી થતાં હતાં. મરહુમને કેટલાક મહીના થયા પેટમાં કેનસર થયું હતું. એ માટે જેટલાબી ઉપાયો કરવા ઘટતા હતા તેટલા લીધા હતા. વળી જરમનીથી ખાસ તાર કરાવી એક જાતની સીરમ મંગાવી હતી તે મરણની એક દીવસ આગળ આવી પહોંચી હતી. મરહુમે બે જબરા ધા ખમ્યા હતા. તેમાં એક તો તેમનો ભર જુવાન બેટો સઘળી ઉમેદભર પાંચ વરસની વાતપર ગુમાવયો તેનાં અકાળ મોત માટે તો મરહુમ તવળતાં હતાં અને ગયે વરસે એક અતીશય વાહલી બેટી સેહેજ વખતની માંદગી ભોગવી તેબી ચાલતી થઇ. તેના લાગેલા ધા પછીજ આ જાલેમ દરદ તેમને લાગુ પડ્યું હતું. મરહુમના ઉઠમણાની ક્રીયા દેવલાલી ખાતેબી થઇ હતી, જે વખતે શેઠ તલાતીવાલી સ્કુલના મકાનમાં ત્યાંના જરથોસ્તીઓએ ભેગા મલી મરહુમના મરણ માટે દલગીરી દેખાડી મરહુમના કુટુંબ તરફ દીલસોજી દેખાડનારો ઠરાવ પસાર કરી મોકલાવ્યો હતો. વળી અંજુમનને ખરચે ત્યાંની ડુંગરવાડી ઉપર જવાનો એક સરળ રસ્તો બનાવી તેને મરહુમ બાઇનું નામ આપવાનો ઠરાવ થયો. એ માટે તેજ વખતે ત્યાં સારી રકમ ભરાઇ હતી.

બાઇ મોટીબાઇ એદલજી બાટલીવાળા ૩૬ વરસની વયે રોજ ૨૨ મો માહા ૪ થા ને દીને મરણ પામ્યાં હતાં. મરહુમ મેટ્રીકની પરીક્ષા પસાર કરવા બાદ બાઇ બીખાઇજી બંગાલીવાલી સ્કુલમાં શીક્ષક તરીકે રહયાં હતાં. એ પછી થીઓસોફીકલ સોસાયટીમાં દાખલ થઇ થીઓસોફીનો અભયાસ કરયો, અને તેને લગતા વીશયો ઉપર તેમજ જશન કમીટી તરફના જશનોના પ્રસંગે તથા જરથોસતના દીસાને દીને જરથોસતી ધરમ અને નીતીના ઉંચા વીશયો ઉપર તથા જાહેર મેલાવડાઓમાં ભાશણો આપી અચ્છા છટાદાર બોલનાર તરીકે નામના મેળવી હતી. એ ઉપરાંત વેજીટેરીયન સોસાયટી, જશન મંડળી, સ્ત્રી જરથોસતી મંડળ વગેરે સંસારી સંસથાઓના કામકાજમાં બાઇ મોતીબાઇ બહુ ઉતસાહથી ભાગ લેતાં હતાં, તેમજ વરતમાન પત્રોમાં નીતીના લખાણોબી કરતાં હતાં. સને ૧૯૦૭–૧૯૦૮–૧૯૦૯ ના વરસોમાં કરાંચી, કવેતા, મઉ વગેરે દેશાવરો ખાતે શેઠ જાહાંગીર જ. વીમાદલાલ તથા બીજાઓ સાથ જઇ ધરમી બાબદો ઉપર વાયજો તથા ભાષાણો કીધા હતા. મરહુમ કુવારા હતા અને મળતાવડાં સ્વભાવના હોયાથી પોતા આસપાસ મોટુ મંડળ ભેગું કીધું હતું.

ભરૂચના જાણીતા રૂના વેપારી શેઠ પેસતનજી ફરદુનજી જીનવાળા ૫૪ વરસની વયે રોજ ૨૬ મો માહા ૪ થાને દીને ભરૂચ ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ લકવાની જીવલેણ બીમારીનો ભોગ થઇ ૧૨ કલાકની અંદર આ ફાની જાહાન છોડી ગયા હતા. ભરૂચની શેઠો દીનશાહ ફરદુનજી એંડ બ્રધર્સની પેહેડીના એવણુ એક ભાગયા હતા. એવણે જરૂરજોગી અંગ્રેજી તાલીમ લઇ બચ-

પણુથી પોતાના ભાઈ દીનશાહ સાથ વેપારમાં જોડાઇ સારી નામના મેળવી હતી. એવણ કેટલીક જીનીંગ ફેકટરીના જોડયા માલેક હતા. ભરૂચ મ્યુનીસીપાલીટીના એવણ એક કાઉનસીલર હતા. મરનાર સ્વભાવે શરમાળ અને રાંક હતા.

ભરૂચની ડીસ્ટ્રીકટ કોરટના વકીલ શેઠ ધનજીશાહ હોરમસજી કેરાંવાળા ૪૮ વરસની વયે સેપ્ટેંબર મહીનામાં મરણ પામ્યા હતા. ૧૮૮૫ માં મરનારે મેટ્રીકની પરીક્ષા પસાર કરી આરટસ કોલેજમાં જોડાયા હતા. તે વખતે ભરૂચમાં વકીલાતનો ધંધો બહુ ધીકતો હતો તેથી મરનારે કોલેજ છોડી ડીસ્ટ્રીકટ પલીડરની પરીક્ષામાં પાસ થઈ એ ધંધામાં ઝુકાવ્યું હતું. મરનાર એકમારગી સ્વભાવના અને અસીલોને પ્રમાણીકપણે ખરી સલાહ આપતા હતા. મરનારના પ્રમાણીકપણા માટે સબ જડજોને ઉંચું મત હતું અને તેઓ મરનાર તરફ માનની નજરથી જોઇ ઇતબાર રાખતા હતા. મરનાર એક અચ્છા કલમકસ હતા અને વકીલ મંડળમાં સારો ચાહ ધરાવતા હતા.

મેસરસ મેકીનન મેકેનઝીની કુંપનીના વડા શરાફ શેઠ ફરામજી પેસતનજી ખરાસ ૬૯ વરસની વયે રોજ ૧ લો માહા ૫ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ૧૭ વરસની ઉમરે રૂ૧૦૦ના પગારે પોતાના પીતા સાથ મેસરસ રીચી સટુઅરટ કંપનીમાં શરાફની નોકરીએ રહયા હતા. તયાર બાદ ૧૮૭૭ માં કાબુલની લડાઇમાં ખજાનચી તરીકે ગયા હતા અને ત્યાંથી આવવા બાદ જીવનજી ફરામજીને નામની પેઢી અત્રે કાળબાદેવી રોડ ઉપર કાઢી વેપાર કરતા હતા. પાછળથી તેવણ નીકલ કુંપનીમાં વડા શરાફ તરીકે રહયા તથા એ કુંપની બંધ પડી અને મેસરસ મેકીનન મેકેનઝીની કુંપનીએ તે કંપની લીધી તેની સાથ વડા શરાફ તરીકે પોતાના મરણની છેલ્લી ઘડી સુધી જોડાયલા હતા. તેવણ અસલી વીચારના, સાદા અને ઘણા મજબુત બાંધાના હતા. મરનારને ફારસી કેતાબો વાંચવાનો શોખ હતો.

મરહુમ શેઠ કાવસજી એજનજી શેઠના ઇન્જનેર ૫૨ વરસની વયે રોજ ૩ જો માહ ૫ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમનો જનમ સુરતમાં થગો હતો. એવણે મુંબઈની એલફીનસ્ટન હાઇસ્કુલમાં અભ્યાસ કરી, મેટ્રીક થવા બાદ પુનાની ઇન્જનેરી કોલેજમાં જોડાઇ ૧૮૮૩ માં એલ. સી. ઇ.ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી. ૧૮૮૫-૧૮૮૬ માં મરહુમ અત્રેની મ્યુનીસીપાલીટીના ઇન્જનેરી ખાતાંમાં થોડો વખત રહી તે પછી સરકારી પબલીક વરકસમાં લગભગ ૨૨ વરસ વેર નોકરી કરી હતી. ત્યાર બાદ ૧૯૦૭ થી ચાર વરસ વેર ઇમપરૂવમેંટ ટ્રસટમાં રહયા હતા. એવણ ૧૮૮૫ માં અત્રેના ફ્રીમેશનોની લોડજ સાઇરસમાં જોડાયા હતા અને ૧૮૯૧ માં લોડજના માસતર થયા બાદ એવણ જુદી જુદી લોડજોમાં જોડાઇ પ્રેસીડંટ, ટ્રેઝરર, સેક્રેટરીના ઓધાઓ મેળવ્યા હતા. એવણે પ્રીનસ ઓફ ધી ઓરડરની મેમોનીક ડીગ્રી પણ મેળવી હતી. મરહુમ ફોટોગ્રાફી તથા પેનટીંગનો શોખ ધરાવતા હતા.

શેઠ સોરાબજી પેસતનજી વોરડન તથા મીસતરી ૬૦ વરસની વયે રોજ ૭ મે માહા ૫ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણ અત્રેની સરકારી ગોદીમાં લાંબી ચાર દાયકાવેરની નોકરી બજાવી ૧૯૦૯માં પેનશન ઉપર રીટાયર થયા ત્યારે ઓફીસ સટાફે એક માનપત્ર ચાંદીના કાસકેટ સહીત તેમને ભેટ આપ્યું હતું. તેવણ ચાર દાયકા ઉપર એક ક્રીકેટર તરીકે પંકાયલા હતા અને અત્રેની એલફીનસટન ક્રીકેટ કલબ તથા સીટી ઓફ બોમ્બે ક્રીકેટ કલબનાં સભાસદ હતા. પચીસ વરસ ઉપર એવણે પોતાની ચઢયાતી પ્રકારની બોલીંગ માટે ક્રીકેટના ઘણાંક ઇનામો મેળવયાં હતાં. અને મેચમાં હાજરી આપી ઉલટ બતાવતા હતા. મરહુમના માનમાં એલફીન્સ્ટન ક્રીકેટ કલબ અને બેરોનેટ ક્રીકેટ કલબ બંધ રાખી હતી.

શેઠ કાવસજી ધનજીભાઇ રાણા ૭૨ વરસની વયે રોજ ૭ મો માહા ૫ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. શરૂઆતમાં એવણ શેઠ પેસતનજી કામાની આફીસમાં રહેવા બાદ પોતાના સસરા શેઠ ધનજીભાઇ ફરામજી પટેલને ત્યાં રૂ તથા ઉનનો વેપાર કરયો અને તે પછી મરહુમ આશરે પાંચ વરસ વેર શેઠ અરદેશર મેરવાનજી શેઠની ડુંગરવાડી ઉપરની જમીનના મેનેજર થયા હતા. એવણે ૧૮૭૮ માં મુંબઇ બેંકમાં જોડાઇ ૩૦ વરસથી વધુ વેર નોકરી કરી બે વરસ ઉપર પેનશન લઇ રીટાયર થયા હતા.

શેઠ ફરદુનજી રતનજી મેહેતા ૫૭ વરસની વયે રોજ ૮ મો માહા ૫ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ફોરટ એંડ પ્રોપ્રાયટરી હાઇ સકુલની ચંદનવાડી ખાતેની સ્કુલના લાંબો વખત વેર વડા કલારક તથા કારભારી હતા અને એ સકુલના ભલાં માંટે બારે ઉલટ ધરાવતા હતા. તેવણ આજ ત્રણ દાહેકાથી વધુ મુદત થયા અતરેની જુદી જુદી સ્કુલો સાથે એક શીક્ષક તરીકે જોડાયલા રહયા હતા. વળી મરહુમ સર દીનશાહ પીટીટ જીમનેશીયમની લગભગ શરૂઆતથી તેના એક શીક્ષક તરીકે મરણ સુધી હતા. તેવણ હજારો વીદયારથીઓના સમાગમમાં આવયા હતા જેઓ સાથ તેવણ નરમાસથી વરતી તેમને પોતાનાં બંડોલનો બનતો લાભ આપતા. એવણ ડરીલ માસતર તરીકે જાણીતા હતા અને તેમની તાલીમની સરકારી ઇનસપેક્ટર તારીફ કરતા હતા. વળી અંગ-બળની રમતમાં મરહુમ ઉલટ ધરાવતા હતા. મરહુમ ભણનાર ગણનાર ભલા અને રાંક સ્વભાવના હતા. તેવણ જોશીપણું પણ સારી રીતે જાણતા હતા અને ઘણા ધરમચુસત હતા.

શેઠ પેસતનજી ધનજીભાઇ જાહાંગીર દાત્રર રોજ ૧૧ મો માહા ૫ મા ને દીને ૮૨ વર-સની વયે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમે અંગ્રેજી કેળવણી તે વખતને અનુસરતી લીધી હતી. એવણ ૧૮૬૪ માં ઓરીએંટલશીપ એસોસીએશનના એક ડાયરેકટર નેમાયા પછી ૧૮૬૬ માં મેસરસ ક્રીથ (રોબરટ) એંડ કંપની જે મધે એમના બાવા શેઠ ધનજીભાઈ ભાગીદાર હતા તે પેહેડીમાં તેવણ સાથે જોડાઇ લાંબી મુદત સુધી કામ કીધું હતું. એ પેહેડી બંધ થવા પછી એવણ લાયન કં. માં એક સેલસમેન તરીકે જોડાઇ ત્યાં કેટલી મુદતવેર કામ કરી પાછલથી લાહોરની મેસરસ જમશેદજી કાવસજી એંડ સનસની પેહેડીમાં મેનેજર તરીકે રહયા હતા. ત્યાંથી રીટાયર થઇ એકાંત જીંદગી ગુજારતા હતા અને કેટલોક વખત બંદગી કરવા પાછલ રોકતા હતા.

એરવદ અસપંદીયારજી બરજોરજી પંથકી તથા બેલીફ ૮૪ વરસની વયે રોજ ૧૭ મો માહા ૫ માને દીને મરણ પામ્યા. એવણ લગભગ ત્રણ દાહેકા સુધી અત્રેની સમોલ કોઝ કોરટના ઝંદ અવસ્તા ઉપર સોગંદ ખવાડનાર મોબેદ હતા અને પાછળથી બેલીફ થયા હતા જે પછી ૧૮૯૪ માં નોકરી પરથી રીટાયડ થયા હતા. એવણે ધરમ અને કીયાને લગતા કેટલાંક ચોપાન્યા પ્રગટ કીધા હતા, અને એવણ ફારસી બાષા તથા જોતીશ વીદયા બી જાણતા હતા. એવણે પ્રગટ કીધેલી ચોપડીઓમાં ફારસી બાષાનો ભોમ્યો, ખોલાસે દીને જરથોસ્તી, અને જયો-તીશ વીદયા અથવા કુદરતી તત્વ ગ્નાન વગેરે હતી. અંજુમનના આતશબેહરામના એક અધીકારી તેમજ ૧૮૯૫ માં સ્થાપાયલી પારસી મ્યુચલ લાઇફ એસ્યુરંસ કંપનીના સેક્રેટરી હતા. વળી એવણ પારસીઓનું નવું વરસ કયારે શરૂ થાયછે તેની તકરારમાં તેમજ બીજી એવી ઘણી બાબદોમાં આગેવાની ભરીયો ભાગ લેતા હતા.

શેઠ નાદીરશાહ હોરમજી બીલીમોરીયા દલાલ ૫૩ વરસની વયે રોજ ૨૧ મો માહા ૫ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણે ૧૮૭૯ માં મેટ્રીકયુલેશનની પરીક્ષા પસાર કરી આસરે ૩૦ વરસપર દલાલીનો ધંધો કરવા માંડયો હતો. નાણા સંબંધી બાબદોનો સારો અનુભવ મળ-વાથી શેરબજારમાં સારી ધરાકી મેલવી હતી. મરહુમના માનમાં શેરબજાર બંધ રાખવામાં આવ્યું હતું. ૧૮૯૦ થી એવણ લોડજ રાઇઝીંગ સનમાં મેસન તરીકે જોડાયા હતા અને ધરમ-ચુસ્ત તથા મળતાવડા સ્વભાવના હતા.

ડા૦ ફરામજી શાપુરજી બરડી જી. જી. એમ. સી. ૭૬ વરસની વયે રોજ ૨૩ મો માહા ૫ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. ૧૮૬૧ માં ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાંથી ડાકટરની પરીક્ષામાં પસાર થઈ અતરે તબીબ તરીકે ખાનગી ધંધો કરતા હતા. મરહુમે કોલેજના અભીયાસ દરમ્યાન કેટલીક સ્કોલરશીપો મેલવી હતી. એવણે ૧૮૭૯ માં રેમીટંટ ફીવર ઉપર એક રેસાલો વાંચ્યો હતો અને ૧૮૬૪ માં બાળકોની માવજત નામનું પુસ્તક પ્રગટ કીધું હતું. મરહુમ જાહેર કામોમાં આગેવાની ભરીયો ભાગ લેતા હતા, તેમાં મુખ્ય કરીને ખેતવાડીના લતાના જરથોસ્તીઓને લગતાં કામોમાં ઉલટ ભરીયો ભાગ લીધો હતો. ખેતવાડી ખાતેની જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળના કારોબારી અને એ લતાની સરવ ગ્નાતના છોકરાઓની સ્કુલના મેનેજર હતા. ખેતવાડી રીડીંગ રૂમ એન્ડ લાયબ્રેરીના સરનશીન તેમજ એવાં બીજાં ખાતાંઓના કારોબારી હતા. ૧૮૯૩ માં મરહુમ જે. પી. નેમાયા હતા. મરહુમે રૂ૫૦૦) ખેતવાડીના લાચાર જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાનાં ફંડમાં આપ્યા હતા. એવણુ નીયમીત કસરત લેનારા સારા સ્વભાવના ગ્રહસ્થ હતા.

ડા૦ રૂસ્તમ દારાબશાહ કાપડયા ૩૦ વરસની વયે રોજ ૨૩મો માહા ૫માને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણે ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાં અભયાસ કરી ૧૯૦૬માં એલ. એમ. એન્ડ એસ.ની ડીગરી મેલવ્યા પછી વેલાત જઇ લંડનની એલ. આર. સી. પી. એંડ એસ.ની ત્રેવડી પડવી મેલવી હતી અને ગયે વરસે અતરે પાછા ફરીયા હતા. મરહુમ ગ્રાંડ મેડીકલ કોલેજમાં અભયાસ કરતા હતા ત્યારે ખહીના દરદીની ગાંઠ ઉપર ઓપરેશન કરતા કેટલાક વીધ્યારથીઓને ઝેર ચહડયું હતું તેમાં મરહુમબી એક હતા. આ ઝેરને લીધે તેઓ ઘણા હેરાન થયા હતા અને આખરે લખવાનો ભોગ થઇ પડયા હતા.

શેઠ કેકાઉસ માણેકજી તાતા ૭૨ વરસની વયે રોજ ૨૬ મો માહા ૫ મા ને દીને વાંદરા ખાતે મરણ પામ્યા હતા. એવણુ નવસારીના વતની હતા અને ત્યાં નાવર મરાતબ થયા હતા. ૧૮૬૬ માં ટાઇમસ ઓફ ઇંડયામાં રીપોરટર અને ૧૮૭૨ માં આકોલામાં પેપર કરનસી ઓફીસમાં હેડ કલારક તરીકે હતા. એ ઉપરાંત મરહુમ ઘણા દેશાવરો ખાતે જુદી જુદી ફરમોમાં બી નોકરીએ ગયા હતા. ૧૮૭૮ માં બીરાર વોલનટીયર રાઇફલસમાં એવણુ જોડાયા હતા અને એક સારા નીશાન તેમજ અચ્છા તરનાર હતા. મરહુમ ૧૯૦૩ માં જંગબાર સમાચારના અધીપતી હતા તે પછી મોમબાસા-સમાચાર નામે અઠવાડી પત્રબી એવણે કાઢયું હતું અને ઘણાક પેપરોમાં લખાન કરતા હતા. મરહુમ એક ફ્રીમેસન હતા.

એરવદ રૂસ્તમજી જામાસજી દસ્તુર મેહરજીરાણા ૬૫ વરસની વયે નવસારી ખાતે રોજ ૨૭ મો માહા ૫ માને દીને મરણ પામ્યા. મરહુમ નવસારી પ્રકાશના માલેક તથા અધીપતી હતા. આ પત્ર એવણે બે દાયકા ઉપર કાહાડયું હતું અને બે વરસ થયા રીટાયરડ થવાથી મરહુમના બેટા એરવદ દોરાબજી ચલાવે છે. મરહુમે નવસારીમાં કેળવણી લીધા પછી મુંબઇમાં સર જમશેદજી જીજીભાઇ મદરેસામાં જંદ, ફારસીનોબી અભીયાસ કીધો હતો. એવણે ૧૮૬૮ માં આશીરવાદ માયની સાથે છપાવી પ્રગટ કીધા હતા. તેમજ કીસસે આતશ બેહરામે નવસારીની ચોપડી બે ભાગમાં અને અથોરનાન ટોળાની ભગરસાથ વંશાવળીની ચોપડી વગેરે ઘણાક પુસ્તકો મરહુમે પ્રગટ કીધા હતા. એવણુ નવસારીની દસ્તુર મેહરજીરાણા કેતાબખાનાના કારોબારી હતા. નવસારીની શેઠ વાહાડયાજીવાલી અગીયારીના સંબંધમાં ત્યાની અંજુમને માડેલા ડાવામાં એવણે આગેવાન ભાગ લીધો હતો, તેમજ એવા બીજા ઘણાક જાહેર કામોમાંબી આગેવાની ભરીયો ભાગ લેતા હતા.

શેઠ બેહરામ મેહરવાન નસરાબાદી ૫૧ વરસની વયે રોજ ૨ જો માહા ૬ ઠા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમે નાધલી ઉમરે ઇરાનથી અતરે આવી બજારગેટમાં સાધારણ દુકાન-

કાઢી હતી. એ પછી ગ્રાંટરોડ તરફ વેલાતી ખોરાકી સામનની દુકાન ખોલી હતી અને વેલાતથી બારોબાર માલ મંગાવતા હતા. એઓણુને કાયની બરણીઓની એજનસીબી મલી હતી. એવણે પોતે પરસીયન બેકરી કાઢી હતી, જ્યાં પાંઉ, બીસ્કોટ, કેકો બનાવવામાં આવતા હતા. પોતાના ધંધામાંથી સારી પુંજી મેલવી કેટલીક ઇસ્ટેટો વેચાતી લીધી હતી. મરનાર ઘણા સાદા અને મીલનસાર સ્વભાવના હતા.

શેઠ મનચેરજી મેરવાનજી દાદીના તથા આસતર ૮૧ વરસની વયે રોજ ૭ મો માહા ૬ ઠા ને દીને વાંદરા ખાતે મરણ પામ્યા હતા. લોકરક્ષી શેઠ દાદાભાઇ નવરોજીના એવો વેવાઇ થતા હતા. એવણે એલફીનસ્ટન ઇનસ્ટીટયુટમાં કેળવણી લઇ ૧૮૫૨ માં કલેર સ્કોલરશીપ મેલવી બીજે વરસે વેસ્ટ સ્કોલર થયા હતા. એ પછી મરહુમે શેર દલાલનો ધંધો કરવા માંડયો હતો અને એવણ કેટલીક કંપનીના ઓડીટરબી નેમાયા હતા. એવણુ એક સુધારક હતા અને જાહેર કામોમાં આગેવાની ભરયો ભાગ લેતા હતા. વળી એવણ સાદા અને મીલનસાર સ્વભાવના હતા. મરહુમ કેટલાંક વરસ થયા વાંદરામાં એકાંત જીંદગી ગુજારતા હતા.

શેઠ નશરવાનજી નવરોજી વકીલ ૮૨ વરસની વયે રોજ ૧૪ મો માહા ૬ ઠાને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ નવસારીના વતની હતા અને ત્યાં નાવર થયા હતા. ૧૮૫૦ માં એવણે એલફીનસટન ઇનસટીટયુશનમાંથી વેસ્ટ સ્કોલરની પદવી મેલવી હતી અને એ ઇનસ્ટીટયુશનમાંથી ૧૮૫૫ માં ૩૪૦ નું ઇનામ મેલવ્યું હતું. એવણે જ્ઞાન પ્રસારક મંડળી તેમજ બીજી મંડળીઓ તરફથી ઘણાં ભાષાણો, રેસાલાઓ વાંચ્યા હતા. ૧૮૬૦ માં એવણે સરકારી લૉ કલાસમાંથી પસાર થઇ પોલીસ કોરટમાં વકીલતું કામ ચલાવવાની સનદ મેલવી અને ૧૮૬૯ માં હાઇ કોરટના વકીલની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી. એ પછી એવણે અતરેની સમોલ કૉઝ કોરટમાં વકીલ તરીકે ધંધો કરવા માંડયો હતો. એવણ જુના વકીલ હોવાથી એ કોરટના ન્યાયાસન પર બીરાજતા અથવા ઓધ્ધા છોડતા જડજોને વકીલ મંડળના પ્રતીનીધી તરીકે ઉપકાર માનવાની ફરજ ઘણી વેળા આવી પડતી હતી. એવણુ સ્વતંત્ર વીચારના અને સારા સ્વભાવના ગ્રહસ્થ હતા ને છેલ્લા ચાર વરસ થયા રીટાયરડ જીંદગી ગુજારતા હતા.

શેઠ કાવસજી રૂસતમજી બોવારીવાલા રોજ ૧૯ મો માહા ૬ ઠા ને દીને નવસારી ખાતે મરણ પામ્યા હતા. એવણુ વ્યારા, બારડોલી વગેરે ગામોના અગ્રેસર અને નામદાર ગાયકવાડ તેમજ અંગ્રેજ સરકારમાં મોટુ માન પામેલા ગ્રહસ્થ હતા. એવણુ મોટા પાયા પર કાથાનો વેપાર કરવા ઉપરાંત મોટા જમીનદાર અને દારૂવાલા હતા. વળી મોટાં મોટાં જંગલોની હરાજી રાખી મેથીરાની કંપની નામે લાકડકામનો વેપારબી કરતા હતા. એવણુ પોતાના મુકામ ઉપર દરેક જણુને ઉતારો આપી એક સદાવરત ખાતું ચલાવતા હતા.

દમણુના જાણીતા રહીશ શેઠ રતનજી નાનાભાઇ વરકુંડવાલા માત્ર થોડાક દિવસની ટુંકી માંદગી ભોગવી ૫૪ વરસની વયે રોજ ૨૩ મો માહા ૬ થાને દીને દમણ ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ આપબળથી ઉગી નીકળેલા ગ્રહસ્થ હતા. બાળપણમાં ગામઠી નિશાળે ગુજરાતી શીખ્યા કેડે દમણુના જાણીતા જાગીરદાર મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ શાપુરજી મોદીને ત્યાં નોકરી રહ્યા હતા. જે વેલાએ વારસા હીસ્સાને લગતા વરસો વેર ચાલેલા "વરકુંડ કેસ" માં પોતાના શેઠોની સારી સેવા બજાવી હતી. મરનારને પોરટુગીઝ કોરટોમાં ચાલતાં કામકાજોનો તથા કાયદાનો સારો અનુભવ હતો. પાછળથી એ મોદી પરિવાર જોડે સગપણ ધરાવતા તથા વરકુંડ ગામના હકદાર વારસ ઠરી ચુકેલાં એક બાનુ જોડે મરનારની શાદી થવાથી પોરટુગીઝ સીવીલ કોડ પ્રમાણે મરહુમ મજકુર ગામના એક ભાગીદાર માલેક થયા હતા.

મરહુમ શેઠ શાપુરજી જીવાજી વાછા ૭૨ વરસની વયે રોજ ૨૨ મો માહા ૭ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ફોર્ટ પ્રેસ કંપનીના તથા બીજી કંપનીઓના ડાયરેકટર હતા અને ૧૮૬૫ માં સપેનસર સી. એંડ કંપનીના દલાલ નેમાયા હતા. ૧૮૭૮માં એવણ વેલાત હતા ત્યારે નામદાર પ્રીનસ ઓફ વેલસે ભરેલી લેવીમાં મરહુમની મુલાકાત કરાવવામાં આવી હતી. મરહુમને ૧૮૫૦ માં સુલેહના અમલદાર અને ૧૮૫૧ માં પારસી મેટ્રીમોનીયમ કોરટના ડેલીગેટ નેમ્યા હતા. મરહુમે જુદાં જુદાં ફંડોમાં સારી રકમ ભેટ આપી હતી. એવણ પેહેલા સર જમશેદજી જીજીભાઇના પુત્ર મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજીના જમાઇ થતા હતા. મરનાર પોતાના મરણ સુધી બુઝોરગ વય થવા છતાં પણ પુરતી તંદરોસ્તીમાં હતા. લાંબી મુદત થઇ રીટાયરડ જીંદગી ગુજારતા હતા તોપણ તેઓ પારસીને લગતા સવાલો તથા ધરમખાતાંઓમાં ભાગ લેતા રહયા હતા. તેઓ સર જમશેદજીનાં ઘણાંક ખાતાંઓના કારોબારી તથા ત્રસટી હતા તથા ખંડાળાની ધર્મશાળા, અલાહીબાગ વગેરે ખાતાંઓનાબી ત્રસ્ટી હતા. મરહુમના મરણ માટે નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇએ પારસીઓ માટે કરેલી સખાવતના ધરમખાંતાંની કારોબાર મંડળીની તા૦ ૧૩ મી જુને મલેલી સભામાં દલગીરીનો ઠરાવ પસાર કરી મરહુમના કુટુંબ ઉપર મોકલવામાં આવ્યો હતો.

ખા૦ સા૦ કાવસજી હોરમસજી દાદાચાનજી રોજ ૨ જો માહા ૮ માને દીને ૭૪ વરસની વયે નવસારીમાં મરણ પામ્યા હતા. નવસારીના જાહેર તથા પારસીઓને લગતાં દરેક કામોમાં તેમજ દુકાળ, મરકી વખતે આગેવાનીભરીયો ભાગ લઇ પોતાથી બનતી મદદ આપતા હતા. શરૂઆતમા ૨૩ વરસની વયે એડનની દરેહમેહેરમાં એક મદદનીસ મોબેદ તરીકે ગયા હતા. જ્યાં દશ વરસ વેર રહયા પછી એદન ખાતે લશકરી કંટરાકટો લેવા માડયા હતા અને સરકારી તથા જાહેર ઇમારતો બાંધી સારી નામના મેલવી હતી. સને ૧૮૮૮ માં એવણને ખાન સાહેબનો ખેતાબ મલ્યો હતો. ૧૮૯૪ માં એડન છોડવા પછી નવસારી ખાતે જાહેર ઇમારતો બાંધવાના કંટરાકટો લીધાં હતાં. મરહુમ જાહેર ફંડો ભરાવવામાં સારી મદદ આપતા હતા અને ઘણા ફંડોના ત્રસ્તીબી હતા.

શેઠ હીરાજી ફરામજી મરચંટ ૫૭ વરસની વયે રોજ ૩ જો માહા ૮મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. શરૂઆતમાં કલેકટરની આફીસમાં જોડાઇ તે પછી એવણ ઇગતપુરીઅને પુનાના મામલતદાર થયા અને થોડો વખત ડેપયુટી કલેકટર તરીકેબી નેમાયા હતા. ૨૦ વરસ નોકરી કરી રીટાયરડ થવા પછી અક્કલકોટ રાજ્યમાં ઇમારતો બાંધવાનું અને ફરનીચર પુરૂં પાડવાનું એવણે કંટ્રાકટ લીધું હતું. ૧૮૯૫ માં અક્કલકોટના રાજાએ એવણને મામલતદાર નેમ્યા હતા. તે પછી રાજા રાણીના મરણ બાદ તેવણના કુવરની સગીર વય હોવાથી શેઠ હીરાજીએ એક હીંદુ ગ્રહસ્થ સાથ રાજ્યનો કારભાર ચલાવ્યો હતો. એવણને રાજ્યમાં મોટું માન મલતું હતું. એવણના મરણ માટે રૈયતે બે દીવસ શોક પાળ્યો હતો. મરહુમની લાસને સોલાપુર ખાતે લાવી યાં ડેકાણે પાડવામાં આવી હતી.

એરવદ બમનજી કેકોબાદજી દસ્તુર મેહરજીરાણા ૬૪ વરસની વયે રોજ ૩જો માહા ૮માને દીને નવસારીમાં મરણ પામ્યા હતા. એવણ નવસારીમાં નાવર મરતબ થઇને મોબેદી કરતા હતા. વળી એવણ નવસારીમાં મલેસરની સર જમશેદજી જીજીભાઇની સ્કુલમાં ધરમજ્ઞાન તથા અવસતાના શીક્ષક તરીકે ૩૦ વરસ હતા. એવણના બાવાના મરણ પછી એવણ રાજકોટ અગીયારીમાં અને તે પછી બેરગામની દરેહમેહેરમાં પંથકી તરીકે આસરે પાંચ વરસર હતા અને તે પછી ચીખલીની દરેહમેરમાં પંથકી તરીકે ૧૪ વર્ષ રહ્યા હતા, ત્યાં બીમાર થવાથી નવસારી આવી ગુજરી ગયા હતા.

પુનાના જુના રહીશેઠ દાદાભાઇ સોરાબજી ચીનાઇ ૭૮ વર્ષની વયે પુનામાં મરણ પામ્યા હતા. એવણ ઘણાં વરસો સુધી પરાંની મ્યુનીસીપાલીટીના એક સભાસદ હતા અને સ્થાનીક સેવા ઘણી

ઉલટથી બજાવતા હતા. પુનામાં પલેગ ફાટી નીકળયો હતો ત્યારે તેને લગતાં કામ ઉપરજ એવણુને નેમવામાં આવયા, જ્યાં ખંતીલા વોલનટીયર તરીકે ઘણી કુશળતાથી તેવણે કામ કરવાથી તે માટે એવણુનો સરકારે ઉપકાર માન્યો હતો. પુનાની પારસી કોમના એવણુ એક આગેવાન મેમબર હતા અને દરેક હીલચાલમાં ભાગ લેતા હતા.

શેઠ જીજીભાઇ પેસ્તનજી મીસ્રી ૫૪ વરસની વયે રોજ ૨૨ મો માહા ૮ માને દીને એવણુના ઉપર મરકીએ ગલબો કરવાથી બે ત્રણ દીવસની ટુંક માંદગી ભોગવી બેહસત-નશીન થયા હતા. મરહુમ એક જાણીતા શેહેરી હતા અને સારવજનીક કામમાં ઘણો ઉલટ બરીયો ભાગ લેતા હતા. એવણે ૧૮૭૫ માં મેટ્રીકની, ૧૮૭૯ માં બી. એ.ની અને ૧૮૮૩ માં એમ. એ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી અને સોલીસીટરની પરીક્ષાબી મરહુમે આપી હતી, તેમાં નીશફળ નીવડયા હતા. મરહુમ ઘણા વરસો સુધી યુનીવરસીટીની મેટરીકયુલેશનની પરીક્ષાના ફારસીના પરીક્ષક નેમાયા હતા. ફારસી ભાષાનો માહવરો પાડવા માટે ૧૮૯૧ માં "અંજુમને એલમીએ ફારસી" નામની સ્થપાયલી કલબના એવણુ સેક્રેટરી હતા. મરહુમ શેઠ જીજીભાઇએ પોતાના મીત્ર મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટવાળી ઑરફનેજના એક સુકાની તથા સેક્રેટરી તરીકે શરૂઆતથી સેવટ સુધી કીમતી ભાગ લીધો હતો અને એ ખાતાંમાં એવણે કેળવણીને લગતા અનેક સુધારાઓ દાખલ કીધા હતા. બાઇ હમાબાઇ પીટીટની પારસી છોકરીઓ માટેની ઓરફનેજના એક કારોબારી હતા અને તેનાં કામકાજમાં ઉતસાહથી ભાગ લેતા હતા. એવણુ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટના ઘણા ધરમખાતાંઓના સેક્રેટરી હતા. એ ઉપરાંત જરથોસ્તી કોમના લાભ જાળવનારી મંડળીના એક આગેવાન કારોબારી તથા ખેતવાડીના જરથોસ્તીઓનાં મરણુ વખતના અરસપરસના લાભના ફંડના અને તેની વરકીંગ કમીટીના સભાસદ હતા. તેવણે જરથોસ્તી કોનફરન્સના કામકાજમાં ઉતસાહી ભાગ લીધો હતો અને તેના એક સેક્રેટરી હતા. શેઠ જીજીભાઇ ઇરાન દેશમાં વસતા જરથોસ્તીઓના લાભ માટેની અત્રેની મંડળીના સેક્રેટરી તરીકે ઇરાની જાતભાઇઓનાં કામમાં ઉલટભરીયો ભાગ લઇ તેઓના લાભો સાચવતા હતા. ધી જ. ન. પીટીટ ફ્રીરટ રીડીંગ રૂમ ને લાયબ્રેરીના એવણુ સેક્રેટરીબી હતા. મરહુમ એક અચ્છા ગુજરાતી લેખક હતા અને સરલ ગુજરાતી ભાષા લખતા હતા, તેમજ એક અચ્છા જાહેર બોલનાર હતા અને હીંમતથી સવતંત્રપણે પોતાના વીચારો દરશાવતા હતા. અત-રેના અઠવાડીક કૈયસરે હીન્દ ન્યુસ પેપરમાં એવણુ ચાલુ લખાણો કરતા હતા અને ઘણાં વરસો ઉપર વીદયા મીત્ર નામના ચોપાન્યામાંબી લખાણો કીધાં હતાં. મરહુમ શેઠ જીજીભાઇને મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ સાથ ધાડી દોસ્તી હતી, અને શેઠ જમશેદજીનાં મરણુ પછી એવણુ સાહીત્યનાં જે જે પુસ્તકો બાહર પાડવાનો ઇરાદો રાખતા હતા તે તેમજ બીજાં લખાણોને વફાદાર મીત્ર તરીકે શેઠ જીજીભાઇએ ભારે ઝેહમત ઉઠાવી પોતે રચી છપાવી પ્રગટ કીધા હતા, તેમાં ૧૮૯૨ માં માહરી મજેહ નામની ગુજરાતી કવીતાની ચોપડી, ૧૮૯૫ માં કાકા કાહાનનાં ચુંટી કાઢેલાં લખાણોનું પુસતક, ૧૯૦૩ માં કેહવત માળાના બે ભાગો અને હમણા મરણુની થોડો વખત અગાઉ ગુલેસતાન કેતાબનો ગુજરાતી ભાષામાં તરજુમો કરી તેનું પુસ્તક બાહાર પાડયું હતું. મરહુમ શેઠ જીજીભાઇને ઘણીક મંડળીઓ સાથ સંબંધ હોવાથી એવણુના મરણુ માટે દલગીરી દરશાવનારા ઠરાવો પસાર કરી મરહુમનાં કુટુંબ ઉપર મોકલવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ શાપુરજી સોરાબજી મીસતરી ૬૧ વરસની વયે રોજ ૧ લો આહા ૯ માને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમે ૧૮૭૫ માં મેકટ્રીયુલેશનની પરીક્ષા પસાર કરી કેટલોક વખત સુધી વઇદાની કાલેજમાં અભયાસ કીધો હતો. એ પછી પોતાની બાપીકી ખોરાકીની દુકાન ચલાવ્યા પછી દશ

વરસ થયા રીટાયર થયા હતા અને જાહેર પ્રજાઉપયોગી કામ પાછળ રોકાયલા રહેતા હતા. મરહુમ ન્યુસ પેપરોમાંબી વારનવાર લખાણો કરતા હતા. એવણ એક ઉલટમંદ ક્રીકેટર હતા અને એલફીનસ્ટન ક્રીકેટ કલબના સભાસદ હતા. એવણે નારી દુઃખનીવારણ નામની ચોપડી તેમજ ક્રીકેટ અને પારસીઓને લગતા સંસારી સવાલો પર તથા બીજી બાબદો પર ચોપાન્યાઓ કાઢયાં હતાં. મરહુમ ૧૯૦૫ માં યુરોપની મુસાફરીએ ગયા હતા તે વખતે એવણને ત્યાંની નેશનલ લીબરલ કલબના મેમ્બર નેમયા હતા. એવણ અંત્રેની પ્રેસીડનસી એસોસીએશનના સભાસદ હતા અને ૧૯૦૭ થી અત્રેની મ્યુનીસીપલ કોરપોરેશનના સભાસદ ચુંટી કઢાતા હતા અને કૉરપોરેશનમાં દરેક કામમાં ઉલટ ભરીયો ભાગ લઇ સ્વતંત્રપણે બોલતા હતા. એવણે વેલાત જવા સારૂ બધી ગોઠવણ કરી રાખી હતી તેટલાં મરકી લાગુ પડવાથી એવણનું મરણ નીપજયું હતું. તા૦ ૧૨ મી જુને મુંબઇની મ્યુનીસીપલ કોરપોરેશનની મલેલી સભામાં મરહુમના મરણ માટે દલગીરીનો ઠરાવ પસાર કીધો હતો.

કાનાનોરની જાણીતી પેઢી મેસર્સ હીરજી એનડ સનસના માલેક શેઠ હોશંગ કાવસજી માલેગામવાળા ૩૨ વરસની વયે રોજ ૪ થો માહા ૯ માને દીને કાનાનોર ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમના મરણથી મલબારના પારસીઓમાં ભારે દલગીરી ફેલાઇ હતી. આ પેઢી મરહુમના પીતાએ ૫૦ વરસ ઉપર સ્થાપી હતી. મરહુમ ટેનીસના અચ્છા શોખીન તથા શીકારી હતા, અને વોલનટીયર તરીકે નીશાનબાજીમાં ઘણાં ઇનામ મેળવયાં હતાં. એવણ બ્રીટીશ સ્ટીમ નેવીગેશન-કંપનીના એજંટ હતા. પાયદસ્ત ક્રીયા વખતે સારી મીજલસ એકઠી થઇ હતી.

શેઠ જમશેદજી એદલજી ચીનાઇ ૭૫ વરસની વયે રોજ ૯ મો માહા ૯ મા ને દીને સીકંદરાબાદમાં મરણ પામ્યા હતા. એવણે નવાબ સર ખોરશેદ જાંહબહાદુરની પાએગાહના ઇલાકાની જાગીરના તાલુકદાર અથવા કલેકટર તરીકે લાંબો વખત સુધી કામ કીધું હતું. અને ત્યાર બાદ તે ઇલાકાની કારોબારી કાઉનસીલના એવણ પ્રમુખ નેમાયા હતા અને ત્યાંથી પેનશનપર રીટાયર થયા હતા. નાનદેર પાસે ભેસાં ગામમાં એવણનો રૂ દાબવાનો એક પ્રેસ છે. મરહુમ હેદરાબાદ તથા સીકંદરાબાદના જાણીતા શેહેરી તેમજ ત્યાંની પારસી અંજુમનની મેનેજીંગ કમીટીના એક મેમ્બર હતા. સારવજનીક કામમાં ઘણો આગેવાની ભરીયો ભાગ લેતા હતા, અને નીઝામ સલતનત મધેના જરથોસ્તીઓને લગતાં અનેક કામોમાં ઉલટભરીયો ભાગ લઇ સારી મદદ કીધી હતી. મરહુમે છેલ્લા ત્રણ ચાર માસ સુધી સખત બીમારી ભોગવી હતી, અને છેલ્લે મુંબઇના પ્રખ્યાત ડા૦ એરચશાહ જમશેદજી હકીમને સીકંદરાબાદ બોલાવી તેવણની દવાખી કીધી હતી. મરહુમની પાયદસ્ત ક્રીયા વખતે સારી મીજલસ એકઠી મલી હતી.

શેઠ મંચેરશાહ રતનજી લાલકાકા ૩૦ વરસની વયે રોજ ૧૪ મો માહા ૯ માં ને દીને અમદાવાદમાં મરણ પામ્યા હતા. મરહુમે ૧૯૦૨ માં બી. એ. ની, અને તે પછીનાં વરસે એમ. એ.ની અને ૧૯૦૬ માં એલ.એલ. બી.ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી. એવણે સોલીસીટરની પરીક્ષા માટે અભીયાસ કીધો હતો પણ તેમાં નીશફલ થયા હતા. શરૂઆતમાં મજગામની પોલીસ કોરટમાં વકીલ તરીકે ધંધો ચલાવવા માંડયો હતો. તે પછી બરોડા રેલવેમાં પોલીસ પ્રોસીકયુટર તરીકે રહયા હતા. મરહુમે ટુક કારકીદી દરમ્યાન પોતાના ઓધાની ફરજો ઘણી સરસ રીતે બજાવી પોતાના ઉપરી અમલદારોનો સારો ચાહ મેલવ્યો હતો. એવણ સુરત ખાતે રેલવેના કેસ સારૂ ગયા હતા, જ્યાં તેમને તાવ લાગુ પડવાથી અમદાવાદ પોતાને વતન ગયા, જ્યાં મરણ પામ્યા હતા.

શેઠ નવરોજી ધનજીભાઇ ગોલવાળા, કે જેઓ નવરોજી નાટકવાળા તથા નવરોજી પરીને નામે ઓલખાતા હતા તેઓ ૬૦ વરસની વયે રોજ ૧૬ મો માહા ૯ માને દીને હાર્ટ એકદમ બંધ

પડી જવાથી ઓચીંતા મરણ પામ્યા હતા. તેઓ ગ્રાંટરોડ ઉપર આવેલી ગેઈએ થીએટરના માલેક હતા. મરહુમ નાની ઉમરથી નાટકના ધંધામાં પડયા હતા અને હળવે હળવે આગળ વધી એક નાટક કંપની ઉભી કીધી હતી. આ કંપનીએ વરસો સુધી મુંબઇમાં નાટકો કીધા પછી તેઓ અનેક વાર પોતાની કંપનીને હીંદુસ્તાનની મુસાફરીએ લઇ ગયા હતા અને કરાંચી વીગેરે શહેરમાં નાટકો કરી સારી નામના મેળવી હતી. કેટલાંક દેશી રાજ્યોમાં તેઓની કંપની રહી હતી. અને ત્યાં નવરોજીએ સારી કીરતી મેળવી હતી. કરાંચીમાં તેઓએ જગ્યા લઈ પોતાનું એક થીએટર બાંધ્યું હતું. મુંબઇમાં સીનેમેટોગ્રાફીનો સહાસ પહેલ વહેલો દાખલ કરનાર મરહુમ શેઠ નવરોજી હતા અને પોતાના થીએટરમાં વિજળીક લાઇટ અને પંખા નાખવાનું પંદર વરસ પર તેમણેજ સાહસ કીધું હતું. એવણ એક સારા એકટર હતા અને નાનપણમાં તેઓ સ્ત્રીનો અને પરીયાંઓનો પાર્ટ લેતા હતા અને ઇંદર સભામાં પરીનો પાર્ટ એવી સરસ રીતે બજવતા હતા કે તેઓને "નવરોજી પરી" તરીકેજ લોકો ઓળખવા લાગ્યા. એવો ગરીબોના સારા ખેરખાહ હતા અને ખેતવાડીની આઠમી ગલીમાં એક મોટી ચેહલી ગરીબ પારસીઓને સસ્તે ભાડે રાખવા માટે આસરે રૂપ્યા એક લાખની કીમતની તેઓ બંધાવતા હતા. તેઓ ઘણાજ સાદા અને મીલનસાર હતા.

શેઠ દોરાબ એદલજી મોદી ૪૧ વરસની વયે રોજ ૧૭ મે માહા ૯માં ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ન્યુ હાઇ સ્કુલમાં કેળવણી લઇ ત્યાં એક સારા ક્રીકેટ રમનાર તરીકે જણાયા હતા. ૧૮૯૨ના દીસેમ્બરમાં લોરડ હોકના ટીમ સાથ પારસીઓ વચ્ચે રમાયલી મેચમાં તેમજ ૧૯૧૦ની ત્રાંગયુલર મેચમાં ઘણા રનો કીધા હતા અને ત્રાંગયુલર મેચના એવણને કેપટન ઠેરવ્યા હતા. મરહુમે થોડા વખતમાં બેટસમેન તરીકે સારી નામના મેળવી હતી. વળી એઓ હુશીયાર તરનાર હતા અને મેસરસ ગોલવાળા બીરાદરોના સ્વીમીંગ બાથના શરૂઆતથી લાઇફ મેમ્બર હતા અને તેની વોટરપોલો ટુરનામેંટમાં આગેવાની ભરયો ભાગ લેતા હતા. મરહુમના માનમાં બાથ બંધ રાખવામાં આવ્યો હતો. મરહુમ લાકડાંનો વેપાર કરતા હતા એવણનું આંગ કદાવર અને જોરાવર હતું.

પ્રોફેસર કૈખુસરો કુવરજી કાપડયા ૫૭ વરસની વયે રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ સુરતના વતની હતા. અત્રેની એલફીન્સ્ટન કોલેજમાંથી ૧૮૭૭માં બી. એ.ની અને ૧૮૭૮ માં એમ. એ.ની પરીક્ષામાં મરહુમ પસાર થયા હતા. ૧૮૭૯ માં સરકારી કેળવણીખાતાંમાં જોડાયા હતા અને રાજકોટ, ભરૂચ, સુરત વગેરે ઠેકાણે એવણની નેમણુક થઇ હતી. ૧૮૮૭ માં ઈંગ્લીશ વરડ બુકનું પુસ્તક રચ્યું હતું. ૧૮૮૮ મા એલફીન્સ્ટન હાઇ સ્કુલના કામચલાઉ વાઇસ પ્રીનસીપલ, ૧૮૯૩ માં નડયાદ હાઇ સ્કુલના હેડ માસ્તર, અને નડયાદની મ્યુનીસીપલ બોરડના મેમ્બર, ૧૮૯૫ માં એલફીન્સ્ટન કોલેજના ફીઝીકસના લેકચરર, નેમાયા હતા. ૧૯૦૦ માં એવણને યુનીવરસીટીના ફેલો નેમ્યા હતા. અને છેલ્લે ૧૯૦૧ થી એલફીન્સ્ટન કોલેજના વડા પ્રોફેસર તરીકે એવણની નેમણુક થઇ હતી.

શેઠ અરદેસર ફરામજી ખરાડી ૬૦ વરસની વયે રોજ ૨૮ મો માહા ૯ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ જુના વીચારના ધરમચુસ્ત હતા. એવણનો સ્વભાવ હસમુખો હતો અને પોતાની ચાલાકી તથા હાજરજવાબથી સરવેનાં દીલ જીતી લેતા હતા. મરહુમ વરતમાન પત્રોમાં અગાઉ લખણો કરતા હતા અને જાહેર કામોમાંબી સારો ભાગ લીધો હતો.

ખાનસાહેબ માણેકજી હોરમજી વજીફદાર ૬૨ વરસની વયે રોજ ૪થો માહા ૧૦માને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણે ૧૮૬૯માં મેટ્રીકયુલેશનની પરીક્ષા પસાર કરી પુણા સાયનસ કોલેજમાં જોડાઇ ૧૮૭૧માં પહેલી એલ. સી. ઇ. ની અને ૧૮૭૨માં સેવટની એલ. સી. ઇ.ની પરીક્ષા પસાર કરી હતી અને પરીક્ષા પસાર કરનાર તરીકે એવણ પહેલ વેહલા પારસી હતા. એ પછી સરકારી

નોકરીમાં જોડાઈ જબલપોર, એડન વગેરે ઠેકાણે કેટલીક મુદત સુધી મદદનીસ ઇજનેર તરીકે રહયા હતા. ને બાદ મુંબઇની પબલીક વરકસ ઓફીસમાં મદદનીશ ઇજનેર નેમાયા હતા. ૧૯૦૨માં એવણને ખાન સાહેબનો ખેતાબ મલ્યો હતો. એવણ એક જાણીતા ક્રીકેટર હતા અને એલફીનસ્તન કલબના તથા પારસી જીમખાનાના સભાસદ તેમજ જોન બ્રાઈત કલબના પ્રમુખ હતા.

શેઠ દીનશાહ આદરજી મસાની ૨૯ વરસની વયે રોજ ૧૦ મો માહા ૧૦ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ વડોદરા રાજ્યના કેળવણી ખાતાંના વડા શેઠ આદરજીના બેટા થતા હતા. મરહુમે વડોદરા હાઇ સ્કુલમાં શરૂઆતની કેલવણી લઇ મેટ્રીક થવા પછી મુંબઇની એલફીનસ્ટન કોલેજમાંથી બી. એ. થવા પછી ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાં જોડાઇ એમ. બી. બી. એસ.ની છેવટની પરીક્ષા આપવા બેઠા હતા. એમાં બે દીવસના પેપરોમાં સારો દેખાવ કીધો હતો અને ત્રીજા દીવસના પેપર માટે જવા ઘરથી સવારના નીકલવા અગાઉ થાક જેવું લાગવાથી જરા આસાએસ લેવા સુતા તેવામાં એકાએક એવણનું હાર્ટ ફેલ થયું હતું. મરહુમ ખવાસે ઘણા રાંક, લાગણીવાલા તથા એકમારગી હતા અને પોતાના ભલા ખવાસથી પ્રોફેસરો વગેરેનો સારો ચાહ જીતી લીધો હતો.

બાઇ મહેરબાઇ સોરાબજી પેસ્તનજી પાલખીવાલા રોજ ૨૩ મો માહ ૧૦ મા ને દીને મીરજ ખાતે ૩૪ વરસની વયે મરણ પામયાં હતાં. મરહુમે અતરેની ચંદનવાડી ખાતેની છોકરીઓની નીશાળમાં કેળવણી લીધી હતી તે દરમીયાન ઘણા ઇનામો અને સ્કોલરશીપો મેળવી હતી. કેળવણી લીધા પછી ખાનગી શીક્ષક તરીકે શરૂઆત કરી હતી. ત્યાર પછી તેવણ ભરૂચમાં પારસી પંચાયત હસ્તક ચાલતી પીટીટ કન્યાશાળાનાં વડાં શીક્ષક થયાં હતાં, જ્યાં તેમના કામથી સઘળાં ખુશી થયાં હતાં. ૭ વરસપર તેવણનાં લગ્ન થવાથી તે ખાતાં સાથનો સંબંધ છોડી મુંબઇમાં આવી રહયાં હતાં અને પરેલપર ધી પ્રીન્સેસ ઓફ વેલ્ઝ બોયઝ એંડ ગર્લસ નામની એક સ્કુલ ઉઘાડી હતી જ્યાં તેવણ ગરીબોને મફત તથા કેટલાકને નાહનો પગાર મેળવી કેળવણી આપતાં હતાં. ગયા માસમાં ભીતરનું દરદ લાગુ પડવાથી મીરજ ખાતેની ડા૦ વાનલેસવાલી ઓસ્પીટલમાં ઓપરેશન કરાવવા ગયાં હતાં ત્યાં તેમનું મરણ થયું હતું, જ્યાંથી તેમના રવાનને મુંબઇ લાવી અવલમંજલ પાંહોચાડવામાં આવ્યું હતું.

એરવદ માણેકજી ખરશેદજી માદન રોજ ૨૮ મો માહા ૧૦ મા ને દીને કરાંચી ખાતે મરણ પામ્યા હતા. એવણ કરાંચીમાં ગાડી ખાતાંની વહાડીયાજીની અગ્યારીના ઑનરરી સેક્રેટરી તથા છેલ્લાં પંદર વરસ થયા ખાનબાદુર નશરવાનજીની દુકાનના મેનેજર અને તે અગાઉ લેથમ કંપનીમાં નોકરી હતા અને એક વખત ઉંટનો વેપાર કરવા ઓસ્ટ્રેલીયા પણ જઇ આવયા હતા. મરનાર પારસીઓના ફાયદા માટેનાં કામોમાં ઉલટમંદ ભાગ લેતા અને ગાડી ખાતાંમાં રહેતા પારસીઓને મરણ વખતે તેમના ઘરમાં કીયા કરવાની અડચન પડવાથી એવણની કોશેશથી અગીયારીના કમપાઉંડમાં એક મકાન એક સખી શેઠે બંધાવી આપયું હતું. મરનારના ઉઠમણાની કીયા વખતે એક મોટી મીજલસ મળી હતી.

ડા૦ ભીખાજી જીવાજી દમણીયા ૬૨ વરસની વયે રોજ ૨૮ મો માહ ૧૦ મા ને દીને કચ્છમાં મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ દમણના વટની હતા. એવણે ૧૮૭૩ માં મેટ્રીકની અને ૧૮૭૮ માં એલ. એમ. એંડ એસ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી. એ પછી વેલાત જઇ ગલાસગોની એલ. એફ. પી. એસ. તથા એલ. એમ. અને લંડનની એલ. એસ. એ. ની પદવીઓ ૧૮૮૦ માં મેલવી હતી. તે પછી ૧૮૮૧ માં કછ ભુજ રાજ્યમાં તબીબ તરીકે રહયા હતા. ૧૮૮૮ માં કચ્છના મહારાજા વેલાતની મુસાફરીએ ગયા હતા ત્યારે પોતાની સાથે મરહુમ ડા૦ ભીખાજીને બી લઇ ગયા હતા, અને એજ મીસાલ માહારાજા પોતાની સાથે એવણને મુસાફરીએ લઇ જતા હતા.

૩૨ વરસ સુધી મરહુમે ચીફ મેડીકલ આફીસર તરીકે એ રાજ્યમાં નોકરી કીધી હતી. ૧૮૯૫ માં એવણે ગુજરાતીમાં એક વધ્દક પુસ્તક પ્રગટ કીધું હતું. હાસપીટલમાં દરદીને ઓપરેશન કરતાં મરહુમને ઝેર લાગવાથી એવણનું મરણ નીપજયું હતું.

શેઠ પીરોજશાહ દાદાભાઇ મોદી ૫૬ વરસની વયે રોજ ૭ મો માહા ૧૧ માને દીને હારટ બંધ પડવાથી એકાએક મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ પોતાના પીતા સાથે ધંધામાં જોડાયા હતા અને કરાફડ કંપનીને નામે લીલાઉંનો ધંધો ચલાવતા હતા. એવણની પેહેડી મારફતે અનેક સરકારી ખાતાંઓ જેવાંકે એડમીનીસ્ટ્રેટર જનરલ, પોસ્ટ માસટર જનરલ, વગેરેના માલના લીલાઉં થતા હતા એવણ રાંક સ્વભાવના, એકમારગી તેમજ પોતાના કામમાં બહુ મેહેનતું હતા. એવણ પોતાના સહાસીકપણાથી પેહેડીને ઘણી ધીકતી બનાવી ગયા છે.

શેઠ રૂસતમજી એદલજી દાદાચાનજી ૫૬ વરસની વયે રોજ ૯ મો માહા ૧૧ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમે શરૂઆતમાં કસતમના દલાલ તરીકે કામ કરવા પછી કીસમીસ દરાખ વગેરે મોટા જથામાં હાંગકાંગ વગેરે ઠેકાણે ચડાવવાનો ધંધો કીધો હતો. એ પછી રેશમી કાપડ ઉન વેલાત ચડાવતા હતા. ૧૮૮૭ થી કાંદાનો ધંધો કરવા માડયો હતો અને ચીન, સીંગાપોર વગેરે દેશાવરો ખાતે મોટા જહાંમાં કાદા ચડાવતા હતા. એવણે નાસકમાં આવેલા ટાંકલી નામના પોતાના વજીફામાં ગરીબ જાત્રાલુઓ માટે રેસ્ટ હાઉસ બાંધી કુવાઓ ખોદાવ્યા હતા.

ડા૦ માણેકજી દોરાભાઇ કામા ૫૧ વરસની વયે રોજ ૧૨ મો માહા ૧૧ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. એમને ૧૮૮૨ માં મેટ્રીકયુલેશનની પરીક્ષા પસાર કરી ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાં જોડાઇ ૧૮૮૬ માં પેહેલી એલ. એમ. એંડ એસ.ની પરીક્ષા પસાર કરી હતી. એ કોલેજમાંથી એવણને ૧૮૮૫ માં સ્કોલરશીપ મલી હતી. ૧૮૮૮ માં એવણ એલ. એમ. એંડ એસ.ની પરીક્ષામાં પસાર થયા પછી ડાકટર તરીકે ધંધો ચલાવતા હતા. એવણે એક માયાલુ તબીબ તરીકે ૨૫ વરસ સુધી મોટી ઘરાકી મેલવી હતી. મરહુમ કુવારા હતા.

શેઠ રૂસતમજી મોટાભાઇ મેધોરા ૮૦ વરસની વયે રોજ ૧૫ મો માહા ૧૧ માને દીને બીલીમોરા ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ અગાઉ પોતાના ભાઇઓ સાથ વેપાર ચલાવતા હતા. તે પછી પોતે એખલાએ બીલીમોરા ખાતે છોં પકાવવાનું કારખાનું કાઢયું હતું. એ પકવેલી છે. રેલવે વગેરે ખાતાંમાં પુરૂ પાડતા હતા. મરહુમ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનના એક ત્રસટી હતા. ૧૮૮૦ માં બીલીમોરામાં બંધાયલા અંજુમનના દોખમા માટે મરહુમે આગેવાનીભરીયો ભાગ લીધો હતો. તેમજ જાહેર કામોમાંબી ઉલટભરયો ભાગ લઇ બનતી મદદ આપતા હતા.

બાઇ જરબાનું ફરામરોજ મેહતા ૨૫ વરસની વયે રોજ ૨૦ મો માહા ૧૧ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણ ૧૯૦૬ માં મેટ્રીકયુલેશનમાં પસાર થઇ વીલસન કોલેજમાં જોડાઇ પ્રીવીયસ અને ઇનટરમીડયેટની પરીક્ષા પસાર કરી હતી અને તે પછી ૧૯૧૦ માં બી. એ.ની પરીક્ષામાં પસાર થયા હતા. મરહુમનો ધરમ ઉપર સારો ચાહ હતો અને આતશ બેહરામમાં બંદગી કરવા આવતાં હતાં. મરહુમના મલતાવડા સ્વભાવથી પોતાની આસપાસ મોટું મંડળ ભેગું કીધું હતું.

સરદાર ખાન બાહદુર દસ્તુર બહમનજી જામાસપજી જામાસપઆશાના, સી. આઇ. ઇ. ૮૮ વરસની વયે રોજ ૨૧ મો માહા ૧૧ મા ને દીને વાંદરા ખાતે મરણ પામ્યા હતા. ઇસવી સને ૧૮૫૩ ની તા૦ ૨૬ મી જુલાઇથી એવણ સરકારી નોકરીમાં જોડાયા હતા. મરહુમ એક અચ્છા નીસાનબાજ હતા અને બલાપુર ઇલીચપુર વગેરે મથકોએ હીંદુઓ અને મોહમેદનો વચ્ચે થએલા ઝગડાઓ એવણે પોતાની બાહોશીથી દાબી દીધા હતા. ૧૮૫૭ ના બળવાના વખતમાં દખણ હેદરાબાદના સીપાહો બખેડામાં જોડાય કે નહી તે વીષે ખાનગી બાતમી મેળવવા એવણની

નેમણુક કીધી હતી. વળી રોહીલા અને આરબ લુટારાઓ માહેકર અને બીજા તાલુકાઓમાં ઉતરી પડયા હતા તેમની સામે એવણે ચાંપતા ઉપાયો લઈ બંદોબસ્ત કીધો હતો. એ મુજબ ઘણી વખત બલવાખોરોની સામે એવણને થવું પડયું હતું. ૧૮૬૭ માં મરહુમ દસ્તુરજી બહમનજીએ પોતાના ભાઈઓ સાથે પુણા ખાતે નાના પેઠમાં ત્રણ મોટી ટાંકીઓ બંધાવી હતી. ૧૮૬૮ માં આંકોલામાં ભરાયલા પ્રદરશનમાંથી મરહુમને ઉંચા રૂના નમુના માટે એક રૂપાંનો ચાંદ મળ્યો હતો. મરહુમના માતાજી બચીઆઈજીના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂપ્યામાં ઉમેરો કરી મરહુમની આગેવાની હેઠલ આકોલામાં એક દરેમેહર બાંધવામાં આવી હતી. ૧૮૭૫ની તા૦ ૧૦ મી નવેમ્બરે નામદાર પ્રીન્સ ઓફ વેલસે અત્રેની સેક્રેટરીએટના દીવાનખાનામાં બરેલી લેવીમાં મરહુમને પણ હાજર થવાનું માન મલ્યું હતું. ૧૮૭૭ની તા૦ ૧લી જાનેવારીએ માહારાણી વીકટોરીયાએ કયસરે હીંદનો ખેતાબ આપ્યો હતો તેની ખુશાલીમાં મરહુમ દસ્તુરજી બહમનજીને એક જીઆફ્ત આકોલા ખાતે આપવામાં આવી હતી. પુણા ખાતે સ્થાપાયલી બઝમે રોજે બેહરામની મંડલીના પેત્રન તરીકે ૧૮૮૮માં એવણ નેમાયા હતા. ૧૮૭૮ માં મરહુમ બીરાર જીલ્લાને લગતાં ખામગામના જડજ નેમાયા હતા. ૧૮૭૯ માં નામદાર સરકારે મરહુમને સી. આઇ. ઇ. નો માનવંતો ખેતાબ આપ્યો હતો. એવણને મલેલા આ માન માટે પુણાના જરથોસ્તીઓએ તા૦ ૧૦ મી મારચ ૧૮૭૯ ને દીને એક મેલાવડો કરી માનપત્ર આપી ફ્લાવરવાઝ એનાયત કીધું હતું. દસ્તુર બમનજી ૧૮૮૧ માં નારનાલેનના કીલ્લા ઉપર જવા માટે આરકાટ ગયા હતા, જે વખતે ત્યાંના વેપારીઓએ એવણને માનપત્રો આપ્યાં હતાં. મરહુમે આસીસટંટ કમીશનર વગેરેના મોટા ઓધાઓ ભોગવી જાહેર પ્રજાની તેમજ નામદાર સરકારની કીમતી સેવા બજાવી ૧૮૮૧ થી રૂ. ૭૫૦ ના પેનસન ઉપર રીટાયરડ થયા હતા. તે વખતે નામદાર સરકાર તથા જાહેર પ્રજાએ મરહુમને ઘણું સારૂં માન આપી માનપત્રો અને ચીજો ભેટ આપી હતી. ૧૮૮૧ માં મરહુમ પુણા જીલ્લાના પેહલા વરગના ઓનરરી મેજીસ્ટ્રેટ અને ૧૯૧૨ માં દખણના પેહલા વરગના સરદાર નેમાયા હતા. ૧૮૮૨ માં બીરાર અને નાગપોરના જરથોસ્તીઓએ એક માનપત્ર આપ્યું હતું. મરહુમ દસ્તુરજીએ આખી જીંદગી સુધી સુખવાસીભરી તંદરોસ્તી ભોગવી સરવે તરફથી ઘણું સારૂં માન આબરૂ ઇજત પામ્યા હતા. મરહુમના થયલા ઉઠમણા વખતે એકમતે જાહેર ધરમ ક્રીયામાં મરહુમનું નામ દેવાનો ઠરાવ થયો હતો. વળી મરહુમનાં ઉઠમણાની ક્રીયા પુણા, સીકનદરાબાદ વગેરે ઠેકાણે થઇ હતી. મરહુમના મરણ માટે નામદાર વાઇસરાય તથા મુંબઈના નામદાર ગવરનરે દીલાસાના સંદેશાઓ મોકલાવ્યા હતા.

શેઠ મેરવાનજી અરદેશર ચીનાઇ ૫૨ વરસની વયે રોજ ૨૪ મો માહા ૧૧ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ઇ. ડી. સાસુન કંપનીના મીલખાતાંની હારીસના વડા દેશી મદદનીશ હતા. એવણે પચીસ વરસ સુધી ઇમાનદારીથી નોકરી બજાવી પોતાના ઉપરી અમલદારોનો સારો ચાહ મેલવ્યો હતો. મરહુમ શેઠ મેરવાનજી સુધા * હસ્થ હતા, અને પોતાની લાગવગથી મીલમાં ઘણા જરથોસ્તીઓને નોકરીએ રાખ્યા હતા. મરહુમના માનમાં મીલની હારીશ બંધ રાખી હતી.

શેઠ પીરોશાહ બમનજી જીજીભાઇ ૫૭ વરસની વયે રોજ ૨૯ મો માહા ૧૧ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણ જાણીતા ને પ્રખ્યાત શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇ મુગાના ખાનદાનના હતા. એવણ મરહુમ નામદાર સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પેહલા બેરોનેટના જમાઇ થતા હતા. એવણ વેલાત ઇજનેરી શીખવા ગયા હતા અને અત્રે આવવા બાદ ગોરડન મીલના મેનેજર થયા હતા, ત્યારબાદ તેવણ વેપાર કરતા હતા. મરહુમ શેઠ પીરોશાહ પોતાના પીતાની માફક અત્રેની પારસી ચીફ મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટ હતા તથા એવણને નામદાર સરકારે એક સુલેહના અમલદાર નેમ્યા હતા. તેવણના પીતા શેઠ બમનજીએ લાચાર ઇરાનીઓની પરવરશી કરવા

માટે ૭ માસ સુધી દર મહીને રૂ ૧૦૦ની રકમ પહોંચતી કરી હતી. તેવણુના બેટાઓએ પણુ બીજા ૭ માસ સુધી ચાલુ કીધી હતી. મરહુમ શેઠ પીરોજશાહ ૧૮૭૯ નાં સાલમાં અત્રેની લોડજ ઇસટરન સટારમાં જોડાયા હતા. એવણુ આજ લાંબો વખત થયો કેનસરનાં દરદથી હેરાન થતા હતા.

શેઠ મેનાભાઇ મેહરવાનજી ભીખામેહરજીના ૮૬ વરસની વયે રોજ ૩૦ મો માહા ૧૧ માને દીને ખેરગામની હદ ઉપર આવેલાં બેહેજ ગામમાં મરણુ પામ્યા હતા. એવણુ ખેરગામની જરથોસ્તી અંજુમનના ટ્રસ્ટી અને પ્રમુખ હતા. તેમજ ખેરગામની હીંદુ અને મુસલમાન વગેરે પંચરંગી કોમની મહાજન પણુ એવણુને આગેવાનીતું માન આપતી હતી. મરહુમની વંશપરંપરા ઉતરી આવેલી મોટી જાગીરો હતી, જેનો એવણુ સારો વહીવટ કરતા હતા. મરહુમ મજબુત કદના અને બાધાના હતા અને સારી રીતે ઘોડે સ્વારી કરી જાણુતા હતા. મરહુમ રાંક સ્વભાવના, ભણુ-નાર ગણુનાર ને ધરમ ચુસ્ત હતા.

ડા૦ ખરશેદજી નવરોજી સહીયાર ૫૮ વરસની વયે રોજ ૧ લો માહા ૧૨ માને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરહૂમનો જનમ નવસારીમાં થયો હતો અને અતરે કેળવણી લઇ ૧૮૭૫ માં મેત્રીકયુલેશનની અને ૧૮૮૪ માં સેવટની એલ. એમ. એન્ડ. એસ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી. એ પછી એવણે બહારકોટ ખાતે દવાખાનું કાઢયું હતું. મરહુમ હરસ મસાની ખાસ દવા માટે જાણીતા હતા અને એ દરદોમાં તેમની ખાસ કાબેલીયત હતી. એવણુ અત્રેના જાણીતા આલબલેસ કુંટુબના ખાસ પગારદાર ડાકટર હતા અને આરેક વરસ થયા તે સંબંધ છોડયો હતો. મરહુમ નવસારીની મેહરજીરાણુા લાયબ્રેરીના, મુંબઇની મુલ્લાંફીરોઝ મદરેસાના, અને દાદીશેઠ ત્રસ્ટ એસટેટનાં ત્રસ્ટી હતા. મરહુમ કદમી હતા અને કદમી ટોળાના ભલાં માટે ઉલટભરીયો ભાગ લેતા હતા. એ ઉપરાંત બીજા ઘણુા ધરમ ખાતાઓ સાથે મરહુમને સંબંધ હતો તેનાં ભલા માટે સારી કાલજી રાખતા હતા. મરહુમને જોતિશ વાદવાનો સારો અનુભવ હતો.

શેઠ શાપુરજી રતનજી શેઠના ૬૭ વરસની વયે રોજ ૪ થો માહા ૧૨ મા ને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમ શરૂઆતમાં ૫૦ વરસની વાત ઉપર જુની કમરસીયલ બેંકમાં નોકરીએ રહયા હતા. તે પછી નેશનલ બેંકમાં જોડાઇ વડા શરાફના ઓધા ઉપર આવ્યા હતા, જયાથી ૧૯૦૪ માં રીટાયરડ થયા હતા. એવણુ ઇંગ્લંડ ગયા હતા ત્યારે બેંકના જરથોસ્તીઓએ એવણુના માનમાં શેઠ મીનારમાં એક ખાણુાનો મેલાવડો કરયો હતો. નોકરી પરથી રીટાયર્ડ થવા પછી પણુ તેમનો પગાર પેનશન તરીકે મલતો રહયો હતો. એ ઉપરાંત દર સાલ વલી બોનસ઼ની જુદુ મલતું હતું. એવણુના શરાફ ખાતામાં ઘણુાખરા જરથોસ્તીઓ હતા અને ઘણુાક જરથોસ્તીઓને નોકરી ધંધે લગાડી દીલશોજી દેખાડતા હતા. ડા૦ બાહાદુરજીએ મરકી વખતે કાઢેલી પારસી ફીવર હાસપીટાલને એવણુ સારી મદદ આપતા હતા. એવણુ અતરેની શેઠના કલબના મેમબર હતા. મરહુમને ડાયબીટીશ લાગુ પડયો હતો તેથીજ એવણુનું મરણુ નીપજયું હતું. મરહુમના એક બેટા શેઠ જાહાંગીરજી નેશનલ બેકમાં બુલીઓનકીપરના ઓધા ઉપર છે.

પાલીતાણુા સ્ટેટના ચીફ મેડીકલ હાકેમ ડા૦ હોરમજી બેરામજી દસ્તુર રોજ ૧૧મો માહા ૧૨માને દીને ૫૪ વરસની વયે હારટ એકદમ બંધ પડવાથી મરણુ પામ્યા હતા. મરનાર પરોપકાર અને દયાના સદગુણુને લીધે પાલીતાણુાની પ્રજામાં માનતા થઇ પડયા હતા. કોઇની દરદીને ઘરે જતા ઘણી કાલજીથી સારવાર કરતા હતા. એવોએ રાજયની લગભગ પંદર વરસ સુધી વફાદારીથી નોકરી કીધી હતી જેથી પાલીતાણુાના એડમીનીસટ્રેટર મેજર સ્ટ્રોંગે એવણુની ભારે વખાણુ કરી મરનારના માનમાં રાજયની ઓફીસો તથા સ્કુલો બંધ રાખી હતી.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ,

મુંબઇ વરતમાન પ્રેસના અને ઝોરાસ્ટ્રીયન
કેલેંડરના માલેક.

ઉમર વરસ ૭૨.

સુરતમાં જનમ-રોજ ૧૩ મો તીર માહા ૧લો ફ્રવરદીન શેહનશાહી સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદી.—તારીખ ૧૩મી અકટોબર સને ૧૮૪૧ ઈ૦ સંવત ૧૮૯૭ ના પરથમ આશો વદ ૧૨ ને સોમવાર.

મુંબઇમાં મરણ-રોજ ૨૦મો બેહરામ યઝદ માહા ૧૦મો દેહ શેહનશાહી સને ૧૨૮૨ યઝદેજરદી.—તારીખ ૨૮મી જુન સને ૧૯૧૩ ઈ૦ સંવત ૧૯૬૯ ના જેઠ વદ ૯ ને વાર સની.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ પારસી જરથોશતી કોમની સેવા જે અનેક રીતે બજાવી ગયા છે, તેમાં એક આ છે કે તેઓએ પોતાના "ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેંડર"માં જાણીતા પારસીઓનાં મરણો છાપી તેની નોંધો જાળવી રાખીને તે મરહુમોને યોગ્ય ઇન્સાફ આપ્યો છે, અને જાણે તેઓને અમર કીધા છે. આ કેલેન્ડરના સ્થાપક, વ્યવસ્થાપક, તથા માલેક મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ, રોજ ૨૦ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૮૨ યજદેજરદી, તારીખ ૨૮ મી જુન ૧૯૧૩ ને સનીને દીને ૭૨ વરસની વયે આ ફાની જેહાનથી જીંદગીનો અસબાબ ઉઠાવી મીનોઇ તરફ કુચ કરી ગયા છે, અને તેથી આ કેલેન્ડર જોકે અટકી તો પડયું નથી, તોપણ તેણે પોતાનો જન્મ આપનાર, પાલનહાર તથા રક્ષણહાર માયાળુ તથા મેહનતુ સુરપ્પી તો ખોહયો છે. એમનાં મરણથી પારસીઓને ખોટ ગઇ છે અને અમોને તો તે ખોટ બહુ મોટાં પ્રમાણમાં ગઇ છે. પણ એ કજાનો બનાવ છે; તેના આગલ માણુસજાત નાચાર છે. મરહુમે આરંભેલાં આ રૂડાં કામને ચાલુ રાખવાનો બનતો પ્રયાસ કરવો, અને તેમને ન્યાય આપવા મરહુમનાં રૂડાં કાર્યો તથા તેમના ભલા ગુણોની નોંધ, "પારસીની આરસી" ગણાતાં તેમનાં આ કેલેંડરમાં કરવી યોગય છે. મરહુમ શેઠ મનચેરજીની જીંદગી જેમ બનાવોથી ભરપૂર છે, તેમ તેઓની કારકીર્દી તથા તેમના સદગુણો નકલ કરવા જોગ છે. તેવણ્ ગરીબી હાલતમાં જન્મ પામી પોતાની જાતી ચાલાકી તથા અંગત સદગુણો વડે આગલ વધી એક વગવાલા, માનવંત ગ્રહસ્થ, એક સારા લેખક, એક અનુભવી જરનાલીસ્ટ તથા એક ધર્મચુસ્ત હમકોમી થઇ ગયા છે. કહો કે, તેઓ એક self made man એટલે "પોતાની જાતે બનેલા માણુસ" હતા. એક પત્રકાર, લેખક, આ કેલેંડરના પીતા, અનેક ધર્મખાતાંઓના ટ્રસ્ટી, ધણીક મંડલીઓના અધીકારી ઇત્યાદિ તરીકે તેઓ ખાસ કરી પોતાની કોમની તથા સામાન્ય રીતે લોકોની સારી સેવા બજાવી ગયા છે. એક ખાનગી ગ્રહસ્થ તરીકે તેમની જીંદગી પરમાર્થી, ધર્મચુસ્ત, તથા દયાળુ હતી. તેઓ અસલી વીચારના હતા, અને પોતાના ધર્મ ઉપર એવણનું એકીન ચીવટ તથા ચુસ્ત હતું. પોતાની લાયકી તથા લાયકાતથી સરવે કોમના શેઠયાઓ તથા અકાબરો જેવા મોટા લોકોનાં માન તથા મીત્રાચારી મેળવવાને ભાગ્યશાલી થયા હતા. મરહુમ જાગોશ જેટલા માયાળુ, નમાના હતા તેટલાજ ખુશમીજાજી પણ હતા, અને પોતાનાં દીલના એવા ઉમદા ગુણો વડે તેઓએ પોતાની આસપાસ એક મોટું મીત્ર મંડલ ઉભું કરયું હતું; તેઓ જાતે ભલા હતા, સઉ સાથ ભલાઇજ કરતા હતા. તેમની કારકીર્દી તથા સદગુણો વીષે સામાન્ય રીતે એટલા શબ્દો લખીને, તથા તેમનાં પાક રૂહ માટે ગરોથમાન બેહસ્તની દુવા ચાહીને, તેમનાં જન્મ ચરીત્રને લગતા બનાવોની વીગતો મુંબઇના તેમજ દેશાવરોના માનવંત ભાઇબંધોએ પોતાનાં પત્રોમાં લીધી છે તે અતરે આપ્યે છીયે:—

LATE Mr. M. H. JAGOSH.

We regret to announce the death of Mr. Muncherji Hoshangji Jagosh on 28th June last at the advanced age of 72 years. Mr. Muncherji was born in 1841 and received his early education in schools at Surat. When he first came to Bombay he started life as a compositor but his activity and shrewdness paved his way for new enterprises. He became the Manager "of the Bombay Chabook"

which was once a very popular paper. Soon after, he bought the Bombay "Vertaman Press" from its original Proprietor, and succeeded in making it very efficient. He became the publisher of "Satya Mitra" a paper treating mostly of the principles of the Zoroastrian religion. But this paper had to be discontinued within a period of five years owing to a fire which occurred in his press in the year 1898. He was the author and publisher of one of the most useful books the Zoroastrian Calendar. Slowly he brought this most useful book to perfection to such a degree that all the important and useful events relating to his community are comprehensively treated year. His management of the press did not deter him from taking part in public life. He was one of the Managing Trustees of a leading Agiary and acted as Chairman of the Zoroastrian Jashan Committee. During the excitement of the Juddin question, he wrote very strongly against it.

[The Daily Telegraph & Deccan Herald—16th July, 1913.]

અસલી વીચારનો એક ખરો ધર્મચુસ્ત જરનાલીસ્ટ.

મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશના આજે નીપજેલાં મરણની નોંધ લેતાં ઘણી દલગીરી ઉપજેછે. મી૦ જાગોશ એક અસલી વીચારના ખરા ધર્મચુસ્ત જરથોસ્તી હતા અને જોકે તેઓ તદન સાધારણ સ્થીતીના હતા તે છતાં પારસી કોમની સેવા બજાવવા માટે વખણાવા જોગ કોશેશ કીધી હતી. તેઓ જુના વીચારના એક સહાસીક જરનાલીસ્ટ હતા. તેઓએ "મુંબઇ વર્તમાન પ્રેસ" એવે નામનું એક છાપખાનું કહાડયું હતું, જે જીંદગીના છેડા સુધી તેઓએ ચલાવ્યું હતું...... તેઓએ "સત્ય મીત્ર" નામનું અઠવાડીક પત્ર કહાડયું હતું, કે જેમાં મરહુમ મી૦ મનસુખ અને બીજા ધર્મચુસ્ત પારસીઓનાં લખાણો એટલી સરસ રીતે આવતાં હતાં કે ટુંક વખતમાંજ એ અઠવાડીક પારસીઓમાં લોકપ્રીય થઇ પડયું હતું, અને કમનસીબે તેનો ઓચીંતો અંત નહીં આવ્યો હતે તો આજે તે એક પહેલા નંબરના અઠવાડીક તરીકે ચાલુ રહી પારસી કોમની કીમતી સેવા બજાવતે. એ પત્ર શરૂઆતની મુશકેલીઓ પછી પગભર થવા આવ્યું તેટલામાંજ ધોબીતલાવ, જયાં મી૦ હારવરની ચા અને મસાલાની અસલ દુકાન હતી તેને માથે આવેલાં મી૦ જાગોશના પ્રેસમાં આગ લાગી અને આખું છાપખાનું તારાજ થઇ ગયું. આ કમનસીબ બનાવથી મી૦ જાગોશને મોટી ખોટમાં ઉતરવું પડયું અને "સત્ય મીત્ર" પત્રએ આગને દીવસથીજ બંધ પડયું. ત્યાર પછી મી૦ જાગોશે પોતાનું છાપખાનું પાછું સજીવન કીધુ, પણ "સત્ય મીત્ર" પાછું સજીવન કરવાની તેઓની ઉમેદ પાર પડી નહી. મી૦ જાગોશે પારસી કોમની એ રીતે જે સેવા બજાવી છે તે થોડા વખતમાં કદાચ ભુલાઇ જશે, પણ તેઓએ જે એક બીજું કામ માથે ઉઠાવ્યું હતું તેની યાદ લાંબો વખત સુધી જળવાઈ રહેશે. તે કામ "ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર યાને પારસી પંચાંગ" પ્રગટ કરવાને લગતું હતું. એ કેલેંડર તેઓએ ૪૨ વર્ષ સુધી પ્રગટ કીધું હતું. આખાં વર્ષ દરમ્યાન પારસીઓ મધે થયલી સખાવત અને પારસી કોમને લગતા દરેક મુખ્ય બનાવોનું

ટુંકમાં વર્ણન તેમાં આવતું હતું, તેથી લગભગ અરધી સદીની પારસી તવારીખ એ પંચાંગમાં સમાયલી હોવાથી તે તવારીખનવેશો અને અભ્યાસીઓ માટે બહુ ઉપયોગી છે. એ કેલેંડર પ્રગટ કરી તેઓએ પારસી કોમની ખરેખર સેવા બજાવી છે.

મી० જાગોશ જુના જમાનાના એક દીનચુસ્ત જરથોસ્તી હતા. તેઓ પાંચે ગેહમાં ભણતા હતા અને જ્યારે તંદરોસ્તી લથડી પડી ત્યારે બીછાણા ઉપર પડયા પડયા પણ તેઓ બંદગી કરતા હતા. તેઓ પોતાની આખી જીંદગીના છેલ્લા બે ત્રણ વર્ષ બાદ કરતાં દરરોજ આતસબેહરામ જઇ ભણતા હતા. તેઓ ઘણીજ નીયમીત રીતે પોતાની જીંદગી ગુજારતા હતા અને કુટુંબનાં વાહાલાંઓના ઉપરાસાપરી નીપજેલાં મરણોના ફટકા તેઓને લાગ્યા નહીં હતે તો તેઓની જીંદગી કદાચ હજી પણ લંબાતે. જોકે તેઓની તંદરોસ્તી લથડતી ચાલતી હતી, છતાં તેઓનું મરણ આજકાલ નીપજશે એમ અમોએ વકી રાખી હતી નહીં, કારણ કે હજી તો ગઇ પરમ દીનેજ તેઓ તરફથી હમારા પતેતી અંક માટે એક લખાણ મળયુ હતું. તેઓનાં મરણથી અસલી વીચારના દીનચુસ્ત જરથોસ્તીઓની નાની સંખ્યામાં એક મોટો ખાડો પડયો છે. ખુદા તેઓનાં રૂહને શાંતી બક્ષે!

સાંજ વરતમાન, તા० ૨૮ મી જુન, ૧૯૧૩.

મરહુમ મી० મંચેરજી હોસંગજી જાગોસ.

મી० મંચેરજી હોસંગજી જાગોસનાં ગઇ કાલે નીપજેલાં મરણની નોંધ લેતાં દલગીરી ઉપજે છે. મરહુમ એક જરનાલીસ્ટ તરીકે ઘણા જાણીતા થયલા હતા અને તેઓએ "મુંબઇ વર્તમાન પ્રેસ" એવે નામનું એક છાપખાનું કાઢયું હતું, જે પોતાની જીંદગીના છેડા સુધી તેઓએ ચલાવ્યું હતું. તેઓ અવારનવાર જાહેર છાપાઓમાં લખાણો કરતા હતા તથા પોતે સાધારણ સ્થીતીના હોવા છતાં કોમની સેવા બજાવવાને તેઓએ પોતાની યથાશકતી ફાળો આપવા ઠીક કોશેશ કરી હતી. 'ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેંડર' યાને "પારસી પંચાગ" મરનારની આગેવાની હેઠળજ પ્રગટ થયું હતું. એ કેલેંડર તેઓએ ૪૨ વર્ષ સુધી પ્રગટ કીધું હતું. આખાં વર્ષ દરમ્યાન પારસીઓ મધે થયલી સખાવત અને પારસી કોમને લગતા દરેક મુખ્ય બનાવોનું ટુંકમાં વર્ણન તેમાં આવતું હતું, તેથી લગભગ અરધી સદીની પારસી તવારીખ એ પંચાંગમાં સમાયલી હોવાથી તે તવારીખનવેશો અને અભ્યાસીઓ માટે બહુ ઉપયોગી થઇ પડયું હતું. એ કેલેંડર પ્રગટ કરી તેઓએ પારસી કોમની સારી સેવા બજાવી છે.

પારસી, તા० ૨૯ મી જુન ૧૯૧૩.

મી० મંચેરજી હોશંગજી જાગોશનું મરણ—ગઇ કાલે મી० મનચેરજી હોશંગજી જાગોશનાં નીપજેલાં મરણની નોંધ લેતાં ઘણી દલગીરી ઉપજેછે. મી० જાગોશ એક અસલી વીચારના ખરા ધરમચુસ્ત જરથોસ્તી હતા અને જોકે તેઓ તદન સાધારણ સ્થીતીના હતા તે છતાં પારસી કોમની સેવા બજાવવા માટે વખાણવાજોગ કોશેષ કીધી હતી. તેઓ જુના વીચારના એક સહાસીક જરનાલીસ્ટ હતા. તેઓએ "મુંબઇ વરતમાન પ્રેસ" એ નામનું એક છાપખાનું કહાડયું હતું, જે છેવટ સુધી તેઓએ ચલાવયું હતું......તેઓએ "સત્ય મીત્ર" નામનું અડવાડીક પત્ર કહાડયું હતું, કે જેમાં મરહુમ મી० મનસુખ અને બીજા પારસીઓનાં લખાણો આવતાં હતાં. "ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર યાને પારસી પંચાંગ" પ્રગટ કરવાને લગતું મરહુમે કામ ઉપાડયું હતું. એ કેલેંડર

તેઓએ ૪૨ વરસ સુધી પ્રગટ કીધું હતું. આખાં વરસ દરમ્યાન પારસીઓ મધે થયલી સખાવત અને પારસી કોમને લગતા દરેક મુખ્ય બનાવોનું ટુંકમાં વરણન તેમાં આવતું હતું, તેથી લગભગ અરધી સદીની પારસી તવારીખ એ પંચાંગમાં સમાયલી હોવાથી તે તવારીખનવેશો અને અભયાસીઓ માટે બહુ ઉપયોગી છે. મી૦ જાગોશ જુના જમાનાના એક દીનચુસ્ત જરથોસ્તી હતા. તેઓ ઘણીજ નીયમીત રીતે પોતાની જીંદગી ગુજારતા હતા અને કુટુંબનાં વાહાલાંઓનાં ઉપરાસાપરી નીપજેલાં મરણોના ફટકા તેઓને લાગયા નહી હતે તો તેઓની જીંદગી કદાચ હજી પણ લંબાતે, જોકે તેઓની તંદરોસ્તી લથડતી ચાલતી હતી, છતાં તેઓનું મરણ આજકાલ નીપજશે એવી વકી નહોતી. ખુદા તેઓનાં રૂહને શાંતી બક્ષે!

કયસરે હિન્દ, તા૦ ૨૯ મી જુન ૧૯૧૩.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ.

લખનાર—રૂ. બ. પે.

આ જાણીતા છાપાકાર અને દીનદાર ગ્રહસ્થનું મરણ ગયા સનીવારે તા૦ ૨૮ મીએ સવારે ૧૦ વાગે ૭૩ વરસની વયે નીપજ્યું હતું તે વીશેની નોંધ લેતાં દીલગીરી ઉપજે છે.

તેમના વડવાઓ—તેમનો ધંધો.

તેવણના બપાવાના બપાવાનું નામ શાપુરજી દોરાબજી જાગોશ હતું જેવણના દીકરા હોરમસજી ૮૬ વરસની ઉમરે તા૦ ૧૩ મી જાનેવારી ૧૮૪૫ ને દીને ગુજરી ગયા હતા. શેઠ હોરમસજી સુરત મધે દોટી, ધીગમ, સુશ, ખાદી વગેરે કપડની વણતનો મોટો રોજગાર ચલાવતા હતા અને તેમને હસતક દરરોજ આસરે ૩૦૦ કારીગરો કામ કરતા હતા. તેમનું કાપડ સુરતની વલંદા, ફરંગી તથા ફરેંચ વેપારીઓની કોઠીમાં પુષ્કળ ખપતું હતું. શેઠ હોરમસજીના દીકરા દોરાબજીએ પણ સુરત મધે થોડુંક સુધી એ કામ ચલાવ્યું હતું પણ પાછળથી સાંચાકામ દાખલ થવાથી મીલ ઉદ્યોગ શરૂ થતાં એ ધંધો પડી ભાંગ્યો અને તેમનું કુટુંબ ગરીબાઇમાં આવ્યું; તેટલા માટે મરહુમ મનચેરજીના બાવા શેઠ હોસંગજી દોરાબજીને મુંબઇ ચાકરી કરવા આવવું પડયું.

જાગોશ અટક કેમ પડી.

તેમના કુટુંબની અસલ ઓળખ દોતીવાલાની હતી જે એ કુટુંબના વડાના કાપડના ધંધા ઉપરથી પડી હતી. તેમની હાલની 'જાગોશ'ની ઓળખની ઉતપતી લગાર વીચીત્ર છે. મજકુર શેઠ શાપુરજી દોરાબજી જાગોશ તે મરહુમ શેઠ મંચેરજીના બપાવાના બપાવા વીશે કહે છે કે તેવણ સવારના કારીગરોને કામ સોંપીને એક દીવસ બપોરે તેમનું ભોણું તેમનાં ધણીઆણી લઇ આવે તેટલાં જરા ઘોલયા ઉપર અલેટાયા ને આંખ લાગી. ધણીઆણી ભોણું લાવયાં પણ તે વખતમાં નામ દઇને ધણી ધણીઆણી એકમેકને હાંક મારીને બોલાવવાનો હીંદુઓ મીસાલ પારસીઓમાં રીવાજ નહી હોવાથી હાથમાં ભોણું પકડી રાખીને તેમના ધણીઆણીએ ધણીને 'જાગોશ કે' 'જાગોશ કે' એ રીતે સુરતી બોલીમાં હાંક મારયો જેથી ગડબડ થવાથી પડોશીઓનાં છોકરાં ત્યાં દોડી આવયાં ને ભોણાવાળી 'જાગોશ'ની વાત ફેલાવી મેલી ને તેથી 'જાગોશ' નામ પડયું.

તેમનો જનમ તથા કેળવણી.

તેમનો જનમ સુરત મધે નાનપરામાં રોજ ૧૩ મો તીર, માહ ૧ લો ફરવરદીન શેહેનશાહી સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદી ૯. સ. તા૦ ૧૩ મી અકટોબર ૧૮૪૧ ને દીને થયો હતો. તેવણે

નાનપરાની ગુજરાતી સરકારી નીશાળમાં તથા સર જમશેદજી જીજીભાઇની ગુજરાતી તથા ઇંગ્રેજી સ્કુલોમાં અભ્યાસ કરયો અને જરથોસ્તી ધરમનું શીક્ષણ પણ મોબેદ તરફથી મેળવ્યું હતું.

કંપોઝીટર તરીકે શરૂઆત.

તેવણ ૧૪ વરસની ઉમરે સુરતથી આવ્યા બાદ અત્રે તેવણે પ્હેલાં મરહુમ શેઠ સોરાબજી દોરાબજી ચાનદારૂની માલેકી હેઠળના પારસી રીફોરમર નામના વરતમાનપત્રમાં કંપોઝીટર તરીકે રહયા હતા,

"મુંબઇ ચાબુક" સાથે સંબંધ,

ત્યાર બાદ મુંબઇ ચાબુક જે ૧૮૩૩ થી નીકળયું હતું અને જેનું અસલ નામ 'મુંબઇ વરતમાન' હતું તથા જે નવરોજજી દોરાબજી ચાનદારૂની માલેકીનું હતું તેના મરહુમ મી૰ મનચેરજી જાગોસ મેનેજર તથા પાછળથી સબ એડીટર થયા.

વરતમાન પ્રેસની સ્થાપના.

અસલ 'ચાબુક પત્ર' મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ રૂસતમજી રાણીનાએ ખરીદી લીધું હતું તેનો જુનો પુરાણો સામાન મરહુમ મી૰ જાગોશે ૧૮૭૦ માં વેચાતો લેઇ મરહુમ મી૰ જાગોશે એક નવું છાપખાનુ કાઢયું અને તેને વરતમાન પ્રેસનું નામ આપ્યું.

નાટક મંડળીઓ સાથ સંબંધ.

તેવણ આગળા વખતમાં 'ઝોરાસ્ત્રીયન' નાટક મંડળી અને 'ઇરાની' નાટક મંડળીની મેનીજ કરતા હતા. છેલ્લી મંડળી ફારસી ભાશામાં ખેલો કરતી તે મધે જીવતા ઘોડાને સ્ટેજ ઉપર લાવતી. તે વેળાના નાટકોના ગુજરાતી તરજુમાં જોનારાઓને સમજવા સારૂ મરહુમ મી૰ જાગોશ બેટબાજીમાં જોડી આપતા.

ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેંડર.

તેવણ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડરના લાંબા વખતના બનાવનાર તરીકે જાણીતા થયલા છે. આગળ ય૰ ઝ૰ ૧૨૪૦ના સાલ એટલે ઇ. સ. ૧૮૭૦ થી પહેલવહેલા શેઠ બરજોરજી નશરવાનજી કુતારે ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર યાને જરથોસ્તી પંચાંગ છપાવી પ્રગટ કરવા માંડયું હતું તે પછી તેવણનાં મરણ પામવાથી ય૰ ઝ૰ ૧૨૪૪ થી તે આજ સુધી મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશે ઘટતા સુધારા તથા વધારા સાથે તે પ્રગટ કરયા જાય છે અને આવતા નરોઝ માટેનો ઇનતેખાબ લખવા છાપવાનું કયારનું શરૂ થઇ ચુકું છે. શેઠ જાગોશે એ કેલેંડરનું ઉપનામ 'પારસી પંચાંગ' તરીકે રાખ્યું છે. તેમનું વરતમાન પ્રેસ ચંદનવાડી મધેના ત્રામના રસતા ઉપર આજ લાંબો વખત થયા ચાલુ છે. એ કેલેંડરમાં તેત્રણ વરસો વરસ કંઇને કંઇ સુધારા દાખલ કરતા હતા. છેલ્લાં કેટલાંક વરસ તેવણ આગેવાન જરથોસ્તીઓની સખી આપી તેમને લગતો ખાસ લંબાણ હેવાલ વરતમાનપત્રોના વીગતે ઉતારા સાથે આપતા. વળી નામદાર શેહેનશાહની તાજપોશીની ક્રીયા માટે હીંદમાં થયલી પધરામણીનો લંબાણ હેવાલ તેવણે છપાવી પોતાના યઝદેજરદી ૧૨૮૨ ના કેલેંડરમાં આપ્યો હતો અને એજ વેળા તેવણે જસટીસ સર દીનશાહ દાવર તથા સર શાપુરજી ભરૂચાની જીંદગીનો લંબાણ હેવાલ આપ્યો હતો. તેવણના કેલેંડરમાં જે જે લંબાણ જનમ ચરીત્રો છપાતાં તે તેવણ જુદાં ચોપડીના રૂપમાં છાપવાને ચુકતા નહી. એ રીતે તેવણે લેડી સાકરબાઇ, દસતુર પેશોતન બે. સંજાનાના જનમ ચરીત્રો બહાર પાડયાં હતાં. મરહુમનું પ્રેસ આજ લાંબો વખત થયાં ચાલુ છે અને તેમાં અંગ્રેજી તેમજ ગુજરાતી ભાશાઓમાં ચોપડી ચોપાનયાંઓ વીગેરે છપાય છે તે સાથ જોબ વરક પણ કરવામાં આવે છે. ખાસ કરીને

જરથોસ્તી ધરમ સાહીત્યને લગતી ચોપડીઓ આગલ એ છાપખાનામાંથી મોટે ભાગે બહાર પડતી હતી. જેની ટીપ અત્રે આપવી મુશકેલ છે. બેહેરામગોર અને બાનુ હોશંગ, બેજન અને મનીજેહ વીગેરે નાટકો ૧૮૭૩ ના સાલમાં એજ છાપખાનામાંથી મરહુમ કાવસજી દીનશાજી કપાસ તરફથી બહાર પડતા હતા. એજ છાપખાનામાં 'જાલમ જોર' નાટક અને બીજા અનેક નાટકો છપાવવામાં આવ્યા હતા.

વીદયા મીત્રના માલેક.

મરહુમ શેઠ મંચેરજી જાગોશે કેટલાંક ગુજરાતી ચોપાન્યાંઓ પણ એજ છાપાખાનામાંથી બહાર પાડયાં હતાં. ૧૮૭૭ ના સાલમાં 'વીદયા મીત્ર' નામના માસીકની માલેકી શેઠ જાગોશે લીધી હતી અને તે ચોપાન્યું તેવણે સાત વરસ વેર મરહુમ શેઠો ફરામજી દાદાભાઇ પાંડે (કાકા કાહાણુ), જીજીભાઇ પેસતનજી મીસ્ત્રી એમ. એ. તથા મરહુમ શેઠ જાગોશના વેહવાઇ શેઠ બેહેરામજી દાદાભાઇ મીઠાઇવાળા સાથે ચલાવયું હતું.

નાટક ગાયન સંગ્રહ.

તેવણે ૧૮૭૪ ના સાલમાં મુંબઇમાં અસલથી નીકલતી આવેલી તમામ દેશી નાટક મંડલીઓમાં ગવાયલાં ગુજરાતી ગાયનોનું સંગ્રહનું 'નાટક ગાયન સંગ્રહ'નું ૫૧૯ પાનાનું દલદાર પુસ્તક પોતાના વરતમાન પ્રેસમાં છપાવી બહાર પડયું હતું. એ પુસ્તક મધે તેવણે છેક શરૂઆતથી તે સને ૧૮૭૧ ની નાટકની મોસમની આખેરી સુધી ગવાયલાં ગીતો આપયાં હતાં.

'સતય મીત્ર' ના અધીપતી.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી જાગોશે, મરહુમ શેઠ મનચેરજી કાવસજી મનસુખની માલેકીનું અઠવાડીક વરતમાનપત્ર નામે 'સત્ય મીત્ર' તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૮૯૩ ના દીનથી ખરીદ કીધું હતું અને તેવણે તે ૫ વરસ ચલાવી એ પ્રેસમાં આગ લાગવાથી બંધ કીધું હતું. એ પત્ર પારસી સુધારાની વીરૂધ કહાડવામાં આવ્યું હતું. ૧૮૯૩ માં મરહુમે હીંદુ કેલેંડર પણ કાઢયું હતું.

તેવણે પ્રગટ કીધેલી ચોપડીઓ.

૧૮૯૬ ના સાલમાં તેવણે 'ધરમ નીતી' નામની નાનકડી ચોપડી ૩ ભાગમાં બહાર પાડી હતી. ૧૮૯૮ માં ફ્રવરદીન યસત સદુમ સાથે ઝંદ ભાશામાં છપાવી હતી. તે અગાઉ તેવણે ૧૮૮૩ ના સાલમાં પારસીઓનું લીસટ બને તેટલાં સંપુરણ આકારમાં પોતાનાં કેલેંડરમાં આપી તયાર બાદ તે છુટું સસતી કીંમતે છપાવ્યું હતું. એજ મીસાલ તેવણે પારસીઓએ છેલ્લાં ૩૦ વરસમાં છપાવેલી ચોપડીઓનો સંગ્રહ પોતાના કેલેંડર મધે બે ભાગમાં આપયો હતો.

એક જાહેર લેખક.

મરહુમ શેઠ મંચેરજી વરતમાનપત્રોમાં જાહેર બાબદો ઉપર કેટલીક વેળા લખાણો કરતા હતા. જેમાં પણ તેમની અસલી છાપ જણાઈ આવતી હતી. તેવણનું છેલ્લામાં છેલ્લું લખાણ બે ત્રણ અઠવાડયાં ઉપરજ ત્રામવે લાઇન બેંડમેન થીયેટરની બાજુએ ગીરગામ તરફ લંબાવવાને બદલે પારસી સેનેટેરયમ, પારસી જનરલ હોસપીટલ વિગેરે જાહેર ખાતાંને ઉપયોગી થઈ પડે એવા જાહેર લતાઓ ઉપર એ લાઇન લંબાવાને તેવણે જામે જમશેદ મધે ચરચાપત્ર લખી સુચના કીધી હતી. વળી તેવણુ દર સાલ પટેટીના અંકોમાં કોમની દાઝ દઇડે ધરી પારસી બાબદો વિશે લખાણુ કરતા હતા અને તેવણુ જરથોસ્તી કોનફરન્સની વીરૂધ વિચાર ધરાવતા હતા.

મંડળીના સાથનો તેમનો સંબંધ.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી જાગોશ જરથોસતી કોમના લગનના અરસપરસના લાભના ફંડના એક આગેવાન સભાસદ હતા. તે ઉપ્રાંત તેવણુ શેહેનશાહી જશન મંડળીના સરનશીન ને ત્રસતી

તથા જરથોસતી 'ભાઇબંધી' મંડળીના ત્રસતી, 'જરથોસતી કોમની લાભ સાચવનારી મંડળીની જનરલ કમીટી'ના સભાસદ તથા અનજુમનથી નેમાયલી જુદદીનોના સવાલોની કમીટીના સભાસદ હતા.

દરેહમેહેરના ત્રસટી.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી જાગોશ અત્રેની મરીનલાઇનસ તરફ આવેલી આમરીયા અગીયારી જે સોડાવાટરવાળાની અગીઆરીને નામે જાણીતી છે તેના એક ત્રસટી હતા. તેવણુ જાતે ભણુનાર ગણુનાર હતા અને મરહુમ સર દીનશાહ પીટીટ તથા બીજા શેઠયાઓ સાથે સારી ઓળખ ધરાવતા હતા. તેઓ અસલી વીચારના હતા અને ધરમ તથા સંસારમાં યાહોમ થતા સુધારાની વીરૂધ હતા.

તેમનું કુટુંબ.

ચરનીરોડના સાલેસ ખવાસના માજીસટેશન માસતર શેઠ રૂસતમજી હો. જાગોશના મરનાર ભાઇ થતા હતા. તેવણુને આઠ ફરજંદ થયાં હતાં તેમાંથી બે છોકરા અને બે છોકરી હઇયાત છે તેમને કેટલાંક બચાં મોટી ઉમરમાં ખોહવાનો ધા લાગયો હતો. હાલ તેમના બે પુત્રો શેઠો સોરાબજી તથા હોરમસજી તેમના છાપખાનાનો ધંધો ચલાવે છે. મરનારના કુટુંબના દુ:ખમાં આ લખનાર અંત:કરણથી ભાગ લે છે.

જામે જમશેદ, તા૦ ૩૦ મી જુન ૧૯૧૩.

મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશનું દલગીરીભરયું મરણ—મુંબઈ વરતમાન પ્રેસના માલેક તથા "ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેનડર" યાને "પારસી પંચાંગ"ના કરતા મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશનાં ગઇ પરમ દીને નીપજેલાં મરણની નોંધ લેતાં દલગીરી ઉપજે છે. મરહુમ અસલી વીચારના એક ધરમચુરત જરથોસ્તી હતા અને જોકે તેઓ સાધારણ સ્થીતીના હતા છતાં પારસી કોમની સેવા બજાવવા માટે સારી કોશેષ કીધી હતી. જરથોસ્તી ધરમ સંબંધી આચાર વીચારો સામે લડત ચલાવવા તેમના તરફથી "સત્ય મીત્ર" નામનું એક અઠવાડીક પત્ર કહાડવામાં આવ્યું હતું, પણ થોડાં વરસ ઉપર જે છાપખાનામાં તે છપાતું હતું તેમાં આગ લાગ્યા પછી તે પ્રગટ કરવાનું બંધ કરવામાં આવ્યું હતું. આ પત્રમાં કોમને લગતા સવાલોની ઠીક ચારવણી કરવામાં આવતી હતી. મરહુમ ગ્રહસ્થ આજ બેંતાળીસ વરસ થયાં "ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેનડર યાને પારસી પંચાંગ" પ્રગટ કરતા હતા. તેમાં આખા વરસ દરમ્યાન પારસી કોમને લગતા મુખ્ય બનાવોનું ટુંકમાં વરણન આપવામાં આવતું હતું. લગભગ અરધી સદીની પારસી તવારીખ આ પંચાંગમાં જળવાઇ રહેલી હોવાથી તવારીખનવીસો અને અભયાસીઓને તે ઉપયોગી થઇ પડશે તેમાં શક નહીં. આ રીતે પારસી તવારીખ જાળવી રાખી મરહુમે પારસી કોમની ઉમદા સેવા બજાવી છે. મરહુમ મી૦ જાગોશનાં કુટુંબનાં વહાલાઓના ઉપરાઉપરી થયલાં મરણથી તેમની તનદરોસ્તી ઉપર માઠી અસર થઇ હતી છતાં તેઓ ધરમ ઉપર આસ્થા રાખી પાંચે ગેહની બંદગી ચુકતા નહીં હતા. તેઓ નીયમીત જીંદગી ગુજારતા હતા અને તેમનાં મરણથી અસલી વીચારના દીનચુરત જરથોસ્તીઓની નાની સંખયામાં ખાડો પડયો છે.

મુંબઇ સમાચાર, તા૦ ૩૦ મી જુન ૧૯૧૩.

વર્તમાન પ્રેસવાળા મી૦ મનચેરજી જાગોશનું અકાળ મરણ.

વર્તમાન પ્રેસના માલેક અને ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડરના કર્તા મી૦ મનચેરજી હોસંગજી જાગોશના ગઈ તા૦ ૨૭મી જુને ૭૨ વરસની વયે મુંબઇ મધે ચીરાબજાર વાંકા મોહલ્લામાં પોતાનાં રહેવાના મકાનમાં નીપજેલાં મરણની નોંધ દલગીરી સાથે લઇયે છીએ. મી૦ જાગોશ અસલી

વિચારના અને ખરા ધર્મચુસ્ત જરથોસ્તી હતા અને જોકે તેઓ સાધારણ સ્થીતીના હતા છતાં તેમણે પારસી કોમની અનેક મરતબે સેવાઓ બજાવી હતી. મરનારે આજથી ૪૫ વરષ ઉપર મુંબઇમાં "વર્તમાન પ્રેસ" નામનું છાપખાનું કહાડયું હતું, જે છેવટની ઘડી સુધી પોતે ચલાવ્યું હતું. વળી તેઓ એક જરનાલીસ્ટ હતા.....તેઓએ "સત્ય મીત્ર" નામનું અઠવાડીક પત્ર બહાર પાડયું હતું. એ "સત્ય મીત્ર" માં ધર્મને લગતાં લખાણો ઘણા લેખકો તરફથી આવતાં હતાં તેને લીધે એ પત્ર કોમમાં ઘણું લોકપ્રીય થઇ પડયું હતું અને પાછળથી તે બંધ પડયું ન હોત તો આજે "સત્ય મીત્ર" અઠવાડીક પત્રોમાં આગેવાન જગ્યા લીધી હોત. "સત્ય મીત્ર પગભર થવા પછીથી મી૦ જાગોશના છાપાખાનામાં કમનસીબે આગ લાગી અને તેથી આખું છાપાખાનું બળી ગયું. આ માઠા બનાવથી એઓ શેઠને મોટી ખોટમાં ઉતરવું પડયું તેને લીધે "સત્ય મીત્ર" પત્ર બંધ પડયું. તે પછી મી૦ જાગોશે નવેસરથી છાપાખાનું તો ઉભું કીધું પણ પત્રને સજીવન કરવાની તેમની બલી ઉમેદ પાર પડી નહોતી. મી૦ જાગોશે આવી રીતે એક જરનાલીસ્ટ તરીકેની પારસી કોમની અમુલ્ય સેવા બજાવી હતી પણ તેઓએ જે બીજી સેવા બજાવી છે તે કોમમાં જાવેદાન સુધી યાદ રહેશે. પારસીઓમાં આખાં સાલ દરમ્યાન જે કાંઇ સખાવત થાય અને કોમમાં અગત્યના બનાવો બને તેની વીગત પુસ્તક આકારે તેઓ દર સાલ બહાર પાડતા હતા. તેને "ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાંગ" નું નામ આપવામાં આવ્યું હતું. આ કામ તેવણે ૪૨ વરસ થયાં ચાલુ રાખ્યું હતું. મરનારનું આ કામ વખાણને પાત્ર છે અને લગભગ અરધી સદીની પારસી કોમની સખાવત વગેરેની તપસીલ તેમાંથી મળી આવે છે જે તવારીખનવેશો અને અભ્યાસીઓ માટે ભવીષ્યમાં ઘણી ઉપયોગી થઇ પડશે.

મરનાર જાગોશ શેઠનું પત્ર પ્રગટ થતું બંધ પડયું હતું છતાં તેઓ વરતમાનપત્રોમાં કોઇ કોઇ વેળા ધર્મ સંબંધી વીષયો લખી મોકલાવતા હતા. અને નવરોઝના ખાસ અંક બાબતે "જામે" અને "સાંજ વરતમાન" કહાડતા હતા તેમાં તેઓ પોતાનો અદના હીસ્સો આપતા હતા. તેવીજ રીતે આ સાલના પપેતીના આ અદના પત્રના અંક માટે પણ અમને મરણના આગમચના પાંચ દિવસ પહેલાં તેમનું લખાણ મળ્યું હતું અને મરનાર શેઠ આ પત્રના માજી માલેક સાથે નજીકનો ઘરોબો ધરાવતા હતા તેવો સંબંધ તેમના મરણ પછીથી પણ તેમણે અમારી સાથે ચાલુ રાખેલો તેથી મરહુમના હાથનું છેલ્લું કાગજ થોડા દિવસ ઉપર અમને મલ્યું હતું. તે વેળાએ અમો નહોતા જાણતા કે તે પછી તેમના એકાએક ગુજરવાની ખબર મળશે.

મી૦ જાગોશ જુના જમાનાના હોવાથી પાંચે ગેહમાં ભણતા હતા અને તંદરોસ્તી લથડી પડી ત્યારે પણ બીછાણા ઉપર પડયા પડયાબી ભણવાનું ચાલુ હતું. તેઓ ધારમીક હતા અને નીયમીત જીંદગી ગુજારતા હતા અને કુટુંબી મોતના મારાઓને લીધે તેમની તંદુરસ્તી લથડી પડી હતી. મરણના ફટકાઓ નહી લાગ્યા હતે તો તેઓની જીંદગી હજી પણ લંબાતે. મરનારનું જન્મ ચરિત્ર જે તેઓના કેલેન્ડરમાં છપાએલું છે તે હવે પછી અમો પ્રગટ કરીશું.

છેવટે મરનારના કુટુંબીઓના ગમમાં ભાગ લેઇ તેમના આત્માને શાંન્તી ઇચ્છીએ છીએ.

ભરૂચ સમાચાર, તા૦ ૩ જી જુલાઇ ૧૯૧૩.

મી૦ મંચેરજી હોસંગજી જાગોશનું મરણ.

અત્રેના રહીશ અને મુંબઇના જાણીતા વર્તમાન પ્રેસના માલેક મી૦ મંચેરજી હોસંગજી જાગોશ મુંબઇમાં કેટલાક વખતની માંદગી પાછી ૭૨ વરસની બુજર્ગ ઉમરે ગઇ તા૦ ૨૮ મી

જુને મરણ પામ્યા છે. એક આગલા જમાનાના લખનાર દાખલ દેશી છાપખાના સાથે મરહુમ મી૦ મંચેરજી જાગોશનો સંબંધ જુનો અને જાણીતો છે. "સત્ય મીત્ર" નામના અઠવાડીક ગુજરાતી પત્રના તેઓ કેટલોક વખત સુધી એડીટર હતા જે પત્ર પારસી ધરમ અને સંસારી સવાલોની ચારવણી અને ચકચાર કરવા માટે જુના વિચારના પારસીઓમાં એક વેળાએ જાણીતું થયું હતું અને પાછળથી બંધ પડયું હતું પણ સરવ કરતાં અગત્યની સેવા મરહુમ મી૦ મંચેરજી જાગોશ વારશીક ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર મારફતે પ્રગટ કરી દર વરસે પારસી કોમને કરતા રહયા હતા. એક જુના લેખક દાખલ મી૦ મંચેરજી જાગોશનું નામ દેશી છાપા સાથે અતલગ સંબંધ રાખે છે. મી૦ મંચેરજી જાગોશ સાદા, રાંક અને સાલેસ ખવાસના હતા અને મોટું મીત્રમંડળ ધરાવતા હતા.

સુરત દેશી મીત્ર, તા૦ ૩ જી જુલાઇ ૧૯૧૩.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ.

આ ધર્માત્મા ગ્રહસ્થ તથા સુવિખ્યાત જર્નાલીસ્ટનાં અણચીતાં નીપજેલાં દુઃખદાયક મરણની ખબર મુંબઇના છાપામાં માત્ર અમારા એક લેખક ભાઇબંધ તરીકેજ નહિ, પણ હમારા એક અંગત મિત્ર તરીકે બહુ ગમખ્વારી સાથ હમે વાંચી છે. હાલની પારસી જરથોસ્તી ઓલાદ મરહુમ મી૦ જાગોશને માત્ર "ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેન્ડર"ના સ્થાપક તથા કર્તા તરીકે તથા માજી "સત્ય મિત્ર" પેપરના માલેક તથા આધિપતિ તરીકે ઓળખે છે, કે જે પેપરે આજથી દોઢ-બે દાહેકાની મુદત પર પારસી ધર્મ સંસારી બાબતોની ચર્ચામાં આગેવાન ભાગ લઇ, તેમાં પારસી ધર્મચુસ્ત ઓરથોડોકસ વિચાર આચારોની હિમાયતમાં સુધારાવાળા કહેવાતા પક્ષનાં શિક્ષણોનાં ખોટારાં દેખાડી, પારસીઓની સારી સેવા બજાવવા સાથે તેમના વચ્ચે બહુ લોક પ્રિયતા મેળવી હતી. તેઓએ પોતાની આ કારકિર્દી પહેલાં એકાદ બે નાટક તથા ફારસ પણ લખ્યા હતા; પ્રસંગોપાત પેપરોમાં લખાણો કરતા હતા. મુંબઇ વર્તમાન પ્રેસ કાહડી તેને સેવટ પર્યંત સારી હાલતમાં ચાલુ રાખી ગયા છે, અને મુંબઇના પારસીઓની ઘણીખરી જાહેર તેમજ ખાનગી હિલચાલોમાં ભાગ લેવા સાથે તેમનાં કેટલાંક ફંડો તથા મંડળોના અધિકારી પણ બન્યા હતા. તેમની વધુ કાર્તિ તેમનાં ખાનગી જીવનમાં હતી. તેઓ ઓરથોડોકસ વિચાર તથા પક્ષના હોઇને અતિશય મિલનસાર, દયાળુ, ધર્મચુસ્ત અને પરહેજગાર હતા. તેમનો આ છેલ્લો સદગુણ એટલી હદ સુધી ખીલેલો હતો કે, તેઓ લગભગ પોતાની આખી જીંદગીમાં દર સાલ આદર તથા અરદીબેહરત માસોમાં ઉદવાડા, નવસારી તથા સુરતના પાક આતશબેહેરામોમાં દર્શન, નમન પુજન કરવાની પોતાની અનિવાર્ય ફરજ માની, તે નિયમિતપણે અદા કરતા હતા. કોઇને પણ તેઓ પોતાનો શત્રુ સમજતા યા કરતા નહિ. તેમ કોઇની નાલેસીમાં ભાગ લેવાથી પણ મુકત રહેતા હતા. પરમાત્મા મરહુમના આત્માને શાંત્તિ બક્ષે !

નવસારી સ્વતંત્ર, તા૦ ૧૩ મી જુલાઈ ૧૯૧૩.

મી૦ જાગોશનું જીવનચરિત્ર !

ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેન્ડરના કર્તા મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ આ ફાની જેહાંનથી સંબંધ છોડી સ્વર્ગે સીધાવ્યા છે. બાળવયથીજ કુળદિપકને યોગ્ય સદગુણો વડે સર્વને પ્રિય થઇ પડી, પંદરેક વર્ષની કુમળી વયથીજ છાપાકળાના હુન્નરમાં જોડાયા અને જીંદગીના છેવટ સુધી એકજ લાઇન પકડી રાખી, જનસેવા, કહો કે પારસી કોમની અમૂલ્ય સેવાઓ, બજાવી પોતાની કીર્તી આશકારા કરી છે. વર્તમાનપત્રકાર તરિકેની ફરજ દાયકાઓ સુધી બજાવી, છેલ્લાં ૪૪ વર્ષોથી "ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેન્ડર" યાને "પારસી પંચાંગ" પ્રગટ કરતા રહયા હતા, કે જે પંચાંગજ એ

ઉપયોગી-જીવનની સુયશ-કારકીર્દીનો સુવાસ સર્વત્ર પસરાવી રહયો છે. મરહુમની એ માટેની અથાગ ઝેહમતો, પારસી કોમને એવાં આભારના ભાર તળે મુકવા પામી છે, કે જો પારસી આલમ તે અનહદ ઉપકારોનો બદલો વાળી આપવામાં પછાત પડશે તો તે આ કોમના માથે જરૂર નગુણા-પણાનું કલંક ચોંટાડી દેશે, કે જેમ થવું કોઇ પણ પારસી કદી કબુલ રાખે એમ નથી. અમારી સુચના આ પ્રમાણે છે, કે એક સરખી રીતે મરહુમે બજાવેલી પોતાની કોમની સેવાનો કાંઇ પણ બદલો વાળી આપવાને પારસી આલમે ઉદારતા બતાવી જોઇએ. ૧૯૧૨ ની ૬ ઠી અકટોબરે 'ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેન્ડર' નો વાર્ષીક રિવ્યુ લેતાં, અમોએ આ "કોમી-હીરા" ની અથાગ ઝેહમતની કદર બુજવાની જરૂર પારસી કોમ માટે ખાસ ફરજરૂપ થઇ પડેલી જણાવી છે. અને હવે જ્યારે મરહુમની ચીરકાળ-યાદ રાખવાનો પ્રસંગ ઉભો થયો છે, ત્યારે ઉદાર દીલના પારસી નરનારીઓએ એક ધરખમ ફંડ ભેગું કરી, પોતાની ફરજનું કરજ અદા કરવું જોઇએ. અમો આશા રાખીશું, કે "મરહુમ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ સ્મારક ફંડ" ચાલુ થઇ એક ઉપયોગી જીવનની ભલી યાદ રાખવામાં સમર્થ થશે.

નવસારી પત્રીકા, તા૦ ૨૦ મી જુલાઇ ૧૯૧૩.

મી૦ જાગોશ.

આ પારસી ગ્રહસ્થ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડરના પેદા કરનાર છે. તેઓએ પોતાની આશરે ૧૫ વર્ષની કુમળી વયથી છાપાખાનામાં પડી પાછળથી વર્તમાનપત્રના માલીક બની કેટલાંક પત્રો કાહાડેલા અને તેમાં તેઓએ સારી દીલસોજી જીતી લીધેલી એટલુંજ નહીં પણ પારસી ફીરકા પર તેઓએ કેટલાંક કામોને પેદા કરી એહસાન કીધું છે. તેઓએ પોતાનો બાપીકો કાપડનો ધંધો છોડી દઇ દેશ સેવા બજાવવાનું કામ હાથ પકડયું હતું જેમાં તેઓએ ખરે ઉમંગે ઉભા રહી પોતાની પ્રમાણીક ફરજ બજાવી છે. એક કોમ્પોઝીટરના નાના ઓદ્ધા પર તેઓ પેહેલ પ્રથમ છાપખાનામાં જોડાયા હતા અને ત્યાં ઉંચું પ્રાકમ દેખાડતા રહી સબ એડીટર અને એડીટરના દરજ્જા સુધી પોહોચ્યાં હતાં અને તેમાં તેઓએ એક ચુંનદા લેખક તરીકેની નામના જીતી લીધી હતી. પારસી ફીરકાની આશરે ૧ લાખ માણસની વસ્તીમાં મી૦ મંચેરજી હોસંગજી જાગોસનું નામ મશહુર છે. વર્તમાન પત્રનો ઓધ્ધો પ્રજાની પસંદગી વચમાં ચલાવવો એ કામ ઘણું કેઠ્ઠારૂં છે છતાં તેઓએ ભલાઇ, સાદાઇ અને મીલનસારપણે એક બીજા સાથ ધાડી મિત્રાચારીમાં ઉભા રહી સારી રીતે એ કામ ચલાવવાનું માન જીત્યું છે. જાતે પારસી છતાં તેઓ પોષાકમાં ઘણા સાદા હતા, અને અસલી ઘરાની પોષાક પેહેરી પોતાના દિવસ સંતોષ સાથ આનંદમાં પસાર કરી રહયા હતા. "ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર" પેહેલ વેહેલું તેઓએ પોતાનાં ચંચળ ભેજાંમાંથી પેદા કરી પારસી ફીર્કાની એક ખરે જરૂરને સમયે ખોટ પુરી પાડી છે. આ કેલેન્ડર કાહાડવામાં તેઓએ ખરા તન મન અને ધનનો ઉપ્યોગ કીધો હતો અને પોતાની ચંચળાઇએ તેઓએ તેમાં જીતનું માન મેળવ્યું હતું. પારસીઓમાં ઘણા સારા સારા લખનારાઓ થઇ ગયા છે અને આજ હજુ તેમાંનો એક સારો વર્ગ વર્તમાન-પત્રનો ધંધો ચલાવી રહયો છે. મી૦ કાબ્રાજી પારસીઓમાં ઘણા ચુંનન્દા લેખક થઇ ગયા છે કે જેઓની કલમ તમામ દેશીઓમાં એક વાર ઘણીજ પ્રિય થઇ પડી હતી. તેઓ પોતાની અસલી ઘરાની ઢબ મુજબનો આચાર વીચાર પાળતા હતા. તેઓનો જન્મ સુરતમાં થયો હતો તેથી તેઓ પોતાની આ બર્થ ભુમી માટે મુંબઇમાં જઇ રહેવા છતાં વધુ માન ધરાવતાં હતા, અને દર સાલ બે ત્રણ વખત આ શેહેરમાં આવી જઇ પોતાના જુના મીત્ર અને દોસ્તો, ભાઇ-

બંધોને મળી જતા હતા એટલુંજ નહીં પણ એ કામ બેગામેગા આવી આતશબેહેરામની ખાસ મુલાકાત લઇ જતા હતા તેવા એક ઉપયોગી અને બુઝરોગ નર મી૦ મનચેરજી હોસંગજી જાગોસ આ દુન્યામાં રહી પ્રમાણીક જીવન વચમાં ફીર્કાની સેવા બજાવી રહયા હતા. તેઓના ગઇ તા૦ ૨૮ મી જુનને રોજ મુંબઇ ખાતે મરણ પામવાના સમાચાર ફાટી વળતા પીછાણનારા દોસ્ત બાઇ-બંધોમાં દલગીરી ફાટી નીકળવા પામી છે. મરનાર પોતાના પાછળ વારસામાં બે પુત્રો અને "મુંબઇ વતમાન" પ્રેસ મુકી ગયા છે. આશા છે કે "ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર" કે જેણે પોતાના પિતાનું નામ અમર કીધું છે તેવા એક ઉપયોગી અને ફીરકાની સેવા બજાવનાર એ કેલેન્ડરને તેમના પુત્રો હંમેશ સુધી ચાલુ રાખી પારસી ફીર્કાની સેવા બજાવવા પછાત પડશે નહીં. મરહુમ મી૦ મનચેરજીએ પોતાની કારકીર્દીની અચ્છી સરટીફીકેટ મેળવી છે. કે જે વાંચી કોઇને પણ તેઓની સાદાઇ ભલાઇનો ખ્યાલ ઉપજ્યા વીના ભાગ્યેજ રહી શકશે. દેશી પોષાક પેહેરવામાં જીવ્યા ત્યાં સુધી એક સરખા વીચારમાં તેઓ ઉમા રહયા હતા......... એઓનો જન્મ આજથી ૬૭ વરસ પર એટલે ૧૭૪૧ માં સુરતમાં થયો હતો. એ વેળાના ગુલજાર શેહેરમાં એમના વડવાઓ દેશી કાપડના વણાતના વેપારમાં વિખ્યાત અને આમદાનીમાં આબાદ હતા. પણ એ હુન્નરની અંગ્રેજ બચ્ચાએ અસલ બનાવટ પકડી પાડીને તેને સાંચાથી બનાવા માંડયાથી સુરતમાં એ ધંધો પડી ભાગ્યો અને મી૦ જાગોશના વડીલો મુંબઇ જઇ વસ્યા જે વેળા મી૦ મનચેરજીની વ્ય ૧૫ વરસની હતી, પણ છાપાના હુન્નર અને મંડળમાંજ તેમની જીંદગી આજસુધી રોકાયલી રહેલી હતી. ૧૮૬૩ માં "મુંબઈ ચાબુક"ના મેનેજર ને મદદનીશ અધિપતિ નેમાયા બાદ એ પત્ર ના. રૂ. રાણીનાએ વેચાતું લીધા પછી એમણે એ પત્ર સાથનો સંબંધ ૧૮૭૦ માં છોડી "મુંબઈ વર્તમાન" પ્રેસ સ્થાપયું ને તેને સારી રીતે ચલાવ્યું. ૧૮૯૩ માં મી૦ મનસુખવાળું અઠવાડીક પત્ર "સત્ય મિત્ર" એમણે ખરીદીને તેની અસલ હાલત અને અવતાર કરતાં સરસ ને શોભાભરી રીતે ધીકાવ્યું, પણ પાંચ વરસ પછી ૧૮૯૮માં એમના પ્રેસમાં અચાનક આગ લાગવાથી તે પત્ર બંધ કરવા સાથે એ ભલા ગ્રહસ્થે પ્રેસનો વીમો ન ઉતાર્યાથી મોટી ખોટ ખમી! ત્યાર પછી ઉપલા નામે મી૦ જાગોશે પોતાનું છાપખાનું પાછું ચાલુ કરેલું જ્યાંથી ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર પ્રગટ થાય છે.

સુરત સુર્ય પ્રકાસ—તા૦ ૧૯ મી જુલાઇ ૧૯૧૩.

મરહુમ મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ.

પારસી તવારીખ સાથે ઘણીક રીતે નીકટ સંબંધ ધરાવનાર એક વધુ યોધ્ધો ગુજર પાંમ્યો છે. ફકત મુંબઇજ નહિ પણ દેશાવરની અંજુમનો સાથની ખબરઅંતરનો ચાલુ વ્યહવાર રાખી મરણ તુલીક દર વર્ષે કોમની નાડ તપાસી તની બન્ને બાજુ વિષે પોતાનું મત જાહેર કરવા માટે મરહુમ મી૦ જાગોશે અથંગ મહેનત કાધી છે.........જાહેર છાપા સાથ એવણની જીંદગીના સરસ વર્ષો રોકાયલાં હતાં. **સત્ય મિત્ર**ની કિમતી મદદ એજ મરહુમ તરફથી જુના વિચારના પક્ષને થોડોક વધુ વખત મળી હતી. પારસી જાહેર છાપાની વધઘટની તવારીખ ઘણી રસીલી છે, તે સાથ હાલ આપણને સંબંધ નથી. પણ મરહુમ એ વિષે એક આખી સદીનો બહોળો અનુભવ ધરાવતા હતા તેથી, અને બહારનો ભપકા-સપકો બિલકુલ ત્યાગ કરી એવણે પોતાનો અદનો ફાળો એક વાર આપેલો હોવાથી, એવણે **સત્ય મિત્ર** બંધ પડ્યા પછી વધુ વાર કોઇ જાહેર છાપા સાથ સંબંધ રાખ્યો નહિ હતો એ આપણી દલગીરી છે. એમનું 'પારસી કેલેંડર' દર વર્ષે એવણની કાળજી અને મેહનતનો પુરાવો રજુ કરતું હતું. જોકે મરહુમ નર ખોટ, આગ, અને મરણના ફટકાથી હેરાન હતા તે છતાં એમની ખાનગી જીંદગી એમના વિચારોને શોભા સમાન હતી. મરહુમ જેવા સાદા, ધર્મી, અનુભવી અને કોમના ખરા ખેરખાહો હવે જુની છાવણીમાં ભાગ્યે પાંચ છ રહ્યા હશે! તેથી એમનું મરણ જે જીંદગીની આફતોએ ઉતાવળું બનાવ્યું છે તે કોમમાં એક ન પુરાય એવો ખાડો પાડે છે! ખુદા એમનાં રૂહને રોશન અરોઘમાનની શાંતિ બક્ષો!

ચેરાગ, ઓગસ્ટ ૧૯૧૩.

નવજોત-શેહાદી-વીગેરેના શુભ ટાકણાંનાં નોતરાનાં કારડો—ચીઠીઓ-વીગેરે—છપાવનારા સાહેબોને સુચના.

ઉપર લખેલાં કોઈબી શુભ ટાંકણેનાં તરેહવાર નકસીનાં જાત જાતનાં સલંગ તથા ઘડી વાલવાનાં તહરે કીશમનાં કારડો રંગ બેરંગી કલરના—અને ચીઠીઓ છાપવાનાં જાડાં પતલાં સફેદ તથા રંગ બેરંગી નકસીનાં નોટપેપરો—તેવાંજ સુંદર અને મનોરંજક કવરો—પરબીડાં—સાથે **મુંબઈ વરતમાન** પ્રેસમાં જથાબંધ મંગાવામાં આવ્યાં છે; જેનાં નમુના તથા ભાવ તાલ ચરનીવાડી પર નંબર ૧૪૧ વાલાં મકાંનમાં ઉપલા પ્રેસમાં પુછપરછ કરવાથી તરત માલમ પડી આવશે.

સઘલાના ભાવ સવલ પડતા અને કીફાયતથી રાખવામાં આવ્યા છે, અને તુરતજ તાકીદે જોઈતા વખતમાં છાપી આપવામાં આવે છે.

એ કારડો અને ચીઠીઓ બધી જાતની રંગીન શાહીએ જેવીકે **શુનેરી, રૂપેરી, લાલ, બલુ—કાલી** વીગરેની કોઈબી રંગથી ઘણી સુંદર અને મનપસંદ રીતે ગુજરાતી—અંગ્રેજી—મરાઠી—વીગરેની ભાશામાં છાપી આપવામાં આવે છે.

ઠેકાણું—મુંબઈ વરતમાન છાપાખાનું—ચેરનીવાડી.

મુંબઈ વરતમાન પ્રેસમાં વેચાતી ચોપડીઓ.

ઠેકાણું:—નાં૦ ૧૪૧ ચરનીવાડી, મુંબઈ.

જરથોસ્તીઓનાં નામનું લીસ્ટ—આખાં મુંબઈ મધેનાં લગભગ સઘળા પારસી રેહવાસીઓનાં નાંમ નીસાન-ધંધા ચાકરી-હોદ્દા-ખેતાબ અને રેહવાનાં ઠેકાંણાં, વીગેરે, વીગેરે તેમજ આખા હીંદુસ્તાનમાંનાં સઘલા જાણીતા દેશાવરો-અને નાહાનાં મોટાં ગાંમે ગામનાં જરથોસ્તી રેહવાસીઓનાં નામો સાથે હોદ્દા-ધંધા-નોકરી વીગરેની તમાંમ જાણવા જોગ વીગતો-કીંમત બાર આના, પોસ્ટેજ, બે આના વધુ.

એડવર્ડ નામુ યાને નામદાર શેહેનશાહ સાતમા એડવર્ડનું જીવન ચરીત્ર—**સબી સાથે કીંમત** બે આના પોસટેજ અરધો આનો.

મહાન પાદશાહ સાઈરસનું દખમુ અને અસ્તોદાન—આ જરથોસ્તી કોમને ઘણું ઉપયોગી ને વાંચવા લાયક રેસાલો છે. સબી સાથ કીંમત એક આનો, પોસટેજ અરધો આનો.

જરથોસ્તીઓના બારે માસનાં ૩૩ જશનો અને તેઓનું બ્યાંન.—જરથોસ્તી કોમને ઘણી ઉપયોગી અને વાંચવા લાયક વાચન છે—લખનાર નાયબ દસ્તુરજી મીનોચેરજી જામાસપઆશાના—કીંમત ચાર આના.

સખીવજુદ બાઈજી સાહેબ બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ—તેમનું દુઃખદાયક મરણ અને તેમની જીંદગીનો તથા પરમાર્થી કામોનો હેવાલ, સબી સાથે,—કીંમત ચાર આના.

શેઠ અરદેશર નશરવાનજી મોદી—મુંબઈના એક સખી શેહેરી અને ચીનના મોટા વેપારનું મરણ; અને તેમનું જનમ ચરીત્ર, સબી સાથે,—કીંમત ચાર આના.

સર કાવસજી જેહાંગીર—"બેરોનેટ" નો અમીરી ખેતાબ પામેલા ત્રીજા પારસી શેહેરી—એવણની જીંદગીનો હેવાલ—સબી સાથે,—કીંમત ચાર આના.

દખણના ત્રીજા વડા દસ્તુર સમસુલ ઓલમાં સરદાર ડાકટર હોશંગજી જામાસપજી દસ્તુર જામાસપઆશાનાં—એમ. એ.; પી. એચ. ડી.; સી. આઇ. ઇ. નું મરણ તેમનું જનમ ચરીત્ર—તેવણના પુરવજોના ટુંક અહેવાલ સાથ, સબી સાથે, કીમત ચાર આના.

અવસતાનુ ભગોળ યજદોના ઘોડા ગાડી ઇત્યાદી—આ ઘણી કીંમતી વાંચવા જોગ વાચન છે—કીમત ચાર આના.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ—ચોથા બેરોનેટ-તેમનુ મરણ અને જનમ ચરીત્ર-સબી સાથે કીંમત ચાર આના.

શમસુલ ઓલમાં દસ્તુરજી સાહેબ પેશુતનજી બેહેરામજી શનજાણા—બી. એ., પી. એચ. ડી. નું જનમ ચરિત્ર. સુંદર સબી સાથે-કીંમત બે આના.

આનરેબલ શેઠ નવરોજજી નશરવાંનજી વાડયા, સી. આઇ. ઇ. નું મરણ—તેમના જનમ ચરિત્રની ચોપડી.—કીમત-રૂ૦ાા, પોસ્ટેજ ૧ આનો.

મોહાબાઇ વીકટોરીઆનુ જીવન ચરીત્ર. કીમત બે આના પોસ્ટેજ અરધો આનો.

માહ ૧ લો ફરવરદીન શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ—તેના નામ શાથે	વાર.	[illegible]	[illegible]	કદમી જરથોસ્તીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહ ૨ જો અરદીબેહશત શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૧૨ મી સપટેમબરથી ૧૧ મી અકટોબર ૧૯૧૩ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૯ ના ભાદરવા સુદ ૧૨ ને વાર સુકરથી તે આશો સુદ ૧૨ ને વાર શનેઉ સુધી.
૧—અહુરમજદ	શુકર	૧૨	૧૨	શેહેનશાહી "નોરોજ" (પપેતી.) જરથોસ્તીઓનું યજદેજરદી [સને ૧૨૮૩ નું નવું વરસ.
૨—બેહમન ...	શની	૧૩	૧૩	
૩—અરદીબેસ્ત	રવી.	૧૪	૧૪	હમકારો, શે૦ રપીથવન ઉજવાનો દીવસ—કદમી અરદીબેસ્ત [અમસાસપંદનું જશન.
૪—શેહરેવર...	સોમ	૧૫	૧૫	[હીંદુ શ્રાધપક્ષ સરૂ થયાં.
૫—સપંદારમદ	ભોમ	૧૬	૧	શેઠ નવરોજી ફરદુનજી શી. આઇ. ઇ. ગુજર્યા ૧૨૫૫.
૬—ખુરદાદ ...	બુધ.	૧૭	૨	શેનશાહીઓનો ખોરદાદશાલ, (ખાશ લોકોનો નોરોજ,) પેગંબર જરથોસ્તનો જન્મ દીવસ.
૭—અમરદાદ.	ગુરૂ..	૧૮	૩	શેહનશાહી અમરદાદસાલ (વળાવો)
૮—દેપાદર....	શુકર	૧૯	૪	સંકટ ચોથ.
૯—આદર.....	શની	૨૦	૫	હમકારો.
૧૦—આવાં.....	રવી.	૨૧	૬	
૧૧—ખુરશીદ....	સોમ	૨૨	૭	કદમીઓનાં 'મેદીઓજરેમ' ગંમબાર.
૧૨—મોહોર.....	ભોમ	૨૩	૮	૧૮૭૫ માં અમદાવાદમાં મોટી રેલ આવી. ઇસ્ટ ઇંડીયા [કંપની સ્થાપી, ૧૬૦૦.
૧૩—તીર	બુધ.	૨૪	૯	હીંદુ અવીધવા નામ.
૧૪—ગોશ	ગુરૂ.	૨૫	૧૦	
૧૫—દેપમેહર ...	શુકર	૨૬	૧૧	
૧૬—મેહર	શની	૨૭	૧૨	
૧૭—સરોસ.....	રવી.	૨૮	૧૩	હમકારો.
૧૮—રશને......	સોમ	૨૯	૧૪	હીંદુ સોમવતી અમાસ.
૧૯—ફરવરદીન..	ભોમ	૩૦	૩૦	શેહેનશાહી ફરવરદીઆંનનું જશન. પુણામાં શેઠ હો૦ શો૦ તાડીવાલાની ધરમશાલાને વરશ ૪૫ મું. મુંબઇમાંનાં મોદી હીરજી વાંછાગાંધીનાં દુખમાંને ૨૪૫ મું, માં૦ ન૦ શેઠનાવાલાં દખમાને ૧૫૯ મું, ગંદેવીમાંનાં અન૦ દખમાંને ૧૯૦ મું. નવશારીની મલેચેરની અનજુમનની દરેમેહરને ૧૧૭ મું. મુંબઇની શેઠ જ૦ દા૦ શોડાવાટરવાલાની અસલ દાદગાંની દરેમેહરમાં આદરીઆંન પરઠેઆં ય૦ સને ૧૨૫૪. હીંદુ સરવ પીત્રી અમાસ.
૨૦—બેહરાંમ....	બુધ	૧	૧	**આશો માસ**—ચાંદરાત. નોરતાં બેઠાં. **અકટોબર માસ.**
૨૧—રાંમ	ગુરૂ.	૨	૩	હમકારો. એડનવાલી શેઠ કા૦ દી૦ની દરેમેહરને વરસ ૩૧. સુરતવાલા ખાનશાહેબ બેજનજી પાલનજી કોટવાલ ગુજર્યા યઝદેજરદી ૧૨૨૦. લંડનની યુનીવરસીટી ઉઘડી ૧૮૨૮.
૨૨—ગુવાદ	શુકર	૩	૪	
૨૩—દેપદીન....	શની	૪	૫	
૨૪—દીન......	રવી.	૫	૬	
૨૫—અરશેસવંગ	શેમ	૬	૭	ફસલી આજુર માસ. નવું વર્ષ શને ૧૩૨૩ નું.
૨૬—આસતાદ..	ભોમ	૭	૮	મહાલક્ષમીની હોમની જાત્રા.
૨૭—આસમાંન..	બુધ	૮	૯	હીંદુ બલીદાંનનો દીવસ.
૨૮—જમીઆદ.	ગુરૂ..	૯	૧૦	વીજયા દશમી અથવા દશેરા.
૨૯—મારેસપંદ..	સુકર.	૧૦	૧૧	
૩૦—અનેરાં ...	શની.	૧૧	૧૨	ગોવાલીઆ તલાવપર શ્રીલક્ષમીનારાયણના દેહરાની જાતરા. પ્રીન્સ [આફ વેલ્સ હીંદુસ્થાન આવવા ઇંગલંડથી નીકલ્યો, ૧૮૭૫

માહ ૨ જો અરદીબેહસ્ત શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી

પારશીઓના તીશ રોજ–તેના નામ સાથે.	વાર.	[illegible]	[illegible]	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહ ૩ જો. ખુરદાદ શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઈં૦ તા૦ ૧૨મી અકટોબરથી તા૦ ૧૦મી નવેમબર ૧૯૧૩ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૯ ના આશો સુદ ૧૩ ને વાર રવેઉથી તે સંવત ૧૯૭૦ ના કારતક સુદ ૧૨ ને વાર સોમ સુધી.
૧–અહુરમજદ	રવી.	૧૨	૧૩	માહ ૩ જો ખુરદાદ કદમી. } બરનો જ. ૧૫૪૨
૨–બેહમન . .	સોમ	૧૩	૧૩	દીલીના શેહનશાહ અકબરનું મરણ, ૧૬૦૫. } દીલીના પા. અક
				{ ધી જમશેદજી ન૦ પીટીટ આરફનેજ ઉઘડી ય૦ ૧૨૫૮.
				શતી અંનજુમનના આતશબેહેરાંમને વરશ ૧૭ મું.
				શેહેનશાહી અરદીબેસતનું જશન. મુંબઇનાં જરથો-
૩–અરદીબેશત	બોમ	૧૪	૧૪	હમકારો. કોન્નગરી મુ૦ પુણાની ક૦ શેહેનશાહી દરેમેહરને ૨૧.
૪–શેહરેવર...	બુધ.	૧૫	૧૫	નવજ પુણમ.
૫–સફંદારમદ	ગુરૂ.	૧૬	૧	
૬–ખુરદાદ....	શુકર	૧૭	૨	ક૦ પારસીઓનું ખોરદાદ અમસાસફંદનું જશન.
૭–અમરદાદ..	શની	૧૮	૩	સંકરટ ચોથ. સઇયદ બદરદીનનો ઉરસ–ચીચબંદર.
૮–દેપાદર.....	રવી	૧૯	૪	
૯–આદર.....	શોમ	૨૦	૫	હમકારો. [૧૨૫૪.
૧૦–આવાં.....	બોમ	૨૧	૬	પુણેવાલા દસ્તુર ખા૦બા૦સરદાર નોશીરવાન જા૦ ગુજર્યા ય૦
૧૧–ખુરશીદ..	બુધ.	૨૨	૭	શેન૦ 'મેદીઓજરેમ' ઘંબાર. શેઠ ફ૦ ન૦ પટેલના મજગાંમ
૧૨–મોહોર.....	ગુરૂ.	૨૩	૮	[નાં આદ્રાનને ૬૯.
૧૩–તીર.......	શુકર	૨૪	૯	ડા૦ કેખશરૂ ન૦ બાહાદુરજીનો જન્મ, ય૦ ૧૨૩૦.
૧૪–ગોસ......	શની	૨૫	૧૦	વેપારીઓના ચોપડા લાવવાનું મુહરત.
૧૫–દેપમેહર...	રવી.	૨૬	૧૨	[તરાવ હોલકરનું મરણ ઈ૦સ૦ ૧૮૧૧.
૧૬–મેહેર......	શોમ	૨૭	૧૩	ધનતેરશ. જાંહાંગીર પાદશાહનું મરણ ઈ૦ સ૦ ૧૬૨૭. જસવં
				{ ના શુરતનાં રૂશતમપુરાનાં આદરાંનને ૯૦ મું.
				૯૨મું. શા૦શો૦કપાવાલાના આદરાંનને ૫૬મું. સર જ૦ જી૦
				જીના આ૦ ને ૮૪મું. મુંબઇમાંના મ૦ બ૦ શેઠનાઆદરાંનને
				૧૪૯ મું. શુરતના શેહેનશાહી આ૦ને૯૧મું. મું૦ના વાડીઆ-
				તથા આદરાંનેની સાલગરેહ, તેમાં નવસારીના આતશબેરાંમને
૧૭–શરોશ.....	બોમ	૨૮	૧૪	હમકારો. કાલીચોદસ. શે૦ જરથોસ્તીઓના ૩ આતશબેહેરાંમો
૧૮–રશને......	બુધ.	૨૯	૩૦	લક્ષ્મીપુજનનો દી૦ દીવાલી. [બાઇ હી૦ ન૦ મા૦ મુલાંવાલીના૦ ૬૦૧૮.
૧૯–ફરવરદીન.	ગુરૂ.	૩૦	૧	હીંદુ સવંત ૧૯૭૦નું નવું વરસ–**કાર્તક માસ.** [આદ્રાંનને ૧૦૯.
૨૦–બેહરાંમ...	શુકર	૩૧	૨	ચાંદ્રાત.–ભાઇબીજ. હમકારો. હો૦ બ૦ વા૦ના ચરનીવાડીમાંનાં
				[ણીની સરકારે હીંદુસ્થાન પોતાને સ્વાધીન લીધું ૧૮૫૮
૨૧–રાંમ... ...	શની	૧	૩	**નવેમ્બર માશ.** ઇસ્ટ ઈંડીયા કુંપની શોઉથી નામદાર માહારાં
૨૨–ગુવાદ	રવી.	૨	૪	વીનાયક } કલકતાની કાંઉનશીલના મેમ્બર નેમાયા, ૧૮૮૮.
૨૩–દેપદીન...	સોમ	૩	૫	[ચોદ. } ૪૪ મું. આનરેબલ સર દીન૦ માણે૦ પીટીટ
૨૪–દીન......	બોમ	૪	૬	આકોલા મધે ખા. બા. દસ્તુરજી નોશરવાનજીની દરેમેહેરને
૨૫–અરશેસવંગ.	બુધ	૫	૭	
૨૬–આસતાદ..	ગુરૂ..	૬	૮	શેઠ ખ૦ માં૦ સરાફના કોટમાનાં આદ્રાંનને ૯૮,
૨૭–આશમાન..	શુકર	૭	૯	વેલાતમાં પેહેલ વેહેલું ન્યુસ લંડન ગેઝેટ નીકલ્યું, ૧૬૬૫.
				{ હીંદુસ્થાનની મુસાફરી માટે મુંબઇ આયા ૧૮૭૫.
				બેહું. પ્રી૦ આફ વે૦ તે મરહુમ નામદાર શેનશાહ એડવરડ
				દરેમેહેર પેહલાં દાદગાંની સથાપવાને ૪૦ મું વરસ.
૨૮–જમીઆદ.	શની	૮	૧૦	મરીનલાઇનની શેઠ જમશેદજી દાદાભાઇ આમરીયાની
૨૯–મારેસફંદ..	રવી..	૯	૧૧	શેનશાહ એડવરડ ૭ માનો જન્મ, ૧૮૪૧. પંઢરપુરમાં વીઠોબાની
૩૦–અનેરાં......	સોમ.	૧૦	૧૨	હીંદુ તુળશી વીવહા. બકરી ઈદ. [જાતરા. દેવદીવાલી.

માહ ૩ જો ખુરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહ ૪ થો તેશતર તીર શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઇં૦ તા૦ ૧૧મી નવેમબરથી તે તા૦ ૧૦મી ડીશેમબર ૧૯૧૩ સુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૭૦ ના કારતક સુદ ૧૩ ને વાર ભોમથી તે માગસર સુદ ૧૨ ને વાર બુધ સુધી.
૧—અહુરમજદ	ભોમ	૧૧	૧૩	માહ ૪થો કદમી. સુરતના કાંકરાખાડી આગલના દુખમાંને ૧૫૧મુ.
૨—બેહમન....	બુધ.	૧૨	૧૪	
૩—અરદીબેહેશત	ગુરૂ.	૧૩	૧૫	હમકારો. સુરતમાંના પેશતનજી કાલાભાઇ વકીલના ક૦ આતશબેહેરાંમને ૯૧ મું, પુણામાંના સર જમશેદજી જીજીભાઇનાં
૪—શેહરેવર....	શુક્ર	૧૪	૧	આદરાંનને ૭૦ મું. રાસત ગોફતાર પત્ર ૧૮૫૧માં નીકલ્યું.
૫—સપેંદારમદ.	શની	૧૫	૨	કનકેશ્વર તથા વાલકેશ્વરની જાત્રા. મોટા કોલાબાનો ઓરસ. [પીટીટ ગુજર્યા ય૦ ૧૨૬૧.
૬—ખુરદાદ....	રવી.	૧૬	૩	શે૦ ખુરદાદ અમશાસપંદનું જશન. શેઠ નશરવાનજી માંણેકજી
૭—અમરદાદ..	શોમ	૧૭	૪	શેઠ બે૦ ન૦ સોરવાઇએ નવસારીના આતશબેહેરાંમમાં રૂ. દશ હજારનું રૂપાનું અફરગાનું ભેટ આપ્યું ઇ. સ. ૧૮૬૮. મુંબઈમા કોટમાં જેરણછોડનો રથ ફરવા નીકલશે.
૮—દેપાદર....	ભોમ	૧૮	૫	શેઠ ખરશેદજી કાવશજી બનાજી ગુજર્યા, ય૦ સને ૧૨૧૬.
૯—આદર.....	બુધ	૧૯	૬	હમકારો.
૧૦—આવાં......	ગુરૂ.	૨૦	૭	
૧૧—ખુરશીદ...	શુક્ર	૨૧	૮	કદમી તીર મહીનાંના 'મેદીઓશહેમ' ઘંબાર.
૧૨—મોહર......	શની	૨૨	૯	[પાંડે શેનીટેરીયમને) ૪૯ મું.
૧૩-તીર.......	રવી.	૨૩	૧૦	કદમી તીરીઆંનનું જશન. નાઘલ કોલાબેના મેહેરવાનબાગને
૧૪—ગોશ......	શોમ	૨૪	૧૧	મુંબઇમાં બુલેશવરની, નીરમલમાં શંકરાચારયની તથા વશ-
૧૫—દેપમેહર...	ભોમ	૨૫	૧૨	[ઇમાં આનંદાની, અલીબાગમાં શ્રી રામનાથની જાત્રા.
૧૬—મેહેર......	બુધ.	૨૬	૧૩	મુંબઇથી વલસાડ સુધી વડોદરા રેલવે ચાલુ થઇ ૧૮૬૪.
૧૭—સરોશ.....	ગુરૂ.	૨૭	૧૪	હમકારો—કા. બે. બનાજીના મુંબઇમાંનાં ક૦ આતશબેહેરાંમને ૧૬૯.
૧૮—રશને......	શુક્ર	૨૮	૩૦	નવીવાડીના દેહરાની જાત્રા.
૧૯—ફરવરદીન.	શની	૨૯	૨	**માગશર માસ.**—ચાંદરાત. ભરૂચમાંના અંનજુમનનાં દો૦ ૮૧.
૨૦—બેહરાંમ...	રવી.	૩૦	૩	હમકારો. મોહરમ માશ સને ૧૩૩૨ હીજરી.
૨૧—રાંમ.......	શોમ	૧	૪	**ડીસેમબર માસ.** કલકતાનું ઇનટરનેશનલ એક્ઝીબીશન ઉઘડયું ૧૮૮૩. શેનશાહબાનું એલેક્જાનડરાનો જનમ, ૧૮૪૪. વીનાયક ચોથ.
૨૨—ગુવાદ	ભોમ	૨	૫	નામદાર શહેનશાહ જ્યોર્જ પાંચમાની મુંબઇમાં પધરામણી, ૧૯૧૧.
૨૩—દેપદીન ...	બુધ.	૩	૬	હીંદુસ્થાનમાં સતીની ચાલ બ્રીટીશોએ નાબુદ કીધી, ૧૮૨૯.
૨૪—દીન	ગુરૂ..	૪	૭	બેલગામની શેઠ પેશતનજી ખરશેદજી બાઇસની દરેહમેહરને, ૨૨.
૨૫—અરશીસવંગ	શુક્ર	૫	૭	
૨૬—આશતાદ..	શની.	૬	૮	
૨૭—આશમાન..	રવી.	૭	૯	શેઠ માંણેકજી ખરશેદજી મુંબઇમાં પેહેલવેહલા (દેશી) શેરીફ થયા ૧૮૫૬. નામદાર શહેનશાહ જ્યોર્જ ૫ માંની દેહ્લીમાં પધરામણી ઇ૦સ૦૧૯૧૧.
૨૮—જમીઆદ.	શોમ.	૮	૧૦	કતલની રાત.
૨૯—મારેશપંદ..	ભોમ	૯	૧૧	તાબુત ઠંડા કરશે. ૧૮૫૬ માં બુશાએરપર ઘેરો નાંખેઓ.
૩૦—અનેરાં.....	બુધ.	૧૦	૧૨	[૧૮૨૫ માં વેપારને મોટો બભરાત થયો.

માહા ૪ થો તીર શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીર રોજ–તેના નામ શાથે.	વાર.	[illegible]	[illegible]	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૫ મો અમરદાદ સને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઈ.તા૦ ૧૧ મી ડીસેમ્બર ૧૯૧૩થી તા૦ ૯મી જાનેવારી ૧૯૧૪. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૦ ના માગશર સુદ ૧૩ ને વાર ગરૂથી તે પોષ સુદ ૧૨ ને વાર સુકર શુધી.
૧–અહુરમજદ	ગુરૂ.	૧૧	૧૩	માહા ૫ મો કદમી.
૨–બેહમન...	શુકર	૧૨	૧૪	ય૦શને ૮૫ માં જરથોસ્તીઓ ઇરાંનથી શનજાનમાં આવી વસ્યા.
				મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બારોનેટને નામદાર શેહેનશાજાદીએ હીરામાં જડેલો શુનાનો ચાંદ બક્ષયો, ૧૮૪૩. નામદાર શાહનશાહ જોર્જ પાંચમાંએ દીલ્લીમાં પાદશાહી દરબાર ભરી કલકતાને બદલે દીલ્લીને પાયતખ્ત તરીકે
૩–અરદીબેશત	શની	૧૩	૧૫	હમકારો. [જાહેર કરયું, ઈ.સ.૧૯૧૧. નાનાકોલાબાનો ઓરસ.
૪–શેહરેવર...	રવી.	૧૪	૧	[શા૦ ૫ માં જોર્જએ નાખ્યો, ૧૯૧૧.
૫–સપંદારમદ	શોમ	૧૫	૨	નવાં બાદશાહી દીલ્લીનો પાયો નામદાર
૬–ખુરદાદ....	બોમ	૧૬	૩	બદનેગાની દરેમેહરને ૨૨ મું. નામદાર શાહનશાહ પાંચમાં
૭–અમરદાદ..	બુધ.	૧૭	૪	કદમીનું અમરદાદનું જશન. એલાવમાંના જ૦ બ૦ મીસ-
૮–દેપાદર....	ગુરૂ.	૧૮	૫	તરીનાં આદ્રાંનને ૪૫મું. કલક
૯–આદર....	શુકર	૧૯	૬	હમકારો. તાવાલા શેઠ માંણેકજી રૂસ્તમજી
૧૦–આવાં... ..	શની	૨૦	૭	બનાજી ગુજર્યા–ય૦ ૧૨૬૨.
૧૧–ખુરશીદ...	રવી.	૨૧	૮	શે૦ ‘મેદીઓશેમ’ ધંબાર.
૧૨–મોહર.....	શોમ	૨૨	૧૦	નવસારીમાં આ. માંણેકજી નવરોજી શેઠના દખમાંને ૧૬૮.
૧૩–તીર... ...	બોમ	૨૩	૧૧	શેહેનશાહી તીરઈજદનું જશન. નવાં પાયતખ્ત દીલ્હીમાં નામદાર
૧૪–ગોસ.... ..	બુધ.	૨૪	૧૨	[વાઇસરાયના જાહેર પ્રવેસ અને તે નામદાર ઉપર બાંમ ફુટવાંનો
૧૫–દેપમેહર ..	ગુરૂ.	૨૫	૧૩	ઓરંગાબાદનાં વીકાજી અને પે૦ મેહરજીનાં { બનેલો બનાવ
૧૬–મેહર.... ...	શુકર	૨૬	૧૪	[દુખ૦૭૧. ક્રીસ્ટમસ ડે. નાતાલના તેહવારો. } ઇ.સ.૧૯૧૨.
૧૭–શરોશ . ..	શની.	૨૭	૩૦	હમકારો. સુરતનાનપ્રાના બીરનીના આદ્રાંને ૭૭. કાલકાદેવીની જાત્રા
૧૮–રશને......	રવી.	૨૮	૧	**પોષ માસ**
૧૯–ફરવરદીન.	શોમ.	૨૯	૨	ચાંદ્ર ત. { પાંચમાં જોર્જની કલકતામાં પધરામણી, ઈ.સ.૧૯૧૧. }
				} હમીના આદરાંનને ૫૦ મું. નાંમદાર શાહનશાહ
૨૦–બેહરાંમ...	બોમ	૩૦	૩	હમકારો. બેરાંમજી કાવસજી બાટલીવાલાના મુંબઇના માહાલ
				ડે૭ માના રાજભીષેકનાં સંબંધમાં દીલીમાં દરબાર. નું સ્ટેશન ચાલુ થયું ૧૮૮૨. ૧૯૦૩ નામદાર શે૦ એડવ બને જુદી પ્રેશીડેનશી બનાવી ૧૮૫૯. નવું બોરીબંદર થયો. ઇ.સ.૧૮૮૦માં મુંબઇની પ્રીન્સીસડાક ઉઘડી. પંજા
૨૧–રાંમ......	બુધ	૩૧	૪	નામદાર રાંણીનો કેશરેહીંદનો ખેતાબ દીલીમાં જાહેર
૨૨–ગુવાદ.....	ગુરૂ..	૧	૫	ઇંગ્રેજી **નવું વરસ ૧૯૧૪–જાનેવારી.** ૧૮૭૭ માં
૨૩–દેપદીન...	શુકર	૨	૬	શેઠ રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇનો જનમ ય૦ સને ૧૧૩૯.
૨૪–દીન......	શની.	૩	૭	
૨૫–અરશીસવંગ	રવી	૪	૮	કલકતામાં ત્રાંમવે ચાલું થઇ, ૧૮૮૨.
૨૬–આસતાદ..	સોમ.	૫	૯	સીવાજીએ સુરત લુટયું–૧૬૬૪.
				[દરેમેહેરને ૬૯મું. શુરતમાં મોટી આગ લાગી ય૦ ૧૧૯૧.
૨૭–આશમાન..	બોમ	૬	૯	ન૦ શે૦ ઉમરીગરના કલકતાનાં દખમાને ૯૩મું. કરંજગામની
૨૮–જમીઆદ.	બુધ.	૭	૧૦	[૧૯૧૨.
૨૯–મારેસપંદ..	ગુરૂ.	૮	૧૧	નાંમદાર શાહનશાહ પાંચમાં જોર્જની કલકતામાંથી રવાંનગી થઇ,
૩૦–અનેરાં....	સુકર.	૯	૧૨	

(Side notes printed in braces beside rows ૪–૫: રવાંનગી ઇ. સ. ૧૯૧૧. જોર્જની દીલ્લીથી થયલી)

માહા ૫ મો અમરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારસીઓના તારીખ રોજ–તેના નામ સાથે.	વાર	[illegible]	[illegible]	કદમી જરથોસતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૬ ઠો. શેહેરેવર સને ૧૨૮૩ યજદેજરદી, ઈ૦ તા૦ ૧૦ મી જાનેવારીથી તા૦ ૮ મી ફેબરવારી ૧૯૧૪ સુધી હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૦ ના પોશ સુદ ૧૩ ને વાર શનેઉથી તે માહા સુદ ૧૩ ને વાર રવેઉ શુધી.
૧–અહુરમજદ	શની	૧૦	૧૩	માહા ૬ ઠો શેહેરેવર કદ૦–શુરતનાં ભરઠાણાના દુખમાને ૧૮૮.)
				{ નવસારીની દેશાઇ મનચેરજી ખુ૦ નીદરેમેરને વરસ ૧૨૦ (
				{ નાંમદાર શાહનશાહ પાંચમાં જોર્જ હીંદનો પ્રવાસ પુરો (
				(કરી ઇગ્લંડ જવા મુંબઇથી રવાના થયા, ઇ. સ. ૧૯૧૨.)
				[રની, જાત્રા તથા માહીમનો ઓરસ.)
૨–બેહમન. ...	રવી..	૧૧	૧૪	નાનાશંકરશેઠના દેહડાંની, માહીમમાં પરભાદેવીની, વરલીમાં મ્હાદે)
૩–અરદીબેશત.	શોમ.	૧૨	૧૫	મુંબઇકોટના ગોદાવરા મોબેદોનાં આદ્રાંનને ૮૯. ભરૂચની હો૦મા. (
૪–શેહરેવર...	બોમ	૧૩	૧	કદ૦ શેહેરેવર અમ૦નું જશન. [દારાબની દ૦ ૧૬૫. હમકારો.)
૫–સપંદારમદ.	બુધ.	૧૪	૨	યજ૦સને ૧૨૩૯માં ડાવેજર લેડી આવાંબાઈ ગુજરયાં. શુરતનાં)
૬–ખુરદાદ....	ગુરૂ.	૧૫	૪	સંકટ ચોથ. { કાંકરાખાડી આગલના એદલજી શેઠવાલાં)
				} અંજુમનનાં દોખમાને વરસ ૮૭ મું.)
૭–અમરદાદ..	શુક્ર	૧૬	૫	શેહેનશાહી અમરદાદ અમશાપંદ જશન, વડોદરાની ઉમરીગરની (
૮–દેપાદર....	શની	૧૭	૬	એડન લીધું ૧૮૩૯. [દરેમેહેરને ૬૯ મું.)
૯–આદર	રવી.	૧૮	૭	હમકારો. શેઠ ખ૦ નશરવાનજી કાંમાજી ગુજરયા, ય૦ ૧૨૫૪.)
૧૦–આવાં.....	શોમ	૧૯	૮	[જરથોસ્તી અનજુમનની મજગાંમની અગ્યારીને વરસ ૮ મું-)
૧૧–ખુરશીદ....	બોમ	૨૦	૯	ભેશાંનનીદા૦ તથા મનચેરજી વાડયાની દરેમેહેરને ૬૯ મું.
૧૨–મોહર......	બુધ.	૨૧	૧૦	નવશારીના વડા દેશાઇ ખ. ટે.ય. ૧૧૪૯માં ગુ૦ [યાં–૧૯૦૧.)
૧૩–તીર......	ગુરૂ.	૨૨	૧૧	નામદાર માહારાણી વિકટોરીયા ૮૨ વરશની ઉમરે મરણ પાંમ)
				[કલકતાની યુનીવરસીટી સ્થાપી ૧૮૫૭.)
૧૪–ગોશ.....	શુક્ર	૨૩	૧૨	કાવશજી શોરાબજી ભેદવારની નવશારીની ધરમશરાને ૪૬ મુ.)
૧૫–દેપમેહર....	શની	૨૪	૧૩	શુનધડ વેઆરા ગાંમમાના અ૦દખમાંને ૫૨. મજગાંમની બે૦નં૦)
૧૬–મેહેર......	રવી.	૨૫	૧૪	મું૦ નવી હાઈકોરટ વપડાઇ, ૧૮૭૯. [સીરવઇની દરેમેરને ૪૬.)
૧૭–સરોશ. ...	શોમ	૨૬	૩૦	હમકારો. મુંબઇના ધનાંપટેલ ડંકનરોડપરના આદ્રાંનને ૮૧ મું.)
				{ ચોપાટી વાછાગાંધીના કદમી આદરાંનને ૫૭ મું. ઉદવારામાં)
				{ ની રૂશતમજી જ૦ની ધરમશાલાને ૪૫મું. સોમવતી અમાસ)
				{ થયું ૧૮૮૨. બાજીરાવ પેસવા મરણ પામ્યો, ૧૮૫૧.)
				{ ૧૮૭૦. કલકતા, મદરાસ, અને મુંબઇમાં ટેલીફોન ચાલુ,)
૧૮–રશને......	બોમ	૨૭	૧	**માહા માસ.**–ચાંદરાત. વેલાતની તારની લાઇન સરકારે લીધી,)
૧૯–ફરવરદીન.	બુધ.	૨૮	૨	કલકતે ૧ લું અંગ્રેજી પત્ર "હીકીજ કલકતા જરનલ" નીકલ્યું)
૨૦–બેહરાંમ....	ગુરૂ.	૨૯	૩	હમકારો. [૧૭૮૦. ય૦ ૧૨૨૦માં શેઠ૫૦ કાવશજી બનાજી ગુ૦)
૨૧–રાંમ......	શુક્ર	૩૦	૪	શીંધ રેલવે ચાલુ થઇ, ૧૮૫૯.
૨૨–ગુવાદ......	શની	૩૧	૫	
૨૩–દેપદીન ...	રવી.	૧	૬	**ફેબરવારી માસ.**
૨૪–દીન......	સોમ	૨	૭	યજદેજરદી સને ૧૨૦૮માં "અલાહીબાગ" બંધાઇ.
૨૫–અરશેશવંગ	બોમ	૩	૮	[આદ્રાંનને ૮૫.)
૨૬–આશતાદ..	બુધ	૪	૯	કદ૦ શેહરેવર મહીનાના ધંબાર. દીવ મધેના શેઠ જા૦ન૦ વાડયાના)
૨૭–આશમાન..	ગુરૂ.	૫	૧૦	અંગ્રેજો પેહેલવેહેલા હીંદુસ્થાનમાં આવ્યા, ૧૬૧૩.
૨૮–જમીઆદ.	શુક્ર	૬	૧૧	[૧૮૭૨. સર શાલારજંગનું મ૦,૧૮૮૩. (
૨૯–મારેસપંદ..	શની	૭	૧૨	ગવરનર જેનરલ અરલ મેઓને આનડામાંનમાં મારી નાંખ્યો,)
૩૦–અનરાં....	રવી.	૮	૧૩	

માહા ૬ ઠો શેહરેવર શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશ રોજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હિંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ શુધી, માહા ૭ મો મેહેર શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઇ૦ તા૦ ૯ મી ફેબરવારીથી તા૦ ૧૦ મી મારચ ૧૯૧૪ શુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૦ ના માહા સુદ ૧૪ ને વાર શોમથી તે ફાગણ સુદ ૧૩ ને વાર ભોમ શુધી.
૧-અહુરમજદ.	શોમ	૯	૧૪	માહા ૭ મો કદમી.
				[લીધું. (મુંબઇની વરતીની ગણત્રી સને ૧૨૭૫ માં મ્યુની)
				[સતારા { શીપાલીટીએ કીધી તે કુલે વરણની-૯૭૭૮૨૨ (
૨-બેહમન....	ભોમ	૧૦	૧૫	૧૮૪૮ માં (ની થઇ, તેમાં પારશીઓની વસ્તી ૪૮૮૨૪ની હતી. (
૩-અરદીબેશત	બુધ.	૧૧	૧	હમકારો. ૧૮૭૪માં પા૦સાથે મુસલમાંનોએ મું૦માં હુલડ કર્યું.)
૪-શેહરેવર...	ગુરૂ.	૧૨	૨	શે૦નું શેહેરેવર અ૦નું જશન. નવશારી હો૦મં૦ કેરાંવાલાનાં દખ (
૫-સફંદારમદ	શુકર	૧૩	૩	અમદાવાદ લીધું ૧૭૮૦ માં. [માંને ૭૧ મું.)
૬-ખુરદાદ...	શની	૧૪	૪	
૭-અમરદાદ..	રવી.	૧૫	૫	શેઠ દી૦મા૦ પીટીટને 'સર નાઇટ' નો ખેતાબ મળ્યો ૧૮૮૭.
૮-દેપાદર.....	શોમ	૧૬	૬	દમણની મે૦ નવ૦ માંણકજીની દરેમેરને ૭૭. ના૦ શેહેનશાહ }
૯-આદર. ...	ભોમ	૧૭	૭	હમકારો. [બાંનું વીકટોર્યાની જુબીલી હીંદમાં થઇ. ૧૮૮૭. }
૧૦-આવાં....	બુધ.	૧૮	૯	વાંદરાની માંણેકજી જીણાની ધરમશાળા તથા દરેમેહેરને ૬૬.
				{ જેમાં મરદો ૨૩૧૧૧ ને ઓરતો ૨૦૯૮૦.)
૧૧-ખુરશીદ....	ગુરૂ.	૧૯	૧૦	{ થઇ, તેમા પારસીઓની વસ્તી ૪૪૦૯૧ થઇ, }
૧૨-મોહર.....	શુકર	૨૦	૧૧	૧૮૭૨ માં મુંબઈની કુલે વરતીની ગણત્રી૬૪૫૫૭૬ માણસની }
૧૩-તીર. . . .	શની	૨૧	૧૨	ચીકલીના અનજુમનનાં દુખમાંને ૪૧ મું.
૧૪-ગોશ. . . .	રવી.	૨૨	૧૩	
૧૫-દેપમેહર ...	શોમ.	૨૩	૧૪	મ્હા શીવરાત્રી. [૪૯ મું. ધારાપુરી અને કનેરીની જાત્રા. (
૧૬-મેહેર. . .	ભોમ	૨૪	૩૦	ક૦મેહેરંગાનનું જશન. મે૦પ૦પાંડેનો કરેલવાડીની ધરમશાળાને (
૧૭-શરોશ. . .	બુધ.	૨૫	૧	**ફાગણ માસ**. હમકારો. શેઠ જી૦દા૦ નાં કોલાબેના આદ્રાંનને)
૧૮-રશને. . . .	ગુરૂ..	૨૬	૧	ચાંદ-) ૭૯, શેઠ હો૦દા૦ શાહેરની ગાલક્ષમીની દરેમેહેરને ૬૯. }
				રાત.) ભાઠાં ગામમાના શે૦પ૦ન૦ મીસ્રીના આદ્રાંનને ૫૩.)
				{ ૪૭,૪૫૮-તેમાં ૨૪,૭૦૫ મરદો ને ૨૨,૭૫૩ ઓરતો હતી.)
				{ કુલે વરણની વરતી૮,૨૧,૭૬૪ માણસોની થઇ, જેમાં પારસી }
૧૯-ફરવરદીન.	શુકર	૨૭	૨	યજદેજરદી ૧૨૪૫માં શેઠ મે૦પ૦ પાંડે ગુજર્યા. ૧૮૯૧માંમું૦ની)
૨૦-બેહરાંમ ...	શની	૨૮	૩	હમકારો. પેહેલા સર જ૦જી૦ને 'નાઇટ'નો ખેતાબ મલ્યો ૧૮૪૨.)
				(શેઠ નશરવાનજી રતનજી તાતાના નવશારીના દુખમાંને
				) ૩૭ મું. શેઠ ન૦ હી૦ કરાંણીના મુંબઇ કાંદાવારા }
				) મોલામાંના આદ્રાંનને ૬૮ મું, ત્થા શર જ૦ ના નૌશારીના
				(આદ્રાંનને ૬૨. વાંદરાની શેઠન૦ર૦તાતાની દરેમેહેરને ૩૧
૨૧-રાંમ......	રવી.	૧	૪	**માર્ચ માસ.** મું૦ વસ્તીનીગંત્રી સને ૧૯૦૧, ૭૭૦૮૪૩ માણસ)
૨૨-ગુવાદ.....	સોમ	૨	૫	{ થયાં. પારસી વરતી ૪૬૨૩૧ (
૨૩-દેપદીન.....	ભોમ	૩	૬	શેઠ ૫૦કા૦ બનાજીનો) { ની તેમાં ૨૪૨૭૭ મરદ અને (
૨૪-દીન......	બુધ.	૪	૭	[જન્મ, ય૦ ૧૧૩૭. } { ૨૧૯૫૪ ઓરતો હતી.)
૨૫-અરશેસંવગ	ગુરૂ.	૫	૮	
૨૬-આસતાદ..	સુકર	૬	૯	શેહેનસાહી શેરેવર મહીનાંના "પેતેશહમ", તથા કદમી)
				{ મેહેર મહીનાના "યાથરેમ" ધંબાર. શુરતની અન૦દુંમશની (
				{ દરેમેરને ૭૭ મું. સુરતનાં પદીનયાં મોબેદોનાં નવાં દુખમાંને (
				(૩૧મું. અજમેરના અંજુમનના દુખમાને વરશ ૨૫ મું.)
૨૭-આસમાંન..	શની	૭	૧૦	તારાપોરના અ૦ દુખમાંને ૪૯મું. મુંબઇ ને કલકતા વચ્ચે રેલવે }
૨૮-જમીઆદ.	રવી.	૮	૧૧	[ચાલુ થઇ ૧૮૭૦. }
૨૯-મારેસફંડ..	શોમ	૯	૧૨	રાંદેરના અં૦ દખમાને ૬૩. વલશારનાં અં૦ દા૦ ૬૮. હોલીનો (
૩૦-અનેરાં.....	ભોમ	૧૦	૧૩	**૧૮૭૦માં પ્રીન્સ આલફ્રેડ મુંબઇ આવ્યો.** [રંગ લેવાંના દહાડો. }

માહા ૭ મો મેહેર શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ–તેના નાંમ શાથે.	વાર	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૮ મો આવાં શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૧૧ મી મારચથી તા૦ ૯ મી એપરેલ ૧૯૧૪ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૦ ના ફાગણ સુદ ૧૪ ને વાર બુધથી ને ચઇતર સુદ ૧૪ ને વાર ગરેઉ સુધી.
૧–અહુરમજદ	બુધ.	૧૧	૧૪	માહા ૮ મો કદમી. હીંદુ હુતાસની પુનેમ અથવા હોલી.
				{ વાડયાંમાં ૧ વાર નીકલ્યું, તે પાછલથી ૧૮૫૩માં રોજીંદું થયું }
				{ થી પોતાને વતન શીધારયો. ૧૮૩૨માં જામે જ૦ પેહલે અઠ- }
૨–બેહમન....	ગુરૂ..	૧૨	૧૫	વુલપડવો. નામદાર સાહજાદો પ્રીન્શ આપ વેલ્શ ૧૮૭૬માં મુંબઇ }
૩-અરદીબેશત	સુકર	૧૩	૧	હમકારો. [નેટના માતાજી ગુજર્યાં ય૦ સને ૧૧૬૮. ૧૮૭૯ માં }
૪–શેહરેવર....	શની.	૧૪	૩	બાઇ જીવીબાઈ તે શર જ૦ જી૦ પેહલા બારો- { તુલશીનું }
૫–શપેંદારમદ	રવી.	૧૫	૪	શુરતનાં ઉમરાગાંમ આગલનાં અજુમનનાં. } { પાણી મુંબ }
૬–ખુરદાદ. ..	શોમ	૧૬	૫	રંગપં૦ [(મેહેરજી પટેલવાલાં) દુખમાંને ૮૩ } (ઇમાંઆવયુ.)
				{ ની જેમાં ૨૫૩૧૫ મર્દો, અને ૨૩૨૮૨ ઓરતો હતી. }
૭–અમરદાદ..	ભોમ	૧૭	૬	{ માંણસોની થઇ, તેમાં પારસીઓની સંખ્યા ૪૮૫૯૭ }
૮–દેપાદર.....	બુધ.	૧૮	૭	સને ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વસતીની ગણત્રી ૭૭૩૧૯૬ }
૯–આદર.....	ગુરૂ.	૧૯	૮	હમકારો. થાંણાંના કાવશજી રૂ૦ પટેલના આદરાનને ૧૪૦ મું.
૧૦–આવાં. ...	શુકર	૨૦	૯	કદમી આવાંઅર્દુઇશુરનું જશન. આ૦ શેઠ બે૦ જી૦ ના }
				[ધણીયાંણી માણેકબાઇ ગુજર્યાં ય૦ ૧૨૩૮ }
૧૧–ખુરશીદ....	શની	૨૧	૧૦	જમશેદી નોરોજ. કલકતાની ટાંઉનહાલ બંધાઇ ૧૮૧૪.
૧૨–મોહર. . ..	રવી.	૨૨	૧૧	ય૦ ૧૧૧૭માં શેઠ માંણેકજી નવરોજી શેઠના ગુજર્યા.
૧૩–તીર.	સોમ.	૨૩	૧૨	
૧૪–ગોશ.	ભોમ	૨૪	૧૩	[કલીયાંણીનાં શેઠ નવરોજી બાલાભાઇનાં દુખમાને ૨૮ મું }
૧૫–દેપમેહર ...	બુધ	૨૫	૧૪	મુંબઇનાં ગોલવાડમાંનાં મ૦ ખ૦ લંગડાના આદરાંનને ૬૭મું. }
૧૬–મેહર. . . .	ગુરૂ..	૨૬	૩૦	શેહેનશાહી મેહેર ઇજદનું જશન. યજ૦ ૧૨૪૨ માં દુખમા }
૧૭–શરોસ. . .	શુકર	૨૭	૧	હમકારો. **ચૈત્ર માસ, સકે ૧૮૩૬ નું** { [રાએટ કેશ }
૧૮–રશને. . . .	શની	૨૮	૨	ચાંદરાત. **[નવું વરસ–ગુડીપડવો.** } [ઉભો થયો. }
૧૯–ફરવરદીન.	રવી.	૨૯	૩	થાંણાંનાં રૂ૦ કા૦ પટેલના દુખમાને ૭૨, દા૦ રૂ૦ }
				(પટેલની સધડીને ૬૦. વાંદરા મધેનો પુલ સર જ૦ }
				{ એ ડાવેજર લેડી આંવાબાઇને નામે બંધાવી સને }
				{ ૧૮૪૫ માં ખુલ્લો મેલ્યો. ગનદેવીનાજ૦ના૦ ગજદરનાં દુખ- }
				(માને ૯૮, હો૦ બ૦ કપતાને બાંધેલી નવી **સધડીને ૪૫.** }
૨૦–બેહરાંમ...	શોમ	૩૦	૪	હમકારો. ગંદેવીના અનજુમનનાં દુખમાંને ૪૬.
૨૧–રાંમ.	ભોમ	૩૧	૫	[થયા. પોસ્ટખાતાંની સેવીંગ બેંકઉઘડી ૧૮૮૨ }
૨૨–ગુવાદ	બુધ.	૧	૫	**એપ્રીલમાસ.** ૧૨૨૮ય૦માંસર જ૦જી૦(પેહેલા)બારોનેટ હક }
૨૩–દેપદીન. ..	ગુરૂ..	૨	૬	કલકતાવાલા શેઠ રૂ૦ કા૦ બનાજી ગુજર્યા, ૧૨૨૧.
૨૪–દીન.	સુકર	૩	૭	ધોબીતલાવપરનાં અ. ખ. વાડયાની ધણીઆંણીના આદ્રાંનને ૫૨.
૨૫-અરશીસવંગ.	શની	૪	૮	રામનવમ. ય૦ ૧૨૪૦માં શેઠ રૂશતમજી જ૦ જીજીભાઇ ગુજર્યા
૨૬–આસતાદ..	રવી.	૫	૯	૧૮૭૬ માં શેઠ બે૦ જી૦ને સ્ટાર આપ ઇ૦ નો ખેતાબ મલ્યો. }
				[શેહેનશાહી મેહેર મહીનાનાં "યાથરેમ" ઘંમબાર. }
૨૭–આસમાંન.	શોમ	૬	૧૧	૧૮૭૪માં મુસલમાંનોના હુલડ વીશે ૮૦૦૦ પારસીઓએ શભા }
				[ભરીને વેલાત અરજી કીધી તેથી મુંબઈ સરકારને ઠપકો મલ્યો. }
૨૮–જમીઆદ. .	ભોમ.	૭	૧૨	બાલાપુરના વીકાજી તથા પેસતનજી મેહરજીનાં દુખમાંને }
				[૭૬ મું. શુરતમાં મોટી આગ લાગી, યજદેજરદી ૧૨૦૬. }
૨૯–મારેસપંદ.	બુધ	૮	૧૩	તવરી ગામનાં અનજુમનના દુખમાંને ૫૧ મું. ખંબાતના }
				[પેશતનજી ખ૦ મોદીનાં દુખમાંને ૮૯ મું વરશ. }
૩૦–અનેરાં. ...	ગુરૂ.	૯	૧૪	પુણામાં અનજુમને બંધાવેલાં દુખમાંને ૮૦ મું વરશ.

માહા ૮ મો આવાં શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારશીઓના તારીખ રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઇંગ્રેજી તારીખ	હિંદુ તારીખ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૯ મો આદર સને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઇં૦ તા૦ ૧૦ મી એપરેલથી તા૦ ૯ મી મેએ ૧૯૧૪ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૦ નાં ચઇતર સુદ ૧૫ ને વાર સુકરથી તે વઈશાખ સુદ ૧૫ ને વાર શનેઉ શુધી.
૧—અહુરમજદ	શુકર	૧૦	૧૫	માહા ૯ મો ક૦. શુમારીનાં કુ૦ માં૦ મુકાદમવાલાં આગ
				[લનાં હો૦પા૦નાં બાંધેલાં આદ્રાંનને ૨૪૪ મું. હનુમાન જયંતી.
૨—બેહમન. ..	શની	૧૧	૧	૧૮૬૮માં એબીશીનીઆ લીધું. દીલીમાં સદરબજારમાં મોટી
				[આગથી ૨૦૦ ઘેરનો નાશ-૧૮૮૩.
૩—અરદીબેસ્ત.	રવી.	૧૨	૨	હમકારો. મું૦ નાં ગ્રાંટરોડપરના એ૦ શે૦ હો૦ રાનજીનાં
૪—શેહરેવર. .	શોમ	૧૩	૩	જાલણા મધે અનજુમનનાં દુખમાને ૪૪મું. [આદ્રાનને ૪૭મું
૫—સપંદારમદ	બોમ	૧૪	૪	મુંબઇનાં ફરામજી કાવશજી બનાજીના દુખમાને ૮૩ મું.
૬—ખુરદાદ. ...	બુધ.	૧૫	૫	
૭—અમરદાદ. .	ગુરૂ..	૧૬	૬	મુંબઇની જી. આઇ. પી. રેલવે ચાલુ થઇ ૧૮૫૩.
				માંના હીરજીભાઈ જ૦એરાના આ૦આદ્રાનને ૬૬. હમકારો.
૮—દેપાદર. ...	શુકર	૧૭	૭	મુંબઇ, ખેત૦કા૦ મા૦હાસબરનના આદરાંનને ૮૩. કરાંચી-
				પેશતનજી પલાનતીનના આદ્રાંનને વરશ ૬૮ મું,
૯—આદર.	શની	૧૮	૮	કદમી આદર ઇજદનું જશન. અમદનગરના જમશેદજી
૧૦—આવાં. . ..	રવી.	૧૯	૯	શેનશાહી આવાં અરદુઇશુરનું જશન. [પદભ્રષ્ટ કીધો, ૧૮૭૫
૧૧—ખુરશીદ....	શોમ	૨૦	૧૦	[ગુજર્યાં, યજ૦૧૨૧૯. ગાયકવાડ મલારરાવને
૧૨—મોહર......	બોમ	૨૧	૧૧	મુંબઇના કા૦એ૦ બીશનીના દુખમાને ૭૧. શેઠ ખ૦માં૦ સરાફ
૧૩—તીર.......	બુધ.	૨૨	૧૨	[શુરતમાં મોટી આગ ૧૮૩૭. શેક્ષપીયર જનમ્યો, ૧૫૬૪.
૧૪—ગોશ......	ગુરૂ.	૨૩	૧૩	મુંબઇ મજગાંમમાના ના૦ જ૦ શપલાના આદરાંનને ૪૮.
૧૫—દેપમેહર....	શુકર	૨૪	૧૪	શેક્ષપીયરનું મરણ ૧૬૧૬.
૧૬—મેહેર.	શની	૨૫	૩૦	પરેલમાંવજેશ્વરીની જાત્રા. (તરીકો અખત્યાર કીધો, ય૦૧૧૧૪.
૧૭—સરોશ. ...	રવી.	૨૬	૧	**વૈશાખમાસ.** હમકારો (સુરતનાં કેટલાક પારશીઓએ કદમી
૧૮—રશને.. ...	શોમ.	૨૭	૨	ચાંદરાત. ય૦ ૧૨૧૮ માં શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇ ગુજરયા.
				[શેનશાહબાનુંનું પુતલું મુંબઇમાં ખુલ્લું મેલ્યું, ૧૮૭૨.
૧૯—ફરવરદીન..	બોમ	૨૮	૩	કદમી અશોફરોહરનું જશન, દુખમાં નજદીક બંદગીનો દીવસ.
૨૦—બેહરાંમ. ...	બુધ.	૨૯	૪	હંમકારો) ૧૮૮૯માં,ચીકાગોનું એકઝીબીશન ૧૮૯૩માં ઊઘ-
૨૧—રાંમ..	ગુરૂ..	૩૦	૫	) ડયું ૧૮૪૫. પેરીસ એકઝીબીશન ૧૮૬૭, બીજું
૨૨—ગુવાદ.	સુકર.	૧	૬	**મેએ માસ.** મું૦ની જમશેદજી જીજીભાઇ હાસ્પીટાલ વપડાઇ,
૨૩—દેપદીન....	શની.	૨	૭	બ્રટીશ ઇંનડીયા કુંપનીના લશકરમાં બેદીલી ફેલાયાથી
				૧૦૦૦૦ માણશોને બરતરફ કીધાં, ૧૮૫૭. વીકટોર્યા
				ને આલબર્ટ મ્યુઝીયમ મુંબઇમાં ઊગડયું ૧૮૭૨. સર
				દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટ ૭૯ વરશની
				વયે ગુજરયા ય૦ સને ૧૨૭૦.
૨૪—દીન......	રવી.	૩	૮	શીરીંગાપતમ લીધું, ટીપુ શુલતાન મારયો ગયો, ૧૭૯૯.
૨૫—અરશીસ્વંગ.	શોમ.	૪	૯	અમદાવાદનાં અંજુમનનાં દુખમાંને ૭૨ મું.
૨૬—આસતાદ. .	બોમ.	૫	૧૦	કલકતાવાલા શેઠ હી૦ મા૦ બનાજી, ગુજર્યા, ય૦ ૧૨૭૩
૨૭—આસમાન..	બુધ.	૬	૧૧	દુખમાંને ૧૪૪. ભાવનગરની મરહુમ શેઠ દોરા
				બજી શાપુરજી ઉમરીગરની દરેમેહરને ૨૩.
૨૮—જમીઆદ..	ગુરૂ..	૭	૧૨	શુરતનાં કાકરાખાડીનાં મનચેરજી શેઠનાં અંજુમનના
૨૯—મારેશપંદ..	શુકર.	૮	૧૩	મુંબઇ ત્રાંમવે ચાલી, ૧૮૭૪. નરસીંહ જયંતી.
૩૦—અનેરાં.. ...	શની.	૯	૧૫	મીરતમાં ઘોડેશવાર રીજમીટે બલવો કીધો, ૧૮૫૭. મુંબઇની
				હાઇ કોર્ટમાં પેહલવેહલા દેશી જડજ તરીકે મી૦ નાનાભાઇ
				હરીદાશ નેમાયા, ૧૮૮૪. પાપઘોણી-કાલકામાતાની જાત્રા.

માહા ૯ મો આદર શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારશીઓના રોશ રોજ–તેના નાંમ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓના રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૧૦ મો દેમ્એ શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઇંગ્રેજી તા૦ ૧૦ મી મેએથી તા૦ ૮મી જુન ૧૯૧૪ સુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૭૦ ના વઇશાખ વદ ૧ ને વાર રવેઉથી તે જેઠ સુદ ૧૫ ને વાર સોમ સુધી.
૧–અહુરમજદ	રવી.	૧૦	૧	માહા૧૦મો ક૦. ક૦જશન મહીનો-દાદાર અહુરમજદનું ૧લું જશન
૨–બેહમન....	શોમ.	૧૧	૨	વેશુની શેઠ માંણેકજી રતનજી પટેલની દરેમેહરને ૨૫ મું.
૩–અરદીબેસ્ત.	ભોમ.	૧૨	૩	હમકારો. ન૦ કા૦ નાલીઇરવાલાના દાદરપરનાં આદરાંનને ૯૩. }
૪–શેહરેવર....	બુધ..	૧૩	૪	સુરત ઇગરેજોને તા } કોટકોટની બાઇ પીરોજબાઇ તે દા૦મા૦ }
૫–સ્પેંદારમદ.	ગુરૂ.	૧૪	૫	[બે થયું ૧૮૦૦. } વાછાની વીસવાની દરેમેહરને ૩૩ મું }
૬–ખુરદાદ....	સુકર.	૧૫	૬	[વાલ્કેશવરનાં શો. બ. હુંડીના આદરાંન ૫૬મું. }
૭–અમરદાદ..	શની.	૧૬	૭	કલકતા ને મુંબઈ વચે તાર ચાલુ થયો સને ૧૮૫૪. }
૮–દેપાદર.....	રવી..	૧૭	૮	કદમીનું દાદાર અહુરમજદનું બીજું જશન.
૯–આદર.....	શોમ.	૧૮	૯	શેહેનશાહી આ૦ મા૦ જશન. ય૦ ૯૨ માં શંજાણમધે દસ્તુર }
				નેરીઓશંગધવલે તખ્તનશીન કીધેલાં આતશબેરાંમ જે ઉદવા
				રામાંછે તેને૧૧૯૩મું, મુંબઇ બનાજી લી૦વાલાં આદ્રાંનને૨૦૬
				મું, કોટમાના માણેકજી શેઠના આદરાંનને ૧૮૨મું. વીકાજીની
				તારાપોરનીને ૯૫, કરાંચીની શેઠ ડો૦ મ૦ વાડીઆની
				દઆદગારી વાળી દરેમેરને ૪૫મું. ભરૂચની બાઇ હીરાંબાઇ
				નારીએલવાલાની દરેમેરને ૮૪મું. બીલીમોરાની શેઠો દાદા
				ભાઇ ધનજીભાઇ તથા સોરાબજી શાપુરજીએ બધાવેલા આદરી
૧૦–આવાં....	ભોમ	૧૯	૧૦	યાનને વ૦ ૧૬. હમકારો. લાર્ડરીપને સ્વરાજ બક્ષયું, ૧૮૮૨ }
૧૧–ખુરશીદ...	બુધ.	૨૦	૧૧	કદમી પેગમબરનો દીશો. ય૦ સને ૧૨૪૪ માં નવસારીનાં }
૧૨–મોહોર....	ગુરૂ..	૨૧	૧૨	[દુખમાંનો રશતો હો૦ બ૦ કસ્ટાને બંધાવ્યો. }
૧૩–તીર.....	સુકર	૨૨	૧૩	
૧૪–ગોશ....	શની.	૨૩	૧૪	શેઠ મે૦ફ૦ પાંડેનો જનમ,ય૦૧૧૮૧ [શોમવતી અમાસ. }
				[શીનશાબાંનુનો જન્મ, ૧૮૧૯. } [તથા ધરમશહરાને ૬૫. }
૧૫–દેપમેહેર...	રવી.	૨૪	૧૪	ક૦નું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જ૦. } [શા૦ વાલી અગોઆરી }
૧૬–મેહેર......	શોમ.	૨૫	૩૦	કદમી દેઇ મહીનાના 'મેદીયારેમ' ગંબાર. વલશાડની મોટાબાઇ }
૧૭–સરોશ......	ભોમ.	૨૬	૧	**જેઠ માસ.**–ચાંદરાત. હમકારો. ખેતવાડીમાંના શેઠ પા૦ખ૦ કામા }
				[ના આદરાનને ૪૬. ગાયકવાડ શીયાજીરાવ ગાદીએ બેઠા, ૧૮૭૫. }
૧૮–રશને....	બુધ.	૨૭	૨	[જ૦ અંજુમને બાંધેલાં દુખમાં તથા શગરીને ૪૦મું }
૧૯–ફરવરદીન...	ગુરૂ..	૨૮	૩	શે૦ ફરવરદીયાન જવાનું અશોફરોહરનું જશન. કરાંચીની }
૨૦–બેહરાંમ...	શુકર.	૨૯	૪	હમકારો. મું૦કોટમાં બાઇ મોટલાંબાઇ તે જાં૦ન૦વાડયાના આ }
				દ્રાંનને ૫૨ મું. ઉદવાડાના આતશબેરામને લગતાં સર દીન
				શાહજી માં૦ પીટીટ બેરાનેટે બાંધેલાં નવાં મકાંનને ૨૪મું.
				કાશમીરમાં ધરતીકંપ થયો, તેથી ૧૫૦૦ માંણશોનાં
૨૧–રાંમ....	શની.	૩૦	૫	જીવનો, ઇમારતો તથા જાનવરોની મોટી નુકશાંની ૧૮૮૫. }
૨૨–ગુવાદ...	રવી.	૩૧	૬	લાર્ડ રીપન હીંદુસ્થાનમાં આવ્યા ૧૮૮૦.
૨૩–દેપદીન...	સોમ	૧	૮	**જુન માસ.** ભરૂચની મર૦શેઠ સા૦શો૦ નાળિએરવાલાની દરે }
૨૪–દીન....	ભોમ	૨	૯	મહેરને ૧૯મું. શેઠ બ૦સો૦કપાવાલાની ઉમરાગાંમની દરે
૨૫–અરશીસ્વંગ	બુધ.	૩	૧૦	મેહેરને વ૦ ૯૯. ક૦ દાદાર હોરમજદનું ચોથું જશન.
૨૬–આસ્તાદ...	ગુરૂ.	૪	૧૧	અને ૧૮૫૨ માં અખબારે શોદાગર પત્ર નીકલ્યું. }
૨૭–આશમાંન..	શુકર	૫	૧૨	
૨૮–જમીઆદ..	શની.	૬	૧૩	
૨૯–મારેસ્પંદ.	રવી.	૭	૧૪	વડસાવીતરી. મુંબઇમાં સાસુન ડાક ઉઘડી, ૧૮૭૫.
૩૦–અનેરાં...	શોમ.	૮	૧૫	જંજીબારના સુલતાંનની ઇંગ્લંડની મુસાફરી, ૧૮૭૫. સર }
				[દીનશાજી માં૦ પીટીટ બેરાનેટનો જનમ–ય૦ સને ૧૧૯૨. }

માહ ૧૦ મો દએ શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીથ રોજ—તેના નાંમ સાથે	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહ ૧૧ મો બેહમન કદમી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૯ મી જુનથી તે તા૦ ૮ મી જુલાઇ ૧૯૧૪ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૦ નાં જેઠ વદ ૧ ને વાર ભોમથી તે આષાડ વદ ૧ ને વાર બુધ સુધી.
૧—અહુરમજદ.	ભોમ	૯	૧	માહ ૧૧ મો કદમી. શેહેનશાહી જશનનો મહીનો. દાદાર અહુર }
				} મજદનું પેહેલું જશન. બે તારા શોધી કાડનાર }
				} ખગોળવેતા ચીંતામણી રગુનાથનું મરણ ૧૮૮૦ }
૨—બેહમન ...	બુધ.	૧૦	૨	ક૦ બેહમનનું જશન. શુરતની દા૦ ને પે૦ વાડયાની દ૦ ૭૧. એલેક્ }
૩—અરદીબેસત	ગુરૂ..	૧૧	૩	હમકારો. [જાંડોવાનાં બલવામાં ૧૦૦ યુરોપીયન મારયાગયા, ૧૮૮૨ {
૪—શેહરેવર ...	સુકર.	૧૨	૪	૧૮૫૭ માં હીંદુસ્થાંનમાં ચાલેલા બલવાનાં હીગાંમ સર }
				{ કારે હીંદુસ્થાંનનાં છાપાનાં છુટાપણાંના અ }
				} ટકાવનો ધારો કાડયો તે પછવાડેથી બંધ પડેઓ. }
૫—સપંદારમદ.	શની.	૧૩	૫	મરહુમ આ૦ ૨૦જ૦જી૦ 'ફ્રીડમ ઓફધીસીટી ઓફ લંડન'નું {
				[માન મળયું, ૨૩-૬-૧૮૬૪. ય૦ ૧૧૫૫ માં શેઠ જી૦ દા૦ નો જ. {
૬—ખુરદાદ.....	રવી..	૧૪	૬	મુંબઇમાં વાવીજોરાનું મોટું તોફાંન થયું ૧૮૩૭ માં. ય૦ ૧૧૫૨ {
૭—અમરદાદ. .	સોમ.	૧૫	૭	[માં શર જમશેદજી જીજીભાઇ (૧લા) બારોનેટ જનમ્યા. {
				[શે૦ દેહ મહીનાનું બીજુ જશન. {
૮—દેપાદર......	ભોમ	૧૬	૮	સર જમશેદજી જી૦ ચોથા બારોનેટ હક થયા, ય૦ ૧૨૭૭. {
૯—આદર......	બુધ..	૧૭	૯	હમકારો. [અખબારે શોદાગર શાથે જોડાયું. {
૧૦—આવાં......	ગુરૂ..	૧૮	૧૦	શને ૧૮૩૩ માં મુંબઇ આબ્રુક નીકલ્યું તે ૧૮૭૨ માં. {
૧૧—ખુરશીદ....	સુકર.	૧૯	૧૧	શેનશાબાંનુ વી૦ તખતે બેઠાં, ૧૮૩૭. તેની જુબીલી થઇ ૧૮૮૭. }
				{ તે પછે ૧૮૯૭માં ૬૦માં વરસની "ડાયમંદ જુબીલી" થઇ. }
				{ પા૦ના પેગમબર અપંતમાન "જરતોશત" ને ગુજરવાનો દીવસ. }
૧૨—મોહોર......	શની.	૨૦	૧૨	ય૦ ૧૧૩૨ માં શેઠ ખરશેદજી માંણેકજી શરાફનો જનમ.
૧૩—તીર.......	રવી..	૨૧	૧૩	શેહેનશાહબાંનુનો ઢંઢેરો નીકલ્યો, ૧૮૩૭.
૧૪—ગોશ......	સોમ	૨૨	૧૪	} હતી. નામદાર શેનશાહ એડવરડનો જનમ, ૧૮૪૧. }
				} વેસ્યા નહી હોયતે સારૂં બંદોબસ્ત કરવા અનજુમન મલી }
૧૫—દેપમેહેર ...	ભોમ	૨૩	૩૦	શે૦ દાદાર અહુ૦નું ત્રીજુંજશન. ય૦ ૧૨૩૯ માં, પારશીઓમાં }
૧૬—મેહેર......	બુધ..	૨૪	૧	**આષાઢ માસ.** શેનશાહીઓના "મેદીઆરેમ" ગંબાર.
૧૭—સરોશ.....	ગુરૂ..	૨૫	૨	ચાંદ્રાત. હમકારો.
૧૮—રશને......	શુકર.	૨૬	૩	કાંહાંનપોરમાં નાના શાહેબે કતલ ચલાવી, ૧૮૫૭.
૧૯—ફરવરદીન...	શની.	૨૭	૪	[શેહનશાબાનુ વીકટોરીઆએ તાજ પેહેર્યું, ૧૮૩૮. {
૨૦—બેહરાંમ....	રવી.	૨૮	૫	હમકારો. શેઠ બનાજી લી. ૮૨ વ. ય. શને ૧૧૦૩ માં ગુજર્યા. {
				{ શેહેનશાહી દાદાર અહુરમજદનું ચોથું જશન. }
૨૧—રાંમ.......	સોમ.	૨૯	૬	{ નીકલ્યા, ૧૮૭૯. ૧૮૨૨ માં મુંબઇ સમાચાર પત્ર નીકલ્યું. }
૨૨—ગુવાદ.......	ભોમ.	૩૦	૭	(પરણી, ૧૮૬૨. હીંદુસ્થાનમાં એક દોહડીયાંવાલા પોસ્ટ કાર્ડ {
૨૩—દેપદીન.....	બુધ..	૧	૮	**જુલાઇ માસ.** માહરાંણી વી૦ની બેટી પરીનશેસ એલીસ)
૨૪—દીન......	ગુરૂ..	૨	૯	૧૮૮૩ માં શુરતમાં મોટી રેલ આવ્યાથી ૨ થી ૩ લાખ }
				} રૂપયા નું નુકશાંન—દોહડ હજાર ઘેરો અને ૧૨ }
				} માંણુશોનો નાશ થયો. }
૨૫—અરસેસવંગ	શુકર.	૩	૧૧	ય૦ ૧૨૪૬ માં શર જ૦ જી૦ બીજા બા૦ શી. એશ. આઇ. {
૨૬—આમતાદ..	શની.	૪	૧૨	[ગુજર્યા. પંઢરપુરમાં તથા નાયગાંમમાં વીઠોબાની જાત્રા. {
૨૭—આસમાંન...	રવી..	૫	૧૩	
૨૮—જમીઆદ.	સોમ.	૬	૧૪	[ફીનશબરી ખાતેના રેહવાશીઓએ ચુંટી કાહાડયા, ૧૮૯૨ {
૨૯—મારેસફંદ..	ભોમ.	૭	૧૫	પ્રોફેસર દા૦ન૦ ને પારલામેંટના એક મેમબર દાખલ લંડનનાં {
૩૦—અનેરાં.....	બુધ..	૮	૧	ય૦ ૧૨૪૨ માં દુખમાકેશના ભારશી છુટા. મોટા કોલાબાનો એરાસ

માહા ૧૧ મો બેહેમન શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

પારસીઓના તીશ રોજ—તેના નાંમ શાથે.	વાર.	અંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓના રોજ ૧ થા ૩૦ સુધી માહા ૧૨મો. સફંદારમદ શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૯મી જુલાઇ થી તે તા૦ ૭મી આગશટ ૧૯૧૪ સુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૭૦ ના આષાઢ વદ ૨ ને વાર ગરેઉથી તે શ્રાવણ વદ ૧ ને વાર સુકર સુધી.
૧—અહુરમજદ	ગુરૂ..	૯	૨	માહા ૧૨ મો સફંદારમદ કદમી. બઝમે જશને રૂઝે અહુરમઝદ [ની મંડલીની સ્થાપના ૧૨૬૭. આગાખાંનનો ઓ. મજગામમાં. [૧૨૪૧. મુંબઇમાં શને ૧૮૭૨માં પાંચ રૂપ્યાની નોટ નીકલી.
૨—બેહમન ...	સુકર.	૧૦	૩	શે૦ બહમન અમ૦ જશન. દ૦ દારા૦ શે૦ કુમાના ગુજરયાય૦
૩—અરદીબેશત	શની.	૧૧	૪	હમકારો. શર કા૦જાં૦રેડીમણી નાઇટ શી. એશ. આઇ ગુજરયા,
૪—શેહેરેવર ...	રવી..	૧૨	૫	{ મોટી ખરાબી, ૧૮૮૫.—બીજી વાર ૧૮૯૭. } યઝદે૦ { કતાનાં ધરતીકંપથી ડારજીલીંગ ને શીરાજગંજમાં } ૧૨૪૭.
૫—સપંદારમદ.	સોમ	૧૩	૬	કદમીઓનું સફંદારમદ અમશાસપંદનું જશન. કલ- { ઓની કતલ ચલાવી ૧૮૫૭. ૧૮૭૦મા ફ્રાંન્સ ને જ૦લડાઇ. } નાના સાહેબે કાહાંનપોરમાં ઇંગ્રેજ ઓરત, મરદો, તથા છોકરાં
૬—ખુરદાદ....	ભોમ	૧૪	૭	સર જમશેદજી જીજીભાઇ ત્રીજા બારોનેટ હક થયા, ય૦૧૨૬૭.
૭—અમરદાદ...	બુધ.	૧૫	૮	
૮—દેપાદર....	ગુરૂ..	૧૬	૯	પુણાની શે૦૨૦ પટેલવાલો દરે૦ ૯૧મું. અજમેરની શેઠ નવ૦
૯—આદર.....	સુકર.	૧૭	૧૦	હમકારો. { રૂ૦ કલ્યાણીવાલાની દરે૦ ૧૭ મું. સરદાર બા૦
૧૦—આવાં.....	શની.	૧૮	૧૧	} બા૦ પદમજી પેસતનજી ગુજરયા—ય૦ ૧૨૬૩.
૧૧—ખોરશેદ...	રવી.	૧૯	૧૧	
૧૨—માહોર. ...	સોમ.	૨૦	૧૨	શેઠ શોરાબજી વાછાગાંધી યઝદેજરદી ૧૨૨૬ માં ગુજરયા.
૧૩—તીર... ..	ભોમ	૨૧	૧૩	હીંદુસથાનમાં ઇનકમટેકસ થયો, ૧૮૬૦.
૧૪—ગોસ......	બુધ.	૨૨	૧૪	
૧૫—દેપમેહેર ...	ગુરૂ..	૨૩	૩૦	[પેટીટ જ્યુરીમાં બેઠા, ૧૮૨૮.
૧૬—મેહેર......	શકર.	૨૪	૧	**શ્રાવણ માસ.**—ચાંદરાત. હીંદુસથાંનના દેશીઓ પેહેલા [મલારરાવ મદરાસમાં નજરકેદ હતો તે મરણ પાંમ્યો, ૧૮૮૨.
૧૭—સરોશ....	શની	૨૫	૨	હમકારો. બંગાળના દખણ ભાગપર ધરતીકંપ થયો, ૧૮૫૪.
૧૮—રશને	રવી.	૨૬	૪	વીનાએક ચોથ.
૧૯—ફ્રવરદીન. .	સોમ	૨૭	૫	કદમી અશોફ્રોહરનું જસન. નાગપાંચમ—જનોઇ પહેરવાનો દી૦.
૨૦—બેહેરાંમ ...	ભોમ.	૨૮	૬	હમકારો. પરેલમાના દા૦ પે૦ વાડયાનાં આદરાનને ૮૧ મું.
૨૧—રામ	બુધ.	૨૯	૭	
૨૨—ગુવાદ	ગુરૂ..	૩૦	૮	
૨૩—દેપદીન....	શુકર.	૩૧	૯	
૨૪—દીન.	શની.	૧	૧૦	**આગશટ માસ.** ૧૮૪૯માં સમાચાર દરપણ નામનું રોજીંદુ (ગુજરાતી વરતમાન પેહેલ વેહલું પ્રગટ થયું હતું તે ૧૮૬૮માં { અખબારે શોદાગર શાથ જોડાયું. હીંદમાં નીકલનો એક } આનાનો શીકકો ચાલુ થયો. શર જ૦ જી૦ નાઇટને "બારો
૨૫—અશ્તેસવંગ	રવી..	૨	૧૧	(નેટ" નો વંશપરંપારાનો એતાબ મલેઓ ૧૮૫૭.
૨૬—આસતાદ ..	શોમ.	૩	૧૨	કદમી સુકતાદ શરૂ થયાં.
૨૭—આસમાન...	ભોમ.	૪	૧૩	શેઠ ફ૦ દીનશાજી પીટીટ ગુજર્યાં, યઝદેજ૦ ૧૨૬૪.
૨૮—જમીઆદ..	બુધ..	૫	૧૪	મુંબઇમાં પેહેલવેહલી પારસી મેટ્રીમોનીયલ કોરટ બેઠી ૧૮૬૬
૨૯—મારેશપંદ..	ગુરૂ...	૬	૧	કદમી મીનો મારેસફંદનું જશન. { પ્રી૦ આલબર્ટ ૧૮૪૪ માં
૩૦—અનેરાં....	સુકર.	૭	૧	લારડ કાનીંગ મરણ પાંમ્યો, ૧૮૨૭ { જ૦ નારયલી પુનમ. બલેવ

માહા ૧૨ મો સફંદારમદ શેહેનશાહી શને ૧૨૮૩ યજદેજરદી.

શ૦ પારશીઓના વારી રોજ-તેના નાંમ સાથે	કદમીની તારીખ	વાર.	ઇંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓના ગાથા ૧ લા માહા ૧૨ મા સંન ૧૨૮૩ થી રોજ ૩૦ મો માહા ૧ લો ફરવરદીન શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી. ઇંગરેજી તા૦ ૮મી આગશટ થી તા૦ ૧૧મી સપટેમબર ૧૯૧૪ હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૦ નાં શ્રાવણ વદ ૨ ને વાર શનીથી તે ભાદરવા વદ ૭ ને વાર સુકર સુધી.
૧—અહુરમજદ	ગા.	શની.	૮	૨	ગાથા ૧ લો કદમી, હમસપથમધેમ ઘંબાર. કદમી.
					[૨ શેહનશાહ એદવર્ડ ૧૯૦૨માં રાજ્યભીસેક થયો. } } ૧૮૯૩ }
૨—બહમન ...	ગા.	રવી.	૯	૩	ગાથા ૨જો ઓસતુઅદ. કદમી. ઇંગ્લાંડમાં નામદા } } ફુલડ, }
૩—અરદીબેશત	ગા.	શોમ	૧૦	૪	ગાથા ૩ જો સપેનતોમદ. હમકારો. મું૦માં મુસ૦હીંદુ વચે મોટું }
૪—શેહેરેવર ...	ગા.	ભોમ	૧૧	૫	ગાથા ૪ થો વોહુક્ષથર, કદમી.
૫—સફેંદારમદ.	ગા.	બુધ.	૧૨	૬	ગાથા ૫ મો વહસતોઇસત કદમી. શ૦ સફં૦નું જશન. દસ્તુરજી }
					{ એ૦ દા૦ શનજાંણાં ગુ૦ ય૦, ૧૨૧૬. શેઠ ડો૦ શો૦ મુનશી {
					{ ગુ૦, ૧૨૩૯. ડા. કે. નસ. બાહાદુરજી ગુજર્યા ય૦ ૧૨૬૭. {
					(એનેસ્ટીનું મરણ, ૧૮૭૩. }
૬—ખુરદાદ ...	૧	ગુર.	૧૩	૭	કદમી અને ૧૨૮૪ ય૦નું નવું વરસ. શેહેનશાહી અમરદાદસાલનું }
૭—અમરદાદ...	૨	શુકર	૧૪	૮	કલકતાની ઇ૦ ઇ૦ રેલવે ચાલી, ૧૮૫૪. [જશન. કૃષ્ણજયંતી. }
૮—દેપાદર ...	૩	શની	૧૫	૯	કદમી રપીથવન ઉજવાનો દીવસ, તથા કદમી અરદી }
૯—આદર. ...	૪	રવી..	૧૬	૧૦	શેહનશાહી હમકારો. (એરત રોજનો હમકારો.
૧૦—આવાં. ...	૫	શોમ.	૧૭	૧૧	ગોવાલીઆ અગીઆરસ. { નોશારીનાં વડા દશતુર મેર }
૧૧—ખુરશીદ...	૬	ભોમ.	૧૮	૧૨	કદમી ખુરદાદશાલ. (જીરાણાં ગુજર્યા, ય૦ ૯૬૦.)
૧૨—મોહોર ...	૭	બુધ..	૧૯	૧૩	કદમીઓનો અમરદાદશાલ— (વરાવો.)
૧૩—તીર	૮	ગુર..	૨૦	૧૪	
૧૪—ગોશ......	૯	શુકર.	૨૧	૩૦	કદમી આદર રોજનો હમકારો. પીઠોરી અમાસ.
૧૫—દેપમેહેર ...	૧૦	શની.	૨૨	૧	**ભાદરવા માસ.**
૧૬—મેહેર......	૧૧	રવી.	૨૩	૨	ચાંદરાત. તુલશીતલાવ વેઆર સાથે જોડી નાખ્યો ૧૮૭૨.
૧૭—સરોશ......	૧૨	સોમ.	૨૪	૩	શ૦ હમકારો. હરીતાલીકા, ગણેશચોથ. અંગરેજો લખનોરમાં {
૧૮—રશને......	૧૩	ભોમ.	૨૫	૪	પ્રીનશ આલબરટ જનમયો ૧૮૧૯. [દાખલ થયા, ૧૮૫૭ }
૧૯—ફરવરદીન...	૧૪	બુધ.	૨૬	૫	શ૦ અસોફરોહરનું જશન.
૨૦—બેહેરાંમ ...	૧૫	ગુર..	૨૭	૭	શ૦ હમકારો. શુનાબાઇ હીરજી રેડીમણીનાં ગોવાલ્યાતલાવના }
૨૧—રાંમ......	૧૬	શુકર.	૨૮	૮	ગવરી લાવશે. } આદ્રાંનને ૧૦૧. શુરત બેરાંમપોરી }
					} બાગલ પાસની દરે૦ને ૭૫. }
૨૨—ગુવાદ......	૧૭	સની.	૨૯	૯	ક૦ સરોશ રો૦ હમકારો. બાહેરકોટ દાદીશેઠના આતશબે. ૧૩૨
					{ એવાનાજ કોટિકોટના ક૦ આદરાંનને ૧૧૧. કલકતામાના ફ૦
					{ ક૦ બનાજીના આદરાનને ૭૫ મું. ભીંડીબજારના મે૦ માં૦
					{ પટેલના આદ્રાનને ૧૦૭. ય૦ ૧૧૫૨માં મુંબઇમાં કેટલાક
					{ પારશીઓએ કદમી તરીકો અખત્યાર કીધો. ગવરી પુજન.
૨૩—દેપદીન....	૧૮	રવી..	૩૦	૧૦	ગવરી વીસરજન. { સ્વાધીન થયુ. પાન્ધારી પસાર થયો ૧૮૬૫ }
૨૪—દીન.. ...	૧૯	સોમ.	૩૧	૧૧	ક૦ ફરવરદીનનું જશન. } નનું રાજ ઇ૦ ઇ૦ કું૦ શેઠથી શે૦બાંનુને }
૨૫—અરશીસવંગ.	૨૦	ભોમ	૧	૧૨	**સપ્ટેમબર માસ.** ક૦ બેરાંમરોજનો હમકારો. ૧૮૫૮માં હીંદુસ્થાં }
૨૬—આસતાદ...	૨૧	બુધ.	૨	૧૩	શેનશાહીઓના મુકતાદ શરૂ થયાં.
૨૭—આસમાંન...	૨૨	ગુર..	૩	૧૪	અનંદ ચતુરથી. (એશ. આઇ. ગુજર્યાં, ય.)
૨૮—જમીઆદ...	૨૩	શુકર.	૪	૧૫	[આધ સર થયા. }) ૧૨૫૯. શર જ૦ જી૦
૨૯—મારેસફંદ ..	૨૪	શની	૫	૧	શ૦ માનો મારેશપંદનું જશન. } } એ ગહમબારો કરવા }
૩૦—અનેરાં ...	૨૫	રવી..	૬	૨	ખલીફાઓમર રાણીનો જ૦, ૧૫૩૩. (માંડયા—યજદે. ૧૧૯૭.
૧—અહુનુઅદ.	૨૬	શોમ	૭	૩	શ૦ગાથા ૧ લો. ઘંબાર શરૂ થયા. શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ થી.)
૨—ઓશતુઅદ.	૨૭	ભોમ	૮	૪	ગાથા ૨ જો. સંકટ ચોથ.
૩—સપેનતોમદ..	૨૮	બુધ..	૯	૫	ગાથા ૩ જો.
૪—વોહુખશથર.	૨૯	ગુર..	૧૦	૬	ગાથા ૪ થો.
૫—વહીસ્તોયસ્ત.	**૩૦**	**શુકર**	**૧૧**	**૭**	**ગાથા ૫ મો. ફરેંચોએ પોનડાચેરી લીધું, ૧૭૪૯.**

સાનમેટો.

SANMETTO.

સાનમેટો શું છે? જીવનશકિતને મજબુત કરી, તેને વધારી જીવનશકિત આપનારી એક ઉત્તમ દવા છે. મુત્રવ્યાધીના અસાધ્ય રોગ માટે આખી દુનિયાંના પ્રખ્યાત ડોકટરો તેનો છુટથી ઉપયોગ કરે છે. સાનમેટો લીવરના બગાડ માટે, તેમજ મુત્રાશય અને એવા રોગ માટે બહુજ ઉપયોગી છે. પીસાબ સાફ લાવે છે. પીસાબનો દુખાવો તથા બળતરાને દુર કરે છે. મુત્રાશયનાં મો આગળ પોસ્ટેટ બલેન્ડ નામની જે ગાંઠ છે, તે ઘણું ખરૂં વૃધાવસ્થામાં મોટી થાય છે, તેથી પિસાબ કરવાને અડચણ પહોંચે છે, અને દિવસે તેમજ રાતે પણ વખતો વખત પિસાબ કરવા જવાની ઇચ્છા થાય છે. આ અડચણ તેમજ જુના થયલા વ્યાધિમાં સાનમેટો જેવો બીજો એક પણ ઈલાજ નથી.

સાનમેટો સ્ત્રીઓના ગરભવસ્થાના કાળમાં ઘણીજ ઉપયોગી દવા છે. જે વખતે પેસાબમાં બળતરા થતી હોય, અથવા વારંવાર ગરમ પીસાબ થતી હોય, ત્યારે સાનમેટો અજબ કામ કરે છે.

બચ્ચાંઓ ઉઘમાં બીછાનામાં પિસાબ કરતાં હોય, તેને પણ સાનમેટો અટકાવે છે. પુરૂષ તેમજ સ્ત્રીજાતિના પિસાબને લગતા દરેક રોગને તે દૂર કરે છે.

સાનમેટો પરમાના અને વિપ્રમેહના રોગમાં બહુજ વપરાય છે. સ્ત્રી, પુરૂષોના સઘળી જાતના દુરબળતાને લગતા રોગોને તથા ધાતુસ્રાવ અથવા સોજાને અને લોહીવિકારને દુર કરે છે. સાનમોટો અશકત અને વીર્યહીન થઈ ગયેલી ઇંદ્રિયોને મજબુત બનાવી સ્ત્રી-પુરૂષોને નવી જુવાની આપે છે.

સાનમેટો બધે ઠેકાણે ફકત આઠ આઉંસની શીશીમાં વેચાય છે. દરેક શીશીની કિંમત રૂ. ૩-૬-૦ બધા દવા વેચનારા ડ્રગીસ્ટ અને કેમીસ્ટને ત્યાંથી છુટક તેમજ જથાબંધ મળી શકશે તેમજ અમારી પાસેથી પણ મળી શકશે. અમને લખવાથી એને લગતું ચોપાનીયું અને નમુનો વગર ટપાલ ખર્ચે મોકલી આપવામ આવશે.

ઓ ડી કેમીકલ કંપની,

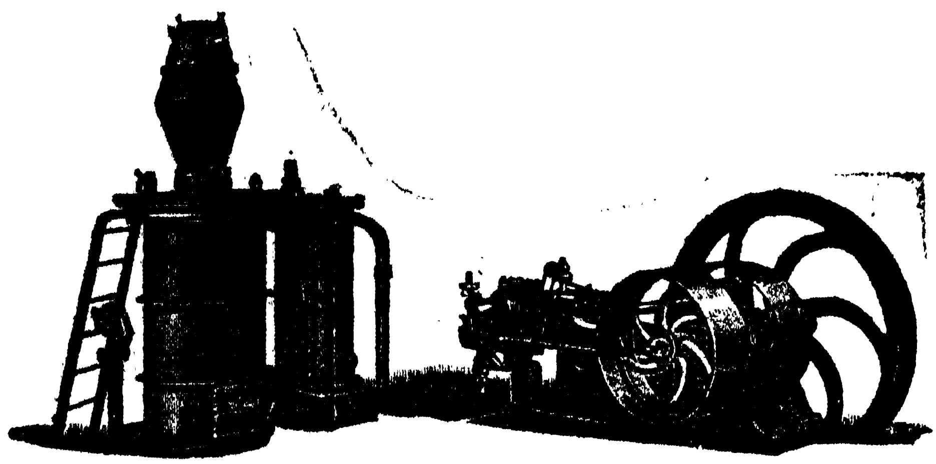
૬૧, બેરો સ્ટ્રીટ, ન્યુયોર્ક, યુ. એસ. અમેરિકા,

O D CHEM. CO.,

51, BARROW STREET, NEW YORK, U. S. A.

સ્તીમ એનજીનનો મોટો હરીફ.

મેશરસ ક્રોશલી બ્રધરશ લીમીટેડના છેલ્લામાં છેલ્લી સોધના "**ઓટો**" શકશન ગયાશ એનજીનો અને **બીતુમીનશ** ગયાશ પ્રોડયુશરો જે મધે દર હોરશ પાવરે દર કલાકે આશરે એક રતલ બેંગાલ યા ઇન્ડઅન કોલશો બાલી કામ આપે છે અને એમાંથી જે તાર **નીકલે** છે તેમાથી કોલશાની લગભગ કીંમત વલી રહે છે.

ક્રોશલીના લેમપલેશ ઓઇલ એનજીનો

શેમીદીઝલ કરૂદ ઓઇલ એનજીનો

જે કેરોશીન કરતા $\frac{1}{3}$ ઓછે ખરચે કામ આપે છે.

ક્રોશલીના-પેત્રોલ, આલકોહોલ અને સ્પીરીતના એનજીનો

ઉપલા શઘલી જાતના એનજીનો મીલો, વરકશોપો, શોડા મશીનો, આઇશ મશીનો, ખેતીવાડી અને બીજા કામો શારૂ બુંબાઓ, ઘંટીઓ, જીનો પ્રેસો વીગેરે વીગેરે ચલાવવાને કામના **ઘણાજ** મજબુટ બીન અનુભવી ચલાવી શકે તેવા અને અત્યાર શુધી સોધી કાહાડેલા એનજીનોમા શઉથી ઓછે બલતણે કામ આપનારા છે. આજ લગણ શઉથી ઉંચા ચાહો મલ્યા છે અને મલે છે.

બંગાલ અથવા ઇન્ડીઆ કોલશાથી તથા લાકડાના કોલશાથી ચાલતા ગયાશ એંજીનો, પાલેજ જામનગર, કરાંચી, લોની, ઉમરાવત્તી, પ્રાગધ્રા વીગેરે ઠેકાણે ચાલુ જોઇ શકાશે.

એકલા આડત્યા, ફેરામજી કાવશજી,

૧૧૫-૧૧૭-ઓલડ પોલીસ કોરટ બીલડીંગ-હોરનબી રોડ-કોટ, મુંબઇ.

GOLDEN PRINCESS HAIR OIL.

A SPECIAL

HAIR GROWING TONIC.

Prevents the Hair from growing grey.

ગોલડન પ્રીનસેસ

હેર ઓઇલ.

બાલ વધવાનું ઉત્તમ ઇંગલીશ તેલ.

આ તેલની સરટીફીકેટ શું છે? બાલની વધ કાળા ભમર જેવા ચકચકીત બાલ બનાવે છે. ખોરો બીલકુલ રહેતો નથી. બાલ ખરતા અટકે છે માથાને તાજગી બક્ષે છે માથું દુખતું નરમ પડે છે.

સરવે આબરૂદાર વેપારી પાસે મળશે.

સોલ પ્રોપ્રાયટર,

ભીખાજી કું. તવડીઆ.

સેનટ, લવનડર હેરહુસ, ફુડ, ચોકલેટ બીસકોટ

જામ, કોકો, મીલ્ક વગેરે,

દરેક માલ તાજો મારકીટનાજ ભાવે વેચનાર,

પ્રોવીઝન પરફ્યુમરી, પેટંટ મેડીસીન અને જનરલ મરચંટ,

ધોબીતળાવ,—મુંબઈ.

મેહરબાની કરી ઓરડર મોકલતી વેલા આ કાલેનડર વીશે જણાવવું.

જરથોશતીઓના આતશબેહરામો તથા દરેમેહરોની ટીપ.

મુંબઈ મધેના આતશબેહરામો.

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે. કે ક.
૧—કરેલવાડી	...શેઠ કાવસજી બેરામજી બનાજીની નૈયતે	૧૭	૪	૧૨૧૫	કદમી.
૨—ચરનીવાડી	...શેઠ હોરમજજી બમનજી વાડીઆજી ...	૧૭	૨	૧૨૦૦	શેનશાહી.
૩ ,,	જરથોસતી અંજુમને સ્થાપેલાં	૩	૨	૧૨૬૭	,,
૪—બારકોટ	......શેઠ દાદીભાઇ નશરવાનજી દાદીશેઠ ...	૧૭	૧	૧૧૫૩	કદમી.

દેશાવરો ખાતેના આતશબેહરામો.

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે. કે ક.
૫—ઉદવાડા	......અવલ જરથોરતી અનજુમને શંજાણમાં સ્થાપેલાં, ને હાલ ઉદવાડામાં છે (૧*)	૯	૯	૯૦	શેનશાહી.
૬—નવસારી	......શેઠ ખુરશેદજી ટેમુલજી દેશાઇજી. (૨)	૧૭	૨	૧૧૩૫	,,
૭—સુરત	.........શેઠ દાદાભાઇ નશરવાનજી મોદી.........	૧૭	૨	૧૧૯૩	,,
૮—સુરત	.........શેઠ પેશતનજી કાલાભાઇ વકીલ	૩	૪	૧૧૯૩	કદમી.

મુંબઈ મધેની દરેમેહેરો અથવા આતશ આદરાનો.

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે. કે ક.
૧—કરેલવાડી	..કાવશજી બેરામજી બનાજી (આતશબેરામમાં)	૨૦	૧	૧૨૧૪	કદમી.
૨—કાંદાવારોમોહલો	...નશરવાનજી હીરજીભાઇ કરાંની	૨૦	૬	૧૨૧૬	શેનશાહી.
૩—કોટમાં	.....ખરશેદજી માણેકજી સરાફ (૩)	૨૬	૨	૧૧૮૬	,,
૪—કોટમાં	.....બનાજી લીમજી (૪)	૯	૯	૧૦૭૮	,,
૫—કોટમાં	.....માણેકજી નવરોજી શેઠનાં (૫)	૯	૯	૧૧૦૨	,,
૬—કોટમાં	.....મોટલાંબાઇ જેહાંગીર નશરવાનજી વાડીયા...	૨૦	૯	૧૨૩૨	,,
૭—કોટમાં	.....ગોદાવરા મોબેદો કાજે પંચાયતે બાંધેલું ...	૩	૫	૧૧૯૫	,,
૮—કોટમાં	. ...મનચેરજી ખરશેદજી લંગડાનાં (૬)	૧૫	૭	૧૨૧૭	,,
૯—કોટેકોટ	...અરદેશર દાદીભાઇ દાદીશેઠ...	૧૭	૧	૧૧૭૩	કદમી.
૧૦—કોટેકોટ	...પીરોજબાઇ તે દાદાભાઇ મા. વાછાની વીધવા..	૩	૯	૧૨૫૦	શેનશાહી.
૧૧—કોલાબે	....જીજીભાઇ દાદાભાઇ	૧૭	૬	૧૨૦૫	,,
૧૨—ખેતવાડી	...કાવશજી માણેકજી હાશબરનર	૯	૯	૧૨૦૧	કદમી.
૧૩—ખેતવાડી	...પાલનજી ખરશેદજી કામા... (કામા બાગમાં)	૧૭	૯	૧૨૩૮	શેનશાહી.
૧૪—ગરાંટરોડ	...એરવદ સોરાબજી હોરમસજી રાંનજી... ...	૩	૮	૧૨૩૭	,,
૧૫—ગરાટરોડ	..એરવદ દોરાબજી એદલજી જમસીના અથવા મીઠાઇવાલા	૫	૯	૧૨૮૦	,,
૧૬—ગોવાલ્યાતલાવ.	શુનાબાઇ હીરજી જીવણજી રેડીમની (૭)	૨૦	૧૨	૧૨૧૧	,,
૧૭—ચરનીવાડી.	હોરમજી બમનજી વાહાડયા (આતશબેરામમાં)	૨૦	૨	૧૧૭૫	,,
૧૮—ચોપાટી	...મોદી સોરાબજી વાછાગાંધીના વારેસો... ...	૧૭	૬	૧૨૨૭	કદમી.
૧૯—ડનકનરોડ	...હોરમજી ધનજીભાઇ પટેલ	૧૭	૫	૧૨૦૩	શેનશાહી.
૨૦—ધોબીતલાવ.	આવાંબાઇ તે અ૦ ખ૦ વાડીઆજીના ધ૦(૮)	૨૪	૭	૧૨૩૨	,,
૨૧—પરેલ	...દાદાભાઇ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાડીઆ.(૯)	૨૦	૧૧	૧૨૦૩	,,
૨૨—પરેલ	.......પીટીટ આરફનેજમાં દીનબાઈ ન૦ પીટીટે પરઠાવેલી ...	૩	૭	૧૨૬૬	,,

* આ સંધળાં નંબરોવાલી દરેમેહરને લગતી વીગતો દરેમેહેરોના લીસટની સેવટે જણાવેલી છે.

ઠેકાણું.	દરેમેહરે કોણે બંધાવેલી.	રોજ.	માહ.	ય. સને.	શે. કે ક.
૨૩—બહારકોટ	.....મનચેરજી બમનજી શેઠના (૧૦)	૧૭	૨	૧૧૬૬	શેનશાહી
૨૪—બહારકોટ	.....શાપુરજી સોરાબજી કપાવાલા	૧૭	૨	૧૨૨૮	,,
૨૫—ભીંડીબજાર	....મેરવાંનજી માણેકજી પટેલ (૧૧)	૧૭	૧૨	૧૧૭૭	,,
૨૬—ભીંડીબજાર	....બમનજી મેરવાંનજી મેવાવાલા	૧૭	૪	૧૨૨૦	,,
૨૭—મજગાંમ	...ફરામજી નશરવાંનજી પટેલ (૧૨)...	૧૧	૩	૧૨૧૫	કદમી.
૨૮—મજગાંમ	...નાનાભાઇ જમશેદજી સપલાની નઇઅતે (૧૩)	૧૪	૮	૧૨૩૬	શેનશાહી
૨૯—મજગાંમ	...અનજુમનને ખરચે...	૯	૫	૧૨૭૬	,,
૩૦—મરીનલાઇન	.જમશેદજી દાદા. આમરીઆ(સોડાવાટરવાલા)(૧૪)	૨૮	૨	૧૨૪૪	,,
૩૧—મહાલક્ષમી	....એરાંમજી કાવશજી બાટલીવાલા	૨૦	૪	૧૨૩૪	,,
૩૨—મહાલક્ષમી	....હોરમજી દાદાભાઇ શાએર	૧૭	૭	૧૨૧૫	કદમી
૩૩—માહીમ	......મનચેરજી બમનજી કુપરે સ્થાપેલી અને પાછલથી એરવદ શાપુરજી જમશેદજી દાજીએ બંધાવેલી (દાદગા) (૧૫)	૪	૨		શેનશાહી
૩૪—માહીમ	......મરહુમ એદલજી ફરામજી સુનાવાલાએ મરહુમ ધણીયાણી સુનાબાઇની નઇયતે (દાદગાં) ...	૧૭	૯	૧૨૮૨	,,
૩૫—વાલકેશ્વર	.....શોરાબજી ખરશેદજી થુંઠીનાની નઇઅતે	૭	૯	૧૨૨૮	કદમી
૩૬—દાદર	......નવરોજી કાવશજી નાલીએરવાલા (૧૬) ...	૩	૧૦	૧૧૯૧	શેનશાહી.
૩૭—વાંદરે	......નશરવાંનજી રતનજી તાતા	૨૦	૬	૧૨૫૩	,,

☞ મુંબઇના ઉપલી ૩૭ જાહેર દરેમેહરે, આતશ આદરાંનોની ઉપરાંત બીજી કેટલાક દાદગાંઓની દરેમેહરે છે જેવા કે (૧) બાહારકોટની અલાઇબાગની, (૨) કોલાબેની પાંડે રોનીટેગઅમની, (૩) ગીરગાંમના આલબલેશ બાગમાંની, (૪) ગીરગાંમ બેક રોડપરની અશલાજીની અને (૫) વાલકેશરમાં રેડીમનીની.

દેશાવરે ખાતેની દરેમેહરે.

ઠેકાણું.	દરેમેહરે કોણે બંધાવેલી.	રોજ.	માહ.	ય. સને.	શે. કે ક.
૧—અંકલેશર	...નરશંગ ધમપાલ—ફરીથી મેર. હો. ફરેજરે ૧૨૧૭(૧૭) ...			૯૧૯	શેનશાહી.
૨—અજમેર	...નવરોજી ફરામજી કલીઆબીવાલાના પુણ માટે	૮	૧૧	૧૨૬૭	,,
૩—અંદેરી	..... અરદેશર ભીખાજી પટેલ	૯	૯	૧૨૭૭	,,
૪—અમદનગર	..જમશેદજી પેશતનજી પલાનજી	૯	૮	૧૨૧૬	,,
૫—અમદાવાદ	..ખરશેદજી એદરાંમજી નાણાવતી (૧૮)	૨૩	૧૦	૧૨૧૫	,,
૬—અમરેલી	....હોરમજી બમનજી વાડયા (૧૯)	૧૭	૨	૧૧૭૩	,,
૭—અડાજણ	...સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બારોનેટ	૨૦	૯	૧૧૯૬	,,
૮—આલપાઇ	...નવરોજી કાવશજી નાલીએરવાલા	....			,,
૯—ઇગતપુરા	...અનજુમનને ખરચે	૫	૧૦	૧૨૫૬	,,
૧૦—ઇછાપોર	...કાવશજી ધનજીભાઇ પાલંવાલા તથા ભત્રીજા	૫	૮	૧૨૧૬	,,
૧૧—ઇનડોર	...હોરમજી માણેકજી ભમગરા (૨૦)...	૧૦	૮	૧૨૪૮	,,
૧૨—ઉદવાડા	...સર દી.મા.પીટીટ બારોનેટે બંધાવેલું આતશબેગમને લગતું મકાન	૨૦	૯	૧૨૬૦	,,
૧૩—ઉરન...	...કુવરજી તથા એરામજી એદલજી ઉમરીગર......	૨૩	૨	૧૨૭૪	,,
૧૪—એડન...	.. કાવશજી દીનશાજી એડનવાલા	૨૦	૧	૧૨૫૩	,,
૧૫—એલાવ	......આ૦ કાઉશ ખરશેદજી કામદીન (૨૧)	૨૦	૧૨	૧૦૯૧	,,
૧૬—આંકોલા	...દ૦ નશરવાનજી જામાસપજી જામાસપઆશા(૨૨)	૨૪	૨	૧૨૩૯	,,
૧૭—કચ્છ-ભુજ	...પેશતનજી શોરાબજી ભુજવાલા (૨૩)	૨૩	૯	૧૨૭૪	,,
૧૮—કરંજ	......પેસ્તનજી, હીરજીભાઇ,પીરોશા હોરમજી પસ્તાકયા	૨૭	૪	૧૨૧૫	,,
૧૯—કરાંચી	......ડોશાભાઇ મેરવાંનજી વાહાડયાની યાદગારી માટે (૨૪)	૯	૯	૧૨૩૯	,,

ઠેકાણાં.	કોણે પરેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે. કે ક
૨૦–કરાંચી	......હીરજીભાઇ જમશેદજી બેહરાનાં (૨૫)	૯	૮	૧૨૧૮	શેનશાહી.
૨૧–કલકતા	...ધનજીભાઈ બેહરામજી મેહતા (૨૬)	૯	૯	૧૨૫૯	,,
૨૨–કલકતા	...રૂશતમજી કાવશજી બનાજી...	૧૭	૧	૧૨૦૯	કદમી.
૨૩–કલ્યાણી	...એદલજી બેરાંમજી મોદી (૨૭)	૧૭	૨	૧૧૫૮	શેનશાહી
૨૪–કવેતા	......અનજુમનના ઉઘરાટથી (૨૮)	૧૭	૯	૧૨૫૨	,,
૨૫–કુદીઆના	...મનચેરજી કુવરજી ભાડેના, હોરમજી માણેકજી	૭	૭	૧૨૧૯	,,
૨૬–ખજોત	...બેહરાંમજી હોરાજી કોહલા. [કુદીઆનાવાલા	૧૮	૯	૧૨૧૫	,,
૨૭–ખંબાત	...પેસ્તનજી ખરશેદજી મોદી, ખંબાતવાલા ...	૧૭	૪	૧૨૧૩	,,
૨૮–ખેરગામ	...મોતીબાઇ તે એરવદ બમનજી જ૦મુલાંની વીધવા	૫	૯	૧૨૫૧	,,
૨૯–ગનદેવી	...હોરમજી બીખાજી ચીનાઇ, વલસાડવાલા ...	૭	૯	૧૨૦૩	,,
૩૦–ચીકલી	......મુંબઇવાલા દોરા૦ તથા પૂરાં૦ હો૦ ગજદર	૧૭	૬	૧૨૪૨	,,
૩૧–જામનગર	...ટેમુલજી માહીઆરજી મીરજાં	૧	૭	૧૨૬૪	,,
૩૨–જંગબાર	...દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલા (દાદગાં) ...	૧૩	૯	૧૨૬૪	,,
૩૩–તવરી	......એદલજી બ્યાજખોરા (૨૯)	૧૪	૬	૧૨૩૮	,,
૩૪–તવરી	......અનજુમન	૩	૮	૧૨૩૮	,,
૩૫–તારાપોર	...વીકાજી મેહરજીભાઇ તારાપોરવાલા (૩૦) ...	૯	૯	૧૧૮૯	,,
૩૬–થાણા	......કાવશજી તથા દોરાબજી રૂશતમજી પટેલ (૩૧)	૯	૭	૧૧૫૦	,,
૩૭–દ૦ હેદ્રાબાદ	....વીકાજી તથા પેસતનજી મેહરજી	૯	૧૨	૧૨૦૮	,,
૩૮–દ.હૈ.બાલાપુર	,, ,, ,, (૩૨) ...	૨૦	૬	૧૨૦૮	,,
૩૯–દ.હૈ.ચંદરઘાટ	...માણેકબાઇ નશરવાનજી ચીનાઇ	૩	૨	૧૨૭૪	,,
૪૦–દમણ	......મેરવાંનજી નવરોજી માણેકજી	૮	૬	૧૨૦૭	,,
૪૧–દમણ	......રતનબાઇ તે હોરમજી મનચેરજી કામાની વી૦ (૩૩)			૧૨૧૫	,,
૪૨–દીવ	......જેહાંગીર નશરવાંનજી વાડીઆજી...	૨૬	૫	૧૧૯૯	,,
૪૩–દવીહેર	...નવાજબાઇ તે જાંગી૦ નવ૦ ધારીઆના ધ૦	૩	૯	૧૨૨૪	,,
૪૪–ડુમસ	......સુરતની અનજુમને (૩૪)	૨૬	૬	૧૨૦૭	,,
૪૫–નવસારી	...નવસારીની વડી દરેહમેહર (૩૫)			૫૫૧	,,
૪૬	,, સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બારોનેટ	૨૦	૬	૧૨૨૨	,,
૪૭	,, મલેશરની અંજુમને	૧૯	૧	૧૧૬૭	,,
૪૮	,, માનોચેર હોમજીવાલાઓએ બાંધેલી (૩૬)			૧૧૫૮	,,
૪૯–નાગપોર	...હીરાબાઇ નશરવાંનજી માંણેકજી મુલાં ...	૨૦	૨	૧૨૬૫	,,
૫૦–નારગોલ	...માણે૦ રૂશ૦ નારગોલવાલા તથા ભાઇઓ (૩૭) (એનું અસલ મકાંન દાદા. નશ. મોદીનું બંધાવલું હતું.)	૧૧	૧૦	૧૨૫૧	,,
૫૧–નીમચ	......કાવસજી જીવણજી મેવાવાલાની નઇએતે...	૫	૫	૧૨૬૭	,,
૫૨–પારડી	......હોરમજી ગાંડાભાઇ... ... (દાદગાં) ...	૧૭	૯	૧૨૫૦	,,
૫૩–પુણા-નાંનાપેટ	...સોરાબજી રતનજી પટેલ (૩૮) ...	૮	૧૧	૧૧૯૩	,,
૫૪–પુણા-કાંપ	...સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહલા) બારોનેટ	૩	૩	૧૨૧૪	,,
૫૫–પુણા	... ...કદમી અને શેહનશાહી અંજુમનને ખરચે...	૩	૩	૧૨૬૩	કદમી.
૫૬–અદનેરા	...અંજુમનને ખરચે	૬	૪	૧૨૫૮	શેનશાહી.
૫૭–બારડોલી	...નવસારીવાલા એદલજી નવરોજી મેહતા ...	૯	૪	૧૨૫૫	,,

ઠેકાણું.	કોણે પરટેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે.કે ક.
૫૮–બીલીમોરા	...દાદાભાઇ ધનજીભાઇ અને શેરાબજી શાપુરજીએ બાંધેલી–અનજુમનને ખરચે ચાલતી (૩૯)...	૯	૯	૧૨૬૮	શેનશાહી.
૫૯–બેલગામ	...પેસતનજી ખરશેદજી બાઇસ	૨૪	૩	૧૨૬૧	,,
૬૦–ભગવાગાંમ	..જમશેદજી સોરાબજી ભગવાગર... ...	૩	૯	૧૨૨૮	,,
૬૧–ભરૂચ	.....જુની અગીઆરી	...	...	....	,,
૬૨ ,,	......હોરમજી બેરાંમજી વખારીઆની નઇએતે ...	૨૭	૬	૧૨૫૨	,,
૬૩ ,,	કોટ . હોમાજી દારાબજી(હોમાવરાની દરેમેહેર) (૪૦)	૩	૫	૧૧૨૯	,,
૬૪ ,,	પ્રાસવાર.હીરાંબાઇ તે નવ૦ કા૦ નારયલવાલાની વી૦(૪૧)	૯	૯	૧૨૦૦	,,
૬૫ ,,	કોટ...સોરાબજી ધનજીભાઇ ખંબાતા... ...	૨૪	૧	૧૨૨૭	,,
૬૬ ,,	બહારકોટ...દસતુર કાંમદીનજી ફરદુનજી.. ...	......		૧૧૪૭	,,
૬૭ ,,	,, રૂસતમજી માણે૦ હીરાવરાના, સુરતવાલા (૪૨)	.....		૧૦૯૬	,,
૬૮–બાહાંગામ	..વીરજીભાઇ બમનજી સુરતવાલા (૪૩) ...	૧૭	૬	૧૧૭૩	,,
૬૯–ભાવનગર	...દોરાબજી શાપુરજી ઉમરીગરના વારસો ...	૨૮	૮	૧૨૬૦	,,
૭૦–બેશાંન	. ...દાદાભાઇ તથા મનચેં૦ પેરતનજી વાડીઆ (૪૪)	૧૧	૫	૧૨૧૫	,,
૭૧–મરી	... ...અંજુમનને ખરચે (૪૫)	૯	૬	૧૨૧૫	,,
૭૨–મંદરોઇ	...અંજુમનના ઉધરાટથી–નશરવાનજી મા. પીટીટ..	૧૨	૪	૧૨૨૯	,,
૭૩–મધરાસ	......ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાળાએ પોતાના મરહુમ બેટા જાલના પુણ્ માટે...	૨૯	૧૧	૧૨૭૨	,,
૭૪–મહુવા	......અંજુમનને ખરચે (૪૬)	૯	૪	૧૨૨૭	,,
૭૫–મેપોરભાત	...(ગંદેવીની પાસે) અંજુમનનાં ખરચે ...	૫	૪	૧૨૫૩	,,
૭૬–માંડવી	......અંજુમનને ખરચે	૩	૯	૧૨૪૩	,,
૭૭–રાજકોટ	...અંજુમનનાં ખરચથી	૩	૯	૧૨૪૪	,,
૭૮–રંગુન	... ...બેજનજી કાવશજી ખંબાતા (૪૭) ...	....		૧૨૩૬	,,
૭૯–રાંદેર	... ...દારાશાહ દોરાબજી રાંદેલીઆ (૪૮) ...	૧૭	૯	૧૨૦૩	,,
૮૦–લાનોલી	...કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા	૨૨	૯	૧૨૬૮	,,
૮૧–લાહોર	.......અરદેસર બેહેરામજી લીંબુવાલા–કુપર ...	૧૭	૧૧	૧૨૬૨	,,
૮૨–બ્યારાગામ	...દીનબાઇ નસરવાનજી પીટીટ	૬	૩	૧૨૬૫	,,
૮૩–વરોડરા	...ધનબાઇ તે દાદાભાઇ ભીમજી ઉમરીગરની ધ૦(૪૯)	૭	૫	૧૨૧૫	,,
૮૪ ,,	...બેરાંમજી નશરવાનજી શીરવાઇ (દાદગાં) (૫૦)	૨૦	૨	૧૨૩૮	,,
૮૫–વલસાડ	...નવરોજી પેશુતનજી કાપડીઆ (દાદગાં) ...	૨૬	૪	૧૨૪૯	,,
૮૬ ,,	...મોટાભાઇ શાપુરજી	૧૬	૯	૧૨૧૯	,,
૮૭ ,,	...હોરમજી ભીખાજી ચીનાઇ (દાદગાં) (૫૧)...	...	...	૧૧૮૯	,,
૮૮–વેશુ	......એડનવાલા માણેકજી રતનજી પટેલ ...	૩	૯	૧૨૫૮	,,
૮૯–સરોડા	......ખ.ફ. પારખ તથા ત્યાંનાં એક વતની મલીને (૫૨)	...	...	૧૨૩૩	,,
૯૦–સીગનપોર	...નવરોજી જમશેદજી વાડીઆ (૫૩) ...	૧૭	૨	૧૨૧૯	,,
૯૧–સુનગર વ્યારા	...અનજુમનને ખરચે	...	...	૧૨૩૧	,,
૯૨–સુમારી	...હોમીયાર પાહલણ (૫૪)	...		૧૦૪૦	,,
૯૩–સુમારી	...દાદાભાઇ તથા કાવસજી પાલનજી ચકુના ...	૨૭	૭	૧૨૫૬	,,
૯૪–સુરત–કેલાની વખાર	...અનજુમનને ખરચે	૩	૮	૧૨૦૮	,,

ઠેકાણાં.	કોણે પરેઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે. કે ક.
૯૫–સુરત ગોપીપરે...	જનંગીર નશરવાંનજી વાડીઆ (દાદગાં)...	૧	૭	૧૨૧૦	શેનશાહી.
૯૬ „ ગોપીપરે...	દોરાબજી નશરવાનજી મીસતરી (દાદગાં)(૫૫)	૨૯	૧૦	૧૨૩૫	„
૯૭ „ નાનપરે...	એદલજી તથા રતનજી એરાંમજી બીશની(૫૬)	૧૭	૪	૧૨૦૭	„
૯૮ „ „	આ૦ જમશેદજી માંણેકજી ઉનવાલા (દાદગાં)	૧	૧૨	૧૨૩૮	„
૯૯ „ „	કાવસજી જમશેદજી માકીદલાલ	૧૭	૯	૧૨૧૪	કદમી.
૧૦૦ „ „	માણેકજી નવરોજી વાડીઆ (૫૭) ...	૧૫	૯	૧૨૦૬	શેનશાહી.
૧૦૧ „ માછલીપીટ...	અનજુમનને ખરચે–“બાગે પારશા” ...	૧૭	૬	૧૨૬૫	„
૧૦૨ „ રૂસ્તમપરે...	પેશતનજી નસરવાંનજી બાટલીવાલા(૫૮)...	૨૨	૧૨	૧૨૧૯	„
૧૦૩ „ „	સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) ...	૧૭	૨	૧૨૨૪	„
૧૦૪ „ „	દેશાઇ મનચેરજી ખુરશેદજી (૫૯) ...	૨૦	૧૨	૧૧૭૫	„
૧૦૫ „ „	રૂશતમજી અસપંદીઆરજી આરીટનવાલા (૬૦)	૧૭	૪	૧૧૯૨	„
૧૦૬ „ લકરકોટ....	ગોટીનાં ખાંનદાંનવાલાઓએ બાંધેલું (૬૧)	૧	૭	૧૧૬૫	„
૧૦૭ „ શૈયદપુરે...	દાદા. અને મનચેરજી પેસતનજી વાડીઆ (૬૨)	૨	૧૦	૧૨૧૩	„
૧૦૮ „ „	મુંબઇના વાહાડીઆજીવાલાઓએ સ્થાપેલી(૬૩)	૯	૪	૧૨૫૮	„
૧૦૯ „ બીબીનીવાડી...	અનજુમનને ખરચે. (૬૪)...	....			„
૧૧૦–સતારા ...	અનજુમનને ખરચે (૬૫) ...	....			„
૧૧૧–સોલાપુર ...	વીકાજી તથા પેશતનજી મેહરજી (૬૬) ...	૯	૫	૧૨૧૩	„
૧૧૨–હાંસોત ...	બીખાઇજી તે સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટનાં બેટીનાં પુનને માટે	૨૬	૧૧	૧૨૫૮	„

(૧) આ ઉદવાડેના ઈરાનશાહ આતશબેહરામ સાહેબને પેહલવેહલા સંજાણમાં શેહેનશાહી ય. સને ૯૦ માં સ્થાપ્યા પછી નવસારી, સુરત વગેરે ઠેકાણે એ આતશબેહરામને લઈ જવા પછી ઉડવાડા ખાતે તા૦ ૨૮ મી અકટોબર ૧૭૪૨ ને દીને લાવવામાં આવ્યા હતા, જે આજદીન સુધી છે. ઉડવાડા ખાતે આતશબેહરામનું પેહલવેહલું નાનું મકાન નારગોલના બેહેદીન મીનોચેહર બહમને ય. સને ૧૧૧૨ માં બંધાવ્યા પછી સુરતવાલા શેઠ ભીખાજી એદલજીએ મોટું મકાન ય૦ સને ૧૨૨૧ માં બંધાવ્યા બાદ મુંબઈવાલા શેઠો દાદાભાઈ અને મનચેરજી પેસતનજી વાહડયાએ મોટું મકાન રૂ ૧૬૦૦૦ના ખરચે બંધાવી રોજ ૨૭ મો માહા ૬ ઠો સને ૧૧૯૯ ય. ને દીને પરઠાવ્યુ હતું. તે પછી ઘણું મોટું ને કુસાડે મકાન બાઈ મોટલાબાઈ જાહાંગીર વાહાડયાની રૂ ૮૦૦૦૦ ની સખાવતથી બંધાઇ તેમાં રોજ ૧૬ મો માહા ૨ જો ૧૨૬૪ યઝદેજરદીને દીને આતશબેહરામના ગુરી કેબલાને તખતનશીન કરવામાં આવ્યા હતા. એ મકાનમાં કેટલુંક રીપેર કરાવી તેમાં ઘટતો ફેરફાર મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહાડયાના ટરસ્ટીઓએ કરાવી તેને ઈજી ખુલ્લું મેલવાની કીયા રોજ ૧૨ મો માહા ૧૧ મો ય. સને ૧૨૮૨ ને દીને થઈ હતી.

(૨) આ આતશબેહેરામનું મકાન પુરાણું થવાથી દેશાઇ કાવશજી એરચજી તે ગોંડલના કારભારીએ ફરીથી રોજ ૧લો માહા ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૦ યજદેજરદીને દીને સમરાવી આપયું છે.

(૩) આ દરેમેહેર પેહલી યઝદેઝરદી સને ૧૧૬૦ માં શેઠ માણેકજી દોરાબજી સરાફે ચોપાટી મધે પોતાની વાડીમાં બંધાવેલી હતી, તાંહાંથી યઝદેઝરદી સને ૧૧૮૬ માં તેમના બેટાએ કોટમાં લાવી પરઠેલી છે. તે મકાનમી પુરાણું થવાથી એ દરેમેહેરનાં મુતવલીઓ શેઠ સરાફનાં વારેશોએ રોજ ૨૬ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૬૪ ને દીને યાને એ દરેમેહરની ૭૯ માં વરશની શાલગરેહને દીને ફરીથી નવેસરથી મકાન બંધાવ્યું છે.

(૪) આ પુરાતમ દરેહેમેહરનું મકાન જુનું થવાથી શેઠ હોરમજજી રતનજી માણેકજી બનાજીની આગેવાની હેઠલ બનાજી કુટંબના કેટલાક સાહેબોએ પોત પોતામાં ફંડ ઉભું કરી નવેસરથી બંધાવીને તેમાં રોજ ૨૦ મો માહા ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૪ યઝદેજરદીને દીને જુના આદરાન સાહેબને પાછા તખ્તનશીન કીધા હતા.

(૫) આ દરેમેહેર પુરાંણી થવાંથી મરહુમ શેઠ માણેકજી નવરોજી શેઠનાના મુતવલી શેઠ જાલભાઈ અરદેશર શેઠનાએ રૂપીઆ એક લાખ ખરચી ઈરાનની અસલી ઢપપર રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો યઝદેઝરદી ૧૨૬૧ ને દીને નવેસરથી બાંધી હતી.

(૬) આ દરેમેહેરનું મકાન પુરાણું થવાથી રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૬૪ ને દીને શેઠ પેસતનજી મેરવાંનજી ગોદીવાલાએ પોતાની મરહુમ બેટી પીરોજબાઈનાં પુણ માટે નવેશરથી બાંધી આપીઉં છે.

(૭) આ દરેમેહેર આગળ યઝદેજરદી સને ૧૧૮૨ માં એરવદ દોરાબજી હોરમજી રાંનજીએ બંધાવી હતી.

(૮) એ દરેમેહેરની પાસે આવેલી મરહુમ શેઠ રૂશતમજી સોરાબજી ભરૂચા તથા ઉંડાવાલાની જુની દરેમેહેરનું મકાન તેના વારશોએ એ વાહાડયાજીવાલી દરેમેહેરની સાથે જોડી નાખીને વાપરવા માટે ધરમ ખાતે આપી દીધાથી એ

પુરાણું મકાન મરહુમ ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહાડયા સી. આઈ. ઈ. એ નવેસરથી બંધાવીને રોજ ૮ મો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૮ ને દીને ઈજાવ્યું હતું.

(૯) આ વાહાડયાજીવાલા આતશ આદરાનનાં કેબલાને પેહલવેહલા લાલબાગના મકાનમાં રોજ ૨૦ મો માહા ૧૧ મો ૧૨૦૩ ને દીને પરઠેલા હતા, તે પછી આ આદરાનના કેબલાને શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેહરામમાં થોડો વખત લઈ જઈ રાખયા હતા. એ પછી લાલબાગની પાસે આવેલી પોતાની જગામાં મરહુમ શેઠ મનચેરજી જમશેદજી વાહાડયાએ નવું મકાન બાંધવા માંડેલું તેટલા એવણ મરણ પામવાથી એવોના બેટાઓ શેઠો નશરવાનજી અને બરજોરજી મ. વાહાડયાએ રોજ ૨૦ મો માહા ૧૧ મો ય. સને ૧૨૩૨ ને દીને આ નવા બંધાયલા મકાનમાં જુના આતશ આદરાનના કેબલાને પરથાવી તખતનશીન કીધા હતા.

(૧૦) એ મકાન એકસો વરસનું પુરાણું થવાથી, યઝદેજરદી સને ૧૨૬૬ ના રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો શેનશાહી—(જે દીને એ અસલ આદરીયાન પરઠીયાને બરોબર ૧૦૧ મું વરસ ઉગયું હતું તે) ને દીને એ મકાનનાં વારસોએ તે ફરીથી નવું બંધાવીને તેમાં આતશ આદરીયાન પરઠયા હતા. એ મકાન બંધાતાં સુધી તેમાનો કેબલો શેઠ હોરમજી વાહાડયાજીવાળાં આતશબેહરામમાં એક વરસ વેર લઈ જઈ રાખયા હતા.

(૧૧) આ ભીંડીબજાર મધેની મરહુમ શેઠ મેરવાંનજી માણેકજી પટેલની દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થઈ જવાથી યઝદેજરદી સને ૧૨૪૭ માં રોજ ૧૭ મો માહા ૯ મો શેનશાહીને દીને શેઠ નશરવાંનજી માણેકજી પીટીટે પોતાના ધણીઆણી બાઇ દીનબાઈ તે આ દરેમેહરના અસલ બંધાવનાર મરહુમ શેઠ મેરવાંનજી પટેલના બેટીના બેટીને નામે રૂ ૨૫૦૦૦) ખરચીને નવા પાયાથી વધુ કુશાદે બાંધી આપીયું હતું અને રૂ ૩૦૦૦) એ મકાનની મરામતને સારૂ અનામત રાખયા છે.

(૧૨) મરહુમ શેઠ શેહેરીઆરજી કેખશરૂ ઈરાનીએ પોતાના મરહુમ બેતી બાઈ બાનુબાઈના પુણ માટે થાણા ખાતે કદમી રોજ ૬ ઠો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૫ ને દીને આતશ દાદગાહ પરઠાવ્યા હતા. થાણા ખાતે કદમી જરથોસ્તીઓની ઝાઝી વસ્તી નહી હોવાથી એ આતશ દાદગાહને મજગામની મરહુમ શેઠ ફ૦ ન૦ પટેલની દરેમેહરમાં લાવી પરઠાવયા તેનું શુકરગુજારીનું જશન રોજ ૨૬ મો માહા ૯ મો કદમી ય. સને ૧૨૮૧ ને દીને કરવામાં આવ્યું હતું.

(૧૩) આ દરેહમેહર મજગામમા નવાબના તલાવ આગળ મરહુમ શેઠ નાનાભાઈ જમશેદજી સપલાની નઈયતે તા૦ ૪ થી મે ૧૮૬૭ યાને યઝદેજરદી સને ૧૨૩૬ ના રોજ ૧૪ મો માહા ૮ માં ને દીને મરહુમ શેઠ નાનાભાઈની બેહન મરહુમ બાઈ રતનબાઈ તે સર કાવશજી જહાંગીરજી રેડીમનીનાં ધણીઆણીની પુંજીમાંથી બાંધવામાં આવી હતી. પાછલથી એનો સરવે વહીવટ ઈ૦ સ૦ ૧૮૭૭ માં સર કાવસજી જહાંગીરજી રેડીમની નાઈટ, સી. એસ. આઈ. એ પોતાને સવાધીન લઇ તેના નીભાવ માટે બંદોબસત કરનાર હતા, તેટલા મરણ પામવાથી એ દરમેહરના જાયુક ખરચ માટે સર કાવસજીના એકઝીકયુટરોએ મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ. ૨૩૦૦૦ નું તા૦ ૯ મી અકતોબર ૧૮૮૦ ને દીને તરસટદીડ કરી તે મરહુમના બેટા સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીરને તરસટી તરીકે સોંપ્યું હતું. આ દરેહમેહરનું મકાન મુંબઇના પોરટ ટ્રસટે સરવાજનીક કામ સારૂ સને ૧૨૭૫ માં ખરીદી લીધુ તેમજ એ લતાના બીજા મકાનોબી લઈ લેવાથી ત્યાથી થોડે દુર મજગામમાજ મતારપાંખડી તરફ શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી ગોદીવાળાએ બેટ આપેલી જગાપર સર જહાંગીર કાવશજી જહાંગીર રેડીમની બારોનેટે બંધાવી આપેલાં નવાં મકાનમાં બેહસતનશીન સર કાવશજી જહાંગીરની ૭૦મા વરસની બાજને દીવસે યાને રોજ ૩ જો માહા ૧૧ મો સને ૧૨૭૭ યઝદેજરદીને દીને જુના આદરીઆન સાહેબના ત્રુરી કેલબાને પાછા તખતનશીન કરવામાં આવ્યા હતા. આ નવું મકાન બધાયું તેટલા બે વરસ સુધી રેડીમનીવાલા આતશઆદરીઆનના કેબલાને મજગામની શેઠ ફરામજી ન૦ પટેલની દરેહમેહરમા રાખવામાં આવ્યા હતા.

(૧૪) આ સોડાવાટરવાળાની દરેમેહરની સાલગરેહ એક વરસમાં બે વાર પડે છે. તેનો ખુલાસો એમ છે કે પ્રથમમાં એ દરેહમેહર અરદીબેહેસત મહીનો ને જમીયાદ રોજે દાદગાહના કેબલા સાથે યઝદેજરદી સને ૧૨૪૪ માં સથાપેલી હતી. તે પછી યજદેઝરદી સને ૧૨૫૪ નાં ફ્રરવરદીન મહીનો ને ફરવરદીન રોજે એ દરેહમેહરમાં દાદગાહના કેબલા સાથે આતશ આદરાન સાહેબને સથાપવામાં આવયા હતા.

(૧૫) આ માહીમની દાદગાહની દરેમેહર શેઠ મનચેરજી બમનજી કુપરે રોજ શેહરેવર માહ અરદીબેહેસ્ત, અંગરેજી સાલ ૧૮૬૬ ઈસ્વીને દીને બાઈ સાહેબ મોટલાંબાઇનાં ભાડેના બંગલામાં સ્થાપી હતી. એ પછી સુમારે ત્રણ વરસ બાદ શેઠ એદલજી રૂશતમજી સુનાવાલાએ દરેમેહરને પોતાનાં બંગલામાં લઇ જઈ તેનો બધો ખરચ પોતે કરતા હતા. તે પછી ઈસવી સને ૧૮૮૮માં રોજ ૧૧ મો માહ ૪ ઠાને દીવસથી ઉપલી દરેમેહરનાં પંથકી એરવદ શાપુરજી જમશેદજી દાજી જેઓ ૧૮૬૬ થી એ દરેમેહરનાં પંથકી હતા તેઓએ પોતે નવું મકાન બંધાવી તેમાં ઉપલા દાદગાહને લઈ જઈને રાખેલા છે અને એવોએ ૧૮૮૬ થી એ દરેહમેહરનો ચાલુ ખરચ પોતાના મરણ સુધી કીધો હતો. એવો રોજ ૨૧ મો માહા ૪ થો સને ૧૨૮૦ ને દીને ગુજરી જવાથી અને એવણે પોતાની હઈયાતીમાં એ અગીઆરીના ચાલુ નીભાવ તથા ખરચ માટે દાદરના સ્ટેશન આગળની ઈસ્ટેટ લગભગ મહીને રૂપ્યા બસોનું ભાડું ઉપજાવેચ તે ત્રસ્ટ કરી તે માટે ત્રસ્ટીઓ નેમી તેઓને આપી ગયા છે, જેઓ એ ત્રસ્ટમાં આપેલી ઈસ્ટેટમાંથી એ દરેમેહરનો ચાલુ ખરચ વગેરે કરશે.

(૧૬) એ દરેમેહર પેહલી યઝદેજરદી સને ૧૧૯૧ માં મોટ આગળ માર્કિટ રોડ ઉપર બાંધેલી હતી પણ ત્યાંથી ખદોડી દાદર ઉપર રોજ ૧૭ મો માહા ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૭૦ ને દીને એના મુતવલીઓએ ફરીથી નવેસરથી મોટો ખરચ કરીને બંધાવી છે.

(૧૭) આ અંકલેશ્વરની અગીઆરીનું અસલ મકાન યઝદેજરદી સને ૯૧૯માં શેઠ નરશંગ ધમપાલે બંધાવયું હતું. જે પછી યઝદેજરદી સને ૧૨૧૭માં શેઠ મેહેરવાનજી હોરમજી ફરેજરે તે ફરીથી બંધાવી આપયું હતું. અને તે પાછુ બીસમાર થવાથી તે તોડી પડાવી બીજુ નવું મકાન, મરહુમ બાઈ સાહેબ દીનબાઇ નશરવાનજી પીટીટે પોતાની હઈયાતીમાં પોતાનાં બેહેસતનશીન જમાઈ શેઠ ફરામજી દીનશાજી પીટીટના પુણ માટે બંધાવાનું શરૂ કીધું હતું પણ તેટલાં બાઈ દીનબાઈનું મરણ નીપજવાથી તેવણના બેટી બાઇ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટે પુરું કરી આપીને રોજ ૨૭

મો માહ ૨ જો યઝદેજરદી સને ૧૨૬૯માં જાહેર વપડાશ માટે ખુલ્લું મેલયું છે. આ દરેહમેહરની ચાલુ નીભાવણી માટે વારશીક રૂ૨૦૦ બાઈ આવાંબાઇ પીટીટ આપતા હતા. પણ બાઈ આવાંબાઈના મરણ પછે તે માટેની કશી જોગવાઇ અંકલેશ્વર અંજુમન ધરાવતી નહી હોવાથી એ આદરાનના ખરચ માટે સને ૧૨૭૯ થી ભરૂચના શેઠો ડુંગાજી કુંડુબોઓ તરફથી રૂ૧૨૫ અને શેઠો મેરવાનજી અને હોરમસજી મંચેરજી કામાએ સયાપેલા ફંડમાંથી રૂ૭૫ દર સાલ આપવાનો બંદોબસત થયા છે.

(૧૮) એ દરેમેહર સને ૧૨૪૬ થી અમદાવાદની અનજુમનને અસતકથી ચાલતી હતી. પણ તે પુરાંણી થઈ ગયાથી અમદાવાદવાળા શેઠો નવરોજી અને જાંગીરજી પેશતનજી વકીલે નવેશરથી રૂ ૨૦૯૭૫) ને ખરચે કુશાદે બાંધાને રોજ ૨૭ મો માહા ૭ મો શેહનશાહી સને ૧૨૫૩ ને દીને ફરીથી ઇજાવી હતી.

(૧૯) આ અમરોલીની દરેહમેહેર પહેલવહેલી ઘણા વરસો અગાઉ મોબેદ દાદા હીરજી વરીઆવાએ દાદગાહની સ્થાપેલી હતી. તે પછી એજ દાદગાહવાલાં ઘરમાં ઈસ્વી સને ૧૮૦૩ ની તા૦ ૨૪ મી નવેમબરે યાને યઝદેજરદી ૧૧૭૩ ના રોજ ૧૭ મો માહ ૨ જાને દીને મુંબઇવાલા શેઠ હોરમસજી બમનજી વાડીઆએ આદરીયાનની પરયાવી હતી, એ પછી એ આદરીયાન સુરતના આતશબેહેરામમાં લઈ જવામાં આવયા હતા. ત્યારબાદ ઇ. શ. ૧૮૩૪ યાને યઝદેજરદી ૧૨૦૪ માં એ જુના મકાનની પેહેલીવાર મરામત કરી ફરીથી દાદગાહ એજ વાહાડયાજીએ સ્થાપ્યા હતા. એ મકાન પુરાણું થવાથી શેઠ વાહાડીઆજીના સાહેબજાદાઓએ તા૦ ૩૦ મી અકટોબર ૧૮૩૭ યાને રોજ ૧ લો માહ ૨ જો ય. સને ૧૨૦૭ ને દીને બીજીવારની મરાત કરાવી અસલના દાદગાહ પરયાવ્યા હતા. તે છેક ઈ. સ. ૧૮૯૩ યાને ય. સને ૧૨૬૩ સુધી દરેહમેહેર તરીકે ચાલુ વપરાસમાં હતી. એ જુની દરેહમેહેરના મકાન સામે બીજી જગા ઉપર અમરોલીવાલા શેઠ કાનજીભાઇ દોરાબજી મીઠાઈવાલાએ દરેહમેહેર માટે એક નવું મકાન બંધાવી તે ઇજાવી તેમાં રોજ ૯ મો માહ ૪ થો ય. સને ૧૨૬૩ માં આદરયાન પરયાવી ખુલ્લું મુકયું હતું. એ દીનથી જુની દરેમેહરના દાદગાહ આ નવી દરેહમેહેરમાં લાવવામાં આવ્યા હતા. એ વખતથી એ જુની દરેહમેહેરનું મકાન પડત પડી રહયું હતું તે પછી શેઠ નવરોજી કાવસજી વાડીવાલાએ એ જુની દરેહમેહેરના મકાનને સમરાવી આપવાથી એ જુની દરેહમેહેરનું મકાન રોજ ૨૧ મો માહ ૧૧ મો સને ૧૨૮૦ ને દીને પારસીઓના ઉતારા માટે ધરમશાળા તરીકે ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યું છે.

(૨૦) આ ઇનડોરની શેઠ બમનગરવાલી દરેહમેહરનું મકાન પેહલા ફકત ધરમક્રોયા કરવા સારૂ શેઠ હોરમજી માણેકજી બમનગરાએ પોતાના ધણીઆણી મરહુમ બાઇ નવાજબાઈના પુણ માટે રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૪૮ ને દીને બાંધી આપી ખુલ્લું મેલ્યુ હતું. પાછલથી શેઠ હોરમજીએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ માકાશાહ રૂસતમજી બમનગરાની નઈયતે એ મકાનમાં સને ૧૨૫૧ ના રોજ ૨૬ મો માહા ૯ માને દીને આતશદાદગાહને પરઠીને તખતનશીન કરવામાં આવ્યા હતા. એ દરેહમેહર જયારથી બાંધવામાં આવી છે ત્યારથી એનો ચાલુ ખરચ ઇનડોરની જરથોસતી અનજુમન તરફથી કરવામાં આવે છે.

(૨૧) એ દરેમેહર પેહલાં સને ૧૦૯૧ માં આ૦ કાવશજી ખરશેદજી કામદીન એરાવવાળાએ બંધાવેલી હતી તે બીજી વાર સને ૧૨૧૦ માં સુરતવાલા શેઠ મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજરે બંધાવેલી હતી, તે પાછી ત્રીજીવાર મુંબઈવાલા શેઠ જમશેદજી બરજોરજી મીસતરીએ રોજ ૭ મો માહા ૪ થો શેહેનશાહી સને ૧૨૩૯ યઝદેજરદીને દીને ફરાથી કુશાદેથી બંધાવી છે.

(૨૨) આ દરેમેહર પુરાંણી થવાથી મરહુમ દસતુરજી નોશરવાંનજી જા૦ જામાસપઆસાનાના મુતવલી દસ્તુર બેહમનજી જામાસપજી જામાસપઆસાનાએ રોજ ૨૪ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૬૧ ને દીને નવેસરથી બાંધી છે.

(૨૩) એ દરેહમેહર ખા. બા. પેસતનજી સોરાબજી ભુજવાલાએ પોતાના મરહુમ પીતાજીના પુણ માટે લગભગ અગીયાર હજાર રૂપીયા ખરચીને બંધાવી આપી હતી. એ દરેહમેહર ઇજાયા આગમચ ત્યાંના માહારાજા રાવ શ્રી ખેંગારજી શવઈ બાહાદુરને દેખાડવામાં આવી હતી. તે પછી પારસી રીત મુજબ ઇજીને પરઠવામાં આવનાર હતી—તેટલાં એ દરેહમેહરના બંધાવનાર ખા. બા. પેસતનજી ગુજરી જવાથી મરહુમના માસીસાને દીને પહેલાં પરઠવા ધારયું હતું તેથી એ અગીયારીની તખતી ઉપર રોજ ૨૩ મો માહા ૧૦ મો યઝદેજરદી સને ૧૨૭૩ લખેલા છે. પણ કાંઈક ઢીલ થવાથી એ દીને દરેહમેહર પરથાવામાં નહીં આવી હતી તે પાછલથી મરહુમની વરસીને દીને યાને રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૪ ને દીને પરથીને ખુલ્લી મેલવામાં આવી હતી.

(૨૪) આ દરેહમેહર અસલ મરહુમ શેઠ ડોશાભાઈ મેરવાનજી વાહાડયાની યાદગારી માટે એવોના ખેશીઓએ બાંધી હતી તેમાં એક નવો ગુમબજ બાંધવા તથા તેમાં સુધારો વધારો કરવા અને મોબેદોના રહેવાના મકાનમાં રીપેર કરવા માટે યજદેજરદી સને ૧૨૭૩ માં નજદીક રૂ. ૬૦૦૦નું એક ફંડ ભેગુ કરી તેમાથી એ દરેહમેહરનો સઘળો રીપેર ખરચ કરવામાં આવયો હતો. મઝકુર દરેહમેહરમાં જયાં અસલ આતશ દાદગાહ હતા ત્યાં કરાંચીવાલા સખી શેઠ કાવશજી હોરમસજી કાતરકે પોતાના મરહુમ ધણીઆણી બાઈ શુનાબાઇની નઈયતે, પોતા તરફથી મોટો ખરચ કરી, રોજ ૯ મો માહા ૯ મો યજદેજરદી સને ૧૨૭૨ ને દીને, યાને એ આદરીયાન સાહેબની ૩૫ માં વરસની સાલગરહને દીવસે, આતશ આદરીયાન સાહેબ પરઠાવેઆ છે. એ આદરીયાન પરઠયા પછીનો કાઠી સુખડ, તેલ વગેરેનો જે વધુ ખરચ થાય તેને માટે એજ શેઠે બીજા વધુ રૂ ૩૦૦૦ એવી શરતે આપીયા છે કે એ રકમના વ્યાજમાંથી એ ખરચ કરવો. એ અગીઆરીનો બીજો ચાલુ ખરચતો જયારથી એ અગીયારી પરયાઈ છે ત્યારથી અંજુમન તરફથી કરવામાં આવે છે.

(૨૫) આ દરેમેહર અસલ રોજ ૯ મો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૮ માં શેઠ હીરજીભાઇ જમશેદજી બેહેરાનાએ પોતે બાંધેલી હતી પણ તે બીસમાર હાલતમાં આવેથી ય૦ સને ૧૨૪૪ માં તેમનાં વીધવા બાઇ મેરબાઈએ નવેસરથી બાંધી આપીછે. એ દરેહમેહરનું જુનું મકાન બીશમાર હાલતમાં આવવાથી કરાંચીના રહીશ શેઠ ફરામજી બેરામજી કલેકટરે લગભગ રૂપ્યા ત્રણ હજારને ખરચે ફરીથી સમરાવી આપયું હતું તેમજ એ દરેહમેહર માટે કાઠી ખરીદવા રૂપ્યા ત્રણ હજાર વ્યાજ વાપરવાની સરતે આપ્યા હતા. નવું મકાન તઈયાર થવાથી એ દરેહમેહરની સાલગ્રહને દીવસે યાને રોજ ૯ મો માહ ૮ મો ય૦ સને ૧૨૭૮ ને દીને જશનની ક્રીયા કરી અસલના આતશ આદરાનને ફરીથી તખતનશીન કીધા હતા.

(૨૬) કલકત્તા ખાતે શેઠ પ. બે. મેહતાએ પોતાના ખાનગી ઘરમાં દાદગાહની દરેહમેહર ય. સને ૧૨૫૯ માં સ્થાપી હતી. તે પછી મરહુમના વીધવા બાઈ ખરશેદબાઈ તથા બેટા શેઠ રૂશતમજી પ. મેહતા સી. આઇ. ઈ. તરફથી બાંધવામાં આવેલું નવું મકાન ઈજી તેમાં આતશ આદરાન સાહેબના કેબલાને તખતનશીન કરી ખુલ્લું મેલવાની કીરીયા શેહેનશાહી રોજ ૧૭ મે માહા ૨ જે સને ૧૨૮૨ ને દીને થઈ હતી.

(૨૭) કલીઆંણી મધે અસલ એક ઘણી પુરાંણી દરેમેહેર હતી, પણ તે બીશમાર હાલતમાં આવેઆથી મુંબઈવાલા શેઠ એદલજી બેરાંમજી મોદીએ યઝદેજરદી સને ૧૧૫૮ માં તે ફરીથી બંધાવી હતી. તે દરેમેહરમાં આતશઆદરાન નહી હોવાથી કલીઆંણીવાલા શેઠો ભીખાજી છજીભાઇ શેઠના, ડોસાભાઈ હોરમજી ભીમડીવાલા, ફરદુનજી મેરવાંનજી શરાફ અને હોરમજી માંણેકજી ભીમડીવાલાએ પોતાને ખરચે એ જુની દરેહમેહરમાં ઘટતો ફેરફાર કરી રોજ ૧૭ મે માહા ૨ જે સને ૧૨૫૦ ને દીને આદરીઆન સાહેબ પરઠાવયા છે, અને તેના ચાલુ ખરચ સાર રૂ ૭૦૦૦) હુલાયદા કહાડયા છે.

(૨૮) આ ફવેતાવાલી પુરાંણી અગીઆરીને માટે હેવું છે કે એ માતર દરેહમેહરનું મકાનજ હતું પણ તે દરેહમેહર ઇજાવામાં આવેલી નહી હોવાથી છેક યજદેજરદી સને ૧૨૭૫ માં રોજ ૨૭ મે માહા ૩ જાને દીને ફવેતાવાલા જાણીતા શેઠીયા ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઈ. ઈ. ને ખરચે ઇજાવીને ખુલ્લી મેલવામાં આવી છે.

(૨૯) એ દરેમેહરનું અસલ મકાન ઘણા વરસપર કોઈ સખી જરથોશતીએ બંધાવેલું કેહવાય છે તે પછી સને ૧૨૩૮માં શેઠ એદલજી રતનજી વ્યાજખોરાએ મકાન પાછું બંધાવી આપ્યું હતું. તે મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી જરથો-શતી અનજુમનમાં જાહેર ઉઘરાણું કરી આશરે રૂ૯૦૦૦ માંથી એ મકાન રોજ ૩ જે માહા ૮ મે શેહેનશાહી સને ૧૨૬૯ ને દીને આતશ દાદગાહ સ્થાપીને નવેશરથી બાંધવામાં આવ્યું હતું. પણ પાછલથી આદરીઆન સ્થાપવા માટે શેઠ કુવરજી કાવશજી તવરીઆએ પોતાના મરહુમ પુત્ર ડાકટર હોરમજીના પુણ માટે રૂ૧૦૦૦૦) દશ હજારની રકમ આપીને ફરીથી નવેસરથી એ મકાનમાં આદરીયાન સ્થાપીને રોજ ૯ મે માહા ૧૦ મે ૧૨૭૦ ને દીને ઇજાવીને ખુલ્લુ મેલ્યુ હતું.

(૩૦) એ મકાન પુરાંણુ થવાથી મુંબઈવાલા શખીવજુદ બાઈ દીનબાઈ નસરવાંનજી પીટીટે પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજી નશરવાંનજી પીટીટનાં પુણને માટે રોજ ૩ જે માહા ૧૦ મે શેહનશાહી ૧૨૬૪ ને દીને ફરીથી બંધાવી આપ્યુછે.

(૩૧) આ દરેમેહેર અશલ ય૦ સને ૧૧૫૦ ની આગમચ દાદગાની બનાવેલી હતી. તયાં નવેસરથી આતશ આદરાંનની દરેમેહેર શેઠ રૂશતમજી કાવશજી પટેલે પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ કાવશજી રૂશતમજી પટેલની નઈઅતે બધાવીને રોજ ૯ મે માહા ૭ મે શેહનશાહી સને ૧૧૯૮ યઝદેજરદીને દીને પરઠાવી છે.

(૩૨) દખણ હેદરાબાદ તરફ શેઠો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજીની કેટલીક દરેમેહેરો બાંધેલી છે. તેમાંની એક આએ બાલાપીરનીબી દરેમેહેર બંધાયલી હતી, પણ હાલ તે મોજુદ નથી એમ કેહવાય છે.

(૩૩) આ દમણની બાઈ રતનબાઈ કામાવાળી દરેમેહરનું મકાન ઘણું બીસમાર થઈ જવાથી તે દરેમેહર યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ માં તયાંથી સદનતર કાઢી નાખવામાં આવેલી જણાયછે. એ વીષેની લંબાન વીગત યઝદેજરદી સને ૧૨૭૭ ના કેલેંનડરમાં દમણની વીગતમાં પાણે ૧૪૯ માં છાપેલી છે.

(૩૪) આ દમસની દરેહમેહરનું જુનું મકાન ઘણું બીસમાર હાલતમાં આવવાથી મરહુમ શેઠ પાલનજી રતનજી કંત્રાકટરના પુણ માટે મરહુમના દીકરા શેઠ મનચેરજી પાલનજી કંત્રાકટરે તથા મરહુમના ધણીઆણી બાઇ બાઈઆઈ પાલનજીએ લગભગ રૂપીયા ૧૨૦૦૦ ના ખરચે ફરીથી નવું મકાન બંધાવી આપ્યું હતું. નવું મકાન ઈજી ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૯ મે માહા ૧૨ મે ય૦ સને ૧૨૭૮ ને દીને કરી તેમાં અસલના આતશ દાદગાહના કેબલાને પાછા તખતનશીન કરવામાં આવ્યા હતા.

(૩૫) આ દરેહમેહેરનું પહેલવેહેલું મકાન ફકત અમથુ ક્રીયા કામ માટે યજદેઝરદી સને ૫૫૧ માં નવસારી ખાતે જરથોસતીઓએ જઈ રહયા પછી પરથવામાં આવ્યું હતું. તયાર બાદ મરહુમ બાઈ સાહેબ માહલ્રણબાઈ બેહેદીન બેહરામજીએ પોતાનું એક ઘર આપી તેમાં વધારો કરયો હતો. પણ વસતીના વધવાથી બંને મકાનો નાનાં પડવાને લીધે મરહુમ દેશાઇજી મીનોચેહરજી ખુરશેદજીએ તેમાં મોટો વધારો કરી એ જુનાં મકાનોની સાથે પોતાનાં ખરચથી નવું મકાન રોજ ૧ લે માહા ૫ મે સને ૧૧૬૪ ને દીને બંધાવી અમથુ ક્રીયા કામ માટે ખુલ્લું મેલ્યું હતું. એ પછી બાઇ મોટલાંબાઈ જાહાંગીર વાડીઆએ પોતાના મરહુમ બાવા શેઠ જાહાંગીરજી નોશારવાનજી વાહાડયાના પુણ માટે લગભગ રૂપીયા વીસ હજારને ખરચે એ જુની દરેહમેહરને લગતું બાજુમાં બીજુ નવું મકાન બંધાવી રોજ ૨૬મે માહા ૮ મે સને ૧૨૨૦ યઝદેજરદી તા૦ ૨૫ મી મે ૧૮૫૧ ને દીને પરઠાવ્યું હતું. વળી એ દરેહમેહરને લગતું બીજુ જુનું મકાન પાછુ નબળી હાલતમાં આવવાથી દેશાઈ કાવશજી એરચજી ગોંડલવાલાએ લગભગ રૂપીયા સાત હજારનો ખરચ કરી નવેસરથી એ મકાન બંધાવી આપ્યું હતું. તથા એમાં એવણનાં ધણીઆણી બાઈ મોતીબાઈએ આતશ દાદગાહ પરઠાવી આતશ રોશન રાખવા સારૂ રૂ. ૪૦૦૦ આપ્યા હતા. આ દેશાઈ કાવસજીવાલુ નવું બંધાયલું મકાન તથા એમાં પરઠેલો આતશ દાદગાહનો કેબલો ખુલ્લો મેલવાની ક્રીયા યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના રોજ ૧૭ મે માહા ૧૨ માને દીને કરવામાં આવી હતી. મરહુમ બાઈ મોટલાબાઈ વાહાડયાજીએ બંધાવેલા મકાનનો કેટલોક ભાગ બીસમાર થવાથી તેમાં કેટલોક ફેરફાર અને મરામત મરહુમ બાઈના દીકરા મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહડયા સી. આઈ. ઈ. એ લગભગ રૂપીયા ૧૫૦૦ ને ખરચે કરાવ્યો હતો, તેને ઈજીને રોજ ૧૨ મે માહા ૧૨ મે ય૦ સને ૧૨૭૮ યાને મરહુમ શેઠ નવરોજીના પહેલા મહીનાની બાજને દીને ખુલ્લો મુકવામાં આવ્યો હતો.

(૩૬) એ દરેમેહેર જે નવસારીના આતશબેહરામની સામે આવેલી છે તેમાં પેહેલે આતશદાદગાં હતા, પણ એ પછી રોજ ૨૦ મે માહા ૨ જે શેહેનશાહી સને ૧૨૬૮ યજદેજરદીને દીને જરથોસ્તી અનજુમનના ઉઘરાણાથી રૂપીયા ચાતરીશ હજારને આશરેનું ફંડ કરીને એ મકાન નવેસરથી બાંધીને તેમાં આતશ આદરાન તખતનશીન કરવામાં આવ્યા છે.

(૩૭) આ નારગોલની દરેમેહરનું અશલ મકાંન મુંબઈવાલા શેઠ દાદાભાઈ નશરવાંનજી મોદીનું એ:સો વરસ અગાઉ બંધાવેલું હતું, પણ તેનો રોજ માહા શને મલતો નથી. એમાં આતશનો કેબલો નહી હતો, પણ અમયાં ધરમના મકાંનમાં મોબેદો રહાને કીરયા કાંમ કરતા, તેવોનો ગુજારો શેઠ દાદાભાઈનાં બેટી બાઈ શુનાઆઇ દાદાભાઈ વાડીઆ આપે છે. તેજ મકાંનમાં પાછલથી રોજ ૧૧ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૫૧ યજદેજરદીમાં શેઠ માણેકજી રૂશતમજી અને ભાઈઓએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઈ માંણેકબાઈનાં પુણને માટે દાદગાં પરડયાં છે. અને તેની બોય દેવાનો, કાઠો તેલ વીગરેનો ખરચ એજ ભાઈઓ ફંડ ઉભુ કરીને તેમાંથી પુરો પાડે છે.

(૩૮) આ દરેમેહરમાં પેહલે આતશદાદગાં હતાં, તે પછી પાછળથી રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી શને ૧૨૧૨ ને દીને આતશઆદરાન પરઠેઆ હતા, પણ તે દરેમેહર બીસમાર હાલતમાં આવવાથી પુણેવાલા મરહુમ દશતુરજી સહેબ જામાશપજી એદલજી જામાસ્પઆશાનાના શાહેબજાદાઓએ રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શને ૧૨૪૬ ને દીને ફરીથી નવેસરથી બાંધીને સ્થાપી છે.

(૩૯) બીલીમોરામાં રોજ ૨૦ મો માહા ૧૦ મો યજદેજરદી સને ૧૧૯૭ યાને તા૦ ૧૮ મી જુલાઇ ૧૮૨૮ ને દીને મુંબઈવાલા શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીએ આતશ દાદગાંની એક દરેમેહેર બંધાવેલી છે. પણ બીલીમોરામાં એક આતશ આદરીયાનની જરૂર જણાવવાથી બીલીમોરાવાલા શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઇ અને સોરાબજી શાપુરજીએ રૂ.૧૯૭૯૦નો ખરચ કરી એ જુની દરેમેહરની પાસે બીજું એક નવું મકાન બંધાવી તેમાં આતશ આદરીયાન રોજ ૯ મો માહ ૯ મો સને ૧૨૬૮ ને દીને પરથ્યાં છે. એનો ચાલુ ખરચ અનજુમનને અશાતકથી થાય છે પણ તેનાં નીભાવ ખરચ સારૂ રૂ૭૦૦૦) મજકુર શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજીએ આપ્યાંછે; તેનાં વેઆજમાંથી આદરોઆંન શાહેબને બોએ દેવાનું, શુખડ તથા બતી તથા સમારકાંમ તથા સાલગરેહને દીવશે જશન બાજ એવોની તરફથી કરવા જણાવ્યું છે. એ મુજબ મકાન બાંધવાનો, અનામત મેલેલી રકમનો તથા બીજો પરચુટણ ખરચ મલીને એ નવો દરેમેહરપર રૂ ૩૦૦૦૦) તીશ હજારનો ખરચ કીધેલો જણાય છે. વળી અશલની પેલી દાદગાંવાલી શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીની દરેમેહરનું મકાનબી પુરાણું થવાથી તે એકવાર આગલ અનજુમને સમારયું હતું તે પાછું એજ શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઇ તથા શોરાબજી શાપુરજી ગબાએ ફરીથી સમારી આપીને રોજ ૨૨ મો માહા ૧૨ મો યજદેજરદી સને ૧૨૬૪ ને દીને જશન કરી ખુલ્લું મેલયું છે.

(૪૦) એ દરેમેહર પુરાણી થવાથી નવેસરથી બંધાવીને એ દરેમેહરના મુતવલીઓ શેઠો દીનશાહ ફરદુનજી અને ભાઈઓએ રોજ ૨૬ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૬૭ યઝદેજરદીને દીને ખુલી મેલી છે.

(૪૧) આ દરેમેહર રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૫ ને દીને ફરીથી એજ શેઠ શાપુરજી સોરાબજી નારીએલવાલાનાં વારશોએ, મોટા ખરચે નવેસરથી બંધાવી છે.

(૪૨) એ દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થવાથી ભરૂચના જાણીતાં ડુંગાજીના ખાનદાનવાલાઓએ શેઠ પેસતનજી અસલાજી ડુંગાજીને નામે રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૭૨ ને દીને રૂ૧૫૦૦૦) ના ખરચે ફરીથી બંધાવી છે અને તેના નીભાવ ફંડને માટે બીજા રૂ૧૫૦૦૦) અસાયેદા કાઢી તરશટી નેમેઆ છે. એજ ડુંગાજી ખાનદાનવાલા આ દરેહમેહરનો ચાલુ ખરચ યઝદેજરદી સને ૧૨૪૨ થી કરતા આવયા છે. બાઇ આવાંબાઈ ખરશેદજી મં. કામાજી કાપડયાએ એ દરેહમેહરના ત્રસ્ટીઆને દરેહમેહરની સામેનું પોતાનું મકાન બાળવાની કાઠી ભરવા માટે ય. સને ૧૨૭૯ ના ફરવરદીન મહીનામાં ભેટ આપ્યું હતું.

(૪૩) એ દરેમેહર અસલ ૧૧૭૩ નાં રોજ ૧૭ મો માહા ૬ ઠાને દીને શુરતવાલા શેઠ વીરજીભાઈ બમનજીએ દાદગાહની બાંધેલી હતી. એ દરેમહેરનું મકાન પુરાણું થવાથી નવેસરથી ફરીને શેઠો શોરાબજી તથા નવરોજી ફરામજી ધાનત તથા મીસ્રીએ બંધાવી આપ્યું હતું અને તેમાં આતશ આદરાન સાહેબને પરઠાવી તખતનશીન કરી એ આદરીઆનની શાલગરેહને દીને ય૦ સને ૧૨૩૧ માં પાછી ખુલ્લી મેલી હતી.

(૪૪) આ ભેસાણની દરેહમેહર શેઠો દાદાભાઈ તથા મનચેરજી પેસતનજી વાહાડયાએ પોતાના બંધેવી મરહુમ શેઠ સોરાબજી ફરામજી વાહાડયાની નઈઅતે પહેલવેહેલી પરથાવી હતી. એ દરેમેહર જુનો થવાથી તથા વસતીથી દુર હોવાથી પારસી વસતીની નજદીકમાં બીજી જગા ઉપર બીજા લોકોના ઉગરાણાથી અને એજ વાહાડયા સાહેબોની મદદથી મરહુમ શેઠ સોરાબજી ફરામજી વાહાડયાના વીધવા બાઈ બચુબાઇએ પોતાની મરહુમ દીકરી બાઈ ગુલબાઈની યાદગારીમાં નવેસરથી બંધાવી પોતાના ખાવંદ શેઠ સોરાબજી ફરામજી વાહાડયાની નઈએતે રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૬ યઝદેજરદીને દીને પરઠાવી હતી.

(૪૫) આ દરેમેહર ફરીથી રોજ ૯ મો માહા ૬ ઠો સને ૧૨૨૮ ને દીને અનજુમનનાં ઉઘરાટથી સમારી હતી પણ તે પાછી વળી તરીજીવાર સમારીને તેનું જશન રોજ ૧૯ મો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૫૨ યઝદેજરદીને દીને કરવામાં આવયું હતું.

(૪૬) આ મહુવાની દરેહમેહરનું મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી અંદેરીવાલા શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના ધણીયાણી મરહુમ બાઈ રતનબાઈના પુણ માટે જુના મકાનની પાસેજ એક નવું મકાન બંધાવી આપી તેમાં જુના આતશ દાદગાહના કેબલાને પરઠાવી ખુલ્લું મુકવાની કીરીયા રોજ ૧૭ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૮૦ને દીને કરી હતી. એ દરેહમેહરનો નીભાવ તથા મરામતનો ખરચ ત્યાંની અનજુમન કરે છે. જ્યારે જુના મકાનને શેઠ અરદેશરે દુરસ્ત કરાવી આપવાથી એ જુનું મકાન મોબેદોના રહેવા માટે વાપરવામાં આવે છે.

(૪૭) રંગુનની અસલ શેઠ બેજનજી કાવશજી ખંબાતાની બાંધેલી દરેમેહરનું મકાંન પુરાંણુ થવાથી તથા નાહાનું પડવાથી શેઠો શાપુરજી અને બમનજી કાવશજી કપતાંને રૂ૩૫૦૦૦) ને ખરચે નવેસરથી બાંધી આપીને રોજ ૧૧ મો માહ ૧૨ મો સને ૧૨૭૩ યજદેજરદી એટલે કદીમ રોજ ખોરદાદશાલ સને ૧૨૭૪ ને દીને પરથાવેલ છે.

(૪૮) આ દરેમેહરને ફરીથી રોજ ૨૯ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૫ ને દીને એજ શેઠ દારાશાહના માણીઆણી બાઈ પીરોજબાઈએ સમારીને ઇજાવી છે, અને તેના ચાલુ ખરચ માટે પણ ગોઠવણ કરી છે.

(૪૯) આ ઉમરીગરવાલી દરેહમેહર તથા તેની પાસેનું મોબેદોના રહેઠાનનું અનજુમનનું મકાન ઘણી બીસમાર હાલતમાં આવવાથી વડોદરાના રહીસ શેઠ મનચેરજી પેસતનજી પટેલે પોતાને ખરચે નવું મકાન બંધાવી રોજ ૨૦ મો માહ ૯ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને ખુલ્લું મેલ્યું હતું.

(૫૦, વડોદરામાં શેઠ સોરવાઇ વાળી ધરમશાલામાં એક ઓરડામાં જુદી દરેહમેહર કરવામાં આવી છે. એ બેઉ જગો રોજ ૯ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૩૭ યઝદેજરદીને દીને તઇયાર થયાં હતાં પણ એ બંનને રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૩૮ ને દીને ઇજાદ ખુલ્લાં મેલાયાં હતાં. એની મરામત માટે રૂ ૨૦૦૦ શેઠ બેરામજીએ કાઢયા હતા. તેમાં એવણે રોજ ૧૫ મો માહા ૫ મો સને ૧૨૩૯ યઝદેજરદીને દીને મુંબઈ મધે મઝગામમાં પોતાના બંગલામાં દરેહમેહર પરથાવી તે દીને બીજા રૂ. ૩૦૦૦ ઉમેરી રૂપેયા પાંચ હજાર કરી તેનું વ્યાજ કેટલાક વરસો સુધી વડોદરા ખાતે ખરચ કરવા મોકલાવ્યું હતું, પણ તે પછી શેઠ બેરામજી તથા એ દરેહમેહર અને ધરમશાલાના વહીવટ કરનારાઓ વચ્ચે વાંધો પડવાથી તેનો મુકદમો ચાર પાંચ વરસ ત્યાંની કોરટમાં ચાલ્યા બાદ કોરટે તેનો લગતો વહીવટ કરનારા ત્યાંના શહેરયોને નેમી તેઓને રૂપેયા વગેર સ્વાધીન કરવાનો હુકમ કીધો હતો. પણ એ મકાનોના નીભાવના રૂપેયા વહીવટ કરનારાઓ પાસે નહીં હોવાથી તેઓમાના શેઠ દાદાભાઇ શાપુરજીએ સને ૧૮૯૨ થી ૧૯૦૬ સુધી પોતાની ગીરોથી ખરચ કરી એ મકાનોનો નીભાવ કીધો હતો. એ પછી બધું સાંમાધાન થવાથી શેઠ બેરામજીએ તા૦ ૩૦ મી ડીસેમબર ૧૯૦૬ ને દીને એ બેઉ મકાનોના નીભાવ માટે રૂ. ૮૦૦૦ મુંબઈની પારસી પંચાએતના ત્રસ્ટીઓને આપયા હતા કે તેનું વ્યાજ વડોદરાની કારોબારી કમીટી ઉપર મોકલવું અને તેમાથી એને લગતો યોગ્ય ખરચ કરવો. ઉપર મુજબ નકકી થવા પછી એ અગીઆરી તથા ધરમશાલાની સાલગ્રેહ રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૭૭ ગ૦ ને દીને પડી તે વખતે શેઠ બેરામજી તરફથી જશનની ક્રીયા કરાવ્યા પછી એ બેઉ મકાનો જાહેર વપરાશ માટે પાછાં ખુલ્લાં મેલવામાં આવ્યાં છે. મુંબઈની મઝગામવાલી દરેહમેહર ત્યાંથી કાઢી નાખવામાં આવી છે.

(૫૧) આ વલસાડની દરેહમેહરનાં મકાનમાં અસલ ફકત ગેહંહાંરગરોના કામ માટે હીંચોડા દસ્તુર જામાસ્પ ભાઈજીના વખતમાં હતા, તે પછી શેઠ હોરમજી ભી. ચીનાઈએ નવું મકાન ઈ. સ. ૧૮૧૯ માં બંધાવી આપયું હતું. એ પછી શેઠો ખરશેદજી તથા જાહાંગીરજી હોરમજી ચીનાઈએ એ દરેહમેહરમાં આતશ દાદગાહ તા૦ ૧૩ મી મારચ ૧૮૪૭ ને દીને પરઠાવ્યા હતા. એ મકાન જુનું થવાથી શેઠ નવરોજજી જા. ગામડયાએ બીજી વધુ આજુબાજુની જગા ખરીદી તેપર નવું મકાન બંધાવી ઇજી તેમાં જુના દાદગાંને પરથી ખુલ્લી મેલવાની ક્રીયા રોજ ૩ જો માહા ૨ જો ય. સને ૧૨૮૨ ને દીને કરવામાં આવી હતી.

(૫૨) સરોડા ગામમાં યજદેજરદી સને ૧૨૩૩ના સાલમાં મુંબઈવાલા શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખે એક દરેહમેહરનું મકાન બંધાવી આપ્યું હતું અને ત્યાં માત્ર ધરમનું ક્રીયા કામ થતું હતું પણ દાદગાં કે આદરીયાન પરથાવેલાં નહીં હતાં, તે પછી એમ બન્યું કે–ઉમરા ગામમાં રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો યજદેજરદી સને ૧૧૮૫ માં શેઠ બમનજી શોરાબજી કપાવાલાને નામની અને તેમના બેશી શેઠ ફરામજી નાનાભાઈ ઉમરીગરે મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઈનાં ધરમખાતાંનાં તરશટીઓને પાછલથી આપેલી એક રકમનાં ઉપજનાં વ્યાજનાં ખરચમાંથી ચાલતી એક આદરીયાનની દરેહમેહર હતી. પણ ત્યાં જરથોસ્તી વસ્તી ઘટી જવાથી તે ઉપયોગમાં આવતી નહીં હતી. તેથી તે આદરીયાન ત્યાંથી ઉઠાવી લઈને સુરતમાં માછલી પીઠની વાહુડયા ફલ્યાવાલી અગયારીમાં લાવી રાખવામાં આવ્યા હતાં. જેનો ચાલુ ખરચ ઉપર કહયું તેમ મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈના ધરમખાતાંના તરસ્તીઓ તરફથી કરવામાં આવેછે. એ જગોપરથી આદરીયાનની જરૂર નહીં જણાવાથી તરસ્તીઓ એ આદરીયાનને કોઇ લાયક જગા ઉપર ગોઠવવાની તજવીજમાં હતા. તેવોને ઉપલાં સરોડા ગામવાલાં દરેહમેહરની અમથાં મકાનની ખબર પડી કે ત્યાં એક આદરીયાનની જરૂર છે તે ઉપરથી અથોરનાનોના ગામે ગામના હદના હક ઉપરથી ઉડવાડેના અંધ્યારૂની એક જોડ શરોડાની અગીયારીમાં બોલાવીને તેવોની મારફતે રોજ ૪ થો શરેહવર માહા ૧૦ મો દેહને દીને જશન કરયું હતું તે પછે રોજ ૩૦ મો માહા ૩ જો સને ૧૨૭૬ યજદેજરદીને દીને પેલાં અસલ ઉમરીગાંમનાં આદરાંનનાં કેબલાને નવેશરથી પરઠીને શરોડાની દરેમેહર ખુલ્લી મેલી છે.

(૫૩) આ સીગનપોરની દરેહમેહર અસલ મુંબઈવાલા શેઠ લવજી નશરવાનજી વાહાડયાએ બંધાવી હતી, તે પછી શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાએ રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો ૧૨૧૯ ને દીને બંધાવી હતી. એ દરેહમેહરની પાસે રૂ ૬૦૦૦ ની કીમતે મોબેદોને રહેવા માટેનું ઘર શેઠ એદલજી કુવરજી પટેલે બેસી બાઈ પીરોજબાઈ માણેકજી પટેલના પુણ માટે બંધાવી રોજ ૧૩ મો માહા ૧૦ મો ય. સને ૧૨૮૦ ને દીને ખુલ્લું મુકયું હતું.

(૫૪) એ દરેહમેહર જુની થયાથી કેટલીક મુદતે ફરીથી સુરતવાલા શેઠ જમશેદજી શોરાબજી હોડીવાલાએ બંધાવી હતી. તે પછી વળી મુંબઈવાલા શેઠ કુંવરજી માણેકજી મુકાદમે રોજ ૧ લો માહા ૮ મો શને ૧૧૯૧ માં આદરાન પરઠીને બંધાવી હતી. તે રેતીમાં પુરાઇ જવાથી તેવણના વારેસ શેઠ રૂશતમજી શાપુરજી મુકાદમે રોજ ૨૦ મો માહા ૪ થો સને ૧૨૩૮માં પાછી બીજી જગાપર બાંધીને આતસ આદરાન પરઠયાં છે.

(૫૫) મુંબઈવાલા મરહુમ શેઠ દોરાબજી નશરવાનજી મીસતરીએ પેહલાં માત્ર ધરમ ક્રીયા માટે એક મકાન બંધાવ્યું હતું—તે વખતે દધીરા મુકાવેલા નહી તથા દાદગાહ પરઠાવેલા નહીં હોવાથી અને એ મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી મરહુમના બેટા શેઠ દીનશાહજીએ રૂપેયા દશ હજારનો ખરચ કરી નવેસરથી એક નવું મકાન બંધાવી તેને ઇજી તેમાં આતશ દાદગાહ પરઠવાની ક્રીયા તથા ઉપરના અરધા ભાગમાં સ્થાપવામાં આવેલી ધી દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી લાઇબરેરી અને રીડીંગ રૂમ ખુલ્લા મેલવાની ક્રીયા રોજ ૨૧ મો માહા ૨ જો ય૦ સને ૧૨૭૯ને દીને થઈ હતી.

(૫૬) આ સુરતની શેઠ બીશનીવાલી દરેહમેહર બીશમાર હાલતમાં આવવાથી એ મકાનની ઉપજના વધારામાંથી તથા તેના એક મુતવલી શેઠ ફરામરોજ બેહરામજી બીશનીએ પોતાની તરફના વધુ નાણા ઉમેરી લગભગ રૂપીઆ પંદર હજારની ખરચે નવું મકાન બંધાવી આપ્યું હતું. તે તઈયાર થવાથી તેમાં એ દરેહમેહરની ૭૦ માં વરસની સાલગ્રહને દીને યાને રોજ ૧૭ મો માહા ૪ થો ૧૨૭૭ ને દીને આતશઆદરીયાનના તુરી કેબલાને પાછા તખતનશીન કરવામાં આવ્યા હતા.

(૫૭) એ દરેમેહર અસલમાં જમશેદજી જાઈઆ નામના એક સુરતના પારસીએ પાલીઆ ફલીઆમાં બાંધેલી હતી જેને માટે તેણે પોતાને તાહાં ફરજંદ આવે તો તે બાંધવાની માનતા કરેલી હતી તેથી તે બંધાઇ હતી. તે બીશમાર થવાથી મુંબઇવાલા શેઠ માણેકજી નવરોજી વાડીઆજીએ તથા ભાઈએ પોતાના બાવાજીના પુણને સારૂં બાંધી છે.

(૫૮) એ દરેમેહેર અસલ પાલનજી હોમાજી શેઠની બાંધેલી હતી તે સુરતની શને ૧૧૯૧ યજદેઝરદીની મોટી આગમાં બલી જવાથી ઉમરેવાલા શેઠો મેહેરજીભાઈ પટેલ તથા રતનજી છીબરાજી શુરતવાલાએ રોજ ૨૨ મો માહા ૧૨ મો શને ૧૧૯૨ માં બાંધી હતી તેબી પુરાંણી થવાથી મુંબઇવાલા શેઠ પેશતનજી નશરવાંનજી બાટલીવાલાએ બંધાવીછે.

(૫૯) નવશારી ખાતે અશલ કોઈ કોઈવાર બહારથી પીંડારાઓ નીકલી આવી દરોરો પાડતા હતા, ત્યારે તાંહાંની વશતી સુરત તરફ નીકલી જતી હતી–તેવી વખતે જરથોશતી ધરમ કીરીઆ કરવા ખાતર સુરતના રૂશતમપુરામાં નવશારીના મરહુમ દેશાઈ ખુરશેદજી ટેમુલજીએ ઇ. સ. ૧૭૭૬ માં એ જગોએ પેહલાં તો અમથા ધરમનાં કામ માટે બે તરણ હીંધોલા મુકાવ્યા હતા પણ તે પછી એ દેશાઈ ખુરશેદજીના બેટા દેશાઈ મનચેરજી ખુરશેદજીએ આ દરેમેહર બાંધી હતી. તે પુરાંણી થવાથી મુંબઈવાલા મરહુમ શેઠ એદલજી દાદાભાઈ શુખીઆના છોકરાઓએ રોજ ૭ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૩૩ને દીને નવેશરથી બંધાવી હતી. એની સાથે વળી તેઓએ એક ધરમશાલા પણ બાંધી છે. એ મકાનનાં પાછલા ભાગપર એક ઓટલો અને તેની ઉંચી દેવાલ તયાંનાં દશતુર દારાબજી ખરશેદજી દારાબજી પાલણનાએ બાંધીછે. એ દરેહમેહરવું મકાન બીશમાર હાલતમાં આવવાથી શેઠ કેકોબાદ હોરમજી રાવે પોતાનાં મરહુમ બાવા એરવદ હોરમજી તથા મરહુમ માતાજી બાઈ માણેકબાઈનાં પુણમાટે લગભગ રૂપ્યા ૧૫૦૦૦ ને ખરચે બંધાવી આપેલું નવું મકાન ઈજાવી ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૨૧ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને કરવા પછી વળી શેઠ કેકોબાદ રાવે પોતાના મરહુમ માતાજી બાઇ માણેકબાઈના પુણ માટે મરહુમની બાજને દીને યાને રોજ ૩ જો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને એ દરેહમેહરમાં આતશદાદાગાહ તખતનશીન કરાવી પાંચે ગેહમાં બોય દેવાનું શરૂ કરાવ્યું હતું.

(૬૦) એ દરેમેહર આગલ શેઠ શાપુરજી બચાભાઈ દોટીવાલાની બાંધેલી હતી પણ તે યજદેજરદી શને ૧૧૯૧ માં સુરત ખાતે લાગેલી મોટી આગમાં બલી ગયાથી તેમનાં આ ખેશીએ પાછી બાંધી છે. આ દરેમેહર પાછી બીસમાર હાલતમા આવી પડવાથી મુંબઈવાસી બાઈ સાહેબ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ નશરવાંનજી માણેકજી પીટીટના વીધવાએ પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજીના પુણ માટે તે નવેસરથી બંધાવી તેને ઈજવાની ક્રીયા રોજ ૩ જો માહ ૭મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૨ ને દીને કરવામાં આવી હતી.

(૬૧) આ આદરીઆન ઘણું પુરાણું છે: તેના અસલ બાંધનારનું નામ જણાતું નથી પણ તે ગોતીના આદરીઆનને નામે ઓળખાય છે. હાલ સુધી તેના મકાનની મરામત જુદા જુદા શખી ગ્રહસ્થોએ કેટલીકવાર કીધી છે.

(૬૨) એ દરેમેહરને ફરીથી શેઠ જીવાજી જામાશાજી માશાનગી શુમારીવાલાએ યજદેજરદી સને ૧૨૬૭માં રોજ ૯ મો માહા ૯ મા ને દીને રૂ૧૫૦૦૦) ખરચીને નવેસરથી બંધાવી–વધારો આપી છે.

(૬૩) મુંબઈનાં શેઠ હોરમજી વાહાડીઆજીવાલાં આતશબેહરામનાં મુતવલીઓને નવસારીના ભગર સાથના મોબેદો વચે મીનાકેશો થવાથી વાહાડીઆજીવાલાઓએ પોતાને લગતા નવસારીના મોબેદોની સગવડ કાજે એક નવી દરેહમેહર નવસારીમાં બાંધી હતી-પણ નવસારીનાં ભગરીઆ મોબેદોએ ગાયકવાડીમાં ફરીઆદ માંડીને તે દરેમેહર તાંહાંથી ઉઠાવી જવાનો હોકમ મેલવવાથી-વાહડીઆજીવાલાઓએ તે દરેમેહરનાં આતશને સુરત ખાતે બરશનુમવાલા મોબેદો શાથે પવીતરાઇથી લઇ જઈને તાંહાંના શેઠ દાદાભાઇ મોદીવાલાં આતશબેહરામનાં મકાનમાં બાંધેલી એક હલાયદી દરેમેહરના ગુંબજમાં યજદેજરદી સને ૧૨૬૯ નાં જમશેદી નોરોજને દીને પરઠયા છે.

(૬૪) સુરતમાં બીબીની વાડી આગલ એટલે શેનશાહી આતશબેરાંમની નજદીક શુમારે દોઢસો વરસની પુરાણી દરેમેહર અનજુમનની બાંધેલી છે, તેનો ચોકસ દાહાડો વાર મલતો નથી. એ દરેમેહર અસલ એક મોબેદ ખુરશેદ કાવશને અશતેક હોવાથી માત્ર ખશીની અગીઆરી તરીકે ઓળખાતી હતી. વચમાં મુંબઈનાં કેટલાક પરમારથી જરથોશતીઓના મદદથી એક ફંડ ઉભુ કરી તેમાં રૂ. ૨૨૦૦) ભરાયા છે, તેમાંથી જેમ તેમ એનો વહીવટ હાલમાં મોબેદ દાદાભાઈ રૂશતમજી ખશીના બીજા ટરશટીઓની સાથે મલીને ચલાવે છે. હેના ફંડમાં બીજા જોઈનાં નાણાંની મદદને સારૂ સખી જરથોશતીઓને અરજ કરવામાં આવે છે.

(૬૫) આ સતારાની દાદગાહની દરેહમેહરવું મકાન ઘણુંજ પુરાણું થવાથી ઈ. સને ૧૮૯૨માં સરકાર તરફથી જમીનનો કડકો મુફત મેલવી તયા નવું મકાન સતારાની અંજુમને બાંધવાનો ઠરાવ કીધો હતો પણ ફંડ પુરતું નહીં હોવાથી તેમ થઈ શકયું નહીં, તેટલા સખી વજુદ બાઇ નવાજબાઈ દીનશાહજી ખાને પોતાને ખરચે એક નવું મકાન બંધાવી આપી તેના નીભાવ વગેરે માટે સારો રકમ આપી છે. એ મકાન ઈજાવી રોજ ૨૩ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૮૦ ને દીને ખુલ્લું મુકી તેમાં આતશ દાદગાહ પરથવામાં આવયા છે.

(૬૬) આ દરેમેહેર અસલમાં યજદેજરદી શને ૧૨૧૩ નાં રોજ ૯ મો માહા ૫ મો શેહેનશાહીને દીને શેઠો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજી તથા અનજુમન મલીને બંધાવેલી હતી તે બીશમાર હાલતમાં આવેઆથી યજદેજરદી સને ૧૨૪૮ માં રોજ ૯ મો માહા ૧૨ મો શેહેનશાહીને દીને અનજુમનને ખરચે નવેસરથી બાંધી છે.

જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલા દુખમાંઓની ટીપ.

મુંબઇ મધેનાં દુખમાંઓ.

કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહા	ય. સને	શે. કે ક.
૧–મોદી હીરજીભાઇ વાછાગાંધી	૧૯	૧	૧૦૩૯	શેનશાહી.
૨–માંણેકજી નવરોજી શેઠના	૧૯	૧	૧૧૨૫	,,
૩–મુંબઇની પારસી પંચાએતે બંધાવેલું...	૨૬	૭	૧૧૪૮	,,
૪–મનચેરજી જીવણજી રેડીમની	૩	૧૨	૧૧૫૫	,,
(આ દોખમું પોતાનાંજ ઉપીયોગ સારૂ એવોએ બાંધ્યું હતું)				
૫–દાદાભાઇ નોશેરવાંન...(પોતાની વાડીમાં)	૧૬	૮	૧૧૬૭	કદમી.
(આ દોખમું ફક્ત દાદીશેઠનાં કુટુંબીઓને માટે છે)				
૬–ફરાંમજી કાવશજી બનાજી	૫	૯	૧૨૦૧	,,
૭–કાવશજી એદલજી બીશની	૧૨	૮	૧૨૧૩	શેનશાહી.

દેશાવરો ખાતેનાં દુખમાંઓ.

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહા	ય. સને	શે. કે ક.
૧–અંકલેશર	...નરસંગ ધનપાલ (હાંસોટવાલા)	...			શેનશાહી.
૨–અંકલેશર	...પેશતનજી બમનજી વાડીઆ	૧૯	૬	૧૧૭૯	,,
૩–અજમેર	...અનજુમને બંધાવેલું	૨૬	૬	૧૨૫૭	,,
૪–અબુરોડ	...મોટાભાઇ બી. કંટ્રાકટર ને અંજુમન મલીને...	૧	૭	૧૨૫૮	,,
૫–અમદનગર	...અમદનગરની અનજુમને બંધાવેલું ...	૧૮	૬	૧૧૯૬	,,
૬–અમદનગર	...જરથોસતી અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૪	૧૨૧૧	,,
૭–અમદાવાદ	...અમદાવાદની અનજુમને બંધાવેલું ...	૨૫	૮	૧૨૧૨	,,
૮–અમદાવાદ	...સર જમશેદજી જીજીભાઇ નાઇટ	૨૩	૮	૧૨૧૯	,,
૯–અમદાવાદ	...અનજુમને બાંધેલું.	૧૮	૬	૧૨૩૫	,,
૧૦–અમરેલી	...અનજુમને બાંધેલું.	૩૦	૬	૧૨૨૭	,,
૧૧–આલપાઇ	...નવરોજી કાવશજી નારીએલવાલા		...		,,
૧૨–આંકોલા	...અનજુમને બાંધેલું.	૩	૬	૧૨૬૪	,,
૧૩–ઇગતપુરા	...અનજુમને બાંધેલું.	૧૬	૯	૧૨૫૪	,,
૧૪–ઇંદોર	......અનજુમને બાંધેલું.	૧૫	૬	૧૨૬૭	,,
૧૫–ઉદવારા	...ઉદવારાની અનજુમને બંધાવેલું.	૨૪	૭	૧૦૬૬	,,
૧૬–ઉદવારા.	...પેશતનજી ખરશેદજી મોદી	૨૯	૭	૧૨૦૦	,,
૧૭–ઉરન	......જરથોસ્તી અનજુમને બંધાવેલું.	૨૩	૪	૧૨૭૧	,,
૧૮–એડન	......અનજુમને બાંધેલું	૧૩	૧૨	૧૨૩૫	,,
૧૯–એડન	......મેરવાંનજી શોરાબજી ખરેઘાત	૭	૭	૧૨૧૬	,,
૨૦–એલાવ	......અનજુમનના ઉગરાતથી	૨૭	૭	૧૨૬૮	,,
૨૧–ઔરંગાબાદ	...વીકાજી અને પેશતનજી મેરજીભાઇ ...	૧૫	૪	૧૨૧૨	,,
૨૨–કરંજ	......દીનબાઇ તે પુંજીઆજી મનાજીની વીધવા ...	૨૪	૩	૧૧૯૮	,,
૨૩–કરાંચી	......હોરમજી દાદાભાઇ ઘડીઆલી	૩૦	૪	૧૨૧૭	,,

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહા	ય. સને	શે. કે ક.
૨૪–કરાંચી......	કરાંચીની અનજુમનને ખરચે	૧૯	૯	૧૨૪૪	શેનશાહી.
૨૫–કલકતા ...	નવરોજજી શોરાબજી ઉમરીગર	૨૭	૪	૧૧૯૧	”
૨૬ ”	કલકતાની જરથોસ્તી અંજુમન	૨૧	૭	૧૨૮૧	”
૨૭–કલીઆણી...	નવાજબાઇ તે નશરવાનજી મોદીની વીધવા... ...			૧૧૬૦	”
૨૮–કલીઆણી...	નવરોજી બાલાભાઇ કલીઆણીવાલા ...	૧૫	૭	૧૨૫૫	”
૨૯–કુડીઆંણું...	અનજુમનને ખરચે	૬	૩	૧૨૬૫	”
૩૦–ખંબાત ...	હીરજી આસા				”
૩૧–ખંબાત ...	પેશતનજી ખરશેદજી મોદી	૨૯	૭	૧૧૯૫	”
૩૨–ખેરગામ ...	મોતીબાઇ તે આ૰ બ૰ જ૰ મુલાંની વીધવા...	૫	૯	૧૨૫૧	”
૩૩–ગનદેવી ...	ગંદેવીની અનજુમને બંધાવેલું	૧૯	૧	૧૦૯૪	”
૩૪–ગનદેવી ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૪	૭	૧૧૫૯	”
૩૫–ગનદેવી ...	જમશેદજી નાનાભાઇ ગજદર–સપલાના ...	૧૯	૭	૧૧૮૬	”
૩૬–ગનદેવી ...	ગંદેવીની અનજુમને બંધાવેલું	૨૦	૭	૧૨૩૯	”
૩૭–ચીકલી	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૧૩	૬	૧૨૪૨	”
૩૮–જાલના ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૪	૮	૧૨૪૦	”
૩૯–તવરી	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું... ...	૨૯	૭	૧૨૩૩	”
૪૦–તારાપોર ...	દોરાબજી ફરદુનજી લશકરી				”

(આ દોખમું ફાટી જવાથી પડત પડયું છે)

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહા	ય. સને	શે. કે ક.
૪૧–તારાપોર ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૨૭	૬	૧૨૩૫	”
૪૨–થાંણા	કાવશજી તથા દોરાબજી રૂશતમજી પટેલ			૧૧૪૯	”
૪૩–થાંણા	રૂશતમજી કાવશજી પટેલ...	૧૯	૭	૧૨૧૨	”
૪૪-૬૦ હેદરાબાદ...	વીકાજી તથા પેશતનજી મેરજીભાઇ ...	૨૦	૧	૧૨૦૯	”
૪૫–દમણ	માણેકબાઇ તે જમશેદજી બેરામજી લશ્કરીની વી.	૧૩	૮	૧૨૦૦	”
૪૬–દવીએર ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણથી બાંધેલું	૧૩	૪	૧૨૦૮	”
૪૭–દીવ	જાંહાંગીરજી નશરવાનજી વાડીઆજી... ...	૧૧	૬	૧૨૦૨	”
૪૮–દીશા	અનજુમનનું બાંધેલું				”
૪૯–દેવલાલી ...	બેરાંમજી નાનાભાઇ મીસતરી			૧૨૪૯	”
૫૦ ”	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૧૯	૩	૧૨૭૭	”
૫૧–નવસારી ...	માંણેક ચાંગા આશા			૯૦૦	”
૫૨–નવસારી ...	માણેકજી નવરોજી શેઠના...	૧૧	૪	૧૧૧૬	”
૫૩–નવસારી ...	હોરમજજી મનચેરજી કેરાંવાલા (ભાભા) ...	૪	૬	૧૧૯૨	”
૫૪–નવસારી ...	નશરવાનજી રતનજી તાતા	૨૦	૬	૧૨૪૭	”
૫૫–નારગોળ ...	માણેકજી નવરોજી શેઠના			૧૧૧૫	”
૫૬–નારગોળ ...	મનચેરજી ખુરશેદજી શેઠના			૧૧૩૬	”
૫૭–નારગોળ ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૧૫	૯	૧૨૫૭	”
૫૮–પુણા	સોરાબજી રતનજી પટેલ...	૨૯	૭	૧૧૯૪	”
૫૯–પુણા	પુણાંની અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું ...	૩૦	૭	૧૨૦૪	”
૬૦–પારડી......	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું... ...	૨૦	૯	૧૨૫૦	”

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહા	ય. સને	શે. કે. ક.
૬૧—અહમેદનગર ...	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું... ...	૬	૭	૧૨૬૨	શેનશાહી.
૬૨—બાલાપુર ...	વીકાજી તથા પેશતનજી મેરજીભાઈ... ...	૨૮	૭	૧૨૦૮	,,
૬૩—બીલીમોરા..	રૂશતમજી બમનજી બાટલીવાલાનાં ધણીઆંણી	૬	૩	૧૧૭૧	,,
૬૪—બીલીમોરા..	અનજુમને બંધાવેલું	૯	૭	૧૨૪૯	,,
૬૫—ભરૂચ	પેશતનજી ભરૂચવાલા	...		૬૭૮	,,
૬૬—ભરૂચ	અનજુમને બંધાવેલું	...		૧૦૨૩	,,
૬૭—ભરૂચ	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૧૯	૩	૧૨૦૩	,,
૬૮—ભુસાવલ ...	અનજુમને બંધાવેલું	૨૯	૪	૧૨૫૮	,,
૬૯—મહુવા......	માણેકજી જીજીનાં	૭	૮	૧૨૦૨	,,
૭૦—મહુવા......	અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૪	૧૨૫૯	,,
૭૧—મઉ.........	અનજુમનનાં ઉઘરાણાંથી બાંધેલું	૨૧	૮	૧૨૦૯	,,
૭૨—માંડવી......	અનજુમનને ખરચે	૪	૪	૧૧૯૯	,,
૭૩—રાજકોટ ...	કાવસજી દીનશાહ એડનવાલા અને અનજુ. મળીને	૧૨	૪	૧૨૭૦	,,
૭૪—રાંદેર	શેo મં. રેડીમની, હી. રેડીo, રૂo નાદeo, મલીને	૨૨	૮	૧૧૫૬	,,
૭૫—રાંદેર	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૨૯	૬	૧૨૨૧	,,
૭૬—લાનોલી ...	અનજુમનના ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૨૦	૫	૧૨૭૨	,,
૭૭—વરોદરા ...	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૭	૯	૧૨૧૧	,,
૭૮—વલશાડ ...	વઇઆરવાલાનાં ખાંનદાંનીઓએ	...		૧૧૨	,,
૭૯—વલશાડ ...	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૧૭	૪	૧૧૪૬	,,
૮૦—વલશાડ ...	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૨૯	૬	૧૨૧૬	,,
૮૧—વલશાડ ...	મરહુમ ધનજીભાઈ ભુરાભાઇના કુટુંબીઓ ...	૪	૭	૧૨૭૭	,,
૮૨—સુનઘડવ્યારા...	અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૫	૧૨૩૨	,,
૮૩—સુમારી ...	રતનજી માંણેકજી એંટી...	૧૬	૨	૧૧૭૩	,,
૮૪—સુરત—ઉદના...	ભગરીઆ મોબેદોને સારૂ અનજુમને બાંધેલું	૨૬	૬	૧૨૫૩	,,
૮૫ ,, ઉમરવાડા...	નાનાભાઇ પુંજીઆજી			૧૦૩૬	,,
૮૬ ,, ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું...			૧૧૦૩	,,
૮૭ ,, ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું... ...	૨૮	૮	૧૧૪૦	,,
૮૮ ,, ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું	૫	૫	૧૧૯૭	,,
૮૯ ,, ઉમરા.....	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું ...	૫	૭	૧૨૦૧	,,
૯૦ ,, બરથાણા...	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું			૧૦૯૫	,,
૯૧ ,, ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું... ...	૮	૩	૧૧૩૪	,,
૯૨ ,, ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું... ...	૫	૫	૧૧૯૬	,,
૯૩—સતારા ...	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાંધેલું... ...	૨૦	૭	૧૨૧૬	,,
૯૪—સોલાપુર ...	વીકાજી અને પેશતનજી મેહરજીભાઇ ...	૭	૫	૧૨૧૨	,,

જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલી ધરમશાળાઓની ટીપ.

મુંબઈ મધેની ધરમશાળાઓ.

ઠેકાણાં.	કોણે બંધાવેલી	રોજ	માહા	ય. સને
કરેલવાડી	...મેરવાંનજી પરાંમજી પાંડે	૧૬	૬	૧૨૩૫
ચોપાટી (ઇરાંણીઓ સારૂ).	ખરશેદજી અરદેશર દાદીશેઠનાં બેશીઓ ...	૧૨	૨	૧૨૨૨
,, ,,	સર કાવશજી જહાંગીર સી. એસ. આઇ. ...	૨૮	૯	૧૨૪૧
,, આંધલા, લુલા જરથોસ્તી સારૂ	ફરદુનજી શોરાબજી પારખના સાહેબજાદાઓ.(૧)	૧૫	૭	૧૨૧૪
ચોપાટી	...ખરશેદજી કાવશજી બનાજી	...	...	૧૨૦૪
ભાયખલા... ...	...સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ... ...	૧૬	૮	૧૨૧૬
ગરાંટરોડ	...રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ	...	...	...
વાંદરે	...માંણેકજી જીનાભાઇ	૧૦	૬	૧૨૧૮

દેશાવરો ખાતેની ધરમશાળાઓ.

અંકલેશર	...મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજર (૨)	...	...	૧૨૧૮
અજમેર	...મનચેરશાહ નસરવાનજી રૂશતમફરામના (૩)...	૧૭	૪	૧૨૭૧
અમદનગર ...	...ખાન બહાદુર પેશતનજી સોરાબજી	૧૩	૪	૧૨૨૮
અમદાવાદ ...	...મનચેરજી સોરાબજી કરંજવાલા	૨૩	૪	૧૨૧૮
અમદાવાદ ...	...શોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ	૧૩	૫	૧૨૩૩
અમદાવાદ ...	...ખાન બહાદુર નવરોજી પેશતનજી વકીલ ...	૮	૪	૧૨૬૩
અડાજણ	... ખા૦ બા૦ પેશતનજી શોરાબજી પુણેવાલા ...	૨૦	૮	૧૨૨૯
અલીબાગ... ...	...હીરાજી હોરમજી બારીઆ	૨૦	૧૧	૧૨૪૨
આંકલા	...વીકાજી પેશતનજી મેહરજી (૪)	...	...	૧૨૦૮
આમોદ	...કાવશજી માણેકજી મોદી	...	...	૧૨૪૧
એડન	...મેરવાનજી સોરાબજી ખરેઘાટ	૭	૭	૧૨૧૬
ઇછાપોર	...પાલણજી, કાવશજી ધનજીભાઇ પાંઉવાલા ...	...	...	૧૨૧૭
ઇછાપોર	...પીરોજબાઇ તે મરહુમ દા૦ માં૦ વાછાની વીધવા	૮	૭	૧૨૪૫
ઉદવાડા	...રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ	૧૭	૫	૧૨૩૯
ઉદવાડા	...દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી	૨૭	૪	૧૨૭૦
ઉદવાડા-સ્ટેશન આગલ	...જમશેદજી શોરાબજી એંટી...	૮	૯	૧૨૭૦
,, ,,	મરહુમ નવરોજી માણેકજી વાહાડયાની ઇસ્ટેટના ટ્રસ્ટીઓ	૧૨	૧૧	૧૨૮૧

ઠેકાણું.	કોણે બંધાવેલી.	રોજ	માહા	ય. સને
ઓરપાડ	...ખરશેદબાઇ તે મરહુમ એરવદ માણેકજી પાલનજી હોમજી કરંજીઆનાં વીધવા ...	૨૫	૧૦	૧૨૬૪
કચ્છ ભુજ... ...	...ખા૦ બા૦ પેસતનજી શેરાબજીએ પોતાના બેહેશતનશીન પુત્ર કુવરજીની યાદગારી માટે.	૨૬	૧	૧૨૭૩
કલકતા	...મરહુમ માણેકજી રૂશતમજી બનાજીની યાદગારીમાં અનજુમનના ઉઘરાણાથી બાંધેલી ...	૧૦	૭	૧૨૭૮
કલીકટ ...	...હોરમશજી બમનજી વાહડીઆ			૧૧૯૩
કુંડીઆના ...	...સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ	૨૭	૧૧	૧૨૬૫
ખંડાલા ...	...સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ			૧૨૦૮
ખેરગાંમ ...	...અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી	૧૧	૨	૧૨૫૫
ગંદેવી ...	...નવરોજી જમશેદજી વાહડીઆ	૭	૯	૧૨૧૮
જાંહાંબોરડી ...	...પેશતનજી ખરશેદજી કામા...	૧	૧૨	૧૨૦૦
દમણ	...રતનબાઇ તે હોરમજી મનચેરજી કામાના વીધવા ...			૧૨૧૫
દંતોરા	...અરદેશર દાદાભાઇ દાદીશેઠ			૧૧૭૪
દેહણું	...મનચેરજી તથા બમનજી માણેકજી ભંડારા			૧૧૯૮
નવસારી—નોસરવાનબાગ	...આ૦ નશરવાંનજી ખરશેદજી કાંગા... ...	૧૯	૮	૧૨૩૭
નવસારી	... નવાજબાઇ તે કુંવરજી હો. ભાભાની ધણીઆણી	૧	૯	૧૨૨૫
નાગપોર	...બીલીમોરીયા બ્રધરસ.	૨૫	૪	૧૨૭૬
પારડી	...પેશતનજી બમનજી વાહડીઆજી			૧૧૫૮
,, ...	...હોરમશજી ગાંડાભાઈ	૧૭	૯	૧૨૫૦
પાહારી	...ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ			૧૨૧૯
પુણાં—ભવાંની પેંટ	...ખાન બહાદુર પેશતનજી શેરાબજી	૨૮	૭	૧૨૨૭
પુણા—સ્ટેશન આગળ	...હોરમજી શેરાબજી તાડીવાલા	૧૯	૧	૧૨૨૯
પુણાં—કાંપ	...મુંબઇવાલા નવ૦ ગીશતા તથા શાપુ૦ શુબેદાર ...			૧૧૯૪
પોરબંદર—જુના બોખીરાગામ..	હીરજીબાઈ નવરોજી વાડયાએ પોતાના ધણીઆણી રતનબાઈની નઇમતે	૧૬	૯	૧૨૭૭
બીલીમોરા	...રૂશતમજી મેરવાંનજી બીલીમોરયા	૧૬	૧૦	૧૨૧૩
ભાગવા ગાંમ ...	...એદલજી ફરાંમજી આલબલેશનાં શાહેબજાદા...			
ભરૂચ—જમશેદ બાગ	...જમશેદજી હોરમજી લાકડાંવાલાના ખેશીઓ ...	૨૭	૬	૧૨૫૨
ભરૂચ—કોટમાં ...	...મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજર	૧૯	૧	૧૨૧૩
ભરૂચ—કાંઠાપર ...	...રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ			૧૨૩૫
ભરૂચ—બહારકોટ ...	...મેરવાંનજી હોરમજી ફરેઝર			૧૧૯૨
ભાઠાં-ગાંમ... ...	...માણેકજી દોરાબજી બુચર			૧૨૪૯
બેશાણુ	...આવાંબાઇ તે કા. બેજ. આલબલેશનાં ધણીયાણી	૨૮	૬	૧૨૫૩
મઉ	...બીખાઇજી નવરોજી બોરીની નઇમેતે ...	૧૭	૨	૧૨૫૮
મહાબલેશ્વર... ...	...ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ			૧૨૨૮
મહાબલેશ્વર—મેહેરા ગાંમ	...ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ			૧૨૨૮

ઠેકાણું.	કોણે બંધાવેલી	રોજ	માહા	ય. સને
મહુવા—માણેકવાડી...	...અરદેશર ભીખાજી પટેલ	૧૭	૨	૧૨૮૦
માંડવી—જીલ્લા સુરત	...અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના મરહુમ ધણીયાણી રતનબાઇના પુણ્ય માટે	૮	૫	૧૨૮૦
રાંદેર	...હોરમજજી માણેકજી માજુ			૧૨૦૮
વડોદરા કાંપ ...	...એરાંમજી નશરવાંનજી શીરવઇ તથા બીજાઓ..	૨૦	૨	૧૨૩૮
વલસાડ	...નવરોજી પેશુતનજી કાપડીઆ	૨૬	૪	૧૨૪૯
વલસાડ	...મોટાભાઇ શાપુરજી	૧૬	૯	૧૨૧૯
વસાઇ	...દાદાભાઇ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાહડીઆ.		...	૧૨૦૫
વસાઇ	...લવજી શેરાબજી લાકડાંવાલા	૧	૩	૧૧૫૮
વસાઇ—દંતોરા ...	...અરદેશર દાદીભાઇ		...	૧૧૭૫
વસાઇ—ગોરબંદર ...	...નવરોજી જમશેદજી વાહડીઆ		...	૧૧૯૮
સંજાણ	...વીકાજી મેહેરજી		...	...
શીકંદરાબાદ ...	...એદલજી શેરાબજી ચીનાઈ	૧૬	૫	૧૨૫૮
શીગનપોર	...માંણેકજી રતનજી શીગનપોરીઆ	૧	૧૨	૧૨૪૧
સુમારી—કરારી બંદર	...ફરદુનજી શેરાબજી પારખ		...	૧૨૦૮
સુરત—શાએન ...	...ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ		...	...
સુરત—સ્ટેશન આગળ	...ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ	૧૩	૩	૧૨૩૪
સુરત—ગોપીપુરે ...	...જાંગીરજી નશરવાંનજી વાહડીઆ	૧	૭	૧૨૧૦
સુરત—નાનપરે ...	...કાવશજી રૂશતમજી તમનાની નઇએતે ...	૨૫	૧૦	૧૧૮૮
સુરત—નાનપરે ...	...મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજર	૨૪	૧૧	૧૨૧૪
સુરત—રૂસતમપરે ...	...એદલજી દાદાભાઇ શુખીઆ [વારેશા ફરીથી]..		...	૧૨૩૩
સુરત—શયદપરે ...	...બીમજીભાઇ રતનજી એંટીની નઇએતે ...		...	૧૧૬૮
સુરત—શીંધીવાડ ...	...આ૦ મનચેરજી ખુરશેદજી શેઠના	૬	૧	૧૧૩૧
સુરત—આમોદ ...	...કાવશજી માંણેકજી મોદી		...	૧૨૪૦
સોલાપુર—કામાહાલ ..	...હોરમજી દોરાબજી કામા—અનજુમન મલીને ...	૩૦	૭	૧૨૫૮

(૧) આ ધરમશાળા પહેલવેહેલી યઝદેજરદી સને ૧૨૧૪માં મરહુમ શેઠ ફરદુનજી સોરાબજી પારખના સાહેબજાદાઓએ બેહસતનશીન બાઈ પીરોજબાઈ તે શેઠ જમશેદજી ફરદુનજી પારખના ધણીઆણીના પુણને માટે બંધાવી પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટીઓના સ્વાધીનમાં આપી હતી. તે પછી સને ૧૨૩૩ માં શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખે પોતાને ખરચે એ ધરમશાલાની ઉપર માલ બંધાવી કેટલોક ફેરફાર કરાવી આપ્યો હતો.

(૨) આ ધરમશાળા અંકલેશરવાલા શેઠ પેસતનજી નશરવાંનજીની કંપનીએ સને ૧૨૪૩ માં ફરીથી બંધાવી છે.

(૩) આ અજમેરની ધરમશાળા શેઠ મનચેરશાહ ન૦ રૂશતમફરામનાએ નવેસરથી બંધાવીને એવણના મરહુમ બેટા ફરામરોઝની બારમાં વરસની બાજ રોજ ૧૮ મો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૮૦ ને દીને પડી તે દીવસે ખુલ્લી મેલી હતી.

(૪) આ ધરમશાળા પુરાણી થવાથી અને વશતીની જગોથી દુર પડવાથી આંકોલાના આસીસટંટ કમીશનર દશતુરજી સાહેબ બમનજી જામાશપજી જામાશપઆશાનાએ આગેવાની લઈ લોકોનાં ઉધરાતથી ફંડ એકઠું કરીને જુની ધરમશાળાનો કાત ઉખેડી લાવી વશતીની નજદીકની જગોપર રોજ ૨૫ મો માહા ૧ લો સને ૧૨૫૦ યજદેજરદીને દીને આ ધરમશાળા નવેશરથી બાંધી છે.

જરથોસ્તીઓનાં જાહેર વપડાસનાં મકાનોની ટીપ.

મુંબઇ મધેનાં જાહેર વપડાસનાં મકાનો.

	રોજ	માહ	ય. સને
આલબલેશ બાગ—ગીરગામ—શેઠ એદલજી ફરામજી આલબલેશનાં વારેસો ...	૨૨	૧	૧૨૩૮
એલાઢી બાગ—પાયધોની—સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટ	૨૪	૫	૧૨૦૮
કામા બાગ—ન્યુ ચરનીરોડ—શેઠ પાલનજી ખરશેદજી કામા	૧૭	૯	૧૨૩૮
ફરામજી કાવસજી ઇનિશટીટયુટ—ધોબીતલાવ—શેઠ ફ. કા. ના કે૦ ખેશી ને મીત્રો મળીને	૨	૬	૧૨૩૧
બાલીવાલાની વાડી—ખેતવાડી—શેઠ શાપુરજી મનચેરજી બાલીવાલા	...		...
માણેકજી શેઠની વાડી—કોટ—શેઠ માણેકજી નવરોજી શેઠના	...		૧૧૯૧
શેઠ પાલનજી દોરાબજી મેહેરજીનું મકાન—બાહારકોટ	૧૧	૯	૧૨૧૪
મેરવાંન બાગ—(કોલાબા પારસી સેનીટરીયમ) શેઠ મેરવાનજી ફરામજી પાંડે...	૧૩	૩	૧૨૩૫
હોરમજ્દ બાગ—ખેતવાડી—શેઠ કાવશજી હોરમજી સરાફ	૨૬	૧૦	૧૨૪૧
શેઠ હોરમજી પેશતનજી બાટલીવાલાની વાડી—ખેતવાડી...	૧૯	૧૧	૧૨૩૩
શેઠ નસરવાનજી માણેકજી પીટીટ વીધવા આશરમ—મોદીખાના	૬	૮	૧૨૬૧
બાઈ હમાબાઈ માણેકજી નશરવાનજી પીટીટ વીધવા આશરમ—કરેલવાડી ...	૨૭	૪	૧૨૬૮
(ઉપલાં બે આશરમો બાઈ દીનબાઈ નશરવાનજી પીટીટે બાંધેલાં)			
શેઠ ફરામજી દીનશાહ પીટીટ પારસી સેનેટરીયમ—ખંબાલા હીલ—મરહુમ શેઠ ફરામજી દીનશાહ પીટીટની પોતાની પુંજીમાંથી...	૧૨	૫	૧૨૭૧
ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણોના ફંડ હરતકના જુદાં જુદાં મકાનો—તારદેવ. ...	...		...
ઉપલા ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણોના ફંડ હરતકના જુદા જુદા મકાનો—ગીલડર સ્ટ્રીટ	...		...
ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીંગ સોસાયટી તરફથી જુદી જુદી બંધાયલી સસતા ભાડાની ચાલીઓ—ગીલડર સ્ટ્રીટ	૧૬	૯	૧૨૭૭
ઉપલી ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીંગ સોસાયટી હરતકની શેઠ બમનજી હોરમજી જનરલ-નાની જગાપર બંધાયલી ચાલીઓ—પરેલ	૧૯	૮	૧૨૮૧

દેશાવરો ખાતેનાં જાહેર વપડાસનાં મકાનો.

	રોજ	માહ	ય. સને
અંદેરી—શેઠ અરદેશર બીખાજી પટેલે પોતાના મરહુમ ધણીયાણી રતનબાઇના પુણ્ માટે દરેહમેહરને લગતું સર અવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન ...	૨૩	૧૧	૧૨૮૦
અમદાવાદ—સેનેટરીયમ—શેઠ રૂશતમજી જેહાંગીરજી વકીલે પોતાના પીતાના પુન માટે.	૨	૧૨	૧૨૭૫
,, જાહેર હોલ—ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજી વકીલ સી. આઈ. ઈ. ...	૯	૫	૧૨૭૭
આંકોલા—કુવર હાલ—શેઠ જમશેદજી પેશતનજી દસ્તુરે પોતાના મરહુમ માતાજી બાઇ કુવરબાઇના પુણ્ માટે	૨૬	૯	૧૨૬૮
ઇનડોર—કુવર હાલ—શેઠ હોરમજી માણેકજી બમગરા	૨૭	૧૧	૧૨૫૨
ઉતાકામન્ડ—જાલ ફીરોજ હોલ—શેઠ ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાલાએ પોતાના દીકરાના પુણ્ માટે	૧	૬	૧૨૭૬*
ઉરન—શેનેટરીયમ—ખા. બા. હોરમજી માણેકજી બીવંડીવાલાએ પોતાના માતપીતાના પુણ્ માટે	૫	૩	૧૨૭૧
કરાંચી—જાંહાંગીર બાગ—શેઠ જાંગીરજી જમશેદજી રાજકોટવાળાનાં વારેસો...	૨૬	૧૧	૧૨૫૭

રોજ માહ ય. સને

કરાંચી મરહુમ શેઠ સોરાબજી બેરામજી કંટ્રાકટરની યાદમાં કરાંચીની ઝોરાસ્ટ્રીયન
    કલબના કમપાઉંડમાં બંધાયલો બંગલો ૨૭ ૧૧ ૧૨૭૮

,, ખરશેદબાઇ કાતરક પારસી હોમ—શેઠ કાવશજી હોરમજી કાતરકે પોતાના
    મરહુમ ધણીયાણીની યાદમાં બંધાવેલી સસતા ભાડાંની ચાલી ... ૯ ૯ ૧૨૮૦

કવેતા—બાનુ થીઓસોફીકલ હોલ ઓફ કવેટા—ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી
    પટેલ સી. આઇ. ઇ. એ પોતાના મરહુમ બેટી બાનુ ગોશસ્પની યાદગારી માટે ૧૨૮૧

ખંડાલે—ગરીબ જરથોસ્તીઓને હવા ખાવા માટેના બંગલા—શેઠ જાંહાગીર રૂશતમજી
    મોદીએ પોતાનાં માતાજી બાઇ રતનબાઇનાં પુણ્ માટે બંધાવેલા તથા બીજા
    સખી જરથોસ્તીઓનાં ઉગરાટથી શેઠ જાંગીર બેરાંમજી મરજબાંને બાંધેલાં.. ... ૧૨૬૫

ખેરગામ—બાઇ મોટીબાઈ હોલ-મોટીબાઈ તે મરહુમ શેઠ બ. જ. મુલ્લાંના વીધવા.. ૨૦ ૧૨ ૧૨૬૧

જાહંબોરડી—શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી શેનેટરીઅમ... ... ૩ ૭ ૧૨૬૫

તારાપોર—મરહુમ શેઠ મેરજી૦ ફ૦ તારાપોરવાલાની યાદગારી માટે બંધાયલું મકાન.. ૧૯ ૧ ૧૨૭૨

તીથલ—(વલસાડ નજદીક)—સેનેટરીયમ—મરહુમ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ
    બારોનેટના બેટીઓએ (એ ઉપરાંત બીજા જુદા જુદા સખી જરથોસ્તીઓએ
    બંધાવેલા બલોકો છે.) ૮ ૮ ૧૨૭૮

દેવલાલી—મરહુમ ડા૦ કેખશરૂ નશ૦ બાહાદુરજીની યાદગારી માટે બંધાયલી શેનેટરીયમ ૫ ૧૨ ૧૨૭૧

,, શેઠ નશરવાનજી જમશેદજી કુપર કાનવેલેસંટ હોમ—શેઠ રતનજી જમ-
    શેદજી દુબાશે પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ નશરવાનજીના પુણ્ માટે ... ૧૦ ૯ ૧૨૭૩

,, સેનેટરીયમ-શેઠ બાપુજી દોરા. દારવાલાએ પોતાના મરહુમ માતપીતાની નઃયિતે ૧૯ ૧ ૧૨૭૯

,, બાઈ શીરીનબાઇ રૂશતમ કે૦ ઇરાનીએ પોતાના મરહુમ ભરથારની
    યાદમાં બંધાવેલું સર અવશરે વાપરવાનું મકાન ૧ ૮ ૧૨૮૧

નવસારી—સોરાબ બાગ—એરવદ કાવસજી સોરાબજી બેદવાર ૧૪ ૫ ૧૨૩૮

,, ખરશેદવારી—ખરશેદજી ટેમુલજી દેશાઇ ... ...

,, તેની પાસેની જમનશાળા—સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટ ... ૨૦ ૬ ૧૨૨૨

,, કાઉસ બાગ—શેઠ કાવશજી માણેકજી લાંતાના છોકરાઓ ૮ ૬ ૧૨૪૬

,, જમશેદ બાગ—સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટ... ... ૨૦ ૬ ૧૨૧૯

,, નવાજબાગ—શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહતાએ પોતાના માતપીતાના પુણ્ માટે ૧૩ ૮ ૧૨૫૯

,, બેરામજી નશરવાનજી સીરવઇ હોલ—શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવઇ.. ૧૫ ૨ ૧૨૭૯

પેન—જીલ્લા કોલાબા—હોમીલોજ—ખા૦ બા૦ હોરમજી માણેકજી ભીમડીવાળા ૧૨૭૭

પુણા—નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ હોલ ૬ ૪ ૧૨૬૧

,, ફ્રરવરદેગાન હોલ—શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલાએ પોતાના મરહુમ
    ધણીયાણી બાઇ ડોશીબાઇના પુણ્ માટે ૪ ૧૨ ૧૨૭૧

બદનેરા—શેઠ શોરાબજી નશરવાનજી કામાએ પોતાના ધણીયાણી બાઇ ગુલબાઇના
    પુણ્ માટે બાંધેલું ધરમનું મકાન ૧૯ ૧૧ ૧૨૭૩

બીના—મરહુમ શેઠ બેરામજી નવરોજી ઝવેરીના પુણ્ માટે મરહુમના વીધવા બાઇ
    નવાજબાઇએ તથા બેટા શેઠ નાનાભાઇએ બાંધેલો હોલ ૪ ૬ ૧૨૮૦

બીલીમોરા—તાતા બાગ—શેઠ મનચેરજી શાપુરજી તાતાએ પોતાના મરહુમ બાવા
    શાપુરજી ફ્ર. તાતાના પુણ્ માટે ૨૯ ૬ ૧૨૮૧

	રોજ	માહ	ય. સને
બેલગામ–મરહુમ શેઠ રૂસતમજી દીનશાહજી મુલારીરોજના પુણ્ માટે એવણુના વીધવા બાઇ નવાજબાઇએ બાંધેલું ઉતારાનું ધરમનું મકાન			૧૨૭૨
ભરૂચ–સર શાપુરજી ભરૂચા હોલ અનેરાયચંદ દીપચંદ લાયબરેરી–સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા	૧	૪	૧૨૮૧
,, બાઇ રતનબાઇ ધનજીશાહ મેરવાનજી ડાકટરનું શેનેટરીઅમ ...	૨૫	૬	૧૨૬૫
,, શેઠ ધનજીશાહ રૂસતમજી ઉમરીગરે પોતાના માતપીતાના પુણ્ માટે સર અવશરે વાપરવા આપેલું મકાન	૧૧	૯	૧૨૭૮
બીમપોર–શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ શેનેટરીયમ	૬	૩	૧૨૬૪
,, શેઠ મનચેરજી પાલનજી કંટરાકટરે પોતાની વાડીમાં બંધાવેલું હવા ખાવાનું મકાન			૧૨૮૦
ભુસાવલ–નાયગામવાળા હોલ–શેઠ નવરોજી પેસતનજી નાયગામવાળા તથા કંટ્રાકટરે પોતાના મરહુમ બેટી આલાંમાયના પુણ્ માટે	૪	૧૦	૧૨૮૦
મદરાસ–ફરામજી હાલ-શેઠ અરદેશર ફરાંમજી બમગરા તથા ભાઇઓએ પોતાના પીતાના પુણ્ માટે	૬	૧૨	૧૨૭૫
,, મરહુમ શેઠ ફરદુનજી નશરવાનજી મજગામવાલાની યાદગારી માટે મદરાસની અનજુમને સર અવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન			...
,, જાલ ફીરોઝ મેમોરીયલ બીલડીંગ–શેઠ ફીરોઝ મનચેરજી કલંબવાલાએ પોતાના દીકરાના પુણ્ માટે	૨૯	૫	૧૨૭૭
મોરા ગામમાં–દાદાભાઈ તથા કાવશજી પાલનજી ચીનાનું મકાન			... ૧૨૫૯
રાવલપીંડી–મરહુમ નવાબ ખાં૦ બા૦ ધનજીભાઇ ફકીરજી કામાડોર સી. આઇ. ઇ. ની યાદમાં એવણુના ધણીયાણી બેગમ આવાંબાઈ તથા બેટા સોરાબજીએ સર અવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન	૧૦	૮	૧૨૮૧
લેનોલી–બાઈ બીખાઈજી જહાંગીર હોરમજી મોદીનું શેનેટરીઅમ ...	૧૪	૮	૧૨૬૬
,, ડાઇનીંગ હોલ–શેઠ કાવશજી દીનશાહ એદનવાલાના સાહેબજાદાઓ ...	૨૨	૯	૧૨૭૧
લંડન–ઈંગલંડના ઇમપીરીયલ ઇનસટીટયુટમાં બંધાવેલો 'ઈંડીયન કોનફરંસ હોલ'–સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીર રેડીમની બારોનેટ	૧૯	૯	૧૨૬૪
લંડનના વોકીંગ ખાતે–વાહાડયા મોઝોલીયમ–ઓ. શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાડયાના વારસો	૧૫	૧૦	૧૨૭૦
વલસાડ–બાઇ સુનાબાઇ જાહાંગીર ફ૦ બમગરાએ પોતાના બેટા કેખશરૂના પુણ્ માટે ક્રીયા કામ કરવા બંધાવેલું મકાન	૧૫	૧	૧૨૮૧
શાંતાક્રૂઝ–બાઇ ધનબાઇ બેરામજી મે. મલબારીએ બંધાવેલા હવા ખાવાના મકાનો ...			૧૨૮૦
હજીરા–જીલ્લા સુરત–સેનેટરીયમ–મરહુમ શેઠ પાલનજી શેરીયારજી માદનના છોકરાઓ એરવદો રૂસતમજી, ડોશાભાઇ અને માણેકજીએ બંધાવેલું ...	૧	૭	૧૨૮૦
હુબલી–હોરમજબાગ–શેઠો બરજોરજી માણેકજી પટેલ, બીખાજી બર. બારીયા, સો. હો. ભરૂચા અને બીરાદરો, તથા દોરાબજી માણેકજી પનવેલીવાલા મલી...	૬	૨	૧૨૭૮

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં પુસ્તકખાંના.

મુંબઇ—કોટમાં-સર દીનશાહ પીટીટ મેડીકલ યુનીયન લાઇબ્રેરી-૧૮૮૩.
,, સર-દીનશાહ પીટીટ ફ્રેંચ કલબનું પુસ્તખાનું-૧૮૮૭.
,, જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ (ફ્રેરટ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબ્રેરીવાળું)ઇનસ્ટીટયુટ.
,, મા૦ ખ૦ મેમોરીયલ લાઇબ્રેરી-એલેક્ઝાંનદ્રા નેટીવ ગરલ્સ ઈંગલીશ ઇનસ્ટીટયુશનમાં.
ધોબીતલાવ—મરહુમ શેઠ માણેકજી લીમજીબાઇ હાતરીઆનું પુસ્તકખાનું—અનજુમનનાં આતશ
કાલાબા-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબ્રેરી-૧૮૮૬. [બેહેરામમાં.
ખેતવાડી—ધનજીભાઈ ફરામજી રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબ્રેરી-૧૮૬૦.
ગીરગામ—જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ લાઇબ્રેરી-૧૮૬૩. [લાઇબ્રેરી-૧૯૧૧.
ગીરગામ—શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતાવાલો સ્ટુડંટસ બ્રધરહુડનો રીડીંગ રૂમ અને
બાહારકોટ—જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ બાહારકોટ ઇમપરૂવમેંટ લાઇબ્રેરી-૧૮૬૯.
,, સર દીનશાહ પીટીટ કાંદાં મોહલા તથા ભરૂચા મોહલા લાઇબ્રેરી-૧૮૭૦.
,, મુલ્લાંપીરોજ કેતાબખાનું-દાદીશેઠના આતસબેહેરામમાં-૧૮૫૩.

દેશાવરે—અંકલેશ્વર-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ અંકલેશ્વર લાઇબ્રેરી-૧૮૮૬.
અમદાવાદ—નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ગુજરાત કોલેજ લાઇબ્રેરી-૧૮૯૦.
એડન—એડન પારસી લાઇબ્રેરી ૧૮૭૦.
કલકતા—ધી ઓનરેબલ સર દીનશાજી મા૦ પીટીટ નાઇટ ઝોરાસ્ટ્રીઅન લાઇબ્રેરી-૧૮૮૯.
કાનાનોર—હીરજીબાઇ મનચેરજી માલેગામવાલાને નામનું લાઇબ્રેરીનું મકાન-૧૮૯૫.
કોતાહી—કોલંબો નજદીક-મનચેરજી ફરામજી ખાનનું લાઇબ્રેરીનું મકાન-૧૯૦૭.
નવસારી—પેહલા દસ્તુર મેહરજીરાણા કેતાબખાનું-૧૮૭૨.
,, એનું મકાન-બાઇ માણેકબાઇ માણેકજી દસ્તુર બીલડીંગ-૧૯૦૬.
પુણા—કાવસજી દીનશાહ લાઇબ્રેરી-પુણાની ધી આલબરેત એડવરડ ઇનસ્ટીટયુટ સાથ
સને ૧૯૦૧ માં જોડી નાંખવામાં આવી છે.
,, ડુપલી લાઇબ્રેરી માટે કાવશજી દીનશાહ હોલ-૧૯૦૬.
બીલીમોરા—જાંગીર બમનજી પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઇબ્રેરી-૧૮૮૨.
મહાબલેશ્વર—ઓનરેબલ શેઠ બમનજી પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઇબ્રેરી-૧૯૦૨ [૧૯૦૯.
રાયપુર—શેઠ બેરામજી પેશતનજી કંત્રાકટરવાલું 'બેરામજી આનંદ સમાજ લાઇબ્રેરી'નું મકાન-
વડોદરા—નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ વડોદરા કેંપ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબ્રેરી-૧૮૯૦.
સુરત—રૂસતમપરા રીડીંગ રૂમ અને દસતુર ખોરશેદ લાઇબ્રેરી-૧૮૬૮.
,, નાહનપુરા નેટીવ રીડીંગ રૂમ-૧૮૬૮.
,, ગોપીપુરા-દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી લાઇબ્રેરી અને રીડીંગ રૂમ-૧૯૦૯.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં દવાખાનાં.

મુંબઈ મધેનાં ધરમનાં દવાખાનાં.

કોટમાં-શેઠ કાવશજી ધ૦ પાંઉંવાલાનું—ઢોરનું ધરમનું લોકોના ઉઘરાટનું દવાખાનું.
કોટમાં-બાઇ દીનબાઈ પેસતનજી શાપુરજી ગઝદરનું અરધ ધરમનું દવાખાનું—૧૯૦૭.
કોટમાં-પારસી સુવાવડખાનું—અનજુમનને ખરચે—૧૮૯૫.
કોટ મેદાનમાં-શેઠ પેસતનજી હો૦ કામાવાલી, ઓરત અને બચાંઓ માટેની "કામા હાસપીટાલ"૧૮૮૬
ખેતવાડી-શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૬૫.
ખેતવાડી-ડા૦ ફરામરોજ રતનશાહ પારખવાળી સ્ત્રીઓની હોસપીટલ અને સુવાવડખાનું—૧૯૦૯.
ખેતવાડી-ડા૦ માણેક પી. કેરાંવાલાવાલી સ્ત્રીઓની હોસપીટલ અને સુવાવડખાનું—૧૯૧૦.

ચોપાટી-બાઈ જરબાઈ નવરોજી નશરવાનજી વાડયાનું પ્લેગ હાસપીટાલનું મકાન—૧૯૦૬.

તારદેવ-ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રેહેઠાણવાલી જગોપરનું શેઠ ધનજીભાઇ એદલજી આલબલેશને નામનું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૯૯.

તારદેવ-બાઇ હીરાંબાઈ બેરામજી જીજીભાઇનું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૯૧.

તારદેવ-બેડમસ વાઇલી હાસપીટાલમાં બઇના દરદીઓ માટેનો 'નશરવાનજી મા૦ પીટીટ વાર્ડ'-૧૯૦૮

„ ઉપલી બેડમસ વાઇલી હાસપીટાલમાં " મોટલાબાઇ વહાડયા ડીસપેનસરી—૧૯૧૦.

તુરંબે-એદલજી ફરામજી આલબલેશ "લેપરસ-હોમ"—રગતપીતની હાસ્પીટાલ.

ધોબીતલાવ-ડા૦ ખરશેદજી નશરવાનજી કરંજીઆવાળી આંખની હાસપીટાલ—૧૯૧૨ (એની અગાઉ અ. હો. વાહાડયાવાલી આંખની હાસપીટાલ હતી જે બ. દી. પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટાલ સાથ જોડાઈ ગઇ છે.)

પરેલ-બાઇ સાકરબાઇ દીનશાજી માણેકજી પીટીટવાળી જાનવરોની હાસપીટાલ—૧૮૮૪.

પરેલ-સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ પેથોબેકટ્રીઓલોજીકલ લેબોરેટરી.

પરેલ-લવજી વાહડયા ડીસપેનસરી—૧૮૬૫.

મટુંગા-રગતપીતીઆઓ માટે જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ હાસપીટલ વારડ—૧૮૯૪.

માંડવી-સર દીનશાજી તથા શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટવાલું દવાખાનું.

એજ ઠેકાણે-ધી બમનજી આલબ્લેશ ઓબસ્ટેટ્રીક હાસપીટાલ (સુવાવડખાનું)—૧૮૯૦.

મેહેમ-મોટલાંબાઇ જાહાંગીરજી વાહડીયાનું દવાખાનું.

ભાયખલા-ડા૦ હોરમજી માણેકજી માસીનાની ખાનગી હાસપીટાલ—૧૯૦૨.

ભાયખલા-ડા૦ જે. એન. બહાદુરજીવાલી પુવર મેન્સ આઇ કલીનીક યાને આંખની હાસ્પીટાલ—૧૯૦૮.

ભીંડીબજાર-જમશેદજી જીજીભાઈ હાસપીટાલ સને ૧૮૪૫ માં સ્થાપેલી.

એજ ઠેકાણે-સર કાવસજી જાહાંગીરવાલી આંખની હાસપીટાલ—૧૮૬૬

„ ઉપલી આંખની હાસ્પીટાલ સર કાવશજી જાહાંગીરજી બારોનેટે ફરીથી બંધાવી-૧૯૧૦.

એજ ઠેકાણે-શેઠ રૂસ્તમજી જમશેદજી જીજીભાઇવાલી કફોડાં દરદની હાસપીટાલ.

એજ ઠેકાણે-સુવાવડની મોટલાંબાઈ હાસ્પીટાલ—૧૮૯૨.

એજ ઠેકાણે-સર દી. મા. પીટીટની બચાંઓ અને ઓરતો માટેની હાસપીટાલ—૧૮૯૨.

એજ ઠેકાણે-ધી ફરામજી દીનશાહ પીટીટ લેબોરેટરી—૧૮૯૧.

એજ ઠેકાણે-બાઇ આવાંબાઇ ભાવનગરી નરસીસ હોમ—૧૮૯૧.

વાલકેશ્વર-ધી બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટાલ—૧૯૧૨.

એજ ઠેકાણે-મરહુમ શેઠ ફરામજી હોરમસજી વારડનવાલો ઓપરેશન બ્લોક—૧૯૧૨.

„ મરહુમ બાઇ મોટલાંબાઇ જેહાંગીર વાડયાવાળો સ્ત્રીઓ માટેનો મુખ્ય બ્લોક—૧૯૧૨.

„ મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ નશરવાનજી જેહાંગીર વાહાડયાવાળો સ્ત્રીઓના દરદો માટેનો ખાસ બલોક—૧૯૧૨.

„ મરહુમ બાઈ આવાંબાઇ ફરામજી દીનશાહ પીટીટવાળું સુવાવડખાનું.—૧૯૧૨

„ મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમારજી વહાડયાવાલી આંખની હાસપીટાલ—૧૯૧૨.

„ મરહુમ બાઇ નવાજબાઇ પીરોજશાહ મેરવાનજી જીજીભાઇની યાદમાં બાંધેલો બાહેરના દરદીઓ માટેનો બલોક—૧૯૧૨.

વેસાવા ખાતે-કોનવેલેસંટ હોમ તરીકે-ઉપલી હાસપીટલ માટે શેઠ કાવશજી સોરાબજી બાટલીવાલાએ ભેટ આપેલા બે બંગલાઓ.

વાંદરા–સર કાવશજી જહાંગીરજી રેડીમની નાઇટ, સી. એસ. આઈ. નું દવાખાનું.
,, બાઇ શીરીનબાઇ મનચેરજી કામાવાલું પારસી કોનવેલેસંટ હોમ.

દેશાવરો ખાતેનાં ધરમનાં દવાખાનાં.

ઉડવાડા–જરથોસ્તીઓના ઉધરાતથી ચાલતું દવાખાનું.
ઉમરગામ–નારગોલ–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું ધરમનું દવાખાનું.
અમદાવાદ–બા૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજી વકીલવાલી "આંખની હાસપીટાલ"—૧૯૦૧.
અંધેરી–મરહુમ શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીરજી વહાડયાવાલું ધરમનું દવાખાનું.—૧૮૯૯.
એડન–શેઠ કાવશજી દીનશાહજીની "બાઇ જરબાઇ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી"—૧૮૯૫.
એરાવ–શેઠ અરદેશર હોરમજી વાહડીઆજીનું દવાખાનું.
કરંજ–બાઇ મોટલાંબાઈ જાહાંગીર વહાડયાવાલું ધરમનું દવાખાનું—૧૯૦૦.
કરાંચી–ડફરીન હાસપીટાલ–શેઠ એદલજી દીનશાહે બંધાવેલી—૧૮૯૮.
,, કાંપ–શેઠ એદલજી દીનશાહ શરાફવાલી "એદલજી દી. ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી"—૧૮૮૨.
,, કેમારી–"બાઇ બચુબાઇ એદલજી દીનશાજી હાસપીટાલ."
,, ડા૦ કેખશરૂ ડી. કંટરાકટવાળું પારસી મેટરનીટી હોમ–સુવાવડખાનું—૧૯૧૦.
ક્વેટા–બા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલની, ઓરતો માટેની હાસપીટાલ—૧૮૮૮.
કુરલા–શેઠ બમનજી હોરમજી વાહડીઆએ ય૦ સ૦ ૧૨૨૫ માં સ્થાપેલું દવાખાનું.
કોલંબો–શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી બીલીમોરીયાના ધણીઆણીએ લેડી રીજવે મેમોરીયલ હાસપીટાલમાં બંધાવેલો "ધી મીસીસ રૂસતમજી વોરડ"—૧૯૦૯.
ખંદાલા–ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડીઆ, સી.આઇ.ઇ.નું ધરમનું દવાખાનું–૧૮૯૬.
ખેરગામ–શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું.
ગનદેવી–સર કાવશજી જાહાંગીર નાઇટ, સી. એસ. આઇ. વાલું દવાખાનું.
ચીખલી–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું.
તવડી–મરહુમ શેઠ ન. મા. વાહાડયાની ઇસ્ટેટના ટ્રસ્ટીઓએ સ્થાપેલું ધરમનું દવાખાનું–૧૯૧૧.
તારાપોર–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટની "સાકરબાઈ ડીસપેનસરી."
થાણા જીલ્લાનાં વાડા ગામમાં "ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ડીસપેનસરી."
થાણા મધે–મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી વાહાડયાને નામનું દવાખાનું—૧૮૬૫.
દેવલાલી–બાઈ જરબાઈ નવરોજી નશરવાનજી વાહાડયાવાલી ડા૦ બહાદુરજી સેનેટરીયમને લગતી ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—૧૯૧૦.
નવસારી–સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહેલા) બારોનેટની "વીકટોરયા ડીસપેનસરી." [૧૯૧૨.
,, શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહતાવાળું "દોરાબજી નાનાભાઇ મેહતા પારસી સુવાવડખાનું–
,, ધી રતનજી ફરામજી દાબુ નવસારી પારસી જનરલ હાસ્પીટલ–૧૯૧૩.
,, એનું મકાન–બાઇ રતનબાઇ બરજોરજી પાલનજી સુલા બીલડીંગ–૧૯૧૩.
,, શેઠો બમનજી અસપંડયારજી દસ્તુરની કંપનીએ મરકીના દરદીઓને માટે સ્થાપેલું ધરમનું દવાખાનું—૧૯૦૦.
નાગપોર–સર બેજનજી દાદાભાઇ મેહતાએ ધણીઆણી પીરોજબાઈની યાદમાં મ્યુર મેમોરીયલ હાસપીટાલમાં બંધાવેલો મેટરનીટી વોર્ડ–(સુવાવડખાનું)–૧૯૧૨.

નાશક—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ જાનવરોની હાસપીટાલ—૧૮૯૫.

નીમચ—શેઠ કાવશજી જીવણજી કંત્રાકટરનું દવાખાનું—૧૮૮૮. [વારડ—૧૯૦૨.

પુણા—મરહુમ બાઇ મેહેરબાઇ સોરાબજી પદમજીવાલો પુણાની સાસુન હાસપીટાલમાં સુવાવડનો

„ સ્કોટલેંડ મીશનના યુનાઇટેડ ફ્રી ચરચ હસ્તકની મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાડયા—હાસપીટલ—૧૯૧૨.

„ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પુણા કેનટોનમેંટ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરીનું મકાન—૧૮૯૪.

„ રગતપીટયાઓના આશ્રમ-સ્થાનમાં શેઠ અરદેશર હોરમારજી વાહાડયા લેપર એસાયલમનો

„ શુક્રવાર પેંટમાં—ખાન બાહાદુર પેસતનજી સોરાબજીનું દવાખાનું. [વારડ—૧૯૦૭.

બદનેરા—શેઠ જાહાંગીર હોરમજી મોદીનું દવાખાનું—૧૮૯૬.

બેંગલોર—લેડી કરઝન આસપીટલને લગતું મુંબઇવાળા ડા૦ બેહેરામજી નવરોજજી દારાબશેઠનાં ધણીઆણી બાઇ આવાંબાઇના નામનું ઓરતો અને બાળકો માટેનું દવાખાનું—૧૯૦૫.

ભરૂચ—શેઠ સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇવાલી મોટી હાસપીટાલ—૧૮૭૨.

બીમરડી—બાઇ ગુલબાઈ દીનશાજી માણેકજી પીટીટ ડીસપેનસરી.

માથેરાન—શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ હાસપીટાલ—૧૯૦૨.

મુરબાદ—જીલ્લા થાણા—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું ધરમનું દવાખાનું.

મઉ—શેઠ દોરાબજી પેસતનજી પુણેવાલાનું દવાખાનું—૧૮૭૦.

મેહમદાબાદ—શેઠ બેરામજી જીજીભાઈવાલી "માણેકબાઈ ડીસપેનસરી."

રતનાગીરી-સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટવાલી રગતપીતની હાસપીટાલ—૧૮૭૫.

રૂસ્તમપુરા—પંચમહાલ જીલ્લા—અરદેશર રૂશતમજી દલાલ ધરમાદા દવાખાનું—સરદાર બમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના પીતાના પુણ્ માટે—૧૯૧૨.

વડોદરા—ડાકટર રૂશતમજી નાણાવટી ડીસપેનસરી—૧૮૮૫.

વલસાડ—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું—૧૮૭૨.

વસાઇ—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું—૧૮૮૬.

વાડા—શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટનું વાડા ખાતેનું ધરમનું દવાખાનું.

સાદરા—શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટવાલો સાદરા હાસપીટાલનો ઓરતો માટેનો વારડ.

સાનટા ક્રૂઝ—બાઇ આવાંબાઇ નાનાભાઇ જમુજીનું ડીસપેનસરીનું મકાન—૧૯૦૬.

સીકંદ્રાબાદ—પીરોજબાઈ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—૧૮૯૨.

„ બાઇ મીઠીબાઇ શાપુરજી ચીનાઇ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી.

„ દશતુર એદલજી બમનજી ડે૦ કલેકટરની યાદગારીમાં શીવીલ હાસપીટાલમાંના બે વારડો—૧૯૦૪.

સુરત—વાંકી બોરડી—ડાકટર બેહેરામજી પેસતનજી ચેરીટબલ ડીસપેનસરી—૧૯૦૮.

„ શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ "પારખની ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી"—૧૮૬૫.

„ સર કાવસજી જહાંગીર નાઇટ, સી. એસ. આઇ. વાલી મોટી હાસપીટાલ—૧૮૬૪.

„ એજ ઠેકાણે—બાઈ આલીબાઇ જાહાંગીર પટેલવાલી "ધીન્પટેલ ઓપરેશન થીએટર" ૧૯૦૮.

શેહેંગાહી—શાનતુંગ રોડની ચીનાઓની હાસપીલમાં મરહુમ ડા૦ કાવસ લાલકાકાની યાદગારી માટે ઉઘાડેલા ફંડમાંથી બંધાયલા વારડો—૧૯૧૧.

હેદરાબાદ—સીંધ—સર કાવસજી જાહાંગીર લુનાટીકસ એસાયલમ—૧૮૭૧

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં કેલવણીખાતાં.

મુંબઇ મધેનાં ધરમનાં કેલવણીખાતાં.

ધી આવાંબાઇ ફરામજી પીટીટ પારસી ગરલસ ઓરફનેજ-વાંદરા—૧૯૧૩.

એલેકઝાંનદ્રા નેટીવ ગરલસ ઈંગલીશ ઇનસ્ટીટયુશન-મેદાન—૧૮૬૩.

સર કાવશજી જાંહાંગીર એલફીનસટન કોલેજ બીલડીંગ—૧૮૭૯.

સર કાવશજી જાંહાંગીરની ખેતવાડીની છોકરીઓની નીશાળ.

સર કાવશજી જાંહાંગીર "બોંબે યુનીવરસીટી હોલ."

સર જમશેદજી જીજીભાઈ પારસી બેનીવોલંટ ઈનસ્ટીટયુશન-કોટ—૧૮૪૯.

સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટની યાદગારીને સારુ ઉભી થયલી જંદ પેહેલવી મદરેસા—ચંદનવાડી વાહડયાજીના આતશબેહેરાંમમાં—૧૮૬૩.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ સ્કુલ ઓફ આર્ટસ ઍંડ ઇનડસટ્રી-મેદાન-૧૮૫૭.

શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી ઓરફનેજ-પરેલ-લાલબાગ—૧૮૮૮.

ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ કસરતશાળા—ખેતવાડી—૧૮૭૪.

જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળો-(બાઇ ભીખાઇજી શેરાબજી બંગાલીવાલી બીલડીંગ) કોટ-એજ મંડલીની ચરનીવાડીની નીશાળ—૧૮૮૫.

મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇવાલી જંદ અવસ્તા મદરેસા-કોટ.

મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇવાલી અંગરેજી તથા ગુજરાતી જંદ શાળાઓ.

શેઠો દાદી અને ફરામરોજ ગોલવાલા તરફથી બાંધવામાં આવેલું સ્વીમીંગ બાથનું મકાન-કોલાબા.

સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ જીમનેસટીક ઇનસ્ટીટયુશન (કસરતશાલા)-મેદાન—૧૮૯૧.

સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું ધાતુ કામને લગતી કેલવણી આપવાનું ખાતું.

શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી કામાજીવાલી સ્કુલ—૧૮૫૦.

શેઠ ફરામજી નશરવાનજીવાલી અંગરેજી તથા ગુજરાતી સ્કુલ-ખેતવાડી—૧૮૫૫.

ધી બેરામજી જીજીભાઇ ચેરીટેબલ ઇનસ્ટીટયુશન-ચરનીરોડના સ્ટેશન સામે—૧૮૯૧.

શેઠ મેરવાનજી માણેકજી શેઠનાની જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ-કાંદાવાળા મોહલ્લો-૧૮૭૧.

મુલ્લાંફીરોજ મદરેસા-દાદીશેઠના આતસ આદરાંનમાં-કોટ—૧૮૫૪.

બાઇ રતનબાઇ ફરામજી પાંડેવાલી ગરીબ જરથોસ્તીઓના રેહેઠાણો તરફની સ્કુલ-તારદેવ.

દેશાવરો ખાતેનાં ધરમનાં કેળવણીખાતાં.

અંદેરીની નીશાળનું મકાન-શેઠ દોરાબજી હોશંગજી અને તેમના ચીરંજીવી.

અમદાવાદ—પારસી જીમખાનાનું મકાન—૧૯૦૬.

,, બેરામજી જીજીભાઇ અમદાવાદ મેડીકલ સ્કુલ.

ઇગતપુર—બાઈ માણેકબાઇ ડોસાભાઈ ઉગારીગર સ્કુલ—શેઠ ડોશાભાઈ રુસતમજી ઉગારીગરે પોતાના મરહુમ ધણીયાણી બાઇ માણેકબાઈના પુણ્ય માટે બંધાવેલું સ્કુલનું મકાન—૧૯૧૦.

ઈંદોર-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ઝોરાસ્ટ્રીયન એલીમેનટરી સ્કુલ—૧૮૯૪.

ઉડવાડા–શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઈના ધરમખાતામાંથી સ્થાપેલી એંગલો વરનાક્યુલર સ્કુલ—૧૯૦૬.

ઉમરા–(જીલ્લા સુરત) શેઠ ધનજીશાહ રૂસતમજી ઉમરીગરે પોતાના પીતા રૂશતમજીના નામથી ગુજરાતી નીશાળ માટે બંધાવેલું મકાન—૧૯૧૨.

એડીનબરો—શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ ત્યાંના પારસી યુનીયન માટે બંધાવેલું ભરૂચા હાઉસ–૧૯૦૯.

કચ્છ–ભુજ–ખા૦ બા૦ પેશતનજી સોરાબજી ભુજવાલા તરફથી બાંધવામાં આવેલું કોરોનેશન [સ્કુલનું મકાન—૧૯૦૩.

કરાંચી–શેઠ કાવશજી હોરમજી કાતરક સ્વીમીંગ બાથ—૧૯૦૫.

„ બાઇ વીરબાઇજી એંગલો વરનાક્યુલર સ્કુલ.

„ મ્યુનીસીપાલીટીની સ્કુલની બજાવેલી સેવાની યાદમાં તેનું નામ ધી "પેસતનજી બેરામજી કોટવાલ સ્કુલ" રાખ્યું—૧૯૦૮.

કવેટા–ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલની શાનડીમેન ગરલસ સ્કુલ.

„ ખા૦ બા૦ અરદેસર દોશાભાઇ મારકર પારસી સ્કુલ—૧૯૦૪.

કારવાર–બાઇ કુવરબાઈ દાદાભાઇ વલસાડવાલા કન્યાશાળા–શેઠ દાદાભાઈ રતનજી વલસાડાએ પોતાના ધણીયાનીના નામથી બંધાવેલું મ્યુનીસીપાલીટીની શાળાનું મકાન—૧૯૧૧.

કોલંબો–શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાનનો કોલંબો કોલટસ ક્રીકેટ કલબ માટે ધી ફરામજી બીખાજી ખાન પેવીલીયન—૧૯૦૮.

„ શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાનવાળું જાનવરો માટેનું ધી ફરામજી બીખાજી ખાન આશ્રમ સ્થાન—૧૯૦૯.

ખેરગામ–બાઈ રતનબાઇ કન્યાશાળા–શેઠ જાહાંગીર શાપુરજી ગઝદરે પોતાના માતાજીના નામથી બંધાવેલું સરકારી શાળાનું મકાન—૧૯૧૦.

ગણદેવી–સર કાવશજી જહાંગીરજી રેડીમની ગણદેવી હાઇ સ્કુલ—૧૮૬૪

„ સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી છોકરા છોકરીઓની ગુજરાતી નીશાળો માટેનું બાઇ બીખાઇજી કાવશજી છાપખાનાવાળીનું મકાન—૧૯૧૨.

થાણા–ધી બેરાંમજી જીજીભાઇ થાના હાઇ સ્કુલ—૧૮૮૦.

દ૦ હેદરાબાદ–થીઓસોફીક સોસાઇટીનું મકાન—૧૯૦૬.

દેવલાલી–શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટીવાલી દેવલાલી જરથોસ્તી બોરડીંગ સ્કુલ–૧૯૦૭.

નવસારી–સર કાવશજી જહાંગીર નવસારી જરથોસ્તી મદરેસા—૧૮૫૬.

„ એનું મકાન–શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવઇ બીલડીંગ—૧૮૯૭.

„ ઉપલી મદરેસાને લગતું શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુ સ્ટુડંટસ કવાટરસ–મરહુમ શેઠ રતનજીના સાહેબજાદાઓએ બંધાવેલું—૧૯૧૧.

„ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતા ઈંડસ્ત્રીયલ સ્કુલ (હુનરશાળા)—૧૯૦૮.

„ એનું મકાન–શેઠ કેખશરૂ એદલજી બામજી ખુશરૂ બીલડીંગ–૧૯૦૮.

„ એજ ઠેકાણે–એનજીનીયરીંગ વરક શોપ–સર દોરાબજી અને શેઠ રતનજી જમશેદજી [તાતા—૧૯૧૦.

„ „ ખોરમસતા હોરમજી સીરવઈ કેબીનેટ કલાર્સ–શેઠ હોરમજી શાપુરજી સીરવાઇએ પોતાના મરહુમ બેટા ખોરમસ્તાની યાદમાં બંધાવેલો—૧૯૧૦.

„ ધી દાદાભાઇ કાવશજી તાતા એંગલો વરનાક્યુલર સ્કુલ.

„ બાઇ નવાજબાઇ તાતાવાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૮૩.

„ શેઠ નશરવાનજી રતનજી તાતાની જંદ પેહેલવી અને ફારસી મદરેસા.

નવસારી—ધી રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ એંગલો વરનાક્યુલર સ્કુલ.

,, એનું મકાન—શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહેતા બીલડીંગ—૧૯૦૯.

નારગોલ—નારગોલ પારસી સ્કુલ—૧૯૦૮.—(પાછળથી નવરોજી માણેકજી વાહાડયા નારગોલ પારસી સ્કુલ—૧૯૧૨.)

નીમચ—શેઠ કુવરજી કાવશજી કેનટોનમેન્ટ સ્કુલ ૧૯૦૮.

પુણા—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું પારસી જીમખાનાનું મકાન—૧૮૯૪.

,, સર કાવશજી જાહાંગીરવાલી પુણા સીવીલ એનજીનીઅરીંગ કોલેજ બીલડીંગ. (જે હવડાં કોલેજ ઓફ સાયન્સને નામે ઓળખાય છે.)

,, સર જમશેદજી જીજીભાઈ પુણા કોલેજ બીલડીંગ.

,, સરદાર દસ્તુર ખા૦ બા૦ નોશરવાનની યાદગારીવાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૯૩

,, એનું મકાન—બહમનબાઈ બીલડીંગ—સરદાર દસ્તુર નોશીરવાનના બહેન બાઇ બહમનબાઇની યાદગારી માટે બાંધેલું—૧૯૧૧.

,, ધી બેરાંમજી જીજીભાઇ મેડીકલ સ્કુલ—૧૮૭૮.

બેંગલોર—મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતાવાલું ઇંડીઅન ઇનશટીટયુટ ઓફ સાએનસ (તાતા રીચર્સ ઇનસટીટયુટ)—૧૯૦૯.

ભરૂચ—જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૬૩ (પાછલથી શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ જરથોસ્તી કન્યાશાળા—૧૮૬૫).

,, એ સ્કુલના નીચલા ધોરણો માટેનું મકાન—બાઇ રતનબાઇ ધનજીશાહ ડાકટરે બાંધેલું—૧૮૮૫.

,, એ સ્કુલના ઉપલા ધોરણો માટેનું મકાન—બાઇ દીનબાઈ ન. પીટીટ તથા દીકરી બાઇ આવા-

,, બાઇ ફ. પીટીટે બાંધેલું—૧૯૦૩

,, ઉપલી કન્યાશાળાને લગતી—પારસી એંગલો વરનાક્યુલર ગરલસ સ્કુલ—(પાછલથી ધી મોટલાબાઈ વાડયા યંગ લેડીઝ ઇંગલીશ સ્કુલ—૧૯૧૨)

,, ખા૦ બા૦ રૂસ્તમજી સોરાબજી દલાલ હાઇ સ્કુલ—૧૮૮૬.

બીમડી—શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું બીમડી સ્કુલનું મકાન.

બીવંડી—ધી બેરામજી જીજીભાઈ બીવંડી સ્કુલ—૧૮૯૦.

મઉ—જરથોસ્તી છોકરીઓનું સ્કુલનું મકાન—બાઇ બીખાઇજી નવરોજી માણેકજી બોરીના પુણને માટે.

,, ખા૦ બા૦ એદલજી પેસતનજી ઝોરાસ્ટ્રીયન હાઇ સ્કુલ—૧૮૬૩.

,, ખા૦ બા૦ એદલજી પેસતનજી એંગલો વરનાક્યુલર સ્કુલ.

માથેરાન—શેઠ જાલભાઈ અરદેશર શેઠ માથેરાન પારસી જીમખાના—૧૯૧૨.

રૂસતમપુરા—પંચમહાલ જીલ્લા—ધી બ્રાઉન વરનેક્યુલર સ્કુલ—સરદાર બમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના માતાજી ગુલબાઇના પુણ માટે—૧૯૦૭.

વડોદરા—ધી સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ વરનેક્યુલર સ્કુલ.

વેસુ—જીલ્લા સુરત—શેઠ પેસતનજી ડોશાભાઇ મારકરવાલું સરકારી શાળાનું મકાન—૧૯૧૦.

વલસાડ—મ્યુનીસીપાલીટી હસ્તકની સ્કુલનું ધી કાવશજી ધનભુરા કન્યાશાળાનું મકાન—૧૯૧૦.

સીકંદરાબાદ—બાઇ મીઠીબાઇ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ સ્કુલ—૧૮૯૫.

સુરત—શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકાવાળી સુરત પારસી ઓરફનેજ—૧૯૧૨.

,, એજ ઠેકાણે—ધી સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ હાઇ સ્કુલ—૧૮૯૫.

સુરત-ધી ફરદુનજી સોરાબજી પારખ ટેનીકલ ઇનસ્ટીટયુટ.

„ એજ ઠેકાણે-શેઠ નવરોજી માણેકજી વહાડયા સી. આઇ. ઈ. નું બાઇ મોટલાબાઇ વરક શોપનું મકાન—૧૯૦૧.

હાંગકાંગ-યુનીવરસીટીનું મકાન-સર હોરમજી નવરોજી મોદી-૧૯૧૨.

„ સીમેનસ ઇનસટીટયુટ-સર હોરમજી નવરોજી મોદીએ સેલરો માટે બંધાવી આપેલું રહેવાનું મકાન——૧૯૧૦.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં ફંડો.

ઇરાનના ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારનારૂં ફંડ.

ખેતવાડીના જરથોસતીઓનું ફંડ

જરથોસતી ધરમ અને ક્રીઆ ઉપર એતેકાદ વધરાવનારી મંડળિનું ફંડ.

બાઇ દીનબાઇ તે શેઠ ન૦ મા૦ પીટીટના ધણીઆણીએ પોતાના મરહુમ બેટા જમશેદજીના પુણને માટે સ્થાપેલું ઘંબારનુ ફંડ.

બહારકોટ દરેમેહેરનું બાજ જશનનું ફંડ.

બહારકોટનું બચાવ ફંડ. [વીધવાનું ધરમનું ખાંતુ

મરહુમ બાઇ મેરબાઇ તે શેઠ ફ૦મા૦ કોહલાની

મરહુમ શેઠ ખરશેદજી નશરવાનજી કામાજીની યાદગારીનું જરથોસ્તી વીદયારથીઓને ઉતેજન આપવાનું ફંડ.

મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇનું ધરમખાતું.

મુંબઇમા નાદારેસ ઇરાની જરથોસ્તીઓનું ફંડ.

મુંબઇનાં કદમી જરથોસ્તીઓનું ઘંબારનું ફંડ

રેહાનુમાએ માજદીઅસનાન સભાની મારફતે ઉભું થયલું જ૦ ધરમનો ફેલાવો કરવાનું ફંડ.

રાહાનુમાએ માજદીઅશનાન સભાનું ફંડ.

શ્રી મુંબઇના જ૦ રૂવાનોના મુકતાદના ફંડ.

શેઠો ખરશેદજી અને મ૦ બ૦ પુંથકીએ પોતાના મરહુમ બાવા બ૦ મા૦ પંથકીના પુણને સારૂ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવા ઉભું કીધેલું ફંડ.

શેઠ જેહાંગીર બ૦ પીટીટ હસતકનું "બમનજી દીનશાહ પારસી જનરલ હાસપીટલ" ફંડ.

શેઠ નશરવાજી મ૦ કામાજીનું ધરમખાતું.

ધી નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ચેરીતી ફંડ-જેમા 'નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ગરીબ દીવાના જરથોસ્તીઓને મદદ આપવાનું ફંડ, વગેરે છે.

પારસીઓનું સંકટ નીવારણ ફંડ.

શેઠ પેશતનજી બમનજી વાડીઆજીનું ધરમખાતું.

શેઠ બેરામજી હોરમજી કામાનું ધરમખાતું.

શેઠ મેરવાનજી ફ૦ પાંડેનું નબલી હાલતમાં આવેલાં પારસી કુટંબને આશરો આપવાનું ફંડ.

શેઠ રૂસતમજી ધનજીશાહ કપટાનનું ધરમખાતુ

આનરેબલ શેઠ બે૦ જી૦ એ સ્થાપેલું "ત્રસ્ત"

ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રહેઠાણોનું ફંડ.

પારસી પસતાગીઆ અંજુમન સંકટ નીવારણ ફંડ

નવસારીના મોબેદોનું ગહંબારનું ફંડ.

નવસારીની અનજુમનનું જનરલ ફંડ.

નવસારીની ભગર સાયની અંનજુમનનુ મુકતાદ બાજ તથા જશનનું ફંડ

નવસારીના મલેસર ફલીઆનાં બેહદીનોએ સવાબના કામો સારૂં ઉભું કીધેલું ફંડ.

નવસારીના જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાનું નોશેરવાન અદલ ફંડ.

સર જ૦ જીનું સુરત તથા નવસારીનું ધરમનું ફંડ

સુરતનું શેઠ ફરદુનજી સોરાબજી પારખ ટેકનીકલ ઇનસ્ટીટયુટ ફંડ.

પુણાની જરથોસ્તી અંજુમનને જ૦ રૂવાનોને અવલમંજલ પોહચાડવા માટે સ્થાપેલું ફંડ.

લંડનમાં ધી પારસી એસોસીએશન ઓફ યુરોપ.

જરથોસ્તીઓને નામદાર સરકારથી મલેલા ખેતાબ.

સર-નાઈટ; બારોનેટ,—સ્ટાર ઓફ ઇન્ડીઆના કમ્પેનીઅન—શેઠ જમશેદજી જીજીભાઇને તેમની મોટી સખાવતને માટે પેહેલ વેહેલાં ઇ૦ સ૦ ૧૮૪૨ ની તા૦ ૨ જી મારચે એટલે પારસીઓનો રોજ ૫ મો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદીને વાર બુધને દીને "સર નાઇટ" નો ખેતાબ મલ્યો હતો. એ ખેતાબની પાદશાહી મોહોર સાથની શનદ ઈંગ્લંડથી તે વેળાના મુંબઇના ગવરનર ઓનરેબલ જોરજ વીલીઅમ એનડરશન ઉપર આવી હતી. તે સર જમશેદજીને આપવા માટે રોજ ૨૯ મો માહ ૮ મો સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૫ મી મે ૧૮૪૨ ને દીને મુંબઇના પરેલના સરકારી મેહેલમાં રાતે એક મેલાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. અંગ્રેજ સરકારથી જેવોને "સર નાઈટ" નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવે છે, તે ગૃહસ્થની હઇઆતી સુધીજ હોય છે; પણ તે પછી જનાબેઆલી માહારાણી વીકટોરીઆએ સર જમશેદજીની મોટી લખો રૂપીયાની સખાવત વીગેરેની બીજી માહાભારત ખુબીની યાદગારી વંશપરંપરા ચાલુ રાખવાના શુભ હેતુથી તેમને રોજ ૨ જો માહા ૯ મો સને ૧૨૨૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૪ મી મેએ ૧૮૫૭ ની નામદાર માહારાણી વીકટોરીઆની શાલગરેહને દીને "બારોનેટ" નો નામીચો ખેતાબ બખશયો હતો, તેની શનદ એજ વરસના રોજ ૧૬ મો માહ ૧૧ મો સને ૧૨૨૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૬ ઠી આગસ્ટ સને ૧૮૫૭ ને વાર ગરેઉને દીને વેલાતની વેસત મીનીસટરમાંથી બાહાર પડી હતી–તેમાં જણાવ્યું હતું કે એ ખેતાબ વંશપરંપરા ચાલુ રેહશે; એટલે કે દરેક બારોનેટના વડા બેટાને "સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ" ના નામથી એ ખેતાબ વાપરવામાં આવશે. એ મુબારક ખેતાબના મોભાની જાળવણી કીજે મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહેલા) બારોનેટે રૂ. ૨૫,૦૦,૦૦૦) પચીસ લાખ રૂપીઆની સરકારી લોન સરકારમાં અનામત મુકી છે કે જેનું દર સાલનું વ્યાજ સદરહુ ખેતાબ ધરાવનારને મલે છે. એવો સાહેબને "ફ્રીડમ ઓફ ધી સીટી ઓફ લંડનનું" માન રોજ ૨૧ મો માહ ૭ મો સને ૧૨૨૪ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૪ મી એપ્રીલ સને ૧૮૫૫ ઇસ્વી ને દીને મલ્યું હતું. સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) બારોનેટ જેમનો જન્મ નવસારીમાં રોજ ૬ ઠો માહ ૧૦ મો સને ૧૧૫૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૫ મી જુલાઇ સને ૧૭૮૩ ઇસ્વીને વાર મંગલને દીને થયો હતો તેઓ સાહેબ ૭૬ વરસની ઉમરે, રોજ ૨૨ મો માહા ૭ મો સને ૧૨૨૮ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૪ મી એપ્રીલ સને ૧૮૫૯ ઇસ્વીને વાર ગુરૂને દીને હક થવાથી, એ ખેતાબો તેઓના પેહેલા પુત્ર શેઠ ખરશેદજી જમશેદજીને મલ્યા હતા. જેઓ (બીજા) સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ તરીકે ઓલખાતા હતા. વળી એવો સાહેબને ઇસ્વી સને ૧૮૭૧ માં યાને ૧૨૪૦ યઝદેજરદીના સાલમાં "કમ્પેનીયન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઈંડીયા" નો ખેતાબ નામદાર માહારાણીએ આપ્યો હતો. (બીજા) સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ સી. એસ. આઇ. નો જન્મ રોજ ૩ જો માહ ૧ લો સને ૧૧૮૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૯ મી અકટોબર ૧૮૧૧ ઇસ્વીને દીને થયો હતો. તેઓ ૬૬ વરસની ઉમરે રોજ ૨૫ મો માહ ૧૦ મો સને ૧૨૪૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૧ મી જુલાઇ સને ૧૮૭૭ ને દીને પુણા ખાતે ગુજરયાથી તેઓના વડા પુત્ર શેઠ માણેકજી ખરશેદજી, "સર જમશેદજી જીજીભાઇ (ત્રીજા) બારોનેટ" તરીકે ગણાયા હતા. વળી એવણને નામદાર માહારાણીની સાલગરેહની ખુશાલીમાં, સી. એસ. આઇ. યાને "કમ્પેનીઅન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઈંડીઆ" નો ખેતાબ રોજ ૧૯ મો માહ ૮ મો સને ૧૨૫૩ યઝદેજરદી, તા૦ ૪ થી મે સને ૧૮૮૪ ને દીને મલ્યો હતો. એવણનો જન્મ રોજ ૮ મો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૨૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૩ જી મારચ સને ૧૮૫૧ ઇસ્વીને દીને થયો હતો, તેઓ ૪૭મા વરસની ઉમરે રોજ ૬ ઠો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૭ મી જુલાઇ સને ૧૮૯૮ ને દીને ગુજરવાથી, અને તેવણના એક પુરા બેટા શેઠ ખરશેદજી ૧૫ વરસની ભર જવાન વયે સને ૧૮૯૩ ના જુલાઈ માસની ૨૮ મી તારીખે ગુજરી ગયલા હોવાથી, અને

ત્રીજા બારોનેટ સર જમશેદજીને પેટે બીજો કોઇ હઇઆત વારસ ન હોવાથી તેવણુના ભાઇ શેઠ
કાવસજી ખરશેદજી જમશેદજી, જેઓનો જનમ રોજ ૫ મો માહા ૩ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૨૨
યઝદેજરદી, તા૦ ૨૯ મી નવેમબર ૧૮૫૨ ઇસવીને વાર સોમને દીને થયો હતો, તેવણુ " સર
જમશેદજી જીજીભાઇ (ચોથા) બારોનેટ " તરીકે ગણાયા હતા. એવણુને નામદાર સરકાર તરફથી
સને ૧૯૦૦ ના સાલમાં મુંબઇના શેરીફ નેમવામાં આવ્યા હતા, અને એવણુ ૧૦ વરસ સુધી
બારોનેટશીપ ભોગવી ૫૫ા વરસની વયે મુંબઇમાં રોજ ૮ મો માહા ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૭૭
યઝદેજરદી, તા૦ ૧૭ મી જુન સને ૧૯૦૮ ઇસવી ને વાર બુધને દીને બેહેસતનશીન થવાથી
એવણુના એક પુરા વડા બેટા શેઠ રુસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ જેવણુનો જનમ રોજ ૧૮ મો
માહા ૬ ઠો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૬ ઠી મારચ સને ૧૮૭૮ ઇસવી ને વાર
બુધને દીને થયો હતો, તેવણુ પોતાની ત્રીસ વરસની ઉમરે " સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પાંચમાં)
બેરોનેટ " તરીકે હમણા ગણાય છે.

સર–નાઇટ; બારોનેટ,—શેઠ દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને તેમની મોટી લખો રૂપી-
આની સખાવત તથા બીજાં ખુબીવંતા કામોને લીધે રોજ ૨ જો માહા ૬ ઠો સને ૧૨૫૬ યઝદેજરદી'
તા૦ ૧૬મી ફેબરવારી સને ૧૮૮૭ ને દીને " સર નાઇટ " નો નામીચો ખેતાબ આપણી અંગ્રેજ
સરકાર તરફથી મલ્યો હતો. નામદાર શેહેનશાહબાનું વીકટોરીઆએ પોતાના તખતપર બીરાજવાને
પચાસ વરસ પુરાં કીધાં તેની ખુશાલીમાં " જુબીલી " ને નામનો એક તેહેવાર આખાં હીંદુસ્થાનમાં
ઉપલી તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારી ૧૮૮૭ ને દીને મોટી ધામધુમથી પાલવામાં આવ્યો હતો. તે દીને
નામદાર શેહેનશાહબાનુંએ આપેલા ખેતાબોનું લીસ્ટ જે કલકતાની વડી સરકારના સરકારી ગેઝેટમાં
છાપી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું હતું, તેમાં સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને આ માનવંતો ખેતાબ
બક્ષવાનું જાહેરનામું પ્રગટ થયું હતું. આ બનાવથી આખી પારસી કોમમાં અને મુંબઇની તમામ
વસ્તીમાં મોટી ખુશાલી પથરાઇ હતી, અને ચોમેરથી સર દીનશાજીને માન--પાન ખાનાં--પીના
અને એદરેસો આપવામાં આવ્યા હતા. એ પછી સને ૧૮૯૦ ના સાલમાં નામદાર કયસરે હીંદની
તરફથી એવણુ સાહેબને " બારોનેટ " નો નામીચો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો, જેની પેહેલ-
વેહેલી ખબર મુંબઇના નામદાર ગવરનર લારડ રેએ–શાકસ્આઇવાલી જનાવરોની હાસપીટલમાં
જાનવરોનાં વઇદાંને લગતી શોધ ખોલ કરવાને માટેની " લેબોરેટરી, " ખુલ્લી મેલતી વેલાએ
તા૦ ૧૮ મી મારચ સને ૧૮૯૦ ને દીને પોતાનાં ભાષાંણમાં જાહેર કરી હતી. તે પછી ઇંગલંડથી
આવેલા આ ખેતાબનાં " લેટરસ પેટંટ " મુંબઇ સરકારના જુડીસીયલ તથા ધારા ખાતાના
માજી મદદનીશ શેક્રેટરી મરહુમ મી૦ મેહેરવાનજી નસરવાનજી વાછ્ડયા રોજ ૨૮ મો માહા
૨ જો સને ૧૨૬૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૩ મી નવેમ્બર સને ૧૮૯૦ ઇસ્વીને દીને સર દીનશાહ-
જીના વાલકેશ્વર ખાતેના પીટીટ હાલમાં જઇને એવો સાહેબને પોહોચાડી આવ્યા હતા. એ ખેતા-
બની જાલવણીને માટે એવો સાહેબે બી પચીસ લાખની મોટી રકમના પાંચ ટકાનાં મ્યુનીસીપલ
બોન્ડો સરકારમાં અનામત મેલ્યા છે કે જેનું વ્યાજ દર " બારોનેટ " વારસને મલ્યું જશે. નામ-
દાર સર દીનશાહજી જેમનો જનમ રોજ ૩૦ મો માહા ૯ મો સને ૧૧૯૨ યઝદેજરદી, તા૦
૩૦ મી જુન સને ૧૮૨૩ ઇસ્વી ને દીને થયો હતો, એવો સાહેબ ૭૭ વરસ ને ૧૧ માસની ઉમર
ભોગવીને રોજ ૨૩ મો દેપદીન માહ ૮ મો આવાં સને ૧૨૭૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૫ મી મે
૧૯૦૧ ને રવીવારે બેહશતનશીન થયા હતા. એવણુની જગોપર એવણુની પાછલ બારોનેટશીટપર
આવવાનું એવોનાં માંગવાથી નામદાર સરકારે (એમના પેહલા વડા બેટા શેઠ કાવસજી આગલથી
ગુજરી ગયલા હોવાથી) એમના બીજા બટા શેઠ ફરામજી દીનશાજી પીટીટને અને તેમના મરદ
વારેશોને માટે કાયદામાં નકી કરી આપયુ હતું, પણ શેઠ ફરામજી નામદાર સર દીનશાહજીની હઇયા-
તીમાંજ ગુજરી જ્યાથી તેમના એક પુરા બેટા શેઠ જીજીભાઇ ફરામજી પીટીટ જેમનો જનમ રોજ
૨૦ મો માહ ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૭ મી જુન સને ૧૮૭૩ ઇસ્વી ને દીને
થયો હતો તેવો હાલમાં " સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બીજા બેરોનેટ " તરીકે ગાદીએ આવ્યા છે.

સર-નાઈટ; બારોનેટ,—શેઠ જાહાંગીર કાવસજી જાહાંગીર રેડીમની તે આપણી ટાપુના એક મોટા મરહુમ સખી શેઠયા સર કાવસજી જાહાંગીરનાં દત પુતરે લંડન ખાતે ઇંગલંડના ઇમપીરીયલ ઈનસ્ટીટયુટમાં 'ઈંડયન કોનફરંસ હૉલ' બંધાવી આપ્યો તે માટે બે લાખ રૂપીઆની મોટી મદદ કરી હતી તથા બીજી કેટલીક સખાવતો કરી હતી. એવો સાહેબને સને ૧૮૯૫ ની તા૦ ૩૦ મી જુને યાને રોજ ૧૮ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૬૪ યઝદેજરદી ને વાર રવીને દીને વેલાતની નામદાર સરકાર તરફથી "સર નાઈટ" ના નામીચા ખેતાબની એનાયત થઇ હતી. એ ખેતાબ ઇંગલાંડમાં ખુદ મરહુમ માહારાણી વિકટોરીયાના બખતાવર હાથેજ એવો સાહેબને અરપન કરવામાં આવ્ગો હતો. એ પછી એવો શેઠની ચાલુ રહેલી મોટી ઓહોલી સખાવતો માટે નામદાર બખતાવર શેહેનશાહ એડવરડ ૭ માની ૬૮ માં વરસની શાલગ્રહના શુભ દીને યાને તા૦ ૨૬ મી જુન સને ૧૯૦૮ ઇસ્વી, રોજ ૧૭ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૭૭ યઝદેજરદી ને વાર શુકરને દીને શાલગ્રહની ખુશાલીમાં વેલાત ખાતે ઉમરાવો અને બીજાઓના ખેતાબોનું લીસ્ટ જે વેલાતના ગવરમેન્ટ ગેઝટમાં છાપી પ્રગટ કરવામાં આવે છે (જેનો ટેલીગ્રામ અતરે તેજ દીવસે આવ્યો હતો) તેમાં સર જાહાંગીર કાવશજીને બારોનેટનો માનવંત ખેતાબ એનાયત કરવાનું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું. એની સનદ મુંબઇના નામદાર ગવરનર સર જયોરજ સીડનહેમ કલારકે મુંબઇના સેકરેટરીયટના કાઉનસીલ હાલમાં રોજ ૩૦ મો માહા ૫ મો સને ૧૨૭૮, તા૦ ૯ મી ફેબરવારી સને ૧૯૦૯ ને દીને ભરેલી લેવીમાં સર કાવસજી જહાંગીરને એનાયત કીધી હતી. આ બારોનેટના બખતાવર ખેતાબની જાલવની સારૂ એવો શેઠેબી રૂપીયા ૨૫,૦૦,૦૦૦ ની નાદર રકમ સરકારમાં અનામત મેલી છે જેનું બ્યાજ દર બારોનેટ વારસને હમેશા મલ્યું જશે. તે એવી રીતે કે રૂપીઆ પંદર લાખની મીલકતો જે નામદાર સરકારને આપેલી છે કે જેની ઉપજ રૂપીયા ૫૦,૦૦૦ થશે, તે રકમ નામદાર હીંન્દી વજીર તરફથી કાયમને માટે સાલયાણા દાખલ દર વરસે મલતી રહે, એવી ગોઠવણ કરવામાં આવી છે. આ ઉપરાંત રૂપ્યા દશ લાખના હીંન્દી સરકારની પ્રોમીશરી લોનો, મુંબઇની મ્યુનીસીપાલ કોરપોરેશનના તથા મુંબઇ પોરટ ત્રસ્ટના અને મુંબઇના સીટી ત્રસ્ટનાં બાંનડો આપવામાં આવ્યા છે, જેની રૂ. ૪૦,૦૦૦ ની વધું વારસીક ઉપજ થશે. વલી મુંબઇમા આવેલાં રેડીમની હાઉસના બે બંગલા ૨૦,૦૦૦ વાર જગા સાથે આપ્યાં છે જેમાનું ફોરટ મેનસન હાઉસ જે ચર્ચ ગેટ સ્ત્રીટમાં આવેલું છે. જે આજે એક સદી ઉપર પેહેલ વેહેલું ચર્ચગેટ સ્ત્રીટમાં બંધાયું હતું અને તેનું ભાડું ઉપજે છે અને તે રેડીમણી ખાનદાનમાં આજે આઠ નવ પેહડીથી ઉતરી આવેલું છે. એનું બધું મલીને રૂપીયા એક લાખની આવકનું જાહુકનું ત્રસ્ટ છે. હવે પછી જે સર કાવશજી જહાંગીરનુ નામ ધારણ કરે તેનેજ આ આવક મલી શકે એવો બંદોબસ્ત કરીઓ છે. હાલ તરત રૂપીયા પચીસ લાખ ત્રસ્ટમાં મુકીઆ છે. પણ કોઇબી વારસ હવે પછી રૂપીયા પચાસ લાખ વેરનો ત્રસ્ટમાં વધારો કરી શકશે. સર જાહાંગીર કાવશજી જાહાગીરે પોતાને બારોનેટનો ખેતાબ મલ્યા પછી પોતાનું નામ ફેરવી "કાવશજી જહાંગીર" રાખ્યું છે. એવો સાહેબનો જનમ રોજ ૧૬ મો માહ ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૨૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૮ મી જુન સને ૧૮૫૩ ઇસ્વી ને વાર બુધને દીને થયો હતો

સર નાઈટ,—મુંબઇના સખાવતી શેઠ કાવશજી જાહાંગીરજી રેડીમની, જેવોનો જનમ રોજ ૨૧ મો માહા ૮ મો સને ૧૧૮૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૪ મી મે સને ૧૮૧૨ ઇસ્વીને દીને થયો હતો તેઓ સાહેબ ૬૭ વરસની ઉમરે રોજ ૩ જો માહા ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૯ મી જુલાઇ સને ૧૮૭૮ ઇસ્વીને દીને હક થયા હતા, તેવોએ પોતાનો ધરમી દશત ચોમેર લંબાવી સઘલી કોમમાં વીખીઆતી મેલવી હતી. તેવણને ઇસવી સને ૧૮૬૯ નાં જુન માસમાં સી. એસ. આઇ. યાને "કમ્પેનીઅન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઇનડીઆ"નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો. એ પછી એ શેઠની એવી કોશેશો વધારે જારી રેહેવાથી શેઠ કાવશજીને "સર નાઇટ" નો નામીચો ખેતાબ સને ૧૮૭૨ ના સાલમાં નામદાર સરકાર તરફથી આપવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—શેઠ મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી સી. આઇ. ઇ. ને નામદાર શેહેનશાહબાનુંની ડાયમંદ જુબીલીને ટાંકણે યાને તા૦ ૨૨ મી જુન ૧૮૯૭ ને દીને "નાઈટ કમાંનડર ઓફ ધી ઇંડીયન એમ્પાયર" નો નામીચો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—ઓનરેબલ શેઠ પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા બારીસ્ટર સી. આઇ. ઇ.—જેવો મુંબઇમાં પ્રજાનાં એક અછા આગેવાનનો હર હમેશ ભાગ બજાવતા હતા—તેઓને નામદાર બ્રીટીશ સરકારે તા૦ ૨૪ મી જુન ૧૯૦૪ ને દીને નામવર શેહેનશાહ એડવરડ સાતમાંની શાલ-

બરૂેકને દીને અપાયલા ખેતાબોમાં "કે. સી. આઇ. ઇ." યાને "નાઈટ કમાંનડર ઓફધી ઈંડીયન એમ્પાયર" નો માનવંતો ખેતાબ બખશયો હતો.

સર નાઈટ,—અતરેના જાણીતા શેહેરી અને સખાવતે મહશુર નામીચા શેઠયા શેઠ દોરાબજી જમશેદજી તાતાને તા૦ ૧ લી જાનેવારી સને ૧૯૧૦ ઇસ્વી યાને આપણી રાજ કરતી કોમના નવા વરસની ખુશાલીમાં સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર સરકાર તરફથી એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—હોંગકોંગનાં જાણીતા શેહેરી અને વેપારી શેઠ હોરમસજી નવરોજી મોદીને આપણી ઈંગલંડની બ્રીટીશ સરકાર તરફથી સર નાઇટનો ખેતાબ તા૦ ૧૬ મી મારચ સને ૧૯૧૦ ને દીને યાને રોજ ૫ મો માહા ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૭૯ યઝદેજરદી ને બુધને દીવસે એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. શેઠ હોરમસજીએ નામદાર પ્રીનસેસ ઓફ વેલ્સનું બાવલું હોંગકાંગમાં ૧૯૦૯ ના નવેમબર માસમાં ભેટ કીધું હતુ. તેમજ એવો સાહેબે ચીનમાં નાતજાતની તફાવત વગર લખોની સખાવત કીધી છે, જેમાં હોગકોંગમાં એવણુની સઉથી મોટી સખાવતોમાં હોંગકોંગ યુનીવરસીટી અને સેલર્સહોમ છે. એ યુનીવરસીટી બાંધવા માટે લગભગ ૩ લાખ ડાલર સર હોરમસજીએ આપ્યા હતા. આ યુનીવરસીટીની બીલડીંગનો પાયો નાંખવાની કીયા તા૦ ૧૬ મી મારચ ૧૯૧૦ ને દીને હોંગકોંગના નામદાર ગવરનર સર ફ્રેડરીક લુગાડે કીધી હતી. એ વખતે નામદાર ગવરનરે જાહેર કીધું હતું કે નામદાર શેહેનશાહ સાતમાં એડવરડે યુનીવરસીટી તરફ પોતાની પસંદગી દેખાડી એ નામદારે એજ દીને તારનો સંદેસો મોકલીને શેઠ મોદીને સર નાઈટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કીધો છે. સર હોરમસજી મોદી જેવોનો જનમ રોજ ૧૩ મો માહા ૧ લો શેહેનશાહી સને ૧૨૦૮ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૨ મી અકટોબર સને ૧૮૩૮ ઇસ્વીને વાર સુકર ને દીને થયો હતો, એવો સાહેબ ૭૨ વરસની ઉમરે રોજ ૭ મો માહ ૧૦ મો સને ૧૨૮૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૬ મી જુન ૧૯૧૧ ને શુકરવારે બેહસ્તનશીન થયા હતા.

સર નાઈટ,—મુંબઇના જાણીતા શેહેરી તથા મોટા શેર દલાલ શેઠ શાપુરજી બરજોરજી બરૂચાની બોહલી સખાવતો અને ગરીબોના એક બેરખા તરીકે એવો શેઠે આપેલી કીમતી મદદ તેમજ સરકારના આબરૂ ઇજ્જત પામેલા સાચ્ચા સલાહકાર અને પ્રજામાં તથા વેપારી વર્ગોમાં પ્રખ્યાત નાણાશાસ્ત્રી તરીકે એવણે સારી કીરતી મેલવી હતી. શેઠ શાપુરજીને સને ૧૯૧૧ ના સાલના મુંબઇના માનવંત શેરીફ્ફ નેમ્યા પછી એવો શેઠને સર નાઈટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાની તા૦ ૧૨ મી ડીસેમબર સને ૧૯૧૧ યાને રોજ ૧ લો માહા ૪ થો સને ૧૨૮૧ યઝદેજરદી ને દીને દીલ્હી ખાતે થયલી યાદગાર રાજ્યભીષેક યાને કોરોનેશનની કીયા વખતે ભરાયલી દરબારમાં નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાં તરફથી બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—મુંબઇની હાઇ કોર્ટના માનવંત જડજ ઓનરેબલ શેઠ દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવરની કાબેલ્યત, તથા એક ફતેહમંદ જડજ તરીકેની તેમની ઝળકતી કારકીરદી, જાણીતી છે. એવો સાહેબે પારસી કોમને લગતા અગતના સવાલોમાં ભાગ લઈ કીમતી સલાહ આપવા ઉપરાંત પોતાના ઓધ્ધાની ફરજ નામદાર સરકાર અને પ્રજાના સંતોષ વચ્ચે બજાવી હતી. એવો શેઠને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાની તા૦ ૧૨ મી દીસેમબર સને ૧૯૧૧ યાને રોજ ૧ લો માહ ૪ થો સને ૧૨૮૧ યઝદેજરદી ને દીને દીહલી ખાતે થયલી યાદગાર રાજ્યભીષેક યાને કોરોનેશનની કીયા વખતે ભરાયલી દરબારમાં નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાં તરફથી બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—નાગપુરવાલા ખા૦ બા૦ બેજનજી દાદાભાઇ મેહેતાએ નાગપોર, બીરાર અને મધ્ય પ્રાંતોમાં નીલ ઉધ્યોગ તથા હુનરની ખીળવણીના જાહેર કામોમાં આગેવાન ભાગ બજવી તેમજ દુકાળ તથા મરકીના વખતમાં સરકારની તથા જાહેર પ્રજાની સેવા બજાવી હતી. એવો શેઠને સર નાઈટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાંની તા૦ ૧૨ મી દીસેમબર સને ૧૯૧૧ યાને રોજ ૧ લો માહા ૪ થો સને ૧૨૮૧ યઝદેજરદી ને દીને દીલ્લી ખાતે થયલી યાદગાર રાજ્યભીષેક યાને કોરોનેશનની કીયા વખતે ભરાયલી દરબારમાં નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમા તરફથી બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સી. એસ. આઈ. યાને કમ્પેનીઅન ઑફધી સ્ટાર ઑફ ઈંડીઆ.

શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ—(મરહુમ) ૧૮૭૬.
શેઠ ડોસાભાઇ ફરામજી કરાકા—(મરહુમ) ૧૮૭૭.
હેદરાબાદવાળા નવાબ ફરીદુન જંગ બાહાદુર—૧૯૧૧.

સી. આઈ. ઈ. યાને કમ્પેનીઅન ઑફ ધી ઈંડીયન એમપાયર.

દસ્તુરજી બમનજી જામાસ્પજી પુણેવાલા—બીરારના માજી આ૦ કમીશનર-(મરહુમ) ૧૮૭૯.
ઓનરેબલ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી—(મરહુમ) ૧૮૮૧.
ખા૦ બા૦ પેશતનજી જાહાંગીર—ગુજરાતના માજી તાલુકદારી સેટલમેંટ કમીશનર, ૧૮૮૩.
શેઠ નવરોજી ફરદુનજી—(મરહુમ) ૧૮૮૪.
સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—૧૮૮૬.
શેઠ પેશતનજી હોરમજી કામાજી—(મરહુમ)૧૮૮૭.
શેઠ મેહેરજી કુંવરજી તારાપોરવાલા—કોલાપોરના માજી દીવાન—(મરહુમ) ૧૮૮૮.
ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડીઆ—(મરહુમ) ૧૮૮૯.
ખાન બાહાદુર મનચેરજી કાવશજી મરઝબાન—૧૮૯૧.
શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહડીયા—(મરહુમ) ૧૮૯૩.
ઓનરેબલ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા—૧૮૯૪.
શેઠ કાવસજી દીનશાહ એડનવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૪.
ઓનરેબલ ખાનબાહાદુર નવરોજી પેશતનજી વકીલ—અમદાવાદવાલા, ૧૮૯૭.
શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ મેહેતા—કલકતાવાલા, ૧૮૯૭.
ખાનબાહાદુર મનચેરજી રૂસતમજી ધોલું—એડનના માજી રેજીસ્ત્રાર, ૧૮૯૭.
ખાનબાહાદુર ખરશેદજી રૂસતમજી થાણેવાલા—રતલામના દીવાન—(મરહુમ) ૧૮૯૯.
નવાબ ખાનબાહાદુર ધનજીભાઇ ફકીરજી કામાદોર રાવલપીંડીવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૯.
શેઠ એદલજી દીનશાહ—કરાંચીવાલા, ૧૮૯૯.
ખા૦ બા૦ ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા—અમદાવાદના માજી સરકારી એકજી૦ એન. ૧૯૦૧.
શેઠ હીરજીભાઈ માણેકજી રૂસતમજી બનાજી—કલકતાના માજી શેરીફ—(મરહુમ) ૧૯૦૩.
શેઠ ફરદુનજી જમશેદજી—હૈદ્રાબાદના વડા પ્રધાનના ખાનગી સેકરેટરી, ૧૯૦૩.
ખાનબાહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલ—કવેતાવાલા, ૧૯૦૪. (મરહુમ) ૧૯૦૬. {
ખા૦ બા૦ સરદાર શમશુલ-ઓલમાં દસ્તુર હોશંગજી જા૦ જામાસ્પઆશાના—પુણાવાલા— }
શેઠ માણેકશાહ બેરામજી દાદાભાઇ રેજીસ્ત્રાર—નાગપુરવાલા, ૧૯૧૧.
લેફટનંટ કરનલ એદલજી પાલનજી ફ્રેંચમેન—૧૯૧૧.
સરદાર નવરોજી પદમજી—પુણાવાળા, ૧૯૧૧.

એમ. વી. ઓ. યાને મેમબર ઓફ ધી રોયલ વીકટોરીઅન ઓરડર.

શેઠ હોરમજી કાવશજી દીનશાહ એડનવાળા—૧૯૧૧.

આઈ. એસ. ઓ. યાને ઈમપરીયલ સરવીસ ઓરડર.

શેઠ જેહાંગીર ડોશાભાઇ ફરામજી કરાકા.—૧૯૧૧.
શેઠ એમ. ઉનવાળા, બંગાળાની સરકારના નાંણાખાતાંના રેજીસ્ત્રાર—૧૯૧૩.

ઈમપરીયલ સરવીસ ઓરડર-બી.

શેઠ ગોદરેજ દોરાબજી પદમજી—૧૯૧૨.

રોયલ વીકટોરીયન ઓરડર.

ખા૦ સા૦ કાવશજી જમશેદજી પેટીગરા—૧૯૧૧.

સમશુલ ઓલમાઓ.

દસ્તુર પેશોતનજી બેહેરામજી સંજાણા—(મરહુમ) ૧૮૮૯.
ખાન બાહાદુર દસ્તુર હોશંગજી જામાસપજી જામાસપઆશાના—(મરહુમ) ૧૮૯૦.
એરવદ ડા૦ જીવણજી જમશેદજી મોદી—૧૮૯૩.
દસ્તુર દારાબ પેશોતન સંજાણા—૧૮૯૯.
સરદાર દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ નોશેરવાન—(પુણા) ૧૯૧૧.

નામદાર બ્રીટીશ સરકાર તરફથી મલેલો "નવાબ" નો ખેતાબ.

ખા૦ બા૦ ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાડોર, સી. આઇ. ઇ. રાવલપીંડીવાલા, (મરહુમ) ૧૯૧૦.

કયેસરે હિન્દનાં ચાંદ.

નામદાર માહારાણી વીકટોરીયાની સને ૧૯૦૦ ના વરસની શાલગરેહના દીવસથી એટલે તા૦ ૨૪ મી મે થી "કયસરે હિન્દ" નામના નવા ખેતાબનાં સોના-રૂપાના ચાંદો આપતા કીધાં છે—તે નીચલા જરથોસ્તીઓને મલ્યા છે:—

સોનાનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

શેઠ બેરામજી મેરવાનજી મલબારી, (મરહુમ), ૧૯૦૦.

નવાબ ખા૦બા૦ ધનજીભાઇ ફકીરજી કામાદીર, સી.આઇ.ઈ. રાવલપીંડીવાલા-(મરહુમ)૧૯૦૧.
શેઠ મેરવાનજી કાવશજી કેપટન—રંગુનવાલા, ૧૯૦૩.
શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાતી—૧૯૦૪.
ઓનરેબલ ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન—૧૯૦૯.
ખા૦ બા૦ અરદેશર દીનશાજી ચીનાઈ—મધ્ય પ્રાંતવાલા, ૧૯૧૧.
શેઠ જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી—કરાંચીવાળા, ૧૯૧૧.

રૂપાનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

લેફટનંટ કરનલ કેખશરૂ સોરાબજી નરીમાન—સુરતના માજી સીવીલ સરજન, (મ) ૧૯૦૦.
ડા૦ ડોશાભાઇ અરદેશર ચોકશી—બેંગલોરના મરકી ખાતાના માજી વડા તબીબી અમલદાર, (મરહુમ) ૧૯૦૦.
ખા૦ બા૦ ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા, સી. આઇ. ઈ.—અમદાવાદના માજી સરકારી [એક્ઝીક્યુતીવ એનજીનીઅર, ૧૯૦૦.
શેઠ બહમનજી મનચેરજી—બીલાસપોરના દુકાલ નીવારણ અમલદાર—૧૯૦૦.
ખાનબહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઇ. ઇ.—કવેતાવાલા, ૧૯૦૧.
શેઠ રૂસતમજી ફરદુનજી-આંકોલાના ડેપ્યુટી કમીશનર, ૧૯૦૧.
ખા૦ બા૦ માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન-મુંબઇની સેકરેટરીયટના મદદનીસ સેક્રેટરી-૧૯૦૨
શેઠ નાદીરશાહ નવરોજી ખજુરી—પંજાબની કાંચાવેલીવાલા, ૧૯૦૬.
ડા૦ મોટીબાઈ રૂસતમજી કાપડીઆ—અમદાવાદવાળા, ૧૯૧૧.
શેઠ આર. એન. માદન-મુંબઇનાં જંગલ ખાતાંના અમલદાર, ૧૯૧૩.
શેઠ એમ. સી. તાલીઆરખાન-મુંબઇની મ્યુનીસીપાલીટીના ડેપ્યુટી એકાઉન્ટંટ, ૧૯૧૩.

નાઈટ ઓફ ધી ઓરડર ઑફ ટોરીશ એન્ડ એશપાડા.

(પોરચ્યુગલ સરકાર તરફથી)

શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ—(મરહુમ) ૧૮૬૪.

ધી કમાનડર ઓફ ધી રોયલ મીલીટરી ઓરડર ઓફ આવર લેડી ઓફ કનસેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચ્યુગલ સરકાર તરફથી)

શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળા—(મરહુમ) ૧૮૯૨.
શેઠ હોરમજી કાવસજી એડનવાળા—૧૮૯૨.

ધી નાઈટ ઓફ ધી મીલીટરી ઓરડર ઓફ આવર લેડી ઓફ કનશેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચ્યુગલ સરકાર તરફથી)

શેઠ સોરાબજી માણેકજી દમણવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૮.

શીવેલીઅર ડી આનામ નામનો ફરેંચ "નાઈટ"નો ખેતાબ.

(ફરેંચ સરકાર તરફથી)

સર હોરમજી નવરોજી મોદી—ચીનના વેપારી, (મરહુમ) ૧૮૯૨.

સવાલીએંડ લોરડ રચાયાલ ડ કામેબાજ નામનો ફરેંચ "નાઇટ" નો ખેતાબ.

શેઠ જમશેદજી સોરાબજી શેઠના—૧૮૯૮.

ઓફીસર ડી. એકેડમીનો ફરેંચ સરકારનો ખેતાબ (ડીપલોમાં.)

સમસુલ ઓલમાં એરવદ ડા૦ જીવણજી જમશેદજી મોદી
શેઠ મરજબાન મનચેરજી કાવસજી મરજબાન.
શેઠ જમશેદજી સોરાબજી શેઠના.
શેઠ જાહાંગીર નવરોજી શાપકીપર.
શેઠ ખરશેદજી માણેકજી સરાફ.
શેઠ એરચજી રૂસતમજી શંહીયાર.
શેઠ મેરવાનજી રતનશાહ પારખ.

ઓરડર ઓફ ધી બ્રીલયંટ સ્ટાર ઓફ જંજીબાર અથવા હામોડીઆનો ખેતાબ.

(જંગબારના નામદાર સુલતાન તરફથી)

ડાકટર પેસતનજી ભીખાજી નરીમાન—જંગબારના સરકારી તબીબ, ૧૮૯૨.
શેઠ બમનજી માણેકજી દારૂખાનાવાળા-જંગબારના જાહેર બાંધકામ ખાતાના ડીરેક્ટર, ૧૮૮૧.

શેઠ શોરાબજી માણેકજી દારૂખાનાવાળા—શેનીટરી ખાતાના ઉપરી તથા સુપરીનટેનડીંગ એનજીનીઅર, ૧૮૯૨.
શેઠ ખરશેદજી કાવસજી રેજીસ્ટ્રાર—૧૮૯૧.

સઇયદીયાનો ખેતાબ—જંગબારના નામદાર સુલતાને આપેલો.

ડા૦ પેસતનજી ભીખાજી નરીમાન—૧૯૦૫.

સેકરેટ ટ્રેજર તથા કીનકેસોનો ખેતાબ—જેપાનની સરકારે આપેલો.

શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતા—(મરહુમ)

શેઠ રતનજી દાદાભાઈ તાતા.

કેવેલીયર ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ધી ક્રાઉન ઓફ ઇટાલી

(ઇટાલીની સરકાર તરફથી)

ખાન બાહાદુર ડાકટર નશરવાનજી હોરમસજી ચોકસી—૧૮૯૯.

"શીરો-ખુરશેદ" યાને **સીંહ અને ખોરસેદ** નામનો ફારસી ખેતાબ.

(ઇરાનના નામદાર શાહ તરફથી.)

સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ, બારોનેટ—(મરહુમ)

સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—(લંડન) ૧૯૦૦.

નવાબ બહાદુરનો ખેતાબ—નામદાર નીઝામ સરકારે આપેલો.

શેઠ ફરામજી જમશેદજી મુનસીને નવાબ ફરામરઝ જંગ બાહાદુર.

વડા વજીરના ખાનગી સેકરેટરી તેમજ પોલીટીકલ સેકરેટરી શેઠ ફરદુનજી જમશેદજી વાછા સી. આઈ. ઇ. ને નવાબ ફરેદુન જંગ બાહાદુર—૧૯૦૬.

ઇનદુર ડીસટ્રીકટના અવલ તાલુકદાર શેઠ બરજોરજી જમશેદજી વાછાને નવાબ બરજોર જંગ બાહાદુર—૧૯૦૬.

મેદક ડીસટ્રીકટના અવલ તાલુકદાર શેઠ શોરાબજી જમશેદજી ચીનાઇને નવાબ સોરાબ જંગ બાહાદુર—૧૯૦૬.

તાઝીમી સરદારનો ખેતાબ—બીકાનેરના માહારાજાએ આપેલો.

શેઠ આર. ડી. કુપર—માહારાજાના પ્રાઇવેટ સેકરેટરી—૧૯૦૬.

ફરસ્ટ કલાસ ઓરડર ઓફ મેરીટનો ખેતાબ—જામનગરના માહારાજાએ આપેલો.

શેઠ મેરવાનજી પેસતનજી—જામનગરના દીવાન—૧૯૧૨.

"ખાન બહાદુર" ના ખેતાબ મલેલા જરથોસ્તીઓ.

શેઠ અરદેશર ડોશાભાઈ મારકર—કવેતાના વેપારી

શેઠ અરદેશર દીનશાહ ચીનાઈ.

શેઠ અરદેશર દોરાબજી, રજપુતાનાની સુપરીનટેનડીંગ એનજીનીઅરીંગ હાફીસવાલા.

શેઠ અરદેસર દોરાબજી દરીયરવાલા—(દેહનુ—ઉમરગામ.)

શેઠ આદરજી મનચેરજી દલાલ—(ભરૂચ.)

શેઠ એદલજી ભીખાજી કુમાના.

શેઠ કાવશજી જમશેદજી લાલકાકા.

શેઠ ખરશેદજી નશરવાનજી કંત્રાકટર.

શેઠ ગુસતાદજી ધનજીશાહ કાપડયા.

શેઠ જમશેદજી અરદેશર દલાલ.

શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી દેશાઇ—(પુણા.)

શેઠ જાહાંગીર એદલજી મોદી—(સુરત)

શેઠ ડોશાભાઈ પેસતનજી—(સુરત.)

શેઠ દાદાભાઇ દીનશાહ—(ખેડા.)

શેઠ દાદભાઇ નશરવાનજી નાણાવટી.

શેઠ દીનશાહ ડોશાભાઈ ખંભાતા.

શેઠ ધનજીશાહ એદલજી.

ડાકટર નવરોજી કાવશજી કલીયાણીવાલા.

શેઠ નવરોજી પેસતનજી વકીલ—(અમદાવાદ.)

શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીર ઓગા—(રાવલપીંડી)

શેઠ નશરવાનજી રૂસતમજી મહેતા—(કરાંચી)

શેઠ નશરવાનજી શેહેરીઆરજી જીનવાલા—(ભરૂચ)

ડા૦ નશરવાનજી હોરમસજી ચોકશી.

શેઠ નાનાભાઇ ચાનજીભાઈ પલીડર—(કરાંચી)

ડા૦ પાલનજી હોરમસજી દાદાચાનજી.

શેઠ પાલનજી આદરજી મીસતરી—(કરાંચી.)
શેઠ પેસતનજી રૂસતમજી મહેતા.
પ્રોફેસર ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર
શેઠ ફરામજી અરદેશર અહમદનગરવાલા.
શેઠ ફરામજી કાવશજી—આબકારી ઇનશપેકટર.
શેઠ ફરામજી દીનશાહ કામદીન.
શેઠ ફરામરોજ અરદેશર ફરામજી મુસ.
શેઠ ફરામજી નશરવાનજી સંતોક—આપુના વેપારી
શેઠ બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ—(સુરત.)
શેઠ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઇ. ઇ.—
કવેટાના વેપારી.
શેઠ બમનજી એદલજી મોદી.
શેઠ બમનજી દોરાબજી પટેલ.
સર બેજનજી દાદાભાઈ—(નાગપોર)
શેઠ બેજનજી મેરવાનજી—(રાજકોટ)
શેઠ બેરામજી દાદાભાઇ—રીટાયરડ રેજીસ્ટ્રાર.
ડા૦ બેરામજી હોરમજી નાણાવટી.
શેઠ મનચેરજી કાવસજી મરઝબાન, સી. આઈ. ઈ.
શેઠ મનચેરજી રૂસતમજી ઘોલુ, સી. આઇ. ઇ.
શેઠ માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન.
શેઠ માણેકજી નાનાભાઇ—(ડીસા)
શેઠ માણેકજી પાલનજી પોહ—(સુરત)
શેઠ માણેકજી મેરવાનજી મુલ્લાં—(બાલાઘાટ)
શેઠ માણેકશાહ રતનજી દસ્તુર—(ભંડારા)
શેઠ મેહેર હોસંગ દસ્તુર—(પુણા.)
શેઠ રતનજી બેજનજી કેમીશરીએટવાલા.
ડા૦ રતનજી રૂસતમજી દાદીના.
ડા૦ રૂસતમજી જમશેદજી કાપડયા.
શેઠ રૂશતમજી જાહાંગીરજી વકીલ—(અમદાવાદ)
શેઠ રૂશતમ બમનશાહ વકીલ.
શેઠ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ—(દખન હેદરાબાદ)
શેઠ શાવકશાહ કાવશજી દાવર—(પુણા.)
ડા૦ સોરાબજી શાપુરજી—(આકોલા)
શેઠ શોરાબશાહ હોરમજી—(ભરૂચ)
શેઠ હોરમસજી આદરજી પટેલ.
શેઠ હોરમસજી માણેકજી ભામરડાવાલા.

જરથોસ્તી "જસતીસ આફ ધી પીસ" યાને સુલેહના અમલદારો.

અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગર
અરદેશર જમશેદજી બીલીમોરીયા
અરદેશર દાદાભાઇ મોદી, ડાકટર
અરદેશર પેશતનજી કામા, ડાકટર
અરદેશર ફરામજી વકીલ
ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગર
*એદલજી માણેકજી મોદી, ડાકટર
કાવશજી એદલજી દાદાચાનજી
કાવશજી જાલભાઈ શેઠ
સર કાવશજી જહાંગીર રેડીમની બારોનેટ
કાવશજી જહાંગીર રેડીમની
કાવશજી દાદાભાઈ દુબાશ
કાવશજી પેસતનજી ડાકટર
કાવશજી બેજનજી શેઠના
કાવશજી હોરમસજી ડાકટર
દસ્તુર કેખશરૂ જામાસપજી મીનોચેરજી
જામાસપ આશાના [હોમજી
કેખશરૂ માણેકજી બરજોરજી મીનોચેર
કેરસાસપજી રૂસતમજી દાદાચાનજી
લેફટેનંટ કરનલ કે. એ. દલાલ
લેફટેનંટ કરનલ કે. એચ. મીસતરી
ખરશેદજી નવરોજી વાહાડયા
ખરશેદજી મનચેરજી બનાજી
ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી
ખરશેદજી અરદેશર હો. વાહાડયા
જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી જીજીભ
સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ (પાંચમા)
જમશેદજી જીવાણજી ગજદર
જમશેદજી નશરવાનજી બહાદુરજી, ડાકટર
જમશેદજી માણેકજી ફરામજી પટેલ
જમશેદજી રૂસતમજી દેસાઇ
જાહાંગીર એદલજી દાવર
જાહાંગીર ડોસાભાઈ ફરામજી
જાહાંગીર બમનજી પીટીટ
જાહાંગીર બેરામજી મરઝબાન
જાહાંગીર રતનજી દુબાશ
જાહાંગીર રૂસતમજી પટેલ [ઓાસમાં
ડા૦ જીવાણજી જમશેદજી મોદી, શામસુલ
જીજીભાઈ પેસતનજી નીકલસન, ડાકટર
ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન, ડાકટર
ડોસાભાઈ કે. પટેલ, ડાકટર
ડોસાભાઈ નશરવાનજી વાહાડયા
દાદાભાઈ નશરવાનજી કેરાંવાલા
દાદીબા મેરવાનજી દલાલ
દાદી નશરવાનજી દાદી
દસ્તુર દારાબ પેશુતનજી સંજાણા સ.
દીનશાહ એદલજી વાછા [એ.
દીનશાહ દોરાબજી મીસ્ત્રી
સર દીનશાહ મનજીભાઈ દાવર
દીનશાહ બમનજી માસતર, ડાકટર
સર દીનશાહ મા. પીટીટ બારોનેટ(બીજા)
સર દોરાબ જમશેદજી તાતા
ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટ
નવરોજી જાહાંગીર ગામડયા
નવરોજી પેશતનજી હોરમજી કામા
નવરોજી માણેકજી ફ્રામસીઆ
નવરોજી સોરાબજી બંગાલી
નશરવાનજી નવરોજી વાહાડયા
નશરવાનજી મેરવાનજી પટેલ
નશરવાનજી સોરાબજી જમશેદજી જીજી
નશરવાનજી હોરમજી ચાકસી, ડાકટર
નાદીરશાહ હોરમજી એ. સુખીયા, ડાકટર
નાનાભાઇ અરદેશર ફરામજી મુસ
નાનાભાઈ નવરોજી કાતરક, ડાકટર
નાનાભાઈ હોરમજી મુસ
સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહતા, સી.
પેશતનજી નશરવાનજી વાડીઆ [આઈ. ઇ.
ફરદુનજી એ. ખરશેદજી ફરદુનજી
ફરદુનજી જમશેદજી પારખ
ફરદુનજી નશરવાનજી બીશાની, ડાકટર
ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર
ફરદુનજી મેરવાનજી બનાજી
ફરદુનજી સોરાબજી તાલીયારખાન
ફરામજી એદલજી દાવર, ડાકટર
ફરામજી દોરાબજી ફરામજી પાંડે

ફરામરોજ રૂસતમજી જોશી
ફીરોઝ ખરશેદજી શેઠના
* ફીરોઝ બમનજી પીટીટ
* ફીરોઝ બેરામજી મલબારી
ફીરોઝશાહ બી. આર. મોદી
બમનજી દીનશાહ પીટીટ
બરજોરજી સોરાબજી શ:રાફ, ડાક્ટર
બેજનજી દાદાભાઈ કાપડયા, ડાક્ટર
બેરામજી દાદાભાઇ રેજીસટરાર
બેરામજી દોરાબજી બનાજી
બેરામજી નવરોજી ગામડીયા
બેરામજી નશરવાનજી શીરવઈ
બેરામજી રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઇ
ભીખાજી એદલજી ધાસવાલા, ડાક્ટર
મનચેરજી કાવશજી મરઝબાન, સી. આઇ
મનચેરજી બેહરામજી કોલાહ, ડાક્ટર[ઈ.
મનચેરજી રૂસતમજી ધોલુ, સી. આઈ. ઈ.
માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન
મેરવાનજી પેશતનજી ખરેગાત
મેરવાનજી મનચેરજી કામા
રતનશાહ એરચશાહ કોહીઆર
રતનશાહ ટેમુલજી નરીમાન, ડાક્ટર
રતનજી જમશેદજી તાતા
રતનજી રૂસતમજી દાદીના
રૂસતમજી અરદેશર સ્પેનસર
રૂસતમ ડી. એન. વાડીયા
રૂસતમજી ધનજીભાઈ શેઠના
રૂસતમજી નાનાભાઇ રાણીના, ડાક્ટર
રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઇ
રૂસતમ પેસતનજી મસાની
રૂસતમ બમનશાહ વકીલ
રૂશતમ મનચેરજી ચીચગર
રૂસતમજી સોરાબજી પાઉવાળા
લીમજી નવરોજી બનાજી
સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા
શાવકશાહ રતનજી બમનજી ડુબાસ
શાવકશાહ સોરબજી બાટલીવાલા, ડાક્ટર
સોરાબજી એદલજી વારડન
સોરાબજી કાવશજી હોરમજી ડાક્ટર
સોરાબ ખરસેદજી નરીમાન, ડાક્ટર
સોરાબજી દાદાભાઈ ડુબાશ
સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીઆ
સોરાબજી ફરામજી બેંકર
સોરાબજી બમનજી માસ્તર
સોરાબજી એમ. રતનાગર
સોરાબજી લીમજી પાંડે
હોરમસજી અરદેસર વાહાડીયા
હોરમસજી એદલજી આલબલેસ
હોરમસજી દાદાભાઈ વકીલ
હોરમસજી દોરાબજી પદમજી
હોરમસજી બમનજી જીજીભાઈ
હોરમસજી મનચેરજી કામા
હોરમસજી માણેકજી ભીમરડીવાલા
હોરમસજી માણેકજી માસીના, ડાક્ટર
હોરમસજી લીમજીભાઇ બાટલીવાલા
હોરમસજી સોરાબજી (કમુના)

* આવી નીશાનીવાલા ગયે વરસે નવા સુલેહના અમલદાર ઠડેલા સમજવા.

જરથોસ્તી શેરીફો.

શેઠ કાવશજી હોરમજી ડાક્ટર, ૧૮૯૪.
શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ, ૧૮૭૭ (મ.)
સર જમશેદજી જીજી૦બારોનેટ(ચોઠા)૧૯૦૦(મ.)
શેઠ ડોશાભાઇ ફરામજી કરાકા, ૧૮૭૨ (મ.)
સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ, ૧૮૮૭ (મ.)
શેઠ બમનજી હોરમજી વાડીઆ, ૧૮૫૯ (મ.)
ખા. બા. મનચેરજી કાવશજી મરઝબાન, ૧૯૦૬.
શેઠ માણેકજી ખરશેદજી, ૧૮૫૬ તથા ૧૮૬૩ (મ)
શેઠ શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી, ૧૮૮૧ (મ.)
સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા ૧૯૧૧.

શેઠ માણેકજી રૂસતમજી બનાજી—કલકતાના શેરીફ—૧૮૭૩ (મ.)
શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ મેહેતા—કલકતાના શેરીફ—૧૮૯૩.
શેઠ હીરજીભાઈ માણેકજી રૂસતમજી બનાજી—કલકતાના શેરીફ—૧૯૦૨. (મ.)
શેઠ કાવશજી એદલજી પાંડે—મધરાસના શેરીફ—૧૮૯૪.

મુંબઈની યુનીવરસીટીના જરથોસ્તી “ ફેલો. ”

નામદાર સરકારે સને ૧૯૦૪ ના વરસથી નવા યુનીવરસીટી એકટ મુજબ બધી જ્ઞાતનાં ૮૦) ફેલો પોતાની તરફથી નેમેલા તેમાંનાં પારસી ફેલોના નામ:—

આદરજી મેરનોસજી મસાની
એદલજી દોરાબજી તલાતી
ખા૦ બા૦ ખરશેદજી નશરવાનજી કંટરા-
જાલભાઇ દોરાબજી ભરડા [કટર.
ડા૦ જીવણજી જમશેદજી મોદી, સ. એ.
ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન
દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં
નશરવાનજી ફકીરજી સરવૈયર, ડાક્ટર
નાનાભાઈ અરદેશર મુશ
ઓ૦ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા,
પેશતનજી અરદેશર વાડયા
ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર
રૂસતમજી ધનજીભાઈ શેઠના
સોરાબ ખરશેદજી નરીમાન, ડાક્ટર
હોરમજી જાહાંગીર ભાભા

ઉપલા શાથનાં બધી જ્ઞાતવાલા ૮૦) ફેલો તથા ગ્રેજુએટો તથા ફેકલતીઓએ મલીને ચુંટી કાઢેલા બીજા ૨૦) ફેલોમાંનાં પારસી ફેલો:—

કાવશજી એદલજી દાદાચાનજી
ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા.
ભીખાજી એદલજી ધાસવાલા, ડાક્ટર.
પરોફેશર મનચેરજી કાવશજી કાંગા
રૂસતમ ના૦ રૂ૦ રાનીના, ડાક્ટર

* આવી નીશાનીવાલા ગયે વરશે નવા ઠડેલા સમજવા.

જરથોસ્તી કાઉનસીલરો.

ઇસ્વી સને ૧૯૧૦ ના સાલથી આપણી નામદાર અંગ્રેજ સરકારે પોતાની પ્રજાના લોકોને નવા વધુ હકો બક્ષી કાઉનસીલના મેમબરોની સંખયાબી વધારી છે, તેની રૂએ મુંબઇની નવી ધારાસભામાં યાને નામદાર ગવરનરની મુંબઇની લેજીસલેટીવ કાઉનસીલના જરથોસ્તી કાઉનસીલરો નેમવામાં આવ્યા હતા—તેઓમાં:—

ઓનરેબલ સર ફીરોઝશાહ મેરવાનજી મેહતા, સી. આઇ. ઇ. (મુંબઇની મ્યુનીસીપલ કારપોરેશન તરફના પ્રતીનીધી) | ૧૯૧૦-૧૩
,, સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ, (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૩
,, શેઠ નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાળા, પુણાવાળા (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૩
,, શેઠ જાહાંગીર હોરમસજી કોઠારી, કરાંચીવાળા (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૩

,, ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૦-૧૨
,, સરદાર દાવર કેખશરૂ એદલજી મોદી, સુરતવાલા (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૦-૧૨
,, ખા૦ બા૦ નવરોજી પેશતનજી વકીલ, સી. આઈ. ઈ., અમદાવાદવાલા (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૦-૧૨

કલકતાની નામદાર વાઇસરોયની ઇમપીરીયલ લેજીસલેટીવ કાઉનસીલના સભાસદો

ઓનરેબલ સરદાર ખા૦ બા૦ રૂશતમજી જાહાંગીર વકીલ, ૧૯૧૩.

ઓનરેબલ શેઠ માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇ, નાગપોરવાલા, ૧૯૧૦-૧૨

બરમાની લેજીસલેટીવ કાઉનસીલના સભાસદો.

ઓનરેબલ શેઠ મેરવાનજી કાવશજી કેપટન, રંગુનવાલા, ૧૯૧૦-૧૨

નામદાર ગવરનરની મુંબઇની ધારા બાંધનારી સભામાં ઇસ્વી સને ૧૯૧૦ ની આગલ થઇ ગયલા જરથોસ્તી કાઉનસીલરો.

ઓનરેબલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (બીજા) બેરોનેટ, સી. એસ. આઇ. ૧૮૭૦, બીજીવાર ૧૮૭૨. (મ.)
,, સર જમશેદજી જીજીભાઈ (ત્રીજા) બેરોનેટ, સી. એસ. આઇ. ૧૮૭૯, બીજીવાર ૧૮૮૧, ત્રીજીવાર ૧૮૮૩. (મ)
,, શેઠ ડોશાભાઈ ફરામજી, સી. એસ. આઈ. ૧૮૭૦. (મ.)
,, શેઠ દાદાભાઈ નવરોજી પરોફેસર, ૧૮૮૫.
,, ખા૦ બા૦ દોરાબજી પદમજી પેસતનજી ૧૮૯૩-૯૮. (મ.)
,, ખા૦ બા૦ દારાશાહ રતનજી ચીનગર-૧૯૦૪ (મ)
,, ખાનબાહાદુર નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા—૧૯૦૩-૧૯૦૬.
,, શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહાડયા, સી. આઈ. ઈ., ૧૮૮૩-૧૮૯૯. (મ.)

ઓનરેબલ સરદાર નવરોજી પદમજી, ૧૯૦૬.
,, ખા૦.બા૦ નવરોજી પેશતનજી વકીલ, સી. આઈ. ઈ., ૧૯૦૮-૧૯૦૯.
,, ખાનબહાદુર પદમજી પેસતનજી, ૧૮૮૪. (મ.)
,, સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા, સી. આઈ. ઈ. ૧૮૮૭; ૧૮૮૩ થી ૧૯૦૯.
,, શેઠ ફરામજી નશરવાનજી પટેલ, ૧૮૬૬ (મ.).
,, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ, ૧૯૦૦.
,, શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઇ. ૧૮૬૮ થી ૧૮૭૨ (મ.)
,, શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ ૧૮૬૨—૧૮૬૬. (મ.)
,, શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી સી. આઇ. ઈ. ૧૮૭૮ (મ.)

કલકતાની નામદાર વાઇસરાયની કાઉનસીલના સને ૧૯૧૦ ની આગલ થઇ ગયલા જરથોસ્તી સભાસદો.

ઓનરેબલ સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટ—૧૮૮૭ (મ.)
ઓનરેબલ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા સી. આઇ. ઈ.—૧૮૯૪, બીજીવાર—૧૮૯૮ થી ૧૯૦૦.
ઓનરેબલ શેઠ માણેકજી બેરામજી દાદાભાઈ—૧૯૦૮ થી ૧૯૦૯.

મુંબઈની પારસી ચીફ મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નામ.

સર કાવસજી જાહાંગીર બારોનેટ.
કાવસજી દાદાભાઇ દુબાસ.
કાવસજી બેરામજી દીવેચા.
ખરશેદજી નશરવાનજી વાહડયા
સર જમશેદજી જીજીભાઇ પાંચમાં બારોનેટ
જમશેદજી બમનજી વાહડયા.
જાહાંગીર બમનજી પીટીટ
જાહાંગીર બેરામજી મરઝબાન
શમશુલ ઓલમા એરવદ
ડા૦ જીવનજી જમશેદજી મોદી
દાદાભાઇ મેરવાનજી જીજીભાઈ

દારાશાહ દસતુરજી રૂશતમજી સંજાણા (કલીઆણીવાલા)
સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બીજા બારોનેટ
નવરોજી જાહાંગીર ગામડીઆ
પેશતનજી નશરવાનજી વાડયા.
પીરોશાહ બમનજી પીટીટ.
ફીરોશાહ ખરશેદજી શેઠના.
ફીરોઝશાહ બરજોરજી આર. મોદી
ફરદુનજી જમશેદજી પારખ
ફરામજી દોરાબજી પાંડે.

ફરામરોજ રૂશતમજી જોશી.
બમનજી દીનશાહજી પીટીટ.
બેરામજી રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઈ.
મનચેરશાહ માણેકજી કારભારી.
મેરવાનજી મનચેરજી કામા
રૂશતમજી બેરામજી જીજીભાઇ.
નીકાજી અરદેશર
હીરજી અરદેશર દાદીશેઠ.
હોરમજી દોરાબજી પદમજી.
હોરમજી મનચેરજી કામા.

પુણાની અને અહમદનગરની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નામ.

સરદાર દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ
કેખશરૂ આદરજી ઘાસવાળા
ગુસ્તાદજી ધનજીશાહ અંકલેસરયા
દાદાભાઈ સોરાબજી ચીનાઇ

દીનશાહ ડોસાભાઇ ખંબાતા
ડોસાભાઇ માણેકજી સતારાવાલા
સરદાર નવરોજી પદમજી
નવરોજી ફરામજી અરદેશર

પાલનજી નશરવાનજી ફ્રેંચમેન
બરજોરજી પીરોજશા ભરૂચા
બેજનજી નશરવાનજી નગરવાળા
બેરામજી સોરાબજી કારડ માસ્તર

કરાંચીની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નામ.

અરદેશર ફરામજી કલ્યાણીવાળા
એરચશાહ નાનાભાઈ ખરેગાટ
એદલજી દીનશાહ, સી. આઇ. ઇ.
કાવસજી હોરમસજી કાતરક
ખરશેદજી બમનજી શેઠના
ખરશેદજી શાપુરજી સોપારીવાળા
જમશેદજી શાપુરજી સોપારીવાળા

જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી
નશરવાનજી ખરશેદજી મન્નયના
નશરવાનજી રૂસતમજી મેહેતા
નાદરશા એદલજી દીનશાહ
પેસતનજી બેરામજી કોટવાલ
પેસતનજી રૂસતમજી મેહેતા
પેસતનજી હોરમજી ઘડીયાલી

ફરાંમરોજ એદલજી પંથકી
બમનજી ફરાંમજી શેઠના
બરજોરજી કાવશજી દુબાશ
માણેકજી ખરશેદજી માદન
સોરાબજી કુંવરજી પસતાકીઆ
સોરાબજી મનચેરજી બીલીમોરીયા
હોરમસજી માણેકજી ખજુરીના

* સુરતની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નામ.

સુરત ખાતેના.

આદરજી જીવણજી
કેખશરૂ એદલજી મોદી
ખુશરોભાઇ નશરવાનજી બેહેરેમનખાન
દાદાભાઇ પેશતનજી ડાકટર
ડા. દીનશાહ જીવાજી એદલબેહેરામ
દોરાબજી બીખાજી રબાડી
બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ
બમનજી એદલજી મોદી
બેજનજી માણેકજી જંબુસરીયા
દસ્તુર રૂસમતજી જમશેદજી
બેરાંમજી ફરાંમજી વકીલ
હોશંગજી બરજોરજી વાણીઆ

અમદાવાદ ખાતેના.

અરદેશર કાવશજી કરંજાવાલા
અરદેશર રૂશતમજી દલાલ
નરીમાન રતનજી કોઠાવાલા

ભરૂચ ખાતેના.

ખરશેદજી અરદેશર દલાલ
જામાશજી હોરમજી જંબુસરીયા
પીરોશાહ રૂશતમજી વખારીયા
મંચેરશાહ સોરાબજી વખારીયા
રતનજી એદલજી કાંગા

* આ ડેલીગેટોમાં ૧૦ સુરતના, ૫ અમદાવાદના અને ૫ ભરૂચના મલી ૨૦ ડેલીગેટોની સુરત, અમદાવાદ તથા ભરૂચની એકજ કોરટ મનાય છે, અને કામ પડે ત્યારે અવારનવાર બાર ગ્રહસ્થોને સુરત ખાતે બોલાવવામાં આવે છે.

મુંબઇ મ્યુનીસીપાલ કારપોરેશનના જરથોસ્તી મેમબરો.

ડા૦ કાવશાજી એદલજી દાદાચાનજી—ગીરગામ (કર. ભર.)
કાવશાજી જાહાંગીર રેડીમાણી—(સુ. અ.)
જમશેદજી અરદેસર વાહડીયા—(સુ. અ.)
સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ—(સુ. અ.)
ડા૦ જાહાંગીર જમશેદજી ખ. લીલાંઉવાલા–ભુલેશ્વર (કર.ભર.)
જાહાંગીર ડોશાભાઇ કરામજી—(સરકાર)
જાહાંગીર બમનજી પીટીટ—કોટ (કર. ભર.)
ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરમાન—(યુનીવરસીટી)
દીનશાહ એદલજી વાછા—કોટ (કર.ભર).
ડા૦ દીનશાહ બમનજી પેસતનજી માસ્તર—ભુલેશ્વર (કર.ભર.)
સર દીનસાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ—(સુ. અ.)
નવરોજી જાહાંગીર ગામડયા—કોટ (કર. ભર.)
ડાકટર નાદરશાહ હોરમજી સુખીયા—કોટ (કર. ભર.)
ઓનરેબલ સર ફીરોશાહ મેરવાનજી મેહેતા—(સુ. અ.)
ફીરોજશાહ ખરશેદજી શેઠના—(સુ. અ.)
ડા૦ રતનશાહ ટેમુલજી નરીમાન—(સુ. અ.)
ડા૦ શાવકશાહ શેરાબજી બાટલીવાલા–પરેલ (કર. ભર.)
હોરમજી પીરોશાહ મોદી—ગીરગામ (કર. ભર.)

(કર. ભર.)=કર ભરનારાઓ તરફથી ચુંટી કઢાયલા; (સુ. અ.) સુલેહના અમલદારો તરફથી; (યુનીવરસીટી)=યુનીવરસીટી તરફથી; (સરકાર)=નામદાર સરકારે નેમેલા.

સ્ટેનડીંગ કમીટીના જરથોસ્તી મેમબરો.

કાવશજી જાહાંગીર રેડીમની.
ડા૦ નાદીરશાહ હોરમજજી સુખ્યા.
ફીરોઝ ખરશેદજી શેઠના.
ડા૦ શાવકશાહ સેરાબજી બાટલીવાલા.

મ્યુનીસીપાલીટીના સેકરેટરી—રૂસતમજી પેસતનજી મસાની.

મુંબઈની પોરટ ટ્રસ્ટના જરથોસ્તી મેમબરો.

નવરોજી જાહાંગીર ગામડીયા (સરકાર તરફથી)

મુંબઈની સીટી ઇમપ્રુવમેન્ટ ટ્રસ્ટ બોરડના જરથોસ્તી મેમબરો.

દીનશાહ એદલજી વાછા—નવરોજી જાહાંગીર ગામડીયા.

જાહાંગીરજી ડોશાભાઇ કરાકા—સપેસીયલ કલેકટર.

હાઇ કોરટના જરથોસ્તી વકીલો.

અરદેશર દાદાભાઇ ગાંધી, ૧૮૯૮
અરદેશર દાદાભાઇ કરાકા, ૧૯૦૩
અરદેશર ફરામજી બાટલીબોઇ, ૧૮૯૧
અરદેશર બેજનજી, ૧૮૭૩
અરદેશર શાવકશાહ દાવર, ૧૮૯૭
આદરજી દીનશાહ મેહેતા, ૧૮૯૭
કાવસજી ખુરશેદજી સોનાવાલા, ૧૮૯૯
કાવશજી બેજનજી શેઠના, ૧૮૮૧
કેરશાસપજી રૂસ્તમજી દાદાચાનજી, ૧૮૭૧
ખરશેદજી કાવશજી સંતોક, ૧૮૯૩
ખરશેદજી કાવશજી ખરાશ ૧૮૯૬
ખરશેદજી જીવણજી મીસતરી, ૧૯૦૦
ખરશેદજી મનચેરજી મોવડાંવાલા ૧૮૯૪
જમશેદજી ડોસાભાઈ વાછા, ૧૮૯૮
જમશેદજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા,
જમશેદજી બેરામજી કાંગા, ૧૮૮૩
જીજીભાઇ જાહાંગીર ટ્રેઝરીવાળા, ૧૮૯૮
જાહાંગીર એદલજી મોદી, ૧૮૭૯
જાહાંગીરજી દીનશાહ મેહેતા, ૧૮૯૭
ટેમુરસપ નવરોજી સંજાણા, ૧૮૮૬
ડેસાભાઇ ખરશેદજી ગાંધી, ૧૮૯૨
દીનશાહ બરજોરજી દુબાશ, ૧૮૯૬
દોરાબજી નવરોજી ખંડાલાવાલા, ૧૯૦૩
ધનજીશાહ કુંવરજી પટેલ, ૧૮૯૧
ધનજીશાહ જાહાંગીરજી સુરતી, ૧૮૯૬
ધનજીશાહ ડોશાભાઇ કુપર, ૧૮૯૯
નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા, ૧૮૭૪
નવરોજી પાલનજી પાવરી, ૧૮૯૩
નવરોજી બેરામજી કાકા, ૧૮૮૩
નવરોજી ભીખાજી પારડીવાલા, ૧૯૦૦

નાદરશાહ શાપુરજી તારાપોરવાલા, ૧૮૯૯
પેશતનજી કુવરજી મોતીવાલા, ૧૮૯૯
પેશતનજી કેકોબાદ ગાંધી, ૧૮૯૭
ફરામજી અરદેશર રાના, ૧૮૯૫
ફરામજી કેખશરૂ પાટક, ૧૮૭૪
ફ્રામરોજ બમનજી લીમજી, ૧૮૯૯
ફીરોજશાહ એદલજી સંજાણા, ૧૮૯૨
ફીરોજશાહ જહાંગીરશા તાલેયારખાન ૧૮૯૩
બમનજી દીનશાહજી મેહેતા, ૧૮૯૫
બમનજી ફીરોજશાહ, ૧૮૭૫
બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૮૮૩
બરજોરજી ફ્રામજી દસ્તુર, ૧૮૯૮
બેજનજી માણેકજી જંબુસરવાલા, ૧૮૮૮
બેરામજી જમશેદજી કરાઇ, ૧૮૯૯
બેરામજી રતનજી લેનટીન, ૧૮૯૮
બેરામજી હીરજીભાઈ વારડીન, ૧૮૮૯
બીખાજી દાદાભાઇ મુલ્લાં, ૧૮૯૭
મનચેરજી ખરશેદજી વેશાવેવાળા, ૧૮૯૭
મનચેરજી ખરશેદજી વાહાડયા, ૧૮૯૮
માણેકશાહ ધનજીશાહ મુનસફ, ૧૮૯૫
માણેકજી દોરાબજી કાંગા, ૧૮૮૫
માણેકજી નશરવાનજી નાણાંવટી, ૧૮૭૧
મેરવાન ફ્રેદુન આલમશાહ, ૧૮૯૬
મેરવાનજી પેસતનજી દારૂખાનાવાલા, ૧૮૮૭
મેરવાનજી ફ્રેદુનજી મુલ્લા, ૧૯૦૩
મેરવાનજી માણેકજી કારભારી, ૧૯૦૩
રતનશાહ એરચશાહ કોહીઆર, ૧૮૭૫
રતનશાહ કેરશાસપજી દાદાચાનજી, ૧૮૯૩
રૂસતમજી કુવરજી નાઝીર, ૧૮૯૮
રૂસતમજી ધનજીભાઈ રતનાગર, ૧૮૯૯
રૂસતમજી બમનશાહ, ૧૮૮૩
રૂસતમજી બરજોરજી પેમાસ્તર, ૧૮૯૪
રૂસતમજી મનચેરજી કામા, ૧૮૮૩
રૂસતમજી માણેકજી મેહેરવાદ, ૧૮૯૨
શાપુરજી બરજોરજી ડાકટર, ૧૮૯૦
શાવકશાહ માણેકજી તલાટી, ૧૮૯૯
શાવકશાહ સોરાબજી પંથકી, ૧૮૯૯
સોરાબજી નશરવાનજી કોયાજી, ૧૮૯૨
સોરાબજી ફ્રામજી બીલીમોરીયા, ૧૮૮૭
સોરાબજી બમનશાહ કાપડીઆ, ૧૮૯૦
સોરાબજી બરજોરજી દાદીબરજોર, ૧૯૦૧
હીરજીભાઈ કાવશજી દલાલ, ૧૮૯૧
હોરમજદીયાર કુંવરજી કોયાજી, ૧૮૯૧
હોરમજી દાદાભાઇ, ૧૮૬૪
હોશંગજી બરજોરજી વાણીયા, ૧૮૮૩

જરથોસ્તી સોલીસીટરો.

અરદેશર જમશેદજી પોંચા, ૧૯૦૯
અરદેશર ફ્રામજી સુનાવાલા, ૧૯૧૨
અરદેશર બરજોરજી લીંબુવાલા (લંડનના)૧૯૧૧
અરદેશર મેરવાનજી માડન, ૧૮૯૯
કાવશજી જમશેદજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૩*
કેખશરૂ જમશેદજી દુબાશ, ૧૯૦૯
કેખુશરો ફ્રેદુનજી શીરવઇ, ૧૮૯૬
કેખુશરો બી. મેહેતા, ૧૮૯૭*
કેખશરૂ માણેકજી સરવેઅર, ૧૯૧૧
કેખુશરો હોરમજી વકીલ, ૧૮૯૫
ખરશેદજી ધનજીભાઈ શરાફ, ૧૮૯૨*
જમશેદજી પા. દસ્તુર, ૧૯૦૯
જામાસ્પ ફીરોઝ હોશંગ દસ્તુર, ૧૯૦૨
જેહાંગીર કેરસાશપજી રૂ. દાદાચાનજી, ૧૯૦૦
જેહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ, ૧૮૯૮
જેહાંગીર દોરાબજી નીમચવાલા, ૧૮૯૧*
જેહાંગીર ડી. કાંગાં, ૧૯૦૯
જેહાંગીર ફીરોજશાહ મેહેતા, ૧૯૦૫
જેહાંગીર બમનજી બહમન-બેહરામ, ૧૮૯૬
જેહાંગીર રૂસતમજી મેરવાનજી પટેલ, ૧૯૦૦
જેહાંગીર સોરાબજી કાંગા, ૧૯૧૨
જે. હોરમસજી, ૧૮૯૯*
જીજીભાઇ ડોશાભાઇ ખંબાતા, ૧૯૦૬
જીવાજી દીનશાહજી ગાંધી, ૧૮૮૪
ડોસાભાઇ ફરામજી વાડીઆ, ૧૮૯૪*
દારાશાહ જીવાજી વકીલ, ૧૯૧૦
દારાશાહ બેજનજી મેહેતા, ૧૮૯૨
દીનશાહ ખરશેદજી દાજી, ૧૮૯૮
દીનશાહ જીજીભાઇ ઇરાની, ૧૯૦૬
દીનશાહ જીજીભાઇ ડાકટર, ૧૮૮૬*
દીનશાહ દોરાબજી રોમર, ૧૮૯૯*
દીનશાહ ફ્રેદુનજી મુલ્લાં, ૧૮૯૫

ધનજીશાહ પાલનજી સોઢી, ૧૮૯૫*
નોશીરવાન પી. એનજીનીયર, ૧૯૦૯
નશરવાનજી ફીરોજશાહ દુબાશ
નશરવાનજી મનચેરજી હોરમજી કામા, ૧૮૯૭
નશરવાનજી હોરમસજી શેઠના, ૧૯૧૨
નાદરશાહ બમનજી વકીલ, ૧૯૦૨ (લંડનમાં)
નાનાભાઈ હોરમશજી મુસ, ૧૮૯૧*
પેસતનજી બાપુજી ખરાસ, ૧૯૧૩
પેશતનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૯૦*
પેસતનજી લીમજી પારેખ, ૧૯૧૨
પેસતનજી સોરાબજી બાટલીવાલા(લંડનનાં)૧૯૦૭
પીરોજશાહ નશરવાનજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૦
ફરદુનજી કેરસાસ્પજી દાદાચાનજી, ૧૯૦૫
ફરદુનજી પાલનજી પાવરી, ૧૮૯૨*
ફરદુનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૮૯*
ફરામજી અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૬
ફરામજી માણેકજી વાચ્છા, ૧૯૦૩
ફરામજી રુસતમજી વાડીઆ, ૧૯૦૪
ફરામજી શાપુરજી મેહેતા, ૧૯૦૨
ફરામરોજ એદલજી દીનશાહ, ૧૮૯૯
ફરામરોજ મેરવાનજી મેહેતા, ૧૯૦૯
ફરામરોજ હોરમજી એન. વકીલ, ૧૯૦૬
ફીરોજશાહ નશરવાનજી પ્લીડર, ૧૮૯૧*
બરજોરજી ડોસાભાઈ ડાક્ટર, ૧૯૦૬
બેરામજી નશરવાનજી કારભારી, ૧૯૧૦
બાપુજી દાદાભાઈ લામ, ૧૯૦૮
મનચેરશા બમનજી ચોકસી, ૧૯૦૨
મનચેરશા રૂશતમજી વકીલ, ૧૯૦૧
માણેકજી એન૦ પેંચખાનાવાલા, ૧૮૯૯
માણેકજી રૂશતમજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૨
માણેકજી સોરાબજી કેપટન, ૧૮૯૬
મીનોચેહર અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૭
મીનોચેહર પી. દાદાચાનજી, ૧૯૦૯
મેરવાનજી કેખશરો આલપાઈવાલા, ૧૮૮૯*
રૂશતમજી એદલજી પાપા, ૧૯૧૨
રૂશતમજી ખરશેદજી કામાજી, ૧૮૮૪*
રૂશતમજી ધનજીશાહ દાલાસ, ૧૯૧૦
રૂશતમજી નવરોજી મોટાભાઈ.
રૂશતમજી પીરોજશાહ મેહેતા. ૧૮૯૭
રૂશતમજી ફરદુનજી મુલ્લા, ૧૮૯૫
રૂશતમ ફીરોજશાહ મોદી, ૧૯૦૮
રૂશતમ ફીરોજશાહ બરુચા. ૧૮૯૬
રૂશતમજી સોરાબજી કેપટન, ૧૯૦[illegible]
શાપુરજી બેરામજી નરીમાન, ૧૯૦૨
સોરાબજી દાદાભાઈ વાસતાવાલા, ૧૮૯૫
સોરાબજી ફરામજી મુલ્લા, ૧૯૦૩
સોરાબજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૮૫*
હીરજી કાવશજી કોલાહ, ૧૮૯૧*
હોરમજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૮૮૦
હોરમશજી બેજનજી બામજી, ૧૯૦૮

* આની નીશાણીવાલા સોલીસીટરોએ બેવલી હાઈ કોરટના વકીલોની પણ સનદ મેલવેલી છે.

જરથોસતી બારીસ્ટરો.

અરદેશર કાવશજી શેઠના, ૧૮૮૫ (અમદાવાદ)
અરદેશર ધનજીભાઈ કા૦ પટેલ, ૧૮૯૦ [પીરોજપુર.
અરદેશર ફીરોજ મેહેતા, ૧૯૧૦
અરદેશર બરજોરજી લીંબુવાલા. ૧૯૧૧
અરદેશર બેરામજી કાપડીઆ, ૧૯૧૨
અરદેશર માણેકજી મસાની, ૧૯૧૦
અરદેશર રતનજી વાડયા, ૧૯૧૨
અરદેશર હોરમશજી વાડયા, ૧૯૧૦
એરચ જાહાંગીર સોરાબજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૯
એદલજી જમશેદજી ખોરી, ૧૮૮૩ (લંડન)
એ. અરદેશર એનજીનીયર, ૧૯૧૨
કાવશજી જમશેદજી પેટીગરા, ૧૯૦૦
કાવશજી બરજોરજી જશાવાલા, ૧૯૦૯
કાવશજી મેરવાનજી દોતીવાળા, ૧૯૧૨
કેકોબાદ એદલજી જમશેદજી સંજાના. ૧૯૦૭
કેકોબાદ ભીખાજી દસ્તુર, ૧૯૦૩
કેકી માણેકજી કારભારી, ૧૯૧૨
કેખશરો આદરજી ઘાસવાલા, ૧૮૯૫
કેખશરૂ ખરશેદજી દલાલ, ૧૯૦૫
કેખશરૂ જાહાંગીર રૂસતમજી દાજી, ૧૯૧૦
કેખશરૂ બેરામજી પદમજી, ૧૯૦૯
કેખશરૂ માણેકશાહ તાલ્યારખા, ૧૯૧૩
કેખશરો શોરાબજી, ૧૮૯૬
ખરશેદજી દીનશાહ ગાસવાળા,(એડવોકેટ)૧૯૧૩

ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી શરાફ, ૧૮૬૯
જમશેદજી ખરશેદજી તારાચંદ, ૧૯૦૨
જમશેદજી જીવનજી ગજ્જર, ૧૮૭૧ (ભાવનગર)
જમશેદજી બેરામજી ભીખાજી કાંગા, ૧૯૦૩
જમશેદજી મેરવાનજી બોઘસ, ૧૯૧૨
જાલ અરદેશર દાદાભાઇ નવરોજી, ૧૯૧૦
જાલ ખરશેદજી રતનજી બમનજી, ૧૯૦૯
જાલ જેહાંગીર મુગાશેઠ, ૧૯૧૩
જીજીભાઇ એદલજી મોદી, ૧૮૭૫
જેહાંગીર કાવશજી બીલીમોરીઆ, ૧૯૦૩
જેહાંગીર કુવરજી કોયાજી, ૧૯૧૦
જેહાંગીર ખરશેદજી કામા, ૧૮૮૯ (નાગપુર)
જેહાંગીર ડોશાભાઇ ફરામજી કરાકા
જેહાંગીર દીનશાહ દાવર, ૧૯૦૦
જેહાંગીર પીરોશાહ દુબાશ, ૧૮૯૧
જેહાંગીર પેસતનજી, ૧૮૯૬
જેહાંગીર બરજોરજી પટેલ, ૧૯૧૨
જેહાંગીર રૂશતમજી વખારીઆ, ૧૮૯૬
જેહાંગીર સોરાબજી બેરગામવાળા, ૧૯૧૧
જેહાંગીર હોરમશજી જેહાંગીર બાબા.
જેહાંગીર હોરમશજી નશરવાનજી વકીલ ૧૯૦૫
ટેમુરસ કાવશજી મોદી, ૧૯૧૨.
ટેમુરસ દાદાભાઇ જાલ, ૧૯૦૪
ડોશાભાઇ કાવસજી રાલી, ૧૯૧૧
ડોશાભાઇ મેરવાનજી કરાકા, ૧૮૮૯
દાદાભાઇ મનચેરજી બોટલા, ૧૮૯૬
દારાશાહ શાપુરજી શેઠના, ૧૯૦૦
દાદી હોરમશજી દાદાભાઇ જજીભ, ૧૮૯૩
સર દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવર, ૧૮૮૦
દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં, ૧૯૦૮ (એડવોકેટ)
દોરાબ આદરજી ગાસવાળા, ૧૯૧૩
દારાબ ખરશેદજી દરાઇવર, ૧૯૧૨
દોરાબજી નવરોજી ખંડાલેવાલા, ૧૯૦૬
દોરાબજી નસરવાનજી બાહાદુરજી, ૧૮૯૫
ધનજીશાહ અરદેશર અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
ધનજીશાહ દોરાબજી, ૧૮૯૬
ધનજીશાહ મેહરજીભાઇ માદન(એડવોકેટ)૧૯૧૨
ધનજીશાહ સોરાબજી કેપટન, ૧૯૧૨
નવરોજી જાહાંગીર વાહાડીઆ, ૧૯૦૯
નવરોજી દાદાભાઇ આલબ્લેસ, ૧૮૮૮ (યુરોપ)
નવરોજી પેસતનજી કામા, ૧૮૭૬
નવરોજી મેરવાનજી તારાચંદ, ૧૯૦૫
નવરોજી રૂસ્તમજી મોટાભાઇ, ૧૮૭૪ (યુરોપ)
નવરોઝ હોરમસજી નવરોજી મોદી, ૧૮૯૯
નસરવાનજી જમશેદજી દાદી, ૧૮૯૨
નસરવાનજી નવરોજી અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
નસરવાનજી બેહેરામજી ગજ્જર, ૧૯૦૨
નસરવાનજી રૂસતમજી ધનજીભાઇ મેહેતા, ૧૯૦૫
નશરવાનજી સોરાબજી પદમજી, ૧૯૧૩
નોશી ફરદુનજી સીરવાઇ, ૧૯૦૯
નાનાભાઇ નશરવાનજી સાહેર, ૧૮૭૫
નાનાભાઇ મેરવાનજી કાવશજી કપટાન, ૧૮૯૪
નાનાભાઇ હોરમજી મુસ, ૧૯૧૨
પદમ પેસતનજી જીનવાલા, ૧૮૯૯
પેસતનજી ખરશેદજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૯
પેસોતન ધનજીશા પટેલ, ૧૯૦૭
પેસતનજી પીરોજશાહ ડાક્ટર, ૧૯૧૨
પેસતનજી શોરાબજી કોટવાલ, ૧૮૮૯ (નાગપુર)
પેસતનજી એચ. જે. રૂસ્તમજી, ૧૮૯૬
પીરોજશાહ નશરવાનજી દારૂવાળા, ૧૯૧૧
પીરોજશાહ બેરામજી મજબારી, ૧૮૯૯
ઓન૦ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા, ૧૮૬૮
પી. દાદાભાઇ, ૧૯૦૪
ફરદુનજી પેસતનજી જાં. તાલેયારખાન, ૧૮૯૪
ફરેદુન પીરોઝ તારાપોર, ૧૯૧૩
ફરદુનજી બરજોરજી મોતીવાલા, ૧૯૦૬
ફરદુનજી સોરાબજી જાં. તાલેયારખાન ૧૮૯૪
ફરામજી પેસતનજી ડાક્ટર, ૧૮૯૧ (ઝનજીબાર)
ફરામરોજ મનચેરજી દાદીના, ૧૮૯૪
ફરામરોજ રતનજી બમનજી, ૧૯૦૩
ફરામરોજ એમ. શેઠના, ૧૮૯૩
ફીરોઝ દોરાબજી ગોલવાળા, ૧૯૧૨
ફીરોઝશાહ બેજનજી વાચ્છા, (એડવોકેટ) ૧૯૧૩
ફીરોજશાહ રતનજી મીણવાલા, ૧૮૯૫
ફીરોજશાહ હોરમસજી જજીભ, ૧૯૧૨
બમનજી કાવશજી કેપટન, ૧૮૯૧
બમનજી જમશેદજી વાહાડયા, ૧૯૦૬
બમનજી ડોશાભાઇ આલબલેસ, ૧૯૧૩
બમનજી રતનજી બમનજી દુબાશ, ૧૮૯૪
બરજોરજી જમશેદજી અરદેશર દલાલ, ૧૮૯૪
બાપુજી દોરાબજી વાચ્છા, ૧૯૦૫
બેરામજી રૂસ્તમજી મેહેતા, ૧૮૯૯
ભીખાજી બેરામજી કાંગા, ૧૯૦૮
મનચેરજી ખરશેદજી લાલકાકા, ૧૮૯૨
મનચેરજી દાદાભાઇ દાદીશેઠ, ૧૮૮૩
સર મનચેરજી મે. ભાવનગરી, ૧૮૮૫ (યુરોપ)
મઝરબાન મનચેરજી મઝરબાન, ૧૮૯૪
માણેકજી પેસતનજી મોદી, ૧૮૯૨
માણેકજી પેસતનજી આશાવઇદ, ૧૮૯૫
માણેકજી બે. દા. રેજીસ્ટાર, ૧૮૮૭ (નાગપોર)
માણેકજી રૂસતમજી મેહેતા, ૧૮૯૫
મીનોચેહર જમશેદજી દસ્તુર, ૧૯૧૨

મેરવાનજી કાવસજી શેઠ, ૧૯૧૧
મેરવાનજી જમશેદજી આંટીયા, ૧૯૧૩
મેહેરવાનજી રૂસતમજી બાઇશ, ૧૮૯૯
મેહેરવાન હોરમજી હકીમ, ૧૯૧૦
રતનજી સોરાબજી દાદાચાનજી, ૧૯૧૨
રૂસતમજી ખરશેદજી તારાચંદ, ૧૯૦૦
રૂસતમજી જીવણજી જમશેદજી મોદી, ૧૯૦૮
રૂસતમજી ડોસાભાઇ ન. વાહાડયા, ૧૮૯૯
રૂસતમજી દીનશાહ બાટલીવાલા, ૧૯૧૦
રૂસતમજી ધનજીભાઇ શેઠના, ૧૮૮૪
રૂસતમજી નવરોજી બરજોરજી, ૧૮૯૯
રૂસતમજી ફરામજી બહાદુરજી, ૧૮૯૫
રૂસતમજી બે સોનાવાલા, ૧૮૯૦ (પાલનપુર)
રૂસતમજી બેરામજી કોલાબાવાલા, ૧૮૮૮
રૂસતમજી મેરવાનજી આલપાઇવાળા, ૧૯૧૨
રૂસતમજી સોરાબજી કાંગા, ૧૮૯૬
રૂસતમજી સોરાબજી બીલીમોરયા, ૧૯૧૧
લવજી મેરવાનજી વાહડીઆ, ૧૮૮૭(અમદાવાદ)
લીમજી નવરોજી બનાજી, ૧૮૯૮
વીકાજી ફરદુનજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૬
સપલ મનચેરશાહ ચોકઆ, ૧૯૧૩
શીયાવક્ષ આદરજી ગોગાવાલા, ૧૯૦૭
શીયાવક્ષ રૂસતમજી માસ્તર, ૧૮૯૧ (હૈદ્રાબાદ)
સોરાબજી આદરજી દલાલ, ૧૯૦૮
સોરાબજી ખુરશેદજી દસ્તુર, ૧૯૧૨
સોરાબજી દાદાભાઇ બેદવાર, ૧૯૦૯
સોરાબજી બેહરામજી બનાજી, ૧૯૧૦
સોરાબજી માણેકજી, ૧૯૧૨
સોરાબજી રૂસતમજી દાવર, ૧૯૧૦
સોરાબજી લીમજીભાઇ દાવર, ૧૯૦૪
શાપુરજી જમશેદજી શાપુરજી, ૧૯૧૧
હોરમજી અરદેશર વાહાડીઆ, ૧૮૭૦
હોરમજી અરદેશર વકીલ, ૧૯૧૦
હોરમજી પી. મોદી, (એડવોકેટ) ૧૯૧૦
હોમી બમનજી મોટાફરામ, ૧૯૧૩
હોરમજી મનચેરશાહ મહેતા, ૧૯૦૪
હોરમજી સોરાબજી કેપટન, ૧૯૧૦
હોરમજી લશકરી, ૧૮૯૨ (ઝનજીબાર) [વોકેટ.
હોરમઝદીઆર કુંવરજી કોહયાજી, ૧૯૦૮ (એડ-
હોરમઝદયાર ફીરોઝ હોશંગ દસ્તુર, ૧૯૧૧
હીરજીભાઇ હોરમજી ડી૦ વાહચા, ૧૮૯૯

પોસ્ટ ખાતાને લગતી જાણવા જોગ વીગતો.

હીંદુસ્તાનમાં કાગલો, પોસ્ટ કારડ, રેજીસ્ટર કાગલો, સેમપલો, પારસલો, વરતમાન પતરો, બુક પોસ્ટ પર મરાતાં સ્ટાંપનો દર નીચે પ્રમાણે છે:—

પોસ્ટ કાર્ડ. ×

	કીંમત.
એકવડો...	૧ દોહોડયું.
જવાબ સાથનો	૨ દોહોડયાં.

કાગજો.

એક તોલા સુધી વજનના ...	૨ દોહોડયાં.
એકથી વધું અને દશ તોલા સુધી	૧ આનો.
દશ તોલા ઉપરાંત દર દશ તોલા અથવા તેની અંદરનાં વજન માટે વધુ	૧ આનો.

બુક પોસ્ટથી ચોપડી, ચોપાન્યાં અને નમુના મોકલવા માટે.

દશ તોલા સુધી	૨ દોહોડયાં.
દશ તોલા ઉપરાંત બીજા દરેક દશ તોલા અથવા તેની અંદરના વજન માટે વધુ ...	૨ દોહોડયાં.

રેજીસ્ટર કરેલા વરતમાન પત્રો.

૮ તોલા સુધી	૧ દોહોડયું.
૮ થી વધુ અને ૪૦ તોલા સુધી	૨ દોહોડયાં.
તે ઉપરાંત દર ૪૦ તોલા દીઠ	૨ દોહોડયાં.

પારસલો.

	કીંમત.
ચાલીસ તોલા સુધી ...	૨ આના.

તે ઉપરાંતના દર ચાલીસ તોલા માટે ૨ આના વધુ તે ૪૪૦ તોલા સુધી.

૪૪૦ તોલા અથવા તેથી ઓછા વજનના કોઈપણ પારસલને રેજીસ્ટર કરાવવાની ફી...	૨ આના.
૪૪૦ થી ૪૮૦ તોલા સુધીના વજનના પારસલના	રૂ. ૩

તે પછીના દર ચાલીસ તોલા દીઠ ૪ આના વધુ તે ૮૦૦ તોલા સુધી. ૪૪૦ તોલાથી વધુ વજનનું દરેક પારસલ ફરજયાત રેજીસ્ટર કરાવવુંજ જોઇશે અને તે માટે બે આના વધુ થશે. પારસલો માટે લવાજમ આંગ ઉપરજ ભરવા જોઇશે.

કાગલો, બુક પોસ્ટ વગેરે રેજીસ્ટર કરવાની ફી ૨ આના.

રેજીસ્ટર કરેલી ચીજ હીંદુસ્તાનમાં જે ધણી ઉપર મોકલવી હોય અને તેના હાથની શહી પોંહોચ તરીકે મોકલનાર ધણીને જોઇતી હોય તો એક આનો વધારે પડે છે.

જે કાગજ, પેકેટ યા ખાનગી બનાવટના પોસ્ટ કારડ ઉપર લવાજમ આગલથી મુદલજ ભરયો નહી હશે તો તે માટે બેવડો લવાજમ લેવામાં આવશે, તથા અધુરો ભરયો હશે તો અધુરી રકમ બેવડી માંગવામાં આવશે.

ખાનગી બનાવટના ટપાલના પોસ્ટ કારડો.

× ખાનગી બનાવટનાં પોસ્ટકારડની સરનામાવાળી બાજુએ જે કાંઇ લખાણ, જાહેર ખબર વગેરે મુકવું હોય તે સરનામાવાળી બાજુના ફક્ટ ડાબા હાથપરના અરધા ભાગપરજ હોવું જોઇએ અને માલેકના નામ અને સરનામા શીવાય જમણા હાથપરના અરધા ભાગપર કંઇપણ લખેલું, છાપેલું અથવા બીજી રીતે દરશાવેલું હોવું જોઇએ નહી. એવા કારડની સરનામાવાળી બાજુનો જો લખાણ વગેરે માટે ઉપયોગ કરવો હોય તો તે બાજુનો એક ઉભી લીટી દોરી એવી રીતે વીભાગ કરવો કે લીટીની જમણી બાજુએ આખી જગયાનો ઓછામાં ઓછો અરધો ભાગ રહે. પણ છાપેલી ટીકીટવાલા પોસ્ટ કારડની સરનામાવાળી બાજુએ ફક્ટ માલેકનું નામ અને સરનામું, મોકલનારનું નામ અને સરનામું અને પોસ્ટ કર્યાની તારીખ (પણ કલાક નહિ); એ સિવાય બીજું કાંઈ લખી, છાપી અથવા દર્શાવી શકાતું નથી. ખાનગી બનાવટના પોસ્ટ કારડો વધુમાં વધુ સાડા-પાંચ ઈંચિ લાંબા અને સાડા ત્રણ ઈંચિ પોહલા અને કમીમાં કમી પોણા પાંચ ઈંચિ લાંબા અને ત્રણ ઈંચ પોહલા સાઇઝમાં હોવા જોઇએ અને તે ટીકીટવાળા કારડો જેટલાજ જાડાં હોવા જોઇએ.

ટપાલની ટીકીટો, પરબીડાંઓ તથા રેપરો નીચલા ભાવે વેચવામાં આવે છે:—

ટીકીટો.

¼ આનો, ½ આનો, ૧ આનો, ૨ આના, ૨½ આના, ૩ આના, ૪ આના, ૬ આના, ૮ આના, ૧૨ આના તથા રૂ૧, રૂ૨, રૂ૩, રૂ૫, રૂ૧૦, રૂ૧૫ અને રૂ૨૫.

ઉપલી બધી જાતની છુટી ટીકીટો ઉપર જણાવવામાં આવેલા ભાવેજ વેચવામાં આવે છે.

અરધા આનાવાળાં કમરસીયલ સાઇઝના પરબીડાં.

૧	પરબીડાંના	...	આ.	૦	પૈ.	૭
૨	,,	...	,,	૧	,,	૨
૩	,,	....	,,	૧	,,	૯
૪	,,	...	,,	૨	,,	૩
૫	,,	...	,,	૨	,,	૯
૧૦	,,	...	,,	૫	,,	૬
૧૫	,,	...	,,	૮	,,	૩
૨૦	,,	...	,,	૧૧	,,	૦

અરધા આનાવાળાં જાડા ચોરસ પરબીડાં.

૧	પરબીડાંના	...	આ.	૦	પૈ.	૮
૨	,,	...	,,	૧	,,	૩
૩	,,	...	,,	૨	,,	૦
૪	,,	...	,,	૨	,,	૬
૫	,,	...	,,	૩	,,	૦
૧૦	,,	...	,,	૬	,,	૦
૧૫	,,	...	,,	૯	,,	૦
૨૦	,,	...	,,	૧૨	,,	૦

અરધા આણાવાળાં લાંબા ચોરસ પરબીડાંઓ અરધા આનાને ભાવેજ મળશે.

એક આનાવાળાં ચોરસ પરબીડાં.

	આ.	પૈ.
૮ થી ઓછી સંખ્યા માટે દર પરબીડાં દીઠ	૧	૨
૮ પરબીડાંના દર પેકેટ દીઠ...	૯	૩

રેજીસ્ટર ટીકીટવાળાં નાના પરબીડાં.

	આ.	પૈ.
૧૬ થી ઓછી સંખ્યા માટે દર પરબીડાં દીઠ... ...	૨	૨
૧૬ પરબીડાંના દર પેકેટ દીઠ... રૂ ૨	૨	૬

રેજીસ્ટર ટીકીટવાળાં મોટાં પરબીડાં.

	આ.	પૈ.
૮ થી ઓછી સંખ્યા માટે દર પરબીડાં દીઠ... ...	૨	૮
૮ પરબીડાંના પેકેટ દીઠ ... રૂ૧	૫	૩

અરધા આનાવાળી ટીકીટવાળાં રેપરો.

૬ થી ઓછી સંખ્યા માટે દર રેપર દીઠ ૦ ૭

૬ રેપરના દર પેકેટ દીઠ ... આ. ૩ પૈ. ૬

એક આનાવાળી ટીકીટવાળાં રેપરો.

૬ થી ઓછી સંખ્યા માટે દર રેપર દીઠ ૧ ૧

૬ રેપરના દર પેકેટ દીઠ ... આ. ૬ પૈ. ૬

ચીજો પોસ્ટ કર્યા બદલની સરટીફીકેટ.

પોસ્ટ મારફતે જતી જે ચીજ માટે પોસ્ટ ઓફીસ તરફથી રસીદ આપવામાં આવતી નથી એવી દરેક ચીજ પોસ્ટ કરયા બદલનું સર્ટીફીકેટ મળી શકે છે. એ સર્ટીફીકેટ કાગળના કટકાપર યા ચોપડીમાં લખી જે ચીજ પોસ્ટ કરવાની હોય તેની સાથે પોસ્ટ ઓફીસમાં રજુ કરવું. જે ચીજને માટે સર્ટીફીકેટ જોઇતું હોય તે ઉપરનાં સરનામાંની બરાબર નકલ તેમાં હોવી જોઇયે અને જેટલી ચીજને બદલ સરટીફીકેટ જોઇતું હોય તે ચીજોની સંખ્યા શબ્દોમાં સર્ટીફીકેટની નીચે લખવી અને તે ઉપર નીચે મુજબ ટીકીટ મારવી:—(૧) સાધારણ અથવા વેલ્યુપેએબલ રજીસ્ટર નહી કરાવેલી બેંગી અને વેલ્યુપેએબલ રજીસ્ટર નહી કરાવેલા બુક પેકેટ માટે એમાંની કોઇપણ જાતની દરેક છ અથવા તેથી ઓછી ચીજોને માટે ૦। આનો (૨) રજીસ્ટર ન કરાવેલા કાગળ, પોસ્ટ કારડ, બુકપેકેટ, (રજીસ્ટર ન્યુસ પેપર શુધ્ધાં) અને નમુનાના પેકેટ માટે એમાંની કોઇપણ જાતની દરેક ત્રણ અથવા તેથી ઓછી ચીજને માટે ૦। આનો. દરેક જાતની ચીજ માટે જુદાં સર્ટીફીકેટ ઉપર, "બેંગી પોસ્ટ કરવાં બદલનું સર્ટીફીકેટ" અથવા "કાગળ પોસ્ટ કર્યા બદલનું સર્ટીફીકેટ" એ પ્રમાણે જે જોઇતું હોય તે મથાળું લખી રજુ કરવાં. પોસ્ટ આફીસ ટીકીટ અથવા ટીકીટો રદ કરી સર્ટીફીકેટ ઉપર તારીખની છાપ મારી જે શખ્સે રજુ કરયું હશે તેને પાછું આપશે.

સાધારણ સ્થાનીક મની ઓરડરો તથા વેલ્યુ પેએબલ પોસ્ટથી જણસો મોકલવા માટેની સરકારની હકસાઈ.

હીંદુસ્થાનમાં એક ઠેકાણેથી બીજે ઠેકાણે ટપાલ મારફતે નાણું વાળવા તથા વેલ્યુ પેએબલ પોસ્ટથી જણસો મોકલવા માટે નીચલા ભાવે કમીશન લેવામાં આવે છેઃ—

પાંચ રૂપયા સુધી... ...	૧ આનો	પંદર રૂપયા સુધી...	૩ આના
દશ રૂપયા સુધી... ...	૨ આના	પંદરથી વધુ અને પચીસ રૂપયા સુધી	૪ આના

રૂ. ૨૫ થી વધુ રકમોના ઓરડરો ઉપર કમીશન લેતાં, દર રૂપયા પચીસની આખી રકમ દીઠ ચાર આના ગણવામાં આવે છે, અને વધારાની રકમ જો પાંચ રૂપયાથી વધુ નથી હોતી તો તે ઉપર માત્ર એક આનો વધુ; દશ રૂપયા વધુ હોય છે તો તે ઉપર બે આના અને ૧૫ રૂપયા વધુ હોય છે તો તે ઉપર ત્રણ આના તથા પંદરથી વધુ માટે ચાર આના વધુ લેવામાં આવે છે. દાખલા તરીકે રૂ. ૫૫ નો મની આરડર મોકલેલો હોયતો દર પચીસ રૂપયા પાછલ ચાર આના મલી આઠ આના અને બાકી રહેલા પાંચ રૂપયા ઉપર એક આનો વધુ લેવામાં આવે છે. જ્યારે રૂપયા ૬૦ ના મની આરડરપર દશ આના અને રૂ. ૬૫ ના મની આરડરપર અગ્યાર આના પણ રૂ. ૬૫ થી વધુ અને રૂ. ૭૫ સુધીના મની આરડરપર બાર આના લેવામાં આવે છે એકજ મની આરડરમાં રૂ.૬૦૦થી વધુ રૂપયા લેવામા આવતા નથી.

વેલ્યુ પેએબલ પોસ્ટ મારફતથી પારસલો, કાગલો, બુક પેકેટો, પોલીસીઓ, બીલ્ડીંગો, રેલવેની રસીદો, ઇત્યાદી જે ધણીને પોહોંચાડી તેની પાસેથી તેનાં નાણાં મેળવવાં હોય તો તે ઉગરાવી આપવાનું કામ પોસ્ટ ખાતું બજાવે છે. મોકલવાની વસ્તુ ઉપર તેને જોઇતી ટપાલની ટીકીટ લગાડ્યા પછી અને તેની જેટલી કીંમત વસુલ કરવી હોય તેનાં આંકડા સાથે ટપાલ ખાતાંને સ્વાધીન કર્યા બાદ, ટપાલ ખાતું તે વસ્તુ તે ધણીને પોહોંચાડી આંકડા પ્રમાણે તેની પાસેથી પઇસા વસુલ કરે છે. અને તે પઇસા, તે વસ્તુ મોકલનાર આસામીને લાવી આપે છે. અને તેના ઉપર પોસ્ટ ખાતું કમીશન લે છે. તે કમીશનના દર ઉપર જણાવેલા મુજબ મનીઆરડરના કમીશનના દરની બરાબરજ છે અને એ કમીશનના જેટલા પઇસા થાય તેટલી કીંમતની વધુ પોસ્ટની ટીકીટો મોકલવાની વસ્તુ ઉપરજ મારવી જોઇશે. જો મોકલેલી વસ્તુ લેનાર ધણી નહીં રાખે તો તે મોકલનાર ધણીને પાછી પુગાડવામાં આવે છે, અને તે માટે કશું દામ લેવાતું નથી. પણ તેના ઉપર ટપાલનો જે દર ભરયો હોય તે રદ થાય છે. એ વીષે કોઇબી દાવા કરવા હોય તો તે મોકલ્યાની તારીખથી ૬ મહીનાની અંદર કરવો જોઇએ. પોસ્ટ હારીશ એ પછી કોઇબી રીતે જોખમદાર રહેતી નથી.

તાર મારફતે મોકલવાના મનીઆર્ડર માટે તારના સંદેશાનો તથા હકસાઇનો દર.

હીંદુસ્થાનમાં એક ઠેકાણેથી બીજે ઠેકાણે તાર મારફતે મોકલવામાં આવતો મનીઆરડર જેટલી રકમનો હોય તેટલી રકમ ઉપરનું કમીશન એક સાધારણ સ્થાનીક મનીઆરડરનું જે કમીશન હોય (ઉપર જણાવવા મુજબ) તે પરમાણે લેવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત તારનો વધુ લવાજમબી લેવામાં આવશે. તે એમ કે તે તારના સંદેશામાં જેટલા શબ્દો મોકલવા લખ્યા હોય તેટલા શબ્દો ગણી જો તારનો સંદેશો એક્ષપ્રેસ હોય તો તેના હીસાબે અને ઓરડીનરી હોય તો તે પ્રમાણે લવાજમ લેવામાં આવે છે.

ઉપલા તારના સંદેશામાં મનીઆરડર મોકલનાર આસામી પોતા તરફનો ખાનગી સંદેશો પણ તેવા તારમાં ઉમેરી શકશે અને તેવા વધારાના શબ્દો માટે તે એક્ષપ્રેસ તાર હોય તો શબ્દ દીઠ બે આના અને ઓરડીનરી હોય તો શબ્દ દીઠ અરધા આનાનો વધારાનો દર લેવામાં આવે છે.

કોઇ પણ એક મનીઓરડર રૂ ૬૦૦ થી વધારેનો સ્વીકારવામાં નથી આવતો અને એક રૂપીઆથી ઓછી રકમ સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.

વીમા માટે સરકારની હકસાઈ.

રેજીસ્ટર કરેલાં કાગળો, વેલ્યુ પેએબલ રેજીસ્ટર કાગળો, રેજીસ્ટર કરેલાં પારસલો અને વેલ્યુ પેએબલ રેજીસ્ટર પારસલો માટે બ્રાંચ પોસ્ટ ઓફીસ ખાતે રૂ ૫૦૦ ની કીંમત સુધીનો અને બીજી પોસ્ટ ઓફીસો માટે રૂ ૨૦૦૦ ની કીંમત સુધીનો વીમો ઉતારી શકાય છે. પોસ્ટેજ અને રેજીસ્ટરેશનની ફી ઉપરાંત વીમા માટે નીચે મુજબ હકસાઇ લેવામાં આવે છેઃ—

રૂપીઆ ૫૦ સુધીની કીંમતની જણસ માટે ૧ આનો.
તે ઉપરાંત દર રૂપીઆ ૫૦ માટે ૧ આનો વધુ.

હીંદની બાહેરના અંગ્રેજી શેહેનશાહતના બીજા ભાગો સાથનો ટપાલનો દર.

હીંદની બાહેરના અંગ્રેજી શેહેનશાહતના નીચે જણાવેલા ભાગો જેવા કે,—ઈંગલંડ, વેલ્સ, શકોટલંડ, આયરલંડ, ઑસ્ટ્રેલીઆ, એનતીગ્વા, એસેનશન, બાહમાસ, બારબેડોસ, બરમ્યુડા, બ્રીટીશ ઇસ્ટ આફ્રીકા અને યુગેનડા, બ્રીટીશ ગાયના, બ્રીટીશ હોનડુરાસ, બ્રીટીશ નોરથ બોરનીઓ, બ્રીટીશ સોમાલી લેન્ડ, કેનેડા, કેપ ઓફ ગુડહોપ, કેમેન આયલંડસ, સાઇપ્રસ, ડોમીનીકા, ફાકલંડ આયલંડસ, ફીજી, ફેનીંગ આયલંડસ, ફ્રેનડલી આયલંડસ, ગેમ્બયા, જીબ્રાલતર, ગોલ્ડકોસ્ત, ગ્રેનેડા, હાંગકાંગ, જમેકા, મેલે સ્ટેટસ, મોલતા, મોરીશીયસ, મોન્ટસેરાટ, મોરોકો, નેતાલ, નેવીસ, ન્યુ ફાઉન્ડલેંદ, ન્યુ ઝીલેન્ડ, નીયાસાલેન્ડ પ્રોટેકટોરેત (બ્રીટીશ સેનત્રલ આફરીકા), ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટ, સેન્ટ હેલીના, સેન્ટ કીતસ, સેન્ટ લુશીયા, સેન્ટ વીનસેંટ, સીચેલી, સીએરા લીઓ, સોલોમન આયલંડસ સ્ટ્રેટ સેટલમેન્ટસ, ટોબેગો, તોરતોલા, ત્રાનસવાલ, ત્રીનીદાદ, તકસ આયલંડસ અને જંજીબાર—એમને માટે ઠરાવેલા ટપાલના ખાસ દરની વીગત નીચે પ્રમાણે:—

કાગળો.		કાયદાના અને વેપારી દસ્તાવેજો.	
દર એક આઉંસ માટે	૧ આનો	દશ આઉંસ સુધી...	૨॥ આના
પોસ્ટ કાર્ડ.		તે ઉપરાંત દર બે આઉંસ માટે ...	૦॥ આનો
એકવડો	૧ આનો		
જવાબ સાથે...	૨ આના	**નમુના.**	
વરતમાન પત્રો ચોપડી વગેરે.		ચાર આઉંસ સુધી...	૧ આનો
દર બે આઉંસ માટે	૦॥ આનો	તે ઉપરાંત દર બે આઉંસ માટે ...	૦॥ આનો

બીજા પરદેશો સાથનો ટપાલનો દર.

અંગ્રેજી શેહેનશાહતના જુદા જુદા ભાગો વચ્ચેના ટપાલના દર માત્ર એકજ બાબતમાં બીજા પરદેશો માટેના ટપાલના દરથી જુદો પડે છે, અને તે કાગળના દરની બાબતમાં છે. પરદેશો ખાતે મોકલવાના કાગળો માટે દર એક આઉંસ દીઠ અઢી આના અને એક આઉંસ ઉપરાંતનાં દર આઉંસ માટે દોઢ આનો લેવામાં આવે છે.

એડન, સીલોન તથા પોરટુગીઝ હીંદુસ્તાન માટેનો ટપાલનો દર સ્થાનીક ટપાલના દર જેટલોજ રાખવામાં આવ્યો છે.

પરદેશ મોકલવાના મની આરડર માટેની હકસાઈ.

૧ પાઉંડ માટે	૩ આના	૫ પાઉંડ માટે	૧૨ આના
૨ પાઉંડ માટે	૫ આના	૫ પાઉંડથી વધુ માટે જેટલા પાઉંડ વધુ હોય	
૩ પાઉંડ માટે	૮ આના	તે માટે ઉપર જણાવેલા પ્રમાણ મુજબ હકસાઈ	
૪ પાઉંડ માટે	૧૦ આના	લેવામાં આવે છે.	

બ્રિટીશ પોસ્ટલ ઓરડરો—૬ પેની, ૧ શીલીંગ, ૧ શી. ૬ પે., ૨ શી. અને એ પ્રમાણે ૨૦ શી. સુધી દરેક વધુ ૬ પે. ની કીંમતના તેમજ ૨૧ શીલીંગની કીંમતના પોસ્ટલ ઓરડરો ૧૫ રૂપીએ પોંડ પ્રમાણે કીંમત ઉપરાંત થોડી હકસાઇ લઈ પોસ્ટ ઓફિસે વેચાય છે. ૨ શી. ૬ પે. થી વધુ નહી એવી કીંમતના ઓરડરની હકસાઈ ૦॥ આનો ૩ શી. થી ૧૫ શી. સુધીના ઓરડરની હકસાઇ એક આનો અને ૧૫ શી. થી વધુ કીંમતના ઓરડરની હકસાઈ ૧॥ આનો લેવામાં આવે છે. બ્રીટીશ પોસ્ટલ ઓરડરોનાં નાણાં યુનાઇટેડ કીંગડમમાં તથા બીજા સંસ્થાનો અને બ્રીટીશ પોસ્ટ ઓફીસ એજંસીઓમાં તેમજ હીંદુસ્થાનમાં પણ અપાય છે.

હીંદી ચલણમાં મનીઆરડરો નીચલા દેશો ખાતે મોકલી શકાય છે:—બ્રીટીશ ઇસ્ટ આફ્રીકા, બ્રીટીશ નોરથ બોરનીઓ, સીલોન, કોરયાના કેટલાક ભાગ, ફોરમોસાના કેટલાક ભાગ, જરમન ઇસ્ટ આફ્રીકા, હાંગકાંગમાંની બ્રીટીશ આફીસો, જેપાન, લેબોઆન, મોરીશીયસ, સેશેલ્સ, સ્ટેટસના સંસ્થાનો, જંજીબાર, પોરટુગીઝ, હીંદુસ્થાન, ચમ્બા, ફરીદ કોટ, ગોવાલીયર, ઝીંદ, નાબા અને પતીઆલા.

વીજળીક તારને લગતી જાણવાજોગ વીગતો.

સરવે તારો "સ્ટાંનડર્ડ" વખત પ્રમાણે નોંધી લીધામાં આવશે, જે વખત હીંદમાં ગ્રીનીચના વખત કરતાં સાડાપાંચ કલાક આગળ, તથા મદ્રાસ વખત કરતાં નવ મીનીટ આગળ છે; બરમાહમાં ગ્રીનીચના વખત કરતાં સાડા છ કલાક આગળ, અને હીંદના "સ્ટાનડર્ડ" વખત કરતાં એક કલાક આગળ છે.

તાર અંગ્રેજી કે દેશી, કોઇપણ ભાષામાં મોકલી શકાય છે. પણ તેનું લખાણ તો અંગ્રેજી અક્ષરોએજ કરવું જોઇએ. તાર બહુજ ખોલા અક્ષરે લખવો જોઇએ, કે જેથી ભુલચુક થવાનો સંભવ રહે નહીં. તાર મેલવામાં કોઇપણ ભુલચુક, ઢીલ વગેરે તારખાતું વકીક કરે તો તેનો જોખમ લેનાર તથા મોકલનારનેજ માથે છે. જે મથક ખાતે તાર મુકેલો હોય ત્યાંની તાર આફીસથી પાંચ માઈલ સુધીની હદમાં સઘળા સંદેશા તારખાતું પોતાના માણસ જોડે પોંહોચાડી આપે છે, પણ તેથી દુરની હદના સંદેશા ટપાલ મારફતે મોકલે છે. તેથી દુરની જગાએ મોકલેલા "એક્ષપ્રેસ" અથવા "ઓરડીનરી" સંદેશા, જો મોકલનાર તેને લગતો ખરચ આપે તો, તારખાતું ખાસ ખેપયાં કે બીજી ગોઠવણથી પુગાડે છે. મોકલનારની મરજી હોય તો સંદેશા પરબીડાંમાં બીડયા વીના ખોલા તાર આફીસ પુગાડે છે, કે જો લેનાર ધણી તે લેવાને ના પાડે છતાં તેની મતલબથી વાકેફ થાય. જ્યારે એક સંદેશો કોઇપણ કારણથી ઘટતે ઠેકાણે પુગી શકતો નથી ત્યારે મોકલનાર ધણીને તે બાબેની ખબર આપવામાં આવે છે. તાર ઓફીસમાં એક સંદેશો આપ્યા પછી તે ઘટતે ઠેકાણે મોકલાતો અટકાવી શકાય છે પણ જો સંદેશા ઉપરની તારની ટીકીટ સ્ટાંપ મારવાથી રદ થઇ હોય, તો તેના પઇસા પાછા આપવામાં આવતા નથી. તાર આફીસમાંથી જો સંદેશો રવાના થઇ ચુકેલો હોય છે, તો રદ કરવા માટે બીજો તારનો સંદેશો મેલવો પડે છે. તાર મુકનાર તથા પોહોંચાડનાર આફીસમાં ૭૨ કલાક સુધી તારની નકલ રહે છે; તે પછી એ નકલો કલકત્તે "એક આફીસ"માં જાય છે જ્યાં ચાર માસ સુધી તે રાખવામાં આવે છે. તાર મેલનાર અને લેનાર ધણીને દર ૧૦૦ શબ્દો દીઠ ચાર આના લઇ તેની નકલ આપવામાં આવે છે. વળી તારના જવાબ મેળવવા માટેની રીપલાઇ ટેલીગ્રામ મોકલી શકાય છે. તેની સમજણ એવી છે કે, જેવી જાતના તારમાં જવાબ મંગાવેલો હોય તે પ્રમાણે પઇસા આગળથી તાર આફીસમાં લેવામાં આવે છે. અને તે વીશેની ચેતવણી તાર લેનાર ધણીને તારની સાથેજ આપવામાં આવે છે. જો લેનાર ધણી ઉતર નહી મોકલે તો ભરેલા પઇસા તે લેનારનેજ રોકડા પાછા આપવામાં આવે છે.

ડીલીવરીને લગતી સુચના માટેના ઠરાવેલો દર છ આનાનો કરવામાં આવ્યો છે. ડીલીવરીને લગતી સુચના—એટલે કે તાર મોકલનાર તાર લેનારને કયા દીવસે અને કયા વખતે મળ્યો તે જાણવા માંગતો હોય તો તે ખબરને ઉપલી ફી ભરીને મંગાવી શકે છે અને એ ખબર પહેલી તકે તેને ખાતાં તરફથી પુરી પાડવામાં આવે છે.

તારનો એક સંદેશો એકજ ઠેકાણેથી બીજાં સરનામે રવાના કરવાની જરુર પડશે, તો તે નવાં ઠેકાણે અનરજીસટરડ પત્ર દાખલ પોસટમાં મુફત મોકલી આપવામાં આવશે.

હીંદુસ્તાનમાં એક શેહરથી બીજે શેહર મોકલવા માટેના તારના સંદેશાના દરો:-

તાકીદના (એક્ષપ્રેક્ષ) સંદેશા—સરનામા સહીત બાર શબ્દો માટે એક રૂપયો અને ને ઉપરના દરેક વધારાનાં શબ્દ દીઠ બે આના વધુ લેવામાં આવશે.

સાધારણ ઓરડીનરી સંદેસા—સરનામા સહીત બાર શબ્દો માટે છ આના અને તે ઉપરના દરેક વધારાના શબ્દ માટે અરધો આનો વધુ લેવામાં આવશે.

ઓરડીનરી કલાસના તારો રવીવાર અને તેહેવારના દીવસોએ લેવામાં આવતા નથી.

વરતમાનપત્રો માટેના ખાસ દર નીચે મુજબ છે:—

તાકીદના (એક્ષપ્રેસ) સંદેશા— ઉડતાળીસ શબ્દો માટે એક રૂપીયો અને તે ઉપરાંતના દર છ શબ્દો દીઠ બે આના વધારે અને સરનામાના શબ્દો મુફત લેવામાં આવશે

સાધારણ (ઓરડીનરી) સંદેશા—ઉડતાળીસ શબ્દો માટે આઠ અને તે ઉપરાંતના દર છ શબ્દો દીઠ એક આનો વધારે અને સરનામું મુફત લેવામાં આવશે.

વરતમાનપત્રો માટેનો એક સંદેશો એકજ મથકનાં ગમે તેટલાં વરતમાન પત્રોને પહોંચાડવામાં આવે તોપણ તે ઉપર એકજ વખતનો દર અને નકલ કરવાનો સો શબ્દો દીઠ ચાર આના લેખે લવાજમ પડે છે.

છાપાના ડીફરડ સંદેશા (ડીફરડ પ્રેસ ટેલીગ્રામસ) ઇંગલંડ અને હીંદુસતાન વચ્ચે દર બોલ દીઠ ૪ પેનસ અથવા ૪ આનાના દરે લેવામાં આવશે. આ સંદેશાઓ ડીફરડ ખાનગી સંદેશા પછી રવાના કરવામાં આવશે.

મુંબઇની પારસી પંચાયતના ધરમખાતાંને લગતી જાણવાજોગ વીગતો.

પંચાયતના ધરમખાતાંઓના હાલના ટરશટી સાહેબોના નામ—સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પાંચમા) બેરોનેટ, શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટ, સર કાવશજી જાહાંગીર બેરોનેટ, શેઠ મનચેરજી પેસતનજી ખરેગાત, શેઠ હોરમજી અરદેશર વાહાડયા અને શેઠ નવરોજી જાહાંગીર ગામડયા.

સને ૧૯૧૧ ના સાલનો પંચાયતના હીસાબનો ટુંક ઇનતેખાબ.

આ સાલની શરૂઆતમાં પુંજી, જે ગયા વરસનાં ઇનતેખાબ પ્રમાણે રૂ૫૯૮૭૧૦૧-૧-૧૧ ની હતી, તે આ સાલની સેવટે રૂ૫૭૨૪૭૫૩-૮-૧ થઇ હતી. એટલે આએ સાલમાં ઘટાડો રૂ૨૬૨૩૪૭-૯-૧૦ નો થયો છે.

આ સાલ પુંજીમાં, સાધારણ રીતે ઘટાડો દેખાવાનું ખાસ કારણ આ છે કે, આએ સાલમાં ધી બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ હોસ્પીટાલ ખાતેથી અને શેઠ વોરદનવાલા ખાતેથી મલી રૂ૪૫૭૦૦૦ તે ખાતાંના સેકરેટરીઓએ માંગવાથી આપયા હતા.

જુદા જુદા ધણીઓએ રૂ૧૭૩૬૦૦ ની રકમ જુદે જુદે ખાતે આપી છે તેની સામટી ટીપ હેઠલ આપી છે. એ ટીપમાં છેલ્લી જે ૧૧ રકમો છે, તે રકમોનાં નવાં ખાતાંઓ પડયાં છે. તેમાં પેહેલું શેઠ જાલ ફીરોઝવાલી મદરાસની દરેમેહેરનું છે અને તેની પછીનાં ખાંનગી ધણીઓનાં છે.

આ સાલમાં જુદા જુદા ધણીઓએ રૂ૧૭૩૬૦૦ ની રકમ જુદે જુદે ખાતે આપી છે તેની ટીપ.

- ૫૦૦ મરહુમ શેઠ હોર. નશ. કુપરના એકજીક્યુટરોએ કુલ જરથોસ્તી રવાંનોને અવલમંજલ પોહચાડવાના ફંડમાં.
- ૧૦૦૦ શેઠો કેખ. એદ. શેઠના તથા દીનશા પીરો. શેઠનાએ ઉપલા ફંડમાં.
- ૫૦૦ બાઇઓ હમાબાઇ ફરદુનજી મોદી, જરબાઇ એદલજી મોદી તથા શેઠો રૂસ્તમજી, દોરાબજી અને કેખશરૂ એદલજી મોદીએ નવસારીના રવાનોના ફંડમાં.
- ૫૦૦ શેઠો રૂસ્તમજી એદલજી તથા જાંગીર બેરા. દારડીએ ઉપલાજ ફંડમાં.
- ૩૦૦૦ શેઠ નવરોજજી કાવસજી સાહેર તથા બાઇ પીરોજબાઇ નવરોજજી સાહેરે શેઠ ફરદુનજી સોરાબજી પારખની ધરમશાલાના ફંડમાં.
- ૫૦૦ મરહુમ શેઠ હોર. નશર. કુપરના એકજીક્યુટરોએ મુંબઇના આંધલાં પાંગલાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરસી કરવા માટે પગાર આપવાના ફંડમાં.
- ૫૦૦ શેઠ તેમુલજી ફરામજી ગાએ ઉપલાજ ફંડમાં.
- ૧૧૦૦ શેઠો કેખ. એ. શેઠના તથા દીન. પીરો. શેઠનાએ ઉપલાજ ફંડમાં.
- ૧૦૦૦ શેઠ નવરોજજી બાપુજી તચકરાએ ગરીબ જરથોસ્તી વીધવાઓને આશરો આપવાના ફંડમાં.
- ૧૦૦૦ શેઠ નવરોજી બાપુજી તચકરાએ ગરીબ જરથોસ્તી છોકરીઓને પરણાવી આપવાના ફંડમાં.
- ૫૦૦ બાઇઓ હમાબાઇજી ફરદુનજી મોદી, જરબાઇ એદલજી મોદી તથા શેઠો રૂસ્તમજી દોરાબજી અને કેખશરૂ એદલજી મોદીએ ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધે લગાડવાના ફંડમાં.
- ૧૫૦૦ મરહુમ શેઠ એદ. ફરા. આલબલેસના છોકરાઓએ પલેગ હોસ્પીટાલના ફંડમાં.
- ૮૦૦ શેઠ શાપુરજી જીવાજીએ સર જમશેદજી મદરેસાના ફંડમાં.
- ૧૦૦૦ શેઠ નવરોજી બાપુજી તચકરાએ સર જમશેદજી સ્કુલના ફંડમાં.
- ૨૦૦૦ શેઠ પીરોજશા દાદાભાઇ બેહવારે પુના અનજુમનના ફંડમાં.
- ૫૦૦ શેઠ એદલજી બેરામજી ઉમરીગરે ધરમ સંબંધી કેળવણી આપનારી મંડલીના ફંડમાં.
- ૫૬૫૦૦ ધી બી. દી. પીટીટ પારસી જનરલ હોસ્પીટાલના ઓ. સેકરેટરીઓએ જનરલ હોસપીટાલના ફંડમાં.
- ૭૦૦ શેઠ શાપુરજી જીવાજીએ ઉપલાજ ફંડમાં.
- ૧૦૦૦ વલસાડ પારસી અનજુમનના ચેરમેને વલસાડ અનજુમન ફંડમાં.
- ૫૦૦ બેલગામ અનજુમનના ઓ. સેકરેટરીએ બેલગામ અનજુમન ફંડમાં.
- ૫૦૦ નાગપોર અનજુમનના ઓ. સેકરેટરીએ નાગપોર અનજુમન ફંડમાં.

૨૦૦૦ સતારાની અનજુમનની વતી બાઇ નવાજબાઈ દી. ભીખાજી ખાને સતારા અનજુમન ફંડમાં.
૧૫૦૦ અજમેરની અનજુમનના કારોબારીઓએ અજમેર અનજુમન ફંડમાં.
૫૦૦ દમણ અનજુમનના કારોબારીઓએ દમણ અનજુમન ફંડમાં.
૫૦૦ મઉની અનજુમનના ઓ. સેક્રેટરીએ મઉ અનજુમન ફંડમાં.
૧૭૦૦૦ સુરત અનજુમન ફંડના કારોબારીઓએ સુરત અનજુમન ફંડમાં.
૨૦૨૦૦ શેઠ હોરમજજી નવરોજજી તે મદરાસની અનજુમનના સરનશીને મદરાસની જાલ ફીરોજની દરેહમેહેરના ફંડમાં.
૫૦૦૦ શેઠ નવરોજજી જાંહગીર ગામડીઆએ બેહસ્તનશીન ભાઈ રૂસ્તમજી નવરોજજી જાંહાગીર ગામડીઆ એમ. એ. નાં પુનને સારૂં એઓના બાવા નવરોજજી જાંહાગીર ગામડીઆ તથા માતાજી બાઈ માણેકબાઇ અને ભાઇઓ બેરામજી જમશેદજી, જાંહાગીર, સોરાબજી તથા કુંવરજી અને બેહેન બાઇ નવાજબાઈએ કરેલા ધરમ ખાતે.
૧૧૫૦૦ શેઠ રૂસ્તમજી મનચેરજી કુકાએ શેઠ રૂસ્તમજી મનચેરજી કુકાના ધરમ ખાતે.
૫૦૦૦ શેઠ ફરામજી કાવસજી બેનેટ મરહુમ શેઠ ખરશેદજી જમશેદજી દમણીઆ જેઓ મુંબઇ મધે રોજ ૭ મો અમરદાદ માહ ૮ મો આવાં સને ૧૨૭૯ ય. જ. તા૦ ૧૭ મી એપરેલ સને ૧૯૧૦ ઇસ્વીને રોજે હક થયા તેઓના ઉઠમણા વખતે તેઓના દીકરા ભાઇ ફરામજી કાવસજી બેનેટે ધરમખાતાંમાં આપવા જાહેર કરેલા ૨૫૦૦૦ ના ખાતે.
૫૩૦૦ શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટે શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટે તેવણના દીકરા ભાઇ માણેકજીની નવજોતની ખુશાલીમાં પડાવેલાં ધરમ ખાતે.
૫૦૦૦ શેઠ નવરોજજી જાંહાગીર ગામડીઆએ બેહસ્તનશીન બાઈ માણેકબાઈ તે શેઠ નવરોજજી જાંહાગીર ગામડીયાના ધણીઆણી તથા મરહુમ શેઠ કાવસજી અરદેશરજી સાહેરનાં બેટીના પુનને સારૂં એઓના ધણી નવરોજજી જાંહાગીર ગામડીઆ તથા દીકરાઓ બેરામજી જમશેદજી, જાંહાગીર, સોરાબજી તથા કુંવરજી અને બેહસ્તનશીન રૂસ્તમજી અને દીકરી બાઈ નવાજબાઇએ કરેલા ધરમ ખાતે.
૫૦૦૦ શેઠો કાવ. નવ. છોઇ તથા રૂસ્ત. મન. કુકાએ છોઇ કુકાની કંપનીના ધરમ ખાતે.
૫૦૦૦ બાઇ ગુલબાઈ જમશેદજી જીજીભાઈએ મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ ચોથા બારોનેટનાં પુનને માટે તેવણની વીધવા વહુ તથા છોકરાઓએ પડાવેલા ધરમ ખાતે.
૫૦૦૦ શેઠ રૂસ્તમજી પેસ્તનજી ભરૂચાએ મરહુમ બાઈ ધનબાઇજી તે પેસ્ત. બમ. ભરૂચાના વીધવાના પુનને માટે તેઓના દીકરા ડા૦ રૂસ્તમજી પેસ્તનજી ભરૂચા તથા નબીરા મેરવાનજી રૂસ્તમજી ભરૂચાએ કાઢેલા ધરમ ખાતે.
૫૦૦૦ મરહુમ શેઠ એદ. ફરા. આલબલેસના છોકરાઓએ ગુ. બેન દીનબાઇ તે ગુ. એદલજી ફરામજી આલબલેસની બેટી તથા ગુ. ભાઈ ફરામજી નવરોજજી ભાઇ સાહેબની વીધવાની યાદગીરી કાયમે રાખવા ગુ. એદલજી ફરામજી આલબલેસના છોકરાઓએ ધી બમનજી દીનશાજી પીટીટ પારસી જનરલ હોસ્પીટાલના નીભાવ માટે આપેલી સરકારી વ્યાજ ટકા ૩॥ વાલી નોટ ૩૫૦૦૦ ની સને ૧૮૬૫ ના સાલના ખાતે.
૫૦૦૦ બાઈ નવાજબાઇ દીનશાજી ભીખાજી ખાને બાઈ નવાજબાઈ તે મરહુમ શેઠ દીનશાજી ભીખાજી ખાનના બેટી અને મરહુમ શેઠ પેસ્તનજી દોરાબજીમીસ્તરીના વીધવાએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૧૭૩૯૦૦)

"પારસી પંચાયતના શેહેનશાહી ધહુમબારના ફંડ" ખાતેથી આએ સાલમાં નીચલાં બાનુ અને ગ્રહસ્થોનો ધહુમબાર કરવાનો વારો હતો અને તેઓએ અનજુમનનાં ધહુમબારનાં ૬ જાહેર જમણો કરયાં હતાં.—બાઈ હમાબાઈ ફરામજી પીટીટ, શેઠ બમનજી દીનશા પીટીટ, શેઠ અરદેશર મેહેરજીભાઇ વીકાજી, બાઈ જરબાઈ નવરોજજી વાડીઆ, શેઠ રતનજી ખરશેદજી નવરોજજી વાડીયા, તથા શેઠ ફરદુનજી અરદેશર ખરશેદજી ફરદુનજી.

"કુલ જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પોંહોચાડવાના ફંડ" ખાતાંમાંથી નશેસાલાર અને ખાંધીઆઓ મલી ૬૧ જણને રોકવામાં આવયા હતા, જેઓના અને એ ખાતાંના

મેહેતાજી, માણુસો, રામોસી અને માલીઓ વીગેરેનાં પગારના એ વરસે ૨૨૪૫૨૯-૦-૯ થયા હતા. એ ખાતાંમાંથી વફાદારીથી લાંબી નોકરી બજાવનાર નશેશાલાર, ખાંધીઆઓ તથા તેઓના મરણ બાદ તેઓની વીધવાઓ મલી જણ ૧૯ ને દરેકને ૩૪ થી ૨૧૦ સુધીનો મારીક પગાર આપયો હતો.

"ચોપાટીની શેઠ ફરદુનજી સોરાબજી પારખની ધરમશાલા" ના આ સાલની સેવટે ૩૬ મરદો અને ૪ બાઇઓ મલી ૪૦ જણ આસરો લેતાં હતાં. ડા૦ અરદેસર હોરમજજી ધાસવાલાએ એઓની સારવાર કીધી હતી. જરથોસ્તીઓ તરફથી આ સાલ સરઅવસરે આખા દીવસનાં ૨૦૩ અને અરધા દીવસનાં ૪૪ ખાણાં થયાં હતાં.

"મુંબઇના આંધલાં, પાંગલાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરશી કરવા માટે પગાર આપવાના ફંડ" ખાતેથી આસરો લેનારાં તા૦ ૩૧ મી ડીસેંબર ૧૯૧૧ ના દીને બધાં મલી ૪૬૯ હતાં તે આસામીઓને મોટે બાગે ૩૩ થી ૩૫ સુધી પગાર આપવામાં આવ્યો હતો. એ ૪૬૯ જણમાં ૪૧૫ બાઇઓ અને ૫૪ મરદો હતા. આ ખાતેથી પગારની ૧૧ માસની રકમ ૩૨૦૮૧૧૭ થઇ હતી. એ સાલમાં જુનાં પગારદારોમાંથી ગુજરી જવાથી તથા બીજા સબબોને લીધે જણ ૪૯ કમી થયાં હતાં અને જણ ૬૮ ના નવા પગાર કીધા હતા.

મુંબઇના તંગદસ્ત હાલતમા આવેલા જરથોસતીઓને આશરો આપવાનાં ફંડ" ખાતેથી આબરૂદાર જરથોસ્તીઓ, જેઓ જમાનાની ગીરદેશાથી તંગદસ્ત હાલતમાં આવ્યાં હોય, તેઓને આસરો આપવામાં આવે છે. તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબરે એઓની સંખ્યા મરદ ૧૬ અને સ્ત્રીઓ ૬૧ મલી ૭૭ ની હતી. એ ખાતેથી લવાજમનાં ૩૪૫૧૯ આપવામાં આવ્યા હતા.

"ગરીબ લાચાર જરથોસ્તી વીધવાઓને આશરો આપવાનાં ફંડ" ખાતેથી આશરો લેનારી વીધવાઓની તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૧૧ ના દીને સંખ્યા ૧૪૭ હતી. તેઓને મોટે બાગે ૩૩ થી ૩૫ નો માસીક પગાર આપવામાં આવયો હતો. તેની રકમ ૩૬૩૪૬ ની થઇ હતી. એ સાલમાં જુના પગારદારોમાંથી ગુજરી જવાથી તથા બીજા સબબોને લીધે જણ ૧૧ કમી થયા હતા અને જણ ૧૫ ના નવા પગાર કીધા હતા.

"મુંબઇના ગરીબ, લાચાર જરથોસ્તીઓ ગુજરે તેઓનાં રવાનોને અવલ-મંજલ પોહોંચાડવા તથા ધરમની કીરીયા વીગેરની દીન ૪ નો ખરચ કરવા માટે આસરો આપવાનાં ફંડ"નાં ખાતાંને નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇએ પારસીઓને માટે કરેલી સખાવતનાં વર્મ ખાતેથી ૩૪૦૦ ની મદદ આપવાંમાં આવી હતી. એ ખાતેથી ૫૧ રવાંનો માટેનો ખરચ આપવામાં આવયા હતો.

"જરથોસ્તી માઆબાપોને પેટે જનમેલાં બાલકોને સુદરો પેહેરાવવાના કારણસર આસરો આપવાના ફંડ" ખાતેથી આ સાલ ૧૦ બચ્ચાંઓને સુદરેહ પેહેરાવવા માટે, તેઓના ગરીબ માબાપોને દરેક બાલક દીઠ ૩૨૫ આપવામાં આવ્યા હતા.

"ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓની છોકરીઓને પરણાવી આપવા માટે આશરો આપવાનાં ફંડ" માંથી આ સાલમાં ૨૦ છોકરીઓને પરણાવી આપવા માટે મદદ આપી હતી તેના ૩૧૫૦૦ થયા હતા.

"મુકતાદને ટાંકણે દેશાવરો ખાતેના આંધલાં, પાંગલાં, તથા લાચાર જરથોસ્તીઓને વેહેંચી આપવા સારૂ રૂપીઆ વાલવાનાં ફંડ ખાતાં" માંથી એ સાલ દેશાવરોનાં ૭૫૪ ગરીબ જરથોસ્તીઓને ૩૯૦૦૧-૭ ગામે ગામના મેનેજર સાહેબો હસ્તક વેહેંચી આપયા હતા. તથા મુક્તાદને ટાંકણે કોઇ પણ ઠેકાણાનાં આંધલાં, પાંગલાં તથા ગરીબ જરથોસ્તીઓને વેહેંચી આપવા સારૂ રૂપીયા વાલવાનાં બીજા ફંડ" ખાતેથી જણ ૪ ને ૩૨૨૪ આપયા હતા. એ ગામોના નામ નીચે પ્રમાણે છેઃ-સુરત શેહેર, તથા સુરતનાં પરાંઓ, સુરતને લગતાં ગામો (વેસુ, ડુમસ, સુઆલી, દામકા, ટેણાં, ગંદરોઇ, ઓભાવ, રાંદેર, ભેસાણ, અડાજણ, સીગનપોર, કુદીઆણાં, ભગવા, ભાઠા,

માંડવી, કરંજ, અમરેલી, વરીઆવ, પુણા, ઓરપાડ, રૂડવાડા, ખજોદ, કુંડી, પાટલદેવી,) ઉદવાડા, દમણ, (નાની તથા મોટી) તારાપોર, વલસાડ, ગણદેવી, સાદરવેલ, દેગામ, અગાશી, બીલીમોરા, ચીખલી, મેધોર, દેહણું, દેવીયર, નારગોલ, તડગામ, સરોડા, નવસારી, નવસારીને લગતાં ગામડાંઓ (તવડી, બારડોલી, મહુવા, વાડાપોસરા, સરપોર, પારડી, વીયારા, શીઓદ, પુની, હાલાવરેલી,) ભરૂચ, ભરૂચને લગતાં ગામડાં (અંકલેશર, હાંસોટ) ખેરગામ, વડોદરા, ખંભાત, પારડી, રાજકોટ, સોલાપોર, પુના અને દેવલાલી. ઉપલાં કારણસર પૂરતી કરેલી ટીપમાં ૩૭૦૯ ભરાયા હતા.

"મુંબઇના લાચાર જરથોસ્તીઓને મુફત અનાજ આપવાનાં ફંડ" માંથી આએ સાલ ગરીબ જરથોસ્તી જણ ૫૧ ને મુફત અનાજ અપાવ્યો તેના ૩૪૭૭-૧૦ થયા હતા.

"ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધે લગાડવાના કામમાં મદદ આપવાના ફંડ" માંથી જણ ૨ ને ધંધો કરવા માટે ૩૨૬૦ આએ સાલમાં આપ્યા હતા.

"દીવાનાશાલા મધેના ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરશીને લગતાં ખરચને માટે મદદ આપવાના ફંડ" ખાતેથી શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનાં ધરમ ખાતે આએ સાલમાં ૩૧૫૯૨ આપ્યા હતા.

"ગરીબ પારસી બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા કાજે અને હડખાં અથવા બીજા દરદોના ઈલાજ વીગેરે સબબો માટે મદદ કરવાનાં ફંડ" માંથી જણ ૧૦ ને ૩૩૮૫ ની મદદ આએ સાલમાં આપી હતી.

"મુંબઇ તથા દેશાવરો ખાતેની જરથોસ્તી જંદ અવસ્તાની નીશાલોના ફંડ" ખાતેથી મુંબઇ અને દેશાવરો મલી ૩૨ નીશાલોમાં જંદ અવસ્તા અને જરથોસ્તી ધર્મને લગતાં મુલતત્વોનું જ્ઞાન આપવામાં આવ્યું હતું. ઉપરી સાથે એ ખાતાંમા ૪૦ શીક્ષકોને રોકયા હતા, જેઓના પગારો વીગેરેની વારસીક રકમ ૩૫૦૮૯-૫-૪ ની થઇ હતી. એ નીશાલોના ઉપરી તરીકે એરવદ એદલજી કેરશાસ્પજી આંટીઆએ કામ કરયું હતું. એ નીશાલો નીચે પ્રમાણે જુદાં જુદાં ગામો ખાતે હતી.—૫ મુંબઇ, ૧ મહુવા, ૧ ભરૂચ, ૧ દેવીયર, ૧ રાજકોટ, ૧ વલસાડ, ૩ નવસારી, ૧ બારડોલી, ૧ નારગોલ, ૧ ભાઠા, ૧ વીયારા, ૧ સરોડા, ૧ ઉદવાડા, ૧ કુદીઆણાં, ૧ ઇગતપોર, ૧ સોલાપોર, ૧ ખંભાત, ૧ બદનેરા, ૧ તારાપોર, ૧ ગણદેવી, ૧ બીલીમોરા, ૧ ખેરગામ, ૧ ઓરપાડ, ૧ તડગામ, ૧ કરંજ અને ૧ ભગવા.

"નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટની યાદગારીને સારૂ ઉભી કીધેલી જરથોસ્તી મદરેસાના ફંડ" ખાતેથી એ મદરેસાના પેહેલવી, અવસ્તા, અને સંસ્કૃત ભાષાઓનાં શીક્ષકો તથા માણસ મલી તેઓનાં પગારનાં આ સાલ ૩૪૭૮૫ થયા હતા અને વીદયારથીઓના સ્કોલરશીપના ૩૧૭૮૮ થયા હતા. આ સાલની સેવટે મદરેસામાં ૩૬ વીદયારથીઓ હતા. આ સાલની પરીક્ષા નામબ દસ્તુર રૂસ્તમજી એદલજી સંજાણા બી. એ., એરવદ બમનજી નસરવાનજી ધાભર એમ. એ. તથા શેઠ શાપુરજી કાવશજી હોડીવાલા બી. એ. એ લીધી હતી.

"નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટરાન્સલેશન ફંડ" ખાતેથી ૧૩ પુસ્તકોને નાનો મોટો આશરો આપવામાં આવ્યો હતો. જુદાં જુદાં પુસ્તકોને આશરો આપવા વીગેરે પાછલ એ સાલ કુલે ખરચ ૩૨૭૮૦ નો થયો હતો. એઓમાં નીચલાં પુસ્તકો જરથોસ્તીઓના ધર્મ તવારીખ, સંસાર અને સાહીત્યને લગતાં હતાં:—Zoroaster and the Bible; તારીખે જુહુરો ઝવાલે દવલતે પારસીયાન, For God and Iran; અવસ્તા પ્રમાણે પયગામ્બર જરથોસ્ત અને જરથોસ્તી દીન; Mazdayasnian Hymns; Life and Ethics of Zoroaster; શાહનામું (ગુજરાતી, તરજુમો) ભાગ ૧ લો; A study of Yasna 1; Avesta Reader; પ્રાચીન ઇતિહાસની વાર્તાઓ; A Catechism of the Zoroastrian Religion; શુદ્ધ ખોરદેહ અવસ્તા માયનીના સાર સાથે; દીનકરર્ડ વોલ્યુમ ૧૨ મું.

"ધી વીકટોરીઆ જુબીલી પેહેલવી ફંડ" ખાતેથી નીચલાં ૩ પુસ્તકોને આશરો આપવામાં આવ્યો હતો. એ પાછળ કુલે ખરચ રૂ ૧૪૦૫-૧૨ નો થયો હતો:—બુન્દેહેશ (એ પુસ્તક ફોટો ઝીંકો પ્રોસેસથી છપાયું હતું તેનો દીબાચો, બંધામન વીગેરે આ સાલમાં તૈયાર કરી બાહાર પડાવામાં આવ્યું હતું); દાદીસ્તાને દીની ભાગ ૧ લો; દીનકર્દ વોલ્યુમ ૧૨ મું ૮ (એ વેલ્યુંમના આસરાના રૂ૧૫૦૦ મધેથી રૂ૧૦૦૦ સર જ. જી. ટરાન્સલેશન ફંડ ખાતેથી આપવામાં આવ્યા છે.) ઉપલા બે ફંડો ખાતેથી લેવાયલી ચોપડીઓમાંથી ૧૬૮ ચોપડીઓ મુંબઇ અને દેશાવરો ખાતેની જંદ અવસ્તાની નીશાલોના બચ્ચાંઓને ઇનામમાં આપી છે તથા આશરે ૭૧૩ ચોપડીઓ જરથોસ્તીઓનાં જાહેર પુસ્તકખાનાંઓ વીગેરેને ભેટ આપી છે.

આ સાલમાં ત્રસ્ટી સાહેબોની કુલે ૩૨ મીટીંગ મલી હતી. તેમાં ૩૦ ઓફીસ ખાતે, અને ૨ ડુંગરવાડી ઉપર મલી હતી.

આ સાલમાં પંચાયતના ખાતાંના કામકાજના સંબંધમાં નીચલા અગતના બનાવો બન્યા હતા.

શેઠ મેરવાનજી મનચેરજી કામાએ તા૦ ૨૩ મી ફેબરવારી ૧૯૧૧ ને દીને ત્રસ્ટી તરીકેના પોતાના ઓહ્દાનું રાજીનામું આપયું હતું. જે ત્રસ્ટી સાહેબોએ દલગીરી સાથે એવણુ સાહેબની સેવાની કદરસનાશીના એક ઠેડાવ સાથે બાહાલ રાખ્યું હતું.

એ સાલમાં ત્રસ્ટીઓની બોર્ડ પાંચને બદલે પેહેલવેહેલી સાતની બની હતી.

એ સાલમાં નામદાર શેહેનશાહ જીયોર્જ પાંચમાંની તાજપોશીનો અવસર ઉજવવામા આવયો હતો. તે દીને આ ખાતાંમાંથી જે ગરીબોને માસીક મદદ મલે છે તેઓ દરેકને રૂ૧ ભેટ આપવામાં આવયો હતો, અને જાહેર હાસ્પીટાલોનાં પારસી દરદીઓ અને દીવાનશાલા તથા ધરમશાળાના રહીશો વીગેરેને ફ્રુટ અને મીઠાઈ આપવામાં આવી હતી.

એ સાલમાં મુંબઇની જંદ અવસ્તાની નીશાલોનાં બાલકોને ઈનામો આપવા તથા સર જમશેદજી મદરેસાના વીદ્યાર્થીઓને ઇનામો આપવાના મેલાવડા થયા હતા. નામદાર શેહેનશાહ તથા શેહેનશાહબાનુને તાજ પેહેરવાના દીને તથા વરસાદ માટે પારસી કોમ તરફથી જશનો થયાં હતાં. નામદાર શેહેનશાહ તથા શેહેનશાહબાનુને પારસી કોમ તરફથી આપવાનાં માનપત્રનો ખરડો બાહાલ રાખવા અનજુમનની સભા મલી હતી.

નીચલાં ખાતાંઓ તરફ મદદ કાજે જરથોસ્તી સાહેબોનું ખાસ ધ્યાંન ખેંચવામાં આવે છે:—૧—પારસી પંચાયતના વખતો વખતના ત્રસ્ટીઓએ પોતાની નજરમાં આવે એવા જરથોસ્તીઓના ફાયદાને માટે ચુંટી કાઢેલા સખાવતી કામ યા કામોમાં વાપરવા માટેનું ફંડ. ૨—ગરીબ જરથોસ્તી બાપ વીનાના બચ્ચાં તથા વીધવાઓને મદદ કરવાનું ફંડ (આ ફંડ સને ૧૯૧૨ ના સાલમાં ઉઘાડવામાં આવ્યું છે તેની "મકસદ આ છે કે ગરીબ જરથોસ્તી બાપ વીનાનાં બચ્ચાં તથા વીધવાઓને કોઇપણ રીતે મદદ આપવી અથવા તેઓના લાભને માટે કોઇ પણ રીતે ખરચ કરવો, જેમકે બચ્ચાંઓને ઓરફનેજમાં મોકલવાનો, અથવા મા યા વાલી સાથે રહેતાં હોય તો ભરણ પોશણ અને કેલવણીનો ખરચ આપવો, અથવા વીધવાઓને વર્ક કલાસમાં જવા અથવા નરશીંગ શીખવા અથવા એવો બીજો ધંધો શીખવા અથવા ધંધાના ઓજારો વીગેરે લેવા માસીક અથવા ઉચક મદદ આપવી, અથવા જે ખાતાંઓ એવાં બચ્ચાંઓ અથવા વીધવાઓને મદદ આપતાં હોય તેઓને ઉચક અથવા માસીક મદદ કરવી વીગેરે.") ૩—જરથોસ્તીઓને રેહેવા કાજે મકાનો બાંધવા યા પુરા પાડવા તથા ગરીબ જરથોસ્તીઓ ઉપરથી ભાડાનો બોજો કમી કરવાનું ફંડ (આ ફંડ સને ૧૯૧૨ ના સાલમાં ઉઘાડવામાં આવ્યું છે.) ૪—પારસી સંકટ નીવારણ ફંડ. ૫—ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધે લગાડવાના કામમાં મદદ આપવાનું ફંડ અને ૬—ગરીબ પારસી બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા કાજે અને હરખાં અથવા બીજાં દરદોના ઇલાજ વીગેરે સબબો માટે મદદ કરવાનું ફંડ.

ચીનના જરથોસ્તી અનજુમનનાં ધરમનાં ફંડોની વીગત.

ટરસ્ટીઓ–શેઠ હોરમઝ કેખશરૂ ઈરાની, શેઠ મેરવાનજી પાલનજી તલાટી, શેઠ દીનશાહ કાવશજી શેઠના તથા શેઠ અ. એ. અવાસીયા.

હાંગકાંગનાં જરથોસ્તી જસટીસ ઓફ ધી પીસ–શેઠ ફરામજી હોરમશજી અરજાની.

ઉપલા ત્રસટી સાહેબો હસતક સને ૧૯૧૨ ના શાલની ચીનની જરથોસતી અનજુમનનાં નીચલાં જુદાં જુદાં ધરમખાતાંનાં ફંડોની કુલે પુંજી ડા. ૧૨૨૧૦૧)૭૨ ની છે, તેમાંથી હાંગકાંગ, કનટાન અને વાંમપુની ર્‌વાનની જગાનો તેમજ અનજુમનનાં મકાંનોનો સરવે ચાલુ ખરચ કરવામાં આવે છે. કોઇ ગરીબ જરથોસતી નાચારી હાલતમાં આવ્યો હોએ તો તેને આશરો આપવામાં આવે છે. તેમજ કોઈ લાચાર જરથોસ્તીનું મરણ નીપજ્યું હોય તો તેનો સરવે ધટતો ખરચ કરવામાં આવે છે. લાચાર ચીનાઓને આસરો આપવા માટે ઉભાં કીધેલાં ફંડમાંથી દર સાલ તેવા લાચાર ચીનાઓને મદદ આપવામાં આવે છે, અને ધહમબારફંડમાંથી દર સાલ ધહમબારનું જશન તથા ખાનું કરવામાં આવે છે.

- ૨૬૧૮૮)૪૫ હાંગકાંગ, કનટાન અને મકાઉનાં જરથોસ્તીઓનાં ધરમનાં ફંડ ખાતે.
- ૧૫૫૧૯)૬૭ લાચાર આંધલાં પાંગલાં ચીનાઓને આસરો આપવાનાં ફંડ ખાતે.
- ૧૨૦૭૩)૧૧ વીકટોરીયા જુબીલી પારસી ચેરીટી ફંડ ખાતે.
- ૪૧૨૦)૮૪ હાંગકાંગની જરથોસ્તી અનજુમનનાં ધમબારનાં ફંડ ખાતે.
- ૨૧૦૦૭)૭૨ શેહેનગાહીની ર્‌વાનની જગા બદલ મલેલી રકમ ખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ નશરવાનજી નાનાભાઈ પટેલના પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ રતનજી બેહેરામજી બીસનીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી ફરામજી કરાણીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ નશરવાનજી બમનજી મોદીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ દાદાભાઈ કાવશજી તાતાનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૧૦૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ ધનજીભાઇ રતનજી બીસનીની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ હાંગકાંગ, કનટાનનાં જરથોસ્તીઓએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ ખરશેદજી બમનજી શેઠાનનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી નવરોજી મેહતાનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૨૨૭૨)૭૩ મરહુમ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના ધણીયાંણી લેડી શાકરબાઇ તે મરહુમ શેઠ ફરામજી ભીખાજી પાંડેનાં બેટીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૯૦૯)૦૯ બેહેસતનશીન શેઠ ફરામજી દીનશાજી પીટીટ, શેહેનશાહબાનું વીકટોરીયાની જુબીલીનાં ટાંકણાંસર યુરોપ, અમેરીકા તથા જાપાનની મુસાફરી કરી હાંગકાંગ સને ૧૮૮૭ નાં સાલમાં આવ્યા હતા તેની યાદગારી રાખવા સારૂ આપેલી નોટને ખાતે.
- ૧૮૫૩)૭૮ કનટાનના જરથોસ્તીઓના ધહમબારના ફંડ ખાતે.
- ૫૦૦) શેઠ અરદેશર હોરમસજી ચીનાઇએ પોતાના બાવાજી, માતાજી તથા ભાઇ કાવશજીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૯૦૯)૦૯ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનાં પુણને સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી એવણના વીધવા બાઇ દીનબાઇ તે મરહુમ શેઠ મેરવાનજી જીજીભાઇ મુંગાનાં બેટીએ આપેલા રૂ. ૨૦૦૦ નાં બોમબે પોરટ ટરસટ બાંડને ખાતે.
- ૨૬૭૨)૭૩ મરહુમ સર દીનશાજી મા. પીટીટ બારોનેટે પોતાની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ નશરવાનજી દાદાભાઇ ઓલીયાએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ મેહેરવાનજી બેહેરામજી પાલીસવાલાએ પોતાના બાવાજી શેઠ બેરાંમજી તથા માતાજી બાઈ કુંવરબાઈનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ એદલજી માણેકજી કાપડયાએ પોતાના બેહેસતનશીન દીકરા શેઠ અરદેશરજીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૧૦૦૦) શેઠ બમનજી પાલનજી કરંજીયા ૧૮૯૮ ની ૩ જી ડીસેમબરે મુંબઇમાં હક થયા તેવણના પુણ માટે તેવણની પુંજીમાંથી તથા તેવણનાં ખેશીઓએ ભરેલી રકમને ખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ જમશેદજી જામાસપજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના રૂ તથા સુતરના દલાલે પોતાના બાવાજી આ૦ જામાસપજીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ જમશેદજી જામાસપજી ઉનવાલાએ પોતાના માતાજી માણેકબાઇ તે આ૦ એદલજી દોરાબજી કોટવાલના બેટીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૩૨૭૪)૫૧ બેહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીએ પોતાની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૧૦૦૦) શેઠ માણેકજી પેસતનજી તલાટીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઇ મોતીબાઇ તથા મરહુમ પીતાજી પેસતનજી મેરવાનજી તલાટી તથા કાકાના દીકરા મરહુમ શેઠ સોરાબજી નશરવાનજી તલાટીનાં પુણને સારૂં કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ બમનજી બેરામજી ધણાપટેલે પોતાની દીકરી બેહેસતનશીન બાઇ બાઇમાએ તે શેઠ અરદેશર કાવશજી કામાનાં ધણીઆણીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૨૫૦૦) મરહુમ શેઠ દોરાબજી નવરોજીએ પોતાના ધણીઆણી બાઇ મોતીબાઇની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૭૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ બમનજી બેહરામજી ધણાપટેલનાં પુણને સારૂ તેવણના વીધવા બાઇ દીનબાઇએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૧૦૦૦) શેઠ પેસતનજી ફરામજી તલાટીએ પોતાના મરહુમ બાવાજી શેઠ ફરામજી મેરવાનજી તલાટી અને ભાઇઓ બેજનજી તથા પાલનજીના પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ જમશેદજી જામાસજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના રૂ તથા સુતરના દલાલનાં પુણને સારૂં તેવણનાં ભાણેજ મરહુમ બાઇ જાહાંગીર નવરોજી કાતરકે કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી શાપુરજી લાહેરના પુણને સારૂ તેવણના વીધવા બાઇ શીરીનબાઇએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ જાહાંગીરજી પેસતનજી ખરાસનાં પુણને સારૂ તેણવની પુંજીમાંથી કીધેલ ધરમ ખાતે.

૨૫૦૦) મરહુમ શેઠ બેહરાંમ આદર ઇરાની કંડારીએ પોતાનાં તા૦ ૬ ઠી જુલાઇ ૧૯૦૧ ની તેરીખના વીલમાં ફરમાવ્યા મુજબ તેવણનાં અને તેવણનાં ખેશીઓનાં પુણને સારૂ તેવણનાં એકઝીકયુટર શેઠ ફરામજી હોરમજજી અરજાનીએ ઉઘાડેલાં ધરમ ખાતે.

૫૦૦) શેઠ ધનજીબાઈ દોરાબજીએ પોતાના મરહુમ બાવાજી શેઠ દોરાબજી નવરોજીની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૧૦૦૦) મરહુમ શેઠ દોરાબજી નવરોજીના પુણને સારૂ તેવણનાં ખેશીઓએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૧૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ હાંગકાંગ, કંટાનનાં જરથોસ્તીઓએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ હોરમજજી નવરોજી કરંજીઆના પુણને સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી તથા તેવણના ખેશીઓએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ હોરમજી મેરવાનજી મેહેતાના પુણને સારૂ તેવણના વીધવા બાઈ કુંવરબાઇએ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ દોરાબજી નવરોજીની યાદમાં એવણના દીકરા શેઠ ધનજીભાઇએ પોતાની અને પોતાના માતાજી અને ખેશીઓ તરફથી કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ નવરોજી પાલનજી કાતરકના પુણને સારૂ તેવણુના દીકરા મરહુમ બાઇ જાહાંગીરજી નવરોજી કાતરકે કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ જાંગીરજી નવરોજી કાતરકના પુણ સારૂ એવણુની પુંજીમાંથી એવણુના માતાજી બાઇ પીરોજબાઈ નવરોજી કાતરકે કીધેલાં ધરમખાતે.
૩૦૦૦)	શેઠ ધનજીભાઇ દોરાબજીએ પોતાનાં ધણીઆની બાઇ ગુલબાઇની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ અરદેશર નશરવાનજી મોદીના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	મરહુમ શેઠ બમનજી લીમજીભાઇ બાટલીવાળાના પુણ સારૂ તેવણુના દીકરાએ રૂશતમજી, કેખશરૂ, શીયાવક્ષ તથા દીકરી બાઈ ખરશેદબાઇએ કીધેલાં ધરમખાતે.
૭૦૦)	મરહુમ શેઠ સોરાબજી બેરામજી ભાભાએ પોતાના મરહુમ બપાવા કુવરજી હોરમજી ભાભાના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૭૦૦)	મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમજી ચીનાઇનાં પુણ સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે
૫૦૦)	મરહુમ શેઠ હોરમજી નશરવાનજી કુપરના પુણ સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	મરહુમ શેઠ પેસતનજી એદલજી અંબાતાનાં પુણ સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.
૭૦૦)	મરહુમ શેઠ કેખશરૂ અરદેશર ચીનાઇના પુણ સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ દોરાબજીના પુણ સારૂ તેવણુના ધણીયાણી બાઈ ગુલબાઇએ કીધેલા ધરમખાતે.
૧૨૨૧૧)૭૨	

ધરમના મકાનો.

હાંગકાંગ મધે જરથોસ્તી અનજુમનના ખરચે એક જાહેર મકાન બાંધવામાં આવેલું છે જેમાં સર અવસરે બેઠકો તથા ધરમને લગતી કીરીઆ કામો વીગેરે કરવામાં આવે છે; તેમજ એ મકાનમાં એક લાયબ્રેરી જરથોસ્તીઓનાં વપરાસ સારૂં છે.

મરહુમ શેઠ દોરાબજી નશરવાનજી કામાજીએ પોતાના ખરચે વામપુ મધેની જરથોસ્તી અંજુમન હસતકની રવાંનની જગો ઉપર એક બંગલો બંધાવી અંજુમનના વપરાસ સારૂં બક્ષેશ કીધો છે.

બેહેસતનશીન શેઠ ખરશેદજી શાપુરજી બનાજીના પુણને સારૂં તેવણુના કેટલાક દોસતોએ કીધેલાં ફંડ મધેથી એ મરનારની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂં વાડી ૧) શ્રી મકાઉ મધે જરથોસ્તી અનજુમનને એનાયત કીધેલી તે કામમાં નહી આવવાથી તે વેચી તેને બદલે શ્રી મકાઉ મધે વેચાતું લીધેલું પરાઆ ગરામડી ઉપરનું ઘેર ૧) છે. જેમાં જરથોસતીઓને પોતાની તબીયતના સુધારા અરથે ઉતારો આપવામાં આવે છે.

બાઇ માણેકબાઈ તે સર હોરમસજી નવરોજજી મોદીનાં ધણીયાણી હાંગકાંગ મધે લાંબો વખત રહી સને ૧૮૮૯ માં મુંબઇ સીધારયાં તે સુભ ટાંકણુાંની યાદગારી હાંગકાંગમાં જાલવી રાખવાના હેતુથી હાંગકાંગની અશો રવાનની જગા ઉપર ખુશનુમાં દેખાવનો સફેદ મારબલનો ફુવારો ૧ તથા તેને લગતું પાણીનું બાંધકામ, શોભઇતી લોઢાંની બેઠકો તથા પથરની પાકા બાંધણીનો ગંજાવર મેહેરાબ સાથનો લોખંડનો દરવાજો ૧ મલી સરવે પોતાને ખરચે બાંધી અંજુમનને ભેટ આપયું છે.

ઉપર જણાવેલાં સરવે મકાનોની મેનેજ અનજુમનનાં એક ટ્રસ્ટી તથા આનરરી સેક્રેટરી હસ્તકથી થાએ છે.

કલકતાની જરથોસતી અનજુમનનાં ધરમનાં ફંડોની વીગત.

ટરસટીઓ—શેઠ કાવસજી માણેકજી રૂસતમજી, શેઠ પેસતનજી એદલજી ગજ્જર અને શેઠ નવરોજી જામાસપજી અરજનની—એઓને હસતક નીચલાં ફંડો ચાલે છે અને તેની બાકી રકમ સને ૧૯૧૨ ના સાલની નીચે મુજબની છે:—

૨૦૫૩૮) ૯) ૧૧ કલકતાની જરથોસતી અનજુમનના ધરમનું ફંડ.

૧૨૭૫૦) ૫) ૧૦ કલકતાના દોખમાની આસપાસની તથા તેની બહારના બગીચાવાળી અનજુ-નની આખી જગાપર પુરણી તથા મરામત કરવાનું ફંડ.

૧૯૧૮૭) ૨) ૨ મરહુમ શેઠ રૂસતમજી કાવસજી બનાજીના ગહમબારનું ફંડ.

૧૪૭૪૬) ૧૩) ૮ બેરામજી જીજીભાઇ શ્રી કલકતાના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોં-ચાડવાનું ફંડ.

૮૫૦૦) ૦) ૦ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટના ધરમ ખાતે.

૧૦૦૦) ૦) ૦ બેહેસતનશીન શેઠ કાવશજી દીનશાજી પીટીટના પુણને સારૂ તેવણના છોકરાઓ શેઠો હોરમસજી, ખરશેદજી, અરદેશર તથા શોરાબજીને નામે તેઓના બપાવા સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ બેહેસતનશીન શેઠ મેરવાનજી કાવશજી દીનશાજી પીટીટના પુનને સારૂ તેવણના બપાવા સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ સી. એસ. આઇ. ના ધરમ ખાતે.

૧૦૦૦) ૦) ૦ શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાએ પોતાની દીકરી બેહેશતનશીન બાઈ ગુલબાનુના પુનને સારૂ આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ મુંબઇવાલા શેઠ કાવસજી બેજનજી કરણીએ મરહુમ દીકરી બાઇ જીવનાઇજી તથા તેણીના દીકરા મરહુમ શેઠ બમનજી અરદેશર મોદીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ કાવશજી ધનજીભાઈ પાંડેવાલાના પુણ સારૂ દીકરા શેઠ શોરાબજીએ આપેલી નોટ.

૧૮૭૭૮) ૫) ૩ શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઇ. એ આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ શેઠો અરદેશરજી તથા જાંગીરજી નસરવાનજી મોદીએ પોતાના બેહેસતનશીન મુરંબીજી નસરવાનજી બમનજી મોદીના પુનને સારૂ આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ શેઠ કાવસજી બેજનજી દસતુરે આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના નબીરા બેહેસતનશીન શેઠ અરદેશર કાવસજી પીટીટના પુનને સારૂ કાયેલાં ધરમ ખાતે.

૨૫૦૦) ૦) ૦ હાંગકાંગ, કનતાંન તથા મકાઉનાં જરથોસતી અનજુમનનાં ધરમ ખાતે.

૧૦૦૦) ૦) ૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના ધણીઆણી લેડી સાકરબાઇ તે મરહુમ શેઠ ફરામજી બીખાજી પાંડેનાં બેટીના પુનને સારૂ કાયેલાં ધરમ ખાતે.

૧૫૦૦) ૦) ૦ શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાએ માતાજી બાઇ રતનબાઇ તે મરહુમ શેઠ મનચેરજી બુમલાબાજીના વાલીવાની યાદગારી કાયમ રાખવા કાયેલા ધરમ ખાતે.

૧૭૧૬) ૧૧) ૩ ધી ઓનરેબલ સર દીનશાજી માણે૦ પીટીટ બારોનેટ ઝોરાસ્ત્રીયન લાઇબ્રેરીનું ફંડ.

૧૧૧૯૬) ૫) ૧ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે લાઇબ્રેરીના આશ્રા માટે આપેલી નોટ.

૩૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ લેડી સાકરબાઈ દીનશાજી પીટીટ તે શેઠ ફરામજી બીખાજી પાંડેનાં બેટીના પુણ સારૂ ધણી સર દી.મા. પીટીટ બારોનેટે તથા છોકરાઓએ કાયેલાં ધરમ ખાતે

૧૦૦૦) ૦) ૦) કલકતાની જરથોસ્તી અનજુમન તરફથી લાઇબ્રેરીના ફંડમાં ભરાએલા નાણાં મધેથી લીધેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટના પુણ સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી એવણુના વીધવા બાઈ દીનબાઇ તે મરહુમ શેઠ મેરવાનજી જીજીભાઇ મુગાનાં બેટીએ આપેલી નોટ.

૧૦૨૬) ૦) ૦ બેહેસતનશીન બાઈ નવાજબાઇ તે શેઠ રતનજી પાલનજી મીસતરીનાં બેનના પુનને સારૂ કાઢેલાં ધરમ ખાતે.

૧૦૨૧૪) ૨) ૪ કલકતાના જરથોસ્તી રવાનોને અવલગંજલ પહોંચાડવા વધુ માણસો બોલાવી રાખવાના અતરેની અનજુમને ઉભું કાઢેલું ફંડ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે કલકતાના જરથોશતી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા વધુ માણસો રાખવાના અનજુમને ઉભા કાઢેલાં ફંડમાં આપેલી નોટ.

૫૦૯) ૦) ૦ બાઈ પીરોજબાઇ જમશેદજી માદને પોતાના મરહુમ માતાજી બાઈ દીનબાઇ તે ગુ૦ શેઠ નવરોજી કાવશજી મીનવાલાના ધણીઆણીના પુનને સારૂ આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહેતાએ પોતાના બેહેસતનશીન ધણીઆણી બાઇ નાલીબાઇના પુણને સારૂ આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ રતનજી પાલનજી મીસતરીના પુણ સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી તેવણુના વીધવા બાઇ ગુલબાઈ તે મરહુમ શેઠ જીવનજી ઉકરજી દારૂવાલાના બેટીએ આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ રૂસતમજી નવરોજી પટેલની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ એવનના વીધવા બાઇ ટેહમીનાબાઇએ આપેલી નોટ.

૫૦૯) ૦) ૦ શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને પોતાના મીત્ર મરહુમ શેઠ કુંવરજી બમનજી ગજદરના પુનને માટે આપેલી નોટ.

૨૩૭) ૧) ૯ કલકતાના જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા સારૂ ગાડી મંગાવી તેનું ફંડ.

૨૦૦૦) ૦) ૦ બેહેશેતનશીન બાઈ શીરીનબાઇ તે શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ મહેતા સી. આઇ. ઇ. ના ધણીઆણીના પુણને સારૂ આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ શેઠો ફરામજી મનચેરજી તથા હીરજીભાઇ મનચેરજીએ મરહુમ માતાજી બાઇ રતનબાઇ તે ગુ૦ શેઠ મનચેરજી ખુમલાખાઉના ધણીઆણીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.

૭૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ માણેકજી રૂસતમજી તથા તેવણુના ધણીઆણી બાઇ સાકરબાઇ માણેકજી રૂસતમજીના પુનને સારૂ કાઢેલા ધરમ ખાતે.

૮૧૫) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ કેખશરૂ દાદાભાઇ રૂ. બનાજીના પુણ માટે તેવણુની પુંજીમાંથી બાઇ શેઠ ફરામજી દાદાભાઇ બનાજી તથા બેહનો બાઇ શીરીનબાઇ સોરાબજી શાતીન તથા બાઇ જરબાઇ કાવસજી માણેકજી રૂસતમજીએ આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ શેઠ ફરામજી મનચેરજી ખુમલાખાઉએ પોતાના વડુ મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇ તે શેઠ રૂસતમજી ફરામજી ખુમલાખાઉનાં ધણીઆણીનાં પુન સારૂ કાઢેલા ધરમ ખાતે.

૩૬૮૪) ૧૦) ૧૧ મરહુમ શેઠ માણેકજી રૂસતમજી બનાજીની યાદગારી કાયમ રાખવા કલકતાની ધરમશાળાનું ખાતું.

૨૬૧૫) ૦) ૦ શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને, ખેશીઓએ તથા દોસતોએ પોતાના સગા તથા મીત્ર મરહુમ શેઠ રતનજી નવરોજી મીનવાલાના પુનને માટે આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ અરદેશરજી નશરવાનજી મોદીના પુનને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ અરદેશરજી નશરવાનજી મોદીના પુનને સારૂ ધરમશાળાને માટે કીધેલા ધરમ ખાતે.

૫૬૯) ૦) ૦ બાઇ પીરોજબાઈ જમશેદજી માદને પોતાનાં મરહુમ ભાઇ રતનજી નવરોજી મીનવાલાની યાદમાં આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ દીનશાહ ભીખાજી બામજીના પુનને માટે આપેલી નોટ.

૫૪૪૦) ૧૦) ૦ શેઠ ફરામજી મનચેરજી ખુમલાખાઉ અસલ નવસારી મલેશર વાડી મોહોલાનાં વતની તે હાલ કલકતાના રહીશે મરહુમ સખીવજુદ પરદુખભંજન મુરબીજી રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇની યાદગારી કાયમ રાખવા કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૩૨૭૬) ૦) ૦ શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને દારજીલીંગની આરામગાહની જગાના ખરચ યાને નીભાવ ફંડ માટે આપેલા રૂ. ૩૦૦૦ ના ધરમ ખાતે.

૧૦૧૫) ૦) ૦ શેઠ કાવશજી માણેકજી રશતમજી તથા એવણનાં દીકરીઓ બાઇ ભીખાઇજી, ખરશેદબાઇ તથા મેહેરબાઈએ મરહુમ બાઈ જરબાઈ તે શેઠ કાવશજી માણેકજી રશતમજીનાં ધણીઆણીનાં પુનુ સારૂ આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ હોરમશજી નશરવાનજી કુપરનાં પુનુ સારૂ આપેલા રૂ. ૫૦૦ નું ખાતું.

૧૬૫૦૪૫) ૦) ૦

મુંબઇ શેહેરમાં દર વરશ પારસીઓમાં કેટલા જનમ થાયછે તેનો કોઠો.

(મયુનીશીપલ ખાતામાં રખાતી નોંધ ઉપરથી)

વરશ	છોકરા.	છોકરી	કુલે જનમ.	વરશ.	છોકરા	છોકરી	કુલે જનમ	વરશ.	છોકરા	છોકરી.	કુલે જનમ
૧૮૬૫	૩૪૫	૨૫૨	૫૯૭*	૧૮૮૧	૬૫૪	૬૭૧	૧૩૨૫	૧૮૯૭	૫૧૫	૪૮૭	૧૦૦૨
૧૮૬૬	૨૭૫	૨૩૧	૫૦૬	૧૮૮૨	૭૪૫	૭૨૦	૧૪૬૫	૧૮૯૮	૫૪૭	૫૩૯	૧૦૮૬
૧૮૬૭	૪૩૫	૪૧૪	૮૪૯	૧૮૮૩	૭૦૧	૬૭૨	૧૩૭૩	૧૮૯૯	૫૦૮	૪૭૦	૯૭૬
૧૮૬૮	૨૭૧	૨૦૪	૪૭૫	૧૮૮૪	૬૪૭	૬૫૦	૧૨૯૭	૧૯૦૦	૫૦૯	૫૧૭	૧૦૨૮
૧૮૬૯	૧૮૭	૧૫૯	૩૪૬	૧૮૮૫	૬૯૯	૬૮૩	૧૩૮૨	૧૯૦૧	૫૯૨	૫૪૮	૧૧૪૦
૧૮૭૦	૨૦૭	૧૪૭	૩૫૪	૧૮૮૬	૭૦૬	૬૧૭	૧૩૨૩	૧૯૦૨	૫૫૬	૫૭૯	૧૧૩૫
૧૮૭૧	૨૬૨	૨૬૩	૫૨૫	૧૮૮૭	૬૭૦	૬૪૫	૧૩૧૫	૧૯૦૩	૫૫૬	૬૦૨	૧૧૫૮
૧૮૭૨	૬૫૯	૫૭૫	૧૨૩૪	૧૮૮૮	૭૩૩	૭૬૮	૧૫૦૧	૧૯૦૪	૬૭૪	૬૧૭	૧૨૯૧
૧૮૭૩	૬૪૦	૫૪૩	૧૧૬૩	૧૮૮૯	૬૭૫	૬૦૪	૧૨૭૯	૧૯૦૫	૭૦૫	૬૨૮	૧૩૩૩
૧૮૭૪	૫૬૮	૫૪૯	૧૧૧૭	૧૮૯૦	૭૨૯	૬૭૯	૧૪૦૮	૧૯૦૬	૬૧૮	૬૮૦	૧૨૯૮
૧૮૭૫	૫૯૯	૫૩૩	૧૧૩૨	૧૮૯૧	૬૬૭	૬૭૭	૧૩૪૪	૧૯૦૭	૬૯૮	૬૩૫	૧૩૩૩
૧૮૭૬	૬૧૮	૫૮૦	૧૧૯૮	૧૮૯૨	૬૬૨	૬૧૮	૧૨૮૦	૧૯૦૮	૬૨૦	૬૨૦	૧૨૪૦
૧૮૭૭	૬૩૦	૬૩૫	૧૨૬૫	૧૮૯૩	૭૨૦	૬૪૯	૧૩૬૯	૧૯૦૯	૬૨૫	૬૪૭	૧૨૭૨
૧૮૭૮	૬૦૧	૫૨૮	૧૧૨૯	૧૮૯૪	૬૮૯	૬૩૭	૧૩૨૬	૧૯૧૦	૭૧૩	૬૭૬	૧૩૮૯
૧૮૭૯	૬૩૬	૫૪૦	૧૧૭૬	૧૮૯૫	૭૦૪	૬૫૯	૧૩૬૩	૧૯૧૧	૭૯૭	૬૫૦	૧૪૮૭
૧૮૮૦	૭૬૮	૬૪૩	૧૪૧૧	૧૮૯૬	૬૩૭	૬૧૯	૧૨૫૬	૧૯૧૨	૭૭૫	૬૫૮	૧૪૩૩

* સને ૧૮૬૫ થી તે ૧૮૭૧ સુધીના જનમોની સંખ્યા ઘણી ઓછી છે, તેનું કારણ કે તે વરશોમાં જનમોની નોંધ બરાબર ચોકસ રીતે નોંધાયલી લાગતી નથી.

સંવત ૧૯૨૭ થી યાને તા૦ ૧ લી નવેમ્બર ૧૮૭૦ થી તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૧૨ સુધી વરશ ૪૨) માં મુંબઈ મધે જરથોશતી કોમમાં રવાંનો થયાં તેની તારીજઃ—

(મુંબઈની પારસી પંચાયતના દફતરોમાં રખાતી નોંધ મુજબ.)

સંવત.	રવાંન મોહોટાં.			રવાંન દાંનડાનાં.			રવાંન નાંખલાં.			જુમલે રવાંન.		
	મરદ.	ઓરત.	જુમલે.	છોકરા.	છોકરી.	જુમલે.	છોકરા.	છોકરી.	જુમલે.	પુરૂષ.	સ્ત્રી.	જુમલે.
૧૯૨૭	૨૩૦	૧૮૮	૪૧૮	૨૨	૧૬	૩૮	૨૭૬	૨૨૭	૫૦૩	૫૨૮	૪૩૧	૯૫૯
૧૯૨૮	૨૭૭	૨૫૨	૫૨૯	૩૬	૨૪	૬૦	૩૫૧	૩૫૯	૭૧૦	૬૬૪	૬૩૫	૧૨૯૯
૧૯૨૯	૨૧૫	૨૨૨	૪૩૭	૧૨	૧૧	૨૩	૨૮૦	૨૧૩	૪૯૩	૫૦૭	૪૪૬	૯૫૩
૧૯૩૦	૨૨૬	૨૦૨	૪૨૮	૨૦	૧૭	૩૭	૨૭૧	૨૩૩	૫૦૪	૫૧૭	૪૫૨	૯૬૯
૧૯૩૧	૨૬૧	૨૨૫	૪૮૬	૨૦	૩૦	૫૦	૩૪૧	૨૮૮	૬૨૯	૬૨૨	૫૪૩	૧૧૬૫
૧૯૩૨	૨૨૯	૨૪૮	૪૭૭	૨૩	૨૪	૪૭	૩૩૧	૨૯૦	૬૨૧	૫૮૩	૫૬૨	૧૧૪૫
૧૯૩૩	૨૯૨	૨૫૮	૫૫૦	૧૬	૩૦	૪૬	૨૭૮	૨૩૩	૫૧૧	૫૮૬	૫૨૧	૧૧૦૭
૧૯૩૪	૨૬૬	૨૭૧	૫૩૭	૧૭	૨૪	૪૧	૩૧૫	૨૭૧	૫૮૬	૫૯૮	૫૬૬	૧૧૬૪
૧૯૩૫	૨૩૨	૨૧૬	૪૪૮	૧૬	૫	૨૧	૨૬૬	૨૧૫	૪૮૧	૫૧૪	૪૩૬	૯૫૦
૧૯૩૬	૨૦૪	૨૪૨	૪૪૬	૧૪	૯	૨૩	૨૯૯	૨૬૪	૫૬૩	૫૧૭	૫૧૫	૧૦૩૨
૧૯૩૭	૨૪૩	૨૮૪	૫૨૭	૧૧	૧૦	૨૧	૨૫૭	૨૪૦	૪૯૭	૫૧૧	૫૩૪	૧૦૪૫
૧૯૩૮	૨૨૯	૨૩૧	૪૬૦	૧૪	૧૮	૩૨	૨૪૨	૨૫૯	૫૦૧	૪૮૫	૫૦૮	૯૯૩
૧૯૩૯	૨૮૬	૨૭૪	૫૬૦	૧૮	૨૬	૪૪	૩૨૧	૨૮૯	૬૧૦	૬૨૫	૫૮૯	૧૨૧૪
૧૯૪૦	૨૭૩	૨૯૦	૫૬૩	૧૬	૬	૨૨	૩૦૧	૩૧૦	૬૧૧	૫૯૦	૬૦૬	૧૧૯૬
૧૯૪૧	૨૬૩	૨૬૧	૫૨૪	૧૦	૯	૧૯	૨૯૩	૨૬૫	૫૫૮	૫૬૬	૫૩૫	૧૧૦૧
૧૯૪૨	૨૯૫	૨૫૫	૫૫૦	૧૦	૧૪	૨૪	૨૯૫	૨૯૬	૫૯૧	૬૦૦	૫૬૫	૧૧૬૫
૧૯૪૩	૨૭૬	૨૬૦	૫૩૬	૫	૧૧	૧૬	૨૭૭	૨૬૧	૫૩૮	૫૫૮	૫૩૨	૧૦૯૦
૧૯૪૪	૨૯૫	૨૮૦	૫૭૫	૧૨	૧૭	૨૯	૩૧૫	૨૬૨	૫૭૭	૬૨૨	૫૫૯	૧૧૮૧
૧૯૪૫	૨૮૨	૨૯૬	૫૭૮	૧૩	૧૧	૨૪	૩૨૦	૩૨૧	૬૪૧	૬૧૫	૬૨૮	૧૨૪૩
૧૯૪૬	૨૭૯	૨૬૨	૫૪૧	૧૫	૯	૨૪	૨૯૦	૨૬૦	૫૫૦	૫૮૪	૫૩૧	૧૧૧૫
૧૯૪૭	૨૫૬	૨૯૪	૫૫૦	૧૩	૧૬	૨૯	૩૨૭	૨૮૭	૬૧૪	૫૯૬	૫૯૭	૧૧૯૩
૧૯૪૮	૨૮૨	૩૫૦	૬૩૨	૧૦	૧૪	૨૪	૩૦૨	૨૮૭	૫૮૯	૫૯૪	૬૫૧	૧૨૪૫
૧૯૪૯	૩૧૧	૩૦૦	૬૧૧	૮	૧૩	૨૧	૨૯૩	૨૩૩	૫૨૬	૬૧૨	૫૪૬	૧૧૫૮
૧૯૫૦	૨૯૩	૨૬૫	૫૫૮	૪	૧૨	૧૬	૩૨૨	૨૪૩	૫૬૫	૬૧૯	૫૨૦	૧૧૩૯
૧૯૫૧	૨૮૨	૩૩૭	૬૧૯	૧૩	૭	૨૦	૨૭૪	૨૭૬	૫૫૦	૫૬૯	૬૨૦	૧૧૮૯
૧૯૫૨	૩૬૩	૩૩૪	૬૯૭	૧૪	૧૫	૨૯	૩૧૦	૨૯૦	૬૦૦	૬૮૭	૬૩૯	૧૩૨૬
૧૯૫૩	૬૦૪	૫૯૭	૧૨૦૧	૩૭	૩૫	૭૨	૨૫૦	૨૫૨	૫૦૨	૮૯૧	૮૮૪	૧૭૭૫
૧૯૫૪	૬૨૭	૬૩૦	૧૨૫૭	૩૬	૪૮	૮૪	૨૮૨	૨૫૮	૫૪૦	૯૪૫	૯૩૬	૧૮૮૧
૧૯૫૫	૫૫૯	૫૬૬	૧૧૨૫	૨૨	૩૧	૫૩	૩૦૭	૨૫૪	૫૬૧	૮૮૮	૮૫૧	૧૭૩૯
૧૯૫૬	૫૬૮	૬૪૭	૧૨૧૫	૨૮	૩૨	૬૦	૩૪૦	૩૩૬	૬૭૬	૯૩૬	૧૦૧૫	૧૯૫૧
૧૯૫૭	૪૯૫	૪૬૬	૯૬૧	૨૮	૨૪	૫૨	૨૭૩	૨૨૮	૫૦૧	૭૯૬	૭૧૮	૧૫૧૪
૧૯૫૮	૪૫૮	૪૮૦	૯૩૮	૧૮	૩૨	૫૦	૨૮૪	૨૬૫	૫૪૯	૭૬૦	૭૭૭	૧૫૩૭
૧૯૫૯	૪૮૬	૪૪૬	૯૩૨	૨૫	૨૫	૫૦	૨૫૩	૨૬૦	૫૧૩	૭૬૪	૭૩૧	૧૪૯૫
૧૯૬૦	૪૩૪	૪૩૬	૮૭૦	૨૭	૧૮	૪૫	૨૩૬	૨૪૨	*૪૭૯	૬૯૭	૬૯૬	*૧૩૯૪
૧૯૬૧	૪૪૪	૪૧૭	૮૬૧	૩૦	૨૧	૫૧	૨૬૩	૨૫૨	*૫૧૬	૭૩૭	૬૯૦	*૧૪૨૮
+ ૧૯૬૨-૬૩	૫૧૭	૫૪૯	૧૦૬૬	૧૬	૨૪	૪૦	૩૭૦	૩૨૦	૬૯૦	૯૦૩	૮૯૩	૧૭૯૬
ઈસવી સને												
૧૯૦૭	૪૨૪	૪૨૬	૮૫૦	૧૨	૧૬	૨૮	૨૮૨	૨૭૮	૫૬૦	૭૧૮	૭૨૦	૧૪૩૮
૧૯૦૮	૪૫૧	૪૨૦	૮૭૧	૧૯	૧૬	૩૫	૨૮૯	૨૩૪	૫૨૩	૭૫૯	૬૭૦	૧૪૨૯
૧૯૦૯	૪૨૩	૪૨૩	૮૪૬	૧૫	૧૨	૨૭	૨૩૪	૨૩૬	૪૭૦	૬૭૨	૬૭૧	૧૩૪૩
૧૯૧૦	૪૪૪	૪૧૭	૮૬૧	૧૬	૧૩	૨૯	૨૯૮	૨૪૯	૫૪૭	૭૫૮	૬૭૯	૧૪૩૭
૧૯૧૧	૩૯૬	૪૧૫	૮૧૧	૨૩	૨૩	૪૬	૨૭૨	૨૩૩	૫૦૫	૬૯૧	૬૭૧	૧૩૬૨
૧૯૧૨	૪૬૫	૪૩૬	૯૦૧	૧૩	૨૦	૩૩	૨૭૭	૨૨૦	૪૯૭	૭૫૫	૬૭૬	૧૪૩૧
	૧૪૭૩૫	૧૪૬૬૮	૨૯૪૦૩	૭૪૭	૭૮૮	૧૫૩૫	૧૨૨૫૭	૧૧૦૮૯	*૨૩૩૪૮	૨૭૭૩૯	૨૬૫૪૫	*૫૪૨૮૬

* આવી નીશાનીવાલાં નાખલાં રવાન ૨) જેની જાતી મુકરર થઈ નથી તે રવાન ૨) વધુ ગણવાં.

+ મુંબઈની પારસી પંચાયતનો હીસાબ અગાઉ હીંદુ સવંત પ્રમાણે રખાતો હતો, પણ સવંત ૧૯૬૨ પછી અંગરેજી વરસની ગણત્રી પરમાણે પારસી પંચાયતનો હીસાબ રખાતો કીધાથી આ સવંત ૧૯૬૨-૬૩ નાં સાલની ગણત્રી તા૦ ૧ લી નવેમબર ૧૯૦૫ થી તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૦૬ સુધી ચઉદ માસની જાણવી.

ઇસવી સને ૧૯૧૧ થી ૧૯૫૦ સુધીમાં થનારાં ચંદ્ર તથા સુર્યના ગ્રહણોના દીવશોની ટીપ.

નીચેની ટીપમાં ચંદ્ર તથા સુર્યના ગ્રહણો થવાના જેઓના દીવસો જણાવેલા છે પણ એમાના કેટલાંક ગ્રહણો આ દેશમાં દેખાશે અને કેટલાંક નહી દેખાશે.

ઈશવી શને.	ચંદ્ર ગ્રહણ.	સુર્ય ગ્રહણ.
૧૯૧૧	....	૨૨ અકટોબર........................
૧૯૧૨	૧ એપ્રીલ–૨૬ શપટેમબર..........	૧૭ એપ્રીલ–૧૦ અકટોબર...........
૧૯૧૩	૨૨ મારચ–૧૫ શપટેમબર...........	....
૧૯૧૪	૧૧ મારચ–૪ શપટેમબર..	૨૧ આગરટ........................
૧૯૧૫	....	૧૪ ફેબરવારી–૧૦ આગસ્ટ...........
૧૯૧૬	૧૮ જાનેવારી–૧૫ જુલાઇ	૩ ફેબરવારી........................
૧૯૧૭	૮ જાનેવારી–૪ જુલાઈ–૨૮ ડીસેમબર	૨૩ જાનેવારી–૧૯ જુન.............
૧૯૧૮	૨૪ જુન...	૮ જુન–૩ ડીસેમબર...............
૧૯૧૯	૮ નવેમબર.......	૨૯ મેએ–૨૨ નવેમબર...............
૧૯૨૦	૩ મેએ–૨૭ અકટોબર.............	૧૦ નવેમબર........................
૧૯૨૧	૨૨ એપ્રીલ–૧૬ અકટોબર...	૮ એપ્રીલ–૧ અકટોબર..............
૧૯૨૨	....	૨૮ મારચ...........................
૧૯૨૩	૩ મારચ–૨૬ આગશટ.......	૧૭ મારચ–૧૦ સપટેમબર............
૧૯૨૪	૨૦ ફેબરવારી–૧૪ આગશટ..........	૩૦ આગસ્ટ.........................
૧૯૨૫	૮ ફેબરવારી–૪ આગશટ...........	૨૪ જાનેવારી......................
૧૯૨૬	૧૯ ડીસેમબર........................	૧૪ જાનેવારી–૮ જુલાઈ.............
૧૯૨૭	૧૫ જુન–૮ ડીસેમબર	૨૯ જુન.............................
૧૯૨૮	૩ જુન–૨૭ નવેમબર...............	૧૯ મેએ–૧૨ નવેમબર....... ......
૧૯૨૯	૨૩ મેએ	૯ મેએ–૧ નવેમબર................
૧૯૩૦	૧૩ એપ્રીલ–૭ અકટોબર............	.. ..
૧૯૩૧	૨ એપ્રીલ–૨૬ શપટેમબર...........	૧૭ એપ્રીલ......... ....
૧૯૩૨	૨૨ મારચ–૧૪ શપટેમબર...........	....
૧૯૩૩	. ...	૨૪ ફેબરવારી–૨૧ આગરટ ....
૧ ૩૪	૩૦ જાનેવારી–૨૬ જુલાઈ............	૧૪ ફેબરવારી–૧૦ આગરટ. ....
૧૯૩૫	૧૯ જાનેવારી–૧૬ જુલાઈ............	....
૧૯૩૬	૮ જાનેવારી–૪ જુલાઈ.............	૧૯ જુન........ ....
૧૯૩૭	૧૮ નવેમબર........................	૨ ડીસેમબર........ ....
૧૯૩૮	૧૪ મેએ–૭ નવેમબર...............	૨૨ નવેમબર........................
૧૯૩૯	૩ મેએ–૨૮ અકટોબર..............	૧૯ એપ્રીલ ....
૧૯૪૦	૨૨ એપ્રીલ	૧ અકટોબર........... ....
૧૯૪૧	૧૩ મારચ–૫ સપટેમબર............	૨૧ સપટેમબર.......................
૧૯૪૨	૨ મારચ–૨૬ આગશટ.............	૧૦ સપટેમબર.......................
૧૯૪૩	૨૦ ફેબરવારી–૧૫ આગશટ..........	૪ ફેબરવારી........................
૧૯૪૪	૨૯ ડીસેમબર........................	૨૫ જાનેવારી–૨૦ જુલાઈ............
૧૯૪૫	૨૫ જુન–૧૯ ડીસેમબર..............	૧૪ જાનેવારી–૯ જુલાઇ.............
૧૯૪૬	૧૪ જુન–૮ ડીસેમબર...............	૨૯ જુન............................
૧૯૪૭	૩ જુન	૨૦ મેએ............................
૧૯૪૮	૨૩ એપ્રીલ–૧૮ અકટોબર	૯ મેએ–૧ નવેમબર..............
૧૯૪૯	૧૩ એપ્રીલ–૭ અકટોબર............	૨૮ એપ્રીલ ....
૧૯૫૦	૨ એપ્રીલ–૨૬ સપટેમબર	૧૨ સપટેમબર.......................

ખગોલ વીદયાને લગતી જાણવાજોગ બાબદો

(લખનાર—મી૦ પાલનજી એજનજી કોટવાલ,-સુરતવાલા)

"ગુડ ફ્રાઇડે"

"ગુડ ફ્રાઇડે" ઇંગરેજ લોકોનાં તેહેવારોમાંનો એક મુખ્ય તેહેવાર ગણાય છે. હેને "ગુડ ફ્રાઇડે" એટલા માટે કેહેછે કે, એ શુકરવારને દીને ઈંગરેજ લોકોનાં પેગમબર ક્રાઇશટે ફાંશી જઈ માણુસ જાતનું પાપમાંથી તારણુ કરેઉં હતું અને તેટલા માટે એ દીવશને ઈંગરેજ લોકો ઘણો પવીતર ગણે છે. હેની પછીનો રવીવાર તે "ઇશટર સનડે" કહેવાય છે. "ગુડ ફ્રાઇડે" ને શરવે કોમવાલા જાણે છે, અને એ દીવશ ઉપર શઘલી શરકારી, તેમજ ખાંનગી આફીશોમાં રજા આપવામાં આવે છે. એ દીવશ દર વરશનાં એક ચોકશ શુકરવારે આવેછે, પણ તેને માટે દર વરશે કંઈ એકજ તારીખ મુકરર હોતી નથી તોએ પણ કોઇબી વરશે તા૦ ૨૦ મી મારચની આગમજ તથા તા૦ ૨૩ મી એપરેલની પછી કોઈપણ દીવસે તેહેનો જોગ આવતો નથી. અને હરેક વરશમાં કહી તારીખે "ગુડ ફ્રાઇડે" આવશે એ ગણુતરી કાહવાને ઘણાખરા દેશીઓ તેમજ જાણુવામેલે ઓછી કેલવણી પામેલા કરીશટીઅનો પણ અંજાણ હોય છે. "ગુડ ફ્રાઇડે" શોધી કાઢવાની રીત આપણા દેશીઓમાં બરાબર માલમ નહી હોવાથી ઇશવી સન ૧૮૫૦ થી ૧૯૫૦ સુધીમાં થઇ ગએલા અને થવાના ગુડ ફ્રાઇડેનું એક લીશટ તઈઆર કરીને જાહેરમાં મેલ્યું છે, તે શરવેને ઉપીઓગી થઈ પડશે, હેવી આશા રાખવામાં આવે છે:—

ઈશવી ૧૮૫૦ થી ૧૯૫૦ સુધીના વરશોના "ગુડ ફ્રાઇડે"ના દીવસો.

૧૮૫૦	મારચ	—૨૯	૧૮૭૬	એપરેલ	—૧૪	૧૯૦૨	મારચ	—૨૮	૧૯૨૮	એપરેલ	—૬
૧૮૫૧	એપરેલ	—૧૮	૧૮૭૭	મારચ	—૩૦	૧૯૦૩	એપરેલ	—૧૦	૧૯૨૯	મારચ	—૨૯
૧૮૫૨	,,	—૯	૧૮૭૮	એપરેલ	—૧૯	૧૯૦૪	,,	—૧	૧૯૩૦	એપરેલ	—૧૧
૧૮૫૩	મારચ	—૨૫	૧૮૭૯	,,	—૧૧	૧૯૦૫	,,	—૨૧	૧૯૩૧	,,	—૩
૧૮૫૪	એપરેલ	—૧૪	૧૮૮૦	મારચ	—૨૬	૧૯૦૬	,,	—૧૩	૧૯૩૨	મારચ	—૨૫
૧૮૫૫	,,	—૬	૧૮૮૧	એપરેલ	—૧૫	૧૯૦૭	મારચ	—૨૯	૧૯૩૩	એપરેલ	—૧૪
૧૮૫૬	મારચ	—૨૧	૧૮૮૨	,,	—૭	૧૯૦૮	એપરેલ	—૧૭	૧૯૩૪	મારચ	—૩૦
૧૮૫૭	એપરેલ	—૧૦	૧૮૮૩	મારચ	—૨૩	૧૯૦૯	,,	—૯	૧૯૩૫	એપરેલ	—૧૯
૧૮૫૮	,,	—૨	૧૮૮૪	એપરેલ	—૧૧	૧૯૧૦	મારચ	—૨૫	૧૯૩૬	,,	—૧૦
૧૮૫૯	,,	—૨૨	૧૮૮૫	,,	—૩	૧૯૧૧	એપરેલ	—૧૪	૧૯૩૭	મારચ	—૨૬
૧૮૬૦	,,	—૬	૧૮૮૬	,,	—૨૩	૧૯૧૨	,,	—૫	૧૯૩૮	એપરેલ	—૧૫
૧૮૬૧	મારચ	—૨૯	૧૮૮૭	,,	—૮	૧૯૧૩	મારચ	—૨૧	૧૯૩૯	,,	—૭
૧૮૬૨	એપરેલ	—૧૮	૧૮૮૮	મારચ	—૩૦	૧૯૧૪	એપરેલ	—૧૦	૧૯૪૦	મારચ	—૨૨
૧૮૬૩	,,	—૩	૧૮૮૯	એપરેલ	—૧૯	૧૯૧૫	,,	—૨	૧૯૪૧	એપરેલ	—૧૧
૧૮૬૪	મારચ	—૨૫	૧૮૯૦	,,	—૪	૧૯૧૬	,,	—૨૧	૧૯૪૨	,,	—૩
૧૮૬૫	એપરેલ	—૧૪	૧૮૯૧	મારચ	—૨૭	૧૯૧૭	,,	—૬	૧૯૪૩	,,	—૨૦
૧૮૬૬	મારચ	—૩૦	૧૮૯૨	એપરેલ	—૧૫	૧૯૧૮	મારચ	—૨૯	૧૯૪૪	,,	—૯
૧૮૬૭	એપરેલ	—૧૯	૧૮૯૩	મારચ	—૩૧	૧૯૧૯	એપરેલ	—૧૮	૧૯૪૫	મારચ	—૩૦
૧૮૬૮	,,	—૧૦	૧૮૯૪	,,	—૨૩	૧૯૨૦	,,	—૨	૧૯૪૬	એપરેલ	—૧૯
૧૮૬૯	મારચ	—૨૬	૧૮૯૫	એપરેલ	—૧૨	૧૯૨૧	મારચ	—૨૫	૧૯૪૭	,,	—૪
૧૮૭૦	એપરેલ	—૧૫	૧૮૯૬	,,	—૩	૧૯૨૨	એ-રેલ	—૧૪	૧૯૪૮	મારચ	—૨૬
૧૮૭૧	,,	—૭	૧૮૯૭	,,	—૧૬	૧૯૨૩	મારચ	—૩૦	૧૯૪૯	એપરેલ	—૧૫
૧૮૭૨	મા.ચ	—૨૯	૧૮૯૮	,,	—૮	૧૯૨૪	એપરેલ	—૧૮	૧૯૫૦	મારચ	—૩૧
૧૮૭૩	એપરેલ	—૧૧	૧૮૯૯	મારચ	—૩૧	૧૯૨૫	,,	—૧૦			
૧૮૭૪	,,	—૩	૧૯૦૦	એપરેલ	—૧૩	૧૯૨૬	મારચ	—૨૬			
૧૮૭૫	મારચ	—૨૬	૧૯૦૧	,,	—૫	૧૯૨૭	એપરેલ	—૧૫			

"વીનશ" ઇઆને શુકર શેતારાના અશત તથા ઊદયના દીવશો.

શુકર શેતારો ખુલી આંખે કોઇવાર સાંજની વેલાએ આકાશ તરફ નજર કરતાં સઘળા તારાઓમાં શઉથી વધારે ચકચકીત અને મોહોટો દેખાય છે. એ શેતારો ૨૫૨ દીવશ, ઇઆને ૮ મહીના ને ૧૨ દીવશ શુધી સુરજનાં આથમવા પછી શાંજની વેલાએ પશચીમ દીશામા દેખાયા કરેછે, તેવારે એ શાહાંજનો શેતારો કેહેવાય છે. અને એ મુદત પછી હેનો અશત થાય છે, કેમકે એ વખતે એ શેતારો, પરથવી તથા શુરજની વચે આવવા માડે છે, માટે શુરજનાં કીરણોનાં તેજમાં તે ઢકાઇ જાય છે. તેથી ૭૨ દીવશ ઇઆને ૨ મહીના અને ૧૨ દીવશ સુધી આપણી નજરે પડતો નથી. એટલી મુદત પછી જેવારે તેહેનો પાછો ઊદય થાય છે, તેવારે દરરોજ શહવારનાં સુરજ ઊગવાની આગમજ થોડા કલાક શુધી દેખાયા કરેછે જેવારે તે શહવારનો શેતારો કેહેવાય છે. એ વખતે તે શહવારનો શેતારો થઇને ૨૫૦ દીવશ, ઇઆને ૮ મહીના ને ૧૦ દીવશ શુધી દરરોજ શહવારમાં નજરે પડે છે, તેવાર પછી પાછો તેહેનો અશત થાય છે, એ અશતની વખતે શુકર તથા પરથવીની વચે શુરજ આવે છે. એ અશત થવા પછી શુકર ૯ દીવશ શુધી નજરે પડતો નથી. એ ૯ દીવશ પછી શાંજરે શુરજ આથમવા પછી પાછો શાંજનાં આપણી નજરે પડવા માડેછે અને તે ઉપર જણાવવા મુજબ ૨૫૨ દીવશ શુધી દેખાયા કરે છે—એ પરમાણે શુકર જેવારે શાહાંજનો શેતારો થાય છે તેવારે ૨૫૨ દીવશ અને શહવારનો શેતારો થાય છે તેવારે ૨૫૦ દીવશ એ મુજબ દેખાયા કરે છે. અને શાંજનાં અશત પછી ૯ મે દીવશે શહવારનાં અને શહવારનાં અશત પછી ૭૨ મે દીવશે શાંજનાં આપણી નજરે પડે છે.

રૂતુનાં માહા નક્ષતરો.

રૂતુનાં માહા નક્ષતરોનો પણ બાર રાશીની મીશાલે ઈંગરેજી તારીખ શાથે સંબંધ હોવાથી તે દર વરશે હેઠલ જણાંવવા પરમાણે ઈંગરેજી તારીખો ઉપર શરૂ થાએ છે: પણ જેવારે "લીપ ઇઅર" આવનાર હોય છે તેવારે એકાત દીવશ આગલ પાછલ થાએ છે. જોતીશ પરમાંણે કોઇને કોઇ રૂતુને શારૂ નક્ષતર જોવાની જરૂર પડતી હોએ, અને તે શખશ પાશે જો પંચાંગ નહી હોએતો આ ટીપનો ઉતારો પોતાની પાશે રાખશે તો તે તેહેને બહુ ઉપયોગી થઇ પડશે:—

તારીખ.		તારીખ.	
૯ મી જાનેવારી	ઉતરાશાડ.	૩ જી જુલાઇ	પુનરવશુ.
૨૨ મી જાનેવારી	શરવણ.	૧૭ મી જુલાઇ	પુશ.
૪ થી ફેબરવારી	ધનેશટા.	૩૧ મી જુલાઇ	અશલેશા.
૧૭ મી ફેબરવારી	શતારીકા.	૧૪ મી આગશટ	મઘા.†
૧ લી માર્ચ	પુરવાભાદરપદ.	૨૮ મી આગશટ	પુરવાફાલગુણી.
૧૫ મી મારચ	ઉતરાભારપદ.	૧૧ મી શપટેમબર	ઉતરાફાલગુણી.
૨૮ મી મારચ	રેવટી.	૨૪ મી શપટેમબર	હશત.
૧૧ મી એપરેલ	અશવની*	૮ મી અકટોબર	ચીતરા.
૨૪ મી એપરેલ	ભરણી.	૨૧ મી અકટોબર	શવાતી.
૮ મી મેએ	કરતીકા.	૩ જી નવેમબર	વીશાખા.
૨૨ મી મેએ	રોહેણી.	૧૮ મી નવેમબર	અનુરાધા.
૫ મી જુન	મરગશર.	૧ લી ડીશેમબર	જેશટા.
૧૯ મી જુન	આરૂદરા.	૧૪ મી ડીશેમબર	મુલ. ‡
		૨૭ મી ડીશેમબર	પુરવાશાડ.

---

* મેશનો શુરજ તથા અશવની માહા નક્ષતર એકજ દીવશ તથા વખતે બેશેછે.

† શહીનો શુરજ તથા મઘા માહા નક્ષતર એકજ દીવશ તથા વખતે બેશેછે.

‡ ધનનો શુરજ તથા મુલ માહા નક્ષતર એકજ દીવશ તથા વખતે બેશેછે.

મુંબઇ, શુરત વગેરેને લગતાં દેશોમાં ૧૨ માશની રૂતુ વીશે એક જાણવાજોગ ખોલાશો.

વરશ એકનાં ૩૬૦ દીવશ ગણી તેહેનાં તરણ રૂતુને માટે ૩ ભાગ કરીએતો ૧૨૦ દીવશ શીઆલાનાં, ૧૨૦ દીવશ હુનાલાનાં, તથા ૧૨૦ દીવશ વરશાદનાં ગણાએ છે. ૧૨૦ દીવશના પણ ૩ ભાગ કરીએતો ૪૦ દીવશ થાએ છે, તેવારે શમજવું કે દર એક રૂતુમાં ૪૦ દીવશ શુધી તે રૂતુ પોતાનું બલ દેખાડે છે, અને બાકીનાં દીવશ નરમગરમ નીકલી જાએ છે. ૪૦ દીવશનાં પણ ૩ ભાગ કરીએતો ૧૩ અથવા ૧૪ દીવશ થાએ છે, તેવારે શમજવું કે દરએક રૂતુ જે ૪૦ દીવશ પોતાનું બલ દેખાડેછે તેહેમાં ૧૩ અથવા ૧૪ દીવશ શુધી તે પુરેપુરૂ પોતાનું બલ દેખાડી લીએ છે. ઇઆને આખાં વરશની ૩ રૂતુઓ પોતાનો પુરેપુરો જોશ ફકત ૧૩ અથવા ૧૪ દીવશ લગી જણાવે છે.

રૂતુના દરએક માહા નક્ષતરો પણ ૧૩ અથવા ૧૪ દીવશની મુદતનાં ગણાએ છે.

મુંબઇ, શુરત તથા અમદાવાદ વીગરેને લગતાં દેશોમાં દીનમાંન તથા રાતમાંન ઇઆને દીવશ તથા રાતની વધ ઘટ વીશેનો ખુલાશો.

(હીંદુ લોકોની ગણતરી પ્રમાણે.)

તા૦ ૨૦ મી મારચે દીનમાંન તથા રાતમાંન બનધે બરોબર ૩૦ ઘડીના થઇને તા૦ ૨૧ મી થી દીવસ વધતો જાએછે.

તા૦ ૨૧ મી જુનને દીને દીનમાંન વધારેમાં વધારે ૩૨ ઘડી ને ૫૦ પલનુ થઇને તા૦ ૨૨ મીથી ઘટવા માડેછે.

તા૦ ૨૩ મી સપટેમબરને દીને દીનમાંન તથા રાતમાંન પાછાં બરોબર ૩૦ ઘડીના થઇને તા૦ ૨૪ મી થી રાતમાંન વધતું જાએછે.

તા૦ ૨૨ મી ડીશેમબરને દીને દીનમાંન ઓછામાં ઓછું ૨૭ ઘડી ને ૧૦ પલનું થઇને તા૦ ૨૩ મી થી વધવા માડેછે.

મુબઇ, શુરત, અમદાવાદ વીગરેને લગતાં મુલકોમાં સુરજને ઊગવા તથા આથમવાનો વખત તથા દીવશની લંબાઇ ટુંકાઇ વીગરેનો ખુલાશો.

શુરજનો ઉગવાનો વખત વધારેમાં વધારે શહવારના ૬ કલાકને ૩૮ મીનીટ, તે તા૦ ૧૮ મી જાનેવારીએ—તથા ઉગવાનો વખત ઓછાંમો ઓછો ૫ કલાક ને ૨૨ મીનીટ, તે તા૦ ૬ ઠી જુનને દીને—જેમાં તફાવત ૧ કલાકને ૧૬ મીનીટનો.

શુરજનો આથમવાનો વખત વધારેમાં વધારે સાંજના ૬ કલાકને ૪૦ મીનીટ, તે તા૦ ૬ ઠી જુલાઇને દીને તથા આથમવાનો વખત ઓછાંમાં ઓછો ૫ કલાકને ૨૦ મીનીટ, તે તા૦ ૨૩ મી નવેમબરને દીને—જેમાં તફાવત ૧ કલાકને ૨૦ મીનીટનો.

હીંદુ લોકોના ગણીત મુજબ ૧૨ શંકરાંતીનો વરતારો.

ઘણાક લોકોને માટે આપણા જાણવામાં છે કે તેવોને જેવારે જાણવું હોયછે કે ફલાણી રાશીનો શુરજ કેવારે બદલાશે અથવા થશે તો તેવોને વારેવાર પંચાંગ જોવું પડે છે, પણ જો તેવો હેઠલ મુજબ પોતાની પાશે યાદી રાખેતો વારેવાર પંચાંગ ખોલવાની જરૂર ન પડે :—

મેશ—એપરેલ માશમાં હમેશાં ૧૧ મી તારીખે થાએછે અને દર ૪ થે વરશે ૧૨ મીએ થાએ છે.

વરખ—મેએ માશમાં હમેશાં ૧૨ મી તારીખે ને કોઇવાર ૭ મે વરશે ૧૩ મીએ થાએ છે.

મીથુંન—જુન માશમાં ૨ વરશ ૧૨ મી તારીખે થાએછે અને ૨ વરશ ૧૩ મીએ થાએ છે.
કરક—જુલાઇ માશમાં ઘણું કરીને હમેશાં ૧૪ મી તારીખે થાએછે અને દર ચોથે વરશે ૧૫ મીએ થાએછે.
શીંહ—આગશટ માશમાં ૨ વરશ ૧૪ મી તારીખે તથા ૨ વરશ ૧૫ મીએ થાએ છે.
કનેઆ—સપટેમબર માશમાં ૨ વરશ ૧૪ મી તારીખે તથા ૨ વરશ ૧૫ મીએ થાએ છે.
તોલા—અકટોબર માશમાં દર વરશે ૧૫ મી તારીખે થાએછે.
વરશચક—નવેમબર માશમાં દર વરશે ૧૪ મી તારીખે થાએછે.
ધન—ડીશેમબર માશમાં ૨ વરશ ૧૩ મી તારીખે અને ૨ વરશ ૧૪ મી તારીખે થાએછે.
મકર—જાનેવારી માશમાં દર વરશે ૧૨ મી તારીખે થાએછે પણ ૪ થે અથવા ૮ મે વરશે ૧૧ મી તારીખે થાએછે.
કુંભ—ફેબરવારી માશમાં હમેશાં ૧૦ મી તારીખે થાએછે અને દર ૪ થે વરશે ૧૧ મીએ થાએછે.
મીન—મારચ માશમાં હમેશાં ૧૨ મી તારીખે તથા દર ૪ થે વરશે ૧૧ મીએ થાએછે.

ઉપલો વરતારો કેટલાંક વરશોના અનુભવથી કરેલો છે, એમ છતાં એકાદ દીવશનો ફેર આવેતો તે વધતી ઓછી ઘડીના શબબથી શમજવો.

જરતોશતી વરશ, શને તથા ઘેહ્ વીશે ખોલાશો.

જરથોશતીઓનું નવું વરશ ફરવરદીન મહીનો અને હોરમજદ રોજથી શરૂ થાએછે—તે શફંદારમદ માહા વહેશતોઇશ્તોઇશત ગાથાએ પુરૂ થાયછે. જરતોશતીઓનો છેલો પાદશાહ યઅજદજરદ શેહેરીઆર થાએઓ અને જે દીનેથી તખત ઉપર બેઠો તે દીનેથી યઅજદ જરદી શને ચાલુ થાયલો છે. જરતોશતીઓ પોતાની પાદશાહતનાં વખતમો ૧૨૦ વરશે એક માશ અદીક કરતા હતા—પણ છેલો પાદશાહ યઅજદજરદ અરબ લોકોનાં હાથ ઉપર મારીઓ ગીઆથી લાઇલાજ થાઇ જેવોને ધરમ શંબંધી દરદ હતું તેઓ પોતાના ધરમ જાલવવાને વાશતે પોતાનું વતન છોડીને જેમ બનીઉ તેમ બીજી ગમ નીકલી જાવા લાગા—કેટલાએકો પાહાડોની કંદરાઓમો મુકાંમ કરી પડેઆ, કેટલાકો વીખરાઈ ગીઆ, અને કેટલાએકો હારમારૂ થાતા હીંદુશથાનમા આવી વશીઆ, તેથી જે હીગાંમ ઉપર કબીશો કરતા હતા તે મુકી દેવામો આવઓ અને ૩૬૫ દાહાડાનુ વરશ ચલાવીઉ, જે મુજબ હમણેબી હીંદુશતાંન અને ઈરાંન દેશના જરતોશતીઓ ૩૬૫ દાહાડાનું વરશ કરીઆ જાએછે.

જરતોશતીઓમાં બીજો શને તેવોનાં અશો પેગંમબર જરથોશતનાં વખતથી "જરથોશતી શને" નાં નાંમથીબી ચાલે છે. એ શને ઘણો પુરાંનો અને દુનીયાનો પેહેલો ગણાય છે. એ શને આજે મુકરર ઠડેઓ નથી, તોબી વીદવાનો તેને તરણ હજાર વરશ ઉપરનો ગણે છે. કેટલાકો જરથોશતી શને ચાર હજારનો પણ ગણે છે.

એક આખા દીવશના ૨૪ કલાકમાં જરથોશતી ધરમ પરમાંણે પાંચ જુદા જુદા પોહોર બદલાય છે, જેને તેવો 'ઘેહ' નાં નાંમથી પીછાંણે છે. એ પાંચે ઘેહના વખતો:—

હાવન—દરરોજ શહવારનાં પોહોરથી તે બપોરના ૧૨ કલાક શુધી "હવન ઘેહ" તથા આવાં મહીનો અને હોરમજદ રોજથી તે શફંદારમદ મહીનાંનાં વહેશતોઇશ્તોઇશત ગાથાનાં દાહાડા લગે બપોરનાં ૧૨ કલાકથી તે ૩ કલાક શુધી "બીજી હાવન" ગેહે કેહે છે.

રપીથવન—ફરૂઅરદીન મહીનો અને હોરમજદ રોજથી તેમ મેહેર મહીનો અને અનેરાંમ રોજ સુધી બપોરનાં ૧૨ કલાક પછેથી તે પાછલા પોહોરનાં ૩ કલાક સુધી રપીથવન ગેહે કહે છે.

ઓજીરન—દર રોજ પાછલા પોહોરનાં ૩ કલાક પછેથી તે ખોરશેદ આથમેઆ પછે શાંહાંજ શુધી ઓજીરન ગેહે કેહેછે.

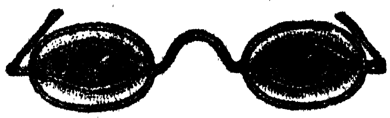
એવેશરૂથરેમ—દરરોજ શાંહાંજ પડેઆ પછેથી તે રાતનાં ૧૨ કલાક શુધી "એવેશરૂથરેમ ગેહે" કહેછે

ઓશહેન—દર રોજ રાતનાં ૧૨ કલાક પછેથી તે બાંમદાદ સુધી "ઓશહેન ગેહે" કહેછે.*

* નોટ—મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કામાજી તથા એરવદ મીનોચેહરજી જામાસપજી વાછા પોતાના છોડવતા ભરેલાં લખાણોમાં કેટલીક દલીલો સાથે જણાવે છે કે ઓશહેન ઘેહ સરવેમાં પહેલી છે તે પછી હાવન ઘેહ બીજી છે અને એવેશરૂથરેમ ઘેહ પાંચમી યાને છેલી છે. જુવો શેઠ ખ. રૂ. કામાજીવાળું "જરથોસ્તી અભીઆસ"નું પુસ્તક પાને ૭૭૧ તથા ૫૪૯.

જાહેર ખબરો.

મહારાજા ગાયકવાડના ખાસ આશરા હેઠળ.

ફીરોઝ એમ. દસતુરની કું૦

આંખના ડાકટરો અને ચશમા બનાવનારા.

ગવરનમેંટ ટેલીગ્રાફ ઓફીસ સામે.

નંબર ૭ હોરનબી રોડ, કોટ—**મુંબઇ.**

અમારા **મી૦ ફીરોઝ** "રેટીનોસકોપી"ની રીતથી અને "ઓફથેલમોસીકોપથી" આંખની બારીક તપાસ કરી **૨૩ વરસ** થયાં બંધબેસતા ચશમા સંપુરણ ફતેહમંદી સાથ પુરા પાડવાનો ચાલુ અનુભવ ધરાવે છે.

મી૦ **ફીરોઝને** ગવાલીયરના મહારાજા સીંધીયા, ઓનરેબલ સર **લોરેનસ જનકીનસ,** ઓનરેબલ મી૦ **જસટીસ બેતી, મીસીસ બેતી,** ઓનરેબલ સર **એન. ચંદાવરકર,** ઓનરેબલ મી૦ **જસટીસ બીમન,** ઓનરેબલ મી૦ **જસટીસ બેચેલર,** કરનલ **ફેરમેન** P. M. O. R. A. M. C., કરનલ **બુલ** M. D., I. M. S., કરનલ **પટરસી** M. B., I. M. S, મુંબઈના પોલીસ કમીશનર **મી૦ જેલ** M. V. O. અને બીજા કેટલાએક નામાંકીત ડાકટરો અને ગૃહસથો તરફથી એમની કાબેલીઅતપણાંની ઉમદા સરટીફીકેટો મળી છે.

વળી મુંબઇમાં ફકત અમારેજ તયાં વીલાયતની તથા વીએનાની **આંખની** હોસપીટલમાં કામ કરી આવેલા અને **M. R. C. S.** (Eng.), L. R. C. P. (London) ની ખરી લાયકાતવાળી ડીગ્રી ધરાવનાર **૨૩ વરસના** અનુભવી ડાકટરની **મુફત મદદ** અને **સલાહનો ખાસ** લાભ મલે છે.

(૧) બીનસવારથી ખરી સલાહ.

(૨) ઉતમ કવોલીટીનો સર્વ માલ.

(૩) ઘણા કીફાયત ભાવ.

આ ત્રગડીજ હમારી ચાલુ લોકપ્રીયતાનું ખરૂં કારણ છે.

"આખની સંભાળ" ને લગતી કીમતી સલાહો સાથની ચોપડી મુફત મળશે.

અજાયબ રીતે તાજગી આપનાર
હુસકીનું કોલન વોટર.
હમેશાં દીલમાં જાગરતી અને નવી જુવાની લાવનાર "હુસકીનું કોલન વોટર" છે. તેની અંદર મોટી આરોગ્યતા અને ડીસઈન્ફેક્ટ કરનારો ગુણ રહેલો છે. તેની સાથે દુન્યાનો સણગાર જોડાયલો છે. નાહતી વખતે ડરેસીંગ ટેબલ ઉપર તેમજ મુસાફરીમાં એકસરખું ઉપયોગી છે. તેની અંદર ઘણો નાજુક અને સુધારેલો સોડમ રહેલો છે. સઉથી સરસ અને સાચ્છ ભાગોમાંથી તેને ગાળવામાં આવેલું છે. "હુસકીના કોલન વોટર" ને માટે ખાસ ભલામણની જરૂર નથી, કેમકે તે આખી દુન્યામાં વખણાયલું છે. હીંદના બ .રોમાં સઉથી સરસ છાપનું આ કોલન વોટર ગણવામાં આવે છે.
"હુસકીનુંજ કોલન વોટર" વાપરજો અને બીજાં કોઇ લેવા નહી.
Huschke's
Cologne Water
એ ઉપરાંત બીજા તરેહવાર જાતનાં ઉંચા કોલનવોટરો તથા સાબુ સેન્ટો વીગેરે વેચાય છે. એમાં ખસુસ કરી રાહીમ વાયોલેતનું સેન્ટ તથા એનઝોઈન ગલીસરીન સોપ તથા રોઝ ગલીસરીન સોપ ઘણું વખણાય છે. દરેક ઠેકાણે વેચાય છે.
મુંબઇ ઈલાકા માટે એકલા આડતયાઓ
જહાંગીર બી. પીટીટ એંડ કુંપની,
એલફીનસટન સરકલ—મુંબઇ.

મુસલમાન ભાઇઓના ડેઇલી પેપરના

વિદવાન માલીકનો જાતી અનુભવ.

મુંબઇના આગેવાન પેપર અખબારે ઇસલામના તા૦ ૩૦ મી જાનેવારી ૧૯૧૩ ના અંકમાં લખેલ છે કે "રાજકોટના જાણીતા આગેવાન દેશી ડાકટર કાલીદાસ મોતીરામ જેઓ પોતાના લાંબા વરસોના અનુભવ ઉપરથી સ્ત્રી પુરૂષોના બીકટમાં બીકટ દરદો ઉપર ફતેહમંદ ઉતરેલી દવાઓ માટે સંખ્યાબંધ સરટીફીકેટો મેલવી ખાસ રજીસ્ટર કરાવી છે તેઓમાં **"બાદશાહી યાકુતી અનંગ વિલાસ"** નામની અતિ પુષ્ટકારક ગોલીઓ વધુ ધ્યાન ખેંચનારી થઈ પડી. તેનો ઉપયોગ કરવાથી શરીરમાં જુવાનીનું નવું લોહી દોડતું કરી, અસલ પુરૂષાતનને કાયમ રાખવા સાથે શરીર મધેના સઘલા રોગોને દુર કરે છે. એવી ગુણ ધરાવનારી ગોલીઓનું એક બાકસનો ઉપયોગ કરવાની અમોને તક મલવાથી તેનો લાભ લેતાં આ પત્રમાં મજકુર ડાકટરની સહી સાથે આવતી જાહેરાતમાં એ ગોલીઓ સંબંધી જે વખાણ કરવામાં આવ્યાં છે તે કોઈબી રીતે શરાગાતથી રહીત છે તેવી અમારી ખાત્રી થવાથી અમો નબલું શરીર અને કમતાકાતી ધરાવનારા પુરૂષોને તેનો ઉપયોગ કરવાની ખાસ ભલામણ કરીએ છીએ.

બાદશાહી યાકુતી અનંગ વિલાસ.

(આ દવાનો સરકારી રેજીસ્ટર નંબર ૨૩૧ છે.)

આ દવા શકિતની દવાનો રાજા છે. રાજા રજવાડા તથા પૈસાદાર લોકો આ રાજવંશી દવા બહુજ પસંદ કરેછે. આ દવા ઉમદા દેશી વનસ્પતીની બનાવટ છે. નવું લોહી અને નવું વીર્ય બનાવનાર તાકાત માટે ઉંચામાં ઉંચી દેશી દવા જોઇએ તો બાદશાહી યાકુતી અનંગ વિલાસ છે. આ દવા વાપરવામાં કોઈ જાતની પરેજીની જરૂર નથી. ૪૦ ગોલીની ડબી એકના રૂપીયા દશ.

બાદશાહી યુનાની લેપ.

(આ દવાનો સરકારી રેજીસ્ટર નંબર ૧૯૫ છે.)

ઉમદા દવાઓમાંથી આ લેપ બનાવેલ છે અને તે શરીરની નસોને પુરતી તાકાત આપે છે. નબળી પડી ગયેલ નસોને પુરતું જોર આપી ખરૂં પુરૂષાતન લાવવા માટે આ લેપ ફતેહમંદ ઇલાજ છે. આઉંસ એકની ડબીના રૂપીયા આઠ. તમામ દવાઓનું પોસ્ટ ખર્ચ જુદું.

ડાકટર કાલીદાસ મોતીરામ

રાજકોટ—કાઠીયાવાડ.

મુંબઇ શેહરના અને મુંબઇ ઇલાકાના પારસીઓની વસ્તીની ગણત્રીની તથા બીજી કેટલીક જાણવાજોગ વીગતો.

(લખનાર મી૦ રૂશતમ બ૦ પેમાસ્તર, વકીલ.)

આખાં હીંદુસ્તાનની વસ્તીની ગણત્રી તારીખ ૧૦ મી માર્ચ ૧૯૧૧ ને દીને લેવામાં આવી હતી. નામદાર સરકાર તરફથી મુંબઇ શેહરના અને મુંબઇ ઇલાકાના બહાર પાડવામાં આવેલા રીપોર્ટ પરથી પારસી કોમને લગતી ઘણી જાણવાજોગ અને ઉપયોગી વીગતો તેમજ વસ્તીને લગતો કેટલોક હેવાલ ઉપજાવી કાઢવામાં આવ્યો છે તે હેઠલ આપેલી વીગતો પરથી માલમ પડશે.

હીંદુસ્તાનની સને ૧૮૬૪ થી ૧૯૧૧ સુધીની કુલે પારસી વસ્તીનો મુકાબલો.

ગણતરી થવાના દીવસ.	મુંબઇની કુલે વરણની વસ્તી.	મુંબઇની પારસી વસ્તી.			મુંબઇ સીવાયની બીજા દેશાવરો ખાતેની પારસી વસ્તી.			આખા હીંદુસ્તાનની કુલે પારસી વસ્તી.		
		મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
સને ૧૮૬૪	૮૧૬૫૬૨	૨૮૦૯૮	૨૧૧૦૩	૪૯૨૦૧						
તા૦ ૨૦ ફે૦ ૧૮૭૨	૬૪૫૫૭૬	૨૩૧૧૧	૨૦૯૮૦	૪૪૦૯૧	૧૫૩૬૬	૧૬૨૪૨	૩૧૬૦૮	૩૮૪૭૭	૩૭૨૨૨	૭૫૬૯૯
તા૦ ૧૮ માર્ચ ૧૮૮૧	૭૭૩૧૯૬	૨૫૩૧૫	૨૩૨૮૨	૪૮૫૯૭	૧૨૭૧૮	૧૨૮૯૪	૨૫૬૧૨	૩૮૦૩૩	૩૬૧૭૬	૭૪૨૦૯
તા૦ ૨૬ ફે૦ ૧૮૯૧	૮૨૧૭૬૪	૨૪૭૦૫	૨૨૭૫૩	૪૭૪૫૮	૧૪૫૮૦	૧૪૭૩૬	૨૯૩૧૬	૩૯૨૮૫	૩૭૪૮૯	૭૬૭૭૪
તા૦ ૧ માર્ચ ૧૯૦૧	૭૭૦૮૪૩	૨૪૨૭૭	૨૧૯૫૪	૪૬૨૩૧	૨૪૧૭૨	૨૪૧૩૬	૪૮૩૦૮	૪૮૪૪૯	૪૬૦૯૦	૯૪૫૩૯
તા૦ ૧૦ માર્ચ ૧૯૧૧*	૯૭૯૪૪૫	૨૬૭૬૪	૨૪૧૬૭	૫૦૯૩૧						

ઉપલા સતાવાર કોઠાઓ ઉપરથી માલમ પડે છે કે છેક ૧૮૬૪ નાં સાલથી સને ૧૯૧૧ નાં સાલ સુધી મુંબઇની પારસી વસતીમાં કશો જાણવા જોગ વધારો-ઘટાડો થયો નથી. મુંબઇ ઉપરાંત દેશાવરોની વસતી લેતાં આખાં હીંદુસ્થાનની વસતીબી વેલાત ચીન વીગેરેના ગણતરીમાં નહી ગણાયલા મહેકોની પારસી વસતી ઉમેરતાંમી એક લાખની અંદરજ થવા જાય છે.

---

* સને ૧૯૧૧ નાં સાલની આખાં હીંદુસ્તાનની વસ્તીની વીગત હજી બહાર પડી નથી.

મુંબઈ શેહેરની કુલે વસ્તીની જાણવાજોગ વીગત.

મુંબઈ શેહેરની વસ્તીની ગણત્રી તા૦ ૧૦ મી માર્ચ ૧૯૧૧ ની રાતે લેવાઇ હતી તે મુજબ મુંબઇની ૯૭૯૪૪૫ માણસોની વસ્તીમાં ૬૪૦૨૮૮ મરદો અને ૩૩૯૧૫૭ સ્ત્રીઓ છે. એ ૯૭૯૪૪૫ માણસોની વસની ૧૯૦૧ ની વસતી કરતાં ૨૦૩૦૦૦ જેટલી વધુ અને ૧૯૦૬ માં મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી લેવામાં આવેલી ગણત્રી કરતાં ૧૬૨૩ જેટલી વધુ છે. મુંબઇનો વીસતાર ૧૪૫૭૫ાા એકર છે અને આગલા ૧૦ વરસનાં કરતાં હમણા ૩૩૦ એકર વધુ છે.

મુંબઈની જુદી જુદી કોમોની વસ્તીની વીગત.

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.		મરદ.	ઓરત.	કુલે.
હીંદુ.	૪૩૬૫૨૧	૨૨૭૫૨૧	૬૬૪૦૪૨	પારસીઓ	૨૬૭૬૪	૨૪૧૬૭	૫૦૯૩૧
જઇન	૧૫૩૯૫	૫૦૬૫	૨૦૪૬૦	પરચુરણ	૪૦૪૧	૩૨૭૦	૭૩૧૧
મુસલમાનો	૧૧૮૯૮૪	૬૦૩૬૨	૧૭૯૩૪૬				
ખ્રીસ્તીઓ	૩૮૫૮૩	૧૮૭૭૨	૫૭૩૫૫	કુલ્લે વસ્તી	૬૪૦૨૮૮	૩૩૯૧૫૭	૯૭૯૪૪૫

મુંબઈ શેહેરની પારસી વસ્તીની જાણવાજોગ વીગતો.

મુંબઇના પારસીઓની એકંદર વસ્તી તા૦ ૧૦ મી મારચ ૧૯૧૧ ની ગણત્રી મુજબ ૫૦૯૩૧ માણસોની છે તેમાં ૨૬૭૬૪ મરદો અને ૨૪૧૬૭ સ્ત્રીઓ છે. એ કુલ્લે વસ્તી આગલા દાહેકા કરતાં ૧૦ ટકા વધેલી જણાએ છે. આ વધારાનું કારણ મરણ પ્રમાણ ઘટવાનું તથા દેશાવર ખાતે ઓછી સંખ્યામાં જવાનું છે. જન્મ પ્રમાણ પણ ઘટતુ જાય છે. પારસીઓની વસતી ૧૯૧૧ ની સેનસસ મુજબ સેંકડે ૫·૨૦ ટકા છે; જ્યારે તે ૧૯૦૧માં ૫·૯ ટકા, ૧૮૯૧ માં ૫·૮ ટકા અને ૧૮૮૧ માં ૬·૩ ટકા હતી. પારસી કોમ પોતાના ગરીબ મુફલેસ માણસોની સારી સંભાળ લે છે, કારણકે સેનસસની રાતે ઘેરબાર વનાના ૧૩ પારસીઓ હતા. મુંબઇમાં ૧૦૦૦ પારસી મરદોએ ૯૦૨·૯૭ એટલે લગભગ ૯૦૩ સ્ત્રીઓ છે.

પારસીઓ શેહેરમાંજ હમેશા વસવાટ કરે છે અને તેઓની સ્ત્રીઓ મરદોના સંબંધમાં એવો દરજ્જો ભોગવે છે કે જે ફકત યુરોપીયન કોમોમાંજ જોવામાં આવે છે. તેઓમાં બાળલગન થતાં નથી અને પારસીઓ ઉત્તમ પ્રકારની ઓસપીટલો અને સારવારનાં ખાતાં ધરાવે છે અને તે સઘળાં કારણોએ તેમની કોમની સ્ત્રીઓ લાંબી જીંદગી ગુજારી શકે છે.

મુંબઈમાં ૩૦ વરસમાં ૧૦૦૦૦ પારસીઓમાં ઉમ્મર પ્રમાણે કેટલા સ્ત્રી પુરૂષો છે તેની વીગત.

	૧૯૧૧.		૧૯૦૧.		૧૮૯૧.		૧૮૮૧.	
ઉમર વરસ.	મરદ	ઓરત.	મરદ	ઓરત.	મરદ	ઓરત.	મરદ.	ઓરત.
૦–૫	૭૨૧	૭૭૨	૭૫૯	૮૬૬	૯૮૭	૧૦૬૦	૧૩૮૩	૧૩૮૮
૫–૧૦	૮૫૧	૯૧૩	૯૨૪	૧૦૪૩	૧૦૯૯	૧૧૫૮	૧૧૫૦	૧૧૮૩
૧૦–૧૫	૯૩૬	૯૫૯	૧૧૩૭	૧૧૨૮	૧૨૫૬	૧૦૯૩	૧૩૦૭	૧૧૩૨
૧૫–૨૦	૧૦૧૩	૯૮૬	૧૧૨૨	૧૦૩૯	૧૧૦૧	૧૦૪૦	૧૦૬૮	૧૦૧૮
૨૦–૪૦	૩૮૬૭	૩૭૪૩	૩૭૦૪	૩૪૫૬	૩૨૭૩	૨૯૯૩	૩૦૭૩	૨૯૯૬
૪૦–૬૦	૨૦૫૮	૧૯૭૭	૧૮૩૧	૧૮૬૫	૧૭૭૩	૧૯૫૭	૧૬૧૩	૧૭૫૨
૬૦ની ઉપરના	૫૫૪	૬૫૦	૫૨૩	૬૦૩	૫૧૧	૬૯૯	૪૦૬	૫૩૧

મુંબઈ શેહેરમાં પારસીઓ જુદી જુદી ઉમરમાં કેટલા છે તેની વીગત.

ઉમર વરસ.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	ઉમર વરસ.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
૦–૧	૫૦૯	૪૨૫	૯૩૪	૨૫–૩૦	૨૭૫૭	૨૪૨૩	૫૧૮૦
૧–૨	૨૫૧	૨૭૧	૫૨૨	૩૦–૩૫	૨૫૭૨	૨૨૧૫	૪૭૮૭
૨–૩	૩૨૯	૩૩૫	૬૬૪	૩૫–૪૦	૨૧૫૮	૧૭૪૪	૩૯૦૨
૩–૪	૪૦૭	૩૯૭	૮૦૪	૪૦–૪૫	૨૧૩૩	૧૭૬૪	૩૮૯૭
૪–૫	૪૩૫	૩૪૭	૮૭૨	૪૫–૫૦	૧૩૪૪	૧૧૬૫	૨૫૦૯
પાંચ વરસની				૫૦–૫૫	૧૨૮૭	૧૧૭૩	૨૪૬૦
અંદરના કુલ્લે	૧૯૩૧	૧૮૬૫	૩૭૯૬	૫૫–૬૦	૭૪૩	૬૭૬	૧૪૧૯
૫–૧૦	૨૨૭૯	૨૨૦૬	૪૪૮૫	૬૦–૬૫	૭૩૫	૭૮૧	૧૫૧૬
૧૦–૧૫	૨૫૦૬	૨૩૧૮	૪૮૨૪	૬૫–૭૦	૩૭૩	૩૨૭	૭૦૦
૧૫–૨૦	૨૭૧૦	૨૩૮૩	૫૦૯૩	૭૦ ની ઉપરના	૩૭૩	૪૬૪	૮૩૭
૨૦–૨૫	૨૮૬૩	૨૬૬૩	૫૫૨૬	જુમલે.	૨૬૭૬૪	૨૪૧૬૭	૫૦૯૩૧

મુંબઇ શેહેરમાં કુમારા, પરણેલા અને રંડાયલા જરથોસ્તીઓની વીગત.

ઉમર વરસ.	કુમારા			પરણેલા			રંડાયલા			જુમલે.		
	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
૦–૧	૫૦૯	૪૨૪	૯૩૩	...	૧	૧	...	...	...	૫૦૯	૪૨૫	૯૩૪
૧–૨	૨૪૯	૨૭૦	૫૧૯	૨	૧	૩	...	...	...	૨૫૧	૨૭૧	૫૨૨
૨–૩	૩૨૬	૩૩૩	૬૫૯	૩	૨	૫	...	...	...	૩૨૯	૩૩૫	૬૬૪
૩–૪	૪૦૫	૩૯૬	૮૦૧	૨	૧	૩	...	...	...	૪૦૭	૩૯૭	૮૦૪
૪–૫	૪૩૪	૪૩૫	૮૬૯	૧	૧	૨	...	૧	૧	૪૩૫	૪૩૭	૮૭૨
પાંચ વરસ સુધીના એકનદર	૧૯૨૩	૧૮૫૮	૩૭૮૧	૮	૬	૧૪	...	૧	૧	૧૯૩૧	૧૮૬૫	૩૭૯૬
૫–૧૦	૨૨૫૬	૨૧૮૨	૪૪૩૮	૨૩	૨૨	૪૫	...	૨	૨	૨૨૭૯	૨૨૦૬	૪૪૮૫
૧૦–૧૫	૨૪૫૬	૨૨૫૪	૪૭૧૦	૪૬	૫૯	૧૦૫	૪	૫	૯	૨૫૦૬	૨૩૧૮	૪૮૨૪
૧૫–૨૦	૨૬૦૫	૨૦૫૬	૪૬૬૧	૧૦૧	૩૧૩	૪૧૪	૪	૧૪	૧૮	૨૭૧૦	૨૩૮૩	૫૦૯૩
૨૦–૨૫	૨૪૮૮	૧૫૮૧	૪૦૬૯	૩૬૬	૧૦૪૧	૧૪૦૭	૯	૪૧	૫૦	૨૮૬૪	૨૬૬૩	૫૫૨૭
૨૫–૩૦	૧૮૦૫	૯૦૪	૨૭૦૯	૯૩૬	૧૪૧૬	૨૩૫૨	૧૬	૧૦૩	૧૧૯	૨૭૫૭	૨૪૨૩	૫૧૮૦
૩૦–૩૫	૧૦૨૮	૪૫૩	૧૪૮૧	૧૪૯૪	૧૫૯૯	૩૦૯૩	૫૦	૧૬૩	૨૧૩	૨૫૭૨	૨૨૧૫	૪૭૮૭
૩૫–૪૦	૫૮૦	૨૩૩	૮૧૩	૧૫૦૧	૧૨૭૧	૨૭૭૨	૭૭	૨૪૦	૩૧૭	૨૧૫૮	૧૭૪૪	૩૯૦૨
૪૦–૪૫	૩૧૪	૧૬૦	૪૭૪	૧૭૨૫	૧૧૮૪	૨૯૦૯	૯૪	૪૨૦	૫૧૪	૨૧૩૩	૧૭૬૪	૩૮૯૭
૪૫–૫૦	૧૫૩	૪૭	૨૦૦	૧૦૯૦	૭૬૪	૧૮૫૪	૧૦૧	૩૫૪	૪૫૫	૧૨૯૪	૧૧૬૫	૨૪૫૯
૫૦–૫૫	૭૦	૪૩	૧૧૩	૧૦૬૬	૫૯૨	૧૬૫૮	૧૫૧	૪૩૮	૬૮૯	૧૨૮૭	૧૧૭૩	૨૪૬૦
૫૫–૬૦	૨૩	૧૪	૩૭	૫૯૮	૨૮૫	૮૮૩	૧૨૨	૩૭૭	૪૯૯	૭૪૩	૬૭૬	૧૪૧૯
૬૦–૬૫	૨૫	૧૪	૩૯	૫૭૨	૨૨૦	૭૯૨	૧૩૮	૫૪૭	૬૮૫	૭૩૫	૭૮૧	૧૫૧૬
૬૫–૭૦	૧૧	૭	૧૮	૨૪૪	૭૪	૩૧૮	૧૧૮	૨૪૬	૩૬૪	૩૭૩	૩૨૭	૭૦૦
૭૦ વરસની ઉપરના ...	૧૪	૧૨	૨૬	૨૧૬	૮૧	૨૯૭	૬૪૩	૩૭૧	૫૧૪	૩૭૩	૪૬૪	૮૩૭
જુમલે.	૧૫૭૫૧	૧૧૮૧૮	૨૭૫૬૯	૯૯૮૬	૮૯૨૭	૧૮૯૧૩	૧૦૨૭	૩૪૨૨	૪૪૪૯	૨૬૭૬૪	૨૪૧૬૭	૫૦૯૩૧

આખી વસતીમાં સેંકડે ૩૫ ટકા જેટલાં માણુસો પરણેલાં અને ૫૭ ટકા જેટલાં માણુસો પરણ્યા વનાનાં છે. સરવથી મોટું પ્રમાણ હીંદુઓનું છે અને પરણેલી જીંદગી ગુજારતા પારસીઓનું પ્રમાણ સરવથી નાનું છે. પારસી કોમમાં દર એક હજાર માણુસ દીઠ કુવારાંઓની ૫૪ ની, પરણેલાંઓની ૩૭ ની અને વીધવાઓની ૯ ની રાસ આવે છે. બીજી સઘળી કોમો કરતાં પારસીઓમાં કુંવારાઓનું વધુ પ્રમાણ છે. સઘળી કોમના મળી ૫૬ નાનાં બાળકો પોતાની જીંદગીનાં પેહેલાં વરસમાં પરણેલાં જણાયાં છે જેમા પારસી એક છે. સઘળી કોમની અંદર ૧૦ વરસની ઉમરની અંદરની વીધવા છોકરીઓ ૮૦ અને રંડાયલા પુરૂશો ૨૩ છે જેમાં દસ વરસની ઓછી ઉમરના ત્રણુ પારસી બાળકો રંડાયલાં છે.

પારસીઓએ લીધેલી કેળવણીને લગતી વાગત.

૭૪ ટકા પારસીઓ ભણેલા છે ને ૧૩૪૭૧ પારસીઓ વાંચી લખી શકતા નથી પણ તેઓમાના અરધા હાલ શીખે છે. પારસી સ્ત્રીઓમાં ત્રણમાંથી ૨) સ્ત્રીઓ કેળવણી પામેલી છે. ઈંગ્રેજી જાણનારાઓ ઈંગ્રેજોમાં ૪૦ ટકા છે જ્યારે પારસીઓ ૩૯ ટકા અને હીંદુઓ ૫ ટકા અને મહોમેદનો ૩ ટકા છે.

પારસીઓમાં ભણેલા ૧૦૦ એ ૧૯૦૧ માં ૬૭ અને ૧૯૧૧ માં ૭૪ છે.

પારસીઓમાં ઈંગ્રેજી ભણેલા ૧૦૦ એ ૧૯૦૧ માં ૩૧ અને ૧૯૧૧ માં ૩૯ છે.

આ ઉપરથી જણાય છે કે પારસીઓમાં છેલ્લાં ૧૦ વરસમાં ૭ ટકા ભણેલા ને ૮ ટકા ઈંગ્રેજી ભણેલા વધ્યા છે.

ટેક્ષટાઇલ ઉદ્યોગમાં સેંકડે ૧૫ ટકા જેટલા પારસીઓ છે જ્યારે છાપાખાનાના ઉદ્યોગમાં ૧૬૦૦ પારસીઓ છે. પારસી ધર્મગુરૂઓની સંખ્યા ૭૩૩ ની છે.

મુંબઈ શેહેરમાં પારસીઓમાં કેટલા શીખેલા, વગર શીખેલા તથા અંગ્રેજી જાણનારા છે તેની વીગત.

	શીખેલા.			વગર શીખેલા.			અંગ્રેજી જાણનારા.			જુમલે.		
ઉમર વરસ.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
૦–૧૦	૧૧૫૦	૯૬૨	૨૧૧૨	૩૦૬૦	૩૧૦૯	૬૧૬૯	૨૧૨	૧૧૫	૩૨૭	૪૨૧૦	૪૦૭૦	૮૨૮૧
૧૦–૧૫	૨૦૫૦	૧૭૫૯	૩૮૦૯	૪૧૬	૫૯૯	૧૦૧૫	૧૦૭૨	૫૫૬	૧૬૨૮	૨૫૦૬	૨૩૧૮	૪૮૨૪
૧૫–૨૦	૨૪૨૨	૧૯૧૦	૪૩૩૨	૨૮૮	૪૭૩	૭૬૧	૧૮૦૯	૮૦૦	૨૬૦૯	૨૭૧૦	૨૩૮૩	૫૦૯૩
૨૦ વરસની ઉપરના...	૧૫૭૯૭	૧૧૪૦૪	૨૭૨૦૧	૧૫૪૧	૩૯૯૧	૫૫૩૨	૧૧૮૯૫	૩૪૬૭	૧૫૩૬૨	૧૭૩૩૮	૧૫૩૯૫	૩૨૭૩૩
જુમલે ...	૨૧૪૫૯	૧૫૯૯૫	૩૭૪૫૪	૫૩૦૫	૮૧૭૨	૧૩૪૭૭	૧૪૯૮૮	૪૯૩૮	૧૯૯૨૬	૨૬૭૬૪	૨૪૧૬૭	૫૦૯૩૧

મુંબઇ ઇલાકો, દેશી રાજ્યો અને એજન્સીઓ તથા એડન ખાતે પારસીઓમાં કેટલા શીખેલા, વગર શીખેલા તથા અંગ્રેજી જાણનારા છે તેની વીગત.

	*શીખેલા.			*વગર શીખેલા.			અંગ્રેજી જાણનારા.			જુમલે.		
ઉમર વરસ	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
૦–૧૦	૧૮૩૦	૧૫૯૨	૩૪૨૨	૫૯૭૨	૫૯૫૮	૧૧૯૩૦	૨૮૮	૧૭૩	૪૬૧	૭૮૦૨	૭૫૫૦	૧૫૩૫૨
૧૦–૧૫	૩૬૩૩	૩૧૦૮	૬૭૪૧	૬૫૩	૯૬૫	૧૬૧૮	૧૫૯૯	૮૫૮	૨૪૫૭	૪૨૮૬	૪૦૭૩	૮૩૫૯
૧૫–૨૦	૩૮૧૨	૩૪૧૦	૭૨૨૨	૩૫૪	૭૦૨	૧૦૫૬	૨૭૩૧	૧૨૩૮	૩૯૬૯	૪૧૬૬	૪૧૧૨	૮૨૭૮
૨૦ વરસની ઉપરના	૨૪૪૭૪	૧૮૧૪૬	૪૨૬૨૦	૨૦૭૫	૬૮૮૧	૮૯૫૬	૧૬૮૭૯	૪૮૦૩	૨૧૬૮૨	૨૬૫૪૯	૨૫૦૨૭	૫૧૫૭૬
જુમલે	૩૩૭૪૯	૨૬૨૫૬	૬૦૦૦૫	૯૦૫૪	૧૪૫૦૬	૨૩૫૬૦	૨૧૪૯૭	૭૦૭૨	૨૮૫૬૯	૪૨૮૦૩	૪૦૭૬૨	૮૩૫૬૫

* આ વર્ગમાં બચ્ચાંઓ પણ સમાઇ જાય છે.

પારસીઓ કયા કયા ધંધા અને નોકરી ચાકરીમાં છે તેની વીગત.

જુદા જુદા ધંધા ને ચાકરીમાં ૧૫૬૭૮ મરદ ને ૧૬૦૬ ઓરતો નીચે મુજબ કામે લાગેલાં છે.

પહેલો વર્ગ—કાચી ચીજો ઉપજાવનારા ...	...	મરદ ૧૧૨	ઓરત	૧૨
બીજો વર્ગ—મુખ્ય પેદાયશ બનાવી પુરી પાડનારા	...	,, ૭૧૬૯	,,	૩૬૯
ત્રીજો વર્ગ—જાહેર નોકરી અને લીબરલ આર્ટસ	...	,, ૪૦૨૮	,,	૮૦૫
ચોથો વર્ગ—પરચુટણ	...	,, ૪૩૬૯	,,	૪૨૦

ઉપલા ચાર વર્ગોની તપસીલવાર વીગત નીચે મુજબ છે:—

	મરદ.	ઓરત.
જમીન ખોડનારાઓ ...	૬૦	૧૨
ખેતીની જમીનની આવક ઉપર આધાર રાખનારા.	૨૮	૧૦
સાધારણ ખેડુતો ...	૧૬	૨
ખેતરમાંના નોકરો ...	૫	...
ફલ, ફુલ ને તરકારી વેચનારા	૨	...
ગાય ઢોર રાખનારાઓ	૯	...
ખાણમાં કામે લાગેલાંઓ	૫૨	...
સુતરાઉ કાપડની મીલોમાં કામે લાગેલાંઓ ...	૯૫૫	૨૫
ભરતકામના ઉદયોગ ઉપર આધાર રાખનારાંઓ ...	૬	૮૯
સુથારો, ટરનરો... ...	૩૫૨	૧
બાસકેટ બનાવનારાઓ	૬	...
લોખંડ અને બીજી ધાતુની બનાવટ કરનારાઓ ...	૩	...
હથીઆર બનાવનારા ...	૧	...
ઓજારો બનાવનારા ...	૧૨	...
ટંકસાલમાં કામ કરનારા અને બીબાં પાડનારા...	૩૭	...
દીવાસળી અને સળગી ઉઠનારા પદારથો બનાવનારા ...	૨૧	...
સોડાવોટર બનાવનારા ...	૧૦	...
રંગ, સાહી બનાવનારા	૯	...
કાગળ બનાવનારા ...	૧	...
સાબુ વગેરે બનાવનારા...	૧	...
બથાઆર ખાનાવાલાઓ	૨૬	૩
ખાટકીઓ	૨	૪
મીઠાઇ, જેલી બનાવનારા	૨૮	...
ડીસટીલર	૧	...
તંબાકુવાલા	૬	...
પાઘડી ટોપી બનાવનારા	૧૭	૧
સીવવાનાં કામે લાગેલાં	૧૫	૮૩
વોશીંગ ડાઇંગ કંપનીવાલા	૪	...
હેર ડ્રેસીંગ સેલુનવાલા અને વીગ બનાવનારા...	૧	...
કેબીનેટ મેકરો	૧૦	...
ટેન્ટ બનાવનારા	૧	...
બીલડીંગ કંત્રાકટરો, પલમબરો	૬૨	...

	મરદ.	ઓરત.
ગાડી બનાવનારાઓ ...	૩૩	...
ઇલેકટ્રીક લાઇટ અને આઇસ ફેકટરીવાળા ...	૪૦	...
પ્રીંટરો, લીથોગ્રાફરો ...	૩૨૩	...
ન્યુસપેપર અને મેગેઝીના મેનેજરો, એડીટરો, જરનાલીસ્ટો વગેરે ...	૧૯	...
બુક બાઇનડરો ...	૬	...
ઘડીઆળીઓ... ...	૮૦	...
ઝવેરાત બનાવનારા ...	૧૬	...
રમકડાંવાળાઓ ...	૩	...
બારાં, ગોદીમાં કામ કરનારા	૨૨૫	૧
વહાણના ઉદયોગમાં પડેલાઓ	૧૨૭	...
બોટના માલેકો	૪	...
રસ્તાના કંત્રાકટરો ...	૨	...
ગાડીઘોડા ફેરવનારા અને ત્રામવેમાં કામ કરનારા	૯૯	...
રેલવે કામદારો ...	૯૨૨	૮
પોસ્ટ, ટેલીગ્રાફ ઓફીસોમાં કામ કરનારાઓ... ...	૧૦૪	૧
બેંકો અને શરાફી ધંધામાં પડેલાઓ ને તેમના નોકરો	૩૩૬	૨૯
દલાલી ને કમીશનનું કામ કરનારા	૪૦૪	૮
લાકડાંના વેપારમાં ...	૨૯	૨
ધાતુના વેપારમાં ...	૧૦	...
કેમીકલ પેદાયશ બનાવનારા	૪૭	...
હોટેલ, રેસટોરાં, દારૂની દુકાનના ધંધામાં પડેલાં	૯૪૩	૨૩
ખોરાકીની દુકાનોમાં પડેલાં	૨૭૬	૧૫
તઇયાર કાપડની દુકાનો	૪૩	૯
સરકારી નોકરીમાં ...	૭૬૬	૨
મોબેદી ધંધામાં ...	૭૩૩	...
વકીલ બારીસ્ટરના ધંધામાં પડેલાઓ ને તેમના નોકરો	૩૦૫	...
તબીબી ધંધામાં પડેલા	૩૦૫	૧૭
બીજી આવકપર રહેનારા	૧૦૨૯	૬૨૬
ઘરસંસારી કામ કરનારા નોકરો	૭૭૨	૩૧૭
જેલ, હોસ્પીટલ અને એસાઇલમમાં પડેલાં ...	૫૨	૨૯
ભીક્ષુકો અને ઘરબાર વગરના	૪	૫

મુંબઇ શેહેરના જુદા જુદા વીભાગોની પારસી વસ્તીની વીગત.

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
અપર કોલાબા	૬૩	૪૧	૧૦૪
લોઅર ,,	૫૮૭	૪૯૮	૧૦૮૫
કોટ દક્ષીણ	૮૪	૧૨	૯૬
,, ઉતર...	૫૦૪૫	૪૬૪૭	૯૬૯૨
એસપલેનેડ...	૨૫૬	૨૪૭	૫૦૩
ચકલા.......	૩૯	૩૫	૭૪
માંડવી... ...	૯	૦	૯
ઉમરખાડી...	૩૫	૩	૩૮
ડુંગરી	૨૧	૩	૨૪
મારકેટ.......	૬૩૯	૫૬૭	૧૨૦૬
ધોબીતળાવ...	૪૪૬૫	૪૧૫૪	૮૬૧૯
ફણસવાડી...	૧૦૧૫	૯૯૦	૨૦૦૫
ભુલેશ્વર ...	૩૭૫	૩૪૦	૭૧૫
કુંભારવાડા...	૧૮૪	૧૪૨	૩૨૬
ખારાતળાવ...	૯૬	૭૫	૧૭૧
ખેતવાડી ...	૩૭૩૫	૩૫૯૧	૧૩૨૬
ગીરગામ ...	૩૦૩	૨૭૯	૫૮૨
ચોપાટી......	૪૪૭	૪૧૨	૮૫૯
વાલકેશ્વર...	૫૮૧	૫૩૬	૧૧૧૭
મહાલક્ષ્મી...	૨૦૩૩	૨૦૧૬	૪૦૪૯
તારદેવ......	૧૯૫૧	૧૮૬૪	૩૮૧૫
કામાટીપુરા...	૧૦૬	૬૮	૧૭૪
પહેલો નાગપાડા	૩૨	૧૪	૪૬
બીજો ,,	૪૮	૩૫	૮૨
ભાયખલા...	૪૫૧	૩૮૨	૮૩૩
તારવાડી....	૫૩૪	૪૫૬	૯૯૦
મઝગામ....	૩૫૭	૫૮૬	૧૨૪૩
પરેલ	૧૦૦૯	૬૭૨	૧૬૮૧
સીવરી......	૨૪	૧૮	૪૨
સીવ	૩૮૯	૩૩૯	૭૨૮
માહીમ......	૨૭૯	૨૭૧	૫૫૦
વરલી	૧૦૮૩	૮૩૫	૧૯૧૮
બારૂં, ગોદી, રેલવે, લશકરી, ઘરબાર વગરના	૧૯૦	૩૯	૨૨૯
જુમલે.	૨૬૭૬૪	૨૪૧૬૭	૫૦૯૩૧

મુંબઇમાં જુદા જુદા વીભાગોમાં આવેલાં ઘરોની વીગત

મુંબઇમાં વસાયલાં ઘરોની સંખયા ૩૭૯૩૨ જેટલી છે અને દરેક ઘરમાં સરાસરી ૨૧ માણસો વસે છે.

વીભાગો.	વસાયલાં ઘરો.	ખાલી ઘરો.	કુલે ઘરો.
કોલાબા, કોટ, મેદાન, ગોદી	૨૯૨૪	૬૬૯	૩૫૯૩
માંડવી, ચકલો, ઉમરખાડી, ડોંગરી	૩૬૮૫	૧૭૧	૩૮૫૬
મારકેટ, ધોબીતળાવ, ભુલેશ્વર, ખારાતળાવ	૫૭૦૬	૫૭૪	૬૨૮૦
ચોપાટી, વાલકેશ્વર, ગીરગામ	૫૭૭૨	૯૧૬	૬૬૮૮
મઝગામ, તારવાડી, કામાટીપુરા, નવો નાગપાડા, ભાયખલા	૭૪૬૭	૧૭૬૩	૯૨૩૦
મઢુંગા, પરેલ	૫૪૫૦	૧૬૦૦	૭૦૫૦
માહીમ, વરલી	૬૯૨૮	૨૦૯૧	૯૦૧૯

મુંબઈ ઇલાકાની વસ્તીની જાણવાજોગ વીગતો.

તા૦ ૧૦ મી મારચ ૧૯૧૧ ને દીને મુંબઇ ઇલાકાની કુલ્લે વસ્તી ૨૭૦૮૪૩૧૭ માણસોની છે, જેઓમાં બ્રીટીશ હદમાં વસનારાઓની સંખ્યા ૧૯૬૨૬૪૭૭ ની છે, અને દેશી રાજ્યોમાં વસનારાઓની સંખ્યા ૭૪૧૧૬૭૫ ની છે. વસ્તીના બાબમાં આપણો મુંબઇ ઇલાકો હીંદી પ્રાંતોમાં ચોથી જગયા રોકે છે. મુંબઇ ઇલાકાનાં મોટાં ૭ શેહેરોમાં મુંબઇ શેહેર સઉથી મોટું છે.

મુંબઇ ઇલાકાના દેશી રાજ્યો સુદ્ધાં કુલ્લે વસ્તી સને ૧૮૭૨ માં ૨૩૦૯૯૩૩૨ ની, ૧૮૮૧ માં ૨૩૪૩૨૪૩૧ ની, ૧૮૯૧ માં ૨૬૯૬૦૪૨૧ ની, અને ૧૯૦૧ માં ૨૫૪૬૮૨૦૯ ની હતી.

મુંબઇ ઇલાકામાં પારસીઓની કુલે વસ્તી ૮૩૫૬૫ માણસોની છે તેમાં ૪૨૮૦૩ મરદો અને ૪૦૭૬૨ સ્ત્રીઓ છે. છેલ્લાં ૧૦ વરસમાં મુંબઇ ઇલાકાના પારસીઓમાં ૬ ટકાનો વધારો થયોછે પણ એ વધારા મધે ફક્ત ૩૩ નોજ વધારો એક વરસની અંદરના બાળકોનો થયો છે અને બાકીનો સઘળો વધારો ૨૦ વરસથી વધુ ઉમરનાઓમાં થયો છે. ૧૮૮૧ થી ૧૮૯૧ સુધીમાં ૩ ટકાનો, ૧૮૯૧ થી ૧૯૦૧ સુધીમાં ૩ ટકાનો અને ૧૯૦૧ થી ૧૯૧૧ સુધીમાં ૬ ટકાનો વધારો થયો છે.

મુંબઇ શેહેર અને મુંબઇ ઇલાકાનાં જુદાં જુદાં દેશાવરો ખાતેની પારસીઓની વસ્તીની જાણવાજોગ વિગતો.

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
મુંબઇ શહેર...	૨૬૭૬૪	૨૪૧૬૭	૫૦૯૩૧
મુંબઇ ઇલાકામાં (દેશી રાજ્યો સુધા) ...	૩૭૪૩૫	૩૫૨૦૦	૭૨૬૩૫
અંગ્રેજી રાજ્યો	૩૬૫૦૮	૩૪૪૦૭	૭૦૯૧૫
ઇલાકાનો ઉત્તર ભાગ ...	૬૦૪૦	૬૯૧૦	૧૨૯૫૦
અમદાવાડ જીલ્લો	૭૮૫	૭૨૨	૧૫૦૭
અમદાવાડ શેહેર	૭૪૪	૬૮૨	૧૪૨૬
અમદાવાડ મ્યુનીસીપાલીટી...	૭૪૪	૬૮૨	૧૪૨૬
ધંધુકા... ...	૨	૨	૪
ધોલેરા... ...	૨	૧	૩
ધોલકા... ...	૩	૪	૭
ગોઘા	૫	૧૧	૧૬
પ્રાંતીજ ...	૧	...	૧
રાનપુર ...	૨	૩	૫
વીરમ ગામ ...	૨૦	૧૬	૩૬
ભરૂચ જીલ્લો...	૯૭૫	૧૨૫૮	૨૨૩૩
અંકલેશ્વર ...	૧૧૮	૧૫૭	૨૭૫
ભરૂચ શહેર ...	૮૫૨	૧૦૯૬	૧૯૪૮
જંબુસર ...	૫	૫	૧૦
ખેડા જીલ્લો ...	૩૬	૩૦	૬૬
આનંદ ...	૩	૨	૫
ડાકોર	૩	૨	૫
ખેડા	૫	૨	૭
મેહમદાવાડ ...	૧	૩	૪
નડીયાદ ...	૨૧	૨૧	૪૨
ઉમરેઠ... ...	૨	...	૨

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
પંચમહાલ જીલ્લો	૮૯	૭૬	૧૬૫
દોહાડ	૧૧	૭	૧૮
ગોધરા... ...	૭૬	૬૯	૧૪૫
ઝાલોડ... ...	૧	...	૧
કાલોલ... ...	૧	...	૧
સુરત જીલ્લો ...	૩૦૬૫	૩૮૧૭	૬૮૮૨
બારડોલી ...	૨૧	૨૪	૪૫
વલસાડ શહેર...	૫૫૦	૬૨૯	૧૧૭૯
પારડી	૧૭	૨૭	૪૪
રાંદેર	૭૩	૮૩	૧૫૬
સુરત	૨૪૦૪	૩૦૫૪	૫૪૫૮
થાણા જીલ્લો...	૧૦૯૦	૧૦૦૭	૨૦૯૭
વાંદરા	૬૪૪	૬૭૪	૧૩૧૮
વસાઇ	૧૩	૧૨	૨૫
ભીંવડી... ...	૯	૧૨	૨૧
કલ્યાણી ...	૭૬	૯૩	૧૬૯
કુરલા	૧૧૩	૫૮	૧૭૧
માહીમ ...	૧૦	૫	૧૫
થાણા	૨૨૫	૧૫૩	૩૭૮
મધ્ય વીભાગ...	૨૧૮૧	૧૯૬૧	૪૧૪૨
અહમદનગર જીલ્લો	૯૮	૧૦૧	૧૯૯
અહમદનગર શહેર	૯૮	૧૦૧	૧૯૯
અહમદનગર કાંપ	૧૨	૮	૨૦
ખાનદેશ જીલ્લો (ઇસ્ટ) ...	૧૯૪	૧૫૧	૩૪૫
અમલનેર ...	૨૦	૧૫	૩૫
ઓડવડ ...	૧૧	૫	૧૬
ભુશાવલ ...	૧૦૫	૧૧૧	૨૧૬
ચાલીશગામ ...	૨	...	૨

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
ચોપડા ...	૨	૧	૩
ધુલ્યા	૪૦	૨૩	૬૩
અરનડોલ ...	૧	...	૧
ફૈઝાપુર ...	૪	૪	૮
જળગામ ...	૨૭	૭	૩૪
જામનેર ...	૩	૧	૪
નગર દેવલા ...	૧	...	૧
નંદરબાર ...	૧૮	૧૪	૩૨
પાચોરા ...	૬	...	૬
પારોલા ...	...	૧	૧
રાવર	૨	...	૨
શાહાદા... ...	૪	૧	૫
શીરપુર ...	૧	...	૧
શીંદખેડા ...	૩	૧	૪
સોનગીર ...	૧	...	૧
તલોડા... ...	૫	૨	૭
વરનગામ ...	૫	૩	૮
યાવલ	૧	...	૧
નાશક જીલ્લો...	૨૨૧	૨૦૯	૪૩૦
દેવલાલી ...	૧૬	૨૨	૩૮
ઇગતપુરી ...	૧૨૯	૧૪૦	૨૬૯
મનમાડ ...	૩૬	૨૬	૬૨
નાન્ડગામ ...	૨	...	૨
નાસક	૩૫	૧૯	૫૪
યવલા	૩	૨	૫
પુણા જીલ્લો ...	૧૩૧૦	૧૨૩૨	૨૫૪૨
ખડકી	૪૦	૩૩	૭૩
લોણાવલા અને ખંડાલા ...	૧૩૩	૧૬૪	૨૯૭
પુણા શહેર ...	૧૧૨૯	૧૦૨૯	૨૧૫૮
,, પરૂં ...	૧૪૮	૧૦૬	૨૫૪
,, કાંપ ...	૮૩૪	૮૪૩	૧૬૭૭
તલેગામ દાબડા	૩	૨	૫
સતારા જીલ્લો...	૧૧૪	૮૩	૧૯૭
માલકમ-પેઠ ...	૭૦	૩૪	૧૦૪
સતારા શહેર...	૨૪	૨૫	૪૯
,, પરૂં ...	૯	૧૩	૨૨
વાઇ	૨	...	૨
સોલાપુર જીલ્લો	૧૬૯	૧૪૪	૩૧૩
બાર્સી	૧૧	૪	૧૫
પંઢરપુર ...	૬	૧	૭
સોલાપુર શહેર	૧૫૨	૧૩૯	૨૯૧
દક્ષિણ વીભાગ	૩૦૫	૨૩૩	૫૩૮
બેલગામ જીલ્લો	૮૩	૬૪	૧૪૭
અથની... ...	૪	૧	૫
બેલગામ શહેર	૭૬	૬૩	૧૩૯
બેલગામ કાંપ...	૫૯	૫૩	૧૧૨
બીજાપુર જીલ્લો	૧૩	૧૨	૨૫
બાગલકોટ ...	૩	૧	૪
બીજાપુર શહેર	૧૦	૧૧	૨૧
ધારવાડ જીલ્લો	૧૦૯	૯૨	૨૦૧
ધારવાડ ...	૧૫	૧૪	૨૯
ગડગ	૨૦	૧૮	૩૮
કાનેરા જીલ્લો...	૫	૪	૯
કારવાર શહેર...	૩	૩	૬
કોલાબા જીલ્લો	૮૦	૫૭	૧૩૭
અલીબાગ ...	૬	૨	૮
પનવેલ... ...	૭	૨	૯
પેન	૩	૧	૪
ઉરન	૫૬	૪૯	૧૦૫
રતનાગીરી જીલ્લો	૧૫	૪	૧૯
ચીપલુન ...	૧	...	૧
રતનાગીરી ...	૭	૩	૧૦
વેનગુર્લા ...	૨	૧	૩
સીંધ પ્રાંત ...	૧૨૧૮	૧૧૩૬	૨૩૫૪
કરાંચી જીલ્લો...	૧૧૩૦	૧૦૫૪	૨૧૮૪
કરાંચી શહેર...	૧૧૨૧	૧૦૪૪	૨૧૬૫
કરાંચી કાંપ ...	૧૪૦	૧૧૩	૨૫૩
કોઠરી	૬	૭	૧૩
સીંધ—હેડ્રાબાદ જીલ્લો ...	૪૪	૩૭	૮૧
હેડ્રાબાદ શહેર...	૪૩	૩૭	૮૦
હેડ્રાબાદ કાંપ...	૩૭	૩૧	૬૮
શીકારપુર જીલ્લો	૩૭	૪૨	૭૯
લાખાના ...	૧	...	૧
શીકારપુર ...	૧	૧	૨
સક્કર	૩૫	૩૯	૭૪
દેશી રાજ્યો ...	૬૫૯	૬૭૭	૧૩૩૬
ગુજરાત ...	૬૨૫	૬૪૮	૧૨૭૩
ખંભાત ...	૪૪	૭૭	૧૨૧
કચ્છ રાજ્ય ...	૪૧	૩૯	૮૦
અંજાર ...	૧	૩	૪
ભુજ શહેર ...	૩૪	૩૩	૬૭
ભુજ કાંપ ...	૩૧	૨૯	૬૦
માંડવી	૫	૩	૮
કાઠયાવાડ પ્રાંત	૪૨૩	૪૧૭	૮૪૦
ભાવનગર ...	૧૬૬	૧૬૩	૩૨૯
બોટાડ	૨	૧	૩
ધોરાજી... ...	૩	...	૩
ધ્રાંગધરા ...	૫	૭	૧૨
ગોંડલ	૪	૩	૭
જાફ્રાબાદ ...	૩	૬	૯
જેતપુર ...	૭	૫	૧૨
જુનાગઢ ...	૧૮	૧૦	૨૮

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.		મરદ.	ઓરત.	કુલે.
કુંડલા	૩	૧	૪	પાહલણપુર ...	૭	૮	૧૫
લીંબડી... ...	૫	૪	૯	રાધનપુર ...	૫	૩	૮
માંગરોલ ...	૩	૨	૫	રેવાકાંઠા ...	૩૯	૩૫	૭૪
મહુવા	૧૦	૧૪	૨૪	છોટા ઉદેપુર ...	૬	૭	૧૩
પાલીતાણા ...	૪	૪	૮	લુનાવાડા ...	૩૩	૨૮	૬૧
પોરબંદર ...	૩૨	૨૩	૫૫	સુરતના રાજ્યો	૧૨	૫	૧૭
રાજકોટ ...	૩	૩	૬	વાંસડા ...	૧૨	૫	૧૭
સીહોર... ...	૧	...	૧	કોકણ ...	૧૨	૮	૨૦
ઉના	૧	...	૧	જવાર ...	૧૨	૭	૧૯
ઉપલેટા ...	૧	૧	૨	દખણમાં અકલ કોટ ...	૩	૩	૬
વલા	૩	૧	૪				
વેરાવલ ...	૪	૨	૬	કર્ણાટક ...	૨૩	૧૪	૩૭
વઢવાણ શહેર...	૮	૪	૧૨	કોલાહપુર ...	૧૩	૬	૧૯
વઢવાણ સીવીલ સ્ટેશન ...	૧૬	૧૭	૩૩	દક્ષીણ મરાઠા જાગીર ...	૧૦	૮	૧૮
વાંકાનેર ...	૨	૪	૬	મીરજ ...	૫	૪	૯
મહીકાંઠા એજન્સી ...	૨	૧	૩	મઢોલ ...	૧	૧	૨
				દખણ ...	૩	૩	૬
ઇડર	૧	...	૧	એડન ...	૨૬૮	૧૧૬	૩૮૪
સાદ્રા	૧	૧	૨	,, શહેર ...	૨૬૩	૧૧૪	૩૭૭
પાહલણપુર રાજ્ય	૬૪	૭૪	૧૩૮	,, કાંપ ...	૫	૬	૧૧
ડીસા કાંપ ...	૫૨	૬૩	૧૧૫	પેરીમ ટાપુ ...	૪	૨	૬

જુદી જુદી ઉમરની સરખામણીની વીગત.

ગણત્રી મધે પારસીઓની ઉમરની સરેરાસ meanage બીજી કોમો કરતાં સર્વથી વધુ આવે છે તેનું કારણ તેઓ મધે જન્મનું પ્રમાણ ઓછું હોવાનું માલમ પડે છે એજ કારણને લીધે ૧૫ થી ૪૦ વરસની ઉમ્મરની પારસી સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ વધતું આવે છે જેને માટે બીજું કારણ સુવાવડમાં પારસી સ્ત્રીઓની સારી સંભાલ લેવાય છે.

૧૫ થી ૪૦ વરસની પારસી સ્ત્રીઓ ૧૦૦૦૦ સ્ત્રીએ ૪૫૪૬ ગણાઇ છે. આથી ૬ ટકા કરતાં વધુ સંખ્યામાં પારસી વસ્તીમાં વધારો થવો અટકલી શકાય, પણ સરકારી રીપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે તેમ તેઓ મધે લગનોનું પ્રમાણ ઓછું થતું જાય છે અને ૨૦ થી ૪૦ વરસની સ્ત્રીઓ જેઓ એ કોમમાં પરણવા લાયક દેખાય છે તેઓ ૧૯૧૧ના સાલમાં ૧૦૦ એ ૩૨ કુવારી હતી ત્યારે તેની આગમજના દશ વરસ ઉપર સેંકડે ૨૮ ટકા જેટલી હતી. વળી ૨૦ થી ૨૫ વરસની પારસી સ્ત્રીઓ મરદો કરતાં વધુ છે.

૧૦૦૦ મરદે કેટલી ઓરતો બંનેની સરખી ઉમરમાં આવે છે તે નીચલા કોઠાપરથી માલમ પડશે.

ઉમર વરસ	સ્ત્રીઓની સંખ્યા.
૦-૫	૯૭૪
૫-૧૨	૯૩૪
૧૨-૧૫	૯૫૯
૧૫-૨૦	૧૩૮૨
૨૦-૪૦	૧૩૫૦
૪૦ અને વધુ	૧૧૫૭
સઘલી ઉમરનું ભેગું બલ	૧૧૫૧

મુંબઈ ઈલાકો, દેશી રાજ્યો અને એજન્સીઓ તથા એડન ખાતે ૧૯૧૧માં કુમારાં, પરણેલાં અને રંડાયલાં જરથોસ્તીઓની વીગત.

ઉમર વરસ.	કુમારાં. મરદ.	કુમારાં. ઓરત.	કુમારાં. કુલે.	પરણેલાં. મરદ.	પરણેલાં. ઓરત.	પરણેલાં. કુલે.	રંડાયલાં. મરદ.	રંડાયલાં. ઓરત.	રંડાયલાં. કુલે	કુલે જરથોસ્તીઓ. મરદ.	કુલે જરથોસ્તીઓ. ઓરત.	કુલે જરથોસ્તીઓ. કુલે.
૦–૧	૯૫૨	૭૮૬	૧૭૩૮	......	૩	૩	......	......	......	૯૫૨	૭૮૯	૧૭૪૧
૧–૨	૪૮૨	૫૨૦	૧૦૦૨	૨	૧	૩	......	......	......	૪૮૪	૫૨૧	૧૦૦૫
૨–૩	૬૪૮	૬૩૮	૧૨૮૬	૬	૫	૧૧	......	......	......	૬૫૪	૬૪૩	૧૨૯૭
૩–૪	૭૫૯	૭૫૭	૧૫૧૬	૪	૩	૭	......	......	......	૭૬૩	૭૬૦	૧૫૨૩
૪–૫	૭૯૫	૭૮૩	૧૫૭૮	૧	૫	૬	૧	૧	૨	૭૯૭	૭૮૯	૧૫૮૬
પાંચ વર્ષ સુધીના એકંદર	૩૬૩૬	૩૪૮૪	૭૧૨૦	૧૩	૧૭	૩૦	૧	૧	૨	૩૬૫૦	૩૫૦૨	૭૧૫૨
૫–૧૦	૪૧૦૩	૩૯૯૯	૮૧૦૨	૪૫	૪૪	૮૯	૪	૫	૯	૪૧૫૨	૪૦૪૮	૮૨૦૦
૧૦–૧૫	૪૨૦૩	૩૯૫૨	૮૧૫૫	૭૬	૧૧૧	૧૮૭	૭	૧૦	૧૭	૪૨૮૬	૪૦૭૩	૮૩૫૯
૧૫–૨૦	૩૯૯૪	૩૪૯૯	૭૪૯૩	૧૬૭	૫૮૬	૭૫૩	૫	૨૭	૩૨	૪૧૬૬	૪૧૧૨	૮૨૭૮
૨૦–૨૫	૩૬૦૮	૨૪૫૭	૬૦૬૫	૬૨૪	૧૮૮૬	૨૫૧૦	૨૦	૭૬	૯૪	૪૨૫૨	૪૪૧૭	૮૬૬૯
૨૫–૩૦	૨૫૧૧	૧૨૬૩	૩૭૭૪	૧૫૨૦	૨૩૫૯	૩૮૭૯	૩૮	૧૮૮	૨૨૬	૪૦૬૯	૩૮૧૦	૭૮૭૯
૩૦–૩૫	૧૩૬૧	૫૯૪	૧૯૫૫	૨૨૯૭	૨૫૬૪	૪૮૬૧	૮૧	૨૫૧	૩૩૨	૩૭૩૯	૩૪૦૯	૭૧૪૮
૩૫–૪૦	૭૪૩	૨૯૭	૧૦૪૦	૨૩૨૭	૨૧૦૭	૪૪૩૪	૧૧૬	૩૭૬	૪૯૨	૩૧૮૬	૨૭૮૦	૫૯૬૬
૪૦–૪૫	૩૯૬	૧૯૮	૫૯૪	૨૫૫૬	૧૯૭૬	૪૫૩૨	૧૬૪	૬૫૨	૮૧૬	૩૧૧૬	૨૮૨૬	૫૯૪૨
૪૫–૫૦	૧૯૪	૬૫	૨૫૯	૧૮૪૪	૧૨૭૮	૩૧૨૨	૧૯૧	૫૮૫	૭૭૬	૨૨૨૯	૧૯૨૮	૪૧૫૭
૫૦–૫૫	૯૭	૫૩	૧૫૦	૧૭૪૯	૧૦૩૮	૨૭૮૭	૨૫૬	૮૫૨	૧૧૦૮	૨૧૦૨	૧૯૪૩	૪૦૪૫
૫૫–૬૦	૪૧	૧૮	૫૯	૧૦૨૮	૫૦૬	૧૫૩૪	૧૯૭	૫૯૨	૭૮૯	૧૨૬૬	૧૧૧૬	૨૩૮૨
૬૦–૬૫	૩૫	૧૪	૪૯	૯૪૦	૩૯૧	૧૩૩૧	૨૩૦	૮૯૮	૧૧૨૮	૧૨૦૫	૧૩૦૩	૨૫૦૮
૬૫–૭૦	૧૩	૭	૨૦	૪૫૯	૧૫૦	૬૦૯	૧૯૩	૪૨૪	૬૧૭	૬૬૫	૫૮૧	૧૨૪૬
૭૦ ની ઉપરના	૧૭	૧૯	૩૬	૪૧૧	૧૩૯	૫૫૦	૨૯૨	૭૫૬	૧૦૪૮	૭૨૦	૯૧૪	૧૬૩૪
કુલે જરથોસ્તીઓ	૨૪૯૫૨	૧૯૯૧૯	૪૪૮૭૧	૧૬૦૫૬	૧૫૧૫૨	૩૧૨૦૮	૧૭૯૫	૫૬૯૧	૭૪૮૬	૪૨૮૦૩	૪૦૭૬૨	૮૩૫૬૫

મુંબઇ ઇલાકામાં કુવારાં, પરણેલાં તથા રંડાયલાં છેલ્લી ચાર ગણત્રી મુજબ ઉમરના પરમાણ પ્રમાણે દરેક જાતીના દરેક હજારે નીચે મુજબ હતા:—

મરદો.

ઉમર વરસ	કુમારા. ૧૯૧૧	કુમારા. ૧૯૦૧	કુમારા. ૧૮૯૧	કુમારા. ૧૮૮૧	પરણેલા. ૧૯૧૧	પરણેલા. ૧૯૦૧	પરણેલા. ૧૮૯૧	પરણેલા. ૧૮૮૧	રંડાયલા. ૧૯૧૧	રંડાયલા. ૧૯૦૧	રંડાયલા. ૧૮૯૧	રંડાયલા. ૧૮૮૧
જુમલે સરેરાસ બલ.	૫૮૬	૫૮૦	૫૫૦	૪૯૭	૪૪૫	૩૭૩	૪૧૪	૪૬૨	૪૨	૪૭	૩૬	૪૧
૦ – ૫	૯૯૬	૯૯૮	૯૯૫	૯૯૫	૩૮	૨	૪			......	૧	
૫ – ૧૦	૯૮૮	૯૯૪	૯૯૩	૯૨૭	૧૦૪	૬	૬	... ૫	... ૧	......	૧	...
૧૦ – ૧૫	૯૮૦	૯૭૯	૯૭૮	૬૭૭	૧૮	૨૦	૨૧	૭૨	૨	૧	૧	૧
૧૫ – ૨૦	૯૫૯	૯૨૭	૮૮૯	૧૭૧	૪૦	૭૨	૧૦૯	૩૧૭	૧	૧	૨	૬
૨૦ – ૪૦	૫૪૪	૪૬૮	૩૪૨	૧૬	૪૩૯	૫૦૨	૬૩૭	૭૯૮	૧૭	૩૦	૨૧	૩૧
૪૦ – ૬૦	૮૬	૪૫	૨૮	૧૩	૮૨૨	૮૪૮	૮૯૧	૮૮૪	૯૨	૧૦૭	૮૧	૧૦૦
૬૦ અને તેથી વધુ ઉમરના ...	૨૬	૨૩	૧૯	...	૬૯૮	૬૭૯	૭૩૨	૬૯૭	૨૭૬	૨૯૮	૨૪૯	૨૯૦

ઓરતો.

ઉમર વરસ	કુમારી ૧૯૧૧	કુમારી ૧૯૦૧	કુમારી ૧૮૯૧	કુમારી ૧૮૮૧	પરણેલી ૧૯૧૧	પરણેલી ૧૯૦૧	પરણેલી ૧૮૯૧	પરણેલી ૧૮૮૧	રંડાયલી ૧૯૧૧	રંડાયલી ૧૯૦૧	રંડાયલી ૧૮૯૧	રંડાયલી ૧૮૮૧
જુમલે સરેરાસ બલ.	૪૮૯	૫૦૬	૪૨૬	૩૭૩	૩૭૦	૩૫૦	૪૨૬	૪૭૭	૧૪૧	૧૪૪	૧૪૮	૧૫૦
૦ – ૫	૯૯૬	૯૯૬	૯૯૭	૯૮૫	૪	૪	૩					
૫ – ૧૦	૯૮૯	૯૯૦	૯૮૮	...	૧૦	૮	૧૨	૧૫	૧	૨	......	......
૧૦ – ૧૫	૯૭૨	૯૫૦	૯૧૬	૭૯૬	૨૫	૪૮	૮૪	૨૦૨	૩	૨	......	૨
૧૫ – ૨૦	૮૫૪	૭૯૩	૬૧૩	૨૭૩	૧૪૦	૧૯૮	૩૭૮	૭૧૧	૬	૯	૯	૧૬
૨૦ – ૪૦	૩૨૩	૨૮૧	૧૨૯	૩૪	૬૧૫	૬૪૧	૮૦૫	૮૬૮	૬૨	૭૮	૬૬	૯૮
૪૦ – ૬૦	૪૪	૭૯	૫	૨	૬૧૧	૫૪૬	૬૩૫	૬૦૬	૩૪૫	૩૭૫	૩૬૦	૨૯૨
૬૦ અને તેથી વધુ ઉમરના ...	૧૫	૫૧	૪	૧	૨૩૯	૨૦૦	૨૨૯	૨૪૦	૭૪૬	૭૪૯	૭૬૭	૭૫૯

પારસીઓમાં મોટી ઉમ્મરના અભણો સારા ભાગ્યે ઘણા થોડા છે અને તે સંખ્યા વરસો વરસ ઓછી થતી જાય છે. સુરત અને ઉત્તર થાણાના ખેડુત કુટુંબોમાં બુઢા પારસીઓ અભણ મળી આવે છે.

જરથોસ્તીઓ કયા કયા ધંધાઓ કરે છે તેની વીગત:—

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
જાતે મહેનત કરનારાઓ	૩૭૭૬	૬૦૨	૪૩૭૮
પારકે આસરે રહેનારાં	૪૦૭૬	૮૪૩૪	૧૨૫૧૦
ઘરભાડાં ઉપર ગુજરાન કરનારાઓ...	૨૩૭	૭૦	૩૦૭
ખેતી કરનારાંઓ ...	૬૮૪	૮૦	૭૬૪
જંગલમાં લાકડાં કાપનારા ને ખેતરોની કાપણી કરનારા...	૩૩	૨	૩૫
ઘર, જમીન, ખેતી, જંગલ વીગેરેની આયાત વસુલ કરનારાઓ તથા કારભારીઓ વીગેરે.	૩	૧	૪
હેડ કલારકો ને મોટા કારભારીઓ વીગેરે	૨૧	...	૨૧
આરટીસ્ટો ને હુનરમંદો	૩૨૦	૧૯૨	૫૧૨
એજંટો	૩	૧	૪
વહાણોના માલેકો ને દરયાઇ ઓફીસરો	૨૬	૦	૨૬
વહાણપર કામ કરનારાઓ	૩૦૦	૨	૩૦૨

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
વેપારીઓ	૮૭૬	૭૩	૯૪૯
પબલીક ફોર્સના બીજા કામદારો...	૨૩	૧	૨૪
પબલીક એડમીનીસ્ટ્રેશનમાં ગેઝેટેડ ઓફીસરો ...	૪૧	૦	૪૧
પબલીક એડમીનીસ્ટ્રેશનના બીજા કામદારો ...	૧૨૩	૦	૧૨૩
ધંધા ને હુન્નરવાલા.	૩૯૮	૩૪	૪૩૨
વકીલો, દાકતરો અને શીક્ષકો ...	૧૯૯	૭	૨૦૬
ઘરઘતુ નોકરી કરનારાઓ	૨૫૯	૮૯	૩૪૮
કંટ્રાકટરો, કલાર્કો, કેસ્યરો વીગેરે ...	૭૩	૪	૭૭
પોતાની આવક ઉપર ગુજરાન કરનારા	૧૦૯	૩૫	૧૪૪
બીજા ધંધાદારીઓ	૪૦	૪	૪૪
મજુરી કરનારાંઓ..	૮	૨	૧૦
ભીખારીઓ વીગેરે...	૩	૬	૯

નીચલા ધંધાઓમાં દર ૧૦૦૦ માણસે કેટલા ટકા આવે છે તેની વીગત:—

	મરદ.	ઓરત.		મરદ.	ઓરત.
વેપારી	૨૧૭	૮	હુન્નરમંદ	૧૨૨	૫૬
ખેતીદાર	૧૭૪	૧૨	પરચુટણ	૪૮૭	૧૪

મુંબઈ ઇલાકામાં ખોડખાપણવાલા ૨૦૮ પારસીઓ છે તેની વીગત.

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.		મરદ.	ઓરત.	કુલે.
દીવાના ...	૮૦	૪૫	૧૨૫	આંધળાં ...	૧૫	૨૦	૩૫
મુંગા બહેરા	૩૦	૧૪	૪૪	રગતપીતવાળા	૪	૦	૪

દક્ષિણ આફ્રીકાની પારસી વસ્તી.

દક્ષિણ આફ્રિકાની યુનીયન સરકારની હકુમત હેઠળ ૩૪૧ જરથોસતીઓ વસે છે તેમાં ૨૧૮ મરદ તથા ૧૨૩ સ્ત્રીઓ છે. તેમાંના નાચલા જુદા જુદા પ્રાંતમાં છે.

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.		મરદ.	ઓરત.	કુલે.
કેપ ઓફ ગુડ હોપમાં	૪	૦	૪	ત્રાનસવાલમાં	૧૬	૧	૧૭
નેટાલમાં	૧૯૭	૧૨૨	૩૧૯	ઓરેંજ ફ્રી સટેટમાં ...	૧	૦	૧

તેહેરાનની પારસી વસતીના વીગત.

યઝદેજરદી ૧૨૮૨ ના સાલના આવાં માસમાં તેહરાનનાં જરથોસતીઓની વસતીની ગણત્રી કરતાં એકંદર વસતી ૬૮૭ માણસની માલમ પડી હતી જેમાં ૧૩૮ મરદ, ૧૨૧ સ્ત્રી, ૩૦૫ છોકરા અને ૧૨૩ છોકરીઓ હતાં. એ ૬૮૭ માણસોની વસતીમાંથી ૩૫૧ લખી વાંચી જાણતાં હતાં. પાંચ વરસની વાત ઉપર તેહેરાનની પારસી વસતી ૫૪૦ માણસોની હતી.

છોકરાઓની સકુલમાં હાલમાં ફારસી, અરબીક, ગણીત, આલજીબ્રા, જીયોમેત્રી, ફરેંચ, ભુગોળ, સાયનસ, તવારીખ તથા ડરીલ શીખવવામાં આવે છે.

છોકરીઓની સકુલમાં ફારસી, ગણીત, આલજીબ્રા, જીઓમેત્રી, ભુગોળ, સાયનસ, તવારીખ અને સીવણકામ તથા ગુંથણકામ વગેરે શીખવવામાં આવે છે.

યઝદેજરદી સને ૧૨૮૨ નાં ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર ઉપર અપાયલાં વરતમાન પતરોનાં મત.

THE ZOROASTRIAN CALENDAR—This popular and well known calendar has made its appearance with the regularity of a clock on the Parsee New Year's day. We do not see there is any necessity for commending every year a well established and reputed annual publication as this. Its compiler that doyen of Bombay press Mr. Mancherji Jagosh has been sparing no pains to make it more and more useful every year. He has been adding to it annually so many useful items of information relating to his own community that it leaves hardly anything for us to say by way of suggestion or comment. No Parsi or in fact no Indian will deny the usefulness of the publication. The special feature of this year's number is a collection of the works periodicals and writings of members of the Parsi community during the last 20 years. It gives at a glance the literary history of the community during the past two decades. It is a very interesting list and shows in what directions the activities of the talented members of the community extend and we congratulate Mr. Jagosh on his selecting such a useful subject for this year. But this is not the only commendable feature of the present publication. If we turn over the pages of this voluminous compilation we are treated to a variety of delicious and wholesome viands. The copious and sprightly biographies of two of the best known knights, created by His Majesty on the memorable occasion of the Delhi Durbar viz the Hon'ble Justice Sir Dinshaw D. Davar the first Parsi Judge of the High Court and that leading Parsi Financier and Mill owner Sir Shapurji B. Bharucha lend a special interest to the calendar and the excellent photographs of these two leading members of the community here given, add to the attractiveness of the publication. The Summary of events relating to the community with which it opens, is exhaustive and does not omit a single direction in which the community has progressed during the past year. The community is well known for its enlightened charity and the total figure thus given away during the last year comes to Rs. 17,00,000. In short the usefulness of the calendar has been so widely recognised by this time that it is no exaggeration to say that no Parsi family should remain without it.

The Daily Telegraph & Deccan Herald,—30th September 1912.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાંગ—યઝદેઝરદી ૧૨૮૨ ના વરસનું ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાંગ તેના કરતા અને મુંબઈ વરતમાન પરેસના સાહસીક માલેક મી૦ મંચેરજી હોસંગજી જાગોશ તરફથી મળયું છે, જેની પહોંચ ઉપકાર સહીત સ્વીકારીએ છીએ. પારસી કોમ માટેનું આ ઉપયોગી કેલેન્ડર ૪૨ વરસ થયા નીકળે છે અને તેમાં દર વરસે સુધારો કરતા રહી પારસી કોમની આગતયની બાબતો મળી શકે તેવું બનાવવાને મી૦ જાગોશ ખંતથી કામ કરતાં માલમ પડયા છે. પ્રથમ ગયા વરસનો ઈંતખાબ આપી તેમાં પારસીઓએ કરેલી સખાવત, ધરમખાતાના ધરમના મકાનો, જરથોસતીઓને મળેલાં નવા ખેતાબો, ઓહદા, નીમણુંકો, જરથોસતીઓએ લીધેલી કેળવણી, પરીક્ષા તથા તેમાં મેળવેલાં ઈનામ, સ્કોલરશીપો તથા પરચુરણ બનાવોની વિગત આપ્યા પછી વરસ દરમયાન જાણીતા જરથોસતીઓના મરણોની નોંધ આપી છે. જે પછી બાર માસના પારસી રોજ, વાર, અંગરેજી તથા હીંદુ તીથી ઉપરાંત જાણવાજોગ બનાવો ઉપરાંત તહેવારોની નોંધ આપી છે. જરથોસતીના આતશબહેરામ, દરેમહેરો તથા આદરીયાનોની ટીપ, સરકાર તરફથી ખેતાબો મેળવનારા જરથોસતીઓ, સુલેહના અમલદારો, શેરીફો, યુનીવરસીટીના ફેલો, કાઉન્સીલરો તથા કોરપોરેશન વગેરે મંડળોના જરથોસતી મેમ્બરો, ઈરાની જરથોસતીઓના લગનને લગતી હકીકત, ભરૂચના પારસીઓના ગણતરીની વીગત, આખી દુનીયાની વસતીની વીગત, નામદાર શહેનશાહ પાંચમા જ્યોરજની

હીંદની તાજપોશીની ક્રિયાનો અણુમાલેગ હેવાલ, જરથોસતીઓ તરફથી અને ૧૮૮૯ થી ૧૯૦૮ સુધીમાં પ્રગટ થયેલી ચોપડીઓનું લીસ્ટ ઉપરાંત મુંબઈની હાઇ કોરટના દેશી જડજ ઓનરેબલ સર દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવર અને મુંબઈના બાજી શેરીફ સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાના જન્મ ચરીતરો તેમની છબીઓ સાથે આપ્યા છે. મી૦ જાગોશ પોતાની કોમને ઉપયોગી થઈ પડે એવું આ પંચાગ બનાવવા પાછળ જે રંજ ખેંચે છે તેના પ્રમાણમાં તેની રૂ૦ દોઢની રાખેલી કીમત વધુ જણાશે નહી અને તેથી તેઓને કોમ તરફથી એ પંચાંગ ખરીદી સારો આશ્રય આપી તેમની કદર બુજવામાં આવે એમ ઇચ્છીએ છીએ.

ગુજરાત મીત્ર—તા૦ ૬ ઠી અકટોબર ૧૯૧૨.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર—પારસી—જરથોસતીઓના ચાલુ યાને યઝદેઝરદી ૧૨૮૨ ના સાલનું આ પારસી પંચાગ, રાબેતાની રિતી-નીતિ પુરવપણે સાચવી બહાર પડયું છે. પારસી કોમની સખાવતનો ઝરો પંચાગના મુખ પૃષ્ટથી શરૂ થઈ, અનેક ભલાં કામોની ભલી યાદો અને જુદા જુદા શખી વન્દુદોના ઉદાર દીલગુરદાની ગવાહી પુરી પાડતો નજરે પડે છે. જોકે પંચાગ-કરતાએ આ સખાવતોની નોંધ મેળવવામાં ઘણી જેહમત ખેંચેલી એ માટે રોકાયલા લગભગ પરા પૃષ્ઠને ઉપલાવના સપષ્ટ માલુમ પડે છે, તોએ હજી એમાં કેટલીક ખાસ જાણીતી—અગતયાની—સખાવતની નોંધો રહી જવા પામી છે. (☞ તે કેઈ તે આ ભાઇબંધે જણાવવું જોઈતું તું-કાલેંન્ડરના કરતા) આ પછી ધરમના મકાનોનો સમાવેશ કરવામાં આવયો છે. જુદા જુદા સખી શેઠીઆઓની સખાવતના આશિષજનક અનેક ધરમ ખાતાઓની ટુંક કારકીરદી સાથના આ પૃષ્ટો તેવાં પરગજુઓની સુંદર યાદ શોનેરી હરફે નોંધાયલી હોયાનું દરશાવે છે. જયારે અન્ય વાંચકોને પોતે પણ કાંઇ બની સકતાં પરમારથી કારય કરવાનું ખેંચાણ કરે છે. ખેતાબો, ઓહદાઓ, નિમણુંકો કેલવણી—પરિક્ષા સકોલરશીપ અને બીજા પરચુટણ બનાવોની નોંધ ટુંકમાં જણાવ્યા પછી પારસી મરણોમાં જાણીતાં નરનારીઓની ટુંક જીવનવૃત સાથના પૃષ્ટો આવે છે. કે જેમાંનું છેલલું પૃષ્ઠ આપણે તયાંના નવશારીના મરહુમ 'બરસીઆજી' ના સવરગવાસ માટે કરતાએ ખસ રોકેલું જણાય છે. આ પછી પંચાગના સફા પુરા થઈ, પારસી ધરમ સ્થલોની રાબેતાની નોંધ નજરે પડે છે અને તે પછી ખેતાબ ધરાવનારાઓ, ચાંદ મેલવનારાઓ, સુલેહના અમલદારો, શેરીફ, ફેલો, કાઉન્સીલરો, વકીલો, સોલીસીટરો અને બેરીસટરોના નામોની નોંધ આવે છે. આ પછી વાંચવા જોગય પરચુટણ બાબદો કે જેમાં ઈરાની જરથોસતી લગનની, શેહેનશાહ પાંચમા જયોરજના હીંદી આવાગમનની વિગેરે નોંધો સમાયલી છે. છેવટ મુંબઈની હાઈ કોરટના ના. જડજ સર દાવરનું તથા જાણીતા શેર દલાલ સર ભરૂચાનુ જીવનવૃત તેમના ફોટાઓ સાથે આપવામાં આવેલું છે. અને તે પછી ૧૮૮૯ થી ૧૯૦૮ સુધીમાં જુદા જુદા પારસી લેખકો તરફથી પ્રગટ થએલા પુશતકોની યાદી પ્રગત કરવામાં આવી છે. આ યાદી પણ જોકે ઘણી જેહમતે તઈયાર કરવામાં આવી છે પણ તે અધુરી હોયાનું સપષ્ટ જણાય છે, કારણ કે એવા ઘણા જાણીતા પારસી લેખકોના પ્રગટ થએલા પુસતકોની વિગત જણાવવાની એમાં રહી ગએલી નજરે પડે છે. (ક) એકંદરે આ પારસી પંચાગ જે બારીક વિગતોથી હર હંમેશ નિયમીત બહાર પાડવામાં તેના કરતા મી૦ જાગોશ થકવી નાંખનારી જે ભારે જહેમત ઉઠાવે છે, તેની કદર પારસી કોમે ખાસ જુદીજ રીતે કરવાની જરૂર હવે સ્પષ્ટ જણાવા લાગી છે. આ પંચાગ એ પારસી કોમ માટે કાંઇ જેવી તેવી બીના સમજવાની નથી, પણ આખા એક વરસ દરમયાન બનેલા અનેક સતકૃત્યોની સુંદર છાપ આ કોમની મોટાઈને દરશાવનારી એક સોનેરી નોંધજ છે. કે જેવી નોંધ વીના બીજી ભાઈબંધ કોમોના ઘણા સતકૃત્યો એમના એમ ઢંકાઈ રહેવા પામી, તે કોમોની મોટાઈની છાંયા અનય કોમોપર પડવા પામતી નથી. તો આવી કીમતી કોમી-સેવા બજાવવા બદલ આ પરગજુ કોમ પોતાના 'હામી-હીરા' માટે જરૂર કાંઈ ધરખમ પગલાં ભરશેજ. એવી આશા રાખતાં, અમો મી૦ જાગોશને તેમની આ વારષીક કોમી સેવા બદલ દીલોજાનીથી ધનયવાદ દઈએ છિયે અને દરેક પારસી ઘરમાં આ પંચાગ રૂા. ૧॥ થી ખરીદાયલું જોવાની ઈચ્છા ધરાવીએ છિયે.

નવસારી પત્રિકા,—તા૦ ૬ ઠી અકટોબર ૧૯૧૨.

(ક) આ ભાઈબંધના જણાવવા મુજબ એ ચોપડીઓનું લીસત કાંઈ અલઈટપે લેવાયું નથી. કે જે અધુરૂ રહી જાય કારણ કે એ તો નામદાર અંગરેજ સરકારે કાયદો બાંધેલો છે કે મુંબઈના અને ઈલાકાના એકેએક પરેસોએ પોતાને ત્યાં છપાયલી નાહાની મોટી કેતાબોની એકકી નકલ ફરજીઆત સરકારમાં મોકલવી. તે ઉપરથી છપાતાં સરકારી લીશત ઉપરથી એ વીગત લેવાયલી છે. છતાં તે અધુરી કેહવાયચ કેમ ? કદાચ કોઈ પરેસવાલાએ કાયદાની ગફલતી કરીને નકલ મોકલી નહી હોય તો તેમાં સરકાર ને કાલેંડરવાલા શું કરી શકે, તે અધુરૂ કેહેવા નીકલેલા ભાઈબંધોએ ધેઆનમાં રાખવું જોઈએ છે. તે કરતાં આ ભાઈબંધે અધુરાં કેહવાતા લીશટનું નામ નીશાન આપયું હતે તો કંઈ ખુલાશો થઈ શકતે.

ઝોરાસ્ટ્રીઅન કેલેંડર—આ જાણીતું ને માનીતું પારસી પંચાગ જરથોસ્તી નવાં વરસને ટાંકણે બરાબર વખતે બહાર પડયું છે. એક સારી રીતે મશહુર નીકળેલાં કામને વારેવાર તે વખાણની શું જરૂર હોય ? આપણ જોઈએ છે કે એના બનાવનાર મી૦ મનચેરજી જાગોસ પેલા મુંબઈના છાપા મંડળના એક બુજરોગ ને પ્રખ્યાત મેમબર આ પોતાના એક સુંદર ને મધુર કામ પછવાડે કેટલી મહેનત ને જહેમત ખેંચે છે. તેમની એવી કોશેષથી આ કેલેંડરનો દર વરસનો અંક એકથી એક સરસ બાબતોનો સમાવેશ એવા કરે છે કે તે બાબતનું ઉપયોગીપણું કોઈબી પારસીથી કબુલાયા વગર રહેવાનું નથી. આ વરસે જે એક સઉથી ઉપયોગી અને અગતની બાબદનો સમાવેશ છે તે [illegible] કે આવતી

અને આજવેર પારસી કોમના જુદા જુદા જાહેર લેખકોએ કેવી કેવી કીસમના, નાના, મોટા, તરેહવાર બાબતોના ચોપડી, ચોપાનીઆ, અને પુસ્તકો પ્રગટ કીધેલાં તેનું એક ઘણું લંબાણ સવીસ્ટર લીસ્ટ સમાવી દીધું છે. આ "ટીપ" તેમાંથી પારસીઓને કહેવું સરસ ને ઉપયોગી વાંચણ મળી આવે છે. તેનો તો ટાગજ રહેતો નથી. પોતાનાં પંચાંગમાં આવી એક ઉપયોગી બાબત સમાવા માટે મી૦ જાગોશાને ખરેજ ધનયવાદ ઘટે છે. પણ એવી એક બાબતને કાંહાં વખાણવા બેશીએ! તેમાં તો પાના ફેરવતા જઈઓ તો એકથી એક સરસ લખાંણોજ મળી આવવાના. જુવોની આ વરસમાં બે ત્રણ નવાં થયલા પારસી નાઇટો જેવા કે ના. સર જસ્ટીસ દાવર અને સર સાપુરજી ભરૂચાના જનમ વૃતાંતો તેમની સુંદર છબીઓ સાથે એવાં સરસ ભાષામાં અને જાણવાજોગ વીગતોથી ભરપુર છે કે તેનાથી એ નામદારોની યાદગીરીજ રહી જવાની. એ ઉપરાંત કેલેંડરમાં છપાતો દર વરસનો પારસી ઈનતેખાબ તો જોવો. એક આવી પારસી તવારીખ છે તેનું ઉપયોગીપણું કેવારનું કબુલાઇ ચુકું છે તયારે તે વીશે લંબાણ શું કરીએ. માત્ર એટલું જણાવવું બસ છે કે આ વરસની પારસી સખાવતનો નકકી ને ચોકસ આંકડો તેમાં સતર લાખનો સાબેત કરી આપયો છે. ટુંકમાં આ બહુ ઉપયોગી કેલેંડર ખરીદવાથી એકબી પારસી ઘેર બકાત નહી રહેવું જોઇએ. એમ જણાવામાં અમે કશુંબી અરાગાત કીધેલી માનતા નથી.

ભરૂચ સમાચાર—તા૦ ૧૦ મી અકટોબર ૧૯૧૨.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર—પારસી નવા વરસને ટાંકણે મી૦ મંચેરજી હોશંગજી જાગોસ તરફથી બાહાર પડતું ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર હમેંશ માફક આ વરસે પણ બાહાર પડયું છે. ગુજસતે સાલનો ઈનતેખાબ કુલ ૧૦૨ પાનામાં સમાવવામાં આવયો છે, એ પછી રાબેતા મુજબ પારસી કેલેંડર વગેરે અપાયું છે. આ વખતનાં પંચાંગમાં રાબેતાના વાંચન ઉપરાંત ઇરાની જરથોસતી લગનની જાનવાજોગ હકીકતવાળો ખાસ રસાલો વાંચવા જોગ છે. નામદાર શેહેનશાહની હીંદમાં થયલી પધરામણીનો લંબાન હેવાલ તથા સર દીનશાહ દાવર અને સર શાપુરજી ભરૂચાના ચીતરો તેમનાં જીવન વરતાંત સાથે આપણું ખાસ ધયાન ખેંચે છે. પારસી લેખકો તરફથી બાહેર પડેલાં પુસતકોને લગતી ટીપ પણ આવકારદાયક છે. સામતીરીતે લેતાં મી૦ જાગોશનાં પંચાગની ઉપયોગીતા દર વરસે વધતી જતી જોવામાં આવે છે. દરેક પારસી કુટુંબે આ પંચાગનો સંગ્રહ કરવો જોઇએ એવું અમારૂં મત છે.

અખબારે સોદાગર—તા૦ ૧૨ મી અકટોબર ૧૯૧૨.

મી૦ જાગોશનું પંચાંગ.—મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ તરફથી પ્રગટ થતું ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર અથવા પારસી પંચાંગ, જેને અમો એ બુજરગ કરતાનાં નામે ઓળખાવિયે છિયે, તે આ વરસ યજદેજરદી નવાં વરષ પછી તરતજ બાહેર પડયું છે તે જોઈ ખુશી ઉપજે છે. ૧૨૪૦ યજદેજરદીથી આ પારસી પંચાંગ નિકળવા માંડયું છે તે જોતાં આ તેનું ૪૨ મું દફતર ગણાવું જોઇયે, તો જોકે તેવો ચડતો નંબર મી૦ જાગોશે તેને આપેલો જણાતો નથી. આ વરષમાં આ પુસ્તકમાં કેટલોક સુધારો વધારો થયો છે ખરો, પણ તે પુરતો નથી. ગયાં સાલના પારસી બનાવોની નોંધ આ પંચાંગમાં જેટલી લેવાઇ છે તેટલી બીજી કોઇ તરફ લેવાઈ નથી એ ખરી વાત છે, પણ જુની લબણે આ નોંધ લખાતી ચાલુ રહેલી હોવાથી અને આખા પર) સફા સખાવતની તમામ બારીક નોંધથી ભરેલા હોવાથી એક સંતોષી યા પુષ્કળ આવકાશવાળો પારસીજ આ નોંધ માથેથી છેડે સુધી વાંચીને પોતાને જોઇતી હકીકત લેખી કરી શકે. અમે આગળ સુચવેલું છે અને આજ ફરીથી સુચવિયે છિયે કે સખાવતના આ બાવણ સફાઓમાં જાતજાતની સખાવતને જુદી પાડીને એવી રીતે ગોઠવવી કે જે વાંચનારને જલદીથી ધ્યાનમાં ઉતરી જાય. મી૦ જાગોશ જણાવે છે કે ગયાં સાલમાં પારસીઓ તરફથી કુલે સખાવત ૨૧॥॥ લાખની થવા જાય છે. આ વેળાનાં પુસ્તકમાં સર દીનશાહ દાવર (જજ) અને સર શાપુરજી ભરૂચા (શેર દલાલ) નાં જનમ ચરિતો તેમની તસ્વીર સુધાં આપેલાં છે, અને નવી અથવા ખાસ બાબત તરીકે જરથોસ્તીઓ તરફથી ૧૮૮૯ થી ૧૯૦૮ સુધીમાં પ્રગટ થયલી ચોપડીઓની ખુલાસાવાર ટીપ આપી છે. ૧૮૮૯ આગમજની કેતાબોની આવીજ એક ટીપ આગળાં એક પુસ્તકમાં મી૦ જાગોશ આપી ગયા હતા.

રાસ્ત ગોફતાર તથા સતય પ્રકાશ—તા૦ ૧૩ મી અકટોબર ૧૯૧૨.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર.—મી૦ મનચેરજી જાગોશાવાળાં યજદેજરદી ૧૨૮૨ ના સાલના પારસી પંચાગની એક નકલ મળી છે. દર વરસના રાબેતા મુજબ ઉપયોગી બાબદોથી ભરપુર છે. શરૂઆતમાં ય૦ જ૦ ૧૨૮૧ નાં સાલનો ઈનતેખાબ આપયો છે અને તેમાં એ વરસની કુલે પારસી સખાવત ૨૧॥॥ લાખની જણાવી છે. મુખય સખાવત સર શાપુરજી ભરૂચાની ૧૩ લાખ ઉપરની છે. એ વરસમાં બંધાયલાં પારસી ધરમના નવાં મકાનો, જરથોસતીઓને મળેલા ખેતાબ તથા ઓધા તથા એ વરસના બીજા જાણવાજોગ પારસી બનાવોની સંપુરણ હકીકત આપી છે. આતશબેહેરામો તથા આદરાનોની ટીપ, પારસી મુલેહના અમલદારો, શેરીફો, કાઉનસીલરો વગેરેના નામોનું લીસટ, આખી દુનીયાની વસતીની વીગત અને ઇરાની જરથોસતી લગનોની હકીકત એ પંચાંગમાં આપી છે. નામદાર શેહેનશાહ જયોરજની હીંદી તાજપોશીનો સવીસટર હેવાલ પણ આપયો છે. બે પારસી સર નાઇટો આ૦ સર દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવર તથા સર શાપુરજી ભરૂચાના જનમ વરતાંતો તેઓની સુંદર તસવીરો સાથ આ નવાં કેલેંડરમાં આપયાં છે. એ ઉપરાંત આ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડરમાં બીજી ઘણીક નવી અને જાણવાજોગ વીગતો આપી છે. એ આખું કેલેંડર મી૦ જાગોશના વરતમાન પરેસમાં છપાયલું છે. તેમાં સમાયલી વારસીક ઈનતેખાબની વીગતો ભેગી કરવામાં કેવો શ્રમ લેવો પડે છે, તેતો એવું કામ કરનારાઓજ સમજી સકે. મી૦ મનચેરજી જાગોશ ઝાઝી હાંસલ વગર પારસીઓની વારસીક તવારીખની નોંધ આ કેલેંડરના આકારમાં દર વરસ બાહેર પાડયા જાય છે, તે માટે તેવણને મોટો ધનયવાદ ઘટે છે.

જામે જમશેદ—તા૦ ૧૮ મી નવેમબર ૧૯૧૨.

"ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર."—પારસી નવા વરસને ટાંકણે જાગોશ તરફથી બહાર પડતું ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર આ વરસે પણ હંમેશ માફક બહાર પડયું છે તેમાં ૧૧૨ પાના ભરી ગુજસ્તે શાલનો ઈનતેખાબ આપયો છે, જેમાં મોટો ભાગ પારસી શખાવતોની વીગતનો છે. તે પછી રાબેતા મુજબ પારસી કેલેનડર આપવામાં આવયું છે. પારસી કોમના અધિકારો તથા ખેતાબ મેળવનારાઓની ટીપ, આતશબહેરામો, દરેહેમેહેરો વીગેરેની જાણવાજોગ હકીકત આપવા ઉપરાંત ઈરાની જરથોસતી લગનનો જાણવાજોગ હકીકતવાળો રેશાલો આપવામાં આવ્યો છે તેમજ ગયા વરસમાં નામદાર શાહેનશાહ હીંદ પધારયા તેનો લંબાણ હેવાલ રજુ કરયો છે. નામદાર જડજ સાહેબ સર દીનશાજી ધનજીભાઈ દાવર અને સર શાપુરજી બી. ભરૂચાના ચિત્ર સાથ તેમનાં જીવન ચરિતરો આપવા ઉપરાંત એક બીજી ધયાન ખેંચનારી બાબદ ૧૮૮૯થી ૧૯૦૮ સુધીમાં પારસી લેખકોએ બહાર પાડેલા પુસતકો, તે કયા છપાયા હતાં અને તેની શું કીમત હતી તે આપવામાં આવી છે. ૧૮૮૧ સુધી છપાયલા પુસતકોની ટીપ યઝદેજરદી સને ૧૨૬૦ ના કેલેનડરમાં આપવામાં આવેલી જણાવવામાં આવે છે. મી૦ જાગોશાનું પંચાગ પારસી કુટુંબમાં દર વરશે જાબરી રાખવા લાયક એક ખાશ પુસતક છે, અને તે ઉતમ રીતે આ વરસે પણ આ પંચાગે સાચવી રાખી છે. મી૦ જાગોશાના આ શાહશને દરેક પારસી કુટુંબે ઉતેજન આપવાની જરૂર છે.

મી૦ જાગોશા દર વરસે પોતાનાં કેલેંડરમાં પારસી કોમને જાયુક ઉપયોગની થઇ પડે એવી એવી કંઈ નવી બાબત આપે છે. તેમ આ વેળા તેવણે શને ૧૮૮૯ થી ૧૯૦૮ સુધીના વરસોમાં પારસીઓ તરફથી પ્રગટ થયેલા પુસતકોની ટીપ આપી છે. ૧૮૮૯ ની આગાઉની ટીપ તેવણ આગળ આપી ગયા હતા. એ ટીપ ઉપજાવવાનું કામ બહુ જેહેમતનું છે. ને તે બજાવવા માટે અમે તેવણને શાબાશી આપીએ છીએ. અમારી ભલામણ છે કે, હવે પછીના કેલેંડરમાં તેવણે આગલી, હાલની તથા હવે પછીની મલી શામટી ટીપ આપવી પણ તેમ કરતાં અમારી કેટલીક સુચના ધયાનમાં રાખવાની અમે તેમને વિનંતી કરીએ છીએ તે એ કે, એ ટીપમાં પુસતકના "બનાવનાર" તરીકે જે રીતે નામો છાપયાં છે, તેમાં કેટલેક ગુચવાડો તથા ભુલાવો ઉભા થવાનો સંભવ છે. પુસતકનો "બનાવનાર" કોણ? તે તો જેનાં ભેજા તથા કલમ વડે પુસતક રચાયું હોય તેજ, તેમ છતાં આ ટીપમાં તો જેણે પુસતક રચેલાં નહીં પણ ફકત છાપી પ્રગટ કીધેલાં તેમનાં નામો પણ આપીને તેમનેજ પુસતકના "બનાવનાર તરીકે ઠરાવયા છે. તે વાજબી ગણાય નહીં એ ગુચવાડો દુર કરવા માટે સરસ રસતો એજ છે કે, પુસતકના "બનાવનાર" તથા "પ્રગટ કરનાર"ના કોઠા જુદા પાડી તે પ્રત્યેકમાં તેમના નામો જુદાં જુદા આપવાં તેમજ માસીક ચોપાનયાંને જુદા પાડી તેમના અધીપતીઓ તથા માલેકોને પણ જુદા જુદા છાપવા. આ ટીપમાં તો માસીકોના અધિપતી તેમ માલેકોને એક સરખા ગણીને તેઓને પણ "બનાવનાર" તરીકેજ ઓલખાવ્યા છે, જે ખોટું લાગે છે. વળી "ખુરદેહ અવસતા" કે તેવી બીજી ચોપડીઓના પ્રગટ કરતાઓનેબી "બનાવનાર"ના વરગમાં મુકયા છે, તે પણ ખોટું લાગે છે. કેમકે તેથી એવુ ઠરે છે કે. તેઓજ જાણે "ખુરદેહ"ના "બનાવનાર" હોય! એ વીગેરે બાગીકીની સંભાળ રાખીને જો એ ટીપ અપાશે તો ભવિષમાં ખરી રાહબર થઇ પડશે. અમે જાણીએ છીએ કે, એ કામ ઘણી કડાકુટનું છે, પણ શેઠ જાગોશા જેવા મહેનતુ તથા દુરઅંદેશ શખસને માટે તે મુશકેલ નથી. (ખ) અમે એ વૃધ્ધ ગ્રહસથ તથા તેમનાં કેલેંડરની ફતેહ ઇચછીએ છીએ.

નવસારી વકીલ—તા૦ ૧૯ મી અકટોબર.

(ખ) માનવંત ભાઇબંધો તહરેવાર વીચીત્ર સુચનાઓ કરે છે, પણ જરા લંબાણ વીચાર કરવો જોઇએ છે. આગલી, હાલની અને પાછલી શામટી ટીપ આપતા કેટલા વરસનું કેલેંડરનું કદ ઉભાઈ જાય, ને તેની કીંમત કોણ ખરચે? ઉપલા પેહલાં ભાઇબંધને આપેલા જવાબ ઉપરથી આ ભાઇબંધની જોશે કે એવું લીસટ કંઈ કોઈથીબી ઉપજાવી શકાયજ નહીં, પણ શરકારે આપેલી વીગતમાં જે હોય તેજ મલે—એકેએક ચોપડાના બનાવનાર કોણ, પ્રગટ કરતા કોણ તે લીશટ છાપનાર કાંથી ને કેમ મેલવી શકે તે બેચારા સુચના કરનારાઓએ સમજવું જોઇએ. જાણે લીસટ છાપનારાઓ તેના પ્રગટ કરતા કોણ છે તે દરેકને ઓલખતા હોય એમ કાંથી બને! એવી એવી બધી ખટરાગો ઘણી છે તેથી તહરેવાર સુચનાઓપર અમલ થઈ શકે નહી તે ભાઇબંધો સમજશે ખરા.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંદર.—મી૦ મનચેરજી જાગોશાના આ આવકારદાયક વારસીક પુસ્તકે પારસી ભાઈઓનાં નવાં સાલ સાથ પોતાનો રબેતાનો દેખાવ દીધો છે, અને હંમેશ માફક તે જરથોશતીઓને જાણવાજોગ ઉપયોગી ખબરોથી ભરપુર છે. અમારા આ બુજરોગ મિત્ર પોતાનાં આ પુસતકને વધુ અને વધુ ઉપયોગી બનાવવા માટે દર સાલ જે પ્રયાસ અને ઉલટ ચાલુ રાખે છે તે ખચીત પ્રસંશાને પાત્ર છે, પણ એઓ અમોને કેહવાની રજા આપશે કે એકની એકજ પ્રથેરમાં તેનું ગાડું ગબડાવ્યા જવાને બદલે તેવણનાં આ પુસતકની રચનામાં હવે વખત અને સંજોગોને અનુસરતા ફેરફારો કરવાની જરૂર છે. વળી તે મધે સમાવવામાં આવતી વિગતોને વધુ "સીસતમેતીક" રીતે ગોઠવવા અને એ મુજબ તેનું ઉપયોગીપણું હાલ કરતાં પણ વધુ જયાદા કરવાની અગત પણ મી૦ જાગોશા પોતેજ તુરત પિછાની શકશે એવી અમારી ખાતરી છે. પારસીઓ મધે દર સાલ થતી સખાવતો તેમજ કોમ મધે બનતા બનાવોની નોંધો બનતા સુધી તુલોતવીલ તથા સંભાળભરી રીતે આપવાની મી૦ જાગોશા જે કોશેશો કરે છે તે અલબતાં સ્તુતિપાત્ર છે, તોપણ એવી નોંધો જો યોગ્ય મથાલાંઓ હેઠળ ચોકસ "સેયદ" અથવા "સીસ્તીમ"થી ગોઠવવામાં આવે કે જેથી તે વાંચવી રસીલી લાગે અને "રેફરનસ" માટે સેહેલ થઈ પડે, તો અમો કહીએ છિએ કે મી૦ જાગોશાનાં આ કલેંદરનું ઉપયોગીપણું હાલમાંજ નહિ પણ ભવિષ માટે પણ ખચીત ઘણુંજ વધી પડે. વળી સખાવત ખરેખર રીતે શું કહેવાઈ શકાય તે પણ ધ્યાનમાં રાખી ફકત ખરી સખાવતની રકમોજ આ પુસ્તકમાં નોંધાવી જોઇએ છે. હાલમાં કેટલાક રકમો એવી નોંધાતી

આપણ જોઇએ છિએ કે જે વાજબી રીતે જોતાં "સખાવત"નાં મથાળાં હેઠળ મુદલજ જઈ શકે નહિ. ફકત એકજ દાખલો આપીશું. જાહેર પુરૂષોની યાદગારી માટેનાં યા તેમને મેજબાની યા માનપાન વિગેરે આપવાનાં ફંડામાં પારસીઓ તરફથી ભરાતી રકમોને મી૦ જાગોશ કાંઈ અજબ ખ્યાલથી "સખાવત" તરીકે ગણતા આવ્યા છે, જે ખરેખર જોતાં તેમ ગણાવી જોઇતી નથી. આવી રીતે પારસી સખાવતનો વારષીક આંકડો ઉપસાવવો એ ભુલ ભરયું છે. આ બાબદ ઉપર અમોએ આગળ પણ મી૦ જાગોશનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું એવી અમોને યાદ છે, અને અમો ઉમેદ રાખ્યે છિએ કે આ તેમજ બીજી એવી તફસીલો કે જે વાજબી રીતે "સખાવત" તરીકે પસાર થઈ શકેજ નહિ તે સખાવતી નોંધોમાં નહિ સમાવવાનું વાજબીપણું તેઓ જોશે. અગર પારસી કામે એવાં કામો માટે ખરચેલા પઇસાની નોંધો પણ સાચવી રાખવાની મી૦ જાગોશાની મરજીજ હોય તો તેઓએ તે નોંધો એક જુદાંજ યોગ્ય મથાળાં હેઠળ તે સમાવવામાં કશું ખોટું નથી. (ગ)

આ ઉપરાંત બીજી એક સુચના ઉપર મી૦ જાગોશનું ધયાન ખેંચેલું બેયરથ જશે નહિ એવી ઉમેદ છે. જે સફાઓ ઉપર દરેક જરથોશતી મહિનાનું પંચાંગ આપવામાં આવે છે તેમાં અમુક રોજની સામે તે રોજના બનાવોની છાપેલી નોંધ જો એક લીટીમાં પુરી થતી નથી તો તેવી નોંધોનો બાકીનો ભાગ, સરેસ્તાની રીતે, એકેકની હેઠળ ચાલુ લીટીઓમાં આપવાને બદલે તદન ઉલટીજ રીતે તેવી નોંધોની પહેલી લીટીને મથાળે અને તયાં પણ પુરી નહિ થાય તો વળી તેને મથાળે અને એ પ્રમાણે તે પુરી થાય તયાં સુધી દરેક લીટાને મથાળે આપવામાં આવે છે, જે ગોઠવણ લગાર વિચિત્રજ નહિ, પણ વાંચનાર માટે ઘણી અગવડ ભરેલી માલમ પડે છે. અગર એવી રીતે નોંધો "સપેસ"ની કાંઈ કરકસર કરવાની નેમથી તેમ છાપવામાં આવતી હોએ તો તે સમજી શકાય એવું છે, પણ તેવો કશો બચાવ "સપેસ"માં થતો હોય એમ અમો જોતા નથી. જેટલી જગયા લીટોઓ એકેકની હેઠળ છાપવામાં રોકાય તેટલીજ તે તે એકેકની ઉપર પેદરપે છાપવામાં પણ જાય છેજ, એટલે આવી રીતે નોંધો છાપવામાં બનાવનારની મતલબ શી હશે, તે અમો સમજી શકતા નથી.

તોપણ આવી સેહજસાજ ખામીઓ બાદ કરતાં મી૦ જાગોશનું કેલેંનદર જરથોશતીઓ માટે ઘણી ઉપયોગી ખબરો અને રસીલું તથા જાણવાજોગ વાંચન સમાવે છે તેમાં કશો શક નથી. આ વેળાના અંકમાં ઈરાની જરથોશતીઓમાં લગન કરવાની રીતને લગતી હકીકત તથા શામજાણ ખચીત વાંચવાજોગ છે. તેમજ સર દીનશાહ દાવર તથા સર શાપુરજી ભરૂચાનાં જનમ ચરિતરો પણ જાણવા જોગ છે, વળી આ અંક વિશેષ ઉપયોગી એમ થઈ પડયો છે કે તેમાં જરથોશતીઓ તરફથી સને ૧૮૮૯ થી ૧૯૦૮ સુધીમાં પ્રગટ થયલી ચોપડીઓનું એક વિગતવાર લીસટ આપવામાં આવયું છે. સને ૧૮૮૯ની આગમજની ચોપડીઓનું લીસત મી૦ જાગોશાનાં કેલેંનદરના યઝદેજરદી સને ૧૨૬૦ નાં સાલના અંકમાં આવી ગયું છે, એટલે શરૂઆતથી તે ૧૯૦૮ સુધીનું આ લીસત અલબતાં ઘણું ઉપયોગી તથા કીંમતી થઇ પડવું જોઇએ. અમોને ઉમેદ છે કે મી૦ જાગોશ બાકીનાં સાલો માટેની ટીપ પોતાનાં આવતાં પુસતકમાં પુરી કરશે, અને તે જેમ બને તેમ સંપુરણ અને ખામી રહીત બનાવવાની કોશેશ કરશે. સને ૧૯૦૩ નાં સાલમાં પ્રગત થયલાં પુસતકોની ટીપમાં મરહુમ જમશેદજી નશરવાનજી પોતીતનાં પ્રગટ થયલાં "કેહવત–માળા"નાં પુસતકની વિગતોમાં કીમતની કોલમમાં રૂ ૧-૮ લખવામાં આવયું છે, જે દેખીતી રીતે એક ભુલ છે, કારણકે આ પુસતક તદન મુફત વેંહચવામાં આવયું છે, અને તેની કશી પણ કીંમત ઠેરવવામાં આવીજ નથી. આવી આવી ભુલો રહી જવા નહી પામે તેની પુષ્કળ સંભાળ લેવાની જરૂર છે, કારણકે ભવિષના ઓલાદો આવી નોંધો ઉપર ભરૂસા રાખશે, અને તેમનો તે ભરૂસો ખોટો નિવડવો જોઈએ નહિ. પારસી પુસતકોની આ ટીપ એક જુદાંજ ચોપાનયાં રૂપે બાહર પાડવાની મી૦ જાગોશને અમારી મજબુત ભલામણ છે. તેમ કરવાથી લેખક તેમજ વાંચક બંને વરગની તેઓ ઘણી કીમતી સેવા બજાવશે એમ અમો માનયે છિએ. મી૦ જાગોશનું કેલેંડર કોમ માટે ખચીતજ એક ઉપયોગી હાજત સરીખું થઈ પડયું છે, અને તેના આ વેળાના અંકે તે ઉપયોગીપણું ચાલુજ રાખયું છે, જે માટે તેના એકમારગી મેહનતુ બનાવનારને મુબારકબાદી આપયે છિએ. અમો દર વેળા કેહતા આવયા છિએ તેમ આ પુસતકની જગયા રૂ૧ાા) સરખી નજીવી રકમ ખરચી શકનાર દરેક જરથોશતીનાં ઘરમાં થવી જોઇયે છે.

કયસરે હિન્દ.—તા૦ ૨૦ મી અકટોબર ૧૯૧૨.

(ગ) આપના કયશરવાલા માનવંત ભાઈબંધે જાંણવું જોઇએ છે કે, સખાવતની વીગત કંઈ લીંએથી તાંથી મેલવાતી નથી પણ શાખી શેઠાઓ અને વેપારીઓના દફતરખાનેથી મેલવાય છે. હવે તેવો કંઇ પોતાના દફતરોમાં યાદગારીની રકમો અને ખાનપાનના મેળાવડાની રકમો જીનહાર હલાયદી ગણતા નથી પણ શામટી રીતે શખાવત તરીકે રોજે અવલથી લખતા ગણતા આવે છે. તેઓનાં દફતરોમાં જુદુ ને કાલેંડરમાં જુદી વીગત કેમ ગણાય. દાખલા તરીકે શેઠીઆનાં દફતરેથી ચોકશ રકમનો શરવાલો લખાઈ આવેલો હોય કે આટલી શખાવત તેવોએ કીધી. જેમાંથી એ ભાઈબંધે બતાવેલી યાદગારી વાંગરેની રકમો બાદ કરતાં કાલેંડરનો ને શેઠોનો શરવાલો મલેજ કાંથી? યાદગારીવાલી રકપ સખાવતમાં ગણતાં કયશરવાલા ભાઈબંધને ભાવતી નહી હોય તો ગાંમનાં બધા છાપામાં કેમ જુદી પડશે. કેમકે સંધે એજ રવેશે સખાવત તરીકેજ બધુ ગણાય છે તયારે કાલેંડરના કરતાને એવી સુચના કરવી એ ભાઈને શેહેલ લાગતો હોય પણ ભારી ગુચવાડા ભરેલી છે તેનો કંઇ વીચાર કરવો જોઈએ. વલી કેલેંડરના પંચાંગની કોઈ દીવસની વીગત ટુંકી હોય ને કોઈ દીવસનો બનાવ લાંબો હોય તો તે વીગત ઉપર હેઠેની લીટીઓમાં સમાવાની રીતી આજ કાલની નહી. એક બે કેલેંડર કે પંચાગની નહી પણ દુનયાંનાં બધા ભાગો ને બધી ભાશાના કેલેંડર કે પંચાંગમાં એજ તરીકે ચાલતું આવે છે. પણ એ તો જેના જેવા વીચાર તે ખરા. કેહવું ઘણું શેહેલ છે, પણ બજાવવું કેહવું મુશકેલ છે તે માત્ર હેવાં કાંમના કરનારાઓનેજ અનુભવ મલેલો હોય છે. કેહવત માલાની કીંમતમાં ફેર હોય

તા ભાઈબંધે જાણવું કે ઉપલા બે ભાઈબંધોને આપેલા જવાબ મુજબ હેવાં લીશટ કંઈ મોહનેથી કે યાદદાશત ઉપરથી નહી પણ સરકારી હકીકત ઉપરથી ઉપજાવેલાં હોય છે, તેનો હવાલો એ ભાઈનેબી આપી શકાશે. પારસી પુસતકોની ટીપવાલું જુદું ચોપાનયુંબી મોજુદ છે, પણ તેની કદર બુજે છે, કોણ ? એવાં લખાણો વીગરેના છપાઈનાબી પઈશા ઉપજવા ભારી પડે છે, તેનો અનુભવ એ ભાઇબંધને નથી કે શું ?

"ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર યાને પારસી પંચાંગ."—યઝદેજરદી સને ૧૨૮૨ ના સાલનું–મુંબઈ વરતમાન પરેસ–ઈ. સ. ૧૯૧૨. દર વરસના રાબેતા મુજબ હંમેશાની જાળવી રાખેલી ઉલટ સહિત આ પંચાંગ બહાર પડયું છે. દર વરસ માફક શરૂઆતના બનાવોની નોંધ લેવામાં આવી છે, અને તયાર પછી ઈરાની જરથોશતીઓના લગનને લગતી હકીકત આપવામાં આવી છે જે જાણવા લાયક થઈ પડશે. ભરૂચના પારસીઓની ગણત્રીની વિગત પારસી કોમને ઉપયોગી થઈ પડશે. પછી આખી દુનિયાંની વસ્તીની વીગત આપવામાં આવી છે. નામદાર શહેનશાહ જયોરજ પાંચમાની હિંદની તાજપોશીની ક્રીયાનો હેવાલ, ઓ. સર દીનશા દાવરનું જનમચરીત્ર (સબી સાથે) અને સર શાપુરજી ભરૂચાનું જનમચરીત્ર (સબી સાથે) આપવામાં આવયાં છે. તયાર પછી સને ૧૮૮૯ થી સને ૧૯૦૮ સુધીના વરસોમાં જરથોસતીઓ તરફથી છપાયલાં ચોપડી ચોપાનયાંઓના એક લાંબી ટીપ વીગત સાથે રજુ કરવામાં આવી છે જે પારસી કોમનાં મગજનું માપ દરશાવે છે. આપણા મીત્ર મી૦ જાગોશ પારસી કોમને માટે જે મહેનત કરે છે તે ખરેજ વખાણ અને ઉતેજનને પાત્ર છે. એમના દરેક ભલાં કામ તરફ આપણો સંપુરણ વિશ્વાસ અને દીલશોજી છે.

ચેરાગ—અકટોબર ૧૯૧૨.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાંગ,—સને ૧૨૮૨.—રચનાર મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ,—ઉપલું પંચાંગ મુંબઈ વરતમાંન પરેશના માલેક અને અમારા બુઝોરગ મીત્ર મી૦ જાગોશ તરફથી અમને ભેટ મોકલવામાં આવ્યું છે તે માટે તેમનો ઉપકાર માન્યે છીએ. મી૦ જાગોશે આ વરસ પણ પોતાના કેલેન્ડરને કોમોપયોગી બનાવવાને દરેક કાળજી કરી છે. રાબેતા મુજબ, અને કોમનો પેહેલો ગુણ—સખાવતનો—ધ્યાનમાં રાખીને, કેલેન્ડરની શરૂઆત સખાવતના પ્રકરણથી શરૂ થાય છે. દર સાલ પારસીઓ પોતાની હમકોમ પ્રત્યે કેટલો પઈશો સખાવતમાં આપે છે તથા કેઈ લાઈનમાં તે પઈશો વપરાય છે, તથા બીજી કોમોને પારસી સખાવતનો શો ફાલો ભાગે આવે છે, તેવીશેની વાજબી શરખામણી તથા ચુનોચરા કરવા ઇતેજાર વાંચક યા લેખકને માટે આ પ્રકરણ ઉપયોગી થઇ પડે છે. રાબેતાની બીજી નોંધો ઉપરાંત, આ સાલ નાઇટહુડનો ખેતાબ મેળવનાર કોમના તુરાઓ સર દીનશાહ દાવર તથા સર શાપુરજી ભરૂચાના જનમવૃતાંતો આપવામાં આવયાં છે, જે તદન પ્રસંગોપાત છે. ગરીબ અવસથામાંથી ઉધરી સવબળે દીપી નીકળેલા એક ચુનંદા નયાયાધીશ તથા એક પરગજુ સાહેબે દારના દાખલાઓ કોમને મગરૂર કરનારા તથા ઉધરતી કોમને ઉતેજન આપનારા થઈ પડશે. વળી વધારા તરીકે સને ૧૮૮૯ થી ૧૯૦૮ સુધીમાં પારસીઓ તરફથી બહાર પડેલાં સાહીતયનું કીમતી લીસટ આ કેલેનડરના ઉપયોગીપણાંમાં વધુ ઉમેરો કરે છે. અમો અમારા દરેક વાંચકને દરસાલ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર ખરીદી પોતાના કુટુંબ માટે જાળવી રાખવા મજબુત ભલામણ કરીએ છીએ. કીંમત ફકત રૂ ૧॥ છે.

ફરશો—ગરદ—અકટોબર—નવેમબર—ડીસેમ્મર—૧૯૧૨.

ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેન્ડર.—બુઝોરગ મી૦ મનચેરજી જાગોશનો વારષિક પોથો હમારી ટેબલ પર આવી પડયો છે. આ પોથો પારસીઓને ગુજસતે સાલના બનાવો, સખાવતો ઇતયાદિકનું રસીલું વાંચન પુરૂં પાડે છે. દર વરષ મી૦ જાગોશ અથાગ મેહનત લઇ આ કેલેનડરમાં સુધારા વધારા કરયા જાય છે. એ બેસક તેમને અતિ માન ભરયુ છે. પારસી કોમે આવા સહાસિકોની તેમનાં પુસતકોને અચ્છું ઉતેજન આપી ઘટિત કદર બુજાવાની જરૂર છે. ગયા વરસની પારસી સખાવત સવા પચીસ લાખની છે. આ શું બતાવે છે ? પારસીઓમાંથી હજી પણ સખાવતોનો ઝરો ઓછો થયો નથી તેનો આ અચુક પુરાવો છે. નવા નાઈટો સર દીનશાહ ધ. દાવર, અને સર શાપુરજી ભરૂચાના જીવનવૃતાંતો ખાસ ધ્યાન ખેંચે છે. હમો ઇચ્છીયે છીયે કે બુઝોરગ મી૦ જાગોશ આ કેલેંડરોમાં ચુનંદા પારસી વકતાઓને અને ધરમ ગુરૂઓ પાસેથી લખાવેલાં એક યા બે અસરકારક લખાણો પરગટ કરવાનો વિચાર રાખે. આ વખતની આવૃતિમાં પારસી લેખકો તરફથી બહાર પડેલાં પુસતકોનો સંપુરણ ટીપ પરગટ થઈ છે પણ તે અધુરી છે (ધ) જો મી૦ જાગોશ તેને સંપુરણ કરવા માંગતા હોય તો બહાર ગામના લેખકોના પુસતકોની પણ ટીપ સહેલાઈથી મેળવી સાથે સાથે પરગટ કરી શકશે. પારસીઓના નામોની ટીપ પરગટ કરવાની સુચના મી૦ જાગોશ ભારે મેહેનતને લીધે પડતી મેલે છે એ ખરેજ દીલગીરીની વાત છે. હમો ઇચ્છીયે છે કે આ પોથો મોટી સંખ્યામાં ઉચકાય કે જેથી આવતે વરસ મી૦ જાગોશને આવી ટીપ પરગટ કરવાની ઉમેદ થાય. પુસતકનું કદ જોતાં દોઢ રૂપયો કાંઈજ નથી. મી૦ જાગોશને ફરી મુબારકબાદી આપી આવા અનેક અંકો પરગટ કરવાની શકિત ધરાવે એવું ઇચ્છીશું.

ગુલશાને ઈલમ—તા૦ ૬ ઠી નવેંમબર ૧૯૧૨.

(ધ) પારસી પુસતકોની કાલેંડરમાં છપાયલી ટીપ અધુરી કેહનારા માનવંત ભાઈબંધોએ ઉપર આપેલા જવાબો વાંચી ખાતરી કરવી કે તે તો સરકારી રીપારટ ઉપરથી ઉપજાવેલી ટીપ છે. પારસી નામોની ટીપની સુચના બાહારથી ઘણી શારી લાગે છે, પણ તેની ખટપટ, ખરચ વીગરે હેવું છે કે તે શેહલાઈથી બની શકેજ નહી, પણ જે વરશે પારશી નામોનાં લીસટ છપાય છે તે વરશનાં કેલેંડર હમેશ જેટલાં ખપતાં નથી, તેનો ધ્રમ પડે છે. તેનો ખયાલ બાહુરનાઓને આવી શકે તેમ નથી.

વરતમાન પતરોના મત.

"ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર"—યાને પારસી પંચાંગ.–પ્રગટ કરનાર–મી૦ મનચેરજી હોરાંગજી જાગોસ. કીંમત રૂ. ૧॥.—પારસી પંચાંગના પીતા મી૦ જાગોસ તરફથી ગુજસતા સાલ ૧૨૮૨ યઝ૦ નું વારષિક કેલેંડર બાહેર પડયું છે. પારસી કોમને લગતી દરેક દરેકે ઉપયોગી વીગતો, તેઓની સખાવતો, કેળવણી વગેરે બાબદો ઉપરાંત ઈ. સ. ૧૮૮૯ ના સાલ પછીથી પારસી કરતાઓએ બાહેર પાડેલી ઇંગરેજી ગુજરાતી ચોપડી ચોપાન્યાંઓનું લીસટ પણ આમેજ કરવામાં આવયું છે; પણ લીસટ ફકત ૧૯૦૮ સુધીનું આપી મી૦ જાગોસ અટકી ગયા છે, જે પછીના વરસોનું લીસટ પણ સંપુરણ કરી આપયું હોત તો વધારે બહેતર થાત.

ઓ૦ સર દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવર તથા સર સાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાના જનમ ચરિતરો તેઓની તસવીરો સાથ આપવામાં આવયાં છે, જે બરહક છે, પણ ઉપલા માનવંત ગ્રહસયોની લગોલગ નાગપુરવાલા શેઠ મેહતા ઉપર પણ સર નાઈટના ખેતાબની નવાજેસ ઉતરી છે, અને એ ઉદયોગી પારસી સર નાઈટનું તસવીર સાથનું જનમ ચરિત્ર પણ પ્રગટ થતે તો પ્રસંગોપાત થઈ પડતે અને ઉંચા ખેતાબો મેળવનારા પારસીઓના તસવીર સાથના જનમ ચરિતરો પોતાના વારસીક પોથામાં પ્રગટ કરવાનો—મી૦ જાગોસના પોતાના ખુલાસા પ્રમાણે—નિયમ પણ જલવાત!" [નાગપોરવાલા સર મેહેતાનું જનમ ચરીત્ર તદન છોડી દીધેલું નથી. ખેતાબોવાલા બાબમાં તે કાલેંડરમાં શવીશતર છપાયલુ આ ભાઈબંધનાં જોવામાં અવ્યું નહી હશે.]

આખા સાલની સામટી નોંધ ધરાવનારૂં ઉપલું પુસતક પારસી કોમની કીંમતી સેવા બજાવે છે, અને તેના ખુન્તેરગ પરતાવનાર મી૦ જાગોસના સાહસીકપણાને ખરો ધનયવાદ ઘટે છે.

ફીરદોશ—નવેમબર ૧૯૧૨.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેનડર યાને પારસી પંચાંગ ૧૨૮૨. [બનાવનાર—મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોસ.] મી૦ જાગોશનું પંચાંગ વેળાસર બાહેર પડયું છે, અમો એમ કેહેવામાં અતીશયોકતી કરતા નથી કે ઘણીએક આંખ્યોએ એની આતુરતાથી રાહ જોઈ હશે. આ તેનાં વધતાં જતાં ઉપયોગીપણાંનો એક સુંદર ખુબી છે. જો કોઇપણ ગ્રંથ આવી આતુરતાની હાલત ઉત્પન્ન કરતાને શકતીવાન થતો હોય તો તેનો કરતા તે માટે બેશક વાજબી, રીતે મગરૂર થઈ શકે. અમો જોઇ શકયે છિયે કે પારસી પંચાંગના બનાવનારની પણ એવીજ સ્થીતી છે. મી૦ મનચેરજી જાગોશ પોતાના આ પંચાંગની લોકપ્રીયતા માટે કેટલા કાળજીમંદ છે તેનો અંગત અનુભવ તો અમને મળી ચુકયોછે. જરથોસ્તીઓના બારે માસના કોથાવાલા વિભાગમાં હિંદુ માસો જે પ્રમાણે મોટા ટાઇપમાં છાપવામા આવેછે તેજ પ્રમાણે અગરેજી માસોના નામો પણ છાપવાની શેઠ મનચેરજી જાગોશને અમોએ ૧૨૮૦ નાં પંચાંગનો રીવ્યુ લેતાં ભલામણ કરી હતી. તુરતજ બીજે વરશના એટલે ૧૨૮૧ નાં સાલનાં પચાગમાં તે સુધારો એવણ સાહેબે મેહેરબાની કરી દાખલ કરયો હતો........ કવરનો સુધારો કરવાનો જવાબ આપતાં એવણ સાહેબ અમારી તપાસ હેઠળનાં પંચાંગમાં જણાવેછે કે "આ માનવંત ભાઇબંધની સુચના ઉપર બનતી તકે ધ્યાન આપીશું." હવે જ્યારે અમોને આવો આશાવંત જવાબ મલ્યોછે ત્યારે એ બાબતમાં અમો કશી વધુ સતરો લખીશું નહિ, પરંતુ આવું ઉદાર મન અને પ્રગજ શકિત દેખાડવા માટે મી૦ મનચેરજી જાગોશને ધન્યવાદ દઈ તેવણનો ઉપકાર માની ૧૨૮૩ નાં સાલનાં પંચાંગનો રીવ્યુ લેવા માટે તે શોભાયમાન જાડાં પુથાંવાલા વારસીક ગ્રંથની આતુરતાથી રાહ જોતા બેસીશું. જ્ઞાનવરધક—જાન્યુવારી ૧૯૧૩ [પણ આ માનવંત ભાઈબંધ આ વરશના ભાઈબંધોના જવાબમા જોઈ શકશે કે તેમ બની શકતું નથી, તેથી દળગીર છીએ. અધીપતી–કેલેંડર.

"૧૨૮૨નું ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર"—અમારા પુરાણા મિત્ર મી૦ જાગોસની સંભાલભરી કાળજીથી હર વરસે આપણને આપણા સખીતજેહ ટોળા માટે જે વાંચન, તવારીખ, બનાવો અને સખાવતોનું લીસ્ટ મલ્યું જાય છે તેજ માફક આ વરશે પણ મલ્યું છે, પરન્તુ અમારી લંબાણ માંદગી વિગેરે કારણથી અત્યાર આગમચ એ ઉપયોગી કેલેન્ડર વિષે જાહેરમાં લખવા જેટલી અમને જોગવાઈ ન થઇ શકી તે માટે ખસુસ કરી દલગીર છીએ. હર સાલ મી૦ જાગોસ સુધારા વધારા કરતા જાય છે અને મોટી પદવી મેળવનારા આસામીઓનું ચરીત્ર દાખલ કરે છે તેને અનુસરી આ પુસ્તકમાં જસ્ટીસ દાવર અને શેઠ શાપુરજી ભરૂચાના જન્મ ચરીત્ર આપ્યાં છે, જે ઉપરથી બે તકરાર પુરવાર થાય છે કે ગરીબાઇમાં જન્મ થયલો હોવાં છતાં જાતી ચાલાકી અને ખંતથી એક માણસ મોટાઈના શીખરે પહોંચી સકે છે..........

ફુરસદ—ફેબરવારી ૧૯૧૩.

આશા છે જે તહરે કીશમની સુચના કરવા માંગતા ભાઈબંધોને આટલો ખુલાસો મનમાનતો લાગશે. હવે એક સુચના બાકી છે તેનો ખુલાસો એમ છે કે કેટલાક ભાઈઓને "બાવા આદમનાં વખતનો" કાલેંડરનો શંગાર ગમતો નથી. પણ નવી ચલકતી ચાઈ ચાઈ જેવું જોઈએ છે. ખરી વાત છે, જમાનોજ ચલકતો છે તેથી એમ થાય. હેવી સુચના થયા કરેઆથી કાલેંડરનાં કરતાએબી મનપર લીધું કે વારૂ જોઇએ તો ખરા જરા કંઈ ચલકતું થાય તેમ કરીએ. અનુભવ મલેઓ કે ચલકતું કરવા જતાં ફકત ઉપરનીજ શોભા તકલીદી થાય. આરટ પેપરોનાં થોડા વખતમાં ફુરચા થઈ જહલે બહુલે શાહી ઢંકાઈ જાય. નવાં વરસના ખાશ અંકોનાં નીકલતાં વરતમાન પતરોનાં હાલ હેવાંજ થઇ જાએય, તે ઉપરાંતબી શો શવાશોના ખરચની ચોતલી પતી દેખું, તે અશલથી નીકલતાં શાદા પણ ટકાઉ ને ગરીબરા કાલેંડરને પરવડે નહી બા!

મુંબઈ વરતમાન પ્રેસમાં વેચાતી ચોપડીઓ.

ઠેકાણું—નાં० ૧૪૧—ચરનીવાડી, મુંબઈ.

હીંદુસ્થાનનાં આતશબેહેરાંમો અને યજદેજરદી સને ૧૨૬૭ માં મુંબઈમાં સ્થાપાયલાં નવા આતશબેહેરાંમનો હેવાલ.-તથા મરહુમ દસ્તુરજી સાહેબ ડાકટર જામાસ્પજી મીનોચેરજી જામાસ્પઆસાના એમ. એ., પી. એચ. ડી., ડી. સી. એલ. નું જન્મ ચરિત્ર. સુંદર સબી સાથે-કીંમત રૂ।. પોસ્ટેજ ૧ આનો.

ધર્મ નીતી—ભાગ પેલો, ત્રીજો-દરેકની કીંમત રૂ०।-પોસ્ટેજ ०)।।-એમાં ઘણા સરસ ધર્મ અને નીતીબોધો તથા અવસતા વાણીની રૂડી સમજો, માયાફલ ફરમાંનોની મીસાલો, વીગરે આપીને ધરમની મોતેબરી સમજાવી છે, તથા માનવી જાતે દરેક વાતમા નીતીમાન કેમ અને કેવી રીતે થવું તેના અસરકારક અને વાંચવા જોગ બોધ સમાવેલા છે.

એયાંમે નોશાલો-હીંગાંમે નોરોઝ-યાને અશલી ઇરાંની જરથોસ્તીઓમાં અને હાલના હીંદુસ્થાની જરથોસ્તીઓમાં નવાં વરશનો હીંગામ કેમ પાલવામાં આવે છે તેનું વૃતાત.-કીં०)—।।. પોસ્ટેજ અરધો આનો.

"દાખમે નોશીરવાન"-અથવા મુશલમાનોનો મશહુર ખાલીફ હારૂન-અલ રશીદ શેહેનશાહ નોશીરવાન આદેલનું દાખમું જોવા ગયો તે કીસો, જે દેખાવો, જે બયાંનો અને નવી નવાઈ તથા નશીઅતો છે તે નામીચા ખાલીફને તે જમાનામાં મલેલી, આબેહુબ છે. ખાલીફ હારૂન-અલ-રશીદ, શાનશાહા આદલ નોશેરવાન પાછલ લગભગ ૨०० વરસે બગદાદના તખત ઉપર આવ્યો હતો, અને તે મોટા મરતબાવાલા તે જમાનાના આલમા મોટા બેરખા ખલીફે પોતા આગલ ૨००) વરશ થઈ ગયલા શેહેનશાહ નોશીરવાનનું દાખમુ જોયું અને ઇરાંની શેહેનશાહતનું નામ જેહાંનમાં પુરેપુરી જાહોજલાલી ને રોશનાઇથી રોશન કરનારનું અશો રૂવાન નવા શાહજ પોશાગ સાથ ઘટતી માવજતે તે મરહુમ શેહેનશાહની આગાહી માફક દાખમામાં ઠેડવયું. એ એક બેશક બનેલી વાત ને સાચી હકીકત છે.—કીંમત છ આના પોસ્ટેજ અરધો આનો.

" પારસીઓ અને હિંદુઓનું મુળ"-યાને, પારસીઓના પુરાતન વડવાઓ અને હિંદુઓના અસલી પૂર્વજો પુરાતન ઇરાનવેજ (આર્યવૃત) માં જે વેળા સાથે વસતા હતા, તેવો એકજ કોમ તરીકે ગણાતા હતા તે વિષેનો બંને કોમવાળાઓને માટે જાણવાજોગ ટુંક હેવાલ.—કીંમત રૂ०।, પોસટેજ અરધો આનો.

આતસની ખુબી વીશે મલેલાં જુદાં જુદાં લખાણો—કીંમત બે આના. પોસ્ટેજ અરધો આનો.

હોરમજદ યસત ઉપરથી હોરમજદની સીફત વીશેની સરે-એ અવસતા કલામોના ખુદ દાખલાઓ સહીત દનામનો રેસાલો લખેલો છે. કીંમત બે આના. પોસ્ટેજ અરધો આનો.

મુંબઈ અને દેશાવરનાં જાણીતા અને જાહેર જરથોશતીઓનાં મરણ દીવશની નોંધની ચોપડી-પેહેલેથી તે યજદેજરદી સને ૧૨૬० સુધીની, યજદેજરદી સને ૧૨૬૧ નાં ઝોરાશટરીઅન કેલેંડર ઉપરથી ઉપજાવેલી.—કીંમત ૩ આ. પોસ્ટેજ અરધો આનો.

જરથોસ્તીઓમાં જનમ પામેલાં બાલકોના નામો પસંદ કરીને રાખવા માટે બનાવેલું લીસ્ટ—કીંમત અરધો આનો, પોસ્ટેજ અરધો આનો.

જાહેર ખબરો.

જરથોશ્તી રાહબર.

બીજી આવૃત્તિ.

રચનાર—ન. ફ. બીલીમોરીઆ.

નજદીક ચારસો સફાનુ અભ્યાસ કરવા લાયક
સંગીન વાંચનોથી ભરેલું પુસ્તક.

રંગીન પ્લેટ્સ અને ચિત્રો સહીત.

વેલાતી સુશોભીત પુઠાંમાં.

ભેટ આપવા લાયક.

અનુક્રમે ગોઠવાયલું અને રચાયલું જરથોશ્તી ધર્મની રોશની
આપનાર આવું એક પણ પુસ્તક હજી સુધી
બહાર પડયું નથી.

લાંબા વખતના ધર્માભ્યાસનુ પરિણામ.

કીમ્મત—માત્ર રૂ ૨–૮; પોસ્ટેજ અને પૅકીંગ ૪ આના.

ચેરાગ બુક ડીપો, પરેલ સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઇ.

"દરેક ચીજનાં માલની તથા પેકીંગ વીગેરેની પસંદગી માટે વગર ચોંટે." જરાપણ મળેલી સરટીફીકેટોમાંની આ એકજ નકલ છે.

(તા૦ ૯ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૦૮ નાં "કેસરે હિન્દ" ઉપરથી.)

વલસાડના એક સાહાસિક પારસી વેપારી મી૦ નવરોજી હીરજીભાઈ બંધનીવાલા.

આ ચઢના પત્ર પારસી ભાઈઓને પોતાને માથે નકુત નોકરીની જુસરી લાખ્યા કરતી ધંધા રોજગારમાં જોડાવવાને તેની હસ્તીની શરૂઆતથીજ સુચના કરતું આવ્યું છે. અને જેઓ આ સુચના મુજબ કરતા રહ્યા છે તેઓને અમો અમારાથી બની શકતું ઉત્તેજન આપયે છિએ. આ વાજ ઇરાદાથી અમો વલસાડના એક સાહસિક પારસી વેપારી મી૦ નવરોજી હીરજીભાઈ બંધનીવાલા વલસાડ જેવા નાના કસબામાં પોતાની ટુંક પુંજીનો રૂડો ઉપયોગ કરી ખોરાકી વિગેરેની દરેક ચીજો કમીશનથી મોકલવાનો ધંધો વર્ષોથી કરતા રહ્યા છે. એ ઉપરાંત તેઓ આપુસ પાકરીની કેરીઓ, મુરબ્બો અને જેલી, જુદી જુદી જાતનાં અથાણો, મચ્છીઓ, મરઘી, ઈંડાં, ઈંડાંપાક તથા મગજને અને તનને પુષ્ટી આપનારા બીજા પાકો તથા તૈયાર સ્વાદીસ્ટ વાણીઓ જેની આપણા મુંબઈ શેહેરમાં જવલેજ જોવામાં આવે છે એ સઘળું તેઓ પોતાની જાતી દેખરેખ હેઠળ તૈયાર કરાવી મુંબઈ અને બીજા મોટા શેહેરોમાં મોકલવાનો સ્વતંત્ર ધંધો કરે છે. અને જેઓને આવો માલ પુરો પાડવામાં આવ્યો છે તેઓ તે માલની ખુબીની તારીફ કરે છે. ખચિત, વલસાડ ખાતેનું મી૦ બંધનીવાલાનું ખાતું મુંબઈની બાહેર હવા માટે જનારા વીઝીટરોની જેટલી ગરજ સારે છે તેટલુંજ તે વેપારીઓ માટે પણ લાભકારીક થઈ પડયું છે. પારસી કોમે આવાં એક ઉપયોગી ખાતાને જરૂર ઉત્તેજન આપવું જોઈએ છે. આ ખાતું કેટલીક હદ સુધીની હાજત પુરું પાડવાને સામર્થવાન છે તેનો કાંઈક ખ્યાલ મેળવવા માટે વલસાડ ખાતે મી૦ બંધનીવાલા પાસેથી ગામડેની સ્વાદીસ્ટ વાણીઓનું અને હરરોજની ખરચનું વપરાસની ચીજોનું લીસ્ટ મંગાવવું. મી૦ બંધનીવાલા લીસ્ટમાંની દરેક ચીજ ઘણી કીફાયત ભાવે મોકલી આપવાને કબુલાત આપે છે.

અગતની શુચનાં.

વરદી મોકલનારાઓને, નીચે મુજબ બે રીતનાં જુદાં-જુદાં એડરેસ અમારાપર લખી મોકલવા વીગેરે માટે વીનંતી.

પારસલ માટેના એડરેસ—દુર-દુરની અને અંતરંતની જગામાં માલ મંગાવનારાઓમાનાં કોઈ-કોઈ ગ્રહસ્થો યા બાનુઓ પારસલ મંગાવવા માટે કઈ કઈ **રેલવે લાઇનોનાં કીયા-કીયા વાયા** અને કીયાં-કીયાં **જંક્શનોથી** છેલી પોતા તરફની કઇ રેલવેનાં કીયા સ્ટેશને, વલસાડથી પારસલ બુક કરાવવાં તે ચોકસ ખુલાસાથી **નહી લખવાને લીધે** અને વલસાડનાં સ્ટેશનપર લગેજ ક્લારકો **નવા નવા બદલાવાને લીધે** રશીદ અને પારસલો બુક કરાવતી વખતે ઘણી અડચણ અને અટકાવ થઈ પડે છે. અને વળી પારસલો સીધી લાઇને જલદી નહી જતાં-ઉલટી લાઇને જઈ-રખડીને વધુ દીવસે મંગાવનારને મલે છે. માટે પારસલ મંગાવવાનું એડરેસ,-દરેક રેલવેના **વાયા** વીગેરે સાથે: યાને બી૦ બી૦ **લાઇનનાં** જે-મથકથી બીજી જે રેલવે લાઇન બદલાતી હોએ તેનાં કીયાં મથક-કે સ્ટેશનથી તે **પારસલ** આગળ વધે તે **વાયા** અને તે પછી જો તે ત્રીજી લાઇન બદલાતી હોય તો તે ત્રીજી **લાઇનનું** પણ એજ પ્રમાણે **વાયા** યા મથક સાથે ખુલાસાથી-ચોકસ,-પારસલનું **એડરેસ લખી** **મોકલવા તસદી લેવી.**

કાગળ તથા રસીદ માટેનું એડ્રેસ—જુદું લખી મોકલવું તેમાં આખું નામ તથા જે જીલ્લામાં રહેતા હોય તે જીલ્લો, રહેવાનું ગામ—અને ઠેકાણું અને પોસ્ટ આફીસ બીજા ગામમાં હોય તો તે પોસ્ટ આફીસનું ગામ સાથે લખવાની મેરબાની કરવી.

એડ્રેસ વીગેરે જે કંઈ બાબદ કાગળમાં લખવી હોય તે અંગરેજીમાં અને ટુકમાં નહી પણ ગુજરાતીમાંજ લખવી. જો કોઈ શબ્દ **અંગરેજીનો** લખવો પડે તો તે **અંગરેજી હરફે નહી પણ ગુજરાતીજ હરફે લખવા** વીનંતી છે કારણ હમને અંગ્રેજીની માહીતી નહી હોવાથી અડચણ થઈ પડે છે.

લીસ્ટમાં જણાવેલી ચીજોમાંની કેટલીક ચીજો જેતી તેની મોસમે મળે છે ને કેટલીક ચીજો જાણુક મળે છે. ને કેટલીક કાઇ-કાઇ વખત મળે છે ને કોઇ-કોઈ વખત નથી મળતી જેથી અને વળી મછી વીગેરે તેના અસલ રૂપમાં લઇને બીજા-ત્રીજા રૂપમાં બનાવી મોકલવામ આવે છે. માટે જે મોસમની જે ચીજ કે માલ જે કોઈને જોઇયે તેની ૧૨-૧૫ દીવસ અગાઉથી વરદી મોકલવા અને કંઈ વધુ ખુલાશો પુછાવવો હોયતો જવાબની ટીકીટ બીડવાની વીનંતી છે.

નીચેની ચીજોમાં—કેટલીક ચીજોનાં ભાવ યા કીમત જણાવી છે તે ૧૯૧૩ ની મોંઘવારીની છે. મછી વીગેરે, એવી બકાલુ ચીજો અછતનાં સબબે કે દુકાળનાં સબબે એક વખત મોંઘી થયા પછી, તે ચીજની છત થવા છતાં અને દુકાળ મીટવા છતાં—તે ચીજ વેચનારાંવો એકાએક ઓછે ભાવે નહી આપતાં જે મોંઘો ભાવ થયલો હોય તેનેજ સીતપને ઘણું કરી વળગી રેહે છે માટે એવી બકાલુ ચીજોનાં સસતા મોંઘાનો સવાલ ટકી શકતો નથી. જે વખતે—જે ભાવે જે ચીજ મળે તે કીમત ખરી. આખા દેસમાં કેટલી બધી હદ ઉપરાંતની હરેક ચીજની મોંઘવારી વધી ગયલી છે. તે કોઇને અજાણ્યું નથી.

હરેક ચીજનાં માલનું લીસ્ટ નીચે મુજબ.

તનદુરોસતીનાં સુધારા વધારા માટેનાં વઈદક વસાણા તથા પાકો—જેવાં કે ઠંડી-ગરમી અને વરસાદ રૂતુનાં હરેક રૂતુને અનુસરતાં તેમજ પ્રકૃતી યાને દેહને માફક આવતાં જેમકે લોહીબાર પ્રકૃતીવાલાને ઠંડક અને શરીરે ઠંડક આપી ગુણ કરનારાં અને કમી લોહીવાલા યા નારાકિતવાલાને તથા જઇફોને અને પીતવીકાર, વાયુવીકાર, બલગમ વીકારવાલાને—વીકારો દફે કરી શરીરમાં લોહીનો સુધારો-વધારો કરી, શકિત પેદા કરનારા પુસ્ટીકારક તથા વાઈ—વસક અને સાંધાવોની કલતર મટાડી સાંધાઓને મજબુતી આપનારાં તથા આંખનું તેજ વધારી શાનજતું તથા મગજને તર અને ચાલાક કરનારા તથા બાલકોની માતાઓને પોતાના દુધનો વધારો અને તે દુધથી દુધમલ બાલકોને વધારે તનદુરોસ્ત—નીરોગી બનાવનારાં અને બાનુઓના શરીર તથા બાંધા અને ગરભસ્થાનને ફાયદો કરનારાં વીગેરે બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થો અને નાની મોટી ઉમરનાં બાલકોને હરેક **રીતે ગુનકારાં** ઘણીક જાતના **વઇદક વસાણાં તથા પાકો** કે જેનાં નામો સાધારણ વપરાએ છે તેજ—નીચે જણાવેલાં—કાયમ રાખેલાં છે. પણ તે **હરેક** જુદાં-જુદાં વશાણા તથા પાકોમાં—ઉપર દરસાવેલા ફાયદા માટે **વધારા તરીકે** જુદી-જુદી ગુનકારી કેટલીક બીજી કીમતી **વઇદિક** ચીજો ઉમેરીને તથા દુધનો માવો, બદામ, પસ્તાં ચારોલી વીગેરે ઘીમાં તલી પીશીને અને જેમાં ઈંડાની લારી લેવા ઘટે તેમાં-તે લઇ એકઠાં કરી ઉતમી જાતનાં માલમશાલા અને તેજાનાનો સમાવેશ કરીને ઘરગતુ બનાવનારા પાસે જાતી દેખરેખ નીચે બનાવી લઇ મોકલવામાં આવે છે. **એ વશાણાં તથા પાકો માત્ર ખાંડનાં ને ઘઉનાં દુધનાં લોંદા જેવાં બજારૂ કે સાધારણ જેવાં નથીજ.**

બદામપાક	ભાવ રૂ. ૧ નો શેર	...	૧। લેખે		
શાલમપાક	,,	,,	... ૧॥	,,	ગુંદરપાક, મેથીપાક
ઇંડાંપાક	,,	,,	... ૧॥।	,,	અડદીયું, બતરીશું
અમરૂતપાક	,,	,,	... ૨	,,	વગેરે દરેકનો ભાવ
શાહજીરનપાક	,,	,,	... ૨	,,	રૂ ૧)નો શેર–રા। થી–રાા
સુઆપાક	,,	,,	... ૨	,,	

શીવાય–૨) ૪) જાતનાં **ખરેખરા બાદશાહી પાકો** જે કે દીલ્હીનાં આગલા **મોગલ શેનશાહો વાપરતા** તેના હાથ લાગેલા નુશખાઓ ઉપરથી **ઘણીજ મુલ્યવાંન કીમતી ચીજોનાં**, પુસકલ મેહનત અને કાળજીથી એક આડવાડીએ ઘણું તયાર થયાં પછી, આતશની ગરમીથી નહીં પણ અમુક જાતના અનાજના મોટા જથામાં અમુક દીવસો લગી દાટી રાખી અનાજની ગરમીથી પકવવામાં આવે છે. રૂ. ૧) નો શેર ૧। લેખે.

કુલ્ફી–આંટવી, નવી બીસ્ટાંનવાની–કે જે કોઠે ઠંડક આપી મગજને તર કરનાર જેમાં દુધનો માવો, બદામ, પસ્તાં, ચારોલી વીગેરે ચીજો તળા–પીશાને ઈંડાંના મેલવની સાથે એકઠાં કરીને 'બરફીમાં' જુદી બનાવવામાં આવે છે. રૂ ૧) ની શેર–૨। લેખે.

ફરમાસુ આફુસ, પાયરી વીગેરેની કેરી ઉંચામાં ઉંચી જાતની રીયલ ટકાઉ આખા હિન્દના ને એશીયાનાં નજીકનાં તેમજ દુર–દુરના દરેક ભાગમાં તથા પરદેશોમાં, એડન, ઇંગલાંડ લગી સેવક મારફતનાં નંગો જાય છે. મુંબઇના વેપારી જે બાહેરગામ મોકલે છે તેઓ પણ મારી મારફતે મંગાવે છે. હિન્દનાં કોઇ પણ ઠેકાણાનાં નંગો કરતાં અહીંનાં નંગો ટેસ વીગેરેમાં ઘણું ચઢીઆતાં હોવાથી દરેક ઠેકાણે ઘણાં વખણાએ છે. મુંબઇમાં ગામડી રીયલને નામે ઘણી એવી કામને વેચાએ છે તે સેવકનાં તરફનાંજ બગીચાઓની વાતી વીગેરે વેપારીઓ લઇ જઇ વેચે છે. મોસમ મેની ૨૫ મી થી તે જુનની આખર લગી અને કોઇ વરસ જુનની ૨૦ મી કે ૨૫ મી લગીમાંજ ખલાસ થઇ જાએ છે જેથી અગાઉથી વરદી નોંધાવનારાને ફાવે છે. ને તેઓને નંગો પણ ઘણા સારાં અને ફાયદાથી મલે છે. ભાવ **૧૩૨** નંગનાં પકા ૧) શેના.

આફુસના રૂ. ૧૦ થી તે ૧૮ લગી અને પાયરીનાં રૂ ૬ થી તે ૧૦ લગી.

ફરમાસુ અનીનાસ મોસમ જુનની ૧૫ મીથી જુલાઇની ૨૫ મી લગી **કીંમત** નંગ ૧ ના આના ૩ થી ૧૦ લગી.

જેલી આફુસ પાયરીની તથા **અનીનાસની** અને **ભુરાં કોરાંની** પહેલાં નંબરની **ભાવ** રૂ. ૧) નો શેર ૩ થી ૩॥ લેખે.

મુરબ્બા જેવા કે આફુસ પાયરીનો, અનીનાસનો, ભુરાં કોરાં તથા પંપાઉ વીગેરેનો **ભાવ** રૂ. ૧) નો શેર ૨॥ લેખે.

લીલી ફરૂત તથા કેલાં—

શંત્રા મોસંબી **ભાવ** દા. ૧ રૂ. ૦॥– થી રૂ. ૧– } એના ભાવનું ચોકસ
સફરજંદ, દાડમ ,, ,, ,, ૦॥ થી રૂ. ૧॥ } ધોરણ રેહતું નથી.
પપેનાશ નં. ૧) નાં આનાં ૩) થી ૧૦ આનાં લગી.
કેલાં સુનેરી નંગ ૧૦૦) નાં રૂ. ૧॥ થી ૨॥ લગી.
,, **રાતાં** કોઇ કોઇજ વખત મલે છે—**ભાવ** ડજન ૧) નાં આના ૪॥ થી ૬॥ લગી.
,, **તલવાનાં** મોસમ જુલાઇથી સપટેમબર– **ભાવ** દા. ૧) નાં આના ૪॥ થી ૬॥ લગી.

} નંગ મુજબ કીમત

તાજી તલેલી મચ્છી અને ઘરબ

બીંગ મોદાર મચ્છી તેમાં ઘરબ ૧) પાંટ ૨) સાથની ભરેલી, **કીંમત** કાચી નંગ ૧) ના આનાં ૧૨ થી તે ૨૦ લગી. સીવાય શમરાઇ તેલ, મસાલો સરપન તલાઇ સાથે તલેલી નંગ ૧) ઘરબ સાથે રૂ. ૧ થી તે રૂ. ૧॥ લગીને સુમારે **ઘરબ તાજી** મચ્છી વગરની છુટી મચ્છીનો વધુ છત હોય ત્યારેજ કોઇ કોઇ વખત મલે છે. **કીંમત** કાચી નંગ ૧) તે પાંટ ૨) નાં ૪॥ થી ૫ આનાં લગી. તેલ, મસાલો, ટલાઇ જુદી.

એની મોસમ જુલાઇની અધવચથી આગસ્ટ આખર લગી.

ઘરબની ભરેલી મોટી બોઇ, માગન, રાવસ, કાંટા વગરની પાઠન તાજા છમનાં અને મોટી સાંધ કોલમી એ દરેકનો **ભાવ** કાચી શેર ૧) ના આનાં ૩॥ થી ૪ લેખે મલે છે. શીવાય શમરાય, તેલ, મસાલો, શરપન તલાઇ શેર ૧)ને સુમારે ૧॥ આના થાય્યે છે.

બીજી શારી જાતની મછી જેવી કે ગરીયું, બાલું, શેવાલ વીગેરે તથા મધ્યમ કોલમીનો **ભાવ** કાચી શેર ૧) ના આનાં ૩॥ લેખે અને નાની **બોઇ** લેવટા, લેવટી ફગના આના ૩) લેખે મલે છે, સીવાય સમરાઇ, તેલ, મસાલો, સરપન તલાઇ વગેરે શેર ૧) ને સુમારે આનાં ૧॥ થી ૨ આના.

સવાદીસ્ટ વખણાતી વાંનીઓ.

હાડકાં વગરનાં મટનનો ખુરમો—બદામ, પસ્તા વીગેરે મેવા સાથનો-ઘીમાં દુઆને કુવતમંદ રૂ. ૧) નો શેર ૧॥ લેખે.

મોટી સાંધ કોલમીનાં—કબાબ, પેટીશ, કટલેશ, લીલકી, ભજીઆં અને આખી તલેલી વીગેરે.

દીતા ઘરબનાં--પેટીશ, કટલેશ, પોરા, ભજીયાં વીગેરે.

પાટીયો તમતમતો વખનાતો બગડે નહી એવો **મોટી સાંધ** તથા મધ્યમ કોલમી લેવટા, લેવટી, મછી, બુમલા વીગેરેનો.

તાજી આખી ભુંજેલી મછી ઘરબ--ચીરી શમારી ધોઇ શાફ કરીને તેમજ ભરપટે મશાલો-તેલ યા ઘી આમલી ઘરબ વીગેરે ભરીને શીવી કપડામાં લપેટી બાંધીને આખા ભુંજેલી **કીઠ** નંગ ૧ રૂ. ૧॥ થી ૨॥ લેખે.

બટેરવાનું રેશાદાર ઘડીયું જીભે સ્વાદ રહી જાય એવું.
ખડીયા સુંડીનું મશાલેદાર મઘતું મઘતું તપેલું.
ઉબડીયું-પાપડી, કણુ, પપેટા, તાજી મછી વીગેરે સાથનું.

જેટલા માણસોનું તથા જેટલી વેરનું અને જે જે વાનીઓનું જોઇયે તે ઉપર તેની કીમતનો આધાર.

તાજી તફડતી ચરબદાર-ઘરબની ભરેલી--તલેલી મોટી માંગણુ બોઇ કીંમત તાજી મછીમાં જુઓ.

તમતમતી પતરેલ વીગેરે ઘણી જાતની વાનીઓ.

ભાટ્યું જેમાં-મસાલેદાર-પરેઠા, ઢેકનાં, શાંપનાં કરકરીયાં, પોપટજી, ઘઉંની જુરા રોટી, જુવારની રોટી, પતરેલ વીગરે તથા બદામ પસતાં વીગરે પીશેલો મેવો વીગરે ભરેલી-આખી રોશટ મરઘી, કટકાની ખારી મરઘી, ખારૂ મટન, કબાબ, કટલેસ, તલેલા પટેટા, શકરકદ્યુ વીગેરે. ઇડાં, આખાં બાફેલાં, પોરા અને તાજી તલેલી મછી; ઘરબ, પાટીયો-અચાર વીગરે વીગરે ઘણીક જાતની વાંનીયો સાથનું.

જેટલા માણસોનું તથા જેટલી વેરનું અને જે જે વાનીઓનું જોઇયે તેઉપર તેની કીમતનો આધાર.

અચાર-તાજી તલેલી મછી, ઘરબ, કોલમી વીગેરેનું.

બોઇ, રાવસ વીગરે મછીનું **ભાવ** રૂ ૧) નું શેર-૨॥

ઘરબનું ભાવ રૂ ૧) નું શેર-૨ થી ૨॥
કોલમીનું " " " " "

અથાર શુકી યા મીઠ દીધેલી કાચી મછી ધરબ, છોલા-કોલમી છમનાં વીગેરેનુ

ધરબનું ભાવ રૂ ૧) નું સેર-૨॥-૩ — **છોલા-કોલમીનું ભાવ** રૂ ૧)નું સેર ૩॥

મછી-રાબસ,તુમરી,શીરમાઈ, માગણ — **છમનાનું** ,, ,, ,, ૩॥

વીગેરેનુ ભાવ રૂ ૧) નું શેર ૩॥ થી ૪.

અથાણો-કેરી, લીંબુ, મેથા વીગેરેનાં પેહલા નંબરનાં અગાઉ નહી એવાંમસાલેદાર.

પથરસીંચુ-શુકા મેથા સાથનુ--ખાટડુ મીઠુ ભાવ રૂ ૧ નુ શેર ૪ લેખે અને ફકત ખાટડુ શેર ૪॥ થી ૫ લેખે.

બીજોરાંનુ-આવાદાર-ખાટડુ-મીઠુ ભાવ રૂ ૧) નું શેર ૨॥ થી ૨॥ લેખે,

કાગદી લીંબુનુ-ખાટડુ-મીઠુ ભાવ રૂ ૧)નુ શેર ૩ થી ૩॥. તથા ફકત ખાટુ શેર ૪ લેખે.

ગોલ કેરી સલેસની ભાવ રૂ ૧) ની શેર ૩॥ લેખે.

,,-ચીરની બીન રેશાની આવાદાર ભાવ રૂ ૧)ની શેર ૪) લેખે.

મેથીયાં કેરી ભાવ રૂ ૧)ની શેર ૪ થી ૪॥.

અફેના કેરી-આવાદાર કલમની કેરીનાં રૂ. ૧)ના શેર-૮ થી ૧૦ લેખે.

અવેજી રાઇ કેરી ભાવ રૂ ૧)ની શેર ૫) લેખે.

પાનીયાં કેરી ભાવ રૂ ૧)નાં નંગ ૫૦થી ૭૫.

ચટનીઓ-મસાલેદાર-પેહલા નંબરની અગાઉ નહી એવી-ખમનેલી કેરીની ખાટી-મીઠી **રેશમા વેલાતી કરતાં ઘણી ચઢીયાતી**-તથા નારીએલ વીગરેની ખાટી-મીઠી રૂ ૧)ની શેર ૨॥ થી ૩ લેખે મોટી બાટલી રૂ. ૦॥=

સુકી યા મીઠ દીધેલી કાચી મછી-ધરબ-છમના છોલા-ઝુમલા વીગેરે

બીંગ યા મોહાર મછી ધરબની.
ભરેલી નંગ ૧) રૂ૦॥ થી તે રૂ૦॥।
લગી મલે છે. ધરબ વગરની
ખાલી રૂ ૧) ની નંગ ૨) થી ૩ લગી.
ધરબ-હરેક એ પાટી રૂ ૧)ની નંગ
૩ થી ૪-૫ લગી મલે.

(મોસમ આગસ્ટથી તે ...)

રાબસ કીઠ નંગ ૧) રૂ૦॥=થી રૂ૧॥=
લગી મોસમ આગસ્ટથી જાનેવારી
માંગણ ભાવ કુડી ૧ ના રૂ ૧૩-૧૫
છમના ,, ,, ,, ૧॥=-૧॥=
શીરમાઈ ,, ,, ,, ૨૩-૨૪
,, ગાબડી તુમરી ભાવ રૂ) ની-૨॥
લેખે-મોસમ બે માસ.

(મોસમ ... માર્ચ)

છોલા ગાબડી મોરા
ભાવ મન ૧) રૂ ૬॥-૬॥
છોલા ખારા ,, ,, ,, ૪॥-૪॥
મહેરીયાં ,, ,, ,, ૨॥-૨॥
સુકાં ,, ,, ,,
છીનીકોલમી
કરંપદી ,, ,,
ઝુમલા રાસબંદી પડકુ ૧ માં સુમારે નંગ બે હજારના **ભાવ** રૂ૫ાથી૭લગી
ઝુમલા ક્ષુદ્રક ખાવા લાયક સારા રૂ ૧) ના નંગ ૨૫૦ થી ૩૨૫.
ઝુમલી મોટી રૂ ૧) ની નંગ ૨૨૫ થી ૨૫૦ લગી.

(મોસમ-નવેમ્બર-ડીસેમ્બર થી તે ...)

મરઘી-કીંમત છાંકુ-કોલ નંગ ૧)નાં ૫ થી-૬ આના તથા ઈંડાં મુકતીનાં ૧૨ થી ૧૪ આના અને-વધારે મોટી-માતબલ-વજનદાર કુકડાનાં ૧૬ થી ૨૦ આની મુજબ-મલે છે. — મુંબઈની માફક જથાબંધ મરઘીઓના અહી વેપારીઓ નથી-જરૂર પડે ત્યારે ફેરીઆ વેનિ ખરીદી માટે નાનું આપી-મજુરીથી મોકલીએ તારે તેઓ આણુંઆણુ-ગરગામડે ફરીને લાવે.

ઇંડાં-એનાં ભાવનું કશું ચોકશ ધોરણ નથી-વખતો-વખત વેપારે-ઓછો ભાવ થયા કરે છે. સાધારણ **ભાવ** હજાર ૧)નો રાસબંદીનાં રૂ ૨૨॥ થી ૨૩) લગી અને કેટલાક પ્રસંગે તથા પાર તેહવારો વીગેરેનાં ટીકાણેપર રૂ ૨૪ થી ૩૨ લગીનોણી થઇ જાય છે.

ઘી-માખણુ ખાસ્સી તલબદુ સુરમદાર.

નાં૦ ૧ તાજાં નરી ભેંસના માંખણનું ભાવ મણુ ૧ રૂ	એ બેઉ નંબરનું કાચું ખાવા લાયક તથા રોટીપર ઘી અને ઉંચા પકવાન મેવાઓમાં વાપરવા લાયક.
નાં૦ ૨ ભેંસ તથા બકરીંના તાજા માંખણનું „ „	

નાં૦ ૩ રાંધવાનું તાજા માંખણનું ઘી-માખણું પણુ થોડા દીવસના વાશીનાં રૂ

નાં૦ ૪ બાહારના ઇલાકાનું ઉપલાથીબી ઓછા ભાવે મલે છે પણુ તે ખાત્રીદાર નહી.

ગોળ ખડાનો સુકો મણુ ૧ નાં રૂ. ૩।

ઇલાયચ રાઇસ ચોખાનાં

જીણાં ૧) દાણી „

„ આલપા વણુંના „

દાલ તુવેરની ધોનેલી „

દાલ વટેનાની મણુ રૂ

„ વાલની „

„ મગની „

ચોલા મોટા „

ચોળી „

અંગુરી સરકો શીકાર બાટલી ૧ ના આના ૫) લેખે

સરકો શેરડીનો મણુ ૧) નાં પેહલાં નંબરનાં ના રૂ. ૨॥ તથા બીજા નંબર ના રૂ. ૨ અને ત્રીજા નંબરનો રૂ. ૧॥ પણુ તે ખાત્રીદાર નહી.

પાપડ ઉજરા ૧૦૦ નાં રૂ. ૧।—

દીલારાના „ „ ૦॥।

શારીયા „ „ ૨॥

શેવ રૂ. ૧ ની શેર-૬ લેખે.

ઘઉંનો નીશાસ્તો રૂ ૧ નો શેર-૪ થી ૪

રાઇ દલેલી રૂ ૧ ની શેર ૨॥ લેખે.

તપકીર રૂ ૧ ની શેર ૧॥। લેખે.

તરકારી સુકી લીલી.

કમો દીયો કન ગોલ ભાવ મણુ ૧ ના રૂ.

„ „ લાંબો „

સકરીયો „ ... ... „

રતાલુ „ ... ... „

સુરણુ „ ... ... „

કાંજણુ યાને આલુ કન ... „

પપેટા ... ... „

લીલી તરકારી જેવી કે—પાપડી, ફરેંચબીન્જ, ટામેટાં, ફાબીન્જ, વટેનાની શીંગ, ચોલા—ચોળીની શીંગ, શેકટાની શીંગ, ગાજર દોધી, તુરીયાં, ભીંડા, કારેલાં, વેંગણુ, કોરાં, આદુ, કાંદાં, લીંબુ, કારેલાં, કંટોલાં, વગેરે.

ખુશાલખતી માટે—પતેતી નવરોજ, નવજોત, આલમેહ, શાહદી—રામશની, દીપવાલી અને નાટાળ વીગેરે તેહવારો તથા શાદે—રૂડે—શરઅવશરનાં ખપ અને ભેટ—શોગાદ માટે ઉનચાં માલ મસાલા પહેલાના નંબરનાં, આખા એશીયામાં વખણાંએલાં અને પ્રદરશનોમાંથી મલેલા ચાંદોની મશ્હુર બેકરીનાં, ટેશદાર—શાદાં તેમજ ફેનસી કેકો તથા દરેક જાતની પેસ્ત્રી લીલો—સુકો મેવો, કેલાં તથા ઉનચી સુરતી ફરમાસુ નાનખટાઇ, બરફી, પેંડા, બગલાં બેસરા, ચણા—પાપડી સુરતી પનીર ને ખારાં બટર બતાશાં વીગેરે.

પરચુરણ ચીજો—સેરડી, જમરૂખ, ખુટ, સલીપર, શપાટ, કસ્તી, નાર, ધુપેલ, સુખડ, લોબાન ફુલ, હાર, કલગી, તોરા, તોરન, પતરાવલી, કેલના પાતરાં, વીગરે—વીગરે.

બાળવાના લાંકડાં—બાવલ વીગરેનો કોટા—ગડેરી.

વાહાન યા પકાઉ અને માળીઓના કામ માટે—ઘડ માટેની બોરી, મીઠું તેલ, એરંડીયુ આમલી વીગરે.

ઘર તથા ઇમારત બાંધવા માટે—સાગી વીગરે નાનામોટાં લાકડાં, વાંસ, બાબુ. ઇંટ, ચો, ચુનો, નળીઆં વીગરે.

ઘાસ ગાંસડી—ગાંસડીનું તથા છુટું અને બેસે-બધાહો માટે ઢોરની હારનું ફેરમુ-જુદું.

વેચાતી ઘાસનું બી—જેને કેટલાક **રજકો** કહે છે.

પીછા-પાંખ-મગરમચ્છનાં તથા મોટાં શીંગાડાં વીગરે મછીનાં.

બગીચાઓ માટેની કલમ—આફુસ, પાયરી, વીગરે ફલ ઝાડોની.

ખાતર-ખત-બગીચાઓનાં ફલફુલ ઝાડો તથા તરકારી અને ખેતી માટેનું ઘણું ગુણકારી હોય છે. **સુકી મછી, ઘુમલા વીગેરેનું** જેને કુંટો કહે છે. તે તથા **એરંડીયાં અને કરંજનાં** ખોલનું અને ભેંશ, ગાએ, બળદ, ઘોડાની લીદ, છાંન તથા ચારા કુંટા, કચરા વીગેરેનું—૨) ૩) વરશનું જુનું—માવાદાર.

વીગરે-વીગરે ખોરાકીની તથા બીજી દરેક જાતની ચીજોનો માલ-વેપારને બરનો તથા ઘરગતુ ખપનો જેમ બને એમ સારો ને ફાયદા પડતો કશીને ખરીદ કરીને હકસાઇથી મોકલવામાં આવે છે.

ઉપલા લીસ્ટમાં માલના તોલ તથા માલની કીંમત જણાવી છે તેનો અને પારસલોના નોર તથા ખરચનો ધેઆનમાં રાખવા જોગ ખુલાસો અને સમજ.

તોલ સંબંધી-અનાજને માટે ભરતનું કે ફરાનાં માપનું ચલન નથી. દરેક માલ ઘણું કરી તોલથી મલે છે અને કોઇ કોઇ માલ કે ચીજ ગણતીથી મલે છે——અત્રેનું તોલ સુરતી કેવાય છે ને તે ૩૭ાા રૂપીઆ ભારનો ૧) શેર ને તેવા ૪૦ સેરનો ૧ મણ અને ૨૦, મણની ૧) ખાંડી ગણાએ છે—એ ૧) ખાંડીનાં મુંબઇનાં ૮) ફરાને ઉપર-૧) મણને સુમારે થાએ છે. અત્રેનો સુરતી ૧) મણ તે મુંબઇનાં ૨૮ રૂપીઆ ભારના સેરથી મુંબઇનો મણ ૧ા ને ઉપર સેર ૩ાા ને સુમારે થાએ અને બંગાલી યા રેલવેનાં ૮૦ રૂપીઆ ભારના શેરથી ૧૮ાા સેરને સુમારે થાએ.

કીંમત સંબંધી—ઉપલા લીસ્ટમાં કેટલાક માલની જણાવેલી કીંમત કે ભાવમાં જાં-જાં-રૂપીઆ અમુકથી અમુક લગી તથા જાં-જાં-રૂ ૧) નાં અમુક નંગથી અમુક નંગ લગી એમ જણાવવામાં આવ્યું છે તેનું જાણવું કે—તે ચીજ કે માલનો જેવો આવગ-ઉપાડ ને જેવી છત-અછત અને જેવો માલ-કે નાના મોટાં વીગેરે જેવાં નંગ તે મુજબ તે વધુ ઓછો ભાવ-કીંમત કે નંગ સમજવાં——લીસ્ટમાં જે જે ચીજ યા માલનો જે ભાવ અને કીંમત જણાવી છે તે ગીએ સાલની છે.

પારસલ સંબંધી—રેલવેના વજનથી પારસલનું એકંદર વજન સેર ૧) કે ૨) નું હોય તેનો જેટલો ખરચ અને નોર થાએ તેટલોજ ૫) સેરના વજનનાં પારસલનો થાએ તથા ૫ાા કે ૬ સેરનાં વજનનાં પારસલનો જે કંઇ ખરચ અને નોર થાએ તેટલોજ ૧૦) સેર લગીનાં પારસલનો થાએ-અને ૧૧) કે ૧૨) સેરનાં વજનનાં પારસલનો જે કંઇ ખરચ નોર થાએ તેટલોજ ૨૦) સેર લગીનાં પારસલનો થાએ છે. જેથી——મંગાવનારને ગેરફાયદો નહીં થવાને લીધે પારસલોનું એકંદર (દરેકનું) વજન રેલવેનાં ૫) યા ૧૦) કે ૨૦) સેરને સુમારેનાં તોલીને કરવામાં આવે છે. તેમાં જેટલી કે જેટલા રૂપીઆની ચીજો મંગાવી હોય તે કરતાં થોડી વધારે કે ઓછી સમાઈ શકે તેટલી મુકી મોકલવામાં આવે છે ને તે જેટલી મોકલી હોય તેટલાનીજ કીંમત ગણવામાં આવે છે.

બોરડીંગ-લોડજીંગ—ક્રીસમસની તેમજ—બીજી—કાયમી રજાપર **વેકેશન ગુજારવા** તથા **પ્લેઝર** કરવા તેમજ **તંનદરોશતીનાં સુધારા અરથે યા હવા ફેરફાર કરવા** અથવા **કોઇ બીજા** કામસર વલશાડમાં આવી, વધુ—ઓછા દીવસો રહેનારાઓ માટે બોરડીંગ લોડજીંગ પણ ચલાવવામાં આવે છે. આવનારા શાહેબોએ—કેટલાંક માણુશ આવનાર છે તે ૩)૪) દીવશ અગાઉથી લખવા—અને જેઓએ રીટ વીગરેનો ખુલાશો પુછાવવો હોય તેઓએ જવાબની ટીકીટ બીડવા વીનંતી છે.

—— ◆ ——

તીથલ સેનીતેરીયમ વીગેરેમાં આવનારા પરોનાંઓને દરરોજનું બજાર વીગરે જોઇતી ચીજો મંગાવવા વીગેરેની ઘણી તકલીફ પડે છે અને તીથલનાં મજુર ઘણી રીતે નુકશાન કરે છે. તેથી જે પરોનાંઓને દરરોજનું જે કંઇ બજાર મંગાવવાની જરૂર પડે તો બજાર લાવવા સાથે બીજા દીવશ માટે ૧) દીન અગાઉથી વરદી લખી મોકલતા રેહાથી બજાર વીગેરે જોઇતી ચીજો વલશાડથી સવારનાં તીથલ મુકામે પોંહચાડતા રેહશું.

—— ◆ ——

ઉદવાડે આતશબેરામ પાદશાહને શેહજદો કરવા બહારગામનાં કોઇ અંનજાણ્યાં ગ્રહસ્થો આવવા ઇછતા હશે. તેઓ મને ૫—૭ દીવશ અગાઉથી લખી જણાવવાથી તેઓને ઉદવાડામાં શારી ઉતારા વીગરે ની દરેક ગોઠવન કરી આપીશું.

——

ભલી દુઆ તમને આમીન થજો—તમને તથા મારાં બાનુકનાં અને નવા દરેક ઘરાકોને ખુદા શદા તંનદરોશતી ભરેલા શુભી—ખુશન રાખે. આમીન

લી૦ દુવાગો સેવક,

નવરોજી ભીમજીભાઇ બધનીવાલા,

વલસાડ—મોટા પારસીવાડ.

M. S. KHESWALA,

MILL & GIN STORE SUPPLIER & GENERAL MERCHANT.

No. 2—4 Bruce Lane, Fort.

I keep in stock for ready delivery all articles of Mill stores, such as:—Townsends patent Chl. of Magnesia-Muriate of Zinc, Lion brand China-clay, Farina, French Chalk, Epsom and Glauber Salts Gloy, Reeds, Healds & all spare parts for Weaving & Spinning departments. Also best kinds of Rubber goods skins-Bandings Belting-Packings of all kinds-Hair Beltings-Shuttles-Pickers, Oils & all articles generally used in spinning & weaving departments.

Trial orders solicited. All goods guaranteed best quality.

એમ. એસ. ખેશવાલા,

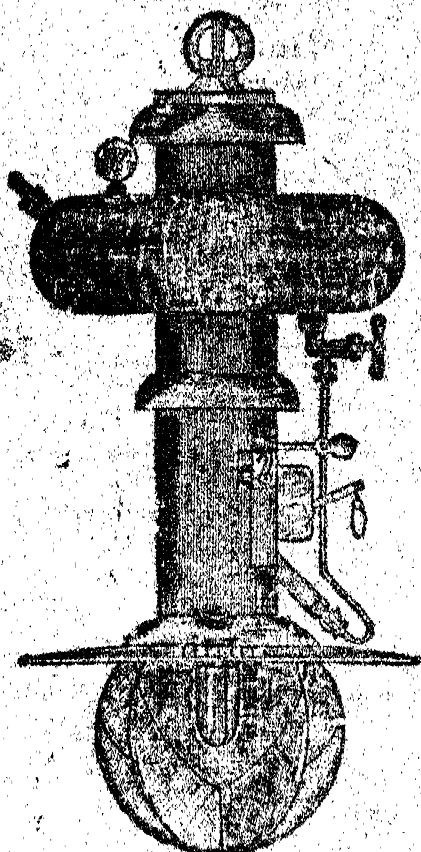
સુતરની મીલોને લગતો સરવે જાતનો સામાન પુરો પાડનાર,

જનરલ મરચંટ તથા કમીશન એજંટ.

નંબર-૨-૪ બ્રુરૂસ લેન, ફોટ.

અમારે ત્યાં નીચે લખેલી સઘળી ચીજો હંમેશા તઈયાર રાખવામાં આવે છે, જેવા કે ટાઉનસેન્ડ પેટન્ટના સાઈઝીંગનો સઘળો સામાન જેવો કે ચાઈનાકલે-મેગનીશીયા-મ્યુર સોલીડઝીંક-સોડ છાપની ફરીના-એપસમ તથા ગલોબર સોલ્ટ ગ્લોય-રીડસ-હીલડસ ફરેનચ ચાક તેલ-નરમ ઉંચા કવાલીટીના રબર તથા રબરની પેકીંગ-બોબીનો-રોલર સ્કીન-રૂસીઅન ટેલો-રીંગ-ટ્રાવેલરસ હોલ્ડ વારનીશ-અમેરીકન તથા ઇજીપશીઅન બેન્ડીંગો-રોલર કલીઅરર-તથા વોશર-કલોથ-સાઈઝીંગ ફલાનલ-ફ્રીકશનલેસ પેકીંગ-ઇનવીનસીબલ તથા બ્રાઉન એકસ્ટેન્ડ પીકીંગ બેન્ડસ-કોટન તથા હેઅર બેલ્ટીંગ ડબલ તથા સીંગલ પટા-કેસીંગ તથા બ્લુ પેપર-લુમને લગતી હરેક જાતની સ્પ્રીંગો-શટલ-બ્રાલીના પેટન્ટ પીકરસ હરેક જાતની ફ્રીલેટ, ટુંકમાં મીલને લગતો હરેક જાતનો સામાન ઘણોજ કીફાયત ભાવે મળશે. તેમજ શીલીન્ડર તેલ-સ્પીન્ડલ તેલ-એન્જીન ઓઇલ વગેરે જાતનાં તેલો હમેશા તઈયાર રહે છે.

એકવાર માલ મંગાવી ખાત્રી કરવાની મેહેરબાની કરવી. જુનું સાંચાકામ કીફાયેત ભાવે ખરીદી તથા વેચી આપશું. સરવે માલ માટે સઉથી ઉંચાની ખાત્રી આપવામાં આવશે.

જવારા-હરી જેનો અર્થ "બોખાર કાઢી નાખનાર" એવો છે.

તે દરેક જાતના તાવ ઉપર મુખ્ય કરીને સાદા, અથવા ચાલુ મેલેરીયલ (જંગલની તાવ) ચઢ ઉતરની અથવા આંતરેની ઉપર રામબાણ છે, જો કે તે કડવી છે, તોપણ સ્વાદમાં સરસ છે, અને સહેલાઈથી લેવાય છે અને બીજી બધી જાતની તાવો ઉપર લેવા માટે દરેક જાતના ઉપયોગી ગુણ ધરાવે છે. જ્યારે તાવ હોય છે ત્યારે પણ તે લેવાય છે, અને તે દવાથી બેહેરાપણું આવતું નથી અથવા બીજી કોઈપણ રીતની નાપસંદ નીશાનીઓ થતી નથી, કે જે વારંવાર ક્વીનાઈનના ઉપયોગ પછી થાય છે.

સરવે દવા વેચનારા પાસેથી મળશે.

નાના ટોઠ તરીકે **જવારા-હરી** એક ઉત્તમ ટોનીક છે, જ્યારે સાધારણ સરદી કાઢી નાખવામાં તે ફરીફ વગરની દવા છે. મુંબઈવાળા સોલીસીટર **મી૦ શામરાવ પાંડુરંગ** લખે છે કે—ગાસતીનાં મારા ગામના મજુરોમાં તાવ ફાટી નીકળવાથી મેં **જવારા-હરી** વાપરતાં ટુંક વખતમાં મજુરો સારા થયાં હતાં.

કીંમત ૦ાા, ૧ાા, ૨ાા અને ૬૧.

Omum Carpoor **ઓમમ કારપુર.**

કોલેરા, મરડો, પેટમાં થતી ચુંકો, આંકડી, અઈઠુજમયત વગેરેનો

રામબાણ ઈલાજ છે.

માસીક માંદગીથી અને સુવાવડમાંથી ઉઠયા પછી હેરાનગતી ભોગવતી બાનુઓનાં દરદ માટે તે એક ખાસ ઉપાય છે.

કેડલોરની મયુનીસીપાલ કાઉનસીલના સરનસીન મી૦ શ્રીનીવાસ જણાવે છે કે:—કોલેરા શરૂ થતાંવાર જો **ઓમમ-કારપુર** લીધું હોય તો તે ઘણોજ ફાયદો કરે છે.

રેવરંડ ટી. એજ. નીકલસન તે વેસટરન મીશનરી સોસાયટીવાળો લખે છે કે—મારા, મનારગુડી ગામમાં અને બીજે આસપાસ કોલેરા ચાલતો હતો તે વેળા એક પોલીસ સીપાઈ અને બે માણસ ગભરાયલાં આવી લાગાં અને કોલેરાની દવા માંગી. મેં **ઓમમ કારપુરની** એક બાટલી આપી. પંદર દીવસ રહી તેઓએ પાછા ફરી મારો ઉપકાર માની જણાવ્યું કે એ દવાથી સાત બચ્યાં અને ત્રણ ઓરતોના જાન બચ્યા.

કીંમત રૂ. ૦ાા, ૧, ૧ાા, ૨ાા અને ૬૧.

સરવે દવા વેચનારને ત્યાંથી મળશે.

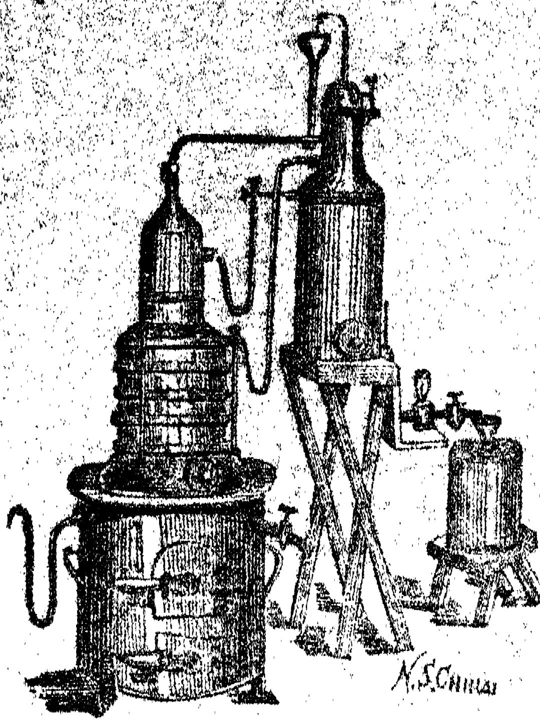
મુંબઈ ઈલાકાના એકલા એજંટો—કોન્ટ્રેટ મોદીની કું૦, કોટ, મુંબઈ.

હેનરીઝ ગ્રેટ ઇંડયન રેમેડીઝ કં૦,

નં૦ ૨૭/૮, સેકંડ બીચ લેન, મદ્રાસ.

સુધરેલી રીતે ગારેલો ઉરણનો દારૂ.

ઉરનાઉ બંદરપર આવેલા હમારા દારના ડીપો મધેથી જાતરી લીકર લાઇશેનશ હોલ્ડરોને દારૂ—રમ, બેનડો, સાદો મશાલો, એલચી, મોશંબી ગયાલન ૮ ની ઉપર મળશે.

રેક્ટીફાઇડ સ્પીરીટ ઓફ વાઇન પુરૂફ.

૧૬૦) ડીગરીનો ગયાલણ ૧ ના રૂ ૧૮ દારૂ દરાખનો ફકત નરે નરો દરાખનોજ ગારેલો ગયાલન ૧) ના રૂ૯।, બાં૦ ૧ ના ૧॥।≈

દારૂ કુંમાણુ ગોળાજનો ગયાલણુ ૧ ના રૂ૭।.		બા. ૧ ના રૂ૧॥।=		
દારૂ અનોનાશનો	,,	,, રૂ૭।	,, ૧ ના રૂ૧॥।=	
દારૂ મોશંબાનો,	,,	,, રૂ૮॥	,, ૧ ના રૂ૧॥	
દારૂ એલચીનો.	,,	,, રૂ૮॥	,, ૧ના રૂ૧॥	
દારૂ મસાલાનો,	,,	,, રૂ૮॥	,, ૧ ના રૂ૧॥	
દારૂ ગોરનો રમ,	,,	,, રૂ૯॥।	,, ૧ ના રૂ૧॥=	
દારૂ ખજુરનો રમ,	,,	,, રૂ૮॥	,, ૧ ના રૂ૧॥-	

તથા અંગ્રેજી હોલસેલ ભાવે ઘણીક જાતની બ્રાંનડી, વાઇન, વીસકી, બીર, પોતર વીગેરે ફીક્સ્ડ ભાવે મળશે.

ઠેકાણું—બાહરકોટ, સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટના મોહલામાં,
(કુંવરજી તથા બેરામજી એદલજી ઉમરીગર, ઘેર નંબર ૩૪.)

બી. સાલુનકેની કંપની.

ડીસપેનસીંગ કેમીસ્ટ એન્ડ ડ્રગીસ્ટ.

નં. ૧૪૯, ચીરાબજાર.

જત અમો અમારી દવાની દુકાનમાં ગ્રહાકોની ખાસ સગવડ માટે હરેક જાતની જાણીતા બરગોઇન મેકરની ઇંગ્રેજી દવાઓ ઉપરાંત પેટન્ટ મેડીસન, કોલન વોટર, વગેરે મોટા જથામાં તૈયાર રાખીએ છીએ, તેમજ ડાક્ટરોને તથા દરદીઓને બરનાં ક્ષીઆરો, ગલાસવેર, જેવા કે બેડપેન, ફીડીંગ કપ, ફીડીંગ બોટલ, સીરીંજીસ, થરતોમીટર, આઇસબેગ, હોટ વોટરબેગ, યુરીનલ વગેરે હરેક ચીજ ખાસ મારકીટ ભાવે વેચીએ છીએ. એકવાર હુમારી દુકાનેથી માલ મંગાવ્યાથી કવોલીટી તેમજ ભાવ વીષે તમો સાહેબની ખાતરી થશેજી.

તા૦ ક૦-બાહારનાં પ્રીસક્રીપસનો ખાસ ડાક્ટરની દેખરેખ હેઠલ સંભાળથી બનાવી આપવામાં આવશે તથા બાહાર ગામનાં ઓરડર ઉપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવશે તથા વી. પી. થી મોકલવામાં આવશે.

એકલા માલેક,

ડાક્ટર બેજનજી નવરોજી ઘોડાદલાલ.

મિસિસ કમળાબાઇની
અબળા સંજીવની સ્ત્રીઓ માટે ગોળીઓ.

ગરભસ્થાન અને સ્ત્રીઓના અટકાવ સંબંધી સઘળા રોગોનો દેશી ઇલાજ. હજારો સ્ત્રીઓ મિસિસ કમળાબાઇની ગોળીઓ ઘરમાં રાખે છે અને જ્યારે કોઇપણ પ્રકારના ગરભસ્થાનના દરદ જેમ કે, અટકાવ સાફ ન આવવું, પેડુનો દુખાવો, અનિયમીત અટકાવ, લોહીવા, સફેદ ધાતુનું જવું, તેઓ તેનો ઉપયોગ કરેછે અને તેઓ બીજાને હકીકત લખી દવા મગાવવા માટે ભલામણ કરે છે તેથી તેનું જલદ વેચાણ થાયછે. કીં. રૂ. ૧ પોસ્ટેજ તથા વી. પી. ૪ આના. સીક્રેટ માહીતીનું કેટલગ મફત.

નકલી માલથી સાવધ રહેજો.
મિસિસ કમળાબાઇ જી. એમ. સી.
કાલબાદેવી રોડ, મુંબઇ.

આખા હીંદુસ્થાનમાં વખણાયલો ડા૦ નવરત્નનો વાળ કાળા કરવાનો

પક્કા કલપ.

આ કલપ મુછોના તથા દાઢીના સફેદ વાળને લગાડતાં, તે પાંચજ મિનીટમાં સુંદર કાળા થઇ જાય છે. વાળના શોખીનોએ યાદ રાખવું કે, એની બરોબર આજ કોઇ પણ **કલપ** નથી. આ કલપ વાપરવામાં સહેલો છે, શોકમાં ગમતો છે, ગુણમાં અકસીર છે, રંગમાં પાકો છે અને કીંમતમાં સસ્તો છે. કીંમત રૂ ૧, ટપાલ ખરચ માફ.

ડા૦ નવરતન એંડ સનસ—કાલબાદેવી, મુંબઇ.

અમેરીકન ઇલાજ.

આંધળાં દેખતા થાય છે. **કેટેરેકટોડાઇન**

(આંખના મોતીઆ વાઢકાપ વગર મટે છે.)

"હવે આ નક્કી થયું છે કે આંખનાં મોતીઆ વાઢકાપ વગર ખાત્રીથી મટી શકે છે." તેને માટે **કેટેરેકટોડાઇન** એક બરકતદાર ઇલાજ છે. એ રોગથી પીડાતાઓને હવે વાઢકાપ કરાવવાની ખટપટમાં પડવાનું કારણ નથી. વાઢકાપ કરાવનારા સઘળાઓની આંખ વાઢકાપથી સુધરે છે એમ નથી, પણ **કેટેરેકટોડાઇનથી** કોઇપણ દરદીને નીરાસ થવું પડતું નથી, એમ અનુભવથી સિદ્ધ થયેલું છે. મોતીઆ કઢાવ્યા પછી જેમની આંખ બગડી ગઇ હોય તેને પણ આ દવા લાગુ પડે છે. કીંમત શીશી એકના રૂ૦ ૫, પોસ્ટેજ ૪ આના વધુ.

ડા૦ નવરતન એંડ સનસ—કાલબાદેવી, મુંબઇ.

નાજુક બાંધાની સ્ત્રીઓ માટે

તન્દુરસ્તી.

નાજુક બાંધાની સ્ત્રીઓને વાસ્તે ડાકટરો ખાસ આ ઇલાજની ભલામણ કરે છે. જે સ્ત્રીઓ ગર્ભધારણ કરવાની શક્તિ અતીતીવ્ર હોય છે અને જેમનામાં પ્રસુતિના કષ્ટો વેઠવાની પોતાના નાજુક બાંધાને લીધે બીલકુલ શક્તિ હોતી નથી તેઓને વાસ્તે આ ઇલાજની ખાસ ભલામણ કરવામાં આવે છે. **કીંમત રૂ. ૫, પોસ્ટેજ તથા વી. પી. ચાર આના.**

ડા૦ નવરતન એંડ સનસ-કાલબાદેવી, મુંબઇ.

ડા. રૂ. એ. હકીમના અકસીર ઇલાજો.

શીરપ ઉશબા.

સુપ દેશી વનસપતીમાંથી બનાવેલો જેને માટે સરકારી વડા રસાયણ શાસ્ત્રીએ સરટીફીકેટ આપી છે.

લોહી સુધારનાર, પેટની કબજીઆત દુર કરનાર, ભુખ વધારનાર, ધાતુપુષ્ટ અને ખોરાક હજમ કરનારી દવા છે. લાંબી માંદગીથી ગયલી શકતી પાછી લાવે છે. લોહીના બીગાડથી અનેક દરદો લાગુ પડે છે, જેવાં કે ફુલ્લા, કદરૂપી ચાઠાં શરીર ઉપર ફુટી નીકળે છે તે, કંઠમાલા, નાશુર, ગાંથ, ખુજલી તથા સરવે પ્રકારનાં ગરમીનાં જખમ તથા એને લગતાં દરદો, સાંધાનું રહી જવું, કલતર, લીવરને લગતાં દરદો, ચાલુ બદહજમી, ઓરતોનાં દરદો, મગજની થાકથી થતી નબળાઈ, એ સરવે બીમારી માટે **શીરપ ઉશબા** રામબાણ ઇલાજ છે. વાપરવાની રીત શીશી સાથે છે. **બાટલીની કીંમત રૂ. ૧.**

જવારીશે રૂશતમી.

વીર્ય વરધક તથા શકતીને માટે અકસીર ઇલાજ.

કોઈ પણ રીતની નબળાઈથી ધાતનું જવું, કમતાકાતી, ગુરદા તથા છાતીના દરદો, લકવાનું દરદ, માથાનો ચાલુ દુખાવો, ચકરી, અભ્યાસ કરવાથી આંખની નબળાઈ, પીશાબનું વારંવાર થવું, પાચન શકતીમાં થતો બીગાડો, ગરમીનાં દરદથી થતો લોહીનો બીગાડો, સાંધાનો દુખાવો, કળતર, નજળો, સંધીવા, કંમરનો દુખાવો વગેરે મરદ તથા ઓરતને એક સરખો ફાયદો કરે છે. એ પાખ, **નબળા** માણસોને માટે એક ઉત્તમ ચીજ છે. હરેક પ્રકારની નબળાઈ માટે રામબાણ ઇલાજ છે, સેંકડો બીમારોને ફાયદો થયો છે. ખાવાની રીત પાખની ડબી સાથે છે. **કીંમત રૂ. ૧ તથા ૨.**

હકીમની ગરમીના રોગની દવા.

પીશાબના કોઇ પણ જાતનાં દરદ તેમજ ગરમીના રોગથી અથવા તો ખરાબ સંગતથી થતાં વહેતાં દરદને તથા તેમાં થતી અનેક વેદનાઓ ફકટ સોહેજ વખતમાં નાબુદ કરે છે અને એ દવા મરદ તથા ઓરતને બંનેને એકસરખો ફાયદો કરે છે. કીંમત શીશી ૧ ના **રૂ. ૧.**

હરસ તથા મસાને માટે ખાસ થંડા મલમ.

આ મલમથી હરસ તથા મસામાંથી પડતું લોહી બંધ કરી, મહરામાં પડેલા ચીરાને રૂઝવી અકરસાત તથા સોજો નરમ પાડી હરસ તથા મસાને જડથી નાબુદ કરે છે. કીંમત શીશી ૧ ના **રૂ. ૩.**

ડા૦ આર. એ. હકીમસ નરવાઇન ટોનીક પીલ્સ, ધાતુ પુષ્ટની ગોળીઓ.

આ પ્રખ્યાત ચીન હકીકાઇથી બનાવેલી ટોનીક પીલ્સ જલદી વીજળીની માફક તન તથા મનને શકતી આપે છે. એના ગુણો અદભુત છે. નબળી થયલી પાચનશક્તિને તેજસ્વી કરે છે; સારી ભુખ લગાડે છે લોહી સુધારે છે. હરકોઇ કીસમની નબળાઇને દુર કરે છે. કુટેવથી કે બુરા રોગથી થયલી નાકતીને દુર કરે છે. ધાતુને પુષ્ટ બનાવી સુધારે છે અને ગયલી શકતી પાછી આપીને દરદીને નિરોગી અને શક્તિવાળો ટુંક સમયમાં બનાવે છે. વાપરવાની રીત ડબી સાથે આપેલી છે. ૪૦ ગોળીની ડબીની કીંમત રૂ. ૧.

દરાજ તથા કીડને માટે અકસીર મલમ.

દરાજ, કીડ, ખરજવુ તથા એવાંજ ચાંમડીનાં દરદોને જડમુળથી નાબુદ કરે છે. **કીંમત શીશી એકના આના ૪.**

હકીમ "ડેનટીફ્રીસ," સુગંધી દાંતનું મંજન.

દાંતને મોતી જેવા સાફ કરી, થતો દુખાવો નરમ પાડી મજબુતી આપે છે જે વાપરવાથી ખાત્રી થશે. **કીંમત ૪ તથા ૮ આના.**

હરસ, મસા, નાશુર, ભગંદર, પાથા, કંઠમાલા તથા શરીર ઉપરના બીકટ દરદો ફકત સુનાની ઇલાજોથી સારા કરવામાં આવે છે.

ડા૦ રૂસ. વેજીટેબલ હેર ઓઇલ.

આ તેલ ખુશબોદાર, માથાને થંડક આપનાર હોવાથી યાદદાસ્ત તેજસ્વી કરી માથાંના દુખા-રાને ફાયદો કરેછે. બાલમાં થતા ખોરા તથા બીજા રોગને અટકાવી ખરતા બાલોની જડને પુષ્ટી આપી

અને તેની વીધી પણ એવી મિલી કે તેનું વાક (વાણી!) ની શકિત તથા કલમથી લખવાથી પણ પરે છે. તેમ જયોતિષી પણ પુરણ છો અને રમલ શાસ્ત્રમાં પણ સંપુરણ છો અને આ વખતનાં મનુષ્ય આવી વિદ્યાને મુકીને બીજા ઉદયોગમાં છે. પરંતુ પંડિતજી અર્વાચીન પંડિતોનાં સમાન નથી પરંતુ આગળના વખતના વિદ્વાનોના બરાબર સ્વધરમમાં તપ્પર રહે છે, સંપુરણ વરસના વરષફલ ઘણા પરિશ્રમથી બનાવે છે અને તેની નોછાવાર રૂ. ૧ છે. જે પંડિતજીના પ્રાપ્ત થએલા ગુણ આપેક્ષા દશાંશ પણ નથી. વિષેશ શું લખિયે; પંડિતજીના ગુણને ધન્યવાદ છે અને અમારા જન્મગ્રહ પણ મોકલ્યા હતા તેની પણ વિધિ ઘણીજ સારી મેલી હતી.

શ્રીમહાશય પ્રિયવર તમારૂ મુકેલું વરષફલનાં બરાબર ફલ દિન દિન પ્રતિ પ્રપ્ત થઇ રહયો છે, અને મેં ઘણાં લોક પાસે વરષફલ બનાવ્યાં પરન્તુ એવું યથારથ ફલ કોઇને બતાવ્યાથી તદરૂપ નહીં થયું. તમારા સાચા વિચારનો ચમત્કાર અમે અમારા મિત્રોને કહયો છે, અને એવી આસા છે કે એવણ તમારા પાસે વરષફલ બનાવવાની વીનંતી કરશે. મને શોખ એ વાતનો છે કે ઘણાએ માણસ કુંડલી વરષફલના ફલ જાણવામાં એવે ઠેકાણે વૃથા પરિશ્રમ અને ધન ખરચ્ય કરે છે કે જે લોકોના બતાવેલા ફલમાં ધોકો થાય, સેહેજમાં તમારાથી વરષફલ બનાવીને એક વરસ સુધી નિશ્ચિત કેમ નહી થાય કે જે ઠેકાણોને વિચાર અટલ (સ્થિર) અને લેખ બ્રહ્મ શકિત મય છે. અને અમારા વરષફલ દર વરષે વરષ પુરા થતાજ મોકલતા રહો, અને મને તો તમારા નિયમ (ધાસ) થી દુપ્પટ દક્ષિણા દેવાગાં પણ સન્તોષ નથી; ઇત્યલમા!

મહારાજ કુમાર શ્રીલાલ ત્રિભુવનપતિ દીનશાહ સિંહજુદેવ જાગીરદાર, પુંદરપુર,

પ્રિયવર પંડિતજી અનેક પ્રમાણ ને પસ્યાત નિવેદન એ છે કે પાછલા વરષે જે વરષફલ તમો મોકલ્યો હતો તે ઘણુંજ ઠીક થયો. તમે યથારથ જયોતિષ વિદયામાં પુરણ પંડિત છો. તમારી જેટલી પ્રશન્સા કરીયે તે થોડી છે. કૃપા કરીને નવા વરષનું વરષફલ મોકલજો.

જગન્નાથ પ્રાસાદ, સેટલમેંટ આફીસર—ખંડવા,

શ્રીયુત પંડિત મુલચન્દજી શરમાએ મેહરબાની કરીને મારૂ વરષફલ બનાવ્યો હતો તેમાં જે જે શુભ તથા અશુભ ફળ તમે લખ્યા હતા તે બધા બરાબર થયા, અને એથી આગલા મોટા મોટા જયોતિષિઓ ઘણીક વાર મને અનેક ફળ બતાવ્યા પણ તે ફળ આના જેવા સત્ય નહીં થાય કે જેવા પંડિત મુલચન્દજીનાં દેખવામાં આવ્યા. તમારૂ કામ વાસ્તવમાં વિશ્વાસ લાયક છે. અમારા દેશના રાજા મહારાજાઓએ પંડિતજીના ઉતમ ગુણની પરીક્ષાની જરૂર કરવી જોઇએ. અમને એ આશા છે કે પ્રત્યેક મોટા માણસ એના કામથી સંતોષ પામશે.

રામદાસ વરમા સમપાદક શ્રી વેંકટેસ્વર સમાચાર—મુંબઇ.

શ્રીયુત પંડિત મુલચંદ શરમા મહારાજ કુમાર શ્રી રાવબહાદુર વંકાજુદેવ જાગીદાર સાહબા અતરાર છત્રપુરની પગેલાગણ અપરંચ જે વરષફળ અમારે સંવત ૧૯૫૪ નું મોકલ્યો હતો તે બાર મહિના સુધી બરાબર મિલ્યું, કાંઇ પણ ફરક નહી રહયો. તમારી જયોતિષ શાસ્ત્ર વિદયાની તારીફ કેમ સુધી વરણન કરવામાં આવે?

જાડખડી સિંહ ઇન્સપેકટર પંડિત બહાદુર ગંજથી લખે છે કે આપનો મોકલેલો વરસફળ બરાબર ફળ દિવસ દિવસ પ્રતિ પ્રપ્ત થાય છે. હવે વરસફળ પુરૂ થયું છે તેથી કૃપા કરીને નવો વરસફળ મોકલજો.

I hereby certify that Pandit Mool Chadra Sharma of Ajeraka is a far advanced scholar of "Astrology." At my request he sent me an year extract from my horoscope for verification by my personal experience. The test has proved to be the most satisfactory one, and every event and occurance took place as it was laid down by the Pandit. No doubt the Pandit has hit the mark, and deserves much credit. He who will search him will have his future life searched.

Pandit Ram Harkh-Dy. postmaster—Akola.

SURGEON BONESETTER
DR. FAKIRJEE RATANJEE L. M. & S.

હાડવૈદ,

ડાકટર ફકીરજી રતનજી, એલ. એમ. એન્ડ એસ.

ડાકટરનું વહાડકાપનું, સરવે પ્રકારનું કામ કરવા ઉપરાંત હાડવઈદનું કામ એટલે હાડકાં ભાગેલાં તથા ખસેલાં દરૂસ્ત કરવાનું કામ અસલના દેશી તેમજ હાલના જમાનાના સુધરેલા ઇંગરેજી કાનુન મુજબ ખાસ રીતે ૩૫) વરસ થયાં ખાત્રી પુરવક બજાવે છે. અકસમાતથી હાડ ભાગેલા તથા જખમી થયલા "કેસો" ની પુરતી સંભાલ અને ધ્યાનથી માવજત કરવામાં આવે છે.

ઠેકાણું—બહારકોટ, સર જમશેદજીના અલાહીબાગની નજદીકમાં અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ, નંબર ૫૦૦ વાલાં દવાખાનામાં.

મેલાપ—સવારના ૧૧ થી રાતના ૮ વાગા સુધી, બાકીનો રાતનો અને સવારનો વખત નં૦ ૫૦, વાલકેસ્વર રોડ, મલબાર હીલ, ગવરમેનટ ગેટની બાજુમાં રહેવાના મકાનમાં.

રૂશનાઈ માટે ઉત્તમ તક.

મીણબતી નંગ ૫૦ના ફકત રૂ. ૧ એક.	૪, ૬, ને ૮ કલાક ચાલે તેવી રાતની સ્વદેશી મીણબતી.	પ્યાલી નંગ ૧ નો ફકત ૧ આનો.

પ્યાલી ભાડે જોઇએ તો નંગ ૧ ની ફકત ૩ પાઇ.

શુધ્ધ મીણમાંથી બનાવેલી સેહલી, સાફ ને સસ્તી.

મલવાનું ઠેકાણું

કાલબાદેવી	કે૦ એમ૦ નારણજીની કુંપની હીન્દ સ્ટોરસ.
પ્રીનસેસ સ્ટ્રીટ	એન૦ ડી૦ પટેલની કુંપની.
ભુલેસ્વર	લોટસ સોપ કુંપની. થાણાવાલા શરાફની કુંપની.
બોરીબંદર	સ્વદેશી સ્ટોર.
માંડવી જુમા મસીદ	મહમદઅલી પીરાઅલી. દુલભદાસ શામજી
વડગાડી	જેઠા રાગવજી વાઘજી રામજી

સોલ એજન્ટસ—ગોવીંદજી માધવજીની કુંપની, ૬, હમમ સ્ટ્રીટ, કોટ.

અમારા ઘરાકોની સવડતાને ખાતર અમોએ દરેક લતા ઉપર એજન્સી આપવાને વીચાર કીધો છે તો એજન્ટોએ તાકીદે પોતાની અરજી નોંધાવવી.

ઝરીના

હેર ઓઈલ જે વરસો થયાં લોક પસંદગી પામતાં રહયાં છે અને તેઓમાં કુદરતી પુશપોનો સુવાસ તેની અસલ ખાલેસીમાં એવો પ્રગટી રહેલો છે કે તે એકવાર વાપરતાંજ મોહી પડી જવાય છે. એ તેલોનાં આવાં ખેંચાણને લીધે તથા બાલ વધારવાના તથા તેને ચળકતા, સુંવાળા અને નરમ રાખવાના ખાસ ગુણોને લીધે શોખીન બાનુઓમાં એક જાતની મોહીની ઉતપન કરી છે અને એજ કારણસર **ઝરીના હેર ઓઈલ** જગ જાહેરાત પામયાં છે. લોકમાં તેનો ખપ વધી ગયો છે તેથીજ કરીને પારકી મીરાસ પોતાની કરી કહેનારા **નકલીયાઓ** તુટાતુટ કરી રહયા છે. ઝરીના હેર ઓઇલની સ્તુતી પ્રજામાં જાણીતાં અને માનીતાં વરતમાન પતરોમાં વાંચવાથી તે ખરીદવા જતાં બગાતાંજ નકલી તેલો ખરીદી લોક નીરાશી પામતા હોય તેમાં નવાઇ નથી. એ તેલો એક કરતાં વધુ સુગંધનાં બનાવેલાં છે. જેમકે

ઝરીના રેડ રોઝ

ઓઇલ પ્રથમમાં જાહેરમાં લાવવાને **માદન સનની કુંપની,** અસલ માદનના દવાખાના વાળાજ છે. એનો ખુશનુમા ગુલાબી દેખાવ જે આંખને મજાહ આપે છે તેમજ તેનો રાતા ગુલાબનો ખાલેસ સુગંધ એવો આબેહુબ છે કે આપણી દેશી અબળા અને પારસી બાનુઓમાં એજ વાપરવાનું ઘેલું લાગ્યું છે!

ઝરીના વાહીટ રોઝ

હેર ઓઇલ ઉપલાં જેવુંજ શુગંધી અને ગુણુ વાળું છે. તે યુરોપીયન બાઇઓ હોંસથી વાપરે છે. વળી કેટલીક બાનુંઓને રંગદાર કોઇબી તેલ માટે અભાવ હોય છે પણ

ઝરીના જેસમીન

હેર ઓઇલે તો આપણી હીંદી અને મોહોમેદન બાનુઓમાં એવો ચશટો લગાડયો છે કે બોલવાની વાત નહી. કારણકે એમાં બટ મોગરા અને ચંપેલીનો ખુશ સુવાસ એવો તો બેહદી રહેલો છે કે બાનુઓ કુરબાન રહે એ કુદરતી છે.

ઝરીના વાહીટ વાયોલેટ

શોખીન ઇંગ્રેજ અને પારસી બાઇઓ જેઓ કુદરતી ફુલોનાં પુજારી છે તેઓ વાયોલેટની લંપટવાળા ઉપલાં તેલનો ઘણોજ મનહથી ઉપયોગ કરે છે. હવે બાલ વધારવાના ખાસ ગુણોવાળુ

ઝરીના કેનથરેદીન

હેર ટોનીક ઓઇલ તો દરેક ઠેકાણેથી અને સરવે ગ્નાતની પતનીઓ તરફથી વાખવાખીના સરોદથી વધાવી લેવામાં આવયું છે. કારણકે ટુંકા, આછા અને ઠુમકા બાલ વધારવાને અધીરી પડેલી બાઇઓમાં એના પ્રતાપે ધીરજ આવી છે. એ વાપરવા પછી તેઓનાં માથાં સુંદર રૂપાળા, લાંબા અને પેચદાર બાલની લટોથી શોભા પામી રહયાં છે.

ફ્લોરલ હેર ફુશ

ભુલશો ના. માથાં અને તાળવાંને ઠંડક વાળવા સાથ ઉપલાં તેલો ભેળવાં પડવાથી બાલ છુટા રહે છે અને તેના વધને પુશકલ ટેકો મળે છે. પણ એનો સુગંધ તો એવો છે કે આખો ઓરડો બાગે બેહેસત જેવો પમરી રહે છે. એની તારીફ 'લાનસેંટ' જેવાં પતરે કીધી છે અને તે વાપરવાને, ભલામણ કરવા ચુકયું નથી.

ઉપલાં તેલો સરવે ઠેકાણે મળે છે.

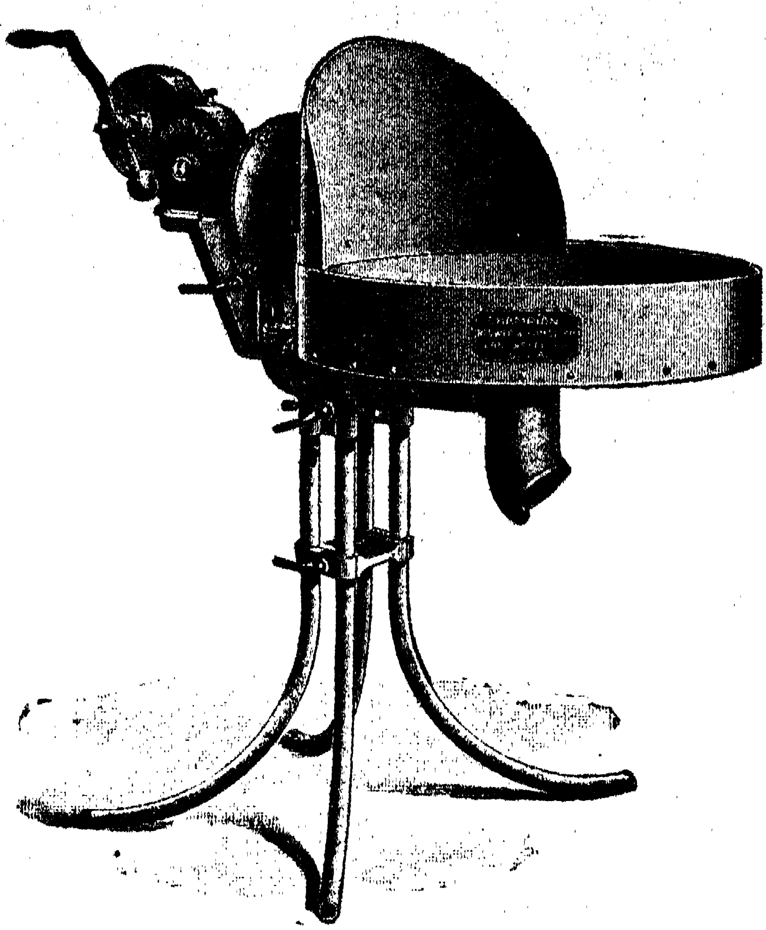
નકલ નીકળી છે તેથી ઝરીના નામવાળુંજ લેજો.

માદન સનસની કુંપની,

કાફ્રડ મારકીટ આગળ—મુંબઇ.

બહમનજી મનચેરજી શનશ.

એન્ડ રાંદેરીઆ.

મીલ જીન એન્ડ રેલવે સ્તોર સપલાયરસ

એન્ડ

જેનરલ મર્ચંતસ,

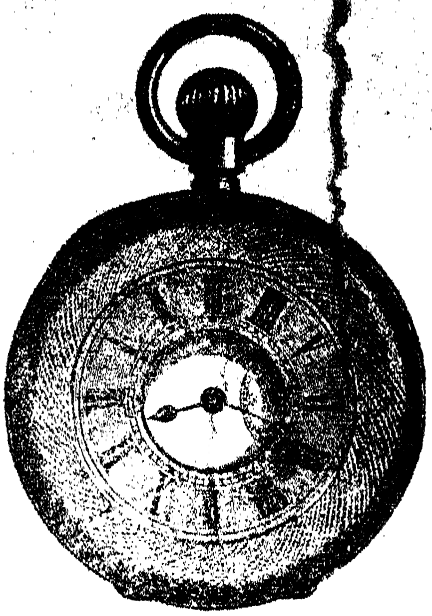
ર૮૪ નાગદેવી સ્ટ્રીટ—મુંબાઈ.

જાહેર

ગ્રહસ્થો માટે ઉત્તમ જા...

એકસેલસીયર

ચાવી વગરનાં લીવરવાળાં ઉત્તમ બનાવતના ઘડીયાલો.
બે વરસની જામીનગીરી આપવામાં આવે છે.

ખરાં રૂપાંનાં	૧૮ કેરેટ સોનાનાં
કોટલામાં	કોટલામાં
ઓપન ફેસ રૂ. ૬૫	ઓપન ફેસ રૂ. ૧૬૫
હનટીંગ રૂ. ૭૦	હનટીંગ રૂ. ૨૦૦
હાફ હનટીંગ રૂ. ૭૫	હાફ હનટીંગ રૂ. ૨૦૫

બાનુઓને માટે નાની સાઇઝના ઉપલા ઘડીયાલો
બનાવવામાં આવ્યાં છે.

૧૮ કેરેટ સોનાના કોટેલામાં

ઓપન ફેસ રૂ.૧૩૦ હનટીંગ રૂ.૧૬૦ હાફ હનટીંગ રૂ.૧૬૫

વલી ઇનેમલ્ડ અને હીરા જડીત કોટલામાં રૂ.૧૭૫ થી રૂ.૨૫૫ સુધીનાં મલશે.

રોકડે અથવા વેલ્યુપેએબલ પોસ્ટથી મોકલવામાં આવશે.
જુદી જુદી જાતનાં અને ભાવોનાં ઘડીયાલો માટે ચીત્રો સાથનાં પ્રાઇસ લીસ્ટ જુવો.
મોટાં ઘડીયાલો અને સોના રૂપાના દાગીના માટે ખાસ તયાર કરેલાં લીસ્ટ જુવો.

વેસ્ટ એન્ડ વોચ કુંપની.

મુંબઈ અને કલકત્તા.